

१३१ (१३)

तेलुगु
हिन्दी
कोष

हिन्दी प्रचार पुस्तकमाला, पुष्प 218

तेलुगु हिन्दी कोश

संपादक : श्री ए. सी. कामाक्षिराव

प्रकाशक
दक्षिण भारत हिन्दी प्रचार सभा
मद्रास

प्रथम संस्करण :

मई, 1960

2

दाम रु. 3.50 नये पैसे
(सर्वाधिकार स्वरक्षित)

O. No. 268

मुद्रक : हिन्दी प्रचार प्रेस, त्यागारायनगर, मद्रास-17

हमारी बात

सभा ने कुछ वर्ष पहले स्व० श्री शिवन्नशास्त्रीजी के द्वारा संपादित तेलुगु-हिन्दी कोश प्रकाशित किया था। उस समय की स्थिति और आज की स्थिति में पर्याप्त अंतर है। आज की स्थिति के अनुसार इन बढ़ते हुए साहित्यिक प्रभावों तथा उसके आकार-प्रकारों के कारण भारतीय भाषाओं की शब्द संपत्ति नाना पहलुओं को लेकर दिन दूनी रात चौगुनी बढ़ रही है।

आज राष्ट्रभाषा के विकास का क्षेत्र समूचा भारत है और सभी भारतीय भाषाओं का योगदान इस राष्ट्रभाषा के विकास के लिए उपलब्ध होना चाहिए। इस दिशा में भारतीय विभिन्न भाषाओं के साहित्यों का अनुवाद तथा तद्वारा साहित्यिक आदान-प्रदान और सांस्कृतिक समन्वय जैसे महत्कार्य की सिद्धि की आशा की जाती है।

इस तरह की स्थिति में ऐसे कोशों की आवश्यकता है, जिनके द्वारा अनुवाद आदि कार्यों में सहायता प्राप्त हो सके।

सभा द्वारा प्रकाशित स्व० श्री शिवन्न शास्त्रीजी के कोश का परिवर्धन सामयिक आवश्यकता की दृष्टि से अनिवार्य था। इसी अनिवार्यता की पूर्ति इस कोश के द्वारा करने की कोशिश की गयी है।

प्रस्तुत कोश में करीब बारह हजार तेलुगु शब्द संग्रहीत हैं जिनका हिन्दी पर्याय तथा यत्र-तत्र उन तेलुगु शब्दों से बननेवाले मुहावरे भी दिये गये हैं—हिन्दी समानार्थियों के साथ ।

आशा है कि यह कोश सहृदय पाठकों को उपयोगी सिद्ध होगा और सभा के अन्य कोश ग्रन्थों की तरह इसका भी स्वागत होगा । पाठक-बन्धुओं से हम यह भी आशा रखते हैं कि वे उपयुक्त सलाहें देकर इस कोश को और अधिक उपयोगी बनाने में हमारी मदद करेंगे ।

इस कोश को समयोचित और युक्त रीति से संपादन कर सभा को देने के लिए हम श्री ए. सी. कामाक्षीराव को धन्यवाद देते हैं और उनका आभार मानते हैं ।

—प्रकाशक

इस कोश में हिन्दी शब्दों के व्याकरण संबंधी जानकारी के लिए
प्रयुक्त संकेत चिन्ह :—

पु०	पुल्लिंग
स्त्री०	स्त्रीलिंग
वि०	विशेषण
अ०	अकर्मक क्रिया
स०	सकर्मक क्रिया
अव्य०	अव्यय
सर्व०	सर्वनाम
छा.	देखिये

तेलुगु हिन्दी कोश

अंक

అంక

అ

అंक - तरफ, ओर स्त्री०
 अंकम् - अंक ; (नाटक का) अंक ;
 चिह्न पु० गोद संख्या स्त्री०
 अंकीशम् - चिह्नित, अंकित वि० ;
 समर्पण पु०
 अंकी - बाधा, अड़चन स्त्री०
 अंकरम् - अंकुर पु०
 अंकरिचु - उगना, अंकुरना अ०
 अंकुशम् - अंकुश पु०
 अंक - अंक पु०, संख्या स्त्री०
 अंकम् - रिकाब, रकाब स्त्री० ; बोरा
 पु०
 अंक - डग स्त्री० ; — वैयुढ -
 डग भरना स०
 अंक - दूकान स्त्री० ; — वैयुढ -
 दूकान लगाना स० ; — मू -
 युढ - दूकान बढ़ाना स० ; —
 वादु - दूकानदार पु०
 अंकम् - आँगन पु०
 अंकम् - बाजूबंद पु०
 अंक - स्त्री, औरत स्त्री०
 अंकम् : अंग, शरीर के भाग,
 अंश पु०
 अंकर - अंगरखा पु०
 अंकर - परिसहायक पु०
 अंकर - अंगराग, उबटन
 पु०

अंकल - रोना अ०, विलाप
 करना स०
 अंकवस्त्रम् - दुपट्टा पु०
 अंकी - मू. अंकी
 अंकी - ताड पु०
 अंकी - कुरता पु०
 अंकीरिचु - मान लेना, स्वीकार
 करना स०
 अंकीरम् - स्वीकृति स्त्री०, अंगी-
 कार पु० ; — मू. गृ. मू. -
 स्वीकार्य वि०
 अंकीशम् - स्वीकृत वि०
 अंक - सुंदरता स्त्री० ; दंग पु०
 अंकम् - अंगुल पु० ; उँगली स्त्री०
 अंक - उँगली स्त्री० ; अंगूठा पु०
 अंकशयकम् - अंगूठी स्त्री०
 अंकम् - अंगूठा पु०
 अंकी } डाक ; मंजिल स्त्री०
 अंकी }
 अंक - किनारा पु०, छोर स्त्री०
 अंकी - सिलसिला, क्रम पु०
 अंक - मूल्यांकन, अंदाज़ा, अनु-
 अंक } मान पु०
 अंक - काजल पु०
 अंकी - अंजलि, अंजली स्त्री०
 अंक - जटाजूट ; पत्तल पु० ;
 (अमल) कहते हैं स०

అంటగట్టుట - జొడనా, లగానా,
బాధనా స०

అంట కట్టుకొనుట - జటాఁ బననా
అ०

అంటింనుట - చిపకానా, లగానా స०

అంటు - కలమ; చ్చూత స్త్రీ०; స్పర్శ
పు०; —కొనుట - లగానా, చిప-

కనా, జుడనా స०; —వాడ్డి -
సంక్రామక రోగ పు०; —పడిపోవుట -

చ్చూత లగా జానా అ०

అంటుట - చ్చూనా, లగానా అ०

అంటుపడుట - చ్చూత లగానా అ०

అంటుపోగులు - బాలియొ స్త్రీ०

అండ - ఆసరా, सहारा పు०; నికటతా;
శరణ స్త్రీ०; —గొనుట - (కీ)

శరణ లేనా స०

అండకోశము - అండకోశ, ఫోతా పు०

అండజము - పక్షి; సొప్ప పు०; మఱి
స్త్రీ०

అండము - అండా; అండకోశ; సంసార
పు०

అండా - దేగ పు०

అండి - దేగచీ స్త్రీ०; జీ పు०

అండి - జీ పు०; ఏమండి - క్యో జీ
అంత - ఉతనా, సారా; గునా వి०;

ఫిర, తబ అవ్య०; రెండంతలు -
దుగునా; నాలుగంతలు - చొగునా

వి०; —కంటే - ఉససే; —తో -
ఉతనే మే; తనంత - అపనే ఆప

సర్వ०

అంతకంతకు - క్రమశః, జాతే-జాతే
అవ్య०

అంతఃకరణము - మన పు०; ఆత్మా
స్త్రీ०

అంతఃపురము - రనవాస, అతఃపుర పు०

అంతగా - బహుత, బహుత అధిక అవ్య०

అంతట - తబ, ఉసకే బాద అవ్య०;

తనంతట - అపనే ఆప సర్వ०

అంతము - అంత పు०; మృత్యు స్త్రీ०

అంతరము - అంతర, ఫర్క, మేద పు०

అంతరాత్మ - అంతరాత్మా స్త్రీ०

అంతరాయము - బాధా స్త్రీ०, విఘ్న
పు०

అంతరాళము - మధ్యభాగ పు०

అంతరించుట - (కా) నాశ హోనా,
నష్ట హోనా; బీత జానా అ०

అంతరిక్షము - ఆకాశ పు०

అంతరీపము - టాపూ పు०

అంతరుపు - స్తర; మేద, తారతమ్య పు०

అంతర్గతము - అంతర్గత, అందర కా,
మీతర కా వి०

అంతర్ధానము - అంతర్ధాన పు०; —
అగుట - గాయబ హోనా అ०

అంతర్ధామి - అంతర్యామి, పరమాత్మా
పు०

అంతవఱకు - తబ తక, వహ్నీ తక
అవ్య०

అంతస్తు - అంహదా పు०; మంజిల;
ప్రతిష్ఠా స్త్రీ०

అంతికము - సమీపతా స్త్రీ०

- అంకికలు - उशीर की आड़, उशीर
की टट्टी स्त्री०
- అంతిమము } అంతిమ, ఆఖిరి వి०
అంశ్యము }
- అంతు - కుల, పూర్ణ వి०; అంత; रहस्य
పు०; — తేల్పుట - అంత పానా స०
- అంతే - ఉతనా హి; ठीक वही अव्य०
- అంతేవాసి - శిష్య, చెలా పు०
- అందజేయుట - पहुँचाना, మేజనా స०
- అందక తై - सुंदरी स्त्री०
- అందగాడు - सुंदर वि०
- అందగించుట - सुंदर लगाना, शोभा
దేనా అ०
- అందనుక - చూ. అందాక
- అందదుకు - अधूरा, అపూర్ణ వి०
- అందము - सुन्दरता, శోభా స్త్రీ०
- అందలు - सब, సర్వ లోగ సర్వ०
- అందలము - खुली पालकी स्त्री०
- అందలి - वहाँ का वि०
- అందాక - तब तक, वहाँ तक अव्य०
- అందిక - చూ. అందుపాటు
- అందు - में, उसमें अव्य०; —లో -
उसमें; —కు - के लिए, इसलिए;
—చేత - इसलिए; —మీదట -
उसपर अव्य०
- అందుకొనుట - लेना; आगे बढ़कर
लेना स०
- అందుపాటు - पहुँच, समीपता स्त्री०
- అండ - पाजेब स्त्री०
- అంధుడు - अन्धा वि०

- అంప - तीर पु०
- అంపకము - बिदाई स्त्री०
- అంపకాడు - धनुर्धर पु०
- అంపకోల - तीर पु०
- అంపుట-మేజనా స०; సాగనంపుట -
विदा करना; పిలువనంపుట -
बुला मोजना स०
- అంబ - माँ स्त्री०
- అంబరము - आकाश; वस्त्र पु०
- అంబలి - माँड़ पु०
- అంబిష్టుడు - नाई पु०
- అంబారము - अंबार, డెర పు०
- అంబారి - हौदा पु०
- అంబు - तीर; पानी पु०
- అంబుజము - कमल, अंबुज पु०
- అంబుదము - बादल पु०
- అంబుధి - समुद्र पु०
- అంబులపొరి - तरकस पु०
- అంబేద - अनाड़ी, बुद्ध पु०
- అంశము - अंश, भाग; विषय पु०
- అంట - कहते हैं (वाक्य)
- అకటా - हाय! अव्य०
- అకటవికటము - विपरीत वि०
- అకర్మకము - अकर्मक वि०
- అకసాత్తుగా - अचानक, सहसा
अव्य०
- అకాడమీ - अकादमी स्त्री०
- అకారణముగా - अकारण, नाहक
अव्य०
- అకాలము - असमय वि०

అక్షరము - లేఖా స్త్రీం
 అక్షర - బడి బహున స్త్రీం
 అక్షర - చూ. అక్షర
 అక్షర - ఉధర, వహ్ అవ్యం
 అక్షర - జహ్-తహ్ అవ్యం
 అక్షర - గరజ, జరరత స్త్రీం ;
 మతలవ పుం ; —కు వచ్చు - కామ
 కా, ఉపయోగి ; —రాని - ఫిజుల,
 బినా కామ కా విం ; —తీర్పుట -
 (కీ) జరరత పూరణ సం ; —
 పదుట - (కీ) జరరత హోనా, గరజ
 హోనా అం
 అక్షర - అక్షరకరా పుం
 అక్షర - క్రోధ, గుస్తా పుం ; తీవ్ర
 ఇచ్చా, లాలసా స్త్రీం
 అక్షర - ఒక చర్మరొగ
 అక్షర - తాతీ స్త్రీం ; —న తీర్పుట -
 తాతీ సే లగానా సం
 అక్షరము - అనుచిత విం ; అన్యాయ;
 దోష పుం
 అక్షరము - అక్షర పుం
 అక్షరము - జపమాలా స్త్రీం
 అక్షరము - అక్షర పాత్ర ; లవ్వ
 పుం
 అక్షరము - అక్షర విం
 అక్షరము - అక్షర, వర్ణ పుం
 అక్షరము - అక్షర, సారా విం
 అక్షరము - గమజదా, అక్షర కా
 అక్షరము - మారా విం
 అక్షరము - విపత్తయీ, తక్లికే స్త్రీం

అక్షర - నిదా స్త్రీం ; బదనామ పుం ;
 —పదుట - బదనామ హోనా అం
 అక్షర - ఖండక, ఖాన్ స్త్రీం
 అక్షరము - జరర అవ్యం ; జరర
 విం ; జరరత స్త్రీం
 అక్షర - దీక్షనా అం
 అక్షర - దీక్షనా సం
 అక్షరము - అగమ్య విం
 అక్షరము - అగరబత్తీ స్త్రీం
 అక్షర - దుకడె-దుకడె హో జానా అం
 అక్షర - అగర అవ్యం
 అక్షరము - గహరా, అగర విం
 అక్షర - హోనా, ఘటనా ; పూరణ హోనా ;
 లగానా అం
 అక్షర - ఐసా హీ హో (వాక్య)
 అక్షరము - బేజరజతీ స్త్రీం, అప-
 మాన పుం
 అక్షర - అగర స్త్రీం ; —చ ల్లా ర్పు
 యంత్రము - దమకల స్త్రీం ; —
 కురియుట - అగర బరసనా అం ;
 —గ్రకుట - అగరె అగరనా
 సం
 అక్షర - సస్తా విం
 అక్షర - అగర స్త్రీం ; —కలము -
 చినగారి స్త్రీం ; —కుండము - అగర
 కుండ, అగరకుండ పుం ; —జ్వాల
 లపర స్త్రీం ; —పర్యతము - అగర-
 ముఖి పుం ; —మాంద్యము - బద-
 హజమీ స్త్రీం ; —సంపాదము -
 దాహక్రియా స్త్రీం, అగర సంస్కారము ;

- హోత్రము - హవన పుం ; —
 ప్రవేశము - సతీ होना स०
 అగ్రగణ్యుడు - प्रधान, श्रेष्ठ पु०
 అగ్రము - अगला हिस्सा, अग्र पु० ;
 నోక స్త్రీ०
 అగ్రాసనాధిపతి - सभापति पु० ; —
 త్వము - सदारत, अध्यक्षता स्त्री०
 అగ్రేసరుడు - अगुआ, मुखिया पु०
 అఘోరము - भयंकर वि०
 అఘోరించుట - विलाप करना स०
 అచరము - स्थावर, जड़ वि०
 అచలము - अचल, स्थायी वि० ;
 పహాడ పు०
 అచేతనము - अचेतन, जड़ वि०
 అచ్చినబుచ్చికములు - चिकनी-चुपड़ी
 వాతే, కుసలనెవ్వలి వాతే స్త్రీ०
 అచ్చినచ్చుట - शुभप्रद होना, अनुकूल
 होना, रास आना अ०
 అచ్చు - स्वर पु०
 అచ్చట - वहाँ अव्य०
 అచ్చము - शुद्ध, सच्चा, खालिस वि० ;
 —గా - हू-ब-हू अव्य०
 అచ్చు - छपाई ; छाप स्त्री० ; साँचा
 पु० ; —వేయుట - छापना स० ;
 —అగుట - छपना अ०
 అచ్చకట్టుట - क्यारी बनाना स०
 అచ్చుకొనుట - व्यर्थ ही देना, खोना
 • स० •
 అజగరము - अजगर पु०

- అజమాయిషీ - जाँच, परख, परीक्षा
 స్త్రీ०
 అజస్రము - निरंतर, सतत अव्य०
 అజాగ్రత - असवधानी, लापरवाही
 స్త్రీ० ; —గా - लापरवाही से
 अव्य०
 అజీర్ణము - बदहजमी स्त्री०, अजीर्ण
 पु०
 అజ్ఞాత } अज्ञान पु०, नादानी स्त्री०
 అజ్ఞానము }
 అట - वहाँ, बाद को अव्य०
 అటక } टाँड़ पु०
 అటుక }
 అటకాయించుట - रोकना, मना करना
 स०
 అటవి - చూ. అడవి
 అటమట - घोखा पु०
 అటమటించుట - घोखा देना स० ;
 పరేశాన होना अ०
 అటు - उस तरफ़ ; उस तरह अव्य०
 అటుకులు - चिउड़ा पु०
 అటుతర్వాత - उसके बाद अव्य०
 అటువక్క - उस तरफ़ अव्य०
 అటుపూర్వము - उसके पहले अव्य०
 అటుమొన్న - तरसों, अतरसों अव्य०
 అటుల } वैसे, जैसे अव्य०
 అటులు }
 అటుతన - यदि-तो, अगर-तो अव्य०
 వాడు వచ్చినటుతన - यदि वह
 आवे तो

అటువంటి - వేసా, జేసా అవ్యం
 అట్ట - పుట్టా పుం, దఫ్తీ స్త్రీం ; —
 వేయుట - పుట్టా చదానా సం
 అట్టహాసము - కహకహ పుం; దొడ్-ధూప
 స్త్రీం
 అట్టి - వేసా విం
 అట్లు - వేసే, उस तरह అవ్యం
 అడ్ హాక్ - తదర్థ విం ; —కమిటి -
 తదర్థ సమితి - స్త్రీం
 అడ - పిండ, యక్తా పుం
 అడలుకట్టుట - జటా బననా అం
 అడక తైర - సరోతా పుం
 అడకువ - వినయ పుం, నమ్రతా స్త్రీం
 అడగారుట - మిటనా, దబనా అం
 అడగుట - దబనా ; సమానా అం
 అడచుట - దబనా సం
 అడపతడప - కమీ-కమీ
 అడపము - బడుతా పుం
 అడపాడ - పతా, చిహ్న పుం
 అడరుట - సుశోభిత హోనా అం, శోభా
 దేనా సం
 అడలగొట్టుట - ధమకీ దేనా, డరానా,
 డొటనా సం
 అడవి - వన, జంగల పుం ; జంగలీ విం ;
 —కుక్క - మెడ్రీయా పుం
 అడిగికొనుట - (సే) ప్రార్థనా करना
 సం
 అడితి - ఆదృత స్త్రీం ; —చారుడు -
 ఆదృతియా పుం
 అడియాలము - పతా, చిహ్న పుం

అడియాస - లాలచ పుం
 అడుగంటుట - సూఖనా ; జల జానా
 అం
 అడుగు - పైర, చరణ, చరణ-చిహ్న,
 పేదా పుం ; —ననున్న - నీచే కా,
 తలె కా ; అడుగ డుగునకు -
 పగ-పగ పర ; —లేని ముంత -
 బే-పేదీ కా లోతా పుం
 అడుగుట - (సే) మౌగనా, (సే)
 పూతనా సం
 అడుచుకొనుట - బంధ హోనా అం
 అడుసు - కీచడ పుం
 అడ్డంకి - రుకావట్, బాధా స్త్రీం
 అడ్డగించుట - రోకనా, మనా करना
 సం
 అడ్డపడుట - బీచ మే ఆనా, బీచ మే
 పడనా అం
 అడ్డపాప - దుష్-మౌహా బచ్చా పుం
 అడ్డబాస - నయ స్త్రీం
 అడ్డము - విగ్న పుం, బాధా, రుకావట్ ;
 ఆడ స్త్రీం ; అడ్డమైన మాటలా
 డుట - గాలి దేనా ; —పెట్టుట -
 అడచన డాలనా సం ; —గా -
 ఆర-పార అవ్యం
 అడ్డసరము - వాసక పుం
 అడ్డి - బాధా, అడచన స్త్రీం
 అడ్డు - ఆడ స్త్రీం ; —కొనుట -
 బీచ మే పడనా అం
 అణకువ - చూ. అడకువ
 అణచుట - చూ. అడచుట

అణువు - అణు, కణ పుం

అతడు }
అతను } వహి సర్వం

అతలకుతలము - గడబడి, అవ్యవస్థా
స్త్రీం

అతసి - అతिसి స్త్రీం

అతి - అతి, జ్ఞాదతి స్త్రీం ; అధిక
విం

అతికించుట - జొడనా, చిపకనా సం

అతిక్రమించుట - లాఘనా, (కా)

అత్యధనం కరనా సం

అతిథి - మేహమాన, అతిథి పుం ; —

సత్కారము - మేహమానదారి స్త్రీం

అతిమధురము - ములేటి స్త్రీం

అతిమాత్రము - అత్యధిక విం

అతిరసము - పుఆ పుం

అతిరేకము - అధికతా స్త్రీం

అతివ - అతిర స్త్రీం

అతివాదులు - గరమ దల పుం

అతిశయము - అధికయ పుం ; శ్రేష్ఠతా
స్త్రీం

అతిశయిల్లుట - బద్ధనా, అధిక హీనా
అం

అతిసారము - అతిసార పుం

అతుకు - జొడ పుం, యెగిరి, పేద
స్త్రీం ; — పేయుట - పేద లగనా
సం

అతుకుట - జొడనా, టాకనా సం

అతులము - అసమాన విం

అత్త - సాస (మేనమామ భార్య),

మామి; మేనత్త - పూఫీ, బుఆ స్త్రీం;

— వారియిల్లు - సమరాల పుం

అత్తపత్తి - కుడీ-మడీ స్త్రీం

అత్తము - (కేలే కా) ధౌద, గుచ్చా పుం

అత్తరు - ఇత్ర పుం ; — బుడ్డి - ఇత్ర-
దాన పుం

అత్తలము - బరణి స్త్రీం

అత్తి - గూర పుం

అత్తుకొనుట - చిపకనా, లగనా అం

అత్యంతము - అత్యధిక విం

అత్యావశ్యకము - అత్యావశ్యక, బహు
జరూరి విం

అత్యాశ - లోమ, లాలచ పుం

అథవా - యా, అయివా అవ్యం

అదనము - అధిక, జ్ఞాదా; అతిరిక్త
విం

అదను - మౌకా, సమయ ; మౌసమ ; తాక
పుం

అదరుట - పడకనా, కొప్పనా అం

అదలించుట - ధమకనా, డొటనా సం

అదాటు }
అదాటుగా } అచానక అవ్యం

అది - వహి సర్వం ; — వలకు - తబ

తక, ఇసకే పహలే ; — మొదలు -

తబ సే ; — గాక - ఇసకే అలావా
అవ్యం

అదిగో - వహి లో! అవ్యం ; — ఇదిగో

యనుట - టాల మడల కరనా సం

అదిర - శాబాశ, ఖూబ! అవ్యం

అదిరిపడుట - చొకనా; డర జానా అం

అదిరిపాటు - భయ పుం
 అదుముట - దబానా సం
 అదురుగుండె - బుజ్జదిల, కాయర విం
 అదృశ్యము - అదృశ్య విం
 అదృష్టము - భాగ్య, నసీబ పుం,
 క్రిస్మత స్త్రీం
 అదృష్టవంతుడు - భాగ్యవాన పుం
 అడ - వడ్డి సర్వం ; వహ దెలొ (వాక్య)
 అడ్డ - ఆధా విం
 అడ్డకము - రంగాడీ ; కలమకారి స్త్రీం
 అడ్డము - ఆడనా, ఆడీనా పుం
 అడ్డించుట - రంగానా ; డుబోనా సం
 అడ్డుట - డుబోనా ; రంగానా ; సొలూనా
 సం ; —పేపరు - సొలూనా పుం
 అడ్డె - కిరాయా, భాడా పుం ; —కాగి
 తము - సరఖత పుం
 అడ్డుతము - అనొలూ, అడ్డుత విం
 అధమము - నీచ, కమ ; కమ-సే కమ
 విం
 అధరము - అధర, ఆంథ పుం
 అధర్మము - అన్యాయ పుం, అనీతి
 స్త్రీం
 అధికప్రసంగము - డిటాడీ, ధృష్టతా
 స్త్రీం
 అధికప్రసంగి - డీథ, ధృష్ట పుం
 అధికము - అధిక, ఇయాదా, బహుత
 విం ; —చేయుట - బదానా సం ;
 —అగుట - బదనా - అం
 అధికారము - అధికార, హక్కు పుం
 అధికారి - మాలిక, అధికారి పుం

అధిక్షేపించుట - ఖండిన కరనా ; దోష
 లగానా సం
 అధిగమించుట - ప్రాప్త కరనా, పానా
 సం
 అధిపతి - మాలిక, ప్రభు పుం
 అధిరోహణము - చదావ, అధిరోహణ
 పుం
 అధిరోహించుట - చదనా అం
 అధిష్టించుట - రహనా, ఉపస్థిత హొనా ;
 బేథనా అం
 అధీనము - మాయత్, అధీన విం,
 వశ, కాబూ పుం
 అధైర్యపడుట - (సే) ఘబడా జానా,
 (సే) డర జానా అం
 అధైర్యము - భీరుతా స్త్రీం, డర పుం
 అధోగతి - పతన పుం, అధోగతి స్త్రీం
 అధ్యక్షుడు - సభాపతి, సదర పుం
 అధ్యయనము - అధ్యయన, పఠన-
 పాఠన పుం
 అధ్యాత్మము } ఆధ్యాత్మిక విం
 అధ్యాత్మికము }
 అధ్యాపకుడు - అధ్యాపక, శిక్షక
 పుం
 అధ్యాయము - అధ్యాయ, పరిచ్ఛేద
 పుం
 అధ్వరము - యజ్ఞ, ధార్మిక పర్వ పుం
 అనంతము - అనంత, అసీమ విం ;
 ఆకాశ పుం
 అనంతరము - కే.బాద, కే పశ్చాత్త
 అవ్యం

అన - వొళ్ళ పుం

అనక - బిना कहे अव्य०

అనగా - యానీ, మానె, అర్థాత్ అవ్య०

అనగతి - యోడా, కమ వి०

అనధ్యయనము - తాతీల, ట్టుడీ స్త్రీ०

అనన్యము - అనన్య, బెజోడ వి०

అనయము - సతత, హమేశా అవ్య०

అనర్గళము - వె-రోకటోక అవ్య०

అనర్థము - సంకట, దుర్భాగ్య పుం ;

హాని స్త్రీ० ; అర్థహీన వి० ; —

చేయుట - హాని పఠ్చానా స०

అనర్థము - అయోగ్య, నాలాయక,

అనర్హ వి०

అనర్థుడు - అయోగ్య, నాలాయక,

అనర్హ వి०

అనలము - ఆగ స్త్రీ०

అనవరతము - సతత, అనవరత అవ్య०

అనవసరము - అనావశ్యక వి०

అనపుడు - (ऐसा) कहने पर अव्य०

అనాచారి - భద్రా, బదసూరత వి०

అనాచారము - దురాచార, అనాచార

పుం

అనామకుడు } క్షుద్ర, అవిఖ్యాత

అనామధేయుడు } వి०

అనామకు - నిలవన పుం ; — తక్కు -

నిలవన లేఖా పుం

అనాయాసముగా - ఆసానీ సే

అవ్య०

అనాస - అననాస పుం

అని - కి, ఇస ప్రకార అవ్య०

అనిపించుట - दीखना अ० ; महसूस

करना स०

అనిపించుకొనుట - कहलाना अ०

అనిర్వచనీయము - अनिर्वचनीय वि०

అనిలము - अनिल, वायु पु०, हवा

స్త్రీ०

అనివార్యము - अनिवार्य, लाजिमी

వి०

అనిశము - लगातार, सतत, हमेशा

అవ్య०

అనిశ్చయము - संदिग्ध वि०

అనిష్టము - अवांछित वि० ; अहित,

अनिष्ट प०

అను - नाम का, नामक वि०

అనుట - (से) कहना, (से) बोलना

స०

అనుంగు - प्यारा, प्रिय वि० ; —

దనము - मित्रता स्త్రీ०

అనుకంప - अनुकंपा, दया ; कोमलता

స్త్రీ०

అనుకరణము - नकल स्त్రీ०, अनुकरण

పుం

అనుకరించుట - (की) नकल करना,

(का) अनुकरण करना स०

అనుకూలపడుట } सिद्ध होना, सफल

అనుకూలమగుట } होना अ०

అనుకూలము - हितकर, अनुकूल,

सुविधाजनक, योग्य वि० ; सुविधा,

भलाई स्त్రీ०

అనుకూలుడు - मित्र, हितैषी प०

అనుకూనుట - సోచనా, సమజ్ఞనా స०
 అనుక్రమణిక - విషయసూచి స్త్రీ०
 అనుక్షణము - పల-పల, ప్రతిపల అవ్య०
 అనుగమించుట - (కా) అనుసరణ
 करना स० ; (కే) సాథ చలనా అ०
 అనుగుణ్యముగ - కే ముతావిక్ర, యథా-
 योग्य అవ్య०
 అనుగ్రహము - కృపా స్త్రీ०, అనుగ్రహ
 पु०
 అనుగ్రహించుట - కృపా करना ;
 प्रदान करना स०
 అనుచరుడు - అనుచర, దాస ; సాథి
 पु०
 అనుచితము - అనుచిత, బే-మునాసివ
 वि०
 అనుష్ఠ - ఇజ్జాజత, అనుశా స్త్రీ०
 అనుతాపము - పశ్చాత్తాప पु०, గ్లాని
 स्त्री०
 అనుదినము - ప్రతి దిన, య రోజు
 अव्य०
 అనునయము - అనునయ, వినయ पु०
 అనుపుట - మేజనా స०
 అనుబంధము - పరిశిష్ట, తతిమ్మా ;
 संबन्ध ; क्रम पु०
 అనుభవము - తజరబా, అనుభవ पु० ;
 —కల - తజరబేకార, అనుభవీ వి०
 అనుభవించుట - భోగనా, భుగతనా,
 (కా) అనుభవ करना स०
 అనుమతి - ఇజ్జాజత, అనుమతి స్త్రీ०
 అనుమతించుట - అనుమతి देना,
 इजाजत देना स०

అనుమానించుట - సందేహ करना, शक
 करना स०
 అనుమానము - సందేహ, शक,
 अनुमान पु० ; अटकल स्त्री०
 అనుములు - భదనాస पु०
 అనుమోదము - సమ్మతి స్త్రీ०, అను-
 मोदन पु०
 అనుమోదించుట - మాననా, స్వీకార
 करना स०
 అనురక్తి }
 అనురాగము } అనురాగ, ప్రేమ पु०
 అనులేపము - అనులేప पु०
 అనువదించుట - దుహరానా ; అనువాద
 करना स०
 అనువర్తించుట - (కే) అనురూప
 करना, (కే) అనుసార करना ; (కీ)
 आज्ञा मानना स०
 అనువాదము - ఉత్తా, తర్జుమా पु०
 అనుపు - యోగ్యతా ; సువిధా స్త్రీ० ;
 साधन पु० ; —గా - సువిధా సే
 अव्य० ; —చేయుట - तैयार
 करना स०
 అనువాసనము - ఆశా స్త్రీ०, ఆదేశ
 पु०
 అనుష్ఠానము - అనుష్ఠాన पु०
 అనుసంధానము - ప్రబంధ, ఆయోజన ;
 अनुसंधान पु० ; खोज स्त्री०
 అనుసరించుట - (కే) పీఠే చలనా,
 (కే) ముతావిక్ర చలనా అ०, (కా)
 अनुसरण करना स०

అనుసారముగా - के मुताबिक, के
अनुसार अव्य०

అనేకము - कई, बहुत सर्व०

అన్న - बड़ा भाई पु० ; —కుమారుడు - भतीजा पु० ; —కుమార్తె - भतीजी स्त्री० ; —దమ్ములు - भाई-भाई पु०

అన్నప్రాశనము - अन्नप्राशन, चटा-वन पु०

అన్న భేది - कसीस स्त्री०

అన్నము - भात, चावल पु०

అన్ని - सब ; उतने सर्व०

అన్యత్ర - अन्यत्र, दूसरी जगह अव्य०

అన్యథా - अन्यथा, नहीं तो अव्य०

అన్యము - अन्य, मित्र, दूसरा वि०

అన్యాయము - अन्याय पु० ; अनैति;

वेइन्साफी स्त्री०

అన్యఁడు - पराया, अन्य सर्व०

అన్యోన్యము - आपस में, परस्पर अव्य०

అన్వయించుట - (का) अन्वय करना स०

అన్వేషణము - खोज स्त्री०, अनुसंधान पु०

అన్వేషించుట - (की) खोज करना, (का) अनुसंधान करना स०

అపకారము - हानि स्त्री०, अपकार, नुकसान पु० ; —చేయుట - (को)

हानि पहुँचाना, (का) अहित करना स०

అపకారి - दुष्ट, खल, अपकारी पु०
అపకీర్తి } - बदनामी स्त्री० ; कलंक
अपकृति } पु०

అపకృష్టు - कच्चा वि०

అపచారము - कसूर, अपराध पु०

అపజయము - पराजय, हार स्त्री०

అపతీక్కుడు - रंढुआ पु०

అపథ్యము - कुपथ्य पु० ; अयोग्य वि०

అపనమ్మకము - अविश्वास पु०

అపనింద - तोहमत स्त्री०, झूठा कलंक पु०

అపయశము - बदनाम, अपयश पु०

అపరాధము - दोष, अपराध, कसूर पु०, गलती स्त्री०

అపరాధి - दोषी, कसूरवार, अपराधी पु०

అపరిమితము - वेहद, असीम वि०

అపవాదము - निंदा, तोहमत स्त्री०

అపవిత్రము - नापाक, गंदा वि०

అపవ్యయము - अपव्यय पु०, फिजूल-खर्ची स्त्री०

అపశకునము - अपशकुन पु०

అపస్మారము - मिरगी स्त्री०

అపస్వరము - बेसुर पु०

అపహరణము - अपहरण पु०, चोरी स्त्री०

అపహరించుట - चुराना स०

అపహసించుట - हँसी उड़ाना स०

అపాత్రము - अयोग्य वि०

అపానవాయువు - पाद पु०

అపాయము - खतरा पु०, हानि स्त्री०
 అపారము - अपार, असीम, बेहद वि०
 అపార్థముచేయుట - गलत अर्थ
 लगाना, कुछ का कुछ समझना
 स०

అపుడు - मा. అప్పుడు
 అపురూపము - विरला, निराला वि०
 అపూర్వము - अपूर्व, नया, असाधारण वि०

అపేక్ష - चाह, इच्छा स्त्री० ; —
 పడుట - चाहना स०

అపోహము - मिथ्या कल्पना स्त्री०
 అప్ప - बड़ी बहन स्त्री०
 అప్పగించుట - सौंपना, सुपुर्द करना,
 అప్పజెప్పుట } सहेजना, (के) हवाले
 करना स०

అప్పగింత - सुपुर्दगी स्त्री० ; वितरण ;
 प्रेषण पु०

అప్పటము - खालिस, शुद्ध वि०
 అప్పటి - तब का, उस समय का वि० ;

—కి - तब तक, उस समय तक ;

—కిని - तब भी, भी अव्य०

అప్పుడము - पापड़ पु० ; —అక్కణ్ణ -
 బెలన పు०

అప్పము - पुआ पु०

అప్పగించుట - थप्पड़ लगाना, छूना,
 लगाना, ढँकना स०

అప్పసము - हमेशा अव्य० ; अर्पण
 पु०

అప్పు - कर्ज़, उधार पु० ; —అచ్చుట -

कर्ज़ देना, उधार देना स० ; —
 తెచ్చుట - कर्ज़ लाना, उधार लाना
 स० ; —పడుట - ऋणी होना अ० ;
 —అ పోతు - देनदार पु० ; —
 అవాడు - लेनदार पु०

అప్పుడప్పుడు - कभी-कभी अव्य०

అప్పుడు - तब, जब अव्य०

అప్పుడే - तभी, उसी समय अव्य०

అప్రతిష్ఠ - बदनामी स्त्री०

అప్రతిహతము - बे-रोक टोक, प्रबल
 वि०

అప్రమత్తుడు - सावधान वि०

అప్రయోజకుడు - निकम्मा वि०

అప్రస్తుతము - असंबद्ध, असंगत वि०

అప్రాప్తము - अप्राप्त वि०

అప్రాప్యము - अलभ्य, अप्राप्य वि०

అప్రియము - कटु, अप्रिय, बुरा वि०

అప్పుర - परी, अप्सरा स्त्री०

అపిడవిట్టు - हलफ़-नामा, शपथ-पत्र
 पु०

అబక - करछुल पु०

అబద్ధము - झूठ, असत्य पु० ; పచ్చి

—సకేద ఝఠ పు०

అబల - तरुणी स्त्री०

అబ్బ - बाप पु० ; उफ़ अव्य०

అబ్బబ్బ - छिः छिः, हाय हाय अव्य०

అబ్బాయి - लड़का पु०

అబ్బుట - मिलना, प्राप्त होना अ०

అబ్బురపడుట - बचंभे में आना
 अ० ; ताज़ुब करना स०

- అబ్బురము - అచరజ, ఆశ్చర్య,
తాజ్జువ పుం
- అభము-శుభము - భలా-బురా పుం ;
- —తెలియని - నాదాన విం
- అభము - అభావ పుం, కమీలీం
- అభాసము - బురా, అప్రియ విం
- అభాసు - అప్రియ విం ; అపమాన పుం
- అభిచారకుడు - తాత్విక పుం
- అభినందించుట - బధాई దేనా,
(కా) అభినందన करना स०
- అభినయము - అభినయ పుం
- అభినయించుట - (కా) అభినయ
करना स०
- అభిని - అక్రీమలీం
- అభినివేశము - ఉత్కంఠా ; అభిరుచి ;
तत्परता ली० ; उत्साह पु०
- అభినుతించుట - (కీ) ప్రశంసా करना
स०
- అభిప్రాయము - రాయలీం, ఆశయ,
विचार पु०
- అభిమతము - ఇచ్ఛా లీం, అభిప్రాయ
పుం
- అభిమానము - ప్రేమ ; స్నేహ ; గర్వ,
घमंड पु०
- అభిమాని - ప్రేమి ; స్నేహి ; ఘమండ్రి పుం
- అభియచి - పసంద, రుచి లీం
- అభిలషించుట - చాహనా (కీ), ఇచ్ఛా
करना स०
- అభిలాష - చాహ ; ఇచ్ఛా, అభిలాషా
ली०

- అభివృద్ధి - తరక్కీ, ఉన్నతి, వృద్ధి లీం ;
—చేయుట - (కీ) తరక్కీ करना,
बढ़ाना, (కీ) ఉన్నతి करना स०
- అభిషేకము - తిడ్డుకావ, స్నాన ;
राज-तिलक पु०
- అభిప్రీతము - ఇచ్ఛా లీం ; ఇచ్ఛిత
वि०
- అభిప్రము - ఇచ్ఛా, చాహ లీం ;
इच्छित वि०
- అభేదము - సమానతా లీం
- అభ్యంగము - తైల-స్నాన, అభ్యంగ పుం
- అభ్యంతరము - రుకావట్ లీం ; ఐత-
राज ; मध्य-भाग पु० ; —చే
యుట - రొకనా, మనా करना ;
एतराज करना स०
- అభ్యర్థన - ప్రార్థనా లీం
- అభ్యర్థించుట - (సె) ప్రార్థనా करना
स०
- అభ్యసించుట - సీఖనా, (కా) అభ్యాస
करना स०
- అభ్యాగతుడు - అతిథి పుం
- అభ్యాసము - అభ్యాస పుం ; ఆదత్త
ली०
- అభ్యుదయము - ఉన్నతి లీం ; ఉదయ
పుం
- అభ్రకము - అవరక పుం
- అభ్రము - బాదల ; ఆకాశ పుం
- అమంగల్యము } అశుభ, అమంగల,
అమంగళము } मनहूस वि०
- అమడ పిల్లలు - జుడవే బచ్చె పుం

అమరము - అమరకోశ పుం
 అమరిక - యోగ్యతా, అనురూపతా స్త్రీం
 అమరుట - (కే) యోగ్య హోనా, (కే)
 అనుకూల హోనా అం
 అమరుట - సజానా, తయారీకరనా సం
 అమర్యాద - అశిష్టతా, బేజ్జహితీ
 స్త్రీం, అపమాన పుం
 అమర్షము - అమర్ష, క్రోధ పుం
 అమలు - అమలదారి స్త్రీం, శాసన
 పుం ; —లోకి వచ్చుట - లాగూ
 హోనా, చాలూ హోనా అం ; —లో
 నున్న - ప్రచలిత, చాలూ విం
 అమాంతముగా - అచానక ; పూ,
 వలకూల అవ్యం
 అమాయకుడు - బోలా, సీధా-సాదా
 విం
 అమానుషము - అలౌకిక విం
 అమితము - బేహద, అత్యధిక విం
 అమీనా - అమీన పుం
 అమూల్యము - అనమోల, అమూల్య,
 బేశ-కీమతీ విం
 అమృతము - అమృత, ఆవే హయాత పుం
 అమృతవల్లరి - గురుచ కీ బేల స్త్రీం
 అమెచూరు - (amateur) శౌక్యియా
 విం
 అమేధ్యము - మల, విషా, గూ పుం ;
 అపవిత్ర విం
 అమోఘము - అచూక, అమోఘ విం
 అమ్మ - మో, మాతా, అమ్మా స్త్రీం
 అమ్మకము - బిక్రీస్త్రీం ; —పుషన్ను-

బిక్రీ-కర పుం ; —అగుట - (కీ)
 బిక్రీ హోనా అం
 అమ్మగారిల్లు - మాయకా, పీఠర పుం
 అమ్మమ్మ - నానీ స్త్రీం
 అమ్మాయి - లడకీ, బేటి స్త్రీం
 అమ్మించుట - బిక్రీవానా సం
 అమ్మివేయుట } బేచనా సం
 అమ్మట }
 అమ్మలపొడి - తరకస, తూణిర పుం
 అమ్మవాడు - బేచనెవాలా పుం
 అమ్మము - తేజాబ పుం
 అయత్నముగా - బినా ఉద్యోగ కే
 అవ్యం
 అయస్కాంతము - చుంబక పుం
 అయాచితము - అయాచిత, బినా
 మోగా విం
 అయితే - తో, లెకీన, కిన్తు అవ్యం
 అయిన - హూ తో అవ్య ; ఉచిత,
 అచ్చా విం ; —వారు - మో-బన్ధు
 అయినను } అగరచే, తో మీ,
 అయినప్పటికీ } యచి, తో మీ అవ్యం
 అయినను సరే - మలే-హీ, చాహే జో-
 హో అవ్యం
 అయిపోవుట - హో జానా, ఖతమ హో
 జానా, పూ హో జానా అం
 అయివేజ - అవజ పుం
 అయిష్టము - నాపసంద స్త్రీం
 అయోగ్యత - నాలాయకీ, అయోగ్యతా
 స్త్రీం
 అయోగ్యుడు - నాలాయక, అయోగ్య
 విం

- అయోమయము - గడ్డబడ్డ, అస్త-
వ్యస్త విం ; — గా - తితిర-వితర
అవ్య
- అయ్య - పితా ; శ్రీమాన, మహోదయ పుం
అయ్యయ్య - హయ-హయ ! అవ్యం
అయ్యవారు - అధ్యాపక, పురోహిత,
బ్రాహ్మణ పుం
అయ్యును - యదాపి, తో మీ అవ్యం
అర - ఆధా ; అపూర్ణ విం
అరక - ఇల పుం
అరకాలు } తలవా పుం ; — మంట
అరికాలు } పుట్టుట - తలవే సే ఆగా
నికలనా అం ; — మంట నెత్తి
కెక్కుట - ఆగా బబ్బలా హోనా
అం
అరటి - కేలా పుం ; — అకు - కేలే
కా పత్తా పుం ; — తెల - కేలే కా
బొద్ పుం
అరణ్యము - జంగల, వన పుం ; అరణ్య
రోదనము - వ్యర్థ కా రోనా,
అరణ్య-రోదన పుం
అరదము - రథ పుం
అరమర } సంకోచ పుం, హిచకిచాహ్ట
అరమరిక } స్త్రీం
అరయుట - సోచనా, సోచ-విచార
• కరనా ; దేఖనా సం
అరవరలు - దుక్కుడే, చియడే పుం
అరవాయిగొనుట - పీటె హ్టనా,
• హిచకిచానా అం
అరవీసము - బత్తిసవో భాగ పుం

- అరాచకము } అరాజకతా స్త్రీం
అరాజకము }
- అరాతి } శత్రు, దుశ్మన పుం
అరి }
- అరికట్టుట - రోకనా, రుకావట డాలనా
సం
అరిగొనుట - రోకనా ; (కా) విరోధ
కరనా సం
అరిదళము - హరతాల పుం
అరిమురితనము - జల్దబాజీ స్త్రీం
అరిమెనకుండలు - మంగల-వట పుం
అరిసె - పుత్రా పుం
అరుగు - చబూతరా పుం
అరుగుట - జ్ఞానా అం
అరుగుదెంచుట - ఆనా, జానా అం
అరుచి - అరుచి, అనిచ్ఛా స్త్రీం
అరుణము - అరుణ, లాల విం
అరుదు - విరల, అపూర్వ, అమూఠా విం ;
• ఆశ్చర్య పుం ; — గా - విరలా హీ,
• శాయద హీ అవ్యం
అరుదెంచుట - ఆ జానా అం
అరులు - లాడ-ప్యార పుం
అరుపు - ఉధార పుం, మేగనీ స్త్రీం -
అరేంజిమెంటు - ప్రవంధ, ఇంతజామ పుం
అర్గళము - అరగలా పుం
అర్హ్యము - అర్చ్య పుం
అర్చకుడు - పుజారి పుం
అర్చన } పూజా, అర్చనా స్త్రీం
అర్చనము }
- అర్చనీయుడు - పూజ్య, పూజనీయ విం

అర్చి - కిరణ, లో స్రీం

అర్చించుట - (కీ) పూజా करना स०

అర్జీ - అర్జీ స్రీం, ప్రార్థనా-పత్ర పుం ;

— దారుడు - నివేదక, అర్జీదార

పుం ; — వ్రాయువాడు - అర్జీ -

నవీస పుం

అర్హవము - సమర్థ పుం

అర్తి - దుఃఖ, దర్ద పుం

అర్థము - అర్థ, మతలబ్ధ ; ధన ; ఆశయ

పుం

అర్థాంతరము - ద్వేషా అర్థ పుం

అర్థి - ప్రార్థన, అర్థి పుం

అర్థించుట - (సే) ప్రార్థనా करना,

(సే) మౌనగా ; (సే) మిశ్రత करना

సం

అర్థచంద్రప్రయోగము - గరదనియో

స్రీం ; — చేయుట - గరదనియో

దేనా సం

అర్థము - ఆధా విం

అర్థరాత్రము - ఆధా రాత స్రీం

అర్హణము - సమర్పణ, సుపుర్ద పుం

అర్చించుట - సమర్పిత करना, మేర

करना, సుపుర్ద करना సం

అర్చితము - సమర్పిత, చదావా हुआ

విం

అర్హకుడు - బచ్చా, నాదాన పుం

అర్హచీనము - ఆధునిక విం

అర్హత - యోగ్యతా, లియాకత్, అర్హతా

స్రీం

అర్హము - లాయక్, యోగ్య, అర్హ విం

అర్హుడు - లాయక్, యోగ్య, ఆదమీ
పుం

అల - కమరా ; ఖానా పుం

అలకాలు - చూ. అరకాలు

అలచేయి - దయ్యేలీ స్రీం

అలచుట - చిల్లానా, చీఖనా అం,

శోర మచానా సం

అలపు - చీఖ, చిల్లాహట్ స్రీం

అలమోడ్పు - అధ-ఖులా విం

అలవము - తమిల భాషా స్రీం

అలవలు - చోటే దుకబే పుం

అలముటి - జల్దబాజీ స్రీం ; —

పడుట - జల్దబాజీ करना సం

అలుగడియుట - ధిసనా, రగడనా

సం

అలుగుట - పచనా, హజ్మ హోనా ; ధిస

జానా అం

అలువడి - సాఠ విం

అల్లుడుట - మఠకనా అం

అల్లు - గర్దన స్రీం

అలంకరించుట - సజానా, అలంకృత

करना సం

అలంకారము - సజావట్ స్రీం,

అలంకార ; గహనా పుం

అలంకృతము - అలంకృత, సజావా

हुआ విం

అలంఘనీయము - అలంఘ్య, అగమ

విం

అల - తరంగ, లహర్ స్రీం ; — లు

కొట్టుట - లహరానా అం

అలక - చూ. అలక

అలకువ - యకాన స్త్రీం

అలక్ష్యము - లాపరవాహి, ఉపేక్షా స్త్రీం;

. — చేయుట - (కీ) లాపరవాహి
కరనా, (కీ) ఉపేక్షా కరనా స०

అలకుట - పోతనా స०

అలగుట - రుఠనా, నారాజ్ఞ హోనా అ०

అలక - యకావట స్త్రీం

అలక్షిడి - దుఃఖ, సంకట; శోరగుల పు०;
పీడా స్త్రీం

అలపు - యకావట, శిథిలతా స్త్రీం

అలక్ష్యము - అలభ్య, అప్రాప్య వి०

అలమట - దుఃఖ పు०; పీడా స్త్రీం;
— పడుట - దుఃఖి హోనా, పీడిత

హోనా అ०

అలమర - అలమారి స్త్రీం

అలముట } ఫేల జానా, వ్యాస
అలముకొనుట } హోనా అ०

అలయించుట - యకా దేనా స०

అలయిక - యకాన, యకావట స్త్రీం

అలయుట - యకనా అ०

అలరారుట - శోభిత హోనా, చమకనా;
అచ్ఛా లగనా అ०

అలరుట - వికసిత హోనా, శోభాయమాన
హోనా, ప్రకాశిత హోనా అ०

అలపడుట - (కే) ఆదీ హో జానా,
(కీ) ఆదత పడ జానా, (కా)
అభ్యస్త హో జానా; ప్రాప్త హోనా అ०

అలపఱచుకొనుట - (కీ) ఆదత
డాలనా స०

తే. హి. కో—2

అలవాటు - ఆదత స్త్రీం, అభ్యాస
పు०; — అ - ఆదతన్ అవ్య०

అలవెన్ను - భక్తా పు०

అలసందియలు - లోబియా పు०

అలసట - యకావట, శిథిలతా స్త్రీం

అలసత - సుస్తీ స్త్రీం

అలాటు మెంటు - నియతన పు०

అలాయిదా - అలహదా, అలగ వి०

అలికిడి - ఆహట, ఆవాజ్ స్త్రీం, ఖటకా
పు०

అలగు - తలవార; తీర కీ నొక స్త్రీం

అలక - నారాజ్ఞి స్త్రీం, గుస్తా పు०

అలగుట - రుఠనా, నారాజ్ఞ హోనా అ०

అలాకము - అలౌకిక, విరాగి వి०

అల్పజ్ఞుడు - నాసమజ్ఞ, అప్యజ్ఞ వి०

అల్పబుద్ధి - నీచతా స్త్రీం, కమీనాపన
పు०

అల్పము - యోడా, క్షమ, జరా; నీచ,
తుచ్ఛ వి०

అల్పహారము - నాశ్తా పు०

అల్పదు - నీచ, తుచ్ఛ, శుద్ధ వి०

అల్లంతన - ఇస వీచ మే అవ్య०

అల్లకల్లము - ఉపద్రవ, శోరగుల,
దుల్లభ పు०

అల్లదిగో - లో దెఱ్ఱో, వహ దెఱ్ఱో.
(వాక్య) అవ్య०

అల్లన } ధీరే-ధీరే, ఆహిస్తే-ఆహిస్తే
అల్లనల్లన } అవ్య०

అల్లనేరేడు - జామన పు०

అల్లము - అదరక పు०

అల్లరి - శోర, హల్లా, కిలాహల ;
 ఇగడ్డా ; దంగా పుం ; — మూక -
 గుండె, బదమాశ లోగ పుం ; — చే
 యుట - శోర మచానా, దంగా కరనా
 సం ; — గా తిరుగువాడు - లక్ష్మీగా
 పుం

అల్లా - అల్లాహ్ పుం

అల్లాడుట - హిలనా, డులనా ; మారె-
 మారె ఫిరనా అం

అల్లారుముద్దు - లాడలా, ప్యారా విం

అల్లి - ఉత్పల పుం

అల్లిక - కశీదా, కడ్డావ పుం ; — పని
 చేయువాడు - కారచోబ పుం ; —
 గలగుడ్డ - సోజ్జనీ స్త్రీం

అల్లిబిల్లి - అంతర్వయన పుం ; — కొనుట-
 అంతర్యయిత హోనా అం

అల్లుట - కుననా, కశీదా కాదనా ;
 గొయనా ; (కవితా) బనానా సం
 అల్లుకొనుట - (బెల) చదనా, లిపटना
 అం

అల్లుడు - దామాద, జమాई పుం

అల్ల - చిల్లా పుం, (ఘనుష కీ) డోరి
 స్త్రీం

అవకతవక - నాలాయకీ స్త్రీం

అవకాశము - కురసత్, గుజాహ్ శ స్త్రీం,
 మౌకా, సమయ పుం

అవగతి - జ్ఞాన, బోధ పుం

అవగాహనము - స్నాన; ప్రవేశ ; బోధ
 పుం

అవగుంతనము - అవగుంఠన, ఘోర పుం

అవగుణము - అవగుణ, ఔవ, దోష పుం
 అవచ్చిన్నము - అलग కియా हुआ,
 అవచ్చిన్న విం

అవజ్ఞ - తిరస్కార పుం, అవజ్ఞా స్త్రీం

అవతంసము - అవతంస, కర్ణభూషణ ;
 ముక్కుట పుం

అవతరణిక - భూమికా స్త్రీం

అవతరించుట - అవతార లేనా సం

అవతల - దూరీ తరఫ్ స్త్రీం ; బాద కో;
 ఉస తరఫ్ అవ్యం

అవతలి - బాద కా, దూరీ తరఫ్ కా,
 ఉస పార కా విం

అవతారము - అవతార, అవతరణ పుం

అవతారిక - భూమికా స్త్రీం

అవద్యము - నిదనీయ, త్యాజ్య విం

అవధరించుట - ధ్యాన దేనా, సుననా
 సం

అవధానము - మనోయోగ పుం ; సావధానీ
 స్త్రీం

అవధి - సీమా, అవధి స్త్రీం

అవధూతుడు - అవధూత పుం

అవసరము - అవసర, అవసర హు
 విం

అవసతి - అవసావ పుం ; అవసతి స్త్రీం

అవని - పృథ్వీ స్త్రీం

అవమార్గాద - అశిష్టతా స్త్రీం, అప-
 మాన పుం

అవమానపడుట - అపమానిత హోనా,
 (కా) అనాదృత హోనా అం

అవమానము - అపమాన, నిరాదర

- పుం, బేహజ్జతి స్త్రీం; — చేయుట -
అపమానిత కరనా, (కా) నిరాదర
కరనా సం
- అవయవము - అంగా, అవయవ పుం
అవరోధము - రోక, రుకావట్ స్త్రీం
అవరోహణము - ఉతరావ, అవరోహణ
పుం
అవలంబనము - ఆశ్రయ, ఆధార,
అవలంబన, సహారా పుం
అవలంబించుట - (కా) ఆశ్రయ లేనా,
(కా) అనుసరణ కరనా సం
అవలక్షణము - బురా లక్షణ, అప-
శకున పుం
అవలీల - ఆసానీ స్త్రీం; — గా -
ఆసానీ సే అవ్యం
అవలోకనము - అవలొకన పుం;
దేఖనా సం
అవలోకించుట - (కా) అవలొకన
కరనా సం
అవశిష్టము - శిష, అవశిష్ట పుం
అవశ్యము - జరూర, అవశ్య అవ్యం;
జరూరి, అవశ్యక విం
అవసరపడుట - జల్దబాజీ కరనా,
శీఘ్రతా కరనా సం
అవసరము - మౌకా, సమయ పుం; జరూ-
రత్, అవశ్యకతా, జల్దీ స్త్రీం;
చాహిణ్ సం; (నాకు అ పుస్తకము
అవసరము - ముఖే వహ పుస్తక
చాహిణ్)
అవసానము - అంత పుం, సమాప్తి, మృత్యు
స్త్రీం

- అవస్థ - హలత్, దశా స్త్రీం; సంకట,
దుఖ పుం
అవహాసము - తిరస్కార పుం
అవాంతరము - అంతరగత; గ్రస్త;
సంబద్ధ; అప్రధాన విం
అవాంతరము - అప్రధాన స్త్రీం
అవి - వే సం
అవిచ్ఛిన్నముగా - అదృట్, లగాతార
విం
అవిటి - అపాహ్నిజ విం
అవిధేయత - గుస్తాఖీ, బేఅదబీ
స్త్రీం
అవిధేయుడు - గుస్తాఖ, బేఅదబ విం
అవినయము - అశిష్టతా స్త్రీం
అవినీతుడు - అవినీత, దీఠ విం
అవిభక్తము - అవిమక్త, సంయక్త, పూరా,
మిలా హుఆ విం
అవిభాజ్యము - అవిభాజ్య విం
అవియుట - డృటనా, ఫూటనా, నష్ట హోనా
అం
అవిరళము - ఘనా; అమేఘ విం
అవివేకము - అవివేక పుం; నాసమస్తీ,
బేవకూఫీ స్త్రీం
అవినీతిపుట - చూ. అవియుట
అవినీ - అతసీ, తీసీ స్త్రీం
అవును - హౌ, ఠీక అవ్యం
అవ్యక్తము - అస్పష్ట విం; పరమాత్మా
పుం
అవ్యయము - అవ్యయ పుం
అవ్యవహాసము - సన్నిహిత, సమీప
కా విం

అవ్యాజము - మోలా, సచ్చా, అవ్యాజ
వి०

అవ్వ - (తండ్రి తల్లి) దాదీ, (తల్లి తల్లి)
నానీ, బుద్ధియా స్త్రీ०

అవ్వల - ఉప తరఫ్, ఉప పార్ ; వాద
కో అవ్య०

అశక్త } కమజోరి స్త్రీ०
అశక్తి }

అశక్యము - అసంభవ, అశక్య వి०

అశనము - భోజన పు०

అశని - వజ్ర పు०, విజలీ స్త్రీ०

అశుద్ధము - గదా, అశుద్ధ, గలత వి० ;
మల పు०

అశుభము - అశుభ, అమంగల వి०

అశేషము - అశేష, సమూహ, సారా
వి०

అశోకము - అశోక వృక్ష పు० ; శోక
రహిత వి०

అశ్మము - పత్ర పు० ; చక్షుర స్త్రీ०

అశ్మరి - పత్ర, అశ్మరి స్త్రీ०

అశ్రద్ధ - లాపరవాహి, అసావధానీ స్త్రీ०

అశ్రాంతము - అత్యంత, సతత వి०

అశ్రు - ఆశ్రు, అశ్రు పు०

అశ్లీలము - ఫూహడ, భద్రా, లజ్జాజనక
వి०

అశ్వగంధ - అశ్వగంధ పు०

అశ్వత్థము - పీపల పు०

అశ్వము - ఘోష, అశ్వ పు० ; అశ్వశాల -
బుడసాల స్త్రీ०, అస్తవల పు०

అశ్వరూఢుడు - బుడసవార పు०

అష్టకము - ఆఠ వి० ; అష్టక పు०

అష్టగుణము - ఆఠ గుణా వి०

అష్టమము - ఆఠవో వి०

అష్టావక్రము - భద్రా, టెటె అగో కా,
అష్టావక్ర వి०

అసంఖ్యము - అసంఖ్య, అనగినత వి०

అసంగతము - వాహియాత, అనర్థకతా
స్త్రీ०

అసంగతమైన - వాహియాత, ఉలజల్ల
వి०

అసందర్భము - అసంగత, అసామయిక,
అయుక్త వి० ; అనువిధా స్త్రీ०

అసంపూర్ణము - అసంపూర్ణ, అధూరా వి०

అసంబద్ధము - అసంగత, అసంబద్ధ వి०

అసంభవము - దుర్బేద, అసంభవ వి०

అసంభావ్యము - దుష్కర, అసాధ్య,
అసంభవ వి०

అసక్రమము - అక్షర అవ్య०

అసత్యము - అసత్య, శూత పు०

అసభ్యము - ఫూహడ, ఉజ్జు వి०

అసమయము - అసమయ, బే మౌకా పు०

అసమర్థత - అసమర్థతా, నాలాయక్కి
స్త్రీ०

అసమర్థుడు - అయోగ్య వి०

అసమాప్తము - అధూరా వి०

అసమృతము - నా మేజూరి స్త్రీ०

అసలు - పూజీ స్త్రీ० ; మూల పు० ; సచ
వి० ; కీచడ పు० ; — ధర - లాగత
స్త్రీ० ; — సొమ్ము - మూల-ధన
పు० ; — స్థితి - అసలయిత స్త్రీ०

- అసహాయత - మజ్జిమూ, లాచారి స్త్రీం
- అసహాయశూరుడు - సూరమా, బడ్డా
బహదూరు పుం
- అసహాయుడు - అపహయ, దీన విం
- అసహిష్ణుడు - ఐర్వ్యాపి పుం ; అధీర
విం
- అసహిష్ణుత - ఐర్వ్యా ; అధీరతా స్త్రీం
- అసహ్యత - ఘృణా స్త్రీం
- అసహ్యపడుట - (సే) ఘృణా కరనా,
(సే) నఫరత కరనా సం
- అసహ్యము - అపహయ, ఘృణిత విం ;
ఘృణా, వీమత్సతా స్త్రీం
- అసాధారణము - అనోక్షా, గౌర-మమూలీ
విం
- అసాధువు - బురా, గలత విం
- అసాధ్యము - కఠిన, అసాధ్య విం
- అసారము - సారహీన విం
- అసి - తలవార స్త్రీం ; — ధార -
తలవార కీ ధార స్త్రీం
- అసుర } అసుర, రాక్షస పుం ; —
అసురుడు } సంద - ఉటపుటా పుం
- అసురగురువు - శుక్రాచార్య పుం
- అసురసురు - తకావట, శిథిలతా
స్త్రీం
- అసువులు - ప్రాణ పుం
- అసూయ - డాహ, జలన స్త్రీం
- అస్తమనము - అస్తమయ, అస్తమన
పుం
- అస్తమించుట - అస్తమన, అస్తమన
అం

- అస్తరు - అస్తర పుం
- అస్తభారము - నీవ, బునియాద స్త్రీం
- అస్త్రచికిత్స - చీర-ఫాడ కా ఇలాజ
పుం
- అస్త్రము - అస్త్ర పుం
- అస్తి - హద్దీ స్త్రీం
- అస్తిపంజరము - ఠఠరీ స్త్రీం, కంకాల
పుం
- అస్థిరత - అస్థిరతా, చంచలతా స్త్రీం
- అస్థిరుడు - చంచల, అస్థిర విం
- అస్పష్టము - అస్పష్ట, అస్కృత విం
- అస్పృశ్యుడు - అచ్ఛృత పుం
- అస్ఫుటము - అస్కృత, అస్పష్ట విం
- అస్మదీయుము - మేరా సర్వం
- అస్మదీయుడు - మేరా ఆదమీ పుం
- అస్వతంత్రుడు - పరతంత్ర, అస్వతంత్ర
విం
- అహంకారము - అహంకార, అభిమాన
పుం
- అహంకారి - ధమంఢీ, అభిమానీ పుం
- అహంభావము - అహంభావ, ధమంఢ పుం
- అహమహమిక - మిథ్యాభిమాన పుం ;
స్వదీ స్త్రీం
- అహర్నిశము - దిన-రాత అవ్యం
- అహహ - హయ-హయ ! ఆహ ! అవ్యం
- అహి - సోప పుం
- అహింస - అహింసా స్త్రీం
- అహితము - అహిత పుం, బుర్రాస్త్రి స్త్రీం
- అహితుడు - అహిత పుం
- అహో - అహో అవ్యం

అహోరాత్రము - దిన-రాత, సతత
అవ్యం

అ

అ - వహ విం

అంగము - దైహిక, శారీరక విం

అంతరంగిక - అంతరంగ విం

అంతర్యము - హృదయ, మన పుం ; మన
కీ వాత స్త్రీం

అంత్రము - అంత్రీ, అంత్ర స్త్రీం

అందోళనము - జ్వలన, హలచల,
హిలన, డోలన, కంపన పుం

అంధ్రము - ఆంధ్ర దేశ పుం ; ఆంధ్ర
భాషా స్త్రీం

అంధ్రుడు - ఆంధ్రవాసీ పుం

అకట్టుట - మనా కరనా, రోకనా
సం

అకలి - భూత స్త్రీం ; — గొన్న - భూత
విం

అకౌసు - భూతా విం

అకుట - కుకనా, తమనా, తఱనా,
తికనా సం

అడంగి - క్షేణ, ద్విజ్ఞా పుం

అడంగులు - స్త్రీయో, ద్విజ్ఞా స్త్రీం

అడిటరు - లెఖా-పరీక్షక పుం

అడిటు - లెఖా-పరీక్షా స్త్రీం

అడుకూతురు - స్త్రీ, అబలా స్త్రీం

అడుతోడు - సహేలీ, పరిచారికా
స్త్రీం

అడుది } స్త్రీ, అరీత స్త్రీం
అడది }

అడుపడుచు } ననద, లడకీ స్త్రీం ;
అడుదిడ్డ } — మగడు - ననదోడి
పుం

అశరాని - అదమ్య, ప్రబల విం

అశు - రోక స్త్రీం ; ఆధార పుం ;
— చేయుట - రోకనా, మనా కరనా,
తలనా, స్థగిత కరనా సం

అశోష - శౌడ పుం

అకర్ణింపుట - శ్రుననా, ధ్యాన దేనా పుం

అకర్ణింపుట - ఆకర్షిత కరనా సం

అకలనము - ఇచ్ఛా, చాహ ; గిణితి,
గణనా స్త్రీం

అకళింపుట - సమజ్ఞనా సం

అకస్మికము - ఆకస్మిక విం ; —

గా - అచానక, ఏకాక అవ్యం

అకాంక్ష - ఇచ్ఛా, ఆకాంక్షా స్త్రీం

అకాంక్షింపుట - చాహనా, ఇచ్ఛా
కరనా, ఆశా కరనా సం

అకాయబోకాయకబుద్ధు - ఆకవాక,
అంబంబు పుం

అకారము - ఆకార, రూప పుం, శకల
స్త్రీం

అకాశదీపము - ఆకాశదీప పుం

అకాశము - ఆసమాన, ఆకాశ పుం

అకాశరామన్న - గుమనామ ఆదమీ ;
— అర్జి - గుమనామ పత్ర పుం

అకాశవాణి - ఆకాశవాణి స్త్రీం,
రేడియో పుం

అకు - పతా, పత్ర, దల ; పాన పుం ; —

కూర - సాగ, శాక పుం ; —

లులేని - నిపాతీ విం

- అకుచిలుత - చీతా పుం
- అకుచిలుక - తితలీ స్త్రీం
- అకుచెప్పులు - చప్పల పుం
- అకుబెముడు - సఠుణ్డ, దుగ్ధీ స్త్రీం
- అకుటిల్లు - పర్ణశాలా, శ్లోపిణీ స్త్రీం
- అకుతోట - పాన కా బగీచా పుం
- అకుడొన్నె - దోనా పుం
- అకుపచ్చ - హరా విం
- అకుపాచి - సివార పుం
- అకుపురుగు - హరా కీడా పుం
- అకురాయి - రేత స్త్రీం ; —తో
- రాచుట - రేతనా సం
- అకులలములు - ఘాస-పాత పుం
- అకులపడుట - వ్యాకుల హోనా, పరేశాన
హోనా అం
- అకులపాటు - వ్యాకులతా, పరేశానీ
స్త్రీం
- అక్యూతి - ఆకార, రూప పుం
- అక్కింగు - స్థానాపన్న, కార్యవాహక ;
—అలవెన్ను - కార్యవాహక భక్తా
పుం
- అక్రందనము - రోదన, వिलाप పుం,
చీకె స్త్రీం
- అక్రమణము - ఆక్రమణ పుం, చదాई
స్త్రీం
- అక్రమించుట - ఆక్రమణ करना,
జ్ఞదాయీ करना సం
- అక్రోశము - శాప పుం ; గాలి స్త్రీం
- అక్షేపణ - ఎतराज; విరోధ పుం; నిదా
స్త్రీం

- అక్షేపించుట - (కా) విరోధ करना,
(కీ) आपत्ति उठाना, उज्र करना
సం
- అఖరు - అంత పుం, సమాప్తి స్త్రీం ;
—న - అంత में, ఆఖిర अव्यం
- అగంతుకుడు - ఆగంతుక, అతిథి పుం
- అగడము - నడకటి స్త్రీం, ఉభయ పుం
- అగతము - ఆగత, ప్రాప్త విం
- అగమనము - ఆగమన పుం, అవాई
స్త్రీం
- అగమము - ఆగమన ; ఆగమ పుం
- అగాయిత్యము - ఉపద్రవ, ఉభయ పుం
- అగ్నేయము - ఆశ్చేయ దిశా స్త్రీం
- అగ్రహము - క్రోధ, గుస్సా, ఆగ్రహ,
హఠ పుం ; నారాజీ స్త్రీం
- అగ్రహించుట - క్రోధ में आना, गुस्से
में आना, (से) नाराज होना అం
- అఘాతము - ప్రహర, ఆఘాత పుం,
చోట స్త్రీం
- అఘ్రాణము - సుగ్రహ, ఆఘ్రాణ పుం
- అచరణము - ఆచరణ, బర్తావ,
వ్యవాహార పుం ; —తో పెట్టుట -
అమల में लाना, कार्यान्वित करना
సం
- అచరించుట - करना, ఆచరణ में
रखना, సం
- అచారము - ఆచార, రివాజ, రస్మ,
ఆచరణ, బర్తావ పుం
- అచార్యుడు - గురు, వేదో కా व्याख्याता
आचार्य పుం

అచూకి - పతా పుం ; — తీయుట -
పతా లగానా స०

అచ్చారనము - డక్తన, పరదా పుం

అజీవనము - జీవికా స్త్రీ० ; జీవన-
పర్యంత అవ్య०

అజ్ఞ - ఆశా స్త్రీ०, हुकुम పుం ; —
అనుసారముగా - ఆశానుసార,
हुकुम के मुताबिक అవ్య० ; —
పత్రము - हुकुमनामा, ఆశా-పత్ర
పుం

అజ్ఞాపించుట - (కీ) ఆశా దేనా,
(కా) हुकुम देना

అట - खेल పుం

అటంకపఱచుట - రోకనా, మనా కరనా,
बाधा डालना స०

అటంకము - బాధా, रुकावट స్త్రీ०

అటకత్తె - నటీ, నర్తకీ, अभिनेत्री
స్త్రీ०

అటకాడు - खिलाड़ी, నట పుం

అటపట్టు - खेल का मैदान, లీలా-
स्थल, ఘర-ఆవాస పుం

అటదొమ్మ - खिलौना, गुड्डा పుం,
गुडिया స్త్రీ०

అటలమ్మ - मोतीझरा పుం

అటవిడుపు - छुट्टी స్త్రీ०

అటాడుట - खेलना అ०

అటాపాటు - ज्वार-माटा పుం ; టీస
స్త్రీ०

అటాపము - आडंबर ; ఘమంజ, అహంకార
పుం

అడంబరము - आडंबर, తడక-మడక,
ठाठ-वाट స్త్రీ०

అడ - స్త్రీ, మాదా ; — డి - औरत స్త్రీ०

అడించుట - खेलना, खिलाना,
हिलाना, डुलानా స०

అడిటు - लेखा-परीक्षा స్త్రీ०

అడితప్పుట - వాదా తొడనా, వచన
మంగ కరనా స०

అడిపొసుకొనుట - (కీ) निन्दा
కరనా, దోష లగానా స०

అడుట - खेलना, नाचना, हिलना
అ० ; बोलना స०

అణిముత్యము - मोती పుం

అఠంకము - दर्द, दुख, भय ; वेदना
స్త్రీ०

అఠడు - वह सर्व०

అఠతాయి - अत्याचारी, जालिम
పుం

అతిథ్యము - मेहमानदारी, पहुँचाई
స్త్రీ०

అతురత - जल्दी, हैरानी, बेचैनी
స్త్రీ०

అతురపడుట - जल्दी करना స०,
आतुर होना అ०

అశ్వు - आत्मा, रूह స్త్రీ० ; — గతము -
स्वगत वि० ; — జ - बेटी, लड़की

స్త్రీ० ; — జుడు - लड़का, पुत्र ;
— జ్ఞానము - आत्म-ज्ञान ; —

గౌరవము - स्वाभिमान, आत्म-
भिमान ; — తృగము - आत्म-

- త్యాగ పుం ; — త్యాగి - నిస్వార్థి విం ; — నింద - ఆత్మ-నిదా ; — ప్రశంస - ఆత్మ-ప్రశంసా ; —
- వంచన - ఆత్మ-వంచనా ; — స్తుతి - ఆత్మ-ప్రశంసా ; — హత్య - క్షుద్ర కుశీలీ.
- అశ్రియము - అపనా, నిజీ విం
- అత్రగాడు - జల్ద-బాజ్ పుం
- అత్రము - జల్దీ, శీघ్రతా లీం
- అదమబుచి - నిశ్చిత విం ; — నిద్ర
- పోపుట - నిశ్చిత సోనా, పోడే బేచకర సోనా అం
- అదరబాదర - హడబడి లీం ; —
- గా - హడబడాకర అవ్యం
- అదరము - ఖాతిర, ఇజ్జత లీం, సమ్మాన, ఆదర పుం
- అదరించుట - (కా) ఆదర करना, (కీ) ఇజ్జత करना, (కీ) ఖాతిర करना సం
- అదర్శము - ఆదర్శ, లక్ష్య పుం
- అదాయము - ఆయ, ఆమదనీ లీం, నఫా, లామ పుం
- అది - శురు, ప్రారంభ ; మూల కారణ పుం ;
- ఆది లీం ; వగైరహ, ఆది అవ్యం ; — గా - సే డేకర అవ్యం
- అదిపారము - రవీవార, ఇతవార పుం
- అదిపాసి - ఆదిమ నివాసీ పుం
- అదుకొనుట - (కో) సహారా देना, (కీ) సహాయता करना సం
- అదేశము - ఆశా లీం, ఆదేశ పుం

- అదేశించుట - (కీ) ఆశా देना, (కా) ఆదేశ देना సం
- అద్యము - పహలా, ప్రథమ విం
- అద్యంతము - పూరా-పూరా, ఆది సే
- అంత తక అవ్యం
- అధారము - ఆధార, ఆశ్రయ, సహారా పుం
- అధిక్యము - అధికతా, బద్ధతా లీం
- అధీనము - అధీనతా, మాతहतీ లీం ; — లోనున్న - అధీనस्थ విం ; — న - కే అధీన, కీ మాతहत में అవ్యం
- అధునికము - ఆధునిక, అవాచీన విం
- అన - క్షమ ; ఆశా లీం ; శపయ పుం
- అనందబాష్పములు - ఆనందాశ్రు, క్షుశీ కే ఆస్ పుం
- అనందము - ఆనంద పుం, క్షుశీ, ప్రసన్నతా లీం
- అనండించుట - (సే) క్షుశి होना, (సే) ప్రసन्न होना అం
- అనకట్ట - బొధ పుం
- అనతి - ఆశా ; అనుమతి లీం ; క్షుశి పుం ; — యిచ్చుట - (కీ) ఆశా देना, (కీ) అనుమతి देना సం
- అననము - చేరరా, ముఖ, ముఠ పుం
- అనపకాయ - లోకీ లీం
- అనవాలు - పహచాన లీం, చిహ్న, నిశాన పుం ; — పట్టుట - పహచాననా సం

అనించుట - (కే) సహారే ఖడ్గా కరనా,
టేకానా స०

అనుట - (కా) సహారా లేనా, టేకనా
స० ; టికనా, లగనా అ०

అనుకట్టు - టేకానా స్త్రీ०

అనుకూల్యము - అనుకూలతా స్త్రీ०

అనుకూని కూర్చుండుట - ఉత్తంగా
అ०

అన్నరు - జవాబు పు०

అపకాలము - ఆఫత కా సమయ
పు० ; —నందు మిత్రుడు - గాధే
కా సాథి పు०

అపద - ఆఫత, విపత్తి స్త్రీ०, సంకట
పు०

అపన్నుడు - దుస్థి వి०

అపసౌహృదులు - లంబి సౌస లేనా
స०

అపాశము - పతన, ఆపాత పు०

అపాదమస్తకము - సర సే పైర తక
అవ్య०

అపాదించుట - లగానా, ఆరోపణ
కరనా స०

అప్పుడు - మిత్ర పు०

అప్యాయము - సంతోష పు०, వృత్తి స్త్రీ०

అఫీసు - దఫ్తర, కార్యాలయ పు०

అభరణము - ఆమరణ, గహనా పు०

అభాసము - శలక, ఛాయా స్త్రీ० ;
ప్రతిబింబ, మిథ్యా శాన పు०

అభిజాత్యము - కులీనతా స్త్రీ०

అమంత్రణము - ఆమంత్రిణ, న్యోతా పు०

అమడ - చార కోస, యోజన పు०

అమని - కటాई కా మౌసమ ; బహార,
వసంత పు० ; సమృద్ధి స్త్రీ० ;

అమము - ఆవ పు०

అమలకము - ఆవలా పు०

అమవడ - దహి బడ్డా పు०

అము - ముటాई ; భోగ-లాలసా స్త్రీ०

అముఖము - ఆముఖ పు०, భూమికా
స్త్రీ०

అముదము - ఘరీండ్రి కా తేల పు०

అమూలము - ఆమూల, జడ్డ సే, పూర్ణ
రూప సే అవ్య०

అమె - వహ సర్వ०

అమోదము - సమ్మతి, స్వీకృతి స్త్రీ०,
హర్ష, ఆనంద పు०

అమోదించుట - ప్రసన్న హోనా అ० ;
స్వీకార కరనా స०

అమ్రేడితము - దుహరావ పు०

అప్లము - ఖటాई స్త్రీ०

అయకట్టు - దర స్త్రీ० ; స్తర పు०

అయకము - బంధక పు० ; —పెట్టు
చాడు - బంధక దాతా ; —పెట్టు

కున్నచాడు - బంధక గ్రాహి పు०

అయతనము - జగహ స్త్రీ० ; మందిర,
నివాస పు०

అయతము - లంబా, బడ్డా వి०

అయత్తపడుట - తయార హోనా అ०

అయన - వహ సర్వ०

అయాసపడుట - పరిశ్రమ కరనా,
మేहनत కరనా, తకలీఫ్ ఉతానా స०

అయాసపెట్టుట - తకలీఫ్ దేనా, తంగ
కరనా, కష్ట పట్టచానా సం

అయాసము - మేहनत, యకావట్ లీం,

• పరిశ్రమ పుం

అయుధము - హియార, ఆయుధ పుం

అయుధము - శస్త్రాగార పుం

అయువు - ఆయ, జిదగి, తమ్ర లీం

అయుష్మంతుడు - ఆయుష్మాన పుం

అరంభము - ఆరంభ పుం, శురూబాత్
లీం

• అరంభించుట - ఆరంభ కరనా, శురూ
కరనా సం

అరగించుట - ఖానా, భోగ లగానా
సం

అరగింపు - భోగ పుం ; — చేయుట -
భోగ చదానా సం

అరటపడుట - కష్ట తఠానా సం ; దుఖీ
హోనా అం

• అరతి - ఆరతీ లీం

అరాటము - దుఖ, బేచేనీ, హైరానీ
లీం

అరాటపడుట - బేచేన హోనా, హైరాన
హోనా అం

అరాధకుడు - ఆరాధక, ఉపాసక పుం

అరాధనము - ఆరాధనా, ఉపాసనా
లీం

అరాధించుట - (కీ) పూజా కరనా,
(కీ) ఉపాసనా కరనా సం

అరామము - బగీచా, ఉపవన పుం

• అరిండా - అనుభవీ విం

అరితేరుట - సమర్థ హోనా, నిపుణ హోనా,
సిద్దహస్త హోనా అం

అరుట - పూర హోనా, తృప్త హోనా అం ;
సూఖనా అం

అరుద్రపురుగు - బీరబహుదీ లీం

అరుపోరు - ఖటపట్, అనబన లీం

అరోగ్యము - తందुरुస్తీ లీం, స్వాస్థ్య
పుం

అరోపణము - ఆరోప, ఆరోపణ పుం

అరోపించుట - షూతా ఇల్లాజామ్ లగానా
సం

అరోహణము - ఆరోహణ పుం

అర్చుట - త్రిల్లానా, గరజనా అం ;
సుఖానా ; బుశ్శానా, ఠండా కరనా సం

అర్జించుట - కమానా, అర్జన కరనా
సం

అర్జితము - అర్జిత, ప్రాప్త, కమాయా
हुआ విం

అర్చు - బుశ్శావ పుం ; చిల్లాహట్ లీం

అర్చుట - చూ. అర్చుట

అబడి - బదనామ్, అపమాన పుం ; —

పెట్టుట - బదనామ్ కరనా, శర్మిందా
కరనా సం

అటు - తే విం

అటుట - సూఖనా ; బుశ్శానా ; ఠండా
హోనా ; (ఘావ) భరనా అం

అలంబము - ఆలంబన, ఆధార,
ఆశ్రయ పుం

అలంభము - వధ, పశు-వధ పుం

అలకించుట - సుననా, కాన దేనా సం

అలయము - ఘర, నివాస, నిలయ,
మందిర పుం

అలవాలము - థాలా పుం

అలసించుట - దేరి करना स०

అలస్యము - దేర, దేరి; सुस्ती स्त्री० ;
विलंब పుం

అలస్యమగుట - దేర हो जाना, विलंब
होना अ०

అలాగున - उस तरह, वैसा अव्य०

అలాపన - आलाप पुं०

అలాపించుట - आलापना, आलाप
करना स०

అలి - सहेली; पत्नी स्त्री०

అలింగనము - आलिगन पुं०; — చేసు
కొనుట - गले लगाना स०

అలు - చూ. అలి

అలోచన - खयाल, विचार, सोच-
विचार, उद्देश्य पुं० ; सलाह स्त्री०

అలోచించుట - सोचना, सोच-विचार
करना, फर्ज करना स०

అలోన } ఇస బీచ మే అవ్య०
అలోపల }

అల్ల - कोदों पुं०

అవ, అవగింజ - राई स्त्री०

అవంత - ज़रा, राई-भर अव्य

అవకాయ - आम का अचार पుం

అవగింజ - राई, सरसों स्त्री०

అవటము - घटना, होना अ०

అవమానె - कड़ुआ तेल, सरसों का
तेल పుం

అవరణము - आहता, घेरा पుం

అవరించుట - घेरना, फैलना, व्याप्त
होना अ०

అవర్తము - चक्र, भँवर पुं०

అవర్ణా - खाता पुं० ; — లో ఎక్కిం
చుట - खतियाना स०

అవం - उस तरफ़, बाहर; बाद को
अव्य० ; — ఒడ్డున - उस पार
अव्य०

అవలి - बाद का, उस तरफ़ का, उस
पार का वि० ; — ఎల్లండి - अतरसों
अव्य

అవశ్యకము - ज़रूरत, आवश्यकता
स्त्री० ; ज़रूरी, आवश्यक वि०

అవాలము - థాలా పుం

అవాలు - राई, सरसों పుం

అవిర్భవించుట - उत्पन्न होना, जन्म
लेना स०

అవిరి } మాప స్త్రీ० ; గాలిలోని అవిరి-
అవి } నమీ స్త్రీ० (Humidity) అవి

ప్రకాశనము - प्रकाशन, आविष्करण
పుం

అపు - गाय, गौ स्त्री० ; — దూడ -
बछड़ा పుం ; — దూడ చని

పోయిన - तुरिया ; — ఎండి
పోయిన - सूखी गाय स्त्री०

అపురుషునుట - रोना अ०, विलाप
करना स०

అపులింతుట - जंमना, जंभाई लेना
स०

- అపరింఠ - జంభాई, ఉబాసీ స్త్రీం
- అవృత్తి - आवृत्ति, వార స్త్రీం ;
దోహరానా, సంస్కరణ పుం
- అవేగము - जोश, आवेश పుం ;
ఘబఢాహ్ట స్త్రీం
- అవేదనము - आवेदन, निवेदन పుం
- అవేశ - उस समय, उस दिन अव्यం
- అవేశము - आवेश, तैश, क्रोध పుం
- అవేశపడుట - जोश में आना, क्रोध
में आना అం
- అళ - उम्मीद, आशा, इच्छा స్త్రీం ;
లాలచ పుం ; —పడుట - (కీ)
इच्छा करना, चाहना సం ; —
పెట్టుట - ललचाना, आशा
दिलाना సం
- అళంక - संदेह, भय పుం
- అళయము - उद्देश्य, आशय, अभि-
प्राय పుం
- అశాసనకము - आशाजनक विं
- అశాంశంగము - निराशा స్త్రీం
- అశించుట - చూ. అశపడుట
- అశీర్వాచనము } ఆశీర్వాద పుం ;
అశీర్వాదము } आसीस, दुआ స్త్రీం
- అశీర్వాదించుట - आसीस देना, दुआ
देना సం
- అశుభ - तेज़, जल्दी अव्यం
- అశాచము - अशौच పుం, अपवित्रता
స్త్రీం
- అశ్చర్యపడుట - ताज़ुब करना సం ;
అచంచే మే ఆనా, आश्चर्य चकित
होना అం

- అశ్చర్యము - आश्चर्य, अचरज,
अचंभा, ताज़ुब పుం
- అశ్రయము - आधार, आश्रय,
सहारा ; शरण స్త్రీం
- అశ్రయించుట - (కా) आश्रय लेना,
(కీ) शरण लेना సం
- అశ్రితుడు - आश्रित, अनुचर పుం
- అశ్వయుజము - आश्विन, क्वार పుం
- అశ్వాసనము - दिलासा, आश्वासन
పుం, तसल्ली స్త్రీం
- అశ్వాసము - परिच्छेद ; दिलासा
పుం, तसल्ली స్త్రీం
- అశ్వాసించుట - दिलासा देना, तसल्ली
देना సం
- అశ్వికుడు - घुड़ सवार పుం
- అపాదము - आसाढ़, आषाढ़ పుం
- అసక్తి - चाह, इच्छा ; तत्परता,
लगन స్త్రీం
- అసనము - आसन పుం
- అసన్నకాలము - मृत्यु का समय,
अंतिम समय పుం
- అసన్నము - आसन, समीप కా विं
- అసరా - आसरा, आधार, ठिकाना
పుం
- అసవము - आसव పుం
- అసాది - चमार పుం
- అసాదితము - प्राप्त विं
- అసామి - आदमी, व्यक्ति పుం
- అసీనుడు - आसीन, बैठा हुआ विं
- అసు - अटेरन పుం ; —పోయుట -

అటెరనా సం ; — నూలు - లచ్చీ
 స్త్రీ

అనుపత్రి - అస్పతాళ, దవాఖానా పుం

అస్తీ - సంపత్తి, జ్ఞాపదాద, మిలక్కియత
 స్త్రీ

అస్థ - శ్రద్ధా, ఆస్థా ; ఇచ్ఛా స్త్రీ ;
 శ్చుకావ పుం

అస్థానము - దరబార పుం

అస్పదము - స్థాన పుం ; గుజాహశ
 స్త్రీ

అస్వాదనము - ఆస్వాదన, చక్షునా
 పుం

అస్వాదించుట - చక్షునా, స్వాద లెనా
 సం

అహ - వాహ, ఆహ్లా అవ్యం

అహారము - భోజన, ఆహార పుం

అహారవిహారము - రహన-సహన స్త్రీ ;

ఆహార-విహార పుం

అహ్లాదము - ఆహ్లాద, ఆనంద పుం

అహ్వనము - బులావా, ఆహ్వాన,
 నిమన్త్రణ పుం

ఇ

ఇంకను - అమీ, ఆరీ మీ, ఫిర మీ,
 అబ తక్ అవ్యం

ఇంకుట - సుఖనా సం

ఇంకించుట - సుఖనా అం

ఇంగలము - అంగార పుం

ఇంగితము - అభిప్రాయ, ఉద్దేశ్య, ఇశారా
 పుం

ఇంగితము - హింగుల, హింగుర పుం

ఇంగ్లీషు - అంగ్రేజీ స్త్రీ ; — వాడు -
 అంగ్రేజు పుం

ఇంగుడి - హింగోట పుం

ఇంగువ - హింగ పుం

ఇంచించుక - జర్రా జర్రా కరకే అవ్యం

ఇంచుక - కుళ, జర్రా, థోడా విం

ఇంచుమించు - లగమగ, కరీవ విం

ఇంజక్షన్సు - సుడీ స్త్రీ

ఇంటర్వలు - మధ్యావకాశ పుం

ఇంటర్ పూ - సమాలాప పుం

ఇంటింట - ఘర-ఘర మే అవ్యం

ఇంటికప్పు - తత, తాన స్త్రీ ; తప్పుర
 పుం

ఇంటి పేరు - గోత్ర-నామ, కుల-నామ పుం

ఇంటియాయన - పతి పుం

ఇంటియావిడ - ఘరవాళి, పత్నీ, గృహిణి
 స్త్రీ

ఇంటిల్ల పాడి - ఘర-భర కే లోగ

ఇంటిసామాను - ఘరవాత పుం

ఇంత - ఇతనా, ఇతనా బడా విం ; య
 సబ సర్వం ; — తో - ఇతనే మే ;

—కు ముందు - ఇసకే పహలే ;

వఱకు - అబ తక్ ; — దనుక -

యహ్ తక్ అవ్యం

ఇంతంత - ఇతనా-ఇతనా, యేసా-వేసా
 విం

ఇంతట - అబ తక్ అవ్యం

ఇంతే - ఇతనా హీ సర్వం ; — కాక -
 ఇసకే అలావా అవ్యం

ఇందలు - ఇతనే లోగ సర్వం

- ఇందనుక } అబ్ తక్, యహ్ తక్, అబీ-
ఇందాక } అమీ, యోడీ దేర్ పహలే
అవ్యం
- ఇందాకటి - పిల్లలా, పహలే కా విం
ఇందు - ఇషమే, యహ్ అవ్యం ; —హ్ -
ఇస్కే సాథ. —మీద - ఇస్ పర్ ;
—లకు - ఇస్కే లిఁ, యహ్ తక్
అవ్యం
- ఇందగోపము - వీర బహుటీ ల్నీం
ఇందజాలము - జాదూ పుం ; జాదూగరీ
ల్నీం
- ఇందజాలికుడు - జాదూగర్ పుం
ఇందనీలము - నీలమ పుం, నీల-మణి
ల్నీం
- ఇంద్రియము - ఇంద్రియ, వీర్య, శుక్ర పుం
ఇందనము - జలవాన, ఇందన పుం
ఇంపు - మనోహరతా, మధురతా ల్నీం ;
వినుట కింపు - సుననే మే మధుర ;
చూచుట కింపు - దేఖనే మే సుందర
త్రిం
- ఇంక, ఇక } అబ్, అబ్ సే, ఆహ్ందా,
ఇకమీద } ఇస్కే బాద అవ్యం
- ఇక్కట్టు - కఠినాహ్, దిక్కత్ ల్నీం
ఇక్కడ - యహ్, ఇధర్ అవ్యం
ఇకుపు - ఇఖ, ఉఖ ల్నీం
ఇగిరించుట - పల్లవిత హోనా, అంకురిత
హోనా అం
- ఇగిరించుట } దొత్ దిఖానా, బత్తీఖీ
ఇగిరింత } దిఖానా సం
- ఇగురు - కోపల్, అంకుర, (పండ్లు) మూసడ
పుం

- ఇగురుట - సుఖ జానా అం
ఇగుట - ల్నీచనా సం
ఇగులాట - ల్నీచాతానీ ల్నీం
ఇగులాడుట - ల్నీచాతానీ కరనా,
ల్నీచనా సం
- ఇచ్చు } చాహ్, ఇచ్ఛా ల్నీం ; —వచ్చి
ఇచ్చు } నట్లు - ఇచ్ఛానుసార, మనమానే
అవ్యం
- ఇచ్చకము - ఇఠీ ప్రశంసా, కుశామద,
చాపల్లవీ ల్నీం ; —లాడుట -
కుశామద కరనా సం ; —లాడు
వాడు - కుశామదీ, చాపల్లవ పుం
- ఇచ్చగించుట - చాహనా, ఇచ్ఛా కరనా
సం
- ఇచ్చట - యహ్, ఇస్ జగహ్ అవ్యం
ఇచ్చి పుచ్చుకోలు - లెనా-దేనా పుం
ఇచ్చుట - దేనా, ప్రదాన కరనా సం
ఇచ్చువాడు - దేనహర్, దేనెవాల్లా
పుం
- ఇచ్చోటు - యహ్, ఇస్ జగహ్ అవ్యం
ఇజారా - ఇజారా, ఠేకా పుం ; —
దారు - ఠేకేదార్
- ఇజారు - ఇజారా ల్నీం ; పాయజామా పుం
ఇట - యహ్ అవ్యం ; —నుండి - యహ్
సే అవ్యం
- ఇటిక - ఇట్ ల్నీం
ఇటీవల - హల్ మే, ఆజకల్ అవ్యం
ఇటు - ఇస్ తరఫ్, ఇస్ తరహ్ అవ్యం ;
—నటు - ఇధర్-ఉధర్ —లు -
ऐसे, ఇస్ తరహ్ అవ్యం —వంటి,

ఇట్టి - ऐसा, इस तरह का वि० ;

—వలె - इस तरह अव्य०

ఇదుగడ - जलन, ईर्ष्या स्त्री०

ఇద్దన - इट्टली स्त्री०

ఇతడు - यह सर्व०

ఇతఃపరము - आगे से, अब से अव्य०

ఇతరత్ర - अन्यत्र, दूसरी जगह
अव्य०

ఇతరము - दूसरा, अन्य वि०

ఇతరుడు - दूसरा, अन्य, पराया वि०

ఇతఁ - अच्छी सलाह ; भलाई स्त्री० ;
लाभ पु०

ఇతి - इस तरह अव्य०

ఇతిహాసము - इतिहास, तवारीख् स्त्री०

ఇత్తడి } పీతల పు०
ఇత్తడి }

ఇత్తటి - अब की बार स्त्री०

ఇది - यह सर्व० ; —గా - यह लो
(वाक्य) ; अभी अव्य० ; —వఱకు
इसके पहले, अब तक अव्य०

ఇద్దరి - इस पार अव्य०

ఇద్దఱు - दो (लोग) पु०

ఇద్దెన - इस तरफ अव्य०

ఇశాము - इनाम पु०, मेट, बख्शीश
स्त्री०

ఇనుపఁజ - लोहे का छड़, सीखचा
पु०

ఇనుపఁజి - लोहे की टोपी स्त्री०,
शिरस्त्राण पु०

ఇనుమడించుట - दुगुना करना स० ;
दुगुना होना अ०

ఇనుమడి - अर्जुन पु०

ఇనుము - लोहा पु०

ఇన్ని - इतने वि० ; ये सब सर्व०

ఇమ్మఱు - दो सौ वि०

ఇన్నాల్పంటు - दिवाळिया पु०

ఇపుడు - अब अव्य०

ఇప్పు - महुआ पु०

ఇప్పటి - आजकल का, आधुनिक वि०

ఇప్పించుట - दिलाना स०

ఇప్పుడు - आजकल, अब अव्य०

ఇప్పుడే - अभी अव्य०

ఇబ్బంది - अमुविधा, तंगी ; मुसीबत
स्त्री०, कष्ट पु० ; —పెట్టుట -
तंग करना, मुसीबत में डालना
स०

ఇబ్బడి - दुगुना वि० ; —ంచుట -
दुगुना करना स०

ఇముడుట - समाना, भरना ; जम्
जाना अ०

ఇముడుపుట - घुसना, भरना अ०

ఇమ్ము - जगह स्त्री० सुविधा स्त्री० ;
स्थान पु० ; —లు - साडन पु० ;
—గా - पूरा अव्य०

ఇమ్ము - दो स०

ఇయ్యకొనుట - कबूल करना, स्वीकार
करना स०

ఇరసాలు - इरसाल, रवाना पु०

ఇరు - दु, दोनों वि० ; —పైపు -
दोनों ओर अव्य० ; —పురు - दो
लोग पु०

शुरुगुदु - शीशम पु०
 शुरुगुदुशुरुगु - अड़ोस-पड़ोस, आस-
 पास पु० ; — चारु - पड़ोसी
 पु०
 शुरुल - अंधेरा पु० ; छाया स्त्री०
 शुरुपु - पड़ोस पु०
 शुरुस - धुरा, धुर पु०
 शरीयुड - पिस जाना, दबकर चूर
 हो जाना अ०
 शरुकु - तंग जगह, तंगी स्त्री ; तंग
 वि० ; — कूसुड - फँस जाना,
 दब जाना अ०
 शरु - हिरन, बारह सिंगा पु०
 शर - पृथ्वी स्त्री०
 शरकलमड - दाँत दबाना, (शक्ति
 संचय करना) साँस रोकना स०
 शरुकी - शींगुर पु०
 शरुका - इलाका, संबंध पु०
 शरुकु - मोच स्त्री० ; — पल्लुड -
 मोच आना अ०
 शरुवेलुपु - कुलदेवता पु०
 शरुलपु लल्लुड - घर जमाई पु०
 शरुमल्ल - चुगलखोर पु० ; —
 सुद्धुल - चुगली स्त्री०
 शरुल - घरवाली, गृहिणी स्त्री०
 शरु - उपवास पु०
 शरु - घर, निवास, मकान, वंश,
 कुल पु० ; शरुल्लुव बल्लुड -
 घर का रास्ता लेना अ०
 शरुशरु - इस ओर, इस तरफ अव्य०
 ते. हि. को—३

शरुशरु - इस ओर का, इस तरफ का
 वि०
 शरु - ये सर्व०
 शरुशरु - देने लायक, देय वि०
 शरुपडुड - पसंद करना, चाहना ;
 मानना स०
 शरुमु - पसंद, इच्छा, चाह स्त्री०
 शरुमुशरुमु - मनमाने, इच्छानु-
 सार अव्य०
 शरुमुड - दोस्त, मित्र पु०
 शरुक - रेत स्त्री०, बालू पु० ; —
 शरु - रेतीला वि० ; — शरुय -
 रेत का टीला पु०
 शरुमुशरु - जरा, थोड़ा वि०
 शरुकु - पतंग पु०
 शरु - इस्तरी ; — शरु - इस्तरी
 स्त्री० ; — शरु - कुंदीगर
 पु०
 शरुमु - इहलोक पु०

५८८

शरु - यह, ये सर्व०
 शरुल्ल } कलार, कलाल पु०
 शरुल्लुव }
 शरुल्लुवड - सताना, तंग करना स०
 शरुक - पर, पंख पु०
 शरुक - मक्खी स्त्री० ; — शरु -
 मकड़ा पु० (मकड़ी स्त्री०)
 शरुकुड - घुस जाना ; निकलना अ०
 शरुक - माला, बरछा पु० ; —
 शरु - मालावार पु०

ఈత - తేరనా పుం, తేరై స్త్రీం ; —

కాదు - తేరాక పుం ; — కాయ -

తూమ్మా పుం ; — కొట్టుట - తేరనా
అం

ఈతచెట్టు - జంగలీ ఖజూర పుం

ఈతద
ఈతదర } ఠండి హవా స్త్రీం

ఈతదుట
ఈతదులాదుట } తేరనా అం

ఈతదము - దృష్టి, నజర, ఆँఖ స్త్రీం

ఈగి - దాన, త్యాగ పుం ; ఉదారతా స్త్రీం

ఈటు - బేకార, ఖాళీ విం ; —

పోపుట - ఫల రహిత హోనా, ఖాళీ
హో జానా అం

ఈడిగ - చూ. ఈండ్

ఈడిగంపదుట - యకకర ఠిహర జానా,
క్లాంత హో జానా అం

ఈడిపించుట - లిచివానా, బాహర
కరనా, ఘసీటనా సం

ఈదు - ఉమ్ర, ఆయు, వివాహ కే యోగ్య
ఉమ్ర, బరాబరీ స్త్రీం ; — వచ్చిన -
సయానా, బాలిగ విం

ఈదుచుట } లీచనా, ఆకర్షిత కరనా,
ఈదుట్ట } ఘసీటనా సం

ఈదుపదుట - (కే) బరాబర హోనా అం

ఈదుపు - లిచివా, ఆకర్షణ పుం

ఈదుపెట్టుట - గిరవీ రఖనా, రేహన
రఖనా సం

ఈదుముంత - దోహనీ స్త్రీం

ఈదేరుట - పూర కరనా, బచానా ;
సఫల బనానా సం

ఈదేలుట - పూర హోనా, సఫల హోనా
అం

ఈతి - దుష్కాల పుం ; ఇతివాచాఁ స్త్రీం

ఈన - సీక స్త్రీం

ఈనుట - వ్యానా, జననా అం, ఉత్పన్న
కరనా సం

ఈనె - రగ-రేశా పుం

ఈపి - లీల స్త్రీం

ఈపె - యహ స్త్రీ స్త్రీం

ఈప్పితము - ఇచ్ఛా, చాహ స్త్రీం ;
ఇచ్ఛిత విం

ఈమిరి - నమీ, తరీ స్త్రీం

ఈమె - చూ. ఈపె.

ఈయకొనుట - మాన డేనా, స్వీకార
కరనా సం

ఈయకొలు - స్వీకృతి, మంజూరీ స్త్రీం

ఈయన - యహ సజ్జన పుం

ఈరసించుట - క్రోధ మే ఆనా అం ;
ద్రేష కరనా సం

ఈరితిగ - ఁసే, ఇస తరహ అవ్యం

ఈరెండ - ఇల్లకీ ధూప స్త్రీం

ఈరోజు - ఆజ అవ్యం

ఈర్ష్య - డాహ, జలన్, ఇర్ష్యా స్త్రీం ;
— గల - (ఈర్ష్యకుపు) ఇర్ష్యాట్ర
పుం

ఈల - సీడి స్త్రీం ; — కొట్టుట -
సీడి బజానా సం

ఈలాగు - ఇస తరహ, ఁసే అవ్యం

ఈలుగుట - నష్ట హోనా, మరనా అం

ఈవల - ఇస తరఫ అవ్యం

- ఈవి - దాన పుం
- ఈవేళ - आज, अब अव्य०
- ఈశ్వరి - पार्वती स्त्री०
- ఈశ్వరుడు - भगवान्, ईश्वर, शिवजी पु०
- ఈమత్తు - ईषत्, ज़रा वि०
- ఈసదము - बदनाम, अपयश పు०
- ఈసడింపు - घृणा, नफ़रत స్త్రీ०
- ఈసరపోవుట - बेकार हो जाना అం
- ఈసు - क्रोध పుం ; ईर्ष्या, जलन, डाह స్త్రీ०
- ఈహ - इच्छा, चाह స్త్రీ०
- ఉ
- ఉంకించుట - कोशिश करना, चेष्टा करना సం
- ఉంకువ - कन्या-शुल्क పుం
- ఉంకుటుంగరము - विवाह की अंगूठी స్త్రీ०
- ఉంగ - घुट्टी స్త్రీ०
- ఉంగరపువేలు - अनामिका స్త్రీ०
- ఉంగరపు వెంట్రుకలు - घुँघराले बाल పుం
- ఉంగరము - मुंदरी, అంగూఠీ స్త్రీ०
- ఉంచుట - रखना, उठा रखना ; नियुक्त करना సం
- ఉంచుకొనుట - रख लेना, (రఖేల) रखना సం
- ఉంచుకొన్నది - रखेली, रखैल స్త్రీ०
- ఉంఛ - बटेरन పుం, उँछ స్త్రీ०

- ఉండ - पिंड, गोला ; (सूत का) लच्छा పుం ; बटी स्त्री०
- ఉండజూచుట - परिस्थिति को समझना, जाँचना సం
- ఉండి - रहकर अव्य० ; —యుండి - रह रहकर ; दम-ब-दम अव्य०
- ఉండుట - रहना, बसना, ठहरना, टिकना అం ; इंतजार करना సం
- ఉండములు - पिट्टी का पुआ పుం
- ఉంపుడుకట్టె - रखेल, रखैल స్త్రీ०
- ఉక్కు - उमस స్త్రీ० ; —పోయుట - तपना, तौसना అం
- ఉక్కుడగుట - हिम्मत खो बैठना ; हताश हो जाना అం
- ఉక్కిరిబిక్కిరియగుట - दम घुटना, दम फूलना అం
- ఉక్కిస - सूखी खोँसी స్త్రీ०
- ఉక్కి - कथन పుం, उक्ति స్త్రీ०
- ఉక్కు - फौलाद, इस्पात పుం ; — తీగ - फौलादी तार ; —పోసము - क्रोध, रोष పుం
- ఉడుము - बैल పుం
- ఉగాది - नव वर्षारंभ, चाँद्रीमान పుం
- ఉగ్గడించుట - (का) उच्चारण करना, बोलना సం
- ఉగ్గడింపు - प्रशंसा స్త్రీ०, गुणगान ; भाषण పుం
- ఉగ్గు - घुट्टी, घूटी స్త్రీ०
- ఉగ్రము - उग्र, भयंकर, डरावना, क्रुद्ध ; तेज़ वि०

ఉగ్రుడు - భయంకర ఆదమీ పుం ;
డరావనా విం

ఉచితము - ఉచిత, సునాసివ ; ముఫ్త
విం

ఉచ్చము - ఉచ్చా, ఉచ్చ విం ; ఉచ్చాई
- స్త్రీం

ఉచ్చరించుట - (కా) ఉచ్చారణ करना,
బోలనా సం

ఉచ్చాటనము - ఉచ్చాటన, జాడనా పుం

ఉచ్చారణము - ఉచ్చారణ, తలఘ్రుజ
పుం

ఉచ్చ - మూత్ర, పేశావ పుం ; —
పోయుట - పేశావ करना సం ;

—కంపు - చిరాయంద ; —దొడ్డి -
పేశావ-ఖానా ; —బుడ్డ - మూత్రాశయ
పుం

ఉచ్చ - ఫేదా పుం ; —బిగించుట -
ఫేదా కసనా ; —తో తగిలిం

చుట - ఫేసానా సం ; —వేయు
చాడు - ఫేదావర పుం

ఉచ్చాసము - సాస స్త్రీం, ఉచ్చావాస,
శ్వాస ; అధ్యాయ పుం

ఉచ్చిష్టము - జూతన పుం

ఉచ్చేదనము - ఉచ్చేదన, ఖండాన, నాశ
పుం

ఉజ్జీ - జొడ పుం ; —వేయుట -
జొడ మిలనా సం

ఉజ్జ్వలము - ఉజ్జ్వల, స్వచ్ఛ విం

ఉజ్జాయింపుట - అనుమాన करना,
అందాజా లగానా సం

ఉజ్జాయింపు - అందాజ, అనుమాన పుం

ఉటంకించుట - సంక్షేప करना, సంక్షేప में
కहना సం

ఉటంకింపు - సంక్షిప్త సార పుం

ఉటజము - ఉటజ పుం, పర్ణశాల
స్త్రీం

ఉట్ట - ఊంకా, ఊంకా, సికహర పుం

ఉట్టపడుట - ఫూట పడనా, ఫూట
నికలనా, ఫాట పడనా అం

ఉట్టుట - చూనా, టపకనా అం

ఉడాయింపుట - లే భాగనా, లేకర
భాగ జానా అం

ఉడికించుట - ఉబాలనా, ఖోలనా,
పకనా ; చిడనా సం

ఉడికిన - ఉబలా हुआ విం ; —
పప్పు - పఠిత, పఠితి విం

ఉడుకుట - పకనా, ఉబలనా అం

ఉడుకుబోతు - చిడచిడా, క్రోధి ;
ఐర్పాట్ర విం ; —తనము - చిడ-
చిడాహట ; ఐర్పా, జలన స్త్రీం

ఉడుగుట - బంద హోనా, కమ హోనా,
రుక జానా అం

ఉడుత - గిలహరి స్త్రీం

ఉడుపతి - చంద్ర పుం

ఉడుపు - పహనావా పుం, పోశాక స్త్రీం

ఉడుము - నెవలా, నవరా పుం

ఉడ్డాచేయుట - జమా करना, ఇకడా
करना సం

ఉడ్డాడించుట - వ్యాకుల करना,
ఘబడా దేనా సం

ఉతికించుట - ధులనా సం

ఉతుకుట - ధోనా సం ; —కు కూలి -

ధులాई స్త్రీం

ఉత్కంఠ - उत्कंठा, లాలసా స్త్రీం

ఉత్కంఠము - उत्कट, तीव्र वि०

ఉత్కర్షము - श्रेष्ठता, बढ़ती स्త్రీం,
उत्कर्ष पु०

ఉత్కృష్టము - श्रेष्ठ, बढ़िया वि०

ఉత్త - खाली ; सादा ; नग्न ; बेकार ;
जूठा वि० ; —ప్పుడు - फुरसत

के समय ; साधारण दिनों में
अव्य०

ఉత్తమము - उत्तम, श्रेष्ठ, अच्छा,
मुख्य वि०

ఉత్తమాంగము - सिर पु०

ఉత్తర - उत्तर, उत्तरी वि० ; —
దిక్కు - उत्तर पु० ; उत्तर फल्गुनी
స్త్రీం

ఉత్తరకుమార ప్రతిజ్ఞలు - डींग, शेखी
స్త్రీం ; —చేయట - डींग मारना,
शेखी मारना स०

ఉత్తరక్రియలు - क्रिया-कर्म, अंत्योष्टि
क्रियाएँ स्త్రీం

ఉత్తరము - उत्तर, शुमाल; पत्र पु०,
चिट्ठी स्త్రీం

ఉత్తర పశ్చిమములు - लिखा-पढ़ी
స్త్రీం, पत्र-व्यवहार पु० ; —చదు
పుట - लिखा-पढ़ी करना स०

ఉత్తరాధికారి - वारिस, उत्तराधिकारी
పు०

ఉత్తరించుట - कतरना, फाड़ना स०

ఉత్తరీయము - चादर स्त्री०, दुपट्टा
పు०

ఉత్తరువు - आज्ञा, अनुमति स्త్రీం,
हुकम पु०

ఉత్తరేణి - अपामार्ग, चिचड़ा पु०

ఉత్తరోత్తరము - भविष्य में, आगे
चलकर अव्य०

ఉత్తాలము - ऊँचा, उताल वि०

ఉత్తేజనము - प्रेरणा स्త్రీం ; कसाव
పు०

ఉత్పత్తి - सृष्टि, उत्पत्ति स्త్రీం, जन्म,
उत्पादन पु० ; —చేయుట -
(को) पैदा करना, (का) उत्पादन
करना, (का) सृजन करना स० ;
—యగుట - पैदा होना, (का)
उत्पादन होना अ०

ఉత్పన్నము - पैदा हुआ, उत्पन्न वि०

ఉత్పాతము - उत्पात, उपद्रव पु०

ఉత్ప్రేక్షించుట - अनुमान करना स०

ఉత్సర్గము - त्याग, उत्सर्ग पु०

ఉత్సవము - मेला, जलसा, उत्सव पु०

ఉత్సాహము - जोश, उत्साह पु०,
उमंग, तत्परता स्త్రీం

ఉత్సాహపరచుట - जोश दिलाना,
प्रोत्साहन देना स०

ఉదంతము - समाचार पु०, खबर
స్త్రీం

ఉదకము - पानी, जल पु०

ఉదయము - सबेरा, प्रातःकाल पु० ;

—భోజనము - कलेवा पु०

ఉదయించుట - उगना, निकलना,
उदित होना अ०

ఉదరము - पेट, उदर पु०

ఉదాసము - लापरवाही स्त्री०

ఉదాసీనత - तटस्थता, उदासीनता
स्त्री०

ఉదాసీనము - तटस्थ, निरपेक्ष,
उदासीन वि०

ఉదాసీనుడు - तटस्थ, निरीह वि०

ఉదాహరణము - उदाहरण, दृष्टांत
పు०, मिसाल स्त्री० ; — నకు -
मसलन, उदाहरण के लिए अव्य०

ఉద్గమించుట - बढ़ना अ०

ఉద్గారము - वमन पु० ; डकार स्त्री०

ఉద్ఘోషించుట - उच्च स्वर में बोलना,
घोषित करना स०

ఉద్గండత - प्रचंडता, भयंकरता स्त्री०

ఉద్గండము - प्रचंड, भयंकर, उद्दंड वि०

ఉద్ది - जोड़, जोड़ा पु० ; बराबर,
समान वि०

ఉద్దులు - उड़द, उरद पु०

ఉద్దేశము - आशय, उद्देश, अभिप्राय
పు०

ఉద్దేశించుట - लक्ष्य करना, सोचना,
विचार करना स०

ఉద్దేశ్యము - लक्ष्य, आशय पु०

ఉద్ధతము - घमंडी, अभिमानी వి०

ఉద్ధరణ - आचमनी స్త్రీ०

ఉద్ధరించుట - (కా) उद्धार करना,
उबारना, (की) रक्षा करना स०

ఉద్ధారకుడు - उद्धारक, रक्षक पु०

ఉద్ధృతము - उबारा हुआ, उठाया
हुआ वि०

ఉద్బోధనము } स्मरण ; प्रबोध पु०
ఉద్బోధము }

ఉద్భవము - उत्पत्ति स्त्री०, उद्भव पु०

ఉద్భవించుట - जन्म लेना स०, पैदा
होना, उगना अ०

ఉద్భవము - प्रयत्न, आंदोलन पु० ;
मेहनत, तैयारी స్త్రీ०

ఉద్భోగము - नौकरी, पदवी स्त्री०,
पद ; घंथा, व्यापार पु० ; —

చేయుట - नौकरी करना स०,
के पद पर रहना अ० ; — ఎత్తి

వేయుట, రద్దుపరచుట - पद
तोड़ना स०

ఉద్భోగస్థుడు - अफसर पु०

ఉద్భోగి - कर्मचारी पु० ; मेहनती
वि०

ఉద్దేశము - बढ़ती, अधिकता स्त्री०

ఉద్దేశించుట - बढ़ना, क्रोध में आना
अ०

ఉద్వాసము - निर्वासन, भगाना पु०

ఉద్విగ్నము - दुखी, परेशान, चिंतित
वि०

ఉద్విగ్నము - परेशानी, घबराहट స్త్రీ०

ఉనికి - अस्तित्व, ठिकाना, निवास,
घर पु० ; — పట్టు - నివాస, घर

పు०
ఉన్నతము - ऊँचा, उन्नत, महान वि०

- ఉన్నతి - उन्नति, तरक्की; ऊँचाई
    శ్రీం
- ఉన్నరియున్నట్లు చెప్పుట - कच्चा
    चिट्ठा खोलना स०
- ఉన్నవాడు - अमीर, धनी; उपस्थित,
    हाज़िर पु०
- ఉన్ని - ऊन पु०
- ఉన్నతుడు - पागल; पिया हुआ वि०
- ఉన్నారము - पागलपन पु०
- ఉన్నీలనము - उन्मीलन, खोलना पु०
- ఉన్నూలనము - उन्मूलन, जड़ से
    उखाड़ना पु०
- ఉన్నూలించుట - जड़ से उखाड़ना,
    (का) उन्मूलन करना स०
- ఉపకథ - कहानी శ్రీం
- ఉపకరణము - औज़ार; उपस्कर पु०,
    सामग्री శ్రీం
- ఉపకరించుట - उपयोगी होना, काम
    आना अ०
- ఉపకారవేతనము - छात्रवृत्ति శ్రీం,
    वजीफ़ा पु०
- ఉపకారి - उपकारी, मददगार पु०
- ఉపకృతము - मदद, सहायता శ్రీం
- ఉపక్రమణిక - भूमिका శ్రీం
- ఉపక్రమము - ప్రారంభ పు०, శురూత్
    శ్రీం
- ఉపక్రమించుట - ప్రారంభ करना, शुरू
    करना स०
- ఉపచరించుట - (की) सेवा करना,
    (की) परिचर्या करना स०

- ఉపచారము - सेवा, शुश्रूषा;
    चिकित्सा శ్రీం, इलाज;
    शिष्टाचार पु०
- ఉపచారిక - परिचारिका శ్రీం
- ఉపజీవనము - జీవिका, రోజీ శ్రీం
- ఉపత్యక్ - तराई, उपत्यका శ్రీం
- ఉపదేశము - उपदेश, गुरु-मंत्र पु०,
    नसीहत; दीक्षा శ్రీం
- ఉపదేశించుట - उपदेश देना, नसीहत
    देना स०
- ఉపదేష్ట - गुरु, आचार्य पु०
- ఉపద్రవము - उत्पात, ऊधम, उपद्रव
    పు०
- ఉపధానము - तकिया, उपधान पु०
- ఉపనగరము - उपनगर, शाखा नगर
    పు०
- ఉపనయనము - यज्ञोपवीत संस्कार पु०
- ఉపన్యసించుట - भाषण करना,
    व्याख्यान देना स०
- ఉపన్యాసము - व्याख्यान, भाषण,
    तकरीर శ్రీం
- ఉపపాదించుట - सिद्ध करना, साबित
    करना, पेश करना स०
- ఉపభోగము - उपभोग, अनुभव पु०
- ఉపయుక్తము - योग्य, उपयुक्त,
    लायक वि०
- ఉపయోగము - उपयोग, प्रयोग,
    इस्तेमाल पु०
- ఉపయోగించుట - (को) इस्तेमाल
    करना, (का) उपयोग करना,
    (को) काम में लाना स०

ఉపరి - ऊपर का, ऊपर में अव्य०
 ఉపలబ్ధము - प्राप्त, उपलब्ध वि०
 ఉపవనము - उपवन, उद्यान पु०
 ఉపవసించుట - उपवास करना, फाका

करना सं०

ఉపవాసము - उपवास, फाका पु०
 ఉపవీతము - यज्ञोपवीत, जनेऊ पु०
 ఉపశమనము - शान्ति स्त्री०, आराम,
 शमन पु०

ఉపశమించుట - शान्त होना ; (का)

निवारण होना अ०

ఉపశాంతి - शमन, आराम पु०,
 शान्ति स्त्री०

ఉపసంహరించుట - (का) नाश करना,
 मार डालना सं० ; वापस लेना ;
 (का) उपसंहार कर लेना ; संक्षेप
 में कहना सं०

ఉపసంహరము - समाप्ति स्त्री०, अंत,
 उपसंहार पु०

ఉపస్థితి - स्मरण, समीप्य पु०, समीपता
 स्त्री०

ఉపహారము - भेंट, नज़र स्त्री०,
 उपहार पु०

ఉపహాసము - उपहास, मज़ाक पु०,
 हँसी स्त्री०

ఉపాఖ్యానము - छोटी कहानी स्त्री०,
 उपाख्यान पु०

ఉపాత్తము - प्राप्त वि०

ఉపాదానము - प्रदान करना पु० ;
 भीख स्त्री०

ఉపాధి - विशेषण ; कुटुंब-पोषण ;
 कारण पु० ; सीमा ; मर्यादा स्त्री०
 ఉపాధ్యాయుడు - अध्यापक, उस्ताद
 पु०

ఉపాయము - साधन, उपाय पु०,
 तरकीब ; चालाकी, चतुरता स्त्री० ;
 —గా - चतुरता से, चालाकी से ;
 ఉపాయశాలి - चतुर, होशियार वि०
 ఉపార్జించుట - कमाना, अर्जन करना,
 प्राप्त करना सं०

ఉపాలంభనము - उपालंभ, ताना पु०

ఉపాసన - उपासना, पूजा स्त्री०

ఉపాహారము - नाश्ता, जलपान पु०

ఉపేక్ష - लापरवाही, उपेक्षा स्त्री०

ఉపేక్షించుట - (की) लापरवाही करना,
 (की) उपेक्षा करना, (का) निरादर
 करना सं०

ఉపేక్షితము }
 ఉపేక్షితుడు } उपेक्षित, अनादृत वि०

ఉపాష్టాశము - भूमिका, प्रस्तावना
 स्त्री०

ఉప్పదనము }
 ఉప్పన } खारापन पु०

ఉప్పతిల్లుట - उत्पन्न होना अ०

ఉప్పని - खारा, नमकीन वि०

ఉప్పర - बेलदार पु०

ఉప్పడి - अलोना वि०

ఉప్పు - नमक, लवण, नोन पु० ;

—లేని - अलोना वि० ; —

తక్కువగల - मिठ लोना ; —

తినుట - नमक खाना सं०

- ఉప్పుగాయ - అచార పుం
ఉప్పుడుపిండి - उपमा, चवाल का
    बना हुआ नमकीन हलवा पुं
ఉప్పుడుబియ్యము - उसनी चवाल
    పుం
ఉప్పురియుట - लोना होना अं
ఉప్పెన - ज्वार स्त्री
ఉప్పొంగుట - उमड़ना, फूटना,
    फूलना अं
ఉబలాటము - तीव्र इच्छा, लालसा
    स्त्री
ఉబికించుట - फुसलाना, झूठी तारीफ़
    करना स०
ఉబుకుట - उभरना, फूलना, ऊपर
    उठना, उमड़ना अं
ఉబుసు - आराम पुं, फुरसत;
    गपशप स्त्री; —పుచ్చుట -
    गपशप में समय बिताना स०
ఉబ్బ - उमस स्त्री
ఉబ్బరము - फुलाव पुं, सूजन स्त्री
ఉబ్బరించుట - सूजना, उभरना,
    बढ़ना अं
ఉబ్బసము - दमा पुं
ఉబ్బుట - सूजना, उभरना, उमड़ना;
    (खुशी से) फूलना अं
ఉబ్బుసంకటము - शोक, शोथ पुं
ఉభయత్ర - दोनों तरफ़ से अव्य
ఉభయమ్ము } - दोनों सर्व०
ఉభయులు }
ఉమియుట - थूकना अं
- ఉముక (ఊక) - छिलका, भूसा पुं
ఉమ్మడి - साझा पुं, शराकत स्त्री;
    —గా - साझे में अव्य०
ఉమ్మి - उगाल, थूक पुं; —
    వేయుట - थूकना स०; —
    పాత్ర - पीकदान, उगलदान पुं
ఉమ్మెత్త - घतूरा पुं
ఉయ్యాల - पालना, हिंडोला पुं
ఉరగము - सौंप पुం
ఉరము - उर पुं, छाती स्त्री
ఉరలగడ్డ - आलू पुం
ఉరలుట - लोटना, उढ़कना, गिरना
    अं
ఉరవడి - तेज़ी, तीव्रता स्त्री, वेग
    పుం
ఉరి - फाँसी स्त्री, फंदा पुं; —
    తీయుట - फाँसी पर लटकाना,
    फाँसी देना स०; —మానుకంబ
    ము - फाँसी की टिकठी स्त्री
ఉరియ్యదుట - काँपना, डरना,
    हिचकिचाना अं
ఉర్వర - भूमि, उपजाऊ ज़मीन स्त्री
ఉర్వి - पृथ्वी स्त्री
ఉలుకుట - झपटना; भाग जाना,
    కూదనా అం
ఉలుము - मेघ गर्जन पुं, कड़क,
    गरज स्त्री
ఉలుటలూగుట } జోర سے झूलना,
ఉష్ణాశలూగుట } काँपना, हिलना
    అం, झोंके खाना स०

ఉలకన - ఆసాని స్త్రీం; ఇల్కాపన
పుం

ఉలగరము - మోరి స్త్రీం

ఉలవలు - కులతీ స్త్రీం

ఉలి - టేని, టాకీ స్త్రీం

ఉలికిపడుట - చొకనా, చకిత होना
అం

ఉలికిపాటు - చొక స్త్రీం, చొకనా పుం

ఉలిమిరిచెట్టు - తమాల పుం

ఉలుకు - భయ, డర పుం

ఉలుకుట - చొకనా అం

ఉలుఖలము - ఆంఖలీ స్త్రీం

ఉల్లంఘనము - అతిక్రమణ, ఉల్లంఘన
పుం

ఉల్లంఘించుట - (కా) ఉల్లంఘన करना,
(కా) అతిక్రమణ करना సం

ఉల్లము - హృదయ, మన పుం

ఉల్లసమాడుట - తానా దేనా, (కీ)
నిదా करना, (కీ) హ్సీ उड़ाना సం

ఉల్లసించుట } కులసనా; కుశ होना
ఉల్లాసపడుట } అం

ఉల్లాసపురుషుడు - శౌకీన ఆదమీ
పుం

ఉల్లాసము - ఉల్లాస, హర్ష పుం, కుశీ
స్త్రీం

ఉల్లాసయాత్ర - భ్రమణ, సేర పుం

ఉల్లి (వెల్లులి) - లహసున పుం,
(నీరుల్లి); — గడ్డ - ప్యాజ పుం;

— పాపము - సంఖ్యా పుం

ఉల్లేఖనము - క్రిక, ఉచ్చారణ పుం

ఉ వ్వి క్కూరుట - ఉత్సుక होना,
उत्कंठित या लालाहत होना అం

ఉవ్వెత్తుగా - పూరా, సారా అవ్యం

ఉష }
ఉషస్సు } ఉషా స్త్రీం

ఉష్ణము - గరమీ, ధూప స్త్రీం

ఉస్ - ఉఫ అవ్యం

ఉసి - కుకార, కుకార; బదావా
పుం; ఉత్తేజనా స్త్రీం; —

కొల్పుట - ఉకసనా; బదావా
దేనా, ఉత్తేజిత करना సం

ఉసిరిక - ఆంబలా, ఆమలక పుం

ఉసిళ్లు - పతంగ పుం

ఉసుమంత - క్కరా విం

ఉసురనుట - ఆహ భరనా, లంబీ సోస
లేనా సం

ఉసురసురు - ఆహ, లంబీ సోస స్త్రీం

ఉసురు - ప్రాణ పుం; సోస స్త్రీం;

— తీయుట - ప్రాణ లేనా, తంగ

करना; — పోసుకొనుట - బహు

తంగ करना; — తగులుట - తంగ

करने का फल मिलना సం

ఉ

ఉఁ - హ్, తవ అవ్యం; — కొట్టుట -

हुँकारी भरना; కుననా సం

ఉఁక - చూ. ఉముక క్షులనా అం

ఉఁగించుట - కిలానా, కులానా,
కులానా సం

ఉఁగుట - క్షులనా, కిలానా, కులానా అం

ఉఁగులాట - కిలావ, కులావ పుం

- కీచ - మక్కి కా డంటల ; కేలే కే తనే
కా ములాయమ భాగ పుం ; సూవా,
పతలా విం
- కీఞ్ - ఆధార పుం, టెక ల్లీం ;
—కొనుట - (కా) సహారా లేనా,
ఆధార లేనా, టెకనా సం ; —
కల్లు - ఊడ్చి ల్లీం ; —పదము -
తక్కియా కలము పుం
- కీఞ్ - సూజన ; జలన ల్లీం ; —
కడుపు - తొంద ల్లీం
- కీఞ్ - ధుర్మో పుం ; —పెట్టుట -
ధుర్మో ఫేకనా సం
- కీఞ్ - పూకనా ; బుశ్శానా సం ;
పూలనా అం
- కీఞ్ - పూకనీ ల్లీం, ముఖనాల
పుం
- కీఞ్ - అగర-వత్తీ ల్లీం
- కీఞ్ } హిలనా, బులనా సం
కీఞ్ }
- కీఞ్ - బిడ్చి జానా అం
- కీఞ్ - సోతా ; రస ; — కాలువ -
సోతా పుం
- కీఞ్ - జటా, రోహీ ల్లీం ; —లు
జాతిన - జటాల విం
- కీఞ్ - నికాలనా, అలగా
కరనీ సం
- కీఞ్ - బాహర నికాలనా,
ఖోలనా, డీలా కరనా సం
- కీఞ్ - ఉల్లూకుట - ఉల్లూకనా సం
- కీఞ్ - చాకరీ, గులామీ ల్లీం

- కీఞ్ - టపక పడనా అం
- కీఞ్ - ఉల్లూకనా, ఉల్లూకనా,
బుల జానా అం
- కీఞ్ } శాడ్ర దేనా, బుహరనా,
కీఞ్ } రోపనా ; కాటనా సం
- కీఞ్ (చేను) - రోపాడీ ల్లీం
- కీఞ్ - బేజనీ రంగ పుం
- కీఞ్ - కమ, అపూర్ణ విం
- కీఞ్ - దడ రహనా అం
- కీఞ్ - బిడ్చీ ల్లీం
- కీఞ్ - సోస ల్లీం, దమ, శ్వాస పుం ;
—ఉండగా - సోస రహతే అవ్యం ;
—తీసికొనుట - సోస లేనా సం ;
—సలువక పోవుట - దమ బుటనా
అం ; —సలువనీయక పోవుట -
దమ బుటనా సం
- కీఞ్ - దల-దల ల్లీం, కీచడ పుం
- కీఞ్ - గోరేయా ల్లీం
- కీఞ్ - యోహీ ; బేకార అవ్యం ; —
అరుగుట - బేకార భూమనా అం,
ఆవారా గడీ కరనా సం
- కీఞ్ - చుప రహనా, ఖామోశ
రహనా అం
- కీఞ్ - గావ్, గ్రామ ; శాహర పుం ; —
పెద్ద - గావ్ కా ముఖియా పుం
- కీఞ్ - రసనా ; రసకర బహనా అం
- కీఞ్ - అచార పుం
- కీఞ్ - చటనీ ల్లీం
- కీఞ్ - బులూస నికాలనా
సం

ఊరేగింపు - జులూస పుం

ఊరేగుట - జులూస మే జానా, జులూస
నికలనా అం

ఊర్ధ్వ - లహర, తరంగ స్త్రీం

ఊటట - తసల్లీ, సాంత్వనా స్త్రీం ;

ఆరाम పుం

ఊటడించుట - తసల్లీ దేనా, సాంత్వనా
దేనా అం

ఊటడిల్లుట - ఆశ్వస్త హోనా, తసల్లీ
మిలనా అం

ఊల - సీటి స్త్రీం

ఊళ - గుర్రానా అం

ఊసర పెల్లి - గిరగిట పుం

ఊహ - అనుమాన, అटकల ; విచార,
తర్క పుం

ఊహించుట - అనుమాన కరనా, విచార
కరనా సం

ఋ

ఋక్కు - ఋచా స్త్రీం, ఋవేద పుం

ఋక్షము - రీత, భాల్ ; నక్షత్ర
పుం

ఋజువు - సీధా, సచ్చా విం ; —

పరచుట - సావిత కరనా సం

ఋణము - కర్జ, ఉధార పుం ;

— చేయుట - కర్జ లేనా ; —

తీర్పుట - కర్జ చుకానా సం ;

ఋణ వ్రతము - తమస్సుక పుం

ఋతుకాలము - ఋతు స్త్రీం, మౌసమ;
రజోదర్శన కా సమయ పుం

ఋతుమతి - రజస్వలా స్త్రీం

ఋతువు - ఋతు స్త్రీం, మౌసమ పుం

ఋత్విక్కు - ఋత్విజ పుం

ఋద్ధి - ఋద్ధి, సమృద్ధి స్త్రీం

ఋషి - ఋషి, తత్వదర్శి పుం

ఎ

ఎంగిలి - జూతన స్త్రీం ; జూతా విం ; —

చేయుట - జూతా కరనా, జూతారనా
సం ; — మాటలు - గాల్లీ-

గల్గిజ పుం

ఎంచుట - గిననా ; సోచనా, సమక్షనా ;

మాననా, విశ్వాస కరనా సం

ఎండ - ధూప స్త్రీం, ఆతప, ధామ పుం ;

— గట్టుట - సుఖానా, ధూపానా సం ;

— పెట్టుట - సుఖానా, ధూపానా ;

— తోయుట - ధూప దిక్షానా

సం ; — మాపులు - మృగవృణ్ణా,

మరీచికా స్త్రీం

ఎండార్పు మెంటు - సమర్థన పుం

ఎండిన - సుఖా, క్షుద్రక విం

ఎందుగడ్డి - పుఆల, పయాల పుం,

సుఖీ ధాస స్త్రీం

ఎందుట - సుఖనా, క్షురనా ; దుబలా హో

జానా అం

ఎండకాయ - కేకడా పుం

ఎంత - కితనా విం ; — ట - కిస

ప్రకార కా, కేసా, కితనా విం ;

— మాత్రము ను - బిలకుల,

హరిగిజ అవ్యం ; — యు - బహుత

హీ, అధిక విం

ఎంతెంత - కితనా బడ్డా విం

२०६ - चू. २०६यु; — २०६ -

थोड़ा-बहुत वि०

२०६ - कितने (लोग) सर्व०

२०६ - कहाँ तक, कब तक अव्य०

२०६ - कहाँ, किससे; — ०६ - कहाँ

से अव्य०; — ०६ - क्यों; —

०६ - क्योंकि; — ०६ - क्यों,

किसलिए; — ०६ - किसलिए,

क्यों; — ०६ - कहीं भी; —

०६ - क्यों, किसलिए; कहाँ

अव्य०

२०६ - कहीं, कहीं भी, कहीं न कहीं

अव्य०

२०६ - कहीं अव्य०

२०६ - मूर्ख, भोला वि०

२०६ - भर अव्य० (२०६ -

टोकरी-भर; २०६ - मुट्ठी-भर)

२०६ - एकड़ पु०

२०६ - मज़ाक पु०, दिलगी

२०६ - स्त्री०

२०६ - एकाएक, अचानक

अव्य०

२०६ - कहाँ, किधर; — २०६ -

कहीं भी अव्य०

२०६ - कहाँ का वि०

२०६ - पहाड़ा पु०; मेंड स्त्री०

२०६ - चढ़ाना स०

२०६ - चढ़ा लेना स०

२०६ - हँसी उड़ाना स०

२०६ - हिचकी, धिघी स्त्री०

२०६ - (धनुष की) डोरी स्त्री०;

— २०६ - डोरी चढ़ाना,

निशाना बाँधना स०

२०६ - चढ़ाना, बढ़ाना; जमना

अ०

२०६ - चढ़ाव पु०; ऊँचा, बढ़ा,

अधिक वि०

२०६ - अधिक, ज्यादा, बहुत,

बढ़ा वि०

२०६ - उलटी साँस स्त्री०

२०६ - ऊपर को उड़ाना स०

२०६ - उछालना, उड़ाना स०

२०६ - करटना अ०

२०६ - पिछली टाँगों से मारना

स०

२०६ - डुमकना, उछलना अ०

२०६ - ऊपर को रेंगना अ०

२०६ - मज़ाक पु०, दिलगी स्त्री०

२०६ - उड़ना अ०

२०६ - हाँपना अ०

२०६ - उछालना, उड़ाना स०,

हड़प जाना अ०

२०६ - उकसाना, बढ़ावा

देना, बढ़ाना स०

२०६ - उछलना; क्रोध में

आना अ०

२०६ - घमंड; क्रोध, उछल-

कूद पु०

२०६ - सर से पैर तक, ऊपर से

नीचे तक अव्य०

ఎగసిపోవుట - उड़ जाना अ०
 ఎగుడు - ऊँचा वि० ; —దిగుడు -
 बीहड़, ऊबड़-खाबड़, ऊँचा-नीचा
 वि० ; —దిగుడుత్రోవ - ऊबड़पु०
 ఎగుమతి - निर्यात पु० ; —చేయుట -
 विदेशों में माल भेजना स०
 ఎగురు - उड़ान स्त्री० ; —ట -
 उड़ना, उछलना अ० ; —
 లాడుట - उछल-कूद करना स०
 ఎగువ - ऊपरी भाग पु०, ऊपर,
 ऊँचाई पर अव्य०
 ఎగ్గుడుట - (की) निंदा करना, दोष
 निकालना स०
 ఎగ్గు - हानि, बुराई, निंदा स्त्री०
 ఎచట - कहाँ अव्य०
 ఎచ్చరించుట - याद दिलाना, जिक्र
 करना, इंगित करना, चेतावनी
 देना स०
 ఎచ్చరిక - चेतावनी, सूचना स्त्री०,
 संकेत, इशारा पु० ; —చేయుట -
 चेतावनी देना स० ; —పడుట -
 सचेत हो जाना, सावधान होना
 अ०
 ఎచ్చు - बढ़ती, अधिकता स्त्री०,
 अधिक, ज्यादा वि० ; —తగ్గులు -
 कमी-वेशी स्त्री० ; भेद पु०
 ఎటు - कैसे, किस तरफ, अव्य० ;
 —అంత - किसी न किसी तरह
 अव्य० ; —వంటి - किस तरह
 का, कैसा वि०

ఎట్టుకునేని - किसी तरह ; फिर भी
 अव्य०
 ఎట్టుకొలకు - बहुत देर बाद, आखिर
 अव्य०
 ఎట్టుయెదుట - ठीक सामने अव्य०
 ఎట్టి - कैसा वि० ; —ది - कैसी, किस
 तरह की वि०
 ఎట్లు - कैसे अव्य०
 ఎడ - जगह स्त्री० ; मौका पु० ; इस
 बीच में ; के समय अव्य०
 (అప్పుడు - लिखते समय) ;
 —కూ - कुछ दूर पर, अलग
 अव्य० ; —కూడుట - भीड़ इकट्ठी
 होना अ० ; —బేయుట - अलग
 करना स०
 ఎడద - हृदय पु०, छाती स्त्री०
 ఎడబడుట - अलग होना अ०
 ఎడబాటు - जुदाई स्त्री०, अलगाव
 पु०
 ఎడబాపుట - अलग करना, जुदा
 करना स०
 ఎడబాయుట - छोड़कर जाना, (से)
 अलग होना अ०
 ఎడతెరిపి - विराम पु० ; रुकावट
 स्त्री० ; —లేక - अविराम, बिना
 रुके अव्य०
 ఎడపక - अविराम, बिना रुके अव्य०
 ఎడపడప - कमी-कभी अव्य०
 ఎడవుట - अलग करना ; तोड़ना
 स०

२८५ - बायँ वि० ; बाई ओर
अव्य०

२८५ - जगह, दूरी ; बीच की जगह
• स्त्री०, अवकाश पु० ; —४ - दूर
पर, अलग अव्य०

२८५ - दुर्भाग्य पु० ; मौका पु०

२८५ - के प्रति अव्य० (पाणिन्युद्ध -
उसके प्रति) ; यदि-तो अव्य०
(पाणिन्युद्ध - यदि
वह आये तो)

२८५ - रेगिस्तान पु०

२८५ - उजड़ वि०

२८५ - उठवाना स०

२८५ - उठा लेना ; चुरा
लेना ; वहन करना ; गोद में लेना
स०

२८५ - ताना भारना,
व्यंग्य करना स०

२८५ - ताना, व्यंग्य पु०

२८५ - नकल करना स०

२८५ - उठा देना स०

२८५ - कद ; वजन, भार पु० ;
ऊँचाई ; चाल स्त्री० ; ऊँचा वि० ;
—लु - चाल चलना
स० ; —४८ ; चालाकी, चाल
स्त्री०

२८५ - उठाना, ऊँचा करना स०

२८५ - दुबला हो जाना ;
शय्यागत होना अव्य०

२८५ - चाल बाज़, चालक पु०

२८५ - हृदय ; मन ; डर, भय ; पशुओं
के गर्भधारण का समय पु० ; छाती
स्त्री०

२८५ - विपक्षी, विरोधी पु०

२८५ - सामना करना, मुकाबला
करना, विरोध करना पु०

२८५ - मुकाबला, सामना पु०

२८५ - बढ़ना, घटाना होना अ०

२८५ - के सामने अव्य०

२८५ - (का) विरोध करना ;
आपत्ति उठाना, एतराज करना स०

२८५ - सामना ; सामने का माग ;
विरोधी पु० ; — ५५ - (का)

सामना करना, (का) विरोध
करना स० ; — ५६ - अगवानी

स्त्री० ; — ४ - के सामने अव्य० ;
— ५७ - अशुभ समय,

अपशकुन पु० ; — ५८ -
(का) इंतजार करना, प्रतीक्षा

करना स० ; — ५९ - (के)
सामने आना, (को) मिलना

अ० ; — ६० - छाती स्त्री०,
वक्ष पु० ; — ६१ - आमने-

सामने अव्य० ; — ६२ -
अगवानी करना स०

२८५ - अभाव पु०, कमी ; सूखी
ज़मीन स्त्री०

२८५ - बैल पु० ; — ६३ - बैल-
गाड़ी स्त्री०, छकड़ा पु० ; —

२८५ - ककुद, कूबड़ पु०

ॐनमंलुदु - आठ लोड पु०
 ॐनललरड - आठवाँ वल०
 ॐनललुल - ललल जाना, गल जाना
 अ०
 ॐनलुल - लललाना स०
 ॐनलुलु - लैसा पु०
 ॐनलुलु - लैस लुी०
 ॐनलुदु - कव, कलस दलन अव्य० ;
 —न - हलेशा, सदा के ललए ;
 कलुी ली अव्य०
 ॐनलुदुनल - कलसी दलन, यदल कलसी
 दलन अव्य०
 ॐनलुदुल - कलुी, कलसी दलन अव्य०
 ॐनलुदुगन - गलनने लायक, लानने
 लायक वल०
 ॐनलुलुलु - कलतने दलन, कव तक
 अव्य०
 ॐनलु - कलतने वल०
 ॐनलुल - गलनती, गणना लुी० ;
 लुनलव, नलरुवलन पु० ; —
 लैलुल - गलनना, लुनना स०
 ॐनलुलु - सलुी सलु०
 ॐनलुलुनल - बहलत, कई वल०
 ॐनलुल - गलनना स०
 ॐनलुलुलुल - लुनना, लुनलव करना;
 लानना स०
 ॐनलुल - कव का, कलस सललल का
 वल० ; —लुलुल, सठ - हलेशा की
 तरह, हलेशा के लैसे अव्य ; —
 ॐनल - हलेशा, सदा के ललए अव्य०

ॐनलुलुलुल - कलस प्रका, कलसी ली
 प्रका अव्य०
 ॐनलुदु - कव अव्य० ; —न -
 सदा, हलेशा अव्य०
 ॐनलु - ललः ललः अव्य०
 ॐनलुलुल - गंदा आदलुी पु०
 ॐनलुलुलुल - लुणल, नललरत लुी०
 ॐनलुलुल - लु. ॐनलुलुलुल
 ॐलुल - हलुी, अललल लुी० ; —०
 गलदु - ठठरी लुी०, कलकल पु०
 ॐलुलु - सुंदरता लुी०
 ॐलुलुल - कैसे अव्य०
 ॐलुलुदु - इलदलदी वल० ; —
 लुलुल - इलदलदी सुलुल पु०
 ॐल - शलका, लुलन पु० ; —
 लुलुल - शलका होना अ० ; —
 गललुल - नलगल जाना अ०
 ॐलल - लुधलर पु०, लैगनी लुी० ;
 —लुलुल - लैगने पर देना स० ;
 —लुलुल - लैग कर लाना
 स० ; —लुलुलु - लैगनी की
 लील लुी०
 ॐललुलुल - लललना अ०
 ॐलल - ललद लुी० ; —कलुलुल -
 ललद देना स०
 ॐल - कलुलुल पु०
 ॐलललललल - जानका, परललल
 वल०
 ॐलुलुलुल - जानना स०, परलनलत
 होना अ०

ఎలుక - జానకారి, సమక్ష స్త్రీం; జ్ఞాన,
పరిచయ పుం; —చేయుట -
వతలనా; సూచిత కరనా, పరిచయ

• కరనా సం

ఎలుకత - మీలనీ స్త్రీం

ఎలుకలవాడు - మీల, చీడీమార;
ఖానా బదోశ పుం

ఎలుపు - లాలిమా స్త్రీం; లాల విం

ఎఱ్ఱ - లాలీ స్త్రీం; కేచుఆ పుం;
లాల విం

ఎఱ్ఱగడ్డ - ప్యాజ్ పుం

ఎఱ్ఱచీమ - లాల చిఉటీ స్త్రీం

ఎఱ్ఱన - లాలిమా స్త్రీం

ఎఱ్ఱమన్ను - లాల మిడ్డి స్త్రీం

ఎలదోట - ఉదాన పుం

ఎల - కిశోర, కమ ఉమ్ర కా, కమల
విం; —(పాయము - కిశోరా-
వస్థా స్త్రీం

ఎలయించుట - క్షుశ కరనా, సంతృప్త
కరనా సం

ఎలయుట - క్షుశ హోనా, సంతృప్తహోనా అం

ఎలరారుట - బద్దనా; చమకనా అం

ఎలవంక - బాఁడి ఆర అవ్యం

ఎలుగు - ఆవాజ్, పుకార స్త్రీం; రీతి
పుం; —గొడ్డు - రీతి, మాట పుం

ఎలుక - చూడా పుం; —బోను -
చూడాదానీ స్త్రీం

ఎలుగెత్తి - ఉచ్చీ ఆవాజ్ సే, బులంద
ఆవాజ్ సే, జోర.సే అవ్యం

ఎల్ల - హద్, సీమా, సరహద్ స్త్రీం;
తే. హి. కో—4

సబ విం; —రు - సబ సర్వం;
సబ లోగ పుం

ఎల్లప్పుడు - హమేశా, సదా అవ్యం

ఎల్లాపి - డాక్ పుం

ఎల్లదము - నఫరత, ఘృణా స్త్రీం

ఎల్లండి - పరసో అవ్యం

ఎల్లడల - సబ జగహ అవ్యం

ఎవడు - కౌన సర్వం

ఎవడైనను - కోడి మీ, కోడి సర్వం

ఎవడెడె - జో సర్వం

ఎవతె - కౌన (స్త్రీం) సర్వం

ఎవరు - కౌన సర్వం

ఎవరోఒకరు - కోడి న కోడి సర్వం

ఎవి - కయా, కౌన సే సర్వం

ఎస - అధికతా స్త్రీం, బడప్పన పుం

ఎసకము - బద్దతీ, ఉత్తతి స్త్రీం

ఎసరు - ఉబలతా పానీ, అదहन పుం

ఏ

ఏ - కౌన, కయా, కౌన-సా; జో విం;

(ఏ చెట్టు - కౌన-సా పెడ; ఏ మాట -

కౌన-సీ బాత; ఏ జాలుడు నిన్న

వచ్చెనో - జో లడకా కల ఆయా)

ఏడాది - సాల, వర్ష పుం

ఏడి - కహో (హే) అవ్యం

ఏడు - సాల, వర్ష పుం

ఏపు - పీడా స్త్రీం, దర్ద, సంకట పుం

ఏబలము - పంద్రహ యా తీస తోలే పుం

ఏకగ్రీవముగా } ఒక స్వర సే, ఒక

ఏకకంఠముగా } కంఠ సే, సర్వ సమ్మతి

సే అవ్యం

ఏకచరము - గేడా, గణ్డక పుం
 ఏకతము - ఎకాంత పుం, తనహాఁడే స్త్రీం
 ఏకత్వము - ఎకతా, ఎకాఁడే స్త్రీం
 ఏకదృష్టి - స్థిర దృష్టి, తన్మయతా
 స్త్రీం ; — త్ - ఎక నిష్ట అవ్యం
 ఏకదేశము - ఎక భాగ, ఎక అంశ
 పుం ; — గా - హల్కీ దృష్టి సే,
 కहीं-కहीं అవ్యం
 ఏకపది - పగడంబి, సడక స్త్రీం, మార్గ
 పుం
 ఏకము - ఎక, అకేలా విం ; ఎకాఁడే
 స్త్రీం ; మిలకర, ఎక సాయ ;
 అచానక, కుల మిలాకర, అకేలే,
 బహుత అధిక అవ్యం ; — చేయుట -
 ఎక బనానా, ఎకత్రిత కరనా,
 మిలానా, (మే) ఎకతా లానా సం ;
 ఏకరూపము - హమ శకల, ఎక
 రూప విం
 ఏకాండము - అఖండ్, పూరా, సమూచా
 విం
 ఏకాంతము - చూ. ఏకతము ;
 — గ - లుక-లిప్యకర ; అకేలే
 అవ్యం
 ఏకాంతికము - అంతిమ విం
 ఏకాకి - అకేలా, ఎకాకి విం
 ఏకాగ్రత - స్థిరతా, తన్మయతా, ఎకా-
 గ్రతా స్త్రీం
 ఏకాభిప్రాయము - ఎక మత పుం
 ఏకీభవించుట - ఎక హొనా, మిలనా,
 సహమత హొనా అం

ఏకీభావము - మేల, మిలాప పుం ;
 సహమతి, ఎకతా స్త్రీం
 ఏకు - పూనీ, ప్యూనీ స్త్రీం ; —
 ల వాడు - ధునియా పుం
 ఏకుట - ధుననా, ధునకనా సం
 ఏకుడు - ధునాఁడే స్త్రీం
 ఏకోదరులు - సగే మాఁడే, సహోదర పుం
 ఏగాని - దొ పాఁడే స్త్రీం
 ఏగించుట - భగా దేనా, మేజ దేనా
 సం
 ఏగుట - జానా, చలనా అం
 ఏగుదెంచుట - పఁచునా, ఆనా ;
 జానా అం
 ఏజెంటు - ఎజేంట్, ఆదృతియా స్త్రీం
 ఏటవాలు - డాల్, డాల్వా విం ;
 — భూమి - డాల్ జమీన స్త్రీం
 ఏటు - వార పుం, మార స్త్రీం
 ఏడాకుపొన్న } సత పర్ణి స్త్రీం
 ఏడాకులలరటి }
 ఏడాగోడము - రొ-ధోకర విరోధ
 కరనా పుం
 ఏడాటలాడించుట - తేగ కరనా,
 సతానా సం
 ఏడిపించుట - రులానా, తేగ కరనా సం
 ఏడుడు - బహరా విం
 ఏడుగడ - శరణ, ఆశ్రయ పుం
 ఏడుచుట - రొనా అం, విలాప కరనా,
 ఆఁసు బహనా ; శికాయత కరనా
 సం ; (ఒకరిమీద) జాన కొ రొనా
 అం

- ఏడుపు - రులాई స్త్రీం, రోదన, విలాప
పుం ; — గొట్టు - పినపినహా విం
ఏణము - బారహిసిగా పుం
• ఏతన్నిమి త్తము - ఇస్కే లిఱ, ఇస్
కారణ సే అవ్యం
ఏతము } డేకలీ స్త్రీం
ఏతము }
ఏతంచుట - పధారనా, ఆనా అం
ఏది - కయా సర్వం ; కౌన-సా, కహ్, కేసే అవ్యం
• ఏదుట - పాలనా-పోసనా, (కీ) రక్షా
కరనా సం ; (కా) నాశ హొనా అం
ఏదుపండి - ఖారక్రుస్త పుం ; సాహీ
స్త్రీం
ఏదోవిధముగ - కిసీ న కిసీ తరహ, జేసే-తేసే అవ్యం
ఏని - యది తో అవ్యం ; (వాడుపోయే
నేని - యది వహ జావే తో) యా
అవ్యం (రాము నేని కృష్ణు నేని యా
తో రామ యా కృష్ణ)
ఏనుగు - హాథీ పుం ; — పిల్ల - కలమ్
పుం ; — కాలు - పీల పొవ్ పుం
ఏపు - వికాస పుం, బడతీ, ఉన్నతి ;
బుద్ధి స్త్రీం
ఏపె - అంజన పుం
ఏబ్బలము - పావ వీస, సవా సేర పుం
ఏమింటుట - ములావా దేనా, ధోఖా
దేనా, చకమా దేనా సం
ఏమిట్లుట - అసావధాన రహనా,
వేలవర రహనా, ధోఖే మే రహనా అం

- ఏమలుపాటు - విస్మృతి, అసావధానీ,
గఫలత స్త్రీం ; మూలనా పుం
ఏమార్పుట చూ. ఏమింటుట
ఏమి - కయా, కయో, కేసే అవ్యం ;
మటియేమి - ఔర కయా ? (వెడ
వేమి, పిన్న వేమి కయా బడే, కయా
ఊటే)
ఏమియు - కుఱు మీ సర్వం
ఏమో - న జానె, న మాలూమ్, శాయద
అవ్యం (అతడు వచ్చినాడేమో -
శాయద వహ ఆయా హొ)
ఏయుట - ఘేకనా సం
ఏకాలు - దేవరనీ, జెఠనీ స్త్రీం
ఏకాశము - బహుత అధిక, అత్యధిక
విం
ఏరువాక - జుతాई కా ప్రారంభ, క్షేతీ-
వారీ కా ప్రారంభ పుం
ఏరుగుట - టడీ జానా అం
ఏర్పుట - చుననా సం
ఏర్పడుట - స్పష్ట హొనా, తయ హొనా,
సిద్ధ హొనా, రూప లేనా సం
ఏర్పలుచుట - చుననా, తయ కరనా,
నిశ్చిత కరనా ; నియుక్త కరనా
సం
ఏర్పాటు - వ్యవస్థా, పద్ధతి స్త్రీం,
ఇంతజామ్, డంగ, నియమ్, కాయదా
పుం ; — చేయుట - (కీ) వ్యవస్థా
కరనా, (కా) ఇంతజామ్ కరనా,
నియమ్ బనానా సం
ఏమింటుట - ఊటవానా, చునవానా సం

పలు - నదీ స్త్రీ
 పలుట - చుననా, ఛాటనా స
 పలుపుచ్చ - భారంగి స్త్రీ
 పలుమద్ది - అర్జున పు
 పలుమల్లె - మాలతీ స్త్రీ
 పలువంగ - వృతాంక పు
 పల - క్యో, కిసలిగి అవ్యం
 పలకికాయ - ఇలాయచీ స్త్రీ
 పలకులు - ఎలా స్త్రీ
 పలము - నీలమ పు ; — పేయుట -
 నీలమ కరనా స
 పలాగు - కేసె, కిస ప్రకార అవ్యం
 పలాటి - కిస ప్రకార కా, కిసి మీ
 ప్రకార కా విం
 పలిక - శాసక, మాలిక పు
 పలికపాము - క్రమీ స్త్రీ
 పలిసవారు - బుజూర, ప్రభు, మాలిక
 పు
 పలుట, పలుకొనుట - శాసన కరనా,
 రాజ్య కరనా, సభాలనా, ఉపభోగ
 కరనా స ; మాలిక వననా అం
 పలుబడి - శాసన పు, దుక్మత స్త్రీ
 పల్నాటికని - సాదసాతీ స్త్రీ
 పవ - అనిచ్ఛా, ధృణా, నఫరత స్త్రీ
 పవగించుట - (సె) ధృణా కరనా,
 (సె) నఫరత కరనా స
 పవి - కౌన, క్యా సర్వం (వहुं వం)
 పవేళ - కవ, కిస సమయ అవ్యం
 పవ - టెడా, అశుద్ధ విం
 పసుక్రిస్తు - ఈసా మసీహ పు

ఐ

ఐంద్రజాలికము - జాదూ విం
 ఐంద్రజాలికుడు - జాదూగర పు
 ఐకమత్యము - ఐకతా స్త్రీ, ఇతి-
 హాద ; ఐకమత పు
 ఐక్యము - ఐక్య పు, ఐకతా స్త్రీ
 ఐచ్చికము - ఐచ్ఛిక విం
 ఐతిహ్యము - పరंपరాగత వృతాంత పు,
 పరంపరా స్త్రీ
 ఐదు - పాంచ విం ; — పదిచేయుట -
 హార మననా, హాథ జొడనా స ;
 — రెట్లు - పాంచ గునా విం
 ఐదువతనము - సుహాగ, సౌభాగ్య పు
 ఐనను | తో మీ, తబ మీ, తథాపి,
 ఐనప్పటికి | ఫిర మీ అవ్యం
 ఐపు - గలతీ, హాని స్త్రీ, దోష,
 నుకసాన పు
 ఐమూల - వక్ర, తిరళా, టెడా విం
 ఐరేని - చూ. అరి వేణి
 ఐశ్వర్యము - ధన-దౌలత, సమృద్ధి
 స్త్రీ, ఐశ్వర్య పు
 ఐశ్వర్యవంతుడు - అమీర, ధనీ,
 సపన్న విం
 ఐహికము - ఐహిక, లౌకిక విం
 బ
 బండె, బంకియ - రేవృత్తి స్త్రీ
 బంటరి - అకెలా, ఐకాకీ విం ; —
 — గా - అకెలే, ఐకాంత మే
 అవ్యం ; — పాటు - అకెలాపన
 పు, తనహాఈ స్త్రీ

- ఒంటి - అకేలాపన పుం; ఒక, అకేలా విం;—కాడు - ఎకాకీ, అసహాయ విం
- ఒంటిపాటు - చూ. ఒంటరిపాటు
- ఒంటియ - చూ. ఒంటె
- ఒంటుట - రాస ఆనా, అనుకూల పడనా అం
- ఒంటె - కుంట్ పుం; —మూపు - కొహన పుం
- ఒండు - ఒక విం, ఒక చీజ్, ఒక ఆదమీ పుం
- ఒండెత్తుగా - అకడకర, ధమండ్ సే అవ్యం
- ఒండొంటికి - యర ఒక కొ సర్వం
- ఒండొరులు - పరస్పర, ఆపస మే అవ్యం
- ఒకచోటు - ఒక జగద, కిసీ జగద అవ్యం; —చేరుట - ఒకత్రిత హేనా అం
- ఒకటి - ఒక విం, ఒక చీజ్ స్త్రీం; —కి - ఫీ, ప్రతి; నూటికి ఒకటికి - ఫీ సదీ; పుస్తకము ఒకటికి - ఫీ పుస్తక; —గా - ఒక సాయ, మిలకర అవ్య; —చేయుట - ఒక కరనా, మిలనా సం; —యగుట - ఒక హేనా, మిలనా అం; —రండు - ఒకాధ విం
- ఒకటొకటిగా - ఒక ఒక కరకే అవ్యం

- ఒకపరి } ఒక వార, కిసీ సమయ,
ఒకప్పుడు } కిసీ జమానె మే అవ్యం
ఒకసారి }
- ఒకరు - ఒక, కొదీ సర్వం
- ఒకరిద్దరు - ఇకా-దుకా, ఒక-దొ సర్వం
- ఒకవేళ - కిసీ సమయ, ఒక వార, శాయద, యది, అగర అవ్యం
- ఒకవైపు - ఒక ఆర అవ్యం
- ఒకానొక - కొదీ, ఫలనా విం; —దు - కొదీ సర్వం, కొదీ ఆదమీ, అమొక ఆదమీ పుం; —టి - కొదీ చీజ్ స్త్రీం; —ట - కొదీ స్త్రీం
- ఒకొంత - యొడ-సా విం
- ఒకేసారి - ఒక దమ, ఒక వారగీ అవ్యం
- ఒక్కప్రొద్దు - ఒకాశన, ఒక దిన పుం
- ఒక్కమూడిగ - ఒక సాయ, ఒక వారగీ, ఒక దమ అవ్యం
- ఒగరు - కసేలా విం, కసేలాపన పుం
- ఒగి - క్రమ పుం, పంకి స్త్రీం
- ఒగుడు - మక్కేకే సూత్రె పత్తె పుం; —కలుచుట - దువలా హొ జానా అం
- ఒగ్గుట - తేయార హేనా, సజ్జద హేనా, బుకనా అం; దేనా సం
- ఒజ్జ - అధ్యాపక, గురు పుం
- ఒట్టు - సొగంధ, కసమ, శపయ, ఆన, ప్రతిశా స్త్రీం; —పెట్టుట - ఆన రఖనా, సొగంధ దిలనా సం; —

పెట్టుకొని - కసమియీ అవ్య ; —
 పెట్టుకొనువాడు - కస్సామ విం ;
 — పెట్టుకొనుట - కసమ ఖానా
 సం ; (నేను నీమీద చాడిలు చెప్పి
 యుంటు ఒట్టు - మేరీ కసమ यदि
 मैंने तुम्हारी चुगली खायी हों)
 ఒడంబడిక - సమజ్జీతా, రాజీనామా
 पु०, సంచి స్త్రీ०
 ఒడంబడుట - మాననా, స్వీకార కరనా,
 సమజ్జీతా కరనా స०
 ఒడంబడుచుట - మననా, స్వీకార
 కరా లేనా స०
 ఒడబాటు - స్వీకృతి, సమ్మతి స్త్రీ०
 ఒడలు - బదన, శరీర पु०, దేహ
 స్త్రీ० ; — ముఱచుట - ఆపే సే
 బాహర హోనా, అపనే ఆప కో భూల
 జానా, హోశ-హవాస గాయబ హోనా
 అ०
 ఒడి - అంక, పట్టా, అంచల पु०,
 జొలీ, గోద స్త్రీ० ; — కట్టుట -
 తేయార హోనా, ఉతారు హోనా అ० ;
 కమర కసనా స० ; — నింపుట -
 ఆలియానా స०
 ఒడియుట - తీననా స०
 ఒడిసంచి - తొడ పు०
 ఒడిసె - బాధీ స్త్రీ०
 ఒడిసెల - గోఫన, డెల-బాస पु०
 ఒడుదొడుకు - అటపట, ఉబడ-ఖాబడ
 వి० ; బెచేనీ, వికటతా స్త్రీ०
 ఒడుపు - చాలాకీ, తరకీబ స్త్రీ०

ఒడ్డుము - కరధనీ, కాంచీ స్త్రీ०
 ఒడ్డు - కినారా, తట ; దావ్ पु० ;
 బాధా స్త్రీ०
 ఒడ్డుట - దావ్ లగానా, బాజీ లగానా
 స० ; అర్పిత కరనా ; కేలానా స०
 ఒడ్డు పొడవుగల - ఉంచా-తగడా,
 అచ్చీ డీల డీల కా వి०
 ఒత్తిడి - దబావ पु० ; — చేయుట -
 దబావ డాలనా స०
 ఒత్తిగిలుట - హటనా అ०
 ఒత్తు - ధనా, గాద వి० ; — కొనుట -
 తుభనా, కచకనా, దబనా అ०
 ఒత్తుట - దబానా, నిచొడనా, జోర
 లగానా ; పొతనా, (ఠొట్టులు)
 బెలనా స०
 ఒత్తుడు - దబావ, ఆధార पु० ;
 మోటాడీ స్త్రీ०
 ఒడపుట - ఉపయోగి హోనా, లాయక
 హోనా అ०
 ఒడిగియుండుట - దబ కర రహనా,
 దుబక కర రహనా అ०
 ఒడ్డ - సమీపతా, నజ్దీకీ స్త్రీ०, కే
 పాస, కే యహ్ అవ్య०
 ఒడ్డి - పాస కా, నజ్దీకీ కా వి०
 ఒడ్డిక - సమజ్జీతా पु०, సహమతి స్త్రీ०
 ఒనగూడుట - ఘటనా, హోనా, సమ్భ
 హోనా, మిలనా, ప్రాస హోనా ; పూ
 హోనా అ०
 ఒనగూర్పుట - పూ కరనా, ప్రాస
 కరనా ; మిలనా స०

- ఒనరగా - శోభా సే అవ్యం
- ఒనరించుట - करना, बनाना स०
- ఒనరిక - योग्यता स्त्री०
- ఒనరుట - घटना, होना, योग्य होना अ०
- ఒప్పందము - समझौता, करार, ठेका पु०
- ఒప్పజెప్పట - निर्दिष्ट करना, सौंपना, दे देना स०
- ఒప్పగించుట - सौंपना, सुपुर्द करना, हवाले करना ; दुहराना स०
- ఒప్పగించుకొనుట - अपने अधिकार में लेना, दुहरवाना स०
- ఒప్పగింత - सुपुर्दगी स्त्री०
- ఒప్పించుట - मनाना, स्वीकृति लेना स०
- ఒప్పిదము - सम्मति स्त्री०
- ఒప్పకొనుట - स्वीकार करना, मान लेना, मंजूर करना स०
- ఒప్పట - मानना, स्वीकार करना ; शोभा देना स०
- ఒప్పుగా - सुंदर ढंग से अव्य०
- ఒప్పుదల - स्वीकृति, सम्मति स्त्री०
- ఒప్పురము - सुंदरता ; इठलाहट, चमक-दमक स्त्री० ; नाज़-नखरे, हाव-भाव पु० ; — నడచుట - మटकనా అం
- ఒరగలు - कसौटी स्त्री०
- ఒరగుట - झुकना, टेढ़ा होना अ०
- ఒరవిడి - घिसाव पु०, रगड़, टकराहट
- ఒరపు - स्त्री०

- ఒరసికొనిపోవుట - घिस जाना ; छिल जाना अ० ; रगड़ खाना स०
- ఒరుడు - पराया वि०
- ఒలు - म्यान, गिलाफ, खोल पु०
- ఒలికి - चिति स्त्री० ; —మిట్ట - श्मशान पु०
- ఒలుకజోయుట - उँडेलना, लुढ़काना, गिराना स०
- ఒలుకుట - छलकना, उमड़ना अ०
- ఒలుచుట - छिलका निकालना, (चमड़ा) उधेड़ना स०
- ఒల్లమి - तिरस्कार, इनकार पु०
- ఒల్ల - दुपट्टा पु०, ओढ़नी स्त्री०
- ఒళ్లు - बदन, शरीर पु०, देह स्त्री० ; — విరుచుకొనుట - అంగড়াई लेना, अंगड़ाना ; —పెట్టుట, చేయుట - मोटा बनना ; अंग निखरना अ०
- ఒ - हे अव्य०
- ఒండ - रैंकना पु० ; —పెట్టుట - रैंकना अ०
- ఒకరింత - ओकाई स्त्री०
- ఒకాళ్ళము - अनुचित बातचीत स्त्री० ; अशुभ व्यवहार पु०
- ఒగు - बुराई, हानि स्त्री० ; दुर्भाग्य पु० ; बुरा, हानिकर वि०
- ఒజు - ओज, तेज पु०
- ఒజ - पंक्ति, कतार स्त्री०, क्रम ; उत्साह पु०

ఓటమి - హార, శిక్ష్త, పరాజయ,
అసఫలతా స్త్రీం

ఓటి - ద్వుటా ఫూటా విం

ఓటు - హార, అసఫలతా స్త్రీం ; మత
పుం

ఓడ - నావ స్త్రీం, జహాజ పుం ; —
కంబము - మస్తూల, మస్తూల పుం ;

—కీలు - అలకతరా పుం ; —

కూలి - తరాయి స్త్రీం ; —నదుపు

వాడు - మల్లాహ, నావిక ; —

రేపు - బందరగాహ పుం ; —నదు

పుట - ఖేనా, చలనా సం

ఓడించుట - హరనా, పరాజిత కరనా సం

ఓడిపోవుట } హరనా, పరాజిత హొనా,

ఓడుట } అసఫల హొనా అం

ఓడుబిళ్ల - ఖపడా పుం

ఓడ్రము - ఉడ్రయా స్త్రీం ; ఓడ్ర రేషము -

ఉడ్రీసా పుం

ఓడ్రుడు - ఉడ్రయా పుం

ఓడి - ఆదనీ స్త్రీం

ఓడార్పుట - తసల్లీ దేనా, ధీరజ

దేనా, డాడస బంధనా సం

ఓడార్పు - తసల్లీ స్త్రీం, ఆశ్వాసన

పుం

ఓనమాలు - కకహరా పుం

ఓసలేని - అధీర పుం ; కమజోర విం

ఓపిక - క్షమతా, శక్తి స్త్రీం ; సహన

శక్తి స్త్రీం, ధీర్య పుం

ఓపుకొనుట - సహనా, బరదాస్త కరనా

సం

ఓమము - అజవాహన పుం

ఓయి, ఓయీ - హే అవ్యం

ఓర - కినారా పుం ; ఆర స్త్రీం ;

—గ - (కే) కినారే ; ఒక ఆర

అవ్యం ; —కమ్మ - తిరళీ

చితవన, కనఖీ స్త్రీం ; —చూపు-

తిరళీ నజర, కటాక్ష పుం

ఓరిమి } సహనశీలతా స్త్రీం ; ధీర్య, సర

ఓర్పు } పుం

ఓరుగాలి - తేజ హవా స్త్రీం, హవా కా

శ్లోకా పుం

ఓర్పుకొనుట - సహనా, బరదాస్త కరనా

సం

ఓర్వలేమి - ఈర్ష్యా, జలన స్త్రీం

ఓలగము - సమా స్త్రీం, దరబార పుం

ఓలగించుట - (కీ) సేవా కరనా

సం

ఓలలాడుట - జల-క్రీడా కరనా సం

ఓలి - కన్యా-ధన పుం

ఓషధి - జడీ-బూటీ, ఆషధి స్త్రీం

ఓష్ఠము - ఆఠ, హేఠ పుం

ఓహో - ఆహో, అహో అవ్యం

ఓ

ఓంకార - హేవే, హే జాయ (వాక్య)

ఓచిత } ఆచిత్య పుం, ఉపయుక్తతా

ఓచిత్యము } స్త్రీం

ఓత్తరాహులు - ఉత్తర కే లోగ

పుం

ఓత్సుక్యము - తోర ఇచ్ఛా, ఉత్కంఠా,

ఆతురతా స్త్రీం

- డాడల - మస్తక పుం ; — డాల్పుట -
 సీర ఆఱ్ఱోం పర లేనా సం
 డాడార్యము - ఉదారతా, కేయాజీ,
 • డరియాదిలీ ల్లీం
 డాదుంబరము - గూలర పుం
 డాద్ధత్యము - ధమండ్రి, గూర పుం
 డాను - ఱ్ఱోం అవ్యం
 డాపచారికము - గౌణ విం
 డార, డారా - సచ ! క్యా ఖ్వు !
 • క్యా ! అవ్యం
 డాతమ్ము - సో తో ఠీక హే (వాక్య),
 ఱ్ఱోం, ఱ్ఱోం అవ్యం
 డాషధము - దవా, ఔషధ ల్లీం
 డాసు - లావణ్య, సుందర రూప పుం
 క
 కంకణము - కంగన, కంకణ పుం
 కంకర - కంకడ, కంకర పుం
 కంకి, కంక - కుండ్రా పుం, బాల ల్లీం
 కంగారు - కబడ్రాహ్, పరేశానీ ల్లీం ;
 — పడుట - కబడ్రా జానా, పరేశాన
 హో జానా అం
 కంగుమనుట - తన తన కరనా, జన-
 జనానా అం
 కంమకము - చోలీ ల్లీం
 కంచె - బాడ్రా, హతా, కేరా పుం ; —
 • వేయుట - బాడ్రా లగనా సం
 కంచము - తాలీ ల్లీం
 కంచర - తఱేరే కా కామ పుం ; —
 కాదు - తఱేరా, కంసేరా పుం ; —
 కాడిద - కుచ్చర పుం

- కంచు - కాँसा पु०
 కంజీర - खंजरी स्त्री०
 కంటబడుట - दीखना, दिखायी देना
 अ०
 కంటకము - काँटा, कँटक पु०
 కంటకితము - काँटेदार, कँटीला वि०
 కంటికురుపు - अचि मौस पु०
 కంటిగ్రుడ్డు - तारा, गोलक पु०
 కంటిజోడు - ऐनक, चश्मा पु०
 కంటిపాప - तिल पु०
 కంటిపుసి - कीचड़, चीपड़ पु०
 కంటినలుసు - కిరకిరి స్త్రీ०
 కంటిపొర - मौड़ा पु०
 కంటిరెప్ప - पलक स्त्री०
 కంటు - शत्रुता, दुश्मनी स्त्री०
 కంచ - हँसली स्त्री० ; से, కి అపేక్షా
 అన్యం
 కంట్రాక్టురు - ठेकेदार पु०
 కంట్రాక్టు - ठेका, ठीका, इजारा पु०
 కంట్లము - आठ मन पु०
 కంఠపాఠము - कंठस्थ वि०
 కంఠము - कंठ, गला, स्वर पु० ;
 వాణి స్త్రీ० ; —వలకు - आगलांत,
 ఆకంఠ పు०
 కంఠశోషణము - व्यर्थ उपदेश पु०,
 గలమందరి స్త్రీ०
 కంఠిక - कंठा पु०
 కంఠీరవము - सिंह पु०
 కంఠ్యము - कंठ्य वि०
 కండ - मौस-पेशी स्त्री० ; —కావ

రము - హేకడి, అకడ స్త్రీం ;—
 చక్కర - మిశ్రీ, ఖాడ స్త్రీం ;
 —పట్టుట - మొసల హొనా, మోటా-
 తాజా హొనా అం ; —రము -
 పేశీ స్త్రీం
 కందువా - దుపటా పుం
 కంఢూతి - ఖాజ, ఖుజలీ స్త్రీం
 కండ - లచ్చా పుం
 కంఢోలము - టోక్రా, మండార ఘర పుం
 కంఠ - ఛేద, సూరఖ పుం
 కంతి - గుమటా, గుమ్డా పుం
 కంఠు - మీఆద, అవధి, కిస్త
 స్త్రీం ;—లు కంఠులుగ - కిస్త-
 వార అవ్యం
 కంద - కంద, జమీకంద, సూరన పుం ;
 —మూలము - కందమూల పుం
 కందకము - కందక పుం, ఖాడీ స్త్రీం
 కందరము - కందరా స్త్రీం
 కందశించుట - అంకురిత హొనా, ఉగనా
 అం
 కంది - అరహర, తుఅర పుం ;—పప్పు -
 తుఅర కీ దాల స్త్రీం
 కందిరిగ - బరే, తతేయా పుం, మిడ
 స్త్రీం
 కందు - శిశు ; దుఖ; లాల పుం,
 సూజన స్త్రీం
 కందుకము - గొంద, కందుక పుం
 కందుట - సూజనా, సూజకర లాల
 హొనా ; బులసనా అం
 కందులు - చూ. కంది

కండన - ధురే కా తేల పుం ; —
 వేయుట - ఆంగనా అం
 కంప - కంటిలీ జాడీ స్త్రీం ; —గోడ -
 కంటిలీ జాడీయో కీ టడీ స్త్రీం
 కంపల్సరి - అనివార్య విం
 కంపము - కంపన, కంప, హిలనా పుం ;
 కంకంపి స్త్రీం
 కంపించుట - కాంపనా, హిలనా సం
 కంపితము - కంపిత, హిలా హుఆ విం
 కంపు - బూ, గంధ, వదబూ స్త్రీం ; —
 కొట్టుట - వదబూ నీకలనా అం
 కంపెనీ - కంపనీ స్త్రీం, సమవాయ పుం
 కంబడి } కంబల పుం
 కంబళి }
 కంబము - కంభా, స్తంభ పుం
 కంబళిచ్చెట్టు - శాహతుత, తూత పుం
 కంబళిపురుగు - రోడ్దార కీడా పుం
 కంబి - తార పుం
 కంబులు - బాజరా పుం
 కంసల - సునార జాతి కా విం
 కంసాలి - సునార పుం ; —కిచ్చు
 కూలి - గడ్దాడీ స్త్రీం ; —దిమ్మె -
 నీహాడీ స్త్రీం
 కకవికలు - గడ్డబడ, తితర-బితర
 అవ్యం
 కక్కు - ఉలడీ, కే స్త్రీం, వమన పుం
 కక్కుట - కే కరనా, ఉలడీ కరనా
 సం
 కక్కుటితి } లోమ పుం ; లాచారి స్త్రీం
 కక్కురి }

- కడ్యర - వక పుం
- కడు - దుశ్మనీ స్త్రీం ; కచ్చ పుం
- కడుపాల - ధోలీ స్త్రీం, జొగియో కా
- వదుటా పుం
- కడి - దల పుం, పార్టీ స్త్రీం ; —
- దారులు - మువక్కిల పుం
- కచము - కేశ, కచ, బాల పుం
- కచ్చా - కచ్చా, అపక్వ ; నీచ,
- వేదేమాన విం
- కచ్చిక - రాఖ స్త్రీం ; జలా ఉపలా పుం
- కచ్చితము - ఠీక, ఖరా విం
- కచ్చేరి - అదాలత, కచహరీ స్త్రీం ;
- కార్యాలయ, దఫ్తర పుం
- కచ్చడము - లంగోటి స్త్రీం, కౌపీన పుం
- కచ్చపము - కచ్చుటా పుం
- కచ్చము - కచ్చ పుం
- కచ్చితము - యథార్థతా స్త్రీం ; కచ్చిత
- మైన - యథార్థ, ఠీక-ఠీక విం
- కచ్చూరము - కచ్చూర పుం
- కజ్జికాయ - గుజ్జియా స్త్రీం
- కటకలు - హయ-హయ ! ఖటఖట స్త్రీం
- కటకటాలు - కటహరా, జంగలా పుం
- కటకము - కడ్రా పుం
- కటాక్షము - కటాక్ష, అనుగ్రహ పుం ;
- తిర్రళి నజ్ర, కృపా స్త్రీం
- కటాక్షించుట - అనుగ్రహ కరనా, కృపా
- కరనా, తిర్రళి నజ్ర ఫేకనా సం
- కటారి } కటార, ఖంజర పుం
- కటారు }
- కటహము - కడ్రా పుం

- కటి - కమర, కటి స్త్రీం ; —
- సూత్రము - కరధనీ, మెఖలా స్త్రీం
- కటిక - కసాई పుం ; ధోర, ధనా విం
- కటిక - ధోర, ధనా, అత్యధిక విం ;
- చీకటి - ధనా అంధకార పుం
- కటుంధర - కుటకీ స్త్రీం
- కటుకరహిణి - ఖోరాసానీ, కుటకీ
- స్త్రీం
- కటపు - తీలా, కడు, అప్రియ విం
- కటువైన - కడుటా ; కడ్రా, కఠిన
- విం
- కట్ట - పులిందా, బొత్త, కినారా పుం ;
- కడ - ఆఖిర, అంత పుం
- కట్టడము - భవన పుం, ఇమారత స్త్రీం
- కట్టడి - నియమ, కాయదా పుం ; —
- చేయుట - పాబందీ లగానా, నియమ
- వనానా సం
- కట్టబడుట - బంధనా అం
- కట్టించుట - వనానా, బంధనానా సం
- కట్టివేయుట - బొత్తకర రఖనా,
- జకడనా సం
- కట్టు - పట్టి స్త్రీం ; పడనావా ; బంధన
- పుం ; — కొనుట - పడననా,
- బొత్తనా సం ; (పాపము లేక
- పుణ్యము కట్టుకొనుట - పాప యా
- పుణ్య కమానా ; చేతులు కట్టు
- కొనుట - హయ జొడనా, హయ
- బొత్తనా సం)
- కట్టుట - బొత్తనా, కసనా ; వనానా సం ;
- కట్టు — - హయియారబంద్ హోనా ;

విరోధ ఠాననా స० ; కథ— -
 కథానీ గదనా ; కడుపు— -
 ముఖం రహనా ; నెత్తురు కాలువలు—
 వూన కీ నదియో వహనా అ० ;
 నీరు— - పానీ దేనా, సీచనా ;
 నడుము— - కమర కసనా స० ;
 ధర— - మూల్య లగనా ; పద్యము
 — - కవితా కరనా ; దోష— -
 రాస్తా బంద కరనా యా రోకనా స० ;
 పీఠ— - శుల్క అదా కరనా యా
 భరనా ; బండి— - గాఢీ మే బేల
 జోతనా స०
 కట్టుదిట్టము - బందోబస్త, ఇతజామ పు०
 కట్టుపడుట - బంధ జానా, పాబంద హోనా
 పు०
 కట్టుపాటు - బంధన, నియమ, కాయదా
 పు० ; —చేయుట - ఆదేశ దేనా
 స०
 కట్టుబట్టులు - పహనె ట్టె కపడె పు०
 కట్టుబడి - లగన, కర పు०
 కట్టుమాను - బెడనా పు०
 కట్టుప - బాడనా పు०
 కట్టె - లకడీ స్త్రీ०, కాఠ పు० ;—
 పుల్లలు - జలావన, ఇథన పు० ;
 —ల మోపు - లకడీ కా గడ్డా ;
 —లు అమ్మువాడు - లకడహారా ;
 —విలుపు మాట - కట్ట వచన,
 పరుష వచన పు०
 కట్టెడుట - ఆఱ్ఱో కే సామనె అవ్య०
 కట్టపాము - జరహీలా సాప పు०

కఠినత్వము - కఠోరతా, కఢాई,
 క్రూరతా స్త్రీ० ; కఠ పు०
 కఠినము - కఢా, కఠిన, కఠోర,
 ముశికల వి०
 కఠినుడు - కఠోర, క్రూర వి०
 కడ - అంత, ఆఖిర పు०, తొర స్త్రీ० ;
 కే పాస, కీ తరహ అవ్య ; —కు -
 అంత మే, ఆఖిర ; —గా - దూసరీ
 తొర, ఒక తొర, అలగ అవ్య० ;
 (కా) ప్రయత్న కరనా, (కీ) కౌశిశ
 కరనా స०
 కడకన్ను - ఆఱ్ఱ కీ కౌర స్త్రీ०
 కడకట్టుట - చూ. కడగంట
 కడగండ్లు - దుఖ, సంకట పు०,
 ముసీవతే స్త్రీ०
 కడగుట - (కా) ప్రయత్న కరనా, (కీ)
 కౌశిశ కరనా స०
 కడగొట్టు - ఆఖిరీ వి०
 కడచుట - బీతనా, గుజరనా, మరనా
 అ० ; పార కరనా స०
 కడతేరుట - సమాప్త హోనా, తుతమ
 హోనా ; వచ జానా, మర జానా
 అ०
 కడతేర్చుట - వచానా, తువారనా,
 మారనా స०
 కడప - దెహలీ, డ్యోదీ స్త్రీ० ; —ట -
 అంత మే అవ్య ; —టి - అంతిమ,
 ఆఖిర వి०
 కడపచెట్టు - చూ. కడంబము
 కడముట్టించుట - పూర కరనా స०

కడముట్టుట - పూరా హోనా, సమాప్త
హోనా అం

కడవ - ఘడ్డా, గాగర పుం

కడవెళ్లుట - చూ. కడ ముట్టుట

కడసారి - అంతిమ బార స్త్రీం

కడి - కౌర, గ్రాస పుం

కడిగించుట - మజవానా, సాఫ్ కరవానా
సం

కడితి - నీల గాయ స్త్రీం

కడియము - కడ్డా వలయ పుం

కడు - బహుత, అధిక విం, బిలకుల
అవ్యం

కడుగు - ధోవన పుం

కడుగుట - ధోనా, సాఫ్ కరనా సం

కడుపు - పేట, గర్భ పుం ; — అగుట -

గర్భ రహ జానా ; — దిగుట - గర్భ-

పాత హోనా, గర్భ గిరనా అం ; —

దుఃఖము - కోల కి ఆచ్ స్త్రీం ;

— నొప్పి - పేట-దర్ద పుం ; —

తో మండుట - పేర భారీ హోనా ;

— ఉబ్బుట - పేట ఫూలనా, పేట

అఫరనా అం ; — ఉబ్బు - డాడ,

ఈర్పి స్త్రీం ; — మంట - ఈర్పి,

జలన స్త్రీం

కడ్డాయము - జ్వరదస్తి, బరజోరి
స్త్రీం

కడ్డి - డడ్డ పుం, సలాఖ స్త్రీం

కడలము - ఖత్తీ స్త్రీం

కడత - కనపటి స్త్రీం

కడము - కణ, కన పుం ; బుద్ స్త్రీం

కడిక - కనీ, కణికా స్త్రీం

కడితి - చూ. కడితి

కడలము - శికరా, బాజ్ పుం

కడపు - గొడ్డ పుం

కతన - కే కారణ, సే, కి వజ్రహ సే,
కే ద్వారా అవ్యం

కతము - కారణ పుం, వజ్రహ స్త్రీం ;
చిహ్న పుం

కతిపయ - కుఱ, కతిపయ విం

కత్తి - (చిన్న) కుర్రీ స్త్రీం, చాక్
పుం ; పట్టా — తలవార ; (మంగలి)
ఉత్తరా, కుర్రా ; — వాటు - వార
పుం

కత్తిరించుట - కతరనా, కాటనా సం

కత్తిరింపు - కర్తన పుం, కతర్రా
స్త్రీం ; — ల - కతరన స్త్రీం

కత్తర } కతరనీ, కేచీ స్త్రీం
కత్తరకొం }

కత్తరకొంగ - గిరహకట్ట పుం

కథ - కహనీ, కథా స్త్రీం ; — కుడు -
కథక పుం

కడ, కడా - న ? హే న ? అవ్యం
(వచ్చెదవుకడా ? ఆఆగో న !)

కడంబము - రాశి స్త్రీం, సమూహ ;

మిశ్రణ పుం

కడపా - ప్రతి సంవిద పుం

కడలాడు - హిలనా, సరకనా అం

కడలిక - హిలావ, కేపన పుం

కడలుట - హిలనా, కులనా, చలనా ;
సరకనా, హటనా అం

కదల్చుట - హిలానా, డులానా, సరకానా
సం

కదియుట - పాస ఆనా, మిలనా అం

కదుపు - బుండ్, సమూహ, గల్తా పుం

కదుము - సూజన, గూమడా పుం

కదుముట - చీననా, కబ్జా, కరనా
సం

కదురు - తకలీ స్త్రీం

కనకము - సోనా; ధతూరా పుం

కనబడకుండుట - నహీ దీఖనా అం

కనబడుట - దీఖనా, దిఖాయీ పడనా
అం

కనికరము - దయా స్త్రీం, తరస పుం

కనికరించుట - దయా దిఖానా, తరస
ఖానా సం

కనిపించుట - దీఖనా అం

కనిపెట్టియుండుట - (కీ) తాక మే
రహనా అం, (కా) ఇంతజార కరనా
సం

కనిపెట్టుట - (కా) పతా లగానా,
(కీ) ఇజ్జాద కరనా, (కా) ఆవిష్కార
కరనా సం

కనిపెట్టుకొనుట - (కా) ఇంతజార
కరనా, (కీ) ప్రతీక్షా కరనా సం

కనిష్ఠము - సవ సే చోటా, హలకా
విం

కనిష్ఠుడు - కనిష్ఠ పుం

కనిసము - కమ సే కమ విం

కనుట - దేఖనా, జాననా, సమజ్ఞనా,
(వచ్చే కొ) జన్మ దేనా సం

కనుగొనుట - దేఖనా, జాననా, పతా
లగానా సం

కనుక - ఇసలియ, అతః; — నే -
ఇసలియ అవ్యం

కనుకట్టుట - దీఠ బొధనా; జాదూ కరనా
సం

కనుగీటుట - ఆల్ల మారనా, ఇశారా
కరనా, సనకారనా సం

కనుగ్రుడ్డు - పుతలీ స్త్రీం, గోలక పుం

కనుచీకటి - చుటపుటా పుం, చుకాముఖీ
స్త్రీం; — ఉండగా - ముహ-అంధేరె
అవ్యం

కనుచాటు - ఆడ, ఆట స్త్రీం

కనుపండుపు - ఆనంద పుం

కనుపడుట - దీఖనా, దిఖాయీ దేనా
అం

కనుపటచుట - దిఖానా, ప్రకట కరనా
సం

కనుపాప - తిల పుం

కనుబొమ - బొమ్మ, బొమ్మ, భక్తుడి స్త్రీం

కనుమ - ఘాటి, దరార స్త్రీం

కనుతప్ప - పలక స్త్రీం

కనువిచ్చుట - ఆల్ల కులనా అం

కనువిప్పుట - ఆల్ల కులనా సం

కనుసన్న - ఇశారా పుం; — చేయుట -
ఇశారా కరనా, ఆల్ల మారనా సం

కన్న - సే, కీ అపేక్షా అవ్యం;
జన్మ దియా हुआ; కోई మీ विं;
— కదుపు - కొల స్త్రీం; —

కూడు - కోई మీ మోజన; కదన

పుం ; —చోట - हर कहीं, कहीं
 भी अव्यं ; —తల్లి - माता, माँ
 स्त्रीం ; —బిడ్డ - कोख का जाया
 విం ; —వాడు - हर कोई, कोई
 भी, ऐरा-गैरा सर्वं
 కన్నడము - कन्नड़ स्त्रीं
 కన్నము - सेंध स्त्रीं, छेद पुం ;
 —వేయుట - सेंध लगाना स०
 కన్నీరు - आँसू, अश्रु पुం ; —
 కార్పుట, పార్పుట - आँसू
 బహనా ; —తుడుచుట - आँसू
 పొంతనా స०
 కన్ను - आँख ; नज़र, दृष्टि स्त्रीం ;
 नेत्र पुं ; —అదురుట - आँख
 ఫడకనా అం ; —కట్టుట -
 జాదూ करना సం ; —పడుట -
 నజర లగనా, నజర పడనా అం ;
 —లు కలుగుట - आँख आना
 అం ; —లు ఉరిమిచూచుట -
 आँखें निकालना ; —లు ఎఱు
 చేయుట - आँखें लाल-पीली करना
 సం ; —అలో దుమ్ముకొట్టుట -
 आँखों में धूल झाँकना स०
 కన్నెత్రాడు - पगहा पु०
 కన్నెబావి - अंघा कुआँ, छोटा कुआँ
 పుం
 కన్నెటికము - कौमार्य पु०
 కన్య - कुमारी, कंवारी, कन्या स्त्रीం
 కన్యాశుల్కము - (వధూ కో దియా
 జానెవాళా) दहेज पु०

కపటము - छल, कपट, धोखा पु०
 కపటనాటకము - ढोंग, पाखंड पु० ;
 —వేయుట - ढोंग रचना स०
 కపాటము - किवाड़ पु०
 కపాలము - कपाल, सिर पु०
 కపాలి - शिव पु०
 కపి - बंदर, कपि पु०
 కపిత్థము - कैय, कपित्थ पु०
 కపిల - मोट, चरसा पु०
 కపిశము - मट मैला, भूखा वि०
 కపోతము - कबूतर, कपोत पु०
 కపోలము - गाल, कपोल पु० ;
 కపోల కల్పన - मन गदंत बात,
 कपोल कल्पना स्त्रीं
 కప్ప - मैदक, दादुर पु० ; —
 చాటు - उछल-कूद स्त्रीం
 కప్పము - कर, महसूल पु०
 కప్పబడిన - ढँका हुआ वि०
 కప్పివేయుట - ढँकना स०
 కప్పు - छत, छाजन स्त्रीం, छप्पर
 పుం
 కప్పట - छाना, ढकना स०
 కప్పురము - कपूर, काफूर पु०
 కప్పెర - खप्पर पु०, खोपड़ी स्त्रीం
 కఫము - कफ, बलगम पु०
 కబరి - कवरी, चोटी स्त्रीం, जूड़ा
 పుం
 కబళము - ग्रास, कौर पु०
 కబళించుట - निगलना, लीलना,
 गटकना स०

కబురు - క్షర క్షీం, సమాచార పుం

కబుర్ల రాయుడు - వాత్నీ, వకవాదీ,

వాచాల విం

కబోది - అంధా విం

కమండలము - కమండల పుం

కమత కాడు - కిసాన పుం

కమతము - క్షేతీ, కాశ్తకారి క్షీం ;

స్వంతకమతము చేయు - క్షుద-

కాస్త విం

కమలాఫలము - సంతరా పుం

కమలిన - క్షులసా హువా విం

కమలినీ - కమలినీ, కమల కీ బెల

క్షీం

కమలుట - క్షులసనా అం

కమాను - మేహరావ క్షీం

కమ్మి, } చాబుక, కోడా పుం
కమ్మిచీ }

కమ్మిషను - కమీషన, దస్తూరీ ; ఆయోగ

పుం ; దలాలి క్షీం ; — రారు -

దలాల పుం

కముజు - తీతర పుం

కమురుకంపు - చిరాయంధ క్షీం

కమ్మ - కర్ణ-ఫూల పుం, తరకీ ; చిట్టి ;

ఆన్ద్ర ప్రాంత కీ ఒక జాతి క్షీం

కమ్మమ్మ - జంతా పుం

కమ్మన - జాయకేదార, స్వాదిష్ట విం

కమ్మరి - లోహార పుం ; — పని -

లూహరి ; — తిత్తి - భాయి, ధొకనీ

క్షీం

కమ్మరేగు - బడర, బడరల పుం

కమ్మి - తార ; (కపడే కా) కినారా

పుం ; తడ ; పహియే కీ హాల క్షీం

కమ్మలుట } తా జానా ; కేలనా

కమ్మకొనుట } అం ; కేరనా సం

కమ్మదల - కేలావ, కిరావ, తిపావ

పుం

కమ్మూనిజము - సామ్యవాద పుం

కమ్మూనిష్టు - సామ్యవాదీ పుం

కమ్మూనిటీ ప్రాజెక్టు - సామ్యదాయిక

ప్రాయోజనా క్షీం

కయ్య - కేహనూర పుం, క్యారి క్షీం

కయ్యము - క్షగడా పుం, లడాకై

క్షీం

కర - కినారా, తడ పుం

కరకర - కురకురా ; క్షస్తా విం

కరక్కయ - కడ క్షీం

కరణము - పడవారి, కరణ పుం

కరణి - కేగ, తరీకా పుం ; సమానతా

క్షీం, సమాన విం

కరణికము - పడవారిగిరి విం

కరతలములకము - క్షుస్పష్ట విం

కరతాళము - కరతాల, క్షాక్ష పుం,

తాలి క్షీం

కరదీపిక - కషాల క్షీం

కరపత్రము - క్షిజాపన-పత్ర, పరచా పుం

కరము - కాయ, కర పుం ; కేడ, కిరణ

క్షీం ; కడుత విం

కరవాలము - తలవారి క్షీం

కరారు - కచన, వాదా, క్షరారు పుం ;

— కరారు - క్షరారు నామా పుం

క రాళము - మయంకర, కరాల విం

కరి - హాయి పుం ; — డి - హినిని
 స్త్రీం

కశీరము - కశీర పుం, టేటి స్త్రీం

కరుగుట - గలనా, పిఘలనా అం

కరుడు - యక్తా పుం ; — గట్టుట -
 జమ జానా అం

కరుణ - కరుణా, దయా స్త్రీం

కరుణించుట - దయా దిక్షానా, తరస
 ఖానా సం

కర్కటము - కేకడా పుం

కర్కశుడు - కఠోర, నిష్ఠుర విం

కర్కటకము - కర్కాటక ; నాగ పుం

కర్కటకుడు - క్రూర, దుష్ట విం

కర్పు - కర్చ, వ్యయ పుం

కర్షకాయ - గుళియా స్త్రీం

కర్ణకర్ణ - సుని-సునాయి వాత, అఫవాహ
 స్త్రీం ; — గ - కనో కన అవ్యం

కర్త - కర్తా, కరణేవాళా ; లెఖక ;
 కర్తా (వ్యాకరణ) పుం

కర్తవ్యము - కర్జ, కర్తవ్య పుం

కర్పూరము - కపూర పుం

కర్పూజ - కరబూజా పుం

కర్మ - కామ, కర్మ, కర్తవ్య ; కర్మ
 (వ్యాకరణ) పుం ; అంత్యక్రియా స్త్రీం

కర్మకారుడు - లోహార ; మజ్జూర పుం

కర్మాంతరము - అన్య క్రియా స్త్రీం ;
 ప్రేత కర్మ పుం

కర్మిష్టుడు - కర్మనిష్ఠ విం

కర్మకుడు - కిషాన, కృషక పుం

తే. హి కో—5

కలకు - కురుకురా, పైనా విం ; —
 దుమ్ము - రేత స్త్రీం

కలచుట - కాటనా, డసనా సం

కలపించుట - డసవానా, కటవానా సం

కలచుకొనుట - చిపకనా, చిపటనా,
 లగానా అం

కలపు - అకాల పుం ; — బత్త -
 మహ్గాదే భత్తా పుం

కలీ - కాలా విం

కలీవేము } మీఠా నీమ పుం
 కలివేప }

కలఱ - లకడీ, లాఠి స్త్రీం, డడా పుం

కలఱమొద్దు - లవకడ విం

కలఱ - ఫాల పుం ; సీతా స్త్రీం

కల - స్వప్న, క్షావ పుం ; కాలా స్త్రీం

కలంకారి - ఊంట్ స్త్రీం

కలంక - వ్యాకులతా, వ్యగ్రతా స్త్రీం ;
 — బారుట - వ్యాకుల హోనా,

ఘబడాహట్ హోనా ; వ్యగ్ర హోనా అం

కలగుట - అశాంత హోనా, వ్యాకుల
 హోనా అం

కలచుట - ఉత్తేజిత కరనా, పరేశాన
 కరనా, హిలనా సం

కలత - వ్యాకులతా, బేచేనీ స్త్రీం ;
 శగడా పుం ; — బందుట -

వ్యాకుల హోనా, బేచేనీ హోనా అం

కలకండ - మిశ్రీ స్త్రీం

కలకల నప్పుట - ఠాఠానా, ఠాఠాకా
 మారకర హేసనా అం

కలకలము - కాలాహల పుం

కలకాలము - హమేశా, సదా అవ్యం
 కలగలపుగల - మిలనసార విం
 కలజవ్వి - కపీతన, సరసా పుం
 కలఢాశము - చాँదీ స్త్రీం, సోనా పుం
 కలధ్వని - మధుర స్వర పుం; కాయల స్త్రీం
 కలనేకబట్ట - ధూప-తాँహ్ స్త్రీం
 కలప - మకాన వనానె కీ లకడీ స్త్రీం
 కలపుట - మిలానా, జొడనా, హిలానా,
 ఘోలనా సం
 కలబంద - ధీకుँఆర, గ్వారపాఠా పుం
 కలము - కలమ స్త్రీం; ఖానా పుం
 కలయబడుట - మిలనా, జుడనా;
 జుజ్జనా, మిడనా అం
 కలయిక - జొడ, మెల పుం, మేంట్ స్త్రీం
 కలయుట - మిలనా, జుడనా, ఘులనా
 అం
 కలఠా - హేజా పుం
 కలవరపడుట - వ్యాకుల హోనా, బేచేన
 హోనా, మౌచక హోనా అం
 కలవరము - పరేశానీ, వ్యగ్రతా స్త్రీం
 కలవరించుట - నీంద మేం బడబడనా,
 కనమనానా అం
 కలవాడు - ధనీ, అమీర పుం
 కలశము - కలశ, కలసా పుం
 కలాపి - త్తిడకావ; మోర పుం
 కలాపము - భగదా; సమూహ పుం;
 , మోర పంఖ స్త్రీం
 కల - ధోవన స్త్రీం; కలయిగు; భగదా
 పుం
 కలక - కలీ స్త్రీం

కలకము - అంజన పుం
 కలగించుట - కరనా, సిద్ధ కరనా,
 దేనా పుం
 కలగొట్టు - పాటలా స్త్రీం
 కలమి - ఐశ్వర్య పుం, సంపత్తి స్త్రీం
 కలయగలుపు - మిలనసార పుం
 కలయబడుట - ఆక్రమణ కరనా సం,
 మిడ జానా అం
 కలయబట్టుట - మిలానా, ఘోలనా సం
 కలవి - కరౌదా పుం
 కలసియున్న - ఆమెజ, మిలా హుఆ
 విం
 కలసికొనుట - మిలనా, ఒక హోనా
 అం; దర్శన కరనా సం
 కలు - పఠ్యర; పఠ్యా పుం; తాడీ స్త్రీం
 కలుక్కుమనుట - టీస మారనా సం,
 కసకనా అం
 కలుగు - త్తెద, బిల; కుడ్డా పుం
 కలుగజేయుట - కరనా, దేనా,
 స్థాపిత కరనా సం
 కలుగుట - ఘటనా, హోనా, కననా అం
 కలుపు - ఘాస స్త్రీం, మోతా పుం; —
 తీయుట - నరనా సం
 కలుపుట - జొడనా, మిలానా, పంఖోలనా
 సం
 కలుపుగోలు - మెల-జొల పుం
 కలువ - కుమద పుం; కుడీ స్త్రీం
 కలుషము - 'పాప పుం, గందగీ స్త్రీం,
 గందా విం
 కల - మిలావట్ స్త్రీం; —చేయుట -

- మిలావట करना सं० ; — లేని -
 • నిసోత, खालिष वि०
 కల్పవృక్షము - కల్పతరు పు०
- कश्मिंचुल - గదనా, కల్పనా करना सं०
 కల్పితము - కల్పిత, బనావटी वि०
 కల్మషము - మేల పు०, గందగి ల్లీ०
 कल्याणम् - కల్యాణ ; వివాహ పు० ;
 भलाई ली०
- कल - శ్ఠ, असत्य पु० ; छल ली०
 कल - తాడీ ల్లీ० ; पत्थर पु० ; —
 • అంగడి - శరాబ్ ఖానా పు०, —
 అమ్మచాదు - కలారీ పు० ; —
 త్రాగుట - తాడీ పీనా సం ; —
 ముంత - కుజ్జీ ల్లీ०
- कल्लोलम् - బడీ లహర్, खलबली
 ల్లీ० ; आनंद पु०
 కల్వము - క్షరల పు०
- कल - కలా ల్లీ०, हुनर पु०
 కళంకము - దాగ పు०, ऐव ली०
 कलंकित - కలంకిత, लङ्घित वि०
 कलपेलादुल - ఉబలనా పు०
 कलपवदुल - పరేశాన హోనా, घबड़ा
 जाना अ०
 कलपपातु - పరేశానీ, घबड़ाहट
 ల్లీ०
- कलाय - కలఁదీ ల్లీ० ; — వేయు
 వాడు - కలఁదీగర పు० ; —
 వేయుట - కలఁదీ కరనా సం ; —
 वेस - मुलम्माचदाया हुआ वि०
 कलसम् - లాల ల్లీ०

- कबिरम् - శబ్ద పు०, लाश ली०
 कल - కఫ, बलगम पु०
 कलम् - కలహాన పు०
 कलम् - లగమ ల్లీ०
 कवचम् - కవచ, जिरह-बस्तर पु०
 कवल - బడీ శాఖా ల్లీ०
 कवलाकु - కౌపలా, नव पलव पु०
 कवरु - లిఫాఫా పు०
 कवल - జుడవో వి०
 कवालम् - కివాడ పు०
 कवातु - కవాయద పు०
 कवि - కవి, शायर ; — थ - కవిता,
 शायरी ली०
 कविरी - కత్తా, खैर पु०
 कपल } पट्टा पु० ; — वारु - पट्टे-
 डाल } दार पु०
 कप्पम् - మథానీ ల్లీ० ; —
 त्रादु - నేతీ ల్లీ०
 कप्पुल - నిగలనా ; मुँह से पकड़ना
 अ०
 कल्लुलम् - గందగి ల్లీ०
 कषायम् - కాదా, कषाय पु०
 कषायितम् - కషాయితము - లాల, कषायित दि०
 कष्टीवि - మేహనతీ వి०
 कष्टम् - తకలీఫ్ ల్లీ०, कष्ट पु०,
 कठिन, मुश्किल वि० ; कष्टपदुल -
 తకలీఫ్ ఉతానా ; మేహనత కరనా
 సం ; कष्टपेष्टुल - తేగ కరనా,
 दिक् करना, दुखाना सं०
 कष्टोत्तम् - గాదే కీ కమాదీ ల్లీ०

కసరతు - కसरत स्त्री०, व्यायाम पु०
 కసపు - घास स्त्री०; चारा, कूड़ा-
 करकट पु०
 కసాల - कसाला, दुख, कष्ट पु०
 కసి - बदला, क्रोध पु०, ईर्ष्या स्त्री०;
 — తిర్చుకొనుట - बदला लेना स०
 కసిదా - कसीदा पु०
 కసుగాయ - कच्चा फल पु०
 కసుగందు - बच्चा पु०
 కాండు - इच्छा, आकांक्षा स्त्री०
 కాంఁపించుట - इच्छा करना, चाहना
 स०
 కాంచనము - सोना पु०
 కాంచుట - देखना स०
 కాండము - अध्याय, तना, कांड,
 డెంఠల పు०
 కాంఁడించుట - खखारना अ०
 కాంఁడు - गरजना पु०
 కాంత - कांता, सुंदरी स्त्री०
 కాంతాళము - क्रोध; आवेश पु०
 కాంతి - प्रकाश पु०, चमक स्त्री०
 కాందీశీకుడు - शरणार्थी, भगोड़ा पु०
 కాంస్యము - काँसा पु०
 కాక - गरमी स्त्री०, ज्वर पु०
 కాకర - करेला पु०
 కాకరవత్తి - फुलझड़ी स्त्री०
 కాగుట - गरम होना, तपना अ०
 కాచు - कत्या, खैर पु०
 కాచుట - गरम करना, उबालना
 स०

కాఁజేయుట - हड़पना, खर्च कर
 लेना, समाप्त करना स०
 కాడ - डेठल; मुठिया पु०; शाखा
 स्त्री०
 కాడి - जुआ पु०; — గట్టుట -
 जुआ में जोतना, जोतना, नाधना
 स०; — మ్రాసు - जुआ पु०
 కాచడము - सैंक पु०
 కాచు - किसान पु०; एक जाति स्त्री०
 కాపురము - निवास; घर पु०;
 పతి-సంగ रहనా అం; (కోడలు
 కాపురమునకు వచ్చినది - बहू का
 गौना हुआ); — చేయుట - बसना,
 रहना अ०; గृहస్థి చలనా స०
 కాపురస్థుడు - निवासी, बाशिंदा पु०
 కాబట్టి - इसलिए, अतः अव्य०
 కాబట్టుట - चाहना स०, गरज
 होना अ०
 కాబోలు - शायद, प्रायः, संभवतः
 अव्य०
 కాక - के अलावा अव्य० (ఇదిగాక -
 इसके अलावा); हो अव्य०;
 (నీకుజయమగుగాక - तुम्हारी जय
 हो)
 కాకతాళియముగ - संयोग से, इत्ति-
 फ़ाक से अव्य०
 కాకపడుము - जुल्फ़ స్త్రీ०
 కాకపీలుకము - कुलक पु०
 కాకపోవుట - नहीं होना, असफल
 होना अ०

- కాకమారి - కాకమారి, జరమేఁదీ స్త్రీం
- కాకము } కౌఁతా పుం ; — పిల్ల -
- కాకి } కవేలా పుం
- కాకితము } కాగజ్జ, తాశ పుం
- కాకితము } కాగితము
- కాకిచెఱకు - కాఁస పుం
- కాకిదొండ - సాధారణ వివా పుం
- కాకిపెసర - కృమీలక పుం
- కాకిబంగారు - పీలా అశ్రక పుం
- కాకిమేడి - కాకోదుంబర పుం
- కాకిరెల్లు - సరకండా పుం
- కాకిసొమ్ము } మిరగి స్త్రీం, అపస్మార
- కాకిసోమాల } పుం
- కాకున్న - నఱీ తొ, వరనా అవ్యం
- కాకేమి - క్యొ నఱీ (వాక్య)
- కాకోదరము - సొంప పుం
- కాగడా - మశాల పుం ; — వాడు -
- మశాలచీ పుం
- కాచుట - రక్షా కరనా, బచానా ;
- రఖవాలి కరనా ; ప్రతీక్షా కరనా,
- దెఱ-మాల కరనా సం ; ఫలనా అం
- కాటకము - అకాల, దుష్కాల పుం
- కాటా - బడ్డా తరాజు పుం
- కాటు - కాట స్త్రీం ; దేశ పుం ; —
- వేయుట - డేసనా, కాట ఖానా
- సం ; — పెట్టుట - దొంతెదార బనానా ;
- మడ్డా బనానా, కాటనా సం
- కాటుక - కాజల పుం
- కాట్లాట - జగడ్డా, వివాద పుం,
- రార స్త్రీం

- కాట్లాడుట - జగడ్డా కరనా, రార
- మచానా సం
- కాడు - జంగల ; శమశాన పుం ; కాటికి
- కాట్లజాచుకొనియుండుట - కర
- కే లిఁపేర లటకాయే బేఱనా అం
- కాణయాచి - చిరనివాస పుం
- కాతరము - కాతర, మీరు విం
- కాదనుట - నా కఱనా, ఇనకార
- కరనా సం
- కాదు - న అవ్యం, నఱీ ఱొగ్గా అం
- కాన } ఇసలిఁప, అతః, అతఁప
- కాపున } అవ్యం
- కాననము - జంగల పుం
- కానబడుట - దిఱఱాఱీ దేనా, దిఱఱనా
- అం
- కానమి - నఱీ దిఱఱనే సే అవ్యం ;
- అమావ, లొప పుం
- కాని - పేసా పుం ; బురా, హానికారక,
- (కాని పని - బురా కామ) దుఱ, బురా
- విం ; (కానివాడు - బురా ఆదమి,
- దుఱ) ; లెకిన, కిన్తు అవ్యం ;
- (నేను వచ్చితిని కాని - మేఁ ఆయా
- యా లెకిన) యా, యా తొ అవ్యం ;
- (నీవు కాని నేను కాని - యా తొ
- తుమ యా మేఁ) (నేడు కాని రేపు
- కాని - ఆజ యా కల) జబ తక,
- తబ తక అవ్యం ; (నీవు చేసిన కాని
- ఈ పనికాదు - జబ తక తుమ నఱీ
- కరొగ్గే తబ తక యఱ కామ నఱీ
- ఱొగ్గా) కే సివాయ అవ్యం ; (నీవే

కాని తక్కినవారు చేయలేరు -
 तुम्हारे सिवाय और कोई नहीं कर सकता)
 కానిమ్మ } ఠీక है, बहुत अच्छा,
 కానీ } होने दो, देखें, देखा
 जाएगा (वाक्य)
 కాను - గాదా మద్రా పుం
 కానుక - మేంత్ల స్త్రీం, ఉపహార, నజరానా
 పుం
 కానుగు - కరంజ పుం
 కానున్నది - విధనా, హొనహార స్త్రీం
 కాన్వసు - టాట్, కిరమిచ్, తిరపాల
 పుం
 కాన్వాసు - (canvass) ఉపార్థన పుం;
 —చేయుట - ఉపార్థన కరనా సం
 కాపరి - రక్షక, రఖవాళా, పహరేదార్
 పుం
 కాపలా - పహరా పుం, చౌకీ స్త్రీం;
 —వాడు - సంతరి, పహరేదార్,
 చౌకీదార్ పుం
 కాపాడుట - రక్షా కరనా, వచానా,
 రఖవాళీ కరనా సం
 కాపీ - ప్రతి, నకల స్త్రీం; —బుక్కు
 లిపి-పుస్తక పుం; —రైటు -
 కృతి స్వత్వ, స్వామ్య పుం, కాపీ
 రాइट స్త్రీం
 కాపు - రక్షణ పుం, రఖవాళీ, ఒక
 జాతి స్త్రీం; వచావ పుం
 కాపురుషుడు - నీచ్, డరపొక విం
 కాఫీ - కడుదా పుం; కాఫీ స్త్రీం

కామంచి - మకోయ స్త్రీం
 కామము - ఇచ్ఛా, చాహ, తీవ్ర
 లాలసా; వాసనా స్త్రీం
 కామాచు - మజ్దూర్ పుం
 కామాల - పీలియా, కేవల పుం
 కామి - ఇచ్ఛుక, చాహనేవాళా, విషయీ
 పుం
 కామించుట - ఇచ్ఛా కరనా, చాహనా,
 ప్రేమ కరనా సం
 కామిని - కమిని, సుందరి స్త్రీం
 కాముడు - కామదేవ పుం
 కాముకుడు - విషయీలోభ్య పుం
 కాయ - కచ్చా ఫల పుం; —గూరలు -
 సాగ-మాజీ, తరకారి స్త్రీం; —
 కాన్యము - దలహన పుం
 కాయము - శరీర పుం; ఒక దవా
 స్త్రీం; కాయమ, స్థాయీ విం
 కాయస్థుడు - కాయస్థ పుం
 కాయిలా - రొగ పుం, బీమారి స్త్రీం;
 రొగి విం
 కాయుట - ప్రకాశిత హొనా, ఫలనా
 అం; రఖవాళీ కరనా సం
 కారకుడు - కరనేవాళా, ఎంజంట్ పుం
 కారటుదుంప - గాజర పుం
 కారణము - కారణ, సబబ, హేతు పుం;
 —వలన - కే కారణ, కీ వంజహ సే
 అవ్యం
 కారపూస - సేవ పుం
 కారము - తీఖాపన పుం, తీఖా,
 చరఫరా విం

- కారాగారము - కేద, కారావాస పుం
- కారామట్ల - లోబియా పుం
- కారావాసము - కారావాస, కేద పుం
- కారికము - కోరా (కపడ) విం
- కారు - హంగామ పుం ; క్షతు, వర్షా శ్ఠతు,
- కార (గాడి) స్త్రీం ; కాలా విం
- కారుగచ్చ - కరౌదా పుం
- కారుట - చూనా, టపకనా అం
- కారుచిచ్చు - దావానల పుం
- కారుచీకటి - ధనా అంధకార పుం
- కారుణ్యము - దయా, కరుణా స్త్రీం
- కారుబోగి - బాబచ్చీ స్త్రీం
- కార్ఖానా - కారఖానా పుం
- కారు - కాగా పుం, డాట స్త్రీం
- కారుట - టపకానా, బహానా, చువానా
- సం
- కారెము - అరనా పుం
- కార్తె - నక్షత్ర (కా సమయ) పుం
- కార్యక్రమము - కార్యక్రమ పుం,
- కారీవాడీ స్త్రీం
- కార్యదర్శి - మంత్రి పుం
- కార్యధారము - ఉత్తరదాయిత, కార్య-
- మార్ పుం, జిమ్మెదారి స్త్రీం
- కార్యము - కార్య, కామ, క్షాయదా,
- లక్ష్య ; గౌనా పుం
- కార్యశూరుడు - కార్యకుశల, కార్య-
- దక్ష పుం
- కార్యసిద్ధి - సఫలతా, కామయాబి స్త్రీం
- కార్యస్థానము - కార్యక్షేత్ర, దఫ్తర్ పుం
- కాలుట - చూనా, టపకనా అం

- కాలక్షేపము - కాలయాపన, గుజారా పుం ;
- చేయుట - దిన గుజారనా సం
- కాలజ్ఞుడు - జ్యోతిషి పుం
- కాలము - సమయ, వక్త, మౌఖ, ఉచిత
- సమయ పుం ; క్షతు ; మృత్యు స్త్రీం ;
- చేయుట - మరనా అం
- కాలయాపనము - దేరి స్త్రీం, విలంబ,
- టాలమడల పుం ; —చేయుట -
- టాలనా సం
- కాలరాచుట - రౌదనా, పదదలిత
- కరనా, కుచలనా సం
- కాలహరణము - దేరి స్త్రీం, విలంబ పుం
- కాలాంతకుడు - శివ, ప్రచండ ఆదామీ
- పుం
- కాలికట్టుతాడు - నోడీ, నోడీని స్త్రీం
- కాలిత్రివ } పగడంబి, బటియా స్త్రీం
- కాలిబాట }
- కాలిధూరి - చరణ-రజ, పదార్ పుం
- కాలిన - జలా దువా విం
- కాలినడకన - పేదల అవ్యం
- కాలినగుట్ట - బివాడీ స్త్రీం
- కాలిబంటు - ప్యాదా పుం
- కాలిమెట్ట - చల్లా, అనవట పుం
- కాలు - టాంగ ; ఒక చౌథాడీ స్త్రీం ;
- చరణ, పేర పుం ; —జాచుకొని
- నిదురించుట - టాంగ పసారకర్ సోనా
- అం ; —పెట్టుపలము - పొవదాన
- పుం ; —మడి - పేశాబ, మూత్ర పుం ;
- మడుచుట - పేశాబ కరనా ; —
- బడ్డుట - టాంగ అడనా సం

కాలోచితము - मौके या समय का वि०

కాలెండరు - पंचांग, कैलेण्डर पु०

కాల్పుట - जलाना, आग लगाना स०

కాల్పులము - प्यादा पु०

కాశీ - रिक्ता स्त्री, रिक्त स्थान
పు० ; (Vacancy) खाली वि०

కాశ్లకట్ట - पाँयताना पु० ; —

కాడు - ओनचन, पैताने की
रस्सी स्त्री०

కాశ్లబెట్టి - गोजर, कनखजूरा पु०

కావచ్చు - संभवतः, शायद अव्य० ;
हो सकता है (वाक्य)

కావటి } काँवरी स्त्री० ; —వాడు -

కావడి } काँवरिया पु०

కావరము - हेकड़ी, मूढ़ता, घमंडी
स्त्री०

కావలయును - चाहिए स० ; लगना
अ० ; (వాడునీ కేమి కావలయును-
वह तुमको क्या लगता है ?)

కావలసిన - आवश्यक, ज़रूरी ;
इच्छित, संबंधित वि० ; —వారు -
मित्र व रिश्तेदार पु०

కావలి - रखवाली स्त्री० ; —వాడు -
पहरेदार पु०

కావలినంత - काफी, पर्याप्त वि०

కావి - गेरुआ वि०

కావించుట - करना, बनाना, तैयार
करना, कराना स०

కావున - इसलिए, अतः अव्य०

కావ్యము - काव्य पु०

కామాయము - गेरुआ वि०

కానంత - ज़रा, थोड़ा, रक्ती-मर वि०

కాసా - गुलाम, गुलाम स्त्री का
लड़का पु०

కాసు - पाई, गिच्ची स्त्री० ; नक़द ;
सिका पु०

కాసులదండ - हमेल స్త్రీ०

కాసె - कच्छ पु०

కాసెవాడు - राज, संगतराश पु०

కాసెయులి - छेनी, टकुली స్త్రీ०

కాస్త - ज़रा, थोड़ा वि० ; —కూస్త-
थोड़ा, ज़रा वि०

కింకరుడు - सेवक, दास, किंकर पु०

కింకవాయువు - ऐंठन స్త్రీ०

కింకిణి - किंकिणी, क्षुद्र घंटिका స్త్రీ०

కించిత్తు - थोड़ा ; क्षుद्र वि०

కించ - दुख पु०, खिन्नता स्त्री० ; —
పడుట - खिन्न होना, दुखी होना अ०

కింపదంతి - अफ़वाह, किंवदंती, उड़ती
ख़बर स्त्री०

కిటకిట - चरमराहट स्त्री०

కిటకి - खिड़की స్త్రీ०, झरोखा पु०

కిటుకు - राज, रहस्य पु० ; चालाकी,
धोखेबाज़ी స్త్రీ०

కితకితలు - गुदगुदी స్త్రీ० ; —

పెట్టుట - गुदगुदाना स०

కితాబు - खिताब पु०, उपाधि స్త్రీ०

కితాసు - फिरमिच पु०

కినియుట - गुस्से में आना, नाराज़
होना अ०

- కినుక - గుస్సా పుం, నారాజీ స్త్రీం
- కిఛాయతు - లామ పుం ; సువిధా స్త్రీం
- కిమ్మతు - కీమత స్త్రీం, మూల్య పుం
- కిరసిగునూనె - మిఠి కా తేల పుం
- కిరస్తాను - ఐసాई పుం
- కిరానా } కిరానా పుం
- కిరాణా }
- కిరాయి - మాడ్రా, ఘర కా మాడ్రా, కిరాయి పుం
- కిరాతుడు - కిరాత పుం
- కిరీటము - తాజ, కిరీట, ముక్కుట పుం
- కిలకిల - చరమరాహు, గడగడ్రాహు స్త్రీం
- కిలకిల - కిలకిల పుం
- కిలకిలలాడుట - కిలకిలలానా అం
- కిసలయము - కౌసల, కల్యా పుం
- కిస్తీ - కర, కిస్త స్త్రీం ; —బండి - కిస్తబండి స్త్రీం
- కిచు - చీక, కికియన స్త్రీం ; —మనుట - చీకనా, కికియనా అం ; —ఱాయి - జీగర పుం
- కికారణ్యము - ఘనా జంగల పుం
- కిటకము - కీడ్రా, మకోడ్రా పుం
- కిడు - హని, బుర్రాई స్త్రీం, నుకసాన పుం ; —పలచుట - నుకసాన పుచ్చానా, (కీ) హని పుచ్చానా ; (కీ) బుర్రాई కరనా సం
- కిర్తన - కీర్తన, హరిమజన పుం
- కిర్తి - కీర్తి, బుర్రాई స్త్రీం, యశ పుం ; —ంచుట - (కీ) ప్రశంసా కరనా, (కా) గుణగనా కరనా సం ; —

- మంతుడు - యశస్వీ, నామీ పుం ; —రేమడు - స్వనామ ధన్య విం
- కిల - అగ్ని-జ్వాలా, అగ్ని-శిఖా స్త్రీం
- కిలకము - రహస్య, రాజ, గుర పుం ;
- అలపీన, రేవీ స్త్రీం
- కిలించుట - లగానా, చిపకానా, బొధనా సం
- కిలు - జొడ, కబ్జా, ఉపాయ పుం ;
- సంధి, రాల స్త్రీం
- కు - కో, కే క్లిప్త అవ్యం
- కుంక - విధవా స్త్రీం ; నీచ పుం
- కుంకటివేరు - ప్రధాన జడ స్త్రీం
- కుంకుడు - రీతా పుం
- కుంకుమ - కుంకుమ పుం, రోలి స్త్రీం ; —బరణి - సిదోరా, ఇగురొడి స్త్రీం ; —పుష్ప - కేసర పుం
- కుంచీయ } కుంచీ స్త్రీం
- కుంచె }
- కుంచెకోల - ఒక కుంచీ విశేష స్త్రీం
- కుంజరము - హాథీ పుం ; శ్రేష్ఠ విం
- కుంట - కుండ, తడ్రాగ, తాలాబ పుం
- కుంటి - లంగానా విం
- కుంటుట - లంగానా అం
- కుంటుపడుట - నాగ్రా హోనా, విష్ణు పడనా అం
- కుంచనకాడు - కుటనా పుం ; కుంచన కుట - కుటనీ స్త్రీం
- కుండ - ఘడ్రా, గాగర పుం
- కుండలి - సొప్ప, మోర పుం ; జన్మ-కుండలి స్త్రీం

కుండకము - విघ్న, నాగా ; నుకसान

పుం ; బాధా స్త్రీం

కుండము - కుంద పుష్ప పుం

కుందుట - వినన హోనా, డూవనా, కమ
హోనా అం

కుండేలు - కరగోశ, కరహా పుం ; —

కొమ్ము - అసంభవ కార్య, అనహోని
బాత ; గూలర్ కా ఫూల పుం

కుంపటి - అంగీతి స్త్రీం

కుంపె - పానదాన పుం

కుంభము - ఘడా, హాథీ, కుంభస్థల ;

కుంభ (రాశి), కుంభక పుం

కుంభవృష్టి - మూలధార పానీ పుం

కుక్క - కుత్తా పుం ; — చాపు

చచ్చుట - కుత్తే కీ మౌత మరనా

అం ; — పిల్ల - పిల్లా పుం

కుక్క ఆవాలు - కులకుల, కనకూటియా

పుం

కుక్కగొడుగు - కుక్కురముత్తా పుం

కుక్కచులసి - మంజరీక, తులసి స్త్రీం

కుక్కి - కబ్బ పుం, దీలీ ఖాట స్త్రీం

కుక్కురము - కుత్తా, కుక్కుర పుం

కుక్కురుకోయి - (మగ్గో కీ) బొగ్గ

స్త్రీం, కుక్కురై క్క పుం

కుడి - పేట ; గర్భ పుం

కుచోద్యము - అపహాస, తల పుం

కుచ్చితము - నీచతా స్త్రీం

కుచ్చెళ్లు - కొణి, గొడ స్త్రీం

కుచ్చు - క్షాత్రా, క్షుద్రా, గుచ్చా పుం

కుటి - కుటి, క్షోపి స్త్రీం

కుటిలక - క్షుద్రా స్త్రీం

కుటిలము - కుటిలతా స్త్రీం, కపట,

తేడాపన పుం

కుటిలుడు - కుటిల, కపటి విం

కుటిరము - కుటిర పుం, కుటి స్త్రీం

కుటుంబము - పరివార, కుల పుం

కుటుంబీకుడు - గృహస్థ, భార్య, భర్త

కా ముఖియా పుం

కుట్టించుట - కుట్టించుట

కుట్టు - కుట్టు, కుట్టు, కుట్టు

కుట్టుడు - కుట్టు, కుట్టు, కుట్టు

కుట్టుట - (కుట్టుట) కుట్టు ;

(దండ మొ.) కుట్టు, కుట్టు ;

(తేలు మొ.) కుట్టు మారనా ;

(కెట్టు) కుట్టు సొం

కుట్టుకాకు - కుట్టు, కుట్టు స్త్రీం

కుట్టులము - కుట్టులము, కుట్టు స్త్రీం

కుట్టు - కుట్టు, కుట్టు, కుట్టు

— కుట్టుకాకు - కుట్టు, కుట్టు

కుడి - కుడి, కుడి, కుడి

— కుడి, కుడి, కుడి

కుడిత - కుడి, కుడి

కుడుచుట - కుడుచుట, కుడుచుట

కుడుపు - కుడుపు, కుడుపు

కుతకుతలాడుట - కుతకుతలాడుట

కుతూహలము - కుతూహల, కుతూహల

కర్ష - కర్ష, కర్ష, కర్ష

కుత్తిక - కుత్తిక, కుత్తిక

కుత్తికము - కుత్తిక, కుత్తిక

కుడించుట - కుడించుట, కుడించుట

- కుదియుట - కమ హోనా, ధీస జానా, ధసకనా అం
- కుదిరిక - సుదీలన, స్థిరతా,
- సుమిదతా స్త్రీం
- కుదిరిస - జమీ దుర్, సుందర విం ;—
[వాఠ - సులేఖ పుం, సుందర
లిఖావట స్త్రీం
- కుదిలించుట - హిలానా, శటకా దేకర
హిలానా సం
- కుదురు - గొడ్డూరి, ఇడ్డూరి స్త్రీం ; —
- గా - అచ్చీ తరహ, క్రమ సె,
స్థిరతా సె అవ్యం
- కుదురుట - జమనా, స్థిర హోనా,
(మనసు) సమలనా, (పాదరి) దూ
హోనా, (బేరము) తే హోనా, పటనా ;
సుధరనా అం
- కుదురుపాటు - నిబటారా ; జమావ
పుం, స్థిరతా స్త్రీం
- కుదుర్పుట - నిబటారా కరనా, తే
కరనా, ఠీక కరనా, సుధరనా సం
- కుదువ - మిరవీ స్త్రీం, బంధక, రేహన
పుం ; — పెట్టుట - గిరవీ రఖనా,
రేహన రఖనా సం ; — విడిపించుట -
రేహన తుడనా, గిరవీ తుడనా సం
- కునికిపడుట - కేషనా, శపకనా అం
- కునికిపాటు - శపకీ, కేష స్త్రీం
- కునిష్టి - అపాహిజ, రోగీ, దుర్బల విం
- కుపితము - కుపిత, క్రుద్ధ విం
- కుపితుడు - క్రోధీ, క్రుద్ధ, కుపిత విం
- కుప్ప - డెర, క్షూడా పుం, రాశి స్త్రీం ;

- తెప్పలు - ప్రచురతా, అధికతా
స్త్రీం ; — తెప్పలుగా - అధిక,
ప్రచుర మాత్రా మే అవ్యం
- కుప్పించుట - ధోనా, తొటనా సం
- కుప్పించుట - తలలనా అం
- కుప్పిగంతు - తలలంగ, చొక్కడీ స్త్రీం,
కుదాన పుం
- కుప్పె - పిండ పుం, శిశి, సురాహీ స్త్రీం
- కుబుసము - చొలీ, కేచులీ స్త్రీం ;
కేచుక పుం
- కుమారి - బెటి, లడకీ, కుమారి స్త్రీం
- కుమారుడు - బెటా, లడకా, పుత్ర పుం
- కుముదము - కుముద, లాల కమల పుం
- కుముదిని - కుర్మీ స్త్రీం
- కుములుట - కులసనా, మీతర హీ
జలనా, కుదనా అం
- కుమ్మక్కు - కుమక, మదద స్త్రీం ; —
దారు - కుమకీ, సహాయక పుం
- కుమ్మర - కుమ్హర, కుమ్కార పుం
- కుమ్మరపురుగు - గోబరేలా పుం
- కుమ్మరపాన, పాఠ - చాక పుం
- కుమ్మరించుట - ఉండెలనా సం
- కుమ్మరిలుట - ఉండెల జానా, గిర
జానా అం
- కుమ్ము - జలతీ రాఖ స్త్రీం ; అలావ
పుం
- కుమ్ముట - సోగ మారనా, టక్కర దేనా
సం
- కుమ్ములాడుట - శగడా కరనా,
టక్కర లేనా, లడనా సం

కుయుక్తి - చాలాకీ క్షీం ; చల పుం
 కుయ్యో-మొట్టో - హయ-తోవా, హయ-
 హయ క్షీం
 కురంగము - హిరణ పుం
 కురంటకము - మేడదీ క్షీం
 కురిపించుట - వరసనా సం
 కురియుట - వరసనా, గిరనా అం
 కురుపు - వర్షా, బొర్రా క్షీం
 కురులు - బాల, కేశ పుం
 కురుంబ - కురవ పుం
 కురూపము - భద్రాపన, కురూప పుం
 కురూపి - బెడొల, భద్రా విం
 కులుచ - కొతాహ, కమ, తొటా విం
 కులుపు - పొడ పుం
 కులుచపడుట - కమ హొనా, కమ
 పడనా అం
 కులుడు - లడకా, తొకరా పుం
 కులట - త్తినాల, కులటా క్షీం
 కులము - జాతి క్షీం, వర్ణ, కుల పుం
 కులవిద్య - జాతి కా పేశా పుం
 కులస్త్రీ - కుల-వధూ క్షీం
 కులస్థుడు - సజాతీయ పుం
 కులుకు - నాజ్, నఖరా, హవ-భావ
 పుం ; మటక క్షీం ; —లాడి -
 మటకనెవాళి క్షీం
 కులుకుట - నఖరె కనా, హవ-భావ
 దిఖనా సం, మటకనా అం
 కుళ్లగించుట - గొడనా, తొదనా సం
 కుళ్లగింపు - గొడనా క్షీం
 కుళ్ల బెట్టుట - సడనా, తపనా సం

కుశలత - తొషియారి, నిపునత,
 కుశలతా క్షీం
 కుశలప్రశ్నము - మిజాజ్-పురసీ క్షీం,
 కుశల-ప్రశ్న పుం
 కుశలము - కుశల, తైరయిత క్షీం,
 కుశల-సమాచార పుం
 కుశ్రబుద్ధి - తీక్షణ బుద్ధి క్షీం
 కుష్ఠము - క్షోధ పుం
 కుష్ఠరోగి - క్షోధి పుం
 కుసిలించుట - తిసకనా, తిసకనా అం
 కుసిలంత - తిసకీ క్షీం
 కుసుమము - కుసుమ, పూల, గాదా
 లాల రంగ పుం
 కుసుమరోగము - ప్రదర పుం
 కుస్తీ - కుస్తీ క్షీం, మల్లబుద్ధ పుం ;
 —పట్టుట - కుస్తీ లడనా సం ;
 —పట్టువాడు - కుస్తీబాజ్, పహల-
 వాన పుం
 కూక - చిల్లాహ్త క్షీం
 కూకటి - ముఖ్య, ప్రధాన విం ; —
 వేరు - ప్రధాన జడ క్షీం
 కూకలు వేయుట - డాటనా,
 తిడకనా, భలా-కురా కనా సం
 కూత - చిల్లాహ్త, పశు-పక్షియో కీ
 బొలి క్షీం
 కూతురు - లడకీ, బెటి క్షీం
 కూచము - తంభా పుం, త్వేటి క్షీం
 కూజా - కరవా పుం, సురాదీ క్షీం
 కూటకము - తొడ ; మిశ్రణ పుం
 కూటసాక్ష్యము - త్తేటి గవాదీ క్షీం

కూటము - बैठक, राशि, जमात
 स्त्री०, समूह; षडयंत्र पु०
 కూటిపేద - मुहताज, निपट दरिद्र वि०
 కూడ - के साथ, से, भी, तो भी
 अव्य; — బెట్టుట - एकत्रित
 करना, जमा करना स०
 కూడదు - नहीं चाहिए अ० (చేయ
 కూడదు - नहीं करना चाहिए)
 కూడని - अनुचित वि०
 కూడలి - जोड़ पु०, संधि स्त्री०;
 —పట్టు - संगम स्थान पु०,
 मिलने की जगह स्त्री०
 కూడిక - जोड़ पु०; కిफాయत స్త్రీ०;
 మేల, సమూహ పు०
 కూడు - भात पु०
 కూడుట - जुड़ना, मिलना, इकट्ठा
 होना अ०
 కూనరాగము - गुनगुन आवाज़ स्त्री०;
 —తీయుట - गुनगुनाना अ०
 కూపస్థ - कूपन पु० Coupan
 కూయుట - చిఱ్ఱకనా, చహకనా,
 బోలనా, చిల్లనా అ०
 కూరగాయలు - तरकारी स्त्री०,
 साग पु०; —అమ్మవారు -
 కుంజడా పు०
 కూరనెల్లి - जया स्त्री०
 కూరిమి - दोस्ती स्त्री०
 కూరుట - घटना, होना अ०; డూసనా;
 కూट-కూటకర భరనా, థూనా స०
 కూరుకు } నీద, ఉబ్బ స్త్రీ०
 కూర్చు }

కూరుకుట - सोना. ऊँघना अ०
 కూర్చుట - जोड़ना, गूँथना, फिरोना,
 इकट्ठा करना
 కూర్చుండ బెట్టుట - बिठाना स०
 కూర్చుండుట - बैठना अ०
 కూర్చు - सीवन स्त्री०, संस्करण पु०
 కూర్మము - कछुआ पु०
 కూర్మి - मित्रता स्त्री०, प्रेम पु०
 కూలంకషము - समुद्र पु०; आमूल,
 समग्र वि०
 కూలద్రోయుట - दहाना स०
 కూలబడుట - बैठ या दह जाना अ०
 కూలి - मज़दूरी स्त्री०; —వాడి -
 मज़दूरी स्त्री०; —వాడు - मज़दूर,
 कमेरा पु०; —పని - मज़दूरी
 స్త్రీ०, श्रम पु०
 కూలుట - गिरना, डूबना, दहना स०
 కూల్చుట - गिराना, दहाना स०
 కూళ - बदमाश, दुष्ट वि०
 కూహ్మండము - కడ్డ పు०
 కూసు - नीच, तुच्छ वि०
 కృకలాసము - गिरगिट पु०
 కృతఘ్నత - नमक हरामी स्त्री०
 కృతఘ్నదు - नमकहराम वि०
 కృతజ్ఞత - कृतज्ञता, नमकहलाली
 స్త్రీ०, एहसान पु०
 కృతజ్ఞుడు - एहसानमंद वि०
 కృతము - किया हुआ, कृत वि०
 కృతి - कृति, रचना स्त्री०
 కృత్యము - काम, कृत्य पु०

కృత్రిమము - కృత్రిమ, బనావటీ విం,
దొంగ, చల పుం

కృదంతము - కృదంత పుం

కృప - కృపా, దయా, అనుకంపా స్త్రీం

కృపణుడు - కంజుస, కృపణ పుం

కృపాణము - తలవార స్త్రీం

కృపాశువు - కృపాశు, దయాశు విం

కృశించుట - దుబలా होना, सूखकर
काँटा होना अं

కృషి - खेती, खेती-बारी, जुताई
స్త్రీం ; परिश्रम పుం

కృషికుడు - किसान, खेतिहर పుం

కందమిట్ట } లాల కమల పుం
కందామర }

కంపారుట - లాల होना अं

కంపు - मानिक, माणिक పుం

కరటము - लहर స్త్రీం

కలంకు - भाग, हिस्सा పుం

కలంకుట } మిలానా, हिलाणा सं
కలకుట }

కేంద్రము - केन्द्र, मरकज प्पुं

కేంద్రగుప్తవాక్యా } కేంద్రీయ గుప్త వార్తా
కేంద్రము } విभाग Central

Intelligence Bureau.

కేంద్రప్రభుత్వము - केन्द्र सरकार
స్త్రీం

కేక - चिल्लाहट, पुकार स्त्रीं ; —
వేయుట — पुकारना सं

కేకరించుట - चीखना, चिल्लाना,
खखारना अं

కేకరింత - चीख, चिल्लाहट स्त्रीं ;
खखारना प्पुं

కేటాయించుట - अलगाना, अलग
करना सं

కేయూరము - भुजाबंद, बाजूबंद प्पुं

కేరుట - ठठाकर हँसना अं

కేలు - हाथ పుం

కేళి - खेल పుం, क्रीड़ा, केलि,
दिल्ली स्त्रीం

కేవలము - सिर्फ, निरा, केवल विं

కేశపాశము - लट స్త్రీం

కేశము - केश, बाल పుం

కేశఖండనము - चील-कर्म పుం

కేశి - सिंह పుం

కేసరము - अयाल ; केसर, फूलों के
केसर प्पुం

కేసరి - सिंह ; बोड़ा పుం

కేసు - मुकद्दमा పుం, नालिश स्त्रीం

కై - के लिए, के वास्ते, को अव्यం

కైంకర్యము - सेवा, (मंदिर में) देव-
पूजा स्त्रीం

కైంకుట - लेना, स्वीकार करना सं

కైంకులు - प्राप्ति, स्वीकृति, मजूरी,
सम्मति स्त्रीం

కైంకులు - दंडवत స్త్రీం

కైంకారు - भाला, कटार పుం

కైడి - कैदी, बंदी పుం Prisoner.

కైదు - कैद స్త్రీం, कारावास పుం

కైపు - नशा, कैफ పుం

కైమా - कोप्ता, कीमा పుం

- త్రవశము చేసికొనుట - హయియానా, కంజే మే करना स०
- కొంకి - కోడా; కుండా పు०
- కొంకు - క్షేప, శిక్షక స్త్రీ०
- కొంగ - వక, బగులా పు० ; —
- జపము - వకధ्यान పు०, బగులా భక్తి స్త్రీ०
- కొంగు - అంచల, పల్లా పు० ; —
- ముడి - గఠ-బంధన పు०
- కొంచెపువాడు - నీచ, తుచ్ఛ వి०
- కొంచెము - కుఱ, యోడా, జరా, తనిక వి० ; — కొంచెముగ - యోడా-యోడా करके अव्य०
- కొంచె - నడకట, ఉపమీ వి० ; —
- తనము - నడకటి స్త్రీ०, ఉపమ పు०
- కొండ - పహాడ, పర్వత పు० ; —
- కాలువ - झरना ; — ప్రదేశము - कोहिस्तान, పహాడీ ప్రదేశ పు०
- కొండగోగు - కర్ణికార, కనకచంపా పు०
- కొండచిలువ - అజగర పు०
- కొండనాలుక - గలశ్రుడి స్త్రీ० ;
- కౌఱా పు०
- కొండబూరుగు - శాలమలి, సెమల, పహాడీ సెమర పు०
- కొండమల్ల - కురేయా, గిరిమల్లికా స్త్రీ०
- కొండముచ్చ - లంగూర పు०
- కొండవీటి చేత్రాడు - శైతాన కీ
- ఆత్త (మహా) స్త్రీ०

- కొండాటము - తారీఫ, ప్రశంసా ;
- కుశీ స్త్రీ०, హర్ష పు०
- కొండాడుట - ప్రశంసా करना,
- సరాహనా ; మనానా ప०
- కొండి - కౌదీ స్త్రీ०, డంక పు०
- కొండము - చుగ్గలీ స్త్రీ० ; —
- చెప్పట - చుగ్గలీ ఖానా స० ;
- కొండెగాడు - చుగ్గల ఖోర పు०
- కొంత - యోడా, కుఱ వి०
- కొండలు - కుఱ సర్వ० ; కుఱ లోగ పు०
- కొంప - ఘర (घृणा से प्रयुक्त) పు० ;
- కూల్పుట - ఘర ధాలనా స० ;
- తగులబెట్టుట - జలనా స० ;
- మునుగుట - ఘర డబనో,
- సర్వనాశ హోనా అ०
- కొక్కరించుట - దాత దిక్షానా,
- ఖీసనా అ०
- కొక్కరింత - ఖీస స్త్రీ०
- కొక్కి - కౌదీ స్త్రీ०
- కొక్కము - అంకుడీ స్త్రీ०, అంకుడా పు०
- కొక్కర - వక, బగులా పు०
- కొక్కు - దిజడా, జనలా, ఖోజా పు०
- కొటారము - మండార ఘర ; క్షత్తా పు०
- కొట్టము } శోపణీ స్త్రీ०
- కొట్టాయి }
- కొట్టివేత - ఉన్మూలన, అంత పు०
- కొట్టివేయుట - కాటనా ; గిరానా,
- మార డాలనా ; (కేసు) ఖారిజ
- करना स० ; ఉన్మూలన, అంత పు०

కొట్టు - మార ; మేడార, కమరా పుం ;
కోఠరి, దుకాన స్త్రీం

కొట్టుకొనిపోవుట - బహు జానా, ఖో
జానా ; హడప జానా అం

కొట్టుకొనుట - తుటపటానా, తడపనా,
చీల్చనా, చిల్లనా అం (గుండె) -
ధడకనా ; (నాడి) చలనా ; వెగ
సె చలనా, (ఒకరినొకరు) -
మార-పీట హోనా అం

కొట్టుట - మారనా, పీటనా (గంట) -
బజానా ; (డేరా) లగానా ; (చీల)
టోకనా సం

కొట్టాట - మార-పీట స్త్రీం, జగడా పుం

కొట్టాడుట - జగడనా, లడనా సం

కొడవలి - హసिया, దరాంతీ స్త్రీం

కొడిసె - కురేయా ; కాచీ స్త్రీం

కొడుకు - పుత్ర, బెటా పుం

కొడుపు - మిజరాబ పుం

కొనుకు - అస్పృశతా ; గునగునాడెత్ స్త్రీం

కొత్తిమిరి - ధనియా పుం

కొత్తాలు - కొత్తవాలు పుం

కొరవ - కమీ, బాకీ స్త్రీం, అసంతోష
పుం

కొద్దిగా } కమ, జరా, యోడా, కుచ్చ విం
కొద్దిగా }

కొద్దిగాప్పులు - కమీ-బెశీ ; బుర్రా-
మల్రా స్త్రీం

కొస - సీమా, నొక స్త్రీం ; అంత,
సెరా, తొర పుం ; —సాగించుట -
పూర కరనా సం ; —సాగుట -
పూర హోనా ; బె-రొక చలనా అం

కొని - లెకర అవ్యం ; —పోవుట -
లే జానా అం ; —వచ్చుట -
లే ఆనా అం

కొనియాడుట - (కీ) ప్రశంసా కరనా,
(కీ) తారీఫ కరనా సం

కొనుట - కురీదనా, మోల టెనా సం

కొన్నాళ్లు - కుచ్చ దిన, చంద రోజు పుం

కొన్ని - కుచ్చ సర్వం

కొప్పు - కబరీ స్త్రీం, జుడ్రా ;
ఘమ్మిల్ల పుం

కొప్పెర - డెగచీ స్త్రీం

కొబ్బరి - (ఎండిన) క్షోపరా పుం ;

(పచ్చి) గరీ స్త్రీం ; —చిప్ప -
క్షోపడా పుం ; —కాయ - నారయల్
పుం

కొమ్మ - శాఖా, శాఖ, టెహనీ స్త్రీం

కొమ్ము - సీంగ పుం ; తురహీ, సీంగీ
స్త్రీం ; —పట్టుట - తురహీ బజానా
సం

కొయిగూర - హరీ ప్రవాస్తుక పుం

కొయ్య - కాఠ పుం ; లకడీ స్త్రీం ;

—గరిచ్చ - డోయా పుం ; —

గాలు - ఆలవ పుం ; —గుజ్జము

ఘోరిలా పుం ; —సాత్ర - కఠోతా

పుం ; —కాయట - పయరానా అం ;

—బొమ్మ - కఠపుతలీ స్త్రీం

కొరడా - చానుక, కొడా పుం ; —

దబ్బ - కొడా పుం ; కొడె కీ మార

స్త్రీం ; —తీ, కొట్టుట - కొడె
లగానా సం

- कौ - कमी स्त्री०, अभाव, लाभ पु०;
लाभदायक, उपयोगी वि०
- कौल० - कमी, अपूर्णता स्त्री०
- कौल्य - के लिए, को अव्य०
- कौलकौलपादु - गुस्से में आना,
चिड़चिड़ाना अ०
- कौलकानि - अयोग्य, निकम्मा वि०
- कौलकामि - निकम्मापन पु०; अनु-
पयोगिता स्त्री०
- कौलदु - ढूँठ पु०
- कौलथ - फाँसी स्त्री०; — वेयुष -
फाँसी देना, शूली पर चढ़ाना स०
- कौलमुष्ण - औज़ार पु०
- कौलवि - लुआठा, लुकाठ, लूका पु०;
— दय्यमु - अगिया स्त्री०
- कौलकुल - काटना, (पंद्गु)
पीसना स०
- कौल्लु - साँवा पु०
- कौलदि - सीमा स्त्री०; थोड़ा, कुछ
वि०; चैसिनकौलदि - जैसे जैसे
करते हैं, वैसे वैसे अव्य०
- कौलथ - नाप, माप स्त्री०
- कौलमु - तालाब, सरोवर पु०
- कौलपान्न - चित्रपर्णी स्त्री०
- कौलकि - आँख की कोर स्त्री०, कोआ पु०
- कौलमि - भट्टी स्त्री०, भाड़ पु०; —
३३ - धौकनी स्त्री०
- कौलमुष - नापना; (की) सेवा
करना स०
- कौलपुष - उकसाना, प्रेरित करना स०

ते. हि. को—6

- कौलपु - नौकरी; सभा स्त्री०; सभा-
भवन, दरबार पु०; — कूळमु -
दरबार पु०
- कौल्ल - लूट, डकैती स्त्री०; समृद्ध
वि०; — कूद - डाकू, लुटेरा
पु०; — कूळु - लूटना, डाका
डालना स०
- कौल्लाय - अंगोछा पु०
- कौलस - सिरा, कोना पु०, नोक; छोर
स्त्री०
- कौलसु - घाल, घलुआ पु०
- कौलथ - (प्रेरु) कटाई, कटान;
कठौती स्त्री०; विभाजन पु०;
— कौयुष - फसल काटना स०;
— कौयुषादु - कटैया पु०;
— कौल्लनमु - कटौती उपस्ताव
पु०; — कौलमु - कटाई का
समय पु०
- कौलथकौयुष - डींग मारना,
लंबी-चौड़ी हाँकना स०
- कौयुषदुष - कट जाना अ०
- कौलथि - बंदर, वानर पु०
- कौलक - साड़ी स्त्री०
- कौलकि - कोयल, कोकिल स्त्री०
- कौल - किला, दुर्ग पु०; — कौल -
परकोटा, प्राचीर पु०
- कौलरमु - खोखला, कोटर पु०
- कौल - (Quota) कोटा पु०
- कौल - करोड़ वि०; समूहावर्ग पु०
- कौलेश्वर्यदु - करोड़पति पु०

కోడలు - వడ్డు, పతోడ్డు స్త్రీం ; కొత్త
—గౌనహాई స్త్రీం

కోడి - ముగ్గా పుం, — పెట్టు - ముగ్గీ
స్త్రీం ; —కూత - బొగ్గ స్త్రీం ;
—జుట్టు - కలగి స్త్రీం

కోడిగము - రుపహాస పుం

కోడిబుడమ - మాకురా పుం, గోరఖ -
కకడీ స్త్రీం

కోడు - పాపా పుం

కోడ - బేల, వృషభ పుం ; —దూడ -
వచ్చడా పుం ; —గిత్త - నటవా పుం

కోణంగి - హేసోడ పుం

కోణము - క్రోణ, కోనా పుం

కోదండము - ధనుష పుం

కోస - కోనా, జగలీ గావ్ పుం ;
పాటి స్త్రీం,

కోనేలు - తాలావ, సరోవర పుం

కోపగాడు - చిడచిడా, క్రోధి విం

కోపగించుట - నారాజ్ హోనా, చిడ
జానా, గుస్తే మే ఆనా అం

కోపము - క్రోధ, గుస్తా పుం ; —
తోచూచుట - తరేరనా అం,

త్యోరియో చదానా సం

కోపి - క్రోధి, గుస్తావర విం

కోపు - తరఫ్ స్త్రీం ; డంగ పుం

కోమటి - వైశ్య, బనియా పుం

కోమలత - మృదుతా, నరమీ స్త్రీం

కోమలము - క్రోమల, నాజుక, నరమ,
మలాయమ విం

కోయిల - కోయల స్త్రీం

కోయుట - (చేసు) కాటనా ; (పూలు)

చుననా, (జంతువు) వధ కరనా ;
(కట్ట) విభాజన కరనా సం

కోరగించుట - బంధ హోనా, పల్లవిత
హోనా అం

కోరము - కదదూకశ ; కోరమ పుం

కోరింతదగ్గు - కుకర ఖావీ స్త్రీం

కోరిక - ఇచ్ఛా, చాహ స్త్రీం, అరమాన
పుం ; —తీర్పుకొనుట - అరమాన

నికాలనా సం

కోరుట - చాహనా, (కీ) ఇచ్ఛా
కరనా ; మౌగనా ; (సే) ప్రార్థనా
కరనా ; చుననా, కదదూకశ పర
వీసనా సం

కోర్టు - అదాలత స్త్రీం ; —చర్య -
అదాలతీ కార్వాई స్త్రీం

కోల - దాడ స్త్రీం, దాత పుం

కోలడము - అపహాస పుం

కోల - డండా ; ఉడ పుం ; లంబా విం ;
—ముఖము - కితాబీ చెహరా పుం

కోలాహలము - కోలాహల, శోరగుల,
హల్లా పుం

కోలు - వడ్డా విం

కోలుకొనుట - చింగా హోనా, సభాలనా,
హోష మే ఆనా అం

కోలుపోవుట - ఖో జానా అం

కోల - డూట్ పుం ; సే అవ్యం

కోవిదార - కచనార పుం

కోవా - ఖోవా పుం

కోవెల - మందిర పుం

- కోశము - कोश ; अंड़ा पु०
- కోసము - के लिए, की खातिर अव्य०
- కోసు - कोस पु० ; गोभी स्त्री०
- కోస్త - समुद्र का किनारा पु०
- కొంటరుఫాయిత్ - अधपन्ना पु०
- కొంఠి - छाती स्त्री०, हृदय, आलिंगन पु० ; —ంచుట — गले मिलना अ० ; गले लगाना, छाती से लगाना, आलिंगन करना स० ; —ంత - आलिंगन पु०
- కొడుకము - तमाशा पु० ; तीव्र इच्छा, लालसा स्त्री०
- కొమహలము - तीव्र इच्छा स्त्री०, कौतूहल पु०
- కొప్పినము - कौपीन पु०, लंगोटी स्त्री०
- కొమారము - कौमार्य, यौवन पु०
- కాలు - इकरारनामा ; पट्टा पु० ; — దారు - पट्टाधारी पु०
- కొశలము - कुशलता, निपुणता, योग्यता स्त्री०
- కొశేయము - रेशमी कपड़ा पु०, रेशमी वि०
- కౌజుయిత్ లీపు - आकस्मिक छुट्टी, अनियत छुट्टी स्त्री०
- క్రంగు - टनटन अव्य०
- క్రందనము - विलाप, रुदन पु०
- క్రతువు - यज्ञ पु०
- క్రమము - क्रम, सिलसिला ; ढंग पु० ; उचित, ठीक, सही वि०
- క్రమక్రమముగ - 'धीरे-धीरे ; दिन-ब-दिन अव्य०

- క్రమశిక్షణ - अनुशासन पु० ; — లేని - अनुशासन हीन, अविनयवि०
- క్రమ్ముట - फैलना, व्याप्त होना ; घेर लेना अ०
- క్రయము - मूल्य, दाम पु०, कीमत स्त्री० ; — చేయుట - खरीदना स०
- క్రయవిక్రयము - खरीद-फ़रोख्त, लेवा-बेची स्त्री०
- క్రాంతి - क्रान्ति स्त्री०, विप्लव ; आक्रमण ; भ्रमण पु०
- క్రాసుపరిక్ష - ज़िरह स्त्री०
- క్రింద } नीचे, तले, के नीचे, के तले,
క్రిందు } के अधीन ; के पहले, के मद्दे, के एवज में अव्य० ; —టి - पिछले, पर वि० ; (క్రిందట సంవత్సరము - पर साल, पिछले साल पु०)
- క్రిందట - के पहले अव्य०
- క్రింది - नीचे का, निचला वि०
- క్రిక్कीరించుట - भारी मीड़ लगाना, संकुलित होना अ०
- క్రిక్कीరియుట - मीड़ लगाना अ०
- క్రిమి - कीड़ा, मकोड़ा पु०
- క్రిमినలు - फ़ीजदारी वि०
- క్రియ - काम, आचरण ; क्रिया-कर्म, साधन ; ढंग, उपयोग पु० ; कार्यवाई, क्रिया (व्याकरण) स्त्री०
- క్రిగన్ను - आँख का कोना पु०
- క్రిడ - खेल पु०, क्रीड़ा स्त्री०
- క్రిడించుట - खेलना अ० ; मनोरंजन करना स०

క్రీస్తు - ఇసా మసీహ పుం
 క్రుంకులు - డ్రవనా అం ; క్రుంకు-
 లిదుట - గొతా లగనా సం
 క్రుక్కుట - డ్రేసనా, భరనా సం
 క్రుద్దుడు - కుపిత, క్రుద్ధ విం
 క్రుమ్ముట - సీగో సే మారనా, సీగ
 చుమోనా సం
 క్రుళ్ల గింతుట - గొడనా; డెడనా సం
 క్రుళ్ల గింత - కుడన స్త్రీం, దుఖ పుం
 క్రుళ్లు - సడ, సడయిల విం ; —
 పోతు - డీర్వాలి విం
 క్రుళ్లుట - సడనా, గలనా అం
 క్రూరము } క్రూ, భయంకర, బెరహమ విం
 క్రూరుడు }
 క్రేన్ - క్రెన, మలసూత పుం
 క్రొత్త - నయా, నవ, తాజా విం
 క్రొవ్విన - మోటా, స్థూల, ధమండ్రి విం
 క్రొవ్వ - చరబీ; ఉదృఢతా స్త్రీం,
 మేద; ధమండ్రి పుం
 క్రొవ్వట - మోటా హోనా అం
 క్రోడము - క్రొడ, ఖొఖలా పుం ;
 తాతీ స్త్రీం
 క్రోడీకరించుట - (కా) సంగ్రహ కరనా;
 క్రమ సే రవనా సం
 క్రోధము - క్రోధ, గుస్సా పుం
 క్రూరము - క్రూరతా, నిఘ్రుతా స్త్రీం
 క్లాంతి - క్లాంతి, యకావట స్త్రీం
 క్లాజ - ధారా స్త్రీం, లెండ్ పుం
 క్లిష్టము - జటిల, కఠిన విం
 క్లుప్తమైన - మితాక్షర, సంక్షిప్త విం

క్లీకపదుట - పీడిత యా దుఖి హోనా అం
 క్లీకము - దుఖ, దర్ద పుం, తక్లీఫ,
 పీడా స్త్రీం
 క్వచిత్తుగా - యదా-కదా, కమీ-కమీ,
 యోడా అవ్యం
 క్వయి నా - కునాఇన పుం
 క్వీజ్జీ (Quiz) - ప్రశ్నమాలా స్త్రీం
 ఉంతవ్యము - క్షమా కే యోగ్య విం
 ఉణభంగురము - నాశవాన, క్షణిక
 విం
 ఉణము - క్షణ, పల పుం ; —
 పల మే, ఒక క్షణ మే అవ్యం
 ఉణీకము - క్షణిక, నాశవాన విం
 ఉతము - ధాయల, జగ్గమీ విం ; ధావ,
 దంశ, డంక పుం
 ఉతవిఉతము - కురీ తరహ ధాయల విం
 ఉత్రియుడు - క్షత్రియ, క్షత్రి విం
 ఉతి - హాని స్త్రీం, నుకసాన, నాశ పుం
 ఉమ - సహన శక్తి; ముఆఫీ, క్షమా
 స్త్రీం ; ధేయ పుం
 ఉమాపణము - ముఆఫీ, క్షమా స్త్రీం
 ఉమించుట - క్షమా యా మాఫ్ కరనా సం
 ఉయ(వ్యాధి) - రాజ యక్షమా స్త్రీం,
 తపేదిక పుం
 ఉయము - నాశ, క్షయ, హాస్ పుం
 ఉత్రము - క్షత్రియ-ధర్మ పుం
 ఉమము - అకాల, దుష్మిక్ష పుం
 ఉరము - ఖార, క్షార పుం, సజీ స్త్రీం
 ఉశనము - ధోనా, ప్రక్షాలన పుం
 ఉతి - పృథ్వీ, క్షితి స్త్రీం

• ఓ తిజము - పెడ పుం

ఓ ప్రము - శీघ్ర, జలదీ, వెగ సే అవ్యం

ఓ యశము - దుబలాపన పుం, దుర్బలతా

• స్త్రీం

ఓ యము - దుబలా, పతలా, ఘటనేవాలా
విం

ఓ యింపుట - ఘటనా, క్షీణ హోనా,
కమ హోనా, దుబలా హోనా అం

ఓ రము - దృఢ; పానీ; ఖీర పుం

మల్లము - ఖండిత; పీసా हुआ, కూడా

• हुआ वि०

మత్తు - మూల, క్షుధా స్త్రీం

మద్ర - మవఖీ, మధుమవఖీ; వేశ్యా
స్త్రీం; నీచ విం

మద్రము - నీచ, హలకా, కమీనా,
छोटा, तुच्छ वि०

మధ - మూల స్త్రీం

మరకర్మ - హజామత స్త్రీం

మరము - ఉత్తరా పుం

క్షేత్రగణితము - జ్యామితి స్త్రీం

క్షేత్రజ్ఞుడు - జీవాత్మా పుం

క్షేత్రము - తీర్థ-స్థాన; ఖేత పుం

క్షేమము - కుశల, ఖేరియత స్త్రీం

క్షోణి - పృథ్వీ స్త్రీం

క్షోభము - వ్యాకులతా స్త్రీం, క్షోభ
పుం; క్షోభపడుట - ఉత్తేజిత

హోనా; క్షుంభ హోనా అం; క్షోభ

పెట్టుట - ఉత్తేజిత కరనా, ఘబడా

దేనా సం

క్షరము - చూ. మరకర్మ

అ

అంగు - ఖన-ఖన కీ ఆవాజ్ స్త్రీం

అంజనము - ఖంజన పుం

అంజరి - ఖంజరీ, చోటి డఫలీ స్త్రీం

అండకావ్యము - చోటా కావ్య; ఖండన
పుం

అండనము - విమాజన; కాటనా,
తోడనా, ఖండన పుం

అండము - ఖండ్ (Clause); భాగ;
హిస్సా, ఒక దేశ పుం

అండశర్కర - ఖాండ్ స్త్రీం

అండించుట - కాటనా; విమాజిత కరనా
సం; (వాత కా) ఖండన కరనా సం

అండితముగా - నిశ్చిత రూప సే అవ్యం

అండువా - దుపహ్లా పుం

అగపతి - గార్హ పుం

అగము - పక్షి; బాణ పుం

అచితము - జడా हुआ, లచిత విం

అచ్చితము - ఠీక-ఠీక విం

అజానా - లజ్జానా, కోప పుం

అద్గము - తలవార స్త్రీం, లబ్ధి పుం

అద్గమృగము - గండ్క, గేడా పుం

అద్యోతము - జుగానూ పుం

అననము - లనన పుం, లుదాई స్త్రీం

అని - లాన స్త్రీం; లజ్జానా పుం

అనిజము - లనిజ పుం (mineral)

అనిజవసతి - లని-వసతి స్త్రీం

అరము - గధా పుం; గరమ, తేజ,
పైనా విం

అం - ఠీక-ఠీక, సహీ విం

అరారు - అకరార ; అకరారనామా పుం
 అరీదు - దామ, మూయ పుం
 అర్యు - వ్యయ పుం ; — తేనిది - సేత
 స్త్రీం ; — చేయుట - తుర్చీ కరనా
 సం ; — మనిషి - తుర్చీలా విం
 అర్జురము - తుజూర పుం ; — చేట్టు ;
 తుజూర కా పెడ పుం
 అలుడు - దుర్జన, తుల, నీత విం
 అతము - గడ్డా ; కుండ్, తాలావ పుం
 అతరు - పరవాహ, తూతిర త్రీం
 అతా - తూతా, తలతా తూతా ;
 తేతూ (Account), తేన-దేన పుం
 అమందు - మాలిక పుం
 అయము - తూయీ విం
 అళి - రిక్త పుం, తూలీ, విం
 అసా - నీతీ విం, అపనా తుర్వం
 అన్నత - తుతనతా త్రీం, తేద పుం
 అన్నుడు - తుతన, తదాసీన విం
 అలము - వినా తూతా తూతా ; తూతర,
 తుతన విం
 అుద్దన - తువయ, తుద తుర్వం
 అూనీ - తున పుం, తూతూ త్రీం
 అూయించుట - అలగ కరనా,
 అలగనా సం
 అేదము - దుత, దరద, తేద పుం ;
 తకావత త్రీం
 అేదించుట - దుతీ తూనా అం
 అేల, అేలనము - తేల పుం
 అైదీ - కైదీ, వందీ పుం
 అైదు - కైద, కారాగార పుం

గ

గంగ - గంగనదీ త్రీం, తల పుం
 గంగడోలు - గలకంవల పుం
 గంగరావి - తూప పుం
 గంగరేగు - వడే వేర పుం
 గంగళము - గంగల పుం
 గంగరెడ్డు - నాదీయా పుం
 గంజి - మొడ్, పాసావన పుం ; —
 పెట్టుట - మొడ్తీ లగనా, అహారనా
 సం ; — వారుట్ట - పసనా సం
 గంజాయి - గాంజా పుం ; — తూగు
 వాడు - గంజేడీ విం ; —
 పీల్పుట - దమ లగనా సం
 గంట - ఘండా పుం, ఘండా త్రీం, —
 కూట్టుట - ఘండా వజనా సం ; —
 స్తంభము - ఘండా-ఘర పుం
 గంటము - లోతే కా కొండా పుం
 గంటు - గొండ్ త్రీం, కండా, తురొం ;
 వదుతూ పుం — తూరంగి - అంగార-
 వలతీ, మంగొ, కరంజ త్రీం
 గంతు - కరతుల పుం
 గండంగి - వడీ కాలా వందర పుం
 గండడు - వలవాన, సాహసీ, తూర విం
 గండకత్తర - వడీ తేంఛీ త్రీం ;
 అసహనీయ దుత పుం
 గండగొడ్డలి - కరసా పుం
 గండపెండేరము - తొడీ పుం
 గండమూల - కంఠమాలా త్రీం, గలగండ్
 పుం
 గండము - కనపడీ ; అకత త్రీం

- గండి - ఛేద పుం, దరార స్త్రీం
- గండు - బడా విం, శూర పుం ; —
చీమ - చిక్కిండా పుం ; —పిల్లి -
- విలావ పుం
- గండ్ూషము - కుల్లా, గారా పుం
- గంఠ - కంఠా పుం, అంధోటి స్త్రీం
- గంతు - ఉత్తల-కూద పుం, ఉల్లంగ స్త్రీం ;
— వేయుట - టుమకనా, ఉత్తలనా,
పొందనా అం, ఉల్లంగ మారనా సం
- గండపొడి - చందన చూర్ణ పుం
- గంధరగోళము - హలకంప పుం
- గంధకచూరము - వణూర పుం
- గంధకము - గంధక పుం
- గంధము - చందన పుం, సుగంధి స్త్రీం
- గంధవహము - నాక స్త్రీం
- గంధవహుడు - హవా స్త్రీం
- గంప - జ్ఞానా, టోకరా పుం
- గంపపులుగు - వన కుక్కుట పుం
- గంభీరము - గహరా, గంభీర విం
- గగనకుసుమము - శూన్య, ఆకాశ-
కుసుమ పుం
- గగనము - ఆకాశ, ఆసమాన పుం
- గగురుపాటు - రోమాంచ, పులక పుం
- గగురుపొడుచుట - పులకిత హోనా,
రోమాంచిత హోనా అం
- గగ్గోలు - విలాప, శోరగుల పుం ; —
పెట్టుట - హల్లా మచానా సం ; —
పడుట - భయభీత హోనా, కాతర
హోనా అం
- గచ్చు - లతాకరంజ పుం

- గచ్చు - గచ్చ, గారా పుం ; —పని -
గచ్చకారి స్త్రీం ; —పని చేయు
వాడు - గచ్చగర మిల్లీ పుం ; —
నేల - గచ్చ, పక్వా కర్ష పుం
- గజము - గజ పుం ; హాథీ పుం ; —
బద్ద - నేవరీ గజ పుం
- గజదొంగ - కాలా చోర పుం
- గజగజలాడుట - యర-యర కాపనా అం
- గజవిడి - గడ్డబడి, అస్తవ్యస్తతా స్త్రీం
- గజ్జి - ఖాజ, ఖుజ్జి స్త్రీం
- గజ్జి - బుగ్గరు పుం ; —లభ్యనీ -
రునఱున, టమ టమ స్త్రీం
- గజనిమ్మ - జంబీర పుం
- గజపిప్పలి - పీపల మూల పుం
- గట్టి - టడ, మజ్జూత, కడా ; యోగ్య
విం ; —తనము - హోషియారీ,
టడతా, యోగ్యతా స్త్రీం ; —పడుట-
జమ జానా ; గాడా వననా ; అనుభవీ
హోనా అం ; —వాడు - హోషియార,
సమర్థ, యోగ్య విం
- గట్టు - కినారా, టడ, వొడ్ పుం
- గడ - శహతీర, డండా పుం
- గడగడలాడుట - యరయరనా అం
- గడచిన - పిల్లలా, గత విం
- గడప - డెహలి, డ్యోదీ స్త్రీం
- గడవిడ - శోర, హల్లా పుం ; —
చేయుట - శోర మచానా, హల్లా
మచానా సం
- గడమంచ - డొడ్ స్త్రీం
- గడించుట - (అన్తి) అభిగ్రహణ
కరనా సం

గడియ - అగల పుం, అగలా స్త్రీం
 గడియారము - ఘड़ी స్త్రీం ; —
 మరమ్మతు చేయువాడు - ఘड़ी-
 సాజ పుం
 గడుచుట - గుజర యా బీత జానా అం
 గడుపుట - వితానా, గుజారనా సం
 గడుపు - అవధి, మీఁదా స్త్రీం
 గడుసరి - చాలాక, హోషియార, జిహ్వి
 విం
 గడుసు - చతుర, చాలాక, హోషియార
 విం ; —దసము - చతురతా,
 చాలాకీ, హోషియారి స్త్రీం
 గడ్డ - డేలా ; కంద ; ఫొడ్డా పుం ; —
 కట్టుట - జమనా సం ; —తీరువ
 తీయుట - సమతల వనానా సం ;
 —పలుగు - కుదాలి స్త్రీం ; —
 పాట - సబ్బల పుం
 గడ్డము - చిబుక పుం, టోడీ, టుడ్డి ;
 దాదీ స్త్రీం - —చేసికొనుట -
 —దాదీ వనానా సం ; —కల -
 దద్దియల, దాడీవాలా విం
 గడ్డి - ఘాస స్త్రీం ; —కోత - ఘాస
 కాటనా పుం ; —కోయువాడు -
 ఘాసియారా పుం (ఘాసియారిన స్త్రీం);
 —పోచ - తినకా ; —మోపు -
 లడ్డా పుం
 గడ్డు - ముశ్కల, కఠిన విం ; —
 కాలము - మహింగీ కా సమయ, బురె
 దిన పుం
 గణగణ - టనటన స్త్రీం ; —మో
 గుట - టనటనానా అం

గణన - గినతీ, గణనా స్త్రీం
 గణనీయము - గిననె యోగ్య విం
 గణపూర్తి - గణ-పూర్తి స్త్రీం
 (Quorum)
 గణము - సమూహ, వర్గ, గణ పుం
 గణించుట - గిననా, హిసాబ్ లగానా ;
 మాననా సం
 గణితము - గణిత పుం
 గణతి - ప్రశంసా స్త్రీం, ఆదర పుం
 గతి - గతి, చాల, దశా, స్థితి
 స్త్రీం ; గమన పుం ; సాధన, ఉపాయ;
 భాగ్య పుం ; —తేసి - వేచారా,
 అసహాయ విం ; —తేక - లాచార
 హోకర, మజ్జబూర్న్ అవ్యం
 గతించుట - మర యా గుజర జానా అం
 గతుకుట - చాటనా, నిగలనా సం
 గత్యంతరము - చారా, అన్య ఉపాయ
 పుం ; —తేక - లాచార హోకర
 అవ్యం
 గజటు - రాజపత్ర, గజెట్ పుం
 గడి - కమరా పుం, కోఠరి స్త్రీం
 గడుముట - చూ. గడించుట
 గడ్గదము - గడ్గద్, అస్పష్ట విం ;
 గడ్గదస్వరము - గడ్గద్ స్వర,
 రేఖా హుఁగా గలా పుం
 గడ్డ - గిడ్డ పుం
 గడించుట - డాటనా, బుడ్డకనా సం
 గడ్డ - సింహసన పుం, ఉంచా ఆసన
 పుం, రాజగద్దీ స్త్రీం
 గద్యము - గద్య పుం

- గని - खान स्त्री० ; —లోపని చేయు
వాడు - खनक पु० ; —పని -
आकरी स्त्री०
- గన్నేరు - कनेर पु०
- గన్ చిత్ - चुप, खामोश वि०
- గప్పాలు - गप स्त्री० ; —కొట్టుట -
गप मारना स०
- గబక్కున } एकाएक, अचानक अव्य०
గబాలున }
- గబగబ - जल्दी, तेज अव्य०
- గబిలుమనుట - दिल धड़कना अ०
- గబ్బిలము } चमगीदड़ पु०
గబ్బిలాయి }
- గబ్బు - बदबू, दुर्गंध स्त्री०
- గమగమలాడుట - महकना अ०
- గమనము - गमन, गवन ; ध्यान
पु० ; चाल स्त्री०
- గమనించుట - ध्यान देना या रखना,
याद रखना स०
- గమనిక - सूचना, चेतावनी स्त्री०
- గమ్మత్తు - दिल-बहलाव, तमाशा पु०
- గమ్మని - चुपचाप अव्य०
- గయ్యాకు - ऊसर वि०
- గయ్యాళి - झगड़ा, कर्कशा वि०
- గరగర - भुरभुरा, कुरकुरा ; साफ,
शुद्ध वि०
- గరపనేల - ऊसर ज़मीन स्त्री०
- గర్రాట - कीप, कीफ, चोंगी स्त्री०
- గరి - कड़ाई स्त्री० ; —పోవుట -
कड़ा बनना अ०

- గరిఁతు - करछुल, (చిన్నది) चम्मच
पु०
- గరిడి - व्यायाम पु० ; व्यायामशाला
स्त्री०
- గరిమ } भारीपन, बड़प्पन, महत्व
గరిమము } पु०
- గరిసె - खत्ती स्त्री०, खत्ता पु०
- గరుకు - खुरदरा वि०
- గరుడపచ్చ - मरकत पु०
- గర్జరు - गर्जर पु०, धरण स्त्री०
- గర్జించుట - गर्जन करना स० ;
गरजना अ०
- గర్భము - पेट, गर्भ पु० ; —
ధరించుట - गर्भ रह जाना, पैर
भारी होना अ० ; —పోవుట -
गर्भ गिरना, गर्भपात होना अ०
- గర్భశత్రువు - जानी दुश्मन पु०
- గర్భాశయము - गर्भाशय, जरायु पु०
- గర్భవడుట - गर्व करना, घमंड
करना स०
- గర్వము - गर्व, अभिमान, घमंड पु०
- గర్వి - घमंडी ; —ంచుట - घमंड
करना, हेकड़ी बताना स०,
इतराना अ०
- గర్హణీయము - निंदनीय वि०
- గర్హించుట - (పర) दोष लगाना,
(కీ) निंदा करना स०
- గర్హితము - दूषित, निंदित वि०
- గణిక - दूर्वा, दूब स्त्री०
- గణితము - కড়া बनना ; पैना
बनना अ०

గలగలధ్వని - జనజనాహుత స్త్రీం
 గలఞ్ - హల్లా, శోర పుం
 గలజేరు - సాల సాబునీ స్త్రీం
 గలీబు - క్షోల, గిలాఫ పుం
 గల్లంతు - శోరగుల పుం
 గల్లాపెట్టె - గొలక, గులక పుం
 గవదలు - గలె కీ గ్రన్థియా స్త్రీం
 గవర్నరు - రాజ్యపాల పుం
 గవాడుము - క్షిడకీ స్త్రీం, ఇరోఖా
 పుం
 గవి - గుఫా ; సమతల పుం , గాయ స్త్రీం
 గవుండ్ల వాడు - కలార పుం
 గవేషణ - గవేషణా, క్షోజ స్త్రీం
 గవ్వ - కౌడ్లీ స్త్రీం, వరాట పుం
 గస - దమా పుం
 గసగసాలు - పోస్త పుం
 గసి - మెఖ ; క్షౌటీ స్త్రీం
 గస్తీ - పహరా, గస్త పుం
 గహనము - జంగల ; గుఫా పుం ;
 భనా, గహరా విం
 గాండ్ల వాడు - తేలి పుం
 గాంధీర్యము - గహరాయి, గంభీరతా
 స్త్రీం ; తేజ పుం
 గాడి - నాలీ, క్షుడ్ల పుం ; నొద్
 స్త్రీం ; ఒకేగాడిన కట్టుట - ఒక
 లాటి సే డొకనా సం
 గాడు - కామకతా ; అభిలాషా స్త్రీం
 గాజె, గాడె - కుఠలా పుం
 గాజు - చూడీ స్త్రీం ; కాచ ; శీశా ;
 కేగన పుం ; — పనివాడు - కేచెరా

పుం ; — లుతోడుగుకొని కూర్చు
 డుట - చూడీయా పహన కర వేఠనా అం
 గాజుబుడ్డి - దుబావ పుం
 గాటు - తీక్షాపన పుం
 గాడిద - గధా పుం ; — ఓండ పెట్టుట -
 రేకనా అం ; — పులి - లకడ -
 వజ్రా పుం
 గాదుపు - లూ, గరమ హవా స్త్రీం ;
 — కొట్టుట - లూ లగనా అం ;
 — వేయుట - లూ చలనా అం
 గాఢము - మజబూత, గాఢ, భనా,
 భనిష్ట విం
 గాఢాంధకారము - భనా అంధేరా పుం
 గాత్రము - శరీర, వదన ; గలా,
 (స్వర) సుర పుం
 గాతము - క్షుడ్ల, గడ్డా పుం
 గానము - గానా, గీత పుం
 గానుగ - కొల్లూ పుం ; — ఎద్దువలె
 పనిచేయువాడు - కొల్లూ కా వేల
 పుం ; — అడుట - పేరనా సం ;
 — పిండి - క్షలీ స్త్రీం
 గాబరా - పరేశానీ, భవదాహుత స్త్రీం
 గాయకుడు - గవేయా, గాయక పుం
 గాయపడుట - భాయల హోనా, చోట
 ఆనా అం
 గాయము - చోట స్త్రీం, జగ్గము,
 భావ పుం ; గాయపరచుట - భాయల
 కరనా, జగ్గము కరనా సం
 గార - గారా పుం ; — మోయు
 బాణలి - తగారా పుం

- గారచెట్టు - హింగోట పుం
- గారడి - జాదూ, ఇంద్రజాల పుం ; —
చేయువాడు - జాదూగర పుం
- గారబము - లాడ-ప్వార, దులార పుం
- గారు - జీ, సాహవ పుం ; (పితాజీ -
తండ్రిగారు)
- గారె - వడ్డా పుం
- గారంటి - గారంటి స్త్రీ
- గారము - వంశీ స్త్రీ ; —కొక్కి -
కొట్టా పుం
- గారి - హవా స్త్రీ, వాయు పుం ; —
ఊపు - జోకా, జకోర పుం ; —
కల - నిరర్థక స్వప్న పుం ; —
కబుర్లు - ఉడతీ కువర, అఫవాహ
స్త్రీ ; —పంట - అనిశ్చిత
ఫసల స్త్రీ ; —పటము, పడగ -
కనకౌతా, పతంగ పుం ; —బిళ్లలు -
గిలటి స్త్రీ ; —పీల్చుట - సాँస
లేనా స ; —మాట - ఉడతీ
కువర స్త్రీ ; —మేడలు - హవాई
కిలే పుం ; —వాస - ఆँधी
స్త్రీ, తూఫాన పుం ; —విసురు -
జోకా పుం
- గారించుట - చాననా, డ్డనా స
- గారితము - చానా దుఆ విం
- గారంచ - గమతా పుం
- గారబీసట - ప్రలాప పుం, వకవాద
స్త్రీ
- గారము - ఖానా, చారా పుం
- గారి - తకాన, తకావర స్త్రీ

- గారిల్లుట - మేదనత కరనా స, తక
జానా అం
- గింగురు - గ్గజ స్త్రీ ; — మనుట -
గ్గజనా అం
- గింజ - బీజ, దానా పుం ; —తీసిన -
అయి దుई విం
- గింజకొనుట - తుటపదానా, తడకడనా
అం
- గిచ్చుట - చికొటి భరనా స
- గిజగిజలాడుట - తుటపదానా, తడ-
కడనా అం
- గిటక - ఠిగనా, నాటా విం
- గిటగిటమనుట - కడకడనా (దొత్)సం
- గిట్ట - కుర పుం, టాప స్త్రీ
- గిట్టింపు - లాభ పుం
- గిట్టుట - మరనా, లాభదాయక హోనా అం
- గిడ్డ - నాటా విం
- గిడ్డంగి - గోదామ పుం
- గిత్త - తొటా బేల పుం
- గిన్నె - ప్యాలా, వరతన పుం
- గిరిగిరి - చక్ర పుం ; —తిరుగుట -
చక్ర కాటనా స
- గిరిదా - కుల్క స్త్రీ
- గిరాకి - మహ్గా విం ; మొగ స్త్రీ
- గిరాటు చేయుట - ఫేక దేనా స
- గిరి - పహాడ, పర్వత పుం
- గిరిమల్లిక - గిరిమల్లికా, కురేయా స్త్రీ
- గిరిక - (మాత) రహట, అరహట పుం,
ధిరనీ స్త్రీ
- గిరికచెట్టు - రాణపడ పుం

గిలకరించుట } గిలకొట్టుట } హిలనా, మయనా స०
 గిలి - ఆశంకా స్త్రీ०, భయ పు०
 గిలిగింత గుదగుదీ స్త్రీ०
 గిలుకుట - అస్పృహ లిఖనా, ధసీతనా
 స०
 గిల్లుట (అకులు) - కుటకనా, నోచనా
 స०
 గీకుట - కురచనా, కురొచనా, రగడనా
 స०
 గీటు - చూ. గీత ; కన్ను గీచుట
 ఇశారా కరనా, మారనా స०
 గీటు పెట్టుట - కసోటి పర కసనా స०
 గీత, గీత - లక్రీర, రేఖా స్త్రీ० ; —
 గీచుట - రేఖా లీచనా స०
 గీచుట - (గీత) లీచనా, కురొచనా స०
 గీటుకాయి - కసోటి స్త్రీ०
 గీతము - గీత, గానా పు०
 గీ పెట్టుట - (పనుగు) చీఱాడనా,
 చీలనా అ०
 గీటుట - కురచనా స०
 గుంజిళ్లు - ఉఠావేటి స్త్రీ०
 గుంజ - క్షృటి స్త్రీ०, కిల్లా, కంభా పు०
 గుంజుట - లీచనా ; (గుడ్డలు) ధోనా
 స०
 గుంజులాట - లీచాతానీ స్త్రీ०
 గుంట - గడహ, గడ్డా పు०
 గుంటక - హేగా, పటరా, పటెలా ; —
 పాయుట - హేగా చలనా స०

గుంటగలగర } మంగరేయా,
 గుంటగలిజేరు } మంగరాజ పు०
 గుండము - అమృకండు ; కుండు పు०
 గుండా - సే హోకర, కే ద్వారా, కే
 జరీయ అవ్యం ; గుండా, వదమాశ
 విం ; — తనము - గుండాగిరి,
 వదమాశీ స్త్రీ०
 గుండి - గుండ్లీ స్త్రీ०
 గుండిగ - దేగ పు०
 గుండు - (ఫిరంగి) గోలా పు०,
 (తుపాకీ) గోలి ; (తూనిక) తొల ;
 (రాతి) చదనా ; (గోలి) గోలి
 స్త్రీ०, గోలా పు० ; — కేల్పుట -
 గోలి చలనా, గోలి దాగనా స०
 గుండుపులుగు - చక్రవా పు०
 గుండుమల్ల - మోతీయా పు०
 గుండునూరి - అలపీనా స్త్రీ०
 గుండ - హృదయ, దిల పు०, తాతీ
 స్త్రీ० ; — అదురు - ధక్రధక్రీ,
 ధక్రకన స్త్రీ० ; — అదురుట - దిల
 ధక్రకనా అ० ; — కరగుట -
 దిల పసీజనా అ० ; — పనులుట -
 తాతీ పటనా, కలెజా ధక్ర సే రు
 జానా అ० ; — నిబ్బరము -
 దిలెరీ స్త్రీ०, ధేర్య పు० ; — జబ్బు -
 హొల దిలీ స్త్రీ०
 గుండన } గోల, గోలాకార విం ; —
 గుండము } గాతీరుగుట - చక్ర
 లగానా స० ; గుండనము -
 గోలై స్త్రీ०

- గుండంచుట - కే. కరనా స०
- గుండంచు - కే. స్త్రీ०
- గుంపు - మీడ స్త్రీ०, సమూహ పు० ; —
- చేయుట - ఇకడా కరనా, జమా కరనా స० ; — చేరుట - ఇక 1 యా జమా హోనా, ఒకత్రిత హోనా అ०
- గుంఫనము - ఉలజ్జావ, గుంఫన, గుంథనా, జమావ పు०
- గుగ్గలము - గుగ్గల పు०
- గుగ్గలు - ధువరీ స్త్రీ० ; — సంచి -
- తోవడా పు०
- గుజస్తా - గుజిస్తా, బీతా హుఆ వి०
- గుజ్జ - గూదా ; గాదా, రస పు० ; బొనా వి०
- గుటక - ఛూట పు० ; — వేయుట - నిగలనా, గాటకనా, అంతిమ సాస లేనా స०
- గుటుక్కుమనుట - దమ టూట్ జానా, మరనా అ०
- గుటునుట - గాటగాట అవ్య०
- గుట్ట - పహాడ, టేర పు०, పహాడీ, రాశి స్త్రీ०
- గుట్టు - రహస్య, మేద పు० ; — బయట బదుట - మేద కుల జానా అ०
- గుడారము - తంబూ, డేరా పు०
- గుడి - మందిర ; ధేరా పు०
- గుడినె - కుటీ, శోపడీ స్త్రీ०
- గుడ్డ - కపడా పు० ; — గుండీ - ఘండి స్త్రీ० ; — చుట్ట - ఇందూరి స్త్రీ० ; — వీరిక - చిత్రడా పు० ; — తొమ్మ - గుడ్డియా పు०

- గుడ్డి - అంధా, అంధ వి० ; — పాఠము - కంఠస్థ వి० ; — పాఠము చేయుట - రటనా స० ; — నమ్మకము - అంధ విశ్వాస పు० ; — దీపము - ధుంధలా దీప పు० ; — బెరరింపు - గీదడ బభక్తి స్త్రీ० ; — తనము - అంధాపన పు० ; — అనుకరణము - అంధానుకరణ పు० ; — గవ్వ - కానీ కౌడీ స్త్రీ० ; — తెక్క - అంధా దిసావ పు०
- గుడ్డు - అండా పు० ; — పెట్టుట - అండా దేనా ; మరనా స०
- గుడ్లగూబ - ఉల్ల పు०
- గుణము - గుణ, స్వభావ, లక్షణ, అచ్ఛాగుణ పు० ; (వాక్య) గుణము అగుట - చంగా హో జానా అ०
- గుణపాఠము - సవక పు० ; శిక్షా స్త్రీ०
- గుణవంతుడు - గుణవాన, చరిత్రవాన వి०
- గుణి - ధనుష పు०, గుణవాన వి०
- గుణించుట - గునా కరనా, గుననా స०
- గుణితము - వారహ ఖడ్గీ స్త్రీ०
- గుత్త - పడా ; ఠేకా పు० ; — దారు - పడాచారి ; ఠేకేదార పు० ; శాశ్వత — - పకా పడా పు० ; ముని — బంధక పడా పు०
- గుత్తి - గుచ్ఛా, గుచ్ఛ పు०
- గుదము - గుదా స్త్రీ०
- గుడి - గుచ్ఛా పు०, పంక్తి స్త్రీ० ; — చట్టము - (బావిలో) జమవట్ పు०

గుడికాలు - టేడి స్త్రీం
 గుడిగట్ట - అడగొడ పుం
 గుడిగుంజ - ర్వేటి స్త్రీం
 గుడిత్రాడు - పగహా పుం
 గుద్దలి - కుదాల స్త్రీం
 గుద్దలింతుట - కుందేరనా, గోపనా,
 ఖోదనా సం
 గుద్దు - ఘ్సా, ముక్కా పుం; — ట - ఘ్సా
 మారనా సం; — లాట - ముక్కా-
 ముక్కి, ముక్కి వాజీ, ఘ్సే వాజీ స్త్రీం
 గునపము - ఖంతా పుం, కుదాల స్త్రీం
 గున్న - (జంతువు) శావక, వచ్చా;
 — (పసుగు) - కలమ, (చెట్టు) -
 పౌధా పుం
 గుప్తచరుడు - మేదియా, జాస్స పుం
 గుప్తము - తిపా హుతా, పోషిదా విం
 గుప్పించుట - ఫేకనా సం
 గుప్పలి - ముట్టి స్త్రీం
 గుప్పట - ఫేకనా, తిలరనా, సీగ
 మారనా సం
 గుప్పగుప్పన - భద్రక కే సాథ అవ్యం
 గుబాలున - అచానక, ఐకాఐక
 అవ్యం
 గుబాలుమనుట - ధమాకా కరనా స్త్రీం;
 (గుండె) దిల ధడకనా అం
 గుబిలి - కనా కా మేల, కిడ పుం
 గుబుక్కున - అచానక, ఐకాఐక
 అవ్యం
 గుబురుగ - ధనా, సఘన విం
 గుబులు - తీఖి గంధ స్త్రీం; —
 కొనుట - మహకనా అం

గుబ్బ - గాండ్ స్త్రీం, స్తన పుం; —
 తిల్లుట - వదనా, కులనా అం
 గుమాని - శంకా స్త్రీం, శక పుం
 గుమాస్తా - కలక, కరణిక పుం;
 పాడ్డు — - ప్రధాన కరణిక పుం
 గుమి - మీడ స్త్రీం, సమూహ పుం; —
 కూడుట - ఇకడా హోనా, జమా
 హోనా అం; — కూర్పుట -
 ఇకడా కరనా, జమా కరనా సం
 గుమ్మ - (దూధ కీ) ధారా స్త్రీం;
 కన్యా స్త్రీం
 గుమ్మటము - గుంబారా, కంఠిల పుం
 గుమ్మడి - కుమ్హాడా పుం, — వడి
 యము - కుమ్హడేరి స్త్రీం
 గుమ్మము - ద్దార, దరవాజా పుం,
 ఇయోదీ స్త్రీం
 గుంగి - తిలలీనా పుం
 గురిగింజ - ఘ్సచీ, గుంజా స్త్రీం
 గురుగుచెట్టు - బుడయా పుం
 గురుత్వము - వజ్రన, భార; వడగ్గన;
 ఆదర పుం, త్వాతిర స్త్రీం
 గురువు - గురు, అధ్యాపక పుం
 గుర్తించుట - పహచాననా; మాననా సం
 గుర్తింపు - పహచాన స్త్రీం
 గుర్తు - చూ. గుఱుతు
 గుఱక - కుర్రాటా పుం; — పెట్టుట -
 కుర్రాటే లెనా సం
 గుఱగుఱలాడుట - కుజలనా అం
 గుటి - లక్ష్య, నిశానా; ఉదేశ్య;
 అంత; విశ్వాస పుం; — పెట్టుట -
 నిశానా బాంధనా సం

• గుణించి - के बारे में, के संबंध में
अव्य०

గుణికాడు - निशाना अंदाज़ पु०

• గుణుతు - చిహ్న, నిశాన పు० ;
నిశానీ ; पहचान स्त्री० ; —
పడుట - उपटना अ० ; —
పట్టుట - पहचानना स०

గుణ్ణము - घोड़ा पु० ; ఆడు —
घोड़ी स्त्री० ; గుణ్ణపు దళము -
घुडसवार सेना स्त्री० ; గుణ్ణపు

• పరుగు - घुड़दौड़ स्त्री० ; —
పిల్ల - बछ्वा पु० ; గుణ్ణపువాడు -
साईस पु० ; గుణ్ణపురావు -
घुड़सवार पु० ; గుణ్ణపుబండి -
ताँगा पु०

గుణ్ణపుకాల - अस्तवल, घुड़साल पु०

గుణ్ణ - खुराटा पु० ; గుర్రాడ స్త్రీ० ;
—పెట్టుట, మనుట - गुर्रांना
अ० ; खुराटें लेना स०

గులక - बटिया, बिलौर पु०

గులగుల - खुजलाहट स्त्री०

గులాబి - गुलाब पु० ; —లేహము -
गुलकंद पु०

గుల్మము - झाड़ी ; लीहा ; (सेना की)
टुकड़ी स्त्री०

గుల్ల - फुँसी ; कौड़ी स्त्री० ; कौड़ी
का ; नरम, ढीला वि० ; —
చేయుట - सर्वनाश करना स०

గుళిక - (देवा की) गोली स्त्री०

గువ్వ - कबूतर, छोटा पक्षी पु०

గుసగుసలు - कानाफूँसी, फुसफुसाहट
स्त्री० ; —అడుట - कानाफूँसी
करना स०

గుహ - गुफा, कंदरा स्त्री०

గూడు - घोंसला, पिंजड़ा, आला पु०

గూటము - मुँगरी స్త్రీ० ; खूँटा,
खंभा पु०

గూడ - पानी उलीचने की टोकरी ;
घुग्घी స్త్రీ० ; —కట్టు - కుంగి స్త్రీ०,
తహమత పు०

గూడుబండి - माल गाड़ी స్త్రీ०

గూడచారుడు - जासूस, खुफिया पु०

గూడము - गूढ ; छिपा हुआ वि०,
रहस्य पु०, పదేలి స్త్రీ० ; —గా -
చుపచాప, లుక్-छिपकर अव्य०

గూని, గూను - కుబ్జ పు०, కుబ్జి వి०

గృహకృత్యములు - घरेलू काम-
काज पु०

గృహదేవత - कुल-देवता पु०

గృహము - गृह, घर, मकान पु० ;
—నకుసంబంధించిన - घरेलू वि०

గృహస్థుడు - गृहस्थ पु० ; —అగుట -
घर बसाना स०

గృహిణి - घरवाली స్త్రీ०

గంటించుట - बाहर निकलवाना स०

గంటుట - बाहर निकालना, ढकेलना
स०

గనుసు - शकरकंद पु०

గఠాటు - कीप, कीफ స్త్రీ०

గఠ - गुच्छा, घौद, घौर पु०

నెలుచుట - జీతనా, విజయ పానా
సం, సఫల होना अं

నెలుపు - జీత, విజయ, సఫలతా స్త్రీం

నేడ - బ్రేస స్త్రీం ; —చూడ -
(పెయ్య) పడియా స్త్రీం ; (దున్న)
కటరా పుం

నేయము - గీత, గానా పుం

నేలి - ఉపహాస, హ్సీ-రదా పుం ; —
చేయుట - ఉపహాస करना सं

గొంగడి, గొంగళి - కంబల పుం

గొండము - కుండ్లి స్త్రీం ; అంకుడా పుం

గొంతు - గలా, సుర పుం ; —కోయు
ట - గలా కాటనా సం ; —పిసు

కుట - గలా ఘోటనా సం ; —
చించుకొనుట - గలా ఫాడకర

బొలనా సం ; —బొంగురు పో
వుట - గలా బేటనా అం ; —

కూర్చుండుట - ఉకడ్డై బేటనా
అం ; —కోయుట - (అన్యాయ

ముగా) గలే పర తురి ఫేరనా సం ;
—మీదకూర్చుండుట - గరదన

పర సవార होना अं

గొంతమకోరిక - హ్వాई కిలా పుం

గొండి - తంగ గలి, కులియా స్త్రీం ;
కోనా పుం

గొగ్గి - అసమాన, వెడ్రీల విం ; —
పన్ను - కుకర దాత పుం

గొట్టంగి - కేవడా పుం

గొట్ట - గూదా పుం

గొట్టము - నలి స్త్రీం ; చొగా పుం

గొడవ - గడవడి స్త్రీం ; గొలమాల,
వఖేడా పుం

గొడారి - చమార పుం

గొడుగు - తాతా పుం, తురీ స్త్రీం

గొడ్డలి - కులాడి స్త్రీం

గొడ్డు - డోర, పశు పుం ; —పోవుట -
నిష్ఫల होना अं ; —తనము -
వంధ్యత్వ పుం

గొడ్డలు - బాక్ష స్త్రీం

గొలుగుట - గునగునానా, కుడబుడనా
అం

గొప్ప - బడా, విశాల, మహాన, కేచా
విం ; —తనము - బడప్పన పుం ;

—చేయుట - (కా) ఆదర करना
సం ; —మనస్సు - ఉదార हृदय

పుం ; —వారు - బడే లోగ,
ఆదరణీయ వ్యక్తి పుం

గొబ్బి, గొబ్బిళ్లు - దేహాతీ నృత్య పుం

గొయ్యి - గడ్డా ; ఖడ్గు పుం ; —

త్రవ్వట - కుంకా ఖోదనా సం

గొరగొర - జల్దీ, శీఘ్ర अव्यं

గొలిప, గొరిసె - కుర పుం

గొలిగించుట - ముడ్వనా సం

గొలుగుట - ముడ్నా ; బాల వనానా సం

గొట్టు - హల విశేష పుం

గొట్ట - (మగ) మేడా పుం, (ఆడు)

మేడ స్త్రీం ; —పిల్ల - ఉలా,

మేమనా పుం ; —దాటు - మేడియా-

ధషాన పుం ; —అకాపరి - గడరీయా

పుం ; —పెంచక - మేగనీ స్త్రీం

- గొలిమిడి - కాసే పుం
- గొలుసు - జంజీర, సాకల స్త్రీం ;
కాఠి—పాజేవ స్త్రీం ; —చాత -
- వసియి స్త్రీం ; ఖామిని కొలుచు
—జరీవ స్త్రీం
- గొల్లత, గొల్లరి - గ్వాళిన్ స్త్రీం
- గొల్లవాడు - గ్వాళా పుం
- గొల్లమనుట - హయ-తోవా మచానా సం
- గొల్లము - కుండ్లి స్త్రీం
- గో - గాయ కా విం (గోష్ఠిరము -
- గాయ కా దృఢ)
- గోంగూర - ఖిల పుం
- గోండుకప్ప - దాదూర పుం
- గోకుడుపాట - కురపి స్త్రీం
- గోచి - కౌపిన్ పుం, కఱ్ఱియి స్త్రీం
- గోజుట - దిక్ కరనా, సతానా సం
- గోటు - గోట స్త్రీం ; కినారా, ధమండ్
పుం ; —కాడు - విలాసి పుం
- గోచరము - దీక్షిణవాళా పుం
- గోచరించుట - దీక్షిణా, సూక్షిణా
అం
- గోడ - దీవార, మిత్తి స్త్రీం ; —
కట్టుట - దీవార ఉఠానా సం
- గోదాడుట - విలాప కరనా సం ;
రోనా అం
- గోడు - దుఖ, క్లేశ పుం ; —గోడు
మని - ఫూట ఫూటకర అవ్యం
- గోతము - బోరా పుం, గొన్ స్త్రీం
- గోత్రము - కుల, వంశ ; పహాడ పుం
- గోదారి - తలఱుత్ స్త్రీం

- గోదుమ - గోడ్డు పుం, గోడ్డు కా విం ;
—జావ - ఫల్దూదా పుం ; —మాక -
సూజి స్త్రీం
- గోనె - బోరా పుం ; గొన్ స్త్రీం ; —
గుడ్డ, పట్ట - టాట పుం
- గోపనము - త్రిపావ, రహస్య పుం
- గోపాలుడు - గ్వాళా ; కృష్ణ పుం
- గోపిక - అహీరిన్, గోపికా స్త్రీం
- గోప్యము - గోపనీయ, రక్షణీయ విం
- గోమారి - కిలనీ స్త్రీం
- గోము - లాడ-ప్యార, దులార పుం
- గోరంట - కరసరేయా పుం, మోడ్డి స్త్రీం
- గోరి - కబ్బ స్త్రీం
- గోరు - నఖ, నాఖన పుం ; —గల్లు -
నహరనీ స్త్రీం ; —గిల్లుకొమచు
కూర్పుండుట - ఇఖ మారనా సం ;
గోరంత దానిని కొండంతలు
చేయుట - తిల కా తాడ బనానా
సం ; —చుట్టు - గలకా పుం
- గోరువంక - మేనా, సారికా స్త్రీం
- గోరువెచ్చన - కునకునా విం
- గోరోజనము - గోరోచన్ పుం
- గోల - శోర పుం ; —చేయుట -
శోర మచానా సం
- గోళికాయ - గోలి స్త్రీం
- గోళిగుంట - గుచ్చి స్త్రీం
- గోపు - గాయ స్త్రీం
- గోమ - పరదా ; —తోమండు -
గోశా-నశీన్, పరదా-నశీన్ విం
- గోష్ఠి - గోష్ఠి, గోట స్త్రీం

గోసంగి - చమార, हरिजन पु०
 గోసాయి - गोसाई, गुसाई पु०
 గాండ్లవాడు - कलार पु०
 గార - गाल, कपोल पु०
 గారవము - गौरव पु०, इज्जत स्त्री०
 గారవనీయుడు - माननीय, गौरवनीय
 వి०
 గారవించుట - (की) इज्जत करना,
 (का) आदर करना स०
 గారంటి - गारंटी स्त्री० ; — చేయు
 వాడు - गारंटीकर्ता पु०
 గ్రంథకర్త - ग्रन्थकर्ता, लेखक पु०
 గ్రంథము - ग्रन्थ पु०, पुస్తక స్त्री०
 గ్రంథాలయము - पुस्तकालय पु०
 గ్రంథి - गाँठ स्त्री०
 గ్రక్కున, గ్రమ్మన - जल्दी, तुरन्त
 అవ్య०
 గ్రహచారము - भाग्य, दुर्भाग्य पु०,
 बद किस्मती स्त्री०
 గ్రహణము - ग्रहण, स्वीकार ; सूर्य
 या चन्द्र ग्रहण पु०
 గ్రహించుట - ग्रहण करना, समझना,
 सीखना, स्वीकार करना स०
 గ్రాంథికము - किताबी, साहित्यिक वि०
 గ్రాంటు - अनुदान पु० Grant
 గ్రామకంఠము - चरागाह पु०, चरी
 స్త్రీ०
 గ్రామసింహము - कुत्ता, ग्रामसिंह पु०
 గ్రామణి - (गाँव का) मुखिया, पटेल पु०
 గ్రామము - गाँव, ग्राम, देहात पु०

గ్రావెలు - बजरी स्त्री० ; ओला,
 छोटा कंगूरा पु० ; — రోడ్డు -
 बजरी की सड़क स्त्री० ; — పలు
 చుట - बजरी बिछाना स०
 గ్రాసము - भोजन, कौर, ग्रास पु०
 గ్రుక్క - साँस स्त्री०, घूट पु० ; —
 పట్టుట - साँस रोकना स०
 గ్రుక్కిళ్లు మింగుట - हिचकिचाना ;
 प्रतीक्षा करना स०
 గ్రుచ్చుకొనుట - चुभना अ०
 గ్రుచ్చుట - चुभाना ; गाड़ना स०
 గుడ్డి - अंधा वि०
 గుడ్డు - अंडा पु० ; (కన్న) पुतली
 స్త్రీ०
 గుడ్డు - घूसा पु० ; — లాట - मुक्के -
 बाजी स्त्री०
 గ్లాని - खेद पु०, थकावट स्त्री०
 గ్లాసు - गिलास पु०
 ఘ
 ఘంట - घंटा पु० ; (రెండు ఘంటలు
 పట్టినది - दो घंटे लगे) (ఇప్పు
 డెన్ని ఘంటలుకొట్టినది, లేక
 ఇప్పుడెంత సమయము - अब
 कितने बजे हैं) — లకు - बजे ;
 (నాలుగు ఘంటలకు - चार बजे)
 ఘంటాపథముగ - स्पष्ट रूप से,
 निश्चित रूप से अव्य०
 ఘట - समूह ; बर्तन, मटका, कुंम-
 स्थल, शिखर पु०
 ఘటన - घटना स्त्री०, वाक्या पु०

- ఘటము - ఘట; శరీర పుం
- ఘటించుట - होना, घटना అం
- ఘటిక, ఘడియ - घड़ी స్త్రీం
- ఘట్టము - ఘాట; తంగ పహాడీ మార్గ, పుస్తక కా ఒక భాగ పుం
- ఘనత - बड़प्पन, महत्व పుం ; ప్రతిష్ఠా, మహిమా స్త్రీం ; — కెక్కుట - ప్రతిష్ఠిత హోనా, ప్రఖ్యాత హోనా అం
- ఘనపాతి - वेदाध्यायी పుం
- ఘనము - बड़ा, भव्य విం
- ఘనీభవించుట - घनीभूत హోనా; జమనా అం
- ఘనుడు - महान या प्रतिष्ठित व्यक्ति పుం
- ఘల్లునుమట - छमछमाना అం, రుణశ్చున కరనా సం
- ఘాటు - तीखापन పుం ; చరఫరాహ్ట, తీఖీ గంభ స్త్రీం
- ఘాతకము - घातक, हानिकारक, विनाशक విం
- ఘాతకుడు - घातक, हत्यारा, खूनी పుం
- ఘాతము - प्रहार, खून పుం ; హత్యా స్త్రీం
- ఘాతుక జంతువు - खूँखवार जानवर, हिंन्न పశు పుం
- ఘింకరించుట - चिंघाड़ना, गरजना అం
- ఘింకారము - चिंघाड़ पुं
- ఘృతము - घी, घृत పుం
- ఘోరము - भयंकर, भयानक విం
- ఘోరయుద్ధము - घमासान जंग पుం

ఘోష - ऊँची अस्पष्ट ध्वनि स्त्रीं,
 కోలాహల, हुल्लाड़ పుం
 ఘోషణ - घोषणा स्त्रीं, ऐलान పుం
 ఘోషించుట - गूँजना అం ; ఘోషణా కరనా, ऐलान कर्ना సం

చ

చంచరికము - भ्रमर పుం
 చంచలము | చంచల, చపల, అస్థిర
 చంచలుడు | విం
 చంచుపుటము - चोंच స్త్రీం
 చండాలుడు - अच्छूत ; पापी పుం
 చంద్రకాంతము - चंद्रकांत मणि, सफ़ेद कमलिनी స్త్రీం
 చంద్రవంక - अर्द्ध चंद्र పుం
 చంద్రిక - चाँदनी, चंद्रिका స్త్రీం
 చంద్రుడు - चंद्र, चाँद, चंद्रमा పుం
 చకచక - झटपट अव्यं ; —
 లాడుట - फुर्ती से चलना అం
 చకితము | చకిత, हक्का-बक्का ; घब-
 చకితుడు | ड़ाया हुआ విం
 చక్రవర్తి - सम्राट, शाहंशाह పుం
 చక్రవర్తి కూర - बथुआ పుం
 చక్రము - चक्र, पहिया, घेरा, वृत्त పుం
 చక్రవాకము - चक्रवा पుం
 చక్రవాళము - क्षितिज పుం
 చక్రవృద్ధి - मिश्र व्याज పుం
 చటులము - चटुल, चंचल; सुंदर విం
 చట్టము - चट्टम, कानून, विधि, राज-नियम పుం ; Act విధి స్త్రీం
 చతురంత - पृथ्वी స్త్రీం

చతురత - హెషియారి స్త్రీం, కౌశలపుం
 చతురము - చతుర, కుశల, హెషియారి
 విం
 చతుర్థము - చౌతా, చౌతాई విం
 చతుర్థశము - చౌదహవ్ విం
 చతుర్థః - చౌదస స్త్రీం
 చతుష్పథము - చౌరాహా పుం
 చత్వారము - దృష్టి దోష పుం, దూర దృష్టి
 స్త్రీం
 చపల - విజలీ స్త్రీం
 చపలత - అస్థిరతా, చపలతా స్త్రీం
 చపలము - అస్థిర, చపల, చంచల విం
 చమరము - చ్చేవర పుం
 చమరిమృగము - చమరీ స్త్రీం
 చయము - సమూహ పుం, రాశి స్త్రీం
 చరణము - చరణ పుం ; కవిता కీ
 పంక్తి ; జడ స్త్రీం
 చరమము - చరమ, అంతిమ, ఆఖరి విం
 చరము - చర, చంచల, జగమ విం
 చరాచరము - చరాచర, స్థావర-
 జగమ పుం
 చరాస్త్ర - చల సंपత్తి స్త్రీం, మనకూలా
 పుం
 చరించుట - హిలనా, చలనా, విచరనా,
 ఘూమనా అం
 చరిత్ర - కహానీ స్త్రీం ; ఇతిహాస ;
 బర్తావ పుం
 చర్చ - చర్చా (discussion), బాత-
 చీత స్త్రీం ; విచార, క్రికా పుం
 చర్చించుట - విచార కరనా, చర్చా
 కరనా సం

చర్మకారుడు - చమార పుం
 చర్మము - చమడా పుం, క్షాల ; క్షాల
 స్త్రీం
 చర్మ - ఆచరణ, బర్తావ, కామ పుం ;
 కార్యవాహి, కార్షవాహి స్త్రీం
 చర్మణము - చబానా, చర్వణ పుం
 చలనము - సంచలన పుం, గతి, చెష్టా
 స్త్రీం
 చలనచిత్రము - చల-చిత్ర పుం
 చలము - చల, అస్థిర, గతిశీల విం
 చలానా - చాలాన పుం
 చలాయించుట - చలనా, రక్త చక్ర
 హోనా, భాగ జానా అం
 చలించుట - హిలనా, విచలిత హోనా అం
 చలించని - అటల, అచల విం
 చాంచల్యము - చంచలతా, అస్థిరతా
 స్త్రీం
 చాకచక్యము - ప్రవీణతా, కుశలతా,
 హెషియారి, చాలాకీ స్త్రీం
 చాకిరి - చాకరీ, సేవా-దహల స్త్రీం
 చాకు - చాక్కు పుం, కురీ స్త్రీం
 చాగ - గోకర్ణి, మూర్ఖా స్త్రీం
 చాటుపు - మీటి బాత, దిల్లగి-బాగ్నీ
 స్త్రీం ; చాటుకవిత్వము - ఆశు-
 కవిता స్త్రీం ; చాటుపద్యము -
 ఆశు-గీత పుం
 చాడీ - చుగలీ స్త్రీం ; —కూరు -
 చుగల క్షోర విం
 చాతకము - చాతక, పపిహా పుం
 చాదస్తము - శక్త, సనక స్త్రీం ; క్షంత
 పుం

- చాదస్తుదు - झकी, खन्ती, सनकी वि०
- चाळु - दाल की खट्टी, कढ़ी स्त्री०
- चिंक्ती - फटा-पुराना वि०
- चिंचुట - फाड़ना स०
- चिंचुकोनुట - फाड़ डालना,
(गो०) गला फाड़-फाड़कर
बोलना स०
- चिंश - इमली का पेड़ पु० ; चिंता
स्त्री० ; चितन वि० ; —तैदु -
कोई चिंता नहीं है, कोई बात
नहीं है ; —गिंज - चिंचा स्त्री० ;
—चिगुरु - चिंचोटक पु० ;
—पंडु - इमली स्त्री० ; —तैवि
बादु - निश्चित वि०
- चिंशनीयमु - सोचने लायक,
विचारणीय वि०
- चिंताग्रस्तुदु - चिंतातुर वि०
- चिंथिंचुట - सोचना, विचार करना,
खयाल करना स० ; दुखी होना अ०
- चिंदलवंदल - अस्तव्यस्त ; तितर-
वितर वि० ; —चैयुట - तितर-
वितर करना स०
- चिंदुట - छिड़कना, गिराना स०
- चिंदुद्रोक्कुట - नृत्य करना,
नाचना स०
- चिंपि - फटन, चिथड़ा पु०
- चिंपिరి - रुखा, बिखरा हुआ वि० ;
—शलगल - झबरा वि०
- चिंपुట - फाड़ना, चीरना स०
- चिंकाकु - झुंझलाहट, अरुचि, चिढ़,
खीज स्त्री० ; —पेట్టుట - दिक्
करना, तंग करना स०

- చికిత్స - इलाज पु० ; चिकित्सा स्त्री०
- చికిలి - चिकना, चमकदार वि०
- చికిర్లు - करने की इच्छा स्त्री०
- చిక్కిదనము - गाढ़ापन पु०
- చిక్కిన - गाढ़ा, मोटा वि०
- చిక్కిబట్టుట - कसकर पकड़ना ;
किफायत करना स०
- చిక్కిబడుట - गाढ़ा बनना, जमना
अ०
- చిక్కిణము - चिकना, मुलायम वि०
- చిక్కిము - जाली, जालीदार थैलीस्त्री०
- చిక్కిన - पकड़ा हुआ, बचा हुआ वि०
- చిక్కిపోవుట - दुबला होना, सूखकर
काँटा होना अ०
- చిక్కు - उलझन, समस्या, गुत्थी स्त्री० ;
—పడుట - उलझना अ० ; —
తీయుట - सुलझाना स०
- చిక్కుడు - सेम स्त्री०
- చిక్కుపడిన - उलझा हुआ वि०
- చిగిరించుట - पल्लवित होना अ०
- చిగురు - कोंपल स्त्री० ; पल्लव पु० ;
(పంతు) మూసడ పు० ; —టాకు -
फिसलय पु० ; —పెట్టుట -
పలలవిత होना अ०
- చిచ్చు - आग, ज्वाला स्त्री० ; —
బుడ్డి - फुलझड़ी, गुलरोज़ स्त्री०
- చిటచిటమునుట - फटफटाना अ०
- చిటపొటలాడుట - చిడచిడనా అ०
- చిటక } చుటకీ స్త్రీ० ; —వేయుట
- చిటుక } చుటకీ బజానా స० ; —

వేయునంతలో - చుటకీ బజాతే
 అవ్యం ; చిరుకడు - చుటకీ-భర
 విం
 చిరుపాచు - బహుత ఊటా విం
 చిరుకనప్రేలు - కనగరియా, ఉంగులీ,
 ఉంగునీ స్త్రీం
 చిట్టచివర - ఆఖిర, అంత మే, అంతతో-
 గత్వా అవ్యం
 చిట్టచీకటి - ధనధోర అధికార పుం
 చిట్టాముదముచెట్టు - బలా స్త్రీం
 చిట్టము - ఖంగర పుం
 చిట్టెలుక - చుహియా స్త్రీం
 చిట్టుట - చిరనా, దరకనా అం
 చిడిముడిపాటు - చిడ్, జల్ద-బాజీ
 స్త్రీం
 చిడుగుడు - కబడ్డీ స్త్రీం
 చిడుము - ఖాజ, కుజలీ స్త్రీం
 చితి - చితా స్త్రీం
 చితుకుట - కుచలా యా ఫూట జానా అం
 చితుకగొట్టుట - కుచలనా సం
 చిత్తగించుట - సుననే, పడనే యా దేఖనే
 కీ కృపా కరనా సం
 చిత్తడి - నమీ, తరీ స్త్రీం ; నమ, తర విం
 చిత్తము - చిత్త, మన పుం ; ఇచ్ఛా,
 జీ హౌ అవ్యం ; చిత్తవృత్తి - మన
 కా క్షుకావ పుం ; ప్రకృతి స్త్రీం ;
 చిత్తాను సారముగా - ఆపకీ
 ఇచ్ఛానుసార అవ్యం ; మీ చిత్తము -
 ఆపకీ ఇచ్ఛా స్త్రీం
 చిత్తరువు - చిత్ర పుం, తస్వీర స్త్రీం

చిత్తు - మసవిదా పుం ; — కాగితము -
 రదీ కాగజ్జ పుం
 చిత్రకారుడు - చిత్రకార, చితేరా పుం
 చిత్రము } చిత్ర పుం ; తస్వీర స్త్రీం ;
 చిత్రపటము } — వ్రాయుట - చిత్ర
 ఖీచనా సం
 చిత్రలేఖనము - చిత్ర-లేఖన పుం
 చిత్రవాలము - నీలకంఠ పక్షి పుం
 చిత్రవిచిత్రము - రంగ-విరంగా విం
 చిత్రాన్నము - ఖిచిడి స్త్రీం ; ఊకా
 హుతా భాత పుం
 చిత్రించుట - (కో) చిత్రిత కరనా,
 (కా) చిత్ర బనానా సం
 చిదుగు - సూక్తి లకడీ, సమిధా స్త్రీం
 చిదుముట - చికోటి కాటనా, నోచనా
 సం
 చినుగుట చూ. చిలుగుట
 చినుకు - ఊటా పుం ; —లు పడుట -
 ఊటె పడనా, బూదా-బూదీ హోనా అం
 చిన్న - ఊటా ; నీచ విం ; —
 చూపు - ఉపేక్షా స్త్రీం ; తిరస్కార
 పుం ; —తనము - బచపన పుం ;
 వెడ్జిత్తీ స్త్రీం ; —డి - కుమారీ,
 లడకీ, యువతీ స్త్రీం ; —నాడు -
 బచపన పుం ; —పుచ్చుట -
 శరమిదా కరనా, అపమానిత కరనా
 సం ; —పోపుట - ఖిన్న హోనా,
 నిరాశ హోనా అం
 చిన్నము - తోలే కా $\frac{1}{8}$ వాణ్ణి భాగ పుం
 చిన్నాపాన్నాపా - సుందర, "ఆకర్షక
 విం

- చిన్నవాడు - బచ్చా, లడకా, యువక పుం
- చిన్నెలాడి - నాజ్-నఖరే దిఖానేవాళి, నాజ్నీన ల్లీం
- చిన్నయము - చిన్మయ, పరమేశ్వర పుం
- చిప్ప - ఖోపడీ, (ముత్తెపు) సీప ల్లీం
- చిబుకము - చిబుక పుం ; ఠోడీ ల్లీం
- చిమచిమ - చునచునా పుం ; —
- లాడుట - చునచునానా అం
- చిమ్మచికటి - ఘనా అంఘకార పుం
- చిమ్మటపురుగు - ఫర్తిగా పుం, (కపడే
- కా) కీడా పుం
- చిమ్మనగ్రోవి - పిచకారి ల్లీం
- చిమ్మలి - తిల కా లడ్డు పుం
- చిమ్మి - చిమనీ ల్లీం ; ధుఆకశ పుం
- చిమ్మట - ఫేకనా ; జాడ్డు దేనా, విఖేరనా సం ; బహ నికలనా అం
- చిరంజీవి - చిరంజీవీ, చిరాయు విం
- చిరాకు - నారాజ్నీ, ల్లీం ; —
- పడుట - నారాజ్నీ హోనా అం
- చిరుగుట - ఫటనా, చిరనా అం
- చిరుగు - ఫటన పుం
- చిరునామా - పతా పుం ; —
- దారు - పానేవాళా పుం
- చిలచిలలాడుట - చిడచిడనా, చుండలనా అం
- చిల్లికూర - మరసా పుం
- చిలు - చోటా, నమ్ర, మంద విం ; —
- గంట - ఘంటీ ల్లీం, ధ్వేరు పుం ; —
- గజ్జలు - ధ్వేరు ; —
- చాప - ములాయమ చటాई ల్లీం ; —
- తిండి -

- జలపాన, నాశ్తా పుం ; —
- నాలుక - గల శుంబీ, జీమీ ల్లీం ; —
- నవ్వు - ముస్కాన, ముస్కరాహ్ట ల్లీం ; —
- నెనగలు - చబేనా పుం
- చిలుత - చీతా పుం ; చోటా విం
- చిలుపాల - ధూధియా పుం
- చిలుబెండ - కుగీ, ఖారేటి ల్లీం
- చిల్లుబుల్లు - వకశక పుం ; —
- మనుట - నారాజ్నీ హోనా, చిదనా అం
- చిలప - లచ్చా పుం
- చిలికంచుట - చిడకనా సం
- చిలిపి - అల్ప, స్వల్ప విం
- చిలక - తోతా, సుగగా పుం ; —
- పలుకు - తుతలీ-బోలీ ల్లీం ; —
- కొయ్య - రేవ్టీ ల్లీం
- చిలకడ } ఫదా, అఖిన పుం
- చిలకట్టు }
- చిలకరించుట - చిడకనా సం
- చిలుకు - కుంబీ ల్లీం
- చిలుకుట - మథనా, విలొనా సం
- చిలుము - జంగ, మోర్చా పుం ; —
- పట్టుట - జంగ చదనా, —
- ఊరుట - కసానా అం
- చిల్లకోల - బల్లమ, బాలా పుం
- చిల్లగింజ - నిర్మలీ ల్లీం
- చిల్లకొండి - కలహకారి, జగడల్ల విం
- చిల్లపెంకు - ఠీకరా ల్లీం
- చిల్లర - రేజ్గారి, బొజ్జ ల్లీం ; —
- మార్పుట - బొజ్జనా సం ; —
- అంగడి - ఫుటకర చీజో కీ దుకాన ల్లీం

చిల్లి - డెడ్ పుం ; — గవ్వ - ఫూటీ కౌడీ
 స్త్రీం ; — గవ్వ చేయ కుండుట -
 కౌడీ కే కామ న होना अ०
 చిల్లులు పడుట - డెడ్ జానా, డెడ్
 పడనా అం
 చివర - ఆఖిర, అంత में अव्य०
 చివాలున - ఫుర్తీ سے अव्य०
 చివుకుట - చిపచిపానా, సడనా అం
 చివుక్కుమనుట - మన మసోసనా అం
 చివ్వ - యుద్ధ పుం ; — గడ - బాలా పుం
 చివ్వన - ఎకాఎక, ఇట్, అచానక
 అవ్య०
 చిహ్నము - చిహ్న, నిశాన పుం
 చికటి - అంఘెరా, అంఘకార పుం ; —
 కొట్టు - కాల కోఠరీ స్త్రీం ; —
 — తప్పు - వ్యభిచార పుం ; —
 రాత్రి - అంఘెరీ రాత్ స్త్రీం ; —
 చెట్టు - తమాల పుం
 చీకుట - చూసనా సం
 చీకాకు - క్లెష, దుఖ పుం ; — పరచు
 ట - క్లెష పఠ్చానా, తేగ కరనా సం
 చీకిరించుట - (ఆళ్వే) ములములానా సం
 చీకు - అంఘా విం
 చీకుతాయి - చమగీదడ ; జీగిర పుం
 చీకొట్టుట - శిడకనా, లానత దేనా,
 ఖిక్కారనా సం
 చీట్లపేక - తాశ పుం
 చీటి - పురజా, రుక్మా పుం
 చీటికిమాటికి - బార-బార, అకసర ;
 అనావశ్యక అవ్య०

చీడ } (పొదో కా నాశక) కీడా
 చీడపురుగు } పుం
 చీతార్కరము - చీల్ల స్త్రీం
 చీదర - అప్రసత్తా స్త్రీం ; ద్రేష పుం ;
 — కలిగించుట - ఉబానా, ఉకతా
 దేనా సం
 చీనా - చీన కా విం
 చీపు - ధౌద కా భాగ పుం
 చీపురు - జ్ఞాడ్డు, క్చీచీ పుం
 చీమ - చీటి స్త్రీం ; — ల పుట్ట -
 విమౌత్, బాబీ స్త్రీం ; — చిటుకు -
 లతకా స్త్రీం
 చీమిడి - నెటా పుం
 చీము - పీవ స్త్రీం, (విరేచనము)
 ఆవ పుం ; — పట్టుట - పకనా,
 పీవ పడనా అం
 చీముంత - లోటా పుం
 చీర - వస్త్ర పుం, సాదీ స్త్రీం ; —
 కొంగు - గోజనవట్ పుం ; —
 చెంగు - అంచల పుం
 చీరపేను - చిల్లడ ; జుబా, చీలర పుం
 చీరము - పెడ కీ డాల స్త్రీం ;
 వకాలత పుం
 చీరుట - చీరనా, లురోచనా ; పాస
 బులానా సం
 చీల - కీల, మెఖ స్త్రీం ; — కొట్టుట -
 కీల ఠొకనా ; పాడనా సం
 చీలదీయుట - అలగ కరనా ; ఫూట్
 డాలనా ; చీరనా సం
 చీలమండ - ట్టి స్త్రీం

- श्रीलोक - टुकड़ा पु०
 श्रीलुचुल - तोड़ना, फोड़ना, भाग करना स०
 • श्रीलुल - टूटना, फूटना, चिर जाना, अलग होना अ०
 चुंबक - तराजू का काँटा ; चुंबक पु०
 चुंबक - चिबुक पु०, ठोढ़ी स्त्री
 चुलक - चुल्लू पु०
 चूर्ण - चूरन पु० ; बुकनी स्त्री
 चिंगगोष्ठ - हराना स०
 चिंगल - लाल कमल पु०
 चिंगा - लाल वि०, लालिमा स्त्री
 चिंगु - आँचल, किनारा पु०
 चिंगुल - हारना (खेल में) अ०
 चिंगुन - झट, चपलता से अव्य०
 चिंदादुल - टुकड़े-टुकड़े करना स०
 चिंदु - गेंद, कंदुक पु०
 चिंदुल - काटना, टुकड़े बनाना स०
 चिंदुल्ल - गेंदा पु०
 चिंथ - के पास, के निकट, आसपास अव्य०
 चिंदुल - पाना, प्राप्त करना ; अनुभव करना स०
 चिंथ - गाल, भाग पु० ; तरफ स्त्री० ;
 —काय - तमाचा, चाँटा पु०
 चिंथ - लोटा पु०
 चिंथु - चकमक पत्थर पु०
 चिंथ - टुकड़ा, लकड़ी का टुकड़ा पु० ; तैली स्त्री० ; —काय - धुन पु०

- चिंथ - (रश्मि) मुल मुल
 जड़ाव पु० ; (राशि) चिंथ - नकाशी स्त्री० ; —पनि चिंथ
 चिंथ - जड़िया, नकाश पु०
 चिंथ - जड़वाना ; नकाशी करवाना स०
 चिंथ - गाल पु०
 चिंथ - गाल, पक्ष पु० ; छिलका पु० ; (पंथ) तरफ स्त्री० ; (चिंथ) - चिंथ पु० ; (चिंथ) ज्यो का त्यों अव्य०
 चिंथ - छिलना, (राशि) चिंथ बेल-बूटे का काम करना ; नकाशी करना, (रश्मि) जड़ना स०
 चिंथ - पेड़, वृक्ष पु० ; —मुदल - तना ; —मुदल - ठूँठ पु०
 चिंथ - खराब करना, नाश करना, बिगाड़ना स०
 चिंथ - खराब होना, बिगाड़ना, बेकार होना अ०
 चिंथ - बुराई, खराबी स्त्री०, दोष पु०
 चिंथ - कबड्डी स्त्री०
 चिंथ - बुरा, खराब, दुष्ट, अनुचित, गलत वि० ; —चिंथ - बुराई, खराबी स्त्री०
 चिंथ - घुटना पु०
 चिंथ - कूड़ा-करकट, कचरा पु०
 चिंथ - बिखरना, छितराना स०
 चिंथ - बिखरना, छितरना ; (चिंथ) चौधिया जाना अ०

చెదలు - దీమక స్త్రీం

చెప్ప - చప్పల, జూతా పుం ; —లు

కుట్టువాడు - చమార పుం ; —

చెబ్బలు తినుట - జూతా ఖానా సం

చెప్పట - కహనా, బోలనా సం

చెప్పడుమాట - అకవాహ, ఉడతీ
ఖబర స్త్రీం

చెప్పతట్ట - గధాపదీ స్త్రీం

చెమట - పసీనా, స్వేద పుం ; —

బిందువు - స్వేదబిందు స్త్రీం ; —

కాయట - పసీనా బహనా సం ;

—కాయ - ధమోరీ, అమ్మోరీ స్త్రీం ;

—పట్టుట - పసీనా నీకలనా,
పసీజనా అం

చెమర్చుట - పసీనా బహనా సం

చెమ్మ - నమీ, తరీ స్త్రీం ; —గిల్లుట -

నమింపజానా, తరంపజానా అం

చెయిపట్టుట - రక్షా కరనా, హత
పకడనా ; వివాహ కరంపజానా సం

చెయ్యి - హత పుం

చెరచెర - జల్దీ, తేజీ సే, కుర్తీ సే
అవ్వం

చెరలాటము - खेल, ఖిలవాడ పుం

చెరలాడుట - खेलనా అం, ఖిలవాడ
కరనా సం

చెరుగుట - ఆసానా సం

చెఱ - జెల, కారాగార, కారావాస పుం ;

—గొనుట, పట్టుట - కబూ మే కర
లెనా, కేద కరనా, గిరఫ్తార కరనా
సం

చెఱగు - పట్టా, అంచల పుం

చెఱకు - గన్నా పుం, ఐఖ స్త్రీం ; —

ముక్క - గుండెరీ స్త్రీం

చెఱచుట - ఖరాబ కరనా, విగాడనా,

వేకార బనానా, నాశ కరనా సం

చెఱచెఱలాడుట - గుస్తే మే ఆనా అం

చెఱువు - తాలాబు పుం

చెఱగుట - శోభితంపజానా ; ప్రకాశిత

హోనా ; ఘటనా అం

చెఱమ - సోతా పుం

చెఱరేగుట - ప్రబలంపజానా, ఉత్తేజిత

హోనా, తీవ్రంపజానా అం

చెఱి - సఖీ, సహేలీ స్త్రీం ; —కత్తె -

సహేలీ, సాథిన స్త్రీం ; —కాడు -

మిత్ర, దోస్త, సాథీ పుం

చెఱిది - ఉపదేశ పుం

చెఱిమి - మిత్రతా, దోస్తీ స్త్రీం

చెఱియలికట్ట - బేలా, సమద్ర కా కిరనారా
పుం

చెల్లాచెదరు - తితర-వితర విం

చెల్లాటము - खेल, ఖిలవాడ పుం

చెల్లించుట - (ధనము) అదా కరనా ;

(ముఠము) చుకానా ; (కొరిక,

మాట) పూర కరనా సం

చెల్లుట - (సమయము, వయస్సు)

గుజరనా, బీతనా ; (ధనము) ఖతమ

హోనా, మరనా ; (కొరిక) పూర హోనా,

(నాఠము) ప్రచలితంపజానా, జారీ

హోనా, చలనా ; (మాట) చలనా ;

(అప్పు) చుకంపజానా అం

- చెల్లు పెట్టుకొనుట - జమా కర లేనా స०
- చెల్లుబడి - ప్రభావ, अधिकार पु०
- చేచి - కान पु० ; चाबी, कुंजी स्त्री० ;
- —ని బెట్టుట - कान देना स० ; —
- ని బెట్టుకుందుట - कान नहीं देना,
- सुनी अनसुनी कर देना स० ; —
- కుట్టుట - कर्ण वेध, कन छेदन
- पु० ; —నులుముట - कान गरम
- करना स० ; —తెగినవాడు -
- कनकटा वि० ; ఈ చెవినవిని ఆ
- చెవిన వదలుట - इस कान से
- सुनकर उस कान से छोड़ देना
- स० ; —టి - बहरा, बधिर वि० ;
- టి వ్యవహారము - अन्याय पु०
- చెవుడు - बहरापन पु० ; —పడుట -
- बहरा हो जाना अ०
- చెవులపిల్లి - खरगोश पु०
- చే - से, के द्वारा अव्य० ; हाथ का
- वि० - (చేసన్న हाथ का इशारा) ;
- జేత - तुरंत अव्य० ; —
- పట్టుట - शादी कर लेना स०
- చేత - काम पु०, करतूत स्त्री० ; —
- కాదు - क्रियाशील वि० ; —కాని
- వాడు - अयोग्य, नालायक वि०
- చేత్రాడు - उबहन पु०, लेजुर स्त्री०
- చేద - बाल्टी स्त्री०
- చేదు - कटुवा वि०
- చేదుట - खींचना स०
- చేప - मछली, मीन पु०
- చేపుట - (थिनो में) दूध उतरना अ० ;
- ఎగచేపుట - दूध चढ़ा लेना स०

- చేకూరుట - पाना स०, मिलना, प्राप्त
- होना अ०
- చేకూర్చుట - प्राप्त कराना ; देना स०
- చేకొనుట - पाना, प्राप्त करना स०
- చేట - सूप, छाज पु०
- చేటి, చేటిక - दासी, लौड़ी स्त्री०
- చేటు - नाश पु०, हानि स्त्री० ; —
- కాలము - बुरे दिन, बुरा समय पु०
- చేత - से, के द्वारा अव्य० ; कृत्य, काम
- पु०
- చేతిగుడ్డ - रुमाल पु०
- చేతిబిడ్డ - गोद का बच्चा पु०
- చేతిపని - दस्तकारी स्त्री०
- చేతిచ్రాలు } हस्ताक्षर, दस्तखत पु०
- చేచ్రాలు }
- చేను - खेत पु० ; —కాపుదల -
- खेत की रखवाली स्त्री०
- చేపట్టుట - (का) हाथ पकड़ना ; (को)
- स्वीकार करना, (से) विवाह कर
- लेना स०
- చేబదులు - अल्पकालीन कर्ज पु०
- చేబాడిస - बसूली स्त्री०
- చేబోడి - कंगाल, दरिद्र वि०
- చేమదుంప - घुइयाँ, भरई स्त्री०
- చేమంతి - कर्पूर पुष्प पु०
- చేమిరి - जामन, जावन पु०
- చేయి - हाथ पु०
- చేయించుట - कराना, बनवाना स०
- చేయుట - करना, बनाना स० ;
- బియ్యము —चावल साफ़ करना

సం ; (ఇది ఎంత చేయును -
 इसका मूल्य क्या है ?)
 చేరదీయుట - अपनाना, पास बुलाना,
 आश्रय देना सं
 చేరిక - मेल, मिलाप पु०, जोड़ स्त्री०
 చేరు(కొను)ట - पहुँचना अ० ; पहुँच
 स्त्री० ; (వచ్చి చేరను - ఆ पहुँచా,
 వెళ్లి చేరను - జా पहुँచా) मिलना
 అం ; ప్రవేశ करना सं ; दाखिल
 होना अ० ; (స్కూలులో చేరను -
 स्कूल में दाखिल हुआ) इकट्ठा
 होना, जमा होना अ०
 చేరువ, చేరుబడి - पास, निकट अव्य०
 చేర్చుట - पहुँचाना, मिलाना, प्रवेश
 कराना, इकट्ठा करना, जमा करना
 सं
 చేఱుకోలు - कोड़ा पु०
 చేలము - कपड़ा पु०
 చేవ - राछ, टीर पु० ; शक्ति स्त्री०
 చేష్ట - काम, व्यवहार पु० ; चेष्टा स्त्री०
 చేసన్న - इशारा पु०
 చేసి - के कारण, चूँकि, करके अव्य०
 చేతనము - प्राण, होश पु० ;
 चेतनता स्त्री०
 చేత్రము - चैत्र, चैत पु०
 చోద్యము - विचित्र, अनोखा वि०
 చోరుడు - चोर, डाकू पु०
 చాఱ్యము - चोरी स्त्री०
 చ్యుతము - च्युत, गिरा हुआ वि०
 చ్యుతి - पतन पु०

చ

చంక - काँख स्त्री० ; —కురుపు -
 कँखौरी स्त्री० ; —కువేల్పాడు
 సంచి - अझोरी स्त्री०
 చంటిపాప - स्तनया, स्तनपायी पु०
 చంద్రచెట్టు - खैर, कत्था पु०
 చందమామ - चाँद, चंद्र पु०
 చందము - ढंग, तरीका पु०
 చందా - चंदा पु०
 చందువా - चंदोवा पु०
 చంపుట - (కో) हत्या करना, (को)
 मार डालना सं
 చక్కగ - अच्छी तरह, सीधे, सुंदर
 अव्य०
 చక్కజేయుట - बैठ-बिठाव करना,
 सुधारना, मरम्मत करना सं
 చక్కదనము - सुंदरता स्त्री०
 చక్కబడుట - सुधर जाना, ठीक हो
 जाना अ०
 చక్కటి (సీధా, సుందర, अच्छा, उत्त
 చక్కని (వి०
 చక్కలి - काँख स्त्री० ; —గింత -
 गुदगुदी स्त्री०
 చక్కర - चीनी స్త్రీ०
 చచ్చు - मंद, निर्जीव, तेजोहीन,
 शक्तिहीन वि०
 చచ్చుట - मरना, सूख जाना, कम
 होना अ०

చటుక్కన - ఘట, తురంత అవ్యం
 చట్టము - చౌఖటా; క్షానూన, నియమ
 పుం; చట్ట ప్రకారము - క్షానూన
 అవ్యం; చట్ట సమ్మతము - వైధ
 విం; చట్టసమ్మత ముకాని -
 అవైధ విం
 చట్టి - మరకా పుం
 చట్టు, చట్టాయి - చట్టాన స్త్రీం
 చతికలబదుట - బేఠ పడనా సం
 చదరంగము - శతరంజ; — బల్ల గుడ్డ -
 శతరంజీ; బిసాత స్త్రీం
 చదరము - వర్గ పుం; సమతల, సపాఠ,
 హమవార విం
 చదివించుట - పఢనా సం
 చదును - చౌరస; సమతల, చికనా
 విం; — చేయుట - సమతల
 బనానా, చికనా బనానా సం
 చదురు - సభా, దరవార, నాచ పుం
 చదువరి - పఢా-లిఖా, శిక్షిత విం
 చదువు - పఢాఁద, శిక్షా స్త్రీం; —
 చెప్పట - పఢనా; — రానివాడు -
 అపఢ, అశిక్షిత విం
 చర్చి - బాసి విం; — అన్నము -
 బాసి భాత పుం
 చనవరి - పరిచిత, జానకార విం
 చనవు - జాన-పఢచాన, ధనిష్ఠతా స్త్రీం
 చనిపోయిన - మరా, మృత విం

చనుట - జానా; యానా హోనా అం
 చనుకట్టు - చోలీ, అంగియా స్త్రీం
 చనుదెంచుట - జానా, ఆనా అం
 చనుబాలు - స్తన్య, మౌ కా దృఢ పుం
 చనుపుయిచ్చుట - ముఠ లగానా, సీర
 చదా లేనా సం
 చన్ను - కుచ, స్తన పుం; — మొన -
 చుచుక, చూచుక పుం
 చప్పదనము - రసహీనతా, అస్వాదుతా
 స్త్రీం
 చప్పట - తాలీ స్త్రీం; — కొట్టుట -
 తాలీ బజానా సం
 చప్పన - రుచిహీన, ఫీకా విం
 చప్పరించుట - చుబలానా సం
 చప్పిడి - ఫీకా, స్వాదహీన, చపటా విం;
 — ముక్కు - చపటి నాక స్త్రీం;
 — తిండి - సాత్విక ఆహార పుం
 చప్పుడు - ఆవాజ్ స్త్రీం, శబ్ద పుం
 చప్పున - తురంత, ఘట, జల్దీ అవ్యం
 చబుకుచెట్టు - జ్ఞాన పుం
 చమురు - తేల పుం
 చరలాటము - ఖేల, ఖిలవాడ పుం
 చరచర - జల్దీ, తేజ్జీ సే అవ్యం
 చటచు - యపకీ దేనా, యపయపానా సం
 చటియ - చట్టాన, కరారా, తలహదీ,
 తరాయి స్త్రీం

చలము - ధీర్వ్యా, దుష్మనీ స్త్రీం; హఠ పుం
 చల - ఠండ్, సర్దీ స్త్రీం, శీత, జాడ
 పుం; — చీమ - బడి చీటి స్త్రీం;
 — జ్వరము - జుడి స్త్రీం; —
 డ - బాసీ మాత పుం, — పండి -
 ప్యాజు స్త్రీం
 చలువ - ఠండ్, తరావఠ స్త్రీం; —
 చేయుట - ధోనా, తరావఠ పుణ్ణానా
 సం; — మిరియాలు - కవావ
 చీనీ స్త్రీం; — రాయి - సంగ-
 మరమర పుం; — రేడు - చంద్రమా పుం
 చల్ల - మడ్డా, దహీ పుం, తొత్త స్త్రీం;
 ఠండా విం
 చల్లగ - ఠండా విం; చుపచాప, క్షుశీ
 సే, శాంతి సే అవ్యం
 చల్లకము - తిడకావ పుం, సింఛాడీ
 స్త్రీం
 చల్లగడ్డ - శతావరీ స్త్రీం
 చల్లపడుట } ఠండా హోనా, బుజ్జా జానా;
 చల్లారుట } శాంతి హోనా అం
 చల్లారుట - ఠండా కరనా, బుజ్జానా;
 శాంతి కరనా సం
 చల్లుట - తిడకనా; బిజ్జెరనా;
 కేకనా సం
 చవి - స్వాద పుం; రుచి స్త్రీం; —
 గొనుట, చూచుట - చక్షనా,
 స్వాద లెనా సం
 చవుక - సస్తా విం

చవుకశించుట - చౌకడి భరనా,
 తలంగ మారనా సం
 చవుడు - రేహ, లోనా మిడ్డి స్త్రీం
 చవులు - మోతీ కా పానీ పుం
 చాదు - కాలీ టీకా స్త్రీం
 చాప - చటాడీ స్త్రీం
 చాపుట - ఫేలానా, పసారనా సం
 చాకలి - ధోవీ పుం
 చాకిత - ధోవిన స్త్రీం
 చాటించుట - మునాదీ కరవానా,
 ఠింధోరా పిటవానా సం
 చాటు - ఆడ, ఆర స్త్రీం; —
 పడుట - తిప్ప జానా, ఆఠ మే
 హోనా అం
 చాటుట - ధోషిత కరనా, ఠింధోరా
 పిటనా సం
 చాడి } చుగలీ స్త్రీం; — చెప్పుట -
 చాడి } చుగలీ ఖానా; — చెప్ప
 వాడు - చుగల ఖోర, చుగల పుం
 చామన - సావలా విం
 చాయ - రంగ పుం, తాయా స్త్రీం
 చాట - ధారి, రేఖా, లకీర స్త్రీం
 చాటపప్పు - చిర్రోజీ స్త్రీం
 చాల - బహుత, అధిక విం; —
 కుండుట - పూర న పడనా అం
 చాలనట్టి - పర్యాప్త విం

చాలించుట - బంద్ करना, छोड़ना,
रोकना, खतम करना स०

చాలు - पर्याप्त, काफी वि० ; బండి
— गाड़ी की लीक स्त्री० ; నాగటి
— हल की लीक स्त्री०

చాలుట - पर्याप्त होना, काफ़ी होना ;
लायक होना अ०

చావడి - सराय, चौपाल पु० ; बैठक
स्त्री० ; अथाई स्त्री०

చావు - मृत्यु स्त्री०, अंत पु०

చుంగుట - कपड़े की छोरें स्त्री०

చుంచు - छछूंदर पु०

చుంచుచాయి - ओरी, ओलती स्त्री०

చుండు - रुसी स्त्री०

చుక్క - बूँद, बिंदी, बिन्दु स्त्री० ;
तिलक ; नक्षत्र, शुक्र नक्षत्र पु० ;
— యెదురు - अशुभ दिशा स्त्री०

చుక్కూర - చూక పు०

చుక్కాను - పతవార స్త్రీ० ; —పట్టు
వాడు - कर्णधार पु०

చుట్ట - चुरट, सिगार पु०

చుట్టుకుదురు - ఇడ్డూరి, గేడ్డూరి స్త్రీ०,
सिरोना पु०

చుట్టము - नातेदार, रिश्तेदार पु०

చుట్టివచ్చుట - घूमकर आना ; चकर
काटकर आना अ०

చుట్టివేయుట - घेरना, लिपटना स०

చుట్టు - चारों ओर स्त्री० ; —కొలత -
घेरा पु० ; —పట్ల - आसपास
अव्य०

చుట్టుట - लपेटना स०, घूमना अ० ;
తలపాగ — - पगड़ी बाँधना स०

చుట్టుకొనుట - घेरना स०

చుప్పనాతి - शूर्पणखा, भयंकर नारी
स्त्री०

చురకత్తి - चाकू पु०, छुरी स्त्री०

చుటచుట చూచుట - घूरकर देखना
स०

చుటుకుగల } కుర్తీలా, తెజ్, హొషియార
చుటుక్తన } వి०

చుటుకుదనము - कुर्ती, तेज़ी, होशि-
यारी स्त्री०

చులుకన - हलका, आसान; तुच्छ वि०

చువ్వ - बेंत, तीली, छड़ स्त्री०

చూడి - गर्भ ; हमला पु० ; —
యావు - गाभिन गाय स्त्री०

చూచాయ - संकेत, इशारा पु०

చూచుట - देखना, दर्शन करना,
ध्यान देना ; विचार करना, देख-
भाल करना स०

చూపట్టుట - दीखना, दिखायी पड़ना
स०

చూప8 - सुंदर व्यक्ति पु०

చూపించుట } దిఖానా, బతానా,
చూపుట } ప్రదర్శిత करना स०

చూపు - నజర, दृष्टि; సంభావనా स्त्री०
—దుప్రేలు - तर्जनी स्त्री०

చూరు - ओर, ओलती स्त्री०, छजा पु०

చూటకొనుట - लूटना, डाका डालना
स०

చూటయిచ్చుట - अंधा-धुंध खर्च
करना स०

చూలాలు - गर्भवती स्त्री०

చూలి - संतान स्त्री०, शिशु पु०

చూలు - गर्भ, हमल पु०; —
కొనుట - गर्भ धारण करना स०,
गर्भवती होना अ०

చొంగ - लार स्त्री०; —కారుట -
लार टपकना अ०; —కారుట -
लार टपकाना स०

చొక్క - कमीज़ स्त्री०, कुर्ता पु०;
—చేయి - आस्तीन स्त्री०

చొచ్చుట - ప్రవేశ करना स०, घुसना,
गड़ना; लगना अ० (వెళ్ళ కొ
చ్చెను - जाने लगा)

చొట్ట - लंगड़ा, टेढ़ा वि०; लंगड़ापन,
टेढ़ापन, बल पु०

చొనుపుట - घुसेड़ना, गाड़ना; प्रवेश
करना स०

చొప్ప - चारा पु०, करबी स्त्री०;
—సరుకు కత్తి - गँडासा पु०

చొప్పడుట - उचित रहना, प्राप्त
होना, बराबर होना अ०

చొరబడుట - घुस जाना; दूट पड़ना
अ०

చొరవ - ప్రవేశ, परिचय पु०; पहुँच,
हिम्मत स्त्री०

చో - तो अव्य०

చోటు - जगह स्त्री०, स्थान पु०

చోడి, చోళ్లు (చాగులు) - मडुआ पु०

చోక - सस्ता वि०; —అగుట -
सस्ता होना अ०; —బేరము -
सस्ता सौदा पु०

చోకట్టు - चौखटा, चौखट पु०

చోకము - वर्गाकार वि०; तौलिया;
वर्ग पु०

చోక సేయుట - तुच्छ समझना, सस्ता
बनाना स०

చోకి - चौकी स्त्री०, चुंगी घर पु०; —
చారుడు - पहरेदार, चौकीदार पु०

చోకు - चौराहा, चौक पु०; —
చెట్టు - झाड़ पु०

చోడు - చూ. చవుడు.

చోదఱ - गाँव का मुखिया; चौधरी
जाति पु०

ఛ

ఛందము - उद्देश्य, मतलब; छंद
पु०; इच्छा स्त्री०

- చందస్సు - చంద, చందశాస్త్ర; యజుर्वేదపుం
 చట - సమూహ, పుంజపుం ; కిరణ, కాంతి
 స్త్రీం
 చత్రము - చాతాపుం, చితరీ స్త్రీం
 చర్మము - బాహనా, చల, కపటపుం
 చన్నము - చిపా దుఆ, డేకా దుఆ విం
 చలము - ధోవా, చల, బాహనాపుం
 చలోక్తి - వక్రోక్తి స్త్రీం, వ్యంగపుం
 చవి - రంగపుం ; కాంతి స్త్రీం
 చాందసము - వేదికతా, అవ్యావహారి
 కతాపుం
 చాందసుడు - అవ్యవహారి, వేదిక
 కర్మకాండ కా శాతాపుం
 చాత్రుడు - శిష్య, చెలాపుం
 చాన్సలర్ - కులపతిపుం; ప్రొ —
 అవకులపతిపుం ; వెస్ — అప-
 కులపతిపుం
 చాదనము - చిపావ, ఆవరణపుం
 చాయ - చాతా స్త్రీం, ప్రతివీచ;
 ప్రకాశ; రంగపుం
 చిచి - చి: చి: అవ్యం
 చిద్రము - దోష; ఛేదపుం, దరార స్త్రీం
 చిన్న చిన్నము - తిత్తర-వితర, డూటా-
 ఫూటా విం
 చీదనము - కాటనా; సులక్షావపుం
 చీదించుట - కాటకర అलग करना,
 సులక్షానా సం

జ

- జంగమము - చల, జగమ, చర విం
 జంతువు - జానవర, పశుపుం

తే. ది. కో—8

- జంబీరము - నీమ్బూ కా పెడపుం
 జంబుకము - సయారపుం
 జంబువు - జామర కా పెడపుం
 జగతి, జగత్తు - జగత, ససారపుం
 జఘనము - జాఘ స్త్రీం
 జఘన్యము - నీచ, నిక్రష్ట; అంతిమ,
 పిఠలా విం
 జట - జటా స్త్రీం
 జటి - సంయాసీపుం
 జఠరము - పెటపుం
 జఠరాగ్ని - పెట కీ గర్మీ, భూవ స్త్రీం
 జడత - జడత్వపుం, మూలతా స్త్రీం
 జడము - జడ, అచల, ప్రాణ హీన
 విం, జలపుం
 జనకుడు - పితా, జనక మహారాజపుం
 జనత, జనము - జనతా స్త్రీం, లోగపుం
 జననము - జన్మపుం, ఉత్పత్తి స్త్రీం
 జనని - మౌ, మాతా స్త్రీం
 జనపదము - కస్వా, గావ్పుం
 జనప్రవాదము - లోకవార్తా, జనశ్రుతి,
 లోకోక్తి స్త్రీం
 జనశ్రుతి - అభవాద, జనశ్రుతి స్త్రీం
 జనానా - ఆవాదీ, జనసఖ్యా స్త్రీం;
 —తక్క - జన-గణనా స్త్రీం
 జన్మము - జన్మపుం, పేదాదేశ స్త్రీం;
 జన్మభూమి - మాతృ-భూమి స్త్రీం;
 జన్మాంతరము - జన్మాంతర, దూసరా
 జన్మపుం; జన్మదినము - వర్ష-
 గాఠ, సాల-గిరహ స్త్రీం; జన్మ-
 దినపుం

జన్మించుట - జన్మ లేనా సం ; పేదా
హోనా అం

జపము - జప, జపన పుం

జపమాల - జపనీ, మాలా స్త్రీం

జపాపుష్పము - జపా స్త్రీం, అడ్రుల
పుం

జపించుట - జపనా, జప కరనా సం

జపు - కుర్కీ స్త్రీం ; — చేయబడిన -
కుర్కీ విం

జమ - ప్రత్యయ, సాఖ పుం (credit)

జమ్మిచెట్టు - శమీ పుం

జయ - జయ స్త్రీం ; — ఘోషము -

విజయ-ఘోష ; జయనాద పుం ; —

ము - విజయ, జీత, ఫతహ స్త్రీం ;

— స్తంభము - విజయ-స్తంభ పుం

జయించుట - జీతనా, పరాస్త కరనా,
విజయ పానా సం

జరఠము - బూదా, శక్తి హీన ; కడా విం

జర్నలు (Journal) - రోజనామా పుం ;
పత్రికా స్త్రీం

జలజము - జలజ, కమల పుం

జలప్రళయము - జల-ప్లావన పుం

జలము - జల, పానీ పుం

జల్పనము - జల్య పుం, వక్రవాద స్త్రీం

జవనము - తెజీ స్త్రీం ; తెజ్ఞ ఘోషా పుం

జవనిక - యవనికా స్త్రీం, పరదా పుం

జవాది - జవాది పుం

జాగరూకత - సావధానీ స్త్రీం,
జాగరణ పుం

జాగ్రత్త - సావధానీ, చౌకసీ స్త్రీం,
ధ్యాన పుం ; — చేయుట, పెట్టుట -

దేఖభాల కరనా, రక్షా కరనా
సం ; — గా - సావధానీ సే, ధ్యాన
సే, చౌకనా హోకర అవ్యం

జాడ్యము - వీమారీ స్త్రీం, రోగ పుం

జాతకము - జన్మ కుండలీ స్త్రీం

జాతి - వర్గ, వంశ, వర్ణ, కుల పుం

జాతిపత్రి - జావిత్రి స్త్రీం

జాతీఫలము - జాయఫల పుం

జాతీయము - కౌమీ, జాతీయ విం ;

మహావరా పుం

జామపండు - సఫరీ, అమరూద పుం

జామీను - జామిన పుం (Bail)

జాయింటు - సంయక్త విం ; —

కుటుంబము - సంయక్త పరివార పుం,

— గా - సంయక్త రూప సే అవ్యం ; —

అకౌంటు - సమ్మిలిత ఖాతా పుం

జాలము - జాల, సమూహ, భ్రమ పుం

జాస్తి - అధిక, బహు విం

జింక - ధీరణ పుం

జిగట - గోద పుం, లేई, లసలసాహ్ట,

చిపచిపాహ్ట స్త్రీం ; — మన్ను -

కాలీ మిడ్డీ స్త్రీం

జిగి - తెజ పుం, చమక, శక్తి స్త్రీం

జిగీష - జిగీషా, జీతనీ కీ ఇచ్ఛా

స్త్రీం

జిగురు - గోద పుం, లేई స్త్రీం

జిజ్ఞాస - జాననీ కీ ఇచ్ఛా ; ఖోజ్జ స్త్రీం

జిట్టెడు - బహు ఛోటా విం

జిడ్డు - చికనాహ్ట స్త్రీం

జితుడు - విజిత, పరాస్త విం

- జీవు - చల పుం, చాలాకీ స్త్రీం ;
—లమారి - చాలాక, చలీ,
కపటి విం
- జీర్ణ - ఇగడా పుం
జీబజీబలాడు - లసీలా విం
జీర్ణురు - వేణువ సేత పుం
జీరాయితీ - వేతి స్త్రీం
జీర్ణున - ఎకాఎక, ఇత అవ్యం
జీల - కుజలీ, కాల స్త్రీం
జీలకల - జీరా పుం
జీలజీల - కుజలాడత స్త్రీం
జీలిలి - మీతా, ఆనందదాయక, సుందర విం
జీలుగు - మహీన కపడా పుం ; తోటా,
పతలా, వారిక విం
జీలుగు - ఘటిత స్త్రీం
జీలేలి - జలేలి స్త్రీం
జీలు - జిల్ద స్త్రీం ; —కట్టుట -
జిల్ద బనానా సం ; —కట్టు
చాడు - జిల్ద-సాజ పుం
జీల్లా - జిలా పుం ; —జోర్లు - జిలా-
గణ పుం
జీలుమనుట - సర్ద పడ జానా ; బదుత
తండా హో జానా అం
జీల్లడు - ఆక, మదార పుం
జీహ్వా - జీమ స్త్రీం
జీడిమాను - మిలావో, మేలా పుం ;
జీడిగింజ - మిలావో పుం
జీడిమామిడి - కాయ పుం
జీడిలు - రేవడి స్త్రీం
జీతగాడు - నౌకర, కర్మచారి పుం

- జీతము - వేతన పుం, తనఖాహ స్త్రీం ;
—చిరా - వేతన-చిడా పుం ; —
బిల్లు - వేతన-బిల పుం ; —రోజు -
వేతన-దివస పుం ; —స్కేలు -
వేతన-మాన పుం
జీను - జీన పుం ; —కట్టుట - జీన
కసనా సం
జీమూతము - బాదల, పడాడ పుం
జీర - రేఖా, ధారి స్త్రీం
జీరకము - జీరా పుం
జీరాదుట - జమీన పర లతకనా అం
జీర్ణము - పచా హుతా, జీర్ణ, విశా
హుతా, ఫటా హుతా విం ; —అగుట -
పచ జానా, హజ్మ హో జానా అం
జీర్ణశక్తి - పాచన-శక్తి స్త్రీం
జీర్ణించుకొనుట - పచా లేనా, హజ్మ
కర లేనా సం
జీలకట్ట - జీరా, కమ్మన పుం
జీవగట్ట - జీవనాధార పుం
జీవచ్ఛవము - జీవనమృత విం
జీవనము - జీవన, గుజారా పుం,
జీవికా స్త్రీం
జీవనోపాధి - జీవికా, రోజీ స్త్రీం
జీవము - ప్రాణ, జీవ పుం ; శక్తి స్త్రీం
జీవి - ప్రాణి, జీవ పుం
జీవించుట - జీనా అం, జీవన-
యాపన కరనా సం
జీవిక - జీవికా స్త్రీం, గుజారా పుం
జీవితకాలము - జీవన-కాల పుం
జీవితము - జీవన పుం, జీవనీ స్త్రీం

జీవుడు - జీవ, प्राणी पु०
 జగుప్స - जुगुप्सा, घृणा स्त्री०
 జూకా - छुमका पु०
 జూనియరు - (Junior) అవర వి०
 జ్యంభణము - जंभाई; बढ़ती स्त्री०
 జ్యంభించుట - जंभाई लेना; विस्तृत
 होना, बढ़ना अ०
 జెండా - झंडा पु०
 జెట్టి - मल्ल, साहसी पु०
 జెన - अंड-पीत पु०
 జెముడు - सेहूँड पु०
 జెయిలు - जेल, कारागार पु०
 జెట్టి - कन खजूरा, गोजर पु०
 జెట్టిపోతు - नाग, साँप पु०
 జెలగ - जोक स्त्री०
 జేగంట - घड़ियाल पु०
 జేగురించుట - लाल होना अ०
 జేగులు - लाल रंग, गेरुआ रंग पु०
 జేజ - देवता पु०
 జేజేలు - जय जयकार पु०
 జేడ - कीचड़ पु०, कीचड़ की ज़मीन
 स्त्री०
 జేత - विजेता, विजयी वि०
 జేన - बालिस्त, बिच्चा पु०
 జేబు - जेब स्त्री०; —దొంగ - जेब-
 कट, गिरहकट पु०
 జేపురించుట - लाल होना, नारंग
 होना अ०
 జైనము - जैन धर्म पु०
 జైనుడు - जैन मतावलंबी पु०

జ్ఞప్తి - स्मरण पु०, याद स्त्री०;
 —కి తెచ్చుట - (की) याद दिलाना
 स०; —కి వచ్చుట - (का) स्मरण
 हो आना, (की) याद आना अ०
 జ్ఞాత - जानकार, ज्ञाता पु०
 జ్ఞాతి - सगोती, ज्ञाति पु०
 జ్ఞానము - ज्ञान, विवेक पु०; समझ,
 अक्ल स्त्री०
 జ్ఞానవంతుడు - ज्ञानवान, विवेकी पु०
 జ్ఞాని - तत्त्वज्ञ, संत पु०
 జ్ఞానేంద్రియము - ज्ञानेंद्रिय पु०
 జ్ఞాపకము - स्मरण पु०, याद स्त्री०;—
 చేయుట - याद दिलाना स०;—
 తెచ్చుకొనుట - याद कर लेना स०
 జ్ఞాపన - ज्ञापन पु० (memorandum)
 జ్యేష్ఠుడు - ज्येष्ठ, बड़ा वि०
 జ్యోతి - ज्योति स्त्री०, प्रकाश, नक्षत्र
 पु०; —రమ్యము - प्रकाशमय,
 नक्षत्रमय वि०; —మృతి - तारों
 भरी रात स्त्री; —స్వ - प्रकाश,
 सूर्य; नक्षत्र पु०; आग स्त्री०
 జ్యోత్స్న - चाँदनी, चाँदनी रात स्त्री०
 జ్వరము - ज्वर, बुखार पु०; —
 వచ్చుట - बुखार चढ़ना अ०
 జ్వలించుట - जलना, प्रकाशित होना अ०
 జ్వాల - ज्वाला, लपट स्त्री०
 జ
 జంకు - खटका पु०, शिक्षक, हिचकि-
 चाहट स्त्री०; —తీక - बे-खटके,
 बिना शिक्षक के अव्य०

జంకుట - ధిక్కానా, హిచక్కిచానా అం
జంగమదేవర - వీర శైవో కా పురోహిత
పుం
జంగము - వీర-శైవ సాధు పుం
జంగుపిల్లి - బిలావ పుం
జంబాటము - కవాడా పుం, ధీశ్వాత స్త్రీం
జంట - జొడ్డా పుం; జొడ్డి స్త్రీం;
—న - కే సాథ అవ్యం
జంటుట - మిలానా, జొడ్నా సం
జంత - ధోవే వాజ్జ, చాలాక పుం
జంతిక - సేవ పుం
జంత్రము - మశీన స్త్రీం, యంత్ర పుం
జంతము - జనేక, యశోపవీత పుం
జంపు - దేరి; మందతా, లంబాడై స్త్రీం;
విలంబ పుం
జంబు - నరకట పుం; —గూడ -
నరకంట్ల కీ తతరీ స్త్రీం
జంక్కి - ధొడ్డా పుం, చక్కీ స్త్రీం
జంక్కులరేడు - కుబేర పుం
జంగబట్టి - ప్రసిద్ధ మల్ల పుం
జంగడగొండి - జగడాలూ విం
జంగడము - జగడా, వివాద పుం;
జంగడమాడుట - జగడా కరనా,
వివాద కరనా సం
జట్టి - ఇకరారనామా; మూల్య, విక్రయ
పుం; పేశగి స్త్రీం

జట్టు - దల, సమూహ పుం
జడ - జటా, చోటి స్త్రీం; —దారి -
మని పుం; —ల మెకము - సిహ పుం
జడి - వర్షా, అవరత వర్షా స్త్రీం
జడిపించుట - డరనా, ధమకానా సం
జడియుట - డరనా, మయమీత హోనా సం
జడ్డు - మందతా స్త్రీం, ఆలస్య,
తంద్రాలస పుం
జఠ - జొడ్డా, జొడ్డ పుం; బరావరీ స్త్రీం
—పడుట - యోగ్య హోనా, బరావర
హోనా; ప్రాత హోనా; జుడ్నా అం
జప్పి - కుర్కీ స్త్రీం; —చేయుట -
కుర్కీ కరనా సం
జబాబు - జవాబ, ఉత్తర పుం
జబ్బు - కంఠా పుం
జబ్బు - బీమారీ, అస్వస్థతా స్త్రీం;
రొగ పుం, మంద విం; —పడుట -
బీమార హోనా, అస్వస్థ హోనా అం
జమ - జమా పుం, వసూల, ఆయ స్త్రీం;
—కట్టుట - జమా కరనా సం; —
చేయుట - జమా కరనా, ఇకడా
కరనా సం
జమాఖర్చు - జమా-ఖర్చ; హిసాబ పుం;
—చితా - ఆవరజా పుం
జమాబండి - జమాబండి స్త్రీం
జముకాణము - దరీ, శతరంజీ స్త్రీం
జమ్మగడ్డి - సశపత పుం

జరజర - టస టస స్త్రీం ; — అగుట -
 తేజీ సే ఘసీటనా సం

జరగుట - చలనా ; బీతనా, సమాస
 होना ; घटना, होना ; सरकना,
 टसकना ; गुजारा चलना अं

జరిగించుట - చలనా, కరనా, మననా
 సం

జరిగిన - బీతా हुआ, गत वि०

జరిగిపోవుట - బీత జానా, हो जाना,
 खतम होना, गुजरना, टसककर
 जाना, सरकना अं

జరిగెడు - ప్రచలిత, చలతా हुआ वि०

జరి - జరీ స్త్రీం, కలావత్తు పుం ; —
 అంచ - కినారి స్త్రీం

జరూరు - జల్దీ, आवश्यक वि०

జలకమాడుట - స్నాన కరనా సం,
 नहाना अं

జలకము - స్నాన పుం, जलक्रीड़ा स्त्री०

జలజల - కలకల పుం

జలతారు - జరీ స్త్రీం, ज़रतार పుం

జలదరింపు - కంపన పుం, सिहरन स्त्री०

జలదారి - మోరీ స్త్రీం, पनाला పుం

జలుబు - జుకామ పుం, सदीं స్త్రీం ;
 — చేయుట - సదీం హో జానా అం

జల్లు - జల్లా, झाबा పుం

జల్లి - కంకడ ; झूठ పుం, झूठा వి०

జల్లించుట - జ్ఞారనా, झटकारना,
 छालना సం

జల్లు - फुहार పుం, बौछार స్త్రీం ;
 — మనుట - ఘక సే రహ జానా అం

జల్లడ - చాలనీ, छलनी స్త్రీ ; —
 — పిండి - ఆఘీ స్త్రీం

జవ - చొఖటా పుం ; — కట్టుట -
 चौखटे में लगाना సం — డాటుట -
 (का) उल्लंघन करना, (आज्ञा की)
 अवहेलना करना సం

జవనిక - నాటక కా పరదా పుం

జవీ | వస్త్ర, కపడె పుం ; — అంగడి -

జవీ | కపడె కీ దూకాన స్త్రీం ; —
 అంగడివాడు - बजाज పుం

జవరాలు - యువతీ స్త్రీం

జవాజి | జవాది పుం ; — పిల్లి - గంధ-

జవాది | బిలావ, గంధ మార్జాల పుం

జవాను - చపరాసీ, नौकर పుం

జవాబు - జవాబ, उत्तर పుం ;

— దారి - उत्तरदायित्व పుం,

జిమ్మెవారి స్త్రీం ; — దారు -

उत्तरदायी, जिम्मेवार పుం

జవ్వనము - జవానీ, युवावस्था స్త్రీం

జవ్వని - యువతీ స్త్రీం

జవ్వు - సుందరతా స్త్రీం

జాగా - స్థాన పుం, जगह స్త్రీం

జాగారము - జాగరణ పుం, जाग्रति
 స్త్రీం

జాగిడుట - దేరీ కరనా సం

झागु - देरी स्त्री०, विलंब पु० ; —
 चैयुष - देरी करना स०
 झाँझ - जायफल का पेड़ पु० ; —
 झाँझ - जायफल पु०
 झाँझ - झारी स्त्री०
 झाँझ - चालाक, चतुर स्त्री० ; —
 ठनम - चालाकी, होशियारी स्त्री० ;
 नल — - बड़ी चालाक स्त्री०
 झाँझ - मेला, ग्राम देवता का उत्सव
 पु०
 झाँझ - जावित्री स्त्री०
 झाँझ } सूची, फेहरिस्त स्त्री०
 झाँझ }
 झाँझ - जमानत स्त्री०, ज़ामिन ;
 —प्रे विदुषुष - जमानत पर
 रिहा करना स० ; —पत्रम -
 जमानतनामा पु० ; —दारुदु -
 जमानतदार पु०
 झाँझ - पहर पु०
 झाँझ - देरी करना, चालू
 करना स०
 झाँझ - सरकना अ०
 झाँझ - फिसलना, रपटना, सरकना
 अ०
 झाँझ - फिसलन पु०
 झाँझ - मछुए का जाल पु० ; —
 झाँझ - मछुआ, पु०
 झाँझ - देरी स्त्री०, विलंब पु०

झाँझ - मछुआ पु०
 झाँझ - दया, करुणा स्त्री० ; —
 गौष - दया करना ; —गौ
 झाँझ - दयालु, कृपालु वि०
 झाँझ } बसनी स्त्री०
 झाँझ }
 झाँझ - माँड़ पु०, काँजी स्त्री०
 झाँझ - प्रेम-गीत पु०
 झाँझ - झंकार स्त्री०
 झाँझ - उलझे केश पु०
 झाँझ - शहद, मधु पु०
 झाँझ - शहद की मक्खी स्त्री०
 झाँझ - शिखा, चोटी स्त्री० ; —
 चैथी - नुसुदु - चोटी हाथ में
 होना अ०
 झाँझ - पेवस पु०, पेवसी स्त्री०
 झाँझ - कुरता, जुन्वा पु०
 झाँझ - झुमका पु०
 झाँझ - गुनगुनाते हुए, मनमनाते
 हुए अव्य०
 झाँझ - (आवाज़ के साथ) चूसना स०
 झाँझ - जुल्म पु०
 झाँझ - जुमाना, दंड पु० (fine)
 झाँझ - पाकर पु०
 झाँझ - जुआ पु०
 झाँझ - जुआरी, जुआखोर पु०

జూలు - అయిల, కేసర పుం
 జొంపము - శాడీ స్త్రీం, పత్తో కా
 సమూహ పుం
 జొటజొట - టపటప అవ్యం
 జొన్న - జ్వార పుం
 జోహారు - జయ-జయకార పుం
 జోకొట్టుట - (తపకీ దేకర) సులూనా సం
 జోకగ్గము - హస్తక్షేప, దఖల పుం ;
 —కలుగ జేసుకొనుట - దఖల
 దేనా, హస్తక్షేప కరనా సం
 జోగి - యోగీ పుం
 జోగుట - తిరళా హోనా అం
 జోడించుట - మిలనా, జొడనా సం
 జోడింపు - జొడ, మెల పుం
 జోడు, జోల్లు - చప్పల పుం
 జోము దిగుట - సన్న హో జానా అం
 జోటిగ - గోమవళి స్త్రీం
 జోరు - జోర, వల పుం, శక్తి స్త్రీం
 జోల - లోరీ స్త్రీం
 జోలి - సంబంధ, దఖల పుం ; (వాని
 జోలికి పోవద్దు - అసే మత త్తెడో)
 జోర - అశోరీ స్త్రీం
 జోస్యము - జ్యోతిష పుం

ఝ

ఝంకారము - ఙ్గకార పుం
 ఝంఝానిలము - ఙ్గశా పుం, ఆంధీ
 స్త్రీం
 ఝంజించుట - ఘమానా; చమకానా సం

ట

టంకణము - సుహాగా పుం
 టంకము - సుహాగా పుం ; —వేయుట
 లేక అమకుట - పాంజనా, టాకా
 లగానా సం ; టంకణ పుం
 (coinage)
 టంకసాల - టకసాల స్త్రీం
 టంకారము - టంకార స్త్రీం
 టక్కురి - చాలాక, ధోఖేబాజ్, కపరీ
 పుం ; —తనము - ధోఖేబాజీ స్త్రీం
 టక్కు - చాలాకీ స్త్రీం ; ధోఖా పుం ;
 —అమారి - ధోఖేబాజ్, చాలబాజ్
 పుం ; —లాడి - చాలాక స్త్రీం
 టపా - డాక స్త్రీం ; —జవాను -
 డాకియా పుం ; —బండి - మెల-గాడీ
 స్త్రీం
 టపాకాయ - పటాఖా పుం
 టాలాటోలి - టాలమటొల స్త్రీం ; —
 వేయుట - టాలమటొల కరనా,
 వదనా కరనా సం
 టికట్టు - టికెట్ పుం
 టిప్పణము - టీకా, వ్యాఖ్యా స్త్రీం
 టిఫిను - నాశ్తా, జలపాన పుం
 టీ - చాయ స్త్రీం
 టీక - టీకా, వ్యాఖ్యా స్త్రీం
 టీకా - టీకా స్త్రీం ; —వేయుట -
 టీకా లగానా సం
 టూకి - సంక్షేప, సారాంశ పుం
 టంక - గుఠలీ, అంఠి స్త్రీం
 టంకాయ - నారయిల పుం

- తెంకి - ధర ; పాత్ర ; దొంగ పుం
- తెక్కలి పండు - టమాటర పుం
- తెక్క - ధమండ్రి పుం, అకడ్రీ స్రీం
- తేకు - సాగవన పుం
- తేపు - క్రితా పుం
- టోకు - తొక పుం ; — బేరము -
తొక విక్రీ స్రీం
- ట్రస్టీ - న్యాయధారి పుం
- ట్రస్టు - న్యాయ పుం
- ట్రయినింగు - ట్రేనింగు, ప్రశిక్షణ పుం
- ట్రేడు యూనియన్ - వ్యాపార-సంఘ పుం

ఠ

- ఠలాయించుట - చదల-కదమీ కరనా;
వదకనా సం
- తాకురు - తాకుర, ధర్మ గురు పుం
- తాణా - తానా పుం ; — తారుడు -
తానెదార పుం
- తారుమనుట - అచానక మర జానా అం
- తాపు - తావ ; నివాస, ధర పుం
- తింగణా - తిగనా, నాటా, బొనా విం
- తికనా - తికనా, నివాస-స్థాన పుం
- తికు - తచిత, యోగ్య, తీక విం
- తివి - తంగ, తైలాపన పుం, శాన స్రీం

డ

- డంకా - డంకా పుం
- డంబము - డాంబర, దిక్షావా పుం ;
డొల్లి స్రీం ; — డొట్టుట - డొల్లి
బధారనా సం
- డంబాచారము - డంబ పుం, డొల్లి స్రీం

- డక్క - డొటా డంకా పుం
- డక్కి - డంకా పుం
- డక్క - డంకా పుం, డాని స్రీం ; —
డొక్కిలు తినుట - అనుమన ప్రాస
కరనా సం
- డగ్గుతిక - గదగద పుం
- డజను - డజన పుం
- డప్పి - డ్వాస స్రీం
- డప్పు - డఫ, డఫలా పుం ; — వా
యించువాడు - డకాలచీ పుం
- డబాయించుట - డొడ్డా సం
- డబ్బా - కనస్తర, డింబా పుం
- డబ్బి - డిబ్బియా స్రీం
- డబ్బు - డేసా, డన పుం ; — గం
వాడు - డనీ, అమీర పుం ; —
తేనీవాడు - గరీబ పుం
- డమరము - డంకా పుం
- డయ్యుట - తక జానా అం
- డలాయతు - డపరాసీ పుం
- డవారి - డపరాస స్రీం ; — బంట్లా
తు - డపరాసీ పుం
- డాంబికము - డాంబర, ధమండ్రి పుం
- డాంబికుడు - డంబీ, ధమండ్రి పుం
- డాక్టరు - డాక్టర, డక్మీ, వేద పుం
- డాగు - డాగ పుం
- డాగురించుట - డిపానా, డొలూ దేనా
సం
- డాపల - డాఢీ ఆర అవ్యం
- డాపలి - డాయో, డాయో హాథ పుం
- డాపు - సమీపతా స్రీం

డాబా - చుత, పక్షి చుత స్త్రీం
 డాబు - దిखावा, आडंबर पु० ; —
 చేయుట - तड़क-भड़क दिखाना
 स०
 డాయుట - नज़दीक आना, निकट
 आना अ०
 డాలు - ढाल स्త్రీం ; झंझा; तेज पु०
 డింక వేయుట - मर जाना अ०
 డింకీ - कलैया स्త్రీం ; —కొట్టుట -
 कलैया खाना स० ; असफल हो
 जाना अ०
 డిండిమము - डुगडुगी स्త్రీం
 డిందుట - डूबना, गिरना, हार
 जाना अ०
 డిందుపడుట - दबाया जाना, शांत
 किया जाना अ०
 డింబము - दंगा, उपद्रव पु०
 డింభము - अंडा पु०, शावक पु०
 డిక్టేషన్ - श्रुतलेख पु०
 డిపార్టుమెంటు - महक़्मा, विभाग पु०
 డిపో (depot) - डिपो, कोठार पु०
 డిల్ల పడుట - आश्चर्य चकित होना,
 स्तंभित होना अ०
 డిల్ల పాటు - स्तंभन, आश्चर्य पु०
 డివిడెండు - लाभांश पु०
 డిస్మిసు - बरखास्त वि० ; —చేయుట -
 बरखास्त करना स०
 డిక్టోనుట - टकर खाना, मिड़ना स०
 డిక్టోలు - मिडन्त, टकर पु०
 డిలా - कमज़ोरी स्త్రీం ; —బడుట -
 कमज़ोर होना अ०

దుబుడక్క - डमरू पु०
 దుల్లుట - गिर जाना अ०
 డెండము - हृदय, दिल, मन पु०
 డెక్క - टाप स्త్రీం ; सुम पु०
 డెడ్ తటర్ ఆఫీసు - पुनः प्रेषण केन्द्र
 पु०
 డెమిరేజి - विलंब शुल्क ; डेमरेज पु०
 డెక్కు - देग पु०
 డేగ - बाज़, श्येन पु०
 డేరా - डेरा, तंबू, खेमा पु० ; —
 వేయుట - डेरा लगाना, तंबू
 तानना स०
 డైరీ - दैनिकी स्త్రీం, रोजनामचा पु०
 డైరెక్టురు - निर्देशक पु०
 డొంక - झाड़ी स्త్రీం ; —తిరుగుట -
 घुमाव-फिराव, टेढ़ा-मेढ़ा अव्य ;
 —తిరుగుడుగ చెప్పట - घुमा-
 फिराकर कहना स०
 డొక్క - ठठरी स्త్రీం ; पेट ; खोखला ;
 कड़ा छिलका पु०
 డొక్కు - गीलापन पु० ; —పడుట -
 घँस जाना अ०
 డొల్ల - खोखला वि०
 డొల్లుట - लुढ़कना, गिरना अ०
 డోలు - उल्टी स्త్రీం, वमन पु० ; —
 కొనుట - उलटी होना अ० ; —
 డు - ओकाई ; वमन की इच्छा स्త్రీం
 డోకి - बड़ा चम्मच पु०
 డోలనము - झूलना, डोलना पु०
 డోలాయమానము - चंचल, हिलता
 हुआ, अस्थिर वि०

దోరి, దోరిక - డోలి, పాలకీ స్త్రీ
దోలు - డోల పుం; పెద్ద - కాహల పుం
ద్రాఫ్టు - (Draft) మసోదా పుం
ద్రైవరు - డ్రైవరు, చాలక పుం

ధ

ధంకా - డంకా పుం; —కొట్టుట -
డంకా బజానా; మర జానా అం
ధక్క - థేరి స్త్రీ, నగాడా పుం

థ

థంట, థంట - థిక్త స్త్రీ, టెటా,
శగడా పుం; —థోరు - శగడాలు,
దుష్ట విం; —థేని - బినా శగడే
కా, నిర్వివాద విం

థండము - సమూహ, శుండ పుం

థండా - కావో; కాఫిలా పుం

థండాలము - బద్ధతీ స్త్రీ

థండులము - చావల పుం

థండువాళము - ఫోలాద పుం

థండ్ప తండములు - శుండ కే శుండ,
థేర కే థేర పుం

థండ్రి - పితా, బాప పుం; —థండ్రి -
దాదా, పితామహ పుం

థంతి - తార పుం; —తార్త - తార
సం; —తఫీసు - తార-ధర పుం

థంతు - తంత్ర, సాధన పుం, యుక్తి
స్త్రీ; —తాయుడు - జులాహ పుం

థంతుపు - ధాగా, సూత పుం

థంత్రగాడు - జాదూగర, తాన్త్రిక, చాల-
బాజ్ పుం

తంత్రము - తంత్ర; సాధన పుం; యుక్తి
స్త్రీ

తంత్రీ - తార పుం

తంపర - సమూహ, థేర; శుండ పుం

తంపి - మఠీ స్త్రీ; శగడా పుం

తంబళ - శైవ పుజారి పుం

తంబుట - తంబూగ పుం; —తాయించు
తాడు - తంబూరచీ పుం

తకరారు - తకరార స్త్రీ, వివాద,
శగడా పుం

తకావి ఋణము - తకావీ స్త్రీ

తక్క - కే సివా, కే సివా, కే
తక్కన - తొడకర అవ్యం; దూరే విం
తక్కలి - అరణి స్త్రీ

తక్కులాడి - చతుర స్త్రీ, చాలక
స్త్రీ, మాయావినీ స్త్రీ

తక్కువ - కమ విం, కమీ స్త్రీ;
—తడుట - కమ హోనా, ఘట జానా
అం; —తాటు - కమీ, ఘటతీ స్త్రీ

తక్కడ - తరాజు పుం; —కట్టి -
తండి స్త్రీ; —తెచ్చి - పలడా పుం

తక్కనుట - కార్య భార ఉపర లేనా,
భార లేనా సం

తడుణము - తురంత, ప్రోరన అవ్యం

తడుడు - బద్దీ పుం; —తని - బద్దీ-
గిరి స్త్రీ

తగలు - వరక పుం

తగని - అనుచిత, నాజాయజ్ విం

తగరము - రొగ్గా, టీన పుం; —

తాయుట - కలదీ చదానా సం;
—తాడి - సఫేదా పుం

తగవు - झगड़ा, विवाद पु० ;—

లాడుట - झगड़ा करना ;—

తీర్చుట - झगड़े का निपटारा करना स०

తగాడా - झगड़ा पु०, तकरार स्त्री०

తగిన - उचित, योग्य वि० ; —ట్టు -
उचित रीति से अव्य०

తగిలించుట - लगाना, टाँगना, चेपना
స०

తగిలించుకొనుట - लगा लेना, फँसा
लेना, लटकाना स०

తగు - उचित, योग्य वि० ; —రితన -
उचित रीति से अव्य०

తగుట - उचित होना, लायक होना,
योग्य होना, शोभा देना अ० ;
ఈ పని నీకు తగదు - यह काम
तुम्हें शोभा नहीं देता (ఈ పనికి
వాడు తగదు - इस काम के लिए
वह लायक नहीं है)

తగులబడుట - जलना; आग लगना
अ०

తగుల బెట్టుట - जलाना, आग
लगाना स०

తగులుట - लगाना, छूना अ० ; —
దెబ్బతగలుట - చొత్త లగనా అం

తగులుకొనుట - फँस जाना ; लग
जाना अ०

తగ్గించుట - घटाना, कम करना स० ;
పదివి తగ్గించుట - పదావనత కరనా
స०

తగ్గింపు - घटाव पु० ; (Rebate)
घटौती स्त्री०

తగ్గుట - कम होना, घट जाना ; (पीछे)
हटना अ०

తగ్గు, తగ్గుదల - घटाव पु०

తగ్గు మొగ్గులు - कमी-बेशी स्त्री०

తటతట - फड़फड़, घड़-घड़ पु०

తటపటాయించుట - हिचकिचाना,
आगे-पीछे करना स०

తటమట - धोखा देना स०

తటమటించుట - धोखा देना स०

తటము - तट, किनारा पु०

తటపట చేయుట - धोखा देना स० ;

ग़बन करना स०

తటస్థత - समीपता स्त्री० ; उदासीनता,
तटस्थता स्त्री०

తటస్థము - तटस्थ, उदासीन वि०

తటస్థించుట - संभव होना ; पहुँचना,
घटना अ०

తటస్థుడు - तटस्थ, उदासीन वि०

తటాకము - तड़ाग, तालाब पु०

తటాయించుట - रोकना, मना करना
स०

తటాలున - अचानक, एकाएक,
अव्य० ; —ఆగుట - ठिठक जाना
अ०

తటిని - नदी स्त्री०

తటుక్కున - तुरंत, झट अव्य०

తట్ట - टोकरा पु०, तश्तरी, थाली स्त्री०

తట్టాడుట - लड़खड़ाना, डँगमगाना
अ०

- తట్టు - (అమ్మవారు) శీతలా స్త్రీం ;
 ఆర, తరఫ్ అవ్యం
 తట్టుట - (పీపు) యపయనా; (తలుపు)
 • ఖటఖటానా, (చేటులు) తాలీ
 బజానా; టాలనా సం; సూనా అం
 (ఆ విషయము నాకు తట్ట లేదు -
 వహ బాత ముసే నహీ సూనీ)
 తట్టుకొనుట - టకరానా సం; సభలనా
 అం
 తడ - రుకావట్, బాధా, దేరి స్త్రీం
 తడబడుట - లడఖడనా అం
 తడక - టడీ, చిక స్త్రీ; టడర పుం
 తడప - రేశో కీ పతలీ పడీ స్త్రీం
 తడమాటము - లడఖడనా, ఘబడనా
 స్త్రీం
 తడయుట - దేరి కరనా, విలంబ కరనా
 సం
 తడప - బార స్త్రీం; దఫా, మరతబా పుం
 తడపు - దేర స్త్రీం; సమయ పుం
 తడపుట - టటలనా, హ్య సే త్తూనా అం
 తడి - గీలాపన, గీలా పుం; నమీ స్త్రీం
 తడిక - దేం తడక.
 తడియుట - మీగనా, తర హో జానా,
 గీలా హో జానా అం
 తడిసిన - గీలా, మీగా విం
 తడుపుట - మీగనా, (ఘామి) సీచనా
 సం
 తడుపు - సింఛాదీ స్త్రీం
 తడిమ్మా - బాకీ, శోష, బచా हुआ
 విం; తతిమ్మా పుం

- తక్కాలము - उस समय पुं; —
 నకు - उस समय के लिए अव्यं
 తత్తము - उसी क्षण पुं
 తత్త - आकुलता, व्यग्रता, घबड़ाहट
 స్త్రీం; — పడుట - आकुल होना,
 व्यग्र होना, घबड़ा जाना अं;
 — పాటు - చూ. తత్త.
 తత్త్వము - तत्त्व, सत्य; दर्शन;
 स्वभाव पुं
 తత్త్వవేత్త - दार्शनिक, तत्वज्ञ; तत्ववेत्ता
 पुं
 తత్రాపి - वहाँ मी, उसमें मी, तब
 मी, फिर मी अव्यं
 తత్సంబంధము - उससे संबंधित विं
 తత్కాగతుడు - बुद्ध; महावीर पुं
 తత్కాస్తు - तथास्तु, आमीन (वाक्य)
 తత్కృము - सत्य, सही, ठीक विं
 తదనంతరము - उसके बाद अव्यं
 తదర్థము - तदर्थ विं Adhoc
 తదియ - तीज पुं
 తదుపరి - उसके बाद अव्यं
 తద్దినము - श्राद्ध पुं
 తద్దె - तीज का त्योहार पुं
 తద్ధర్మము - तद्धर्म, तद्धर्म काल पुं
 తద్రూపము - हू-ब-हू, वैसा ही अव्यं
 తద్వారా - उसके द्वारा अव्यं
 తనంత, తనంతట,) अपने आप, खुद
 తనంతకాను) सर्वं
 తనఖా - रेहन, बंधक पुं; —
 పత్రము - रेहन नामा पुं

తనము - పన, ई प्रत्यं, పిల్లతనము -
 వచపన ; మంచి తనము - అచ్ఛాई

తనరారుట - వదనా, ప్రకాశిత హోనా,
 తనరుట - శోభిత హోనా అం

తనర్పు - వద్దతీ, ప్రగతి, ఉన్నతి స్త్రీం
 తని - చ్చోటా విం

తనికీ - తనకీహ, జొచ్చ, ఖోజ స్త్రీం
 తనియుట - తృప్త హోనా, సంతృప్త హోనా అం

తనివి - తృప్తి స్త్రీం, సంతోష పుం ; —
 తిల - జీ భర కర, తక్కువ
 అవ్యం

తనపు - శరీర పుం ; పతలా, చ్చోటా
 విం

తనూజ - పుత్రీ స్త్రీం

తన్ను - లాత, మార స్త్రీం ; అపనె కో
 సర్వం

తన్నుట - లాత మారనా, పీటనా,
 మారనా సం

తన్నులాడుట - మార-పీట కరనా,
 లడనా సం

తన్మయము - తన్మయతా స్త్రీం

తన్వి - తన్వీ, కుమలాంగీ స్త్రీం

తపతప కొట్టుకొనుట - ఫడఫడనా
 సం

తపనము - గరమీ స్త్రీం

తపము, తపస్సు - తపస్యా స్త్రీం,
 తప పుం

తపసి, తపస్వీ - తపస్వీ పుం

తపాలు - డాక్ స్త్రీం ; — అఫీసు -
 డాక్ ఘర పుం ; — వాడు - డాక్రియా,

చిడీరసా పుం ; — పెట్టె - పత్త-
 పెటీ, లెటర్ బక్స స్త్రీం

తపించుట - తపనా, తడపనా అం,
 తపస్యా కరనా ; దుఖ భోగనా సం

తపేలా - వరతన పుం

తప్తము - తప్త, దుఖ-పీడిత విం

తప్ప - కే సివా, కో చ్చొడ ; జవరతక,
 తవరతక అవ్యం నీవు చేసిననే తప్ప
 ఈ పనికాదు - జవర తవర తుమ నీవు
 కరొగె, తవర తవర యిహ కమ నీవు
 హొగా

తప్పక - జరూర, అవశ్య అవ్యం

తప్పనిసరి - అనివార్య రూప సే,
 లాజమీ తొరర అవ్యం

తప్పించుట - ముక్త కరనా, తుడనా,
 వచనా సం

తప్పించుకొనుట - వచనా, సడకనా,
 తుడనా, ముక్త హోనా అం

తప్పదము - గలతీ స్త్రీం, దోష పుం

తప్పు - కసూర, అపరాధ పుం ; గలతీ
 స్త్రీం ; గలత, అనుచిత, తురా విం ;

— చేయుట - గలతీ కరనా సం ;

— లు పట్టుట - దోష నీకాలనా,
 గలతీ నీకాలనా సం

తప్పెట - డిడోరా పుం, తుగ్గీ స్త్రీం ;
 — వేయించుట - డిడోరా పిటవనా

సం

తప్పిలు - తప్పిల స్త్రీం, వివరణ పుం

తబలా - తబలా పుం ; — వాయిచు
 వాడు - తబలచీ ; సమాజీ పుం

- తమకు - తత్తరీ, రకాబీ స్త్రీం
 తబ్బిబ్బు - వ్యగ్రతా, వ్యాకులతా స్త్రీం ;
 — అగుట - వ్యగ్ర హోనా, వ్యాకుల
 • హోనా అం
 తమకము - ఉత్కంఠా, అధీరతా,
 లాలసా, జల్దవాజీ స్త్రీం
 తమకించుట - జల్దీ కరనా, అధీర
 హోనా అం
 తమ - आपका ; —కు - आपको,
 — आपके लिए सर्वं
 తమకుట - हिचकिचाना, పీछె हटना
 అం
 తమము - अंधेरा, तम, भ्रम पुं
 తమరు - आप सर्वं
 తమలపాకు - पान पुं ; — తీగ -
 तांबूलवल्ली स्त्रीं ; — కీళ్ళి - बीड़ा
 पुं ; — డబ్బి - पानदान पुं ;
 — అమ్మచాడు - तंबोली पुं
 తమస్సు - तम, अंधेरा, तमोगुण पुं
 తమాయించు కొనుట - संभल जाना,
 स्थिर हो जाना अं
 తమాలము - तमाल वृक्ष पुं
 తమాషా - तमाशा, खेल, मज़ाक पुं
 తమ్మ - पीक ; — పడిగ - पीकदान पुं
 తమ్మి - कमल पुं
 తమ్మ - अपने को सर्वं (बहु)
 తమ్మడు - छोटा भाई पुं
 తయారు - निमार्ण, तैयार, प्रस्तुत पुं ;
 — చేయుట - तैयार करना, बनाना
 सं ; — అగుట - तैयार होना,

- आमादा होना ; उद्यत होना अं ;
 — గా నుండుట - तैयार रहना,
 मुस्तैद रहना अं
 తరంగము - लहर, तरंग स्त्रीं
 తరకసము - तरकस, तूणीर पुं
 తరగతి - वर्ग, दर्जा पुं, श्रेणी स्त्रीం ;
 — తరగతులుగా చేయుట - वर्गी-
 करण करना, श्रेणीबद्ध करना सं
 తరడి - नाव स्त्रीం ; सूर्य पुं ; —
 పట్టుట - भौवना सं
 తరతరము - परंपरा पुं ; — లుగా -
 परंपरा से, क्रमशः अव्यं
 తరఫు - तरफ, ओर स्त्रीం, पक्ष पुं ;
 — న - की तरफ से अव्यం
 తరబడి - के हिसाब से, तक अव्यం ;
 (గుంటల తరబడి - कई घंटों तक;
 వేల తరబడి - हजारों के हिसाब से)
 తరము - प्रकार पुం, श्रेणी ; पीढ़ी
 स्त्रीं ; शक्य विं
 తరలించుట - खाना करना, मेजना सं
 తరలుట - खाना होना अం ; कूच
 करना, प्रस्थान करना सं
 తరవరి, తరచారి - तलवार स्त्रीं
 తరచాయి - मौका पुం ; बाकी स्त्रीం
 తరహా - प्रकार, ढंग, तरीका पुं
 తరి - मथन ; मक्खन ; जहाज़ ;
 बादल पुं
 తరించుట - पार होना ; तर जाना अं
 తరింపజేయుట - पार कराना ; तारना,
 उबारना सं

తలపు - విచార, ఖ్యాలు, ఉద్దేశ్య పుం,
 ఇచ్ఛా స్త్రీం
 తలకట్టు - సురవందీ, పగడీ స్త్రీం ;
 • సురహానా పుం
 తలకొనుట - ప్రయత్నం చేయటం
 తలపడుట - శురూ చేయటం, ప్రారంభం చేయటం,
 మిడనా సం
 తలపెట్టుట - ప్రారంభం చేయటం, (కామ)
 హాథ్ మే లెనా సం
 తలపోయుట - సోచనా, విచారనా సం
 తలవాకిలి - ప్రధాన ఫాటక ; సదర
 దరవాజా పుం
 తలా - ఫీ ఆదమీ అవ్యం
 తలారి - చౌకీదార పుం
 తలిదండ్రులు - మో-బాప పుం
 తలుగు - పగహా పుం
 తలుపు - కివాడ, దరవాజా పుం
 తల్లడపడుట | పరేశానా హోనా, ఘబడా
 తల్లడించుట | జానా అం
 తల్లి - మో, మాతా స్త్రీం ; —తల్లి -
 నానీ స్త్రీం ; —సోదరి - మోసీ,
 ఖాలా స్త్రీం ; —సోదరి భర్త -
 మోసా పుం
 తళతళ - చమక, చమక-దమక స్త్రీం,
 తేజ పుం ; తళతళక అవ్యం ; —
 తాడుట - చమకనా, జగమగనా
 అం
 తళుకు - చమక-దమక ; తడక-మడక
 స్త్రీం ; —తళుకు మనుట -
 జగమగనా, చమకనా అం
 తే. హి. కో—9

తళుకొస్తుట - ప్రకాశితం అం
 తవుడు - చోకర పుం, మోసీ స్త్రీం
 తప్పుగోల - ఫావడా పుం
 తస్కరించుట - చూరనా సం
 తస్కరుడు - చోర, డాక్ పుం
 తస్స - ఘావ కా బూర మోస పుం
 తహతహ - వ్యాకులతా, ఘబరాహ్త స్త్రీం ;
 —పడుట, తాడుట - వ్యాకుల
 హోనా, ఘబడా జానా అం
 తహసీలుదారు - తహసీలుదార పుం
 తాండవము - తాండవ, నృత్య పుం
 తాండవించుట - ఉత్తాలనృత్యం చేయటం
 తాండ్ర - మురబా ; కుచలా పుం,
 అమావత్ స్త్రీం
 తాండ్రచెట్టు - బహేడా పుం
 తాండ్రకుడు - తాండ్రక, జాదూగర పుం
 తాంబూలము - తాంబూల పుం, పాన-
 సుపారి స్త్రీం
 తాకించుట - తుకానా, స్పర్శం చేయటం
 తాకుట - తుకనా, స్పర్శం చేయటం
 తాకుడు - స్పర్శ, సంఘటన పుం ; తుకనా స్త్రీం
 తాట - తాలా స్త్రీం
 తాపు - లాత స్త్రీం
 తాపేలు - కళుకా పుం
 తాకట్టు - గిరవీ స్త్రీం, బంధక పుం ;
 —పెట్టుట - గిరవీ రక్షనా సం ;
 —పెట్టిన వాడు - బంధక-దాతా
 పుం ; —పెట్టుకున్న వాడు -
 బంధక-గ్రాహీ పుం
 తాకిడు - ఫరమానా, ఆజ్ఞా పత్ర పుం

తాకత్తు - తాకత, శక్తి స్త్రీం
 తాగించుట - పిలనా సం
 తాగుట - పీనా సం
 తాగుబోతు - పియకడ, శరాబీ పుం
 తాజా - తాజా, నయా విం, —కలము-
 అనులేఖ పుం, పునశ్చ అవ్యం
 తాటంకము - తాటంక పుం
 తాటాకు - తాల-పత్ర పుం
 తాటి - తాడ కా విం; —కల్లు -
 తాడి స్త్రీం; —గీత గీయుట -
 తేదనా సం; —చెట్టు - తాడ పుం;
 —బెల్లము - తాడ కా గుడ పుం
 తాటోటు - ధోవా పుం, దగాబాజీ స్త్రీం
 తాడనము - తాడన పుం
 తాడు - రసా పుం
 తాత, తాతయ్య - నానా, దాదా;
 బూదా ఆదమీ పుం
 తాత్పర్యము - ఇచ్ఛా స్త్రీం; ఉద్దేశ్య,
 మతలవ; అర్థ పుం
 తాదృశము - వేసా విం
 తాను - ఆప సర్వం; యాన పుం
 తాప - సీదీ స్త్రీం
 తాపము - తాప పుం, గరమీ స్త్రీం
 తాపి - రహస్య పుం, కరనీ స్త్రీం; —
 పనివాడు - రాజ, థపి పుం
 తాపించుట - లగానా, జడనా,
 జడవనా సం
 తాపుట - (రత్న) జడనా సం
 తాపిత - రేషమీ తాఫతా పుం
 తాపి - కరనీ, యాపి స్త్రీం

తాబేదారు - తాబేదార, నౌకర పుం
 తామర - కమల పుం, దాద స్త్రీం; —
 తంపము - కమలం కీ పంక్తి, సమృద్ధి
 స్త్రీం
 తామరసము - కమల, సోనా పుం
 తామసము - క్రోధ పుం, దేరి స్త్రీం
 తామసి - అంధేరా, తమ; క్రోధి పుం
 తామసించుట - దేరి కరనా, వలెవ
 కరనా సం
 తాము - ఆప సర్వం
 తామ్రము - తాంబూ, తామ్ర పుం
 తాయము, తాయిలము - అలమ్య
 వస్తు స్త్రీం
 తాయి - మో, మో స్త్రీం
 తాయెత్తు - తావీజ, జంతర పుం
 తార | నక్షత్ర, తారా పుం; పుతలీ
 తారక | స్త్రీం
 తారకము - రక్షా స్త్రీం, వచావ;
 తారక మంత్ర పుం
 తారతమ్యము - తులనా స్త్రీం, మేద;
 తారతమ్య పుం
 తారసపడుట | నజ్జదీక ఆనా, సామనె
 తారసించుట | ఆనా, మిలనా అం,
 సామనా కరనా సం
 తారాడుట - టటలనా సం, తిపె
 రహనా అం
 తారీఖు - తారీఖు స్త్రీం
 తారు - అలకతరా, రాల పుం; —
 పూయుట - రాల పోతనా సం
 తాకాణము - ఉదాహరణ, దృష్టాంత పుం

- తార్పుట - మిలానా, కుటనీ కా కామ
కరనా స०
- తార్పుడు కత్తె - కుటనీ స్త్రీ०
- తాటుమాటు - హేర-ఫేర పు०, అస్త-
వ్యస్తతా, అవ్యవస్థా స్త్రీ० ; —
అగుట - రద్దీ వదల హోనా, హేర-ఫేర
హోనా అ० ; — అ - అవ్యవస్థిత,
అస్త-వ్యస్త అవ్య०
- తాలించుట - తొక్కునా, వధారనా స०
- తాలింపు - తొక్కు స్త్రీ०, వధార పు०
- తాలి కట్టుట - మంగల-సూత్ర బొధనా,
మొగ్గ మే సింధూర భరనా స० (ఉత్తర
హిందూస్తాన్ మే)
- తాలిమి - సహనశక్తి, క్షమాశీలతా
స్త్రీ० ; — కాదు, కత్తె - క్షమా
శీల, సహనశీల వి०
- తాలుగింజ - పేయా పు०
- తాలుచుట } పఠననా, ధారణ కరనా
తాల్పుట } స०
- తాల్కా - తాల్కుకా పు०
- తాళము - తాలా పు० ; — వేయుట -
తాలా లగనా స० ; — చెవి -
చావీ స్త్రీ०
- తాళవృంశము - పంఖా పు०
- తాళక, తాళిమి - క్షమా, సహనశీలతా
స్త్రీ०, ధైర్య పు०
- తాళుట - సహనా, బరదాశ్త కరనా,
ఇంతజార కరనా, వహన కరనా స०
- తావకము } ఆంపకా వి०
తావకీయము }
- తావరము - స్థిర, అచల వి०

- తావళము - జపమాలా, జపనీ స్త్రీ०
- తావి - క్షుశబ్ద, సుగంధ స్త్రీ० ; —
నూనె - ఇత్ర పు०
- తాపు - జగహ స్త్రీ०, స్థాన, నివాస,
ఘర, ఠికానా పు०
- తొండ - భోజన, ఖానా పు० ; — గడ
చుట - రోజీ చలనా, గుజారా చలనా
అ० ; — తొక - నిరాహార, భూఖా
వి० ; — పోతు - పెద్ద, ఖాజ్జ వి०
- తొకమక - పరేశానీ, గడ్డబడ్డి, జటిలతా
స్త్రీ० ; — తాడుట - పరేశాన్
హోనా స०
- తొక్క - పాగలపన, సనక పు० ;
పాగల, సనకీ వి० ; — గొనుట -
పాగల హోనా అ०
- తొట్టు - గాలి స్త్రీ०, అపశబ్ద పు० ;
— బోతు - బదజ్జబాన్ పు०
- తొట్టుట - గాలి దేనా, అపశబ్ద కహనా,
నిదా కరనా, కురా-మలా కహనా స०
- తొట్టాట - జగడ పు०
- తొత్తి - చమడే కీ యేలీ స్త్రీ०
- తొత్తిరి - తీతర పు०
- తొనిపించుట - కిలనా స०
- తొనుట - ఖానా, భోజన కరనా ; నాశ
కరనా స०, హడప జానా అ० ; —
త్రాగుట - ఖాన్-పాన్ పు०
- తొనుబండము - ఖాద్య పదార్థ పు०
- తన్న - సీధా ; నజ్జదీక ; ఉచిత,
తీక వి० ; — గ - సీధే, సీధే
దంగా సే, అచ్చీ తరహ్ అవ్య०

తెన్నె - చవూతరా, వేదికా పుం
 తప్ప - పహాడీ స్త్రీం, టీలా, డెర పుం ;
 —లు - కష్ట పుం, తక్లీక స్త్రీం
 తప్పతీగ - గిలొయ, గుడ్లచీ స్త్రీం
 తిమింగిలము - తిమిగల పుం
 తిమిరము - అధికార పుం
 తిమురు - ధమండ్ పుం, డిఠాई, జడతా
 స్త్రీం
 తిమ్మిరి - తునతునీ స్త్రీం
 తియ్య - మీఠా విం ; —దనము,
 —న - మిఠాస పుం
 తిరస్కరించుట - శిడకనా, నిదా
 కరనా, ధికారనా సం
 తిరస్కారము - తిరస్కార పుం, ధృణా,
 ఉపేక్షా స్త్రీం
 తిరి, తిరిక - ఐతన, లపెట స్త్రీం
 తిరిగి - ఫిర, ఐర ఒక వార అవ్యం ;
 —వచ్చుట - లౌట ఆనా అం
 తిరిపము - మీల స్త్రీం
 తిరుగ - ఫిర అవ్యం ; —వేయుట -
 ఉలటనా సం ; —బడుట - విరోధ
 కరనా, విద్రోహ కరనా సం ; తిరుగ
 జోత - తొక స్త్రీం, బఘార పుం ;
 —బోయుట - తొకనా, బఘారనా
 సం
 తిరుగతి - చక్కి స్త్రీం ; —చీల -
 అలొట, అలొటా పుం
 తిరుగుట - ధూమనా, ఫిరనా, మెఠకనా ;
 బదలనా అం, చక్ర కారనా సం
 తిరుగుడు - ధుమావ, చక్ర, పేచ పుం ;
 —చీల - పేచ పుం

తిరుగుదల - ధుమావ పుం
 తిరుగుజాటు - విద్రోహ, వలవా,
 విరోధ పుం
 తిరుగుజోతు - ఆవారా, ఉఠల్లా విం
 తిరుగుమొగము | పలటనా, ఉలట
 పట్టుట | జానా ; ఉతార పర
 హోనా అం
 తిరుచూర్ణము - శ్రీచూర్ణ ; లాల చూర్ణ
 పుం
 తిరునాళ్ళ - మేలా, ఉత్సవ పుం
 తిరుమఱి - శ్రీఖండ పుం, సఫేద మిఠి,
 ఖడియా స్త్రీం
 తిరోధానము - అంతర్ధాన, ఆచ్ఛాదన
 పుం
 తిరోధావము - అంతర్ధాన పుం
 తిరోహితము - త్రిపా దువా విం
 తిర్యక్కు - జానవర, పక్షి పుం
 తిరి, తిరి - ఐతన, రుई కీ బత్తీ స్త్రీం
 తిలకము - టీకా స్త్రీం, తిలక,
 శ్రేష్ఠవ్యక్తి పుం ; —పెట్టుట -
 తిలక దేనా, తిలక లగనా సం
 తిలకాలకము - తిల, మసా పుం
 తిలకించుట - దెవనా, నిహారనా సం
 తిలలు - తిల పుం
 తివాసి - కాలీన, గలీచా పుం
 తిండ్ల - ప్రకాశ పుం, గరమీ స్త్రీం
 తింగ - వేల, లతా స్త్రీం ; తార పుం ;
 —లు వాటుట - ఫేలనా, వ్యాస
 హోనా అం
 తెలు - ఖాజ, కుజలీ స్త్రీం

- తీటకసింద - జవాసా పుం
- తీట్లము - గరమీ, తేజీ స్త్రీం; తీఖాపన
పుం; గరమ, తేజ, తీఖా విం
- తీడుట - తేజ్ కరనా, పైనా వనానా సం
- తీన్ తేరా } తీన-తేరహ్ కరనా, గడవడ
చేయుట } కరనా సం
- తీసి - మిఠాస పుం, మీఠా; ప్యాస విం
- తీపు - మిఠాస, దర్ద పుం; —లు
తీయుట - దర్ద కరనా సం
- తీయించుట - నికలవనా సం
- తీయుట - నికాలనా, బాహర్ ఖీచనా,
(తలుపు, పెట్టె) ఖోలనా;
(గొయ్యి) ఖోదనా; (త్రోవ)
దేనా, తొడనా; (పాలు) దుహనా;
(గంధము) ధిసనా, (రాగము)
ఆలాపనా సం
- తీరము - తట, కినారా పుం
- తీరా - అంత కో, ఆఖిర్ అవ్యం
- తీరిక - ఫురసత్ స్త్రీం; —గా - ఫురసత్
సే అవ్యం
- తీరు - డంగా, తరీకా పుం
- తీరుట - ఫురసత్ హోనా, సమయ హోనా,
(నాకు తీరలేదు - ముజ్జె ఫురసత్ నహీ
హై) (కోరిక) పూర్తా హోనా అం
- తీరుమానము - పూర్తి, సమాప్తి; చుకాడీ
స్త్రీం
- తీరువ - చుంగీ స్త్రీం, కర పుం
- తీర్పుట - (కొట్టాట) నిపటారా కరనా
(పంపు) ఠీక కరనా, సీఘా కరనా,
(కష్టములు) దూర కరనా, (దప్పి)

- బుజ్జానా; (అప్పు) చుకానా; సుధారనా;
సంతుష్ట కరనా సం
- తీర్పుకొనుట (పగ) - నికాలనా,
లేనా సం
- తీర్థము - పవిత్ర జల, చరణామృత;
జల: తీర్థస్థాన పుం
- తీర్పు - సమజ్జౌతా, పేసలా, నిర్ణయ పుం
- తీర్పురి - నిర్ణాయక, జజ, పంచ, న్యాయా-
ధీశ పుం
- తీర్మానము - ఉపప్రస్తావ (motion)
పుం; విశ్వాసరాహిత్య—అవి-
శ్వాస ఉపప్రస్తావ పుం
- తీటిపోవుట - ఖతమ హోనా, పూర్తా హోనా,
(అప్పు) చుక జానా అం
- తీటుట - చుక జానా, నాశ హోనా అం
- తీటుదల - సమాప్తి స్త్రీం
- తీవ్రత - తీవ్రతా; గరమీ స్త్రీం; జోర పుం
- తీవ్రము - తీవ్ర, తేజ, అధిక,
గరమ విం
- తీసికొనుట - లేనా, పానా సం
- తీసికొనిపోవుట - లే జానా అం
- తీసిపోవుట - కమ హో జానా, గిర
జానా, ఘట జానా అం
- తీసివేయుట - నికాలనా, బరఖాస్త
కరనా, తూటా దేనా, కాట దేనా సం
- మంగ - మోతా పుం; —మునై -
మోతా, ముస్తక పుం
- మంగము - కైచా, ఉత్తుంగ విం
- మంట - టుకడా పుం; నటఖట్ విం;—
రి తనము - నటఖటి, షరారత్ స్త్రీం
- మంటి - కుల్హా పుం

తుండము - టుకడా పుం ; చొంచ,
సౌడ స్త్రీం

తుండు - టుకడా పుం ; —గుడ్డ -
తొలియా పుం

తుంపర - తొటా, కుహర పుం

తుక్కు - కూడా-కరకట పుం

తుక్కురము - ధోడా పుం

తుచ్చము - హలకా, తొటా, నీచ,
తుచ్చ విం

తుచ్చుడు - తొటా, కమీనా పుం

తుట్ట - కీడా పుం ; —లు గట్టుట -
కీడె పడనా అం ; —తుడ -
ఆఖిర, సవసె పీటె అవ్యం

తుట్టు - నుకసాన పుం ; విగాడనే-
వాలా విం

తుట్టె - సమూహ పుం ; —పురుగు -
(వినా జహర కా) తొటా సాపి పుం

తుడుచుట - పొతనా, రగడనా, సాఫ
కరనా సం ; తుడుపు గుడ్డ -
(duster) జాడన పుం

తుడుపు - పొతె యా జాడనే కీ క్రియా
స్త్రీం

తుడుము - టుగడుగి స్త్రీం ; ఆతజ,
తాశా పుం

తుత్తునాగము - జస్తా పుం

తుత్తునియ - టుకడా పుం ; —లుగా
చేయుట - టుకడె-టుకడె కరనా సం

తుడ - అంత పుం, సమాప్తి స్త్రీం ; —
ముట్టుట - సమాప్తి హొనా, తుతమ
హొనా, వీత జానా, మర జానా అం ;

—ముట్టించుట - సమాప్తి కరనా,
తుతమ కరనా, మారనా సం

తుడి - అంత పుం, సమాప్తి స్త్రీం

తునియ, తునుక - టుకడా పుం

తునుగుట - టుటనా అం

తునుమాడుట - కాటకర టుకడె కర
డాలనా ; మార డాలనా సం

తుపాకి - బందూక స్త్రీం ; —కాల్పుట -
బందూక చలనా, గొలి చలనా సం ;

—గుండు - గొలి స్త్రీం, కారతుస
పుం ; —మందు - బారుడ స్త్రీం

తుపాను - తూఫాన పుం, తొధి స్త్రీం

తుప్ప - జాడీ స్త్రీం

తుప్ప - జంగ, మోరచా పుం

తుమ్మచెట్టు - బబూల, కీకర పుం

తుమ్మి - ద్రోణ పుం

తుమికి - తేదీ పుం ; —నల్ల - కులక పుం

తుమ్ము - తొక స్త్రీం ; —ట -
తొకనా అం

తుమ్మెడ - భ్రమర పుం (భ్రమరీ స్త్రీం)

తురక - తుర్క, ముసలమాన పుం

తురక వేప - బాకాన, బాకరజా పుం

తురాయి - కలంగి స్త్రీం, తురీ పుం

తురుపు - రంగసర పుం ; —అడుట,
వేయుట - రంగసర తులనా అం

తురుష్కము - తుర్కిస్తాన పుం

తురుష్కుడు - తుర్క, ముసలమాన పుం

తులుగుట - టుసనా సం

తురుముట - రేతనా సం

తురుముపీట - తురమనీ, రేతనీ స్త్రీం

తుణ్ణు - జల్దీ స్త్రీం ; —మనుట -
 चपत हो जाना अ०
 తుల - తరాజు, తులాదండ పు०
 తులతూగుట - సమృద్ధి रहना अ० ;
 बराबरी करना स०
 తులము - తోలా పు०
 తులమానము - తొల కా మాన పు०
 తులితము - తోలా దుబా వి०
 తులువ - నీచ, లుచ్చా, కమీనా వి०
 తుల్యము - సమాన, తుల్య వి०
 తువర - కుహర పు०
 తువాల - అంగోళా, తొలియా, గమతా
 పు०
 తుషారము - పాలా, తుషార పు०
 తూకము - వజ్రన పు० ; —వేయుట -
 तोलना स० ; —గుండు - తొల పు०
 తూకుగుండు - సాదూల, సహావల పు०
 తూగుట - లటకనా, జులనా; కృషనా;
 तुलना अ०
 తూగుటయ్యల - పాలనా పు०
 తూచుట - తొలనా స०
 తూటు - త్తెద పు० ; —పడుట -
 छिदना अ०
 తూనిక - వజ్రన, తొల పు० ; —
 కట్టుట - తొలనా స०
 తూనీగ - పత్తిగా పు०
 తూపు - బాణ, తీర పు०
 తూము - జలమార్గ, పరనాలా పు० ;
 मोरी ; माप स्त्री०
 తూరుపారబట్టుట } ఆసానా స०
 తూరుపెత్తుట

తూర్పుట - ఘుసెడనా, ట్టసనా స०
 తూర్ణము - జల్ద, తెజ్జ వి०
 తూర్పడి - ఆసాదీ స్త్రీ०
 తూర్పు - పూర్వ, పూర్వ పు०
 తూర్ణము - తురహీ స్త్రీ०
 తూలనాడుట - (కీ) నిదా करना,
 (का) तिरस्कार करना स०
 తూలి, తూలిక - క్కీచీ, తూలి స్త్రీ०
 తూలుట - డగ-మగానా, లడలడనా;
 बेहोश होना ; झुमना अ०
 తృణము - తృణ, తినకా పు०
 తృణకరించుట - తినకే కీ తరహ
 समझना, ठुकराना ; (की) उपेक्षा
 करना स०
 తృణీకరము - ఉపేక్షా స్త్రీ०, నిరాదర
 పు०
 తృప్తి - సంతోష ; తృప్తి ; खुशी स्त्री० ;
 —పడుట - సంతృప్తి होना, अधाना
 अ० ; —చేయుట - సంతృప్తి करना
 स० ; —కరము - సంతోషजनक वि०
 తంచుట } తొడనా, చీరనా, కాటనా స०
 తంపుట }
 తండు - సోనా, లెటనా అ०
 తంపి - సాహస పు०, వీరతా ; विधवा
 स्त्री०
 తంపు - కాట, తరాశ స్త్రీ० ; సాహస
 పు० ; —గలవాడు - సాహసీ वि०
 తగ - వర్గ, కుల పు०, శాఖా, జాతి
 स्त्री०, बिलकुल वि० ; —గొట్టుట -
 काट डालना, अलग करना स० ;

—బడుట - (కా) సాహస करना ;
 దుస్సాహస करना స० ; —టారుట -
 మర జానా, సమాప్త होना, नाश
 होना अ० ; —టార్చుట - మार
 डालना, (కీ) हत्या करना, समाप्त
 करना स० ; —నమ్ముట - वेच
 डालना स० ; —చాడుట - स्पष्ट
 रूप से कहना, खरी कहना स०,
 —వేయుట - काट डालना स०
 తెగుట - కटना, చटकనా, టూటనా,
 టూటనా, (వివాదము) निपटना,
 (కా) विच्छेद होना अ०
 తెగుదల - समाप्ति स्त्री०, अंत, विच्छेद
 पु०
 తెగులు - बीमारी, व्याधि, फसल की
 बीमारी स्त्री०
 తెగువ - साहस पु० ; उदारता स्त्री०
 తెచ్చుట - लाना, (తీర్మానము) पेश
 करना, प्रस्तुत करना स०
 తెచ్చుకొనుట - ले आना, ला लेना
 अ० ; प्राप्त करना स०
 తెచ్చు - (తేనె) छत्ता ; मलाई स्त्री०
 తెడ్డు - डौंड ; डौंडा, बल्ला पु० ; —
 వేయుట - डौंड चलाना स०
 తెన్ను - रास्ता पु०, राह स्त्री०
 తెప్ప - लट्टों का बेड़ा पु० ; —మును
 గుట - (కా) नाश होना अ०
 తెప్పించుట - मँगाना, प्राप्त करना स०
 తెప్పటిల్లుట - होश में आना, संभल
 जाना, (चाढ़ीనుండి) चंगा हो
 जाना अ०

తెమలుట - तैयार होना अ० जल्दी
 करना स०
 తెమల్చుట - जल्दी करना, हिलाना,
 पूरा करना स०
 తెర - परदा पु० ; लहर स्त्री० ; —
 చాప - पाल पु० ; —తెరగా -
 समय समय पर, रह रहकर अव्य०
 తెరువరి - यात्री, मुसाफिर पु०
 తెర్లుట - उबलना अ०
 తెటగు - ढंग, प्रकार पु०
 తెటచుట - खोलना, उद्घाटन करना,
 प्रदर्शित करना स०
 తెటవి - विराम, अवरोध पु०, फुरसत
 स्त्री०
 తెలతెలబోపుట - पीला पड़ जाना अ०
 తెలతెలచాటుట - पीला पड़ना ; पौ
 फटना अ०
 తెలకపిండి - खली स्त्री०
 తెలకచాడు - तेली पु०
 తెలియక - अनजान में अव्य०
 తెలియజెప్పుట - समझाना, बताना स०
 తెలియజేయుట - कहना, सूचित
 करना स०
 తెలియుట - मालूम होना अ०, जानना
 स०
 తెలివి - समझ, अक्ल, बुद्धि स्त्री० ; —
 కలుగుట, వచ్చుట - అక్ల ఠికానే
 ఆనా, समझ आना, होश आना
 अ० ; —గల - अक्लमंद, होशियार
 वि० ; —లేని - मूर्ख, बेवकूफ
 वि० ; —తేటలు - अक्लमंदी स्त्री०

- తెలిసికొనుట - జాననా, సమజ్జనా,
 పతా లగనా, సీఖనా స०
 తెలుపు - సఫేద, శ్వేత వి०
 తెల - తాలి స్త్రీ०
 తెల్ల - సఫేద; సాఫ వి०; —ని - సఫేద
 వి०; —పొపుట - పీల పడనా అ०
 తెల్లగగ్గర - ఉజలి వవరే పు०
 తెల్లగడ్డ - లహసున పు०
 తెల్లతగడ - త్రివృతా స్త్రీ०
 తెల్లచామర - సఫేద కమల, పుండరీక
 పు०
 తెల్లతొడ్డు - గాలవ, జీర్ణవృంత పు०
 తెల్లచారుట - రాత వీతనా, సవేరా
 కర దేనా స०
 తెల్లవాటి - సవేరే అవ్య०
 తెల్లచారుఝాము - అల సుబహ, బడె
 సవేర, తడకే అవ్య०
 తెల్లవాలుట - సవేరా హోనా, సఫేద
 హోనా, విగడ జానా; నాశ హోనా అ०
 తెంకు - సాగవన పు०
 తెంకువ - సాహస పు०
 తెంపు, తెంపు - డకార స్త్రీ०
 తెంపుట - డకారనా, డకార లేనా అ०
 తెజము - తేజ, ప్రకాశ, ప్రతాప, పరాక్రమ
 పు०; దీప్తి, కాంతి స్త్రీ०
 తెజస్వి - తేజస్వీ, ప్రతాపీ వి०
 తెజరిల్లుట - ప్రకాశిత హోనా అ०
 తెట - శుద్ధతా, స్వచ్ఛతా స్త్రీ०; —
 తెల్ల - సాఫ, తరల పదార్థ; శుద్ధ,
 నిర్మల వి०; —పటచుట -

- నిత్యరనా స०; —తెల్లన - వీల-
 కుల సాఫ, స్పష్ట వి०; —పడుట -
 స్పష్ట హోనా, సాఫ హోనా అ०
 తెడా, మేద, ఫరక పు०
 తెడి - తిథి, తారీఖు స్త్రీ०
 తెనీరు - చాయ స్త్రీ०
 తెనె - శబ్ద, మధు పు०; —తెట్టె -
 ఉత్తా పు०; —టీగ - మధుమఖి స్త్రీ०
 తెప - బార స్త్రీ०, దక్షా, మర్తబా పు०
 తెమ - గీలాపన పు०, నమీ, తరీ స్త్రీ०
 తెయూకు - చాయ స్త్రీ०
 తెయుట - ధిసనా అ०
 తెలు - రయ పు०
 తెటి పాటచూచుట - అవలొకన
 కరనా, అక్షే ఫాడ-ఫాడ కర దేఖనా
 స०, ధూనా అ०
 తెలుట - నిత్యరనా, సాఫ హోనా అ०;
 కడ — - మరనా అ०
 తెలూడుట - తేరనా; ఉడనా అ०
 తెలిక - ఆసానీ స్త్రీ०, హలకాపన పు०,
 హలకా, ఆసాన వి०
 తెలిపొపుట - తేర జానా; ఉడ జానా అ०
 తెలుట - తేరనా; వచనా; తయహోనా అ०
 తెతడి గుణము - తరణశీలతా;
 అప్యలావకతా స్త్రీ०
 తెరు - దహీ పు०
 తెలము - తేల, తేల పు०
 తెంగిచూచుట - షాకనా, ఉషకనా
 అ०
 కొంగుట - టెట జానా, సో జానా అ०

శో - సే, కే సాథ అవ్యం
 శోక - పుణ్ణ, దుమ స్త్రీం ; — గం -
 దుమదార విం ; — అడించుట -
 దుమ హిలనా సం ; — ముడుచు
 కొని పాటిపోవుట, శోకపీకుట -
 దుమ దవాకర భాగనా అం ; —
 చుక్క - పుచ్చల తారా, ధూమకేతు
 పుం ; — పీకుళ్ళు - మహామారి,
 తీవ్ర పీడా స్త్రీం ; — మిరియము -
 కవచ చీని స్త్రీం
 శోచుట - సూక్ష్మా, దీక్షనా అం
 శోచుట - బగీచా, బాగ పుం ; —
 కాపరి - బాగవాన, మాలి పుం ; —
 పని - బాగవనీ స్త్రీం
 శోచి - చూ. శోడి.
 శోచేలు - మెడియా పుం
 శోటా - కారతుస పుం, గొల్లీ స్త్రీం
 శోటి - మంగి, మెహతర పుం
 శోడ - కే సాథ అవ్యం ; — నే -
 తురంత, ఘట అవ్యం
 శోడంటు - జామన, జావన పుం ; —
 పెట్టుట - దహి జమానా సం
 శోడబుట్టు - చూ. శోబుట్టు
 శోడా - తొడ పుం ; పుణ్ణి స్త్రీం
 శోడి - కే సాథ అవ్యం ; సంబంధిత
 విం ; — కోడలు (చిన్నది) -
 దేవరనీ ; (పెద్ద) జెఠానీ స్త్రీం ;
 — తెచ్చుట - లే ఆనా అం ;
 లివా లానా సం ; — పెళ్ళికొడు
 కు - శరేబాలా పుం ; — యల్లుడు -
 సాడ పుం ; — వాడు - సాథి పుం

శోడు - సాథ పుం ; సహాయక, సాథి ;
 జామన పుం, సహాయతా ; కసమ స్త్రీం
 (చేపునిశోడు - కుదా కీ కసమ)
 శోడుకొని - సాథ లెకర అవ్యం ; —
 పోవుట - సాథ లే జానా అం ; —
 వచ్చుట - సాథ లే ఆనా అం
 శోడుట - (పానీ) లీచనా ; నీకా-
 లనా సం
 శోడునీడ - సహచారి, సంగి, సహాయక పుం
 శోడుబోతు - మాత్రిక పుం
 శోడు పడుట - సాథ దేనా, (కీ)
 మదద కరనా (కీ), సహాయతా కరనా
 పుం
 శోన - తురంత, బాద అవ్యం
 శోపడ - రేదా పుం
 శోపు - బగీచా, బాగ పుం
 శోపుడు - బరఖాస్తగి స్త్రీం ; బడ్డా,
 రేదా పుం
 శోబుట్టు - బహన స్త్రీం, మార్చి పుం
 శోముట - మౌజనా, మలనా సం
 శోరణము - బందనవార, తొరణ పుం
 శోరము - రాఖి స్త్రీం
 శోలు - చమడా పుం, కాల స్త్రీం ;
 చలానా సం ; — బలుచుట -
 కాల నీకాలనా సం ; — తిత్తి -
 మశక స్త్రీం ; — పటాకా - తస్మా
 పుం
 శోలుట - (బండి) చలానా, హొకనా ;
 (పశువులు) హొకనా, కుదేదనా,
 (కపిట) చలానా సం

తొవ - రాస్తా పుం, రాహు స్త్రీం
 తొసివేయుట - ఢకేలనా, భగనా,
 వరఖాస్త కరనా ; (కేసు) ఖారజ
 కరనా సం
 తొసికొని వెళ్ళుట - ఠెలకర జానా అం
 త్యజనము - త్యాగ పుం
 త్యజించుట - త్యాగనా, తొడ దేనా సం
 త్యాగము - త్యాగ, వలిదాన, దాన పుం ;
 ఉదారతా స్త్రీం ; — గలవాడు -
 (త్యాగి) త్యాగి, ఉదార, దాని విం
 త్యాజ్యము - త్యాజ్య, తొడనే యోగ్య
 విం ; అశుభ సమయ పుం
 త్రయోదశి - త్రయోదశి, తేరస స్త్రీం
 త్రవ్వకోల - కావడా పుం, కురపి స్త్రీం
 త్రవ్వట - తొదనా, తననా ; పోలా
 కరనా సం
 త్రాచు - నాగ పుం
 త్రాగుట - పీనా, (కా) పాన కరనా సం
 త్రాగుడు - నశాఖోరి స్త్రీం ; మధ్యపాన
 పుం ; త్రాగుతోతు - పియకడ,
 నశా-ఖోర విం
 త్రాడు - రస్తీ స్త్రీం, ధాగా, డోరా,
 మంగల సూత్ర - పుం ; — తగుట -
 విధవా హోనా అం
 త్రాణ - శక్తి, తాకత స్త్రీం
 త్రాసు - తరాజు పుం
 త్రికోణము - త్రికోణ, త్రిభుజ పుం
 త్రిప్పట - భ్రమణ, భటకనా పుం
 త్రిప్పివేయుట - తొటా దేనా, వాపస
 కర దేనా సం

త్రిప్పట - భూమానా, మోడనా, తొటానా,
 ఫిరానా సం ; (తల) భూమానా,
 (కడుపుతో) తవకాడే హోనా అం
 త్రుంచుట - తొడనా, తుకడే కరనా ;
 మార తాలనా సం
 త్రుశ్చిపడుట (అనందముతో) తల్ల
 త్రుళ్ళుట పడనా అం (గర్వము
 తో) తల్లనా, (విస్మయముతో)
 తొక్క పడనా ; తల్లనా అం
 త్రమాసికము - తిమాహి, త్రైమాసికవిం
 త్రొక్కుట - కుచలనా, రొదనా సం
 త్రొక్కుడు - కుచలాహట స్త్రీం ;
 రొదనా సం
 త్రోపు - ధక్కా పుం, ధటానా, కమ కరనా
 అం
 త్రోయుట ధకేలనా, ఢకేలనా,
 త్రోసివేయుట ఠెలనా, రెలనా,
 (కేసు) ఖారజ కరనా ; (వాదము)
 (కా) తడన కరనా సం
 త్రోవ - రాస్తా, మార్గ, తాధన పుం ;
 రాహు స్త్రీం
 త్వర - తేజీ, తల్దీ స్త్రీం ; — గా -
 తల్దీ, తానన-తానన క్రిం, విం ;
 — పడుట - తల్దీ కరనా, తా-
 వలీ కరనా సం

ద

దంచుట - కూటనా సం
 దండ - తాలా ; తికటతా, తజదీకీ
 త్రీం, తార పుం ; తికట, తజదీకీ
 — కే తగల తే అవ్యం ; — కడి
 యము - తాజువంద, తాజు పుం

దండకము - దण्डక (एक छंद) పుం
 దండన, దండనము - సజా (Penalty),
 దణ्ड పుం, శాస్తి స్త్రీం
 దండనాయకుడు - సేనాపతి పుం
 దండప్రణామము - దण्डవత స్త్రీం,
 శాష్టాంగ ప్రణామ పుం
 దండము - లాఠీ స్త్రీం, డెండా, నమస్కార
 పుం
 దండయాత్ర - హమలా, ధావా పుం ;
 —చేయుట - (పర) హమలా करना,
 (పర) ధావా బోలనా సం
 దండి - బహుత, అధిక, కాఫీ విం,
 బహుతాయత, అధికతా స్త్రీం ;
 సంన్యాసి ; సమర్థ పుం
 దండారోహము - దండారోహ పుం
 దండించుట - సజా దేనా, డాటనా సం
 దండు - సేనా, ఫీజ స్త్రీం
 దండుగ - నుకसान, క్షిజ్జుల ఖర్చు పుం
 దండ - డాండ్ పుం
 దండెత్తుట - చదాई करना, ధావా
 करना సం
 దండము - అలగనీ స్త్రీం ; (కసరము)
 డెండ్ పుం ; —లు తీయుట - డెండ్
 పేలనా సం
 దండోరా - డిండోరా పుం, మునాదీ
 స్త్రీం ; —వేయువాడు - డెండ్-
 రచీ పుం
 దంతము - దాంత పుం ; దంత ధావ
 నము - దతౌన-స్త్రీం ; దంత ధావ
 నము చేయుట - దతౌన करना సం ;

దంత ధావనము చేయు పుల్ల -
 దాతౌన స్త్రీం
 దంపుట, దంచుట - కూటనా సం
 దంపుడు - కుటాई స్త్రీం
 దంభము - చల, కపట, పాశ్చెండ్ పుం
 దక్కించుట - (को) వచనా, రక్షా
 కరనా సం
 దక్కుట - వచనా, రక్షిత హోనా అం
 దక్షత - నిపుణతా, యోగ్యతా, కుశలతా,
 దక్షతా స్త్రీం
 దక్షుడు - నిపుణ, దక్ష, యోగ్య విం
 దగ - ప్యాస, తౌస స్త్రీం
 దగదగ - ఇకఇకా, చమకీలా విం ;
 —మనుట - చమకీలా హోనా అం
 దగా - ధోఖా పుం
 దగ్గలు - నికటతా, సమీపతా స్త్రీం,
 కే పాస అవ్యం ; —తీయుట -
 లాడ-ప్యార కరనా, ఆశ్రయ దేనా సం
 దగ్గు - ఖాసీ స్త్రీం ; —ట - ఖాసనా
 అం
 దగ్గము - దగ్ధ, జలా हुआ విం ; —
 చేయుట - దగ్ధ కరనా, జలనా సం
 దట్టము - ధనా, గాడా విం ; — గ
 నేయబడిన - గగ్గ, గవీలా, గాడా
 విం
 దట్టి - పడక ; పడా పుం
 దట్టించుట - డరనా, కూట-కూట కర
 భరనా సం
 దడ - ధడక, ధగధగీ స్త్రీం
 దడదడ - జల్దీ, శీఘ్ర అవ్యం ; —
 మనుట - ధడకనా అం

४६ - टट्टी स्त्री०, बाढा पु०
 ४६यम् - दस सेर पु०
 ४६युल - काँपना, थरथराना अ०
 ४६लमुनि - अचानक, एकाएक अ०
 ४६कुदु - दत्तक पुत्र पु०
 ४६गुहम् - दत्तक ग्रहण पु०
 ४६ - गोद स्त्री० ; गोद लेने का
 संस्कार पु० ; — चैसि० सुल -
 गोद लेना स०
 ४६, ४६रु - ददोश, चकत्ता पु० ;
 पित्ती स्त्री०
 ४६रुल्लु - थर-थर काँपना अ०
 ४६नियुल - धनिया पु०
 ४६नुक - तक, पर्यंत अव्य०
 ४६ - प्यास स्त्री० ; — ग० सु -
 प्यासा वि० ; — ग० सुल - प्यास
 लगाना अ० ; — चिरुल - प्यास
 बुझाना स०
 ४६दब - खट खट, धड़ धड़ स्त्री०
 ४६युल - डौटना, डपटना स०
 ४६ - (निम्बुकाय) विजौरा,
 (वेदुरु) तीली स्त्री०, (प० दु०)
 फाँका पु०
 ४६नम् - सूआ, सूजा पु०
 ४६ल - झूठ, असत्य पु० ; —
 कादु - झूठा वि०
 ४६न - जल्दी, तुरंत, फौरन अव्य०
 ४६नम् - दमन, दवाना पु०
 ४६मी - दमड़ी, पाई स्त्री०
 ४६म् - कीचड़, उसास पु०, दलदल,
 कुश ; साँस स्त्री०

४७ - दया, कृपा, करुणा स्त्री०,
 रहम पु० ; — च० सुल - कृपा
 करना, दया दिखाना, अनुग्रह
 करना स० ; — चैयुल - पधारना,
 तशरीफ ले आना, आना अ० ;
 — चैसि, यु० चि - कृपा करके,
 मेहरबानी करके ; — चैसि० सु०
 दुदु - विराजिए, तशरीफ रखिए
 (वाक्य)
 ४७युल - दयालु, कृपालु, रहम-
 दिल वि०
 ४७युम् - भूत, शैतान पु० ; —
 सुल्लु - भूत सवार होना अ० ;
 — व० सुल - भूत झाड़ना स०
 ४७ - मूल्य, दाम, भाव पु०, दर स्त्री०
 ४७यु - दरखास्त, अर्जी स्त्री०,
 आवेदन-पत्र पु० ; — कादु -
 आवेदक, दरखास्तदार पु०
 ४७युनम् - मुस्कुराहट, मुस्कान स्त्री०
 ४७ - किनारा, तट पु०, छोर, सीमा,
 निकटता स्त्री० ; — सुल -
 पहुँचना, पास जाना अ० ; —
 सुल - पार पहुँचना, सफल
 होना अ०
 ४७दु - गरीबी, दरिद्रता स्त्री०
 ४७दुदु - गरीब, दरिद्र वि०
 ४७मि - बाद का वि० ; बाद,
 पश्चात् अव्य०
 ४७ - शान ; श्रेणी स्त्री०, ठाट,
 दर्जा पु० ; — का - ठाट से,
 शान से अव्य०

దర్శము - దర్ప, ధమంధ పుం
 దర్శురు - దరవార, శాసన పుం ; రాజ-
 సభా, ప్రభుత్వా స్త్రీం
 దర్శసి - నికమ్మా, నాలాయక విం
 దర్శ - దామ, దర్భ, కుశ పుం
 దర్శు - పూజ-తాజ ; జొచ్చ, తహకీ-
 కాత స్త్రీం ; — చేయుట - దరి-
 యాప్త కూనా, జొచ్చ - పడతాల
 కూనా సం
 దర్శకుడు - దిఖానెవాలా, ద్దారపాల,
 దర్శక పుం
 దర్శనము - దెఖనా, దర్శన, దీదార
 పుం, మేట్, ములాకాత స్త్రీం
 దర్శనీయము - దెఖనె యోగ్య, సుందర విం
 దర్శము - అమావాస్యా స్త్రీం
 దర్శించుట - దెఖనా, దర్శన కూనా సం
 దర్శి - దలాల పుం
 దర్శము - మోటా, గాడా, అధిక విం,
 దల, పత్తా, ధనాపన పుం ; పేళ్ళుడి ;
 సేమా స్త్రీం
 దర్శనాయి - సేనాపతి, యుద్ధ మంత్రి పుం
 దర్శనరి - మోటా, ధనా విం ; ధనాపన పుం
 దర్శనంము - దావాగ్ని స్త్రీం
 దర్శ - జవడ పుం ; — పల్ల - దాద
 స్త్రీం
 దర్శ - దూరి స్త్రీం, దూరస్థ విం
 దర్శ - హలత్, దశా, పరిస్థితి ;
 గ్రహదశా స్త్రీం
 దర్శ - దశహరా పుం, విజయాదశమీ
 స్త్రీం
 దర్శ - దస్తఖత, హస్తాక్షర పుం

దర్శరము - వస్తా పుం
 దర్శవేజు - దస్తావేజు స్త్రీం (docu-
 ment), తమస్సుక పుం ; రిజిస్టరు
 కాని — కచ్చా కాగజ పుం
 దర్శ - రోకడ స్త్రీం, వసూల కా ధన పుం
 దర్శరి - లిఖావట్ స్త్రీం, లెఖ, ఖత
 పుం ; అందమగు — ఖుషఖత పుం
 దర్శనము - దహన, దాహ కర్మ పుం
 దర్శించుట - జలనా సం
 దర్శనము దాంపత్య-జీవన, వైవాహిక
 జీవన పుం
 దర్శ - తక్, పర్యాంత అవ్యం
 దర్శించుట - ఛిప జానా, దుబకనా అం
 దర్శుట - ఛిపనా, లా-పత్తా హోనా అం
 దర్శుడు - ఛిపావ పుం ; — మూ
 తలు - ఆళ్ళ మిచీనీ స్త్రీం
 దర్శించుట - ఛిపానా సం
 దర్శించుట - పార కూనా సం
 దర్శు - ఉజ్జల స్త్రీం, కుదాన పుం
 దర్శుట - పార కూనా ; ఉజ్జల
 కూనా సం, ఉజ్జల జానా అం
 దర్శించుట - పార కూనా,
 నికల భాగనా అం
 దర్శకము - ఛిపాయా హుఆ ధన ;
 బచ్చాయా హుఆ ధన, రహస్య, ఛిపావ
 పుం ; నిధి స్త్రీం
 దర్శించుట - పాస పట్టచనా అం
 దాక్షిణ్యము - ములాహజా, సౌజన్య,
 వినయ పుం ; సరలత్తా, ఈమానదారి,
 శిష్టత్తా స్త్రీం

దాఖలా - ప్రమాణ; ఉదాహరణ పుం
 దాఖలు - ప్రవేశ పుం, పేషి స్త్రీం;—
 చేయుట - పేషి కరనా, దాయర
 కరనా సం
 దాగలి - నిహిర్నీ స్త్రీం
 దాడి - ధావా పుం, చదాన్దీ స్త్రీం;—
 చేయుట - (పర) ధావా కరనా సం
 దాడినిమ్మ - దాడిమ, అనార పుం
 దాడా - కులతీ స్త్రీం, ఖోడే కా చారా
 పుం; —సంచి - తోబడా పుం
 దాత - దాతా; దానీ పుం
 దాతవ్యములు - దాతవ్య (charities)
 పుం
 దాదాపు - పాస కా విం, —గా -
 లగ-భగ; కరీవ అవ్యం
 దాది - ధాయ, దాన్దీ స్త్రీం
 దానము - దాన పుం; ఖైరాత స్త్రీం
 దానపత్రము - దాన-పత్ర, బర్ఖిష-
 నామా; హిబ్వా నామా పుం
 దానిమ్మ - అనార పుం
 దాపరించుట - ప్రాప్త హోనా; ఖటనా,
 హోనా; పాలే పడనా అం, (ఇట్టి
 వాడు మాకు దాపరించెను - యేసా
 ఆదమీ హమారే పాలే పడా; యేసే
 ఆదమీ సే హమారా పాలా పడా)
 దాపరి, దాపరి - బాయ్ విం
 దామాషా - భాగ పుం
 దాయ - పేతృక-సంపత్తి స్త్రీం; —
 ఖాగము - దాయ-భాగ; పేతృక
 సంపత్తి కా బేట్వారా పుం

దాయాదుడు - దాయాద, జ్ఞాతి, పుత్ర పుం
 దార - పత్నీ; ధారా స్త్రీం
 దారకము - చీరనా, ఫోడనా సం
 దారము - ధాగా, డోరా పుం
 దారి - మార్గ, రాస్తా; ఉపాయ పుం;
 రాహ స్త్రీం; —దోపిడి - డకైతీ,
 రాహజ్జనీ స్త్రీం; —దోపిడిగాడు -
 డాక్కు, రాహజ్జన పుం; —తప్పిస -
 గుమరాహ విం; —తప్పుట - గుమ-
 రాహ హోనా, రాహ భూల జానా అం;
 —బత్తెము - రాహ ఖర్చ; సంబల పుం
 దారిక - రఖేల, ఉప-పత్నీ స్త్రీం
 దారిద్ర్యము - గరీబీ, దరిద్రతా స్త్రీం
 దారుణము - భయంకర, కఠోర, మీషణ
 విం
 దారోగా - పర్యవేక్షక, ప్రతినిధి;
 యానెదార పుం
 దార్ద్రము - దృఢతా, శక్తి, స్థిరతా
 స్త్రీం
 దాల్చినిచ్చెక్క - దాలచీనీ స్త్రీం
 దాళా - పాసంగ పుం
 దాల్చిమ్మ - అనార, దాడిమ పుం
 దాచా - ముక్తహమా పుం, నాలిషి స్త్రీం;
 —దాఖలు చేయుట - ముక్తహమా
 దాయర కరనా సం; —దారు -
 దావేదార, నాలిషి పుం
 దాసత - దాసతా, గులామీ స్త్రీం
 దాసరి - వైషణవ (శూద్ర) పుం
 దాసానిచ్చెట్టు - నవా పుం
 దాసి - దాసీ, లొడ్డి, బాదీ స్త్రీం

दासोहाम्मुलु - भक्ति युक्त प्रणाम
पु०

दास्यम्मु - सेवा, गुलामी, चाकरी स्त्री०

काहम्मु - प्यास ; लालसा ; जलन

स्त्री०, पेय, पानी पु०

दिन्मु - उतारना, नीचे ले आना,
घटाना स०

दिन्मु - तक्रिया, उपधान ; गठरा पु०

दिन्मु - चू. दिन्मु

दिक्कु - दिशा, तरफ़ स्त्री० ; आश्रय,

रक्षण, रक्षक पु० ; — तैन् - दीन,

असहाय, अनाथ वि०

दिक् - नीचे, नीचे की तरफ़ अव्य०

दिक्कन्तरम्मु - आकाश मंडल पु० ;

दूर दूर की जगहें स्त्री०

दिक्कन्तरम्मु - नंगा, नग्न वि०

दिक्कियुत्तु } डीठ उतारना स०
दिक्कियुत्तु }

दिक्कियुत्तु - सदका पु०

दिक्कियुत्तु - नीचे उतर जाना,

खिसकना, डूब जाना अ०

दिक्कियुत्तु - त्यागना, छोड़ना ;

हाथ छोड़ देना स०

दिक्कु - उतरना, ठहरना अ०

दिक्कु - उतार, अवरोहण पु०,

उतराई स्त्री०

दिक्कु - आयात, उतरना पु०

दिक्कु - भय, डर पु०, चिंता स्त्री० ;

— पडु - डरना, भयभीत होना

अ० ; — पडु - डराना,

भयभीत करना स०

ते. हिं को—10

दिक्कु - निचला माग पु० ; नीचे का,

निचला वि० ; नीचे, के नीचे अव्य०

दिक्कु - एकाएक, अचानक अव्य०

दिक्कुम्मु - विस्मय, दिग्भ्रम पु० ;

दिक्कुम्मु - दंग रह जाना ;

चकित हो जाना अ०

दिक्कु, दिक्कु - साहस पु०, दृढता,

शोखी स्त्री०

दिक्कु - साहसी, दृढ, चतुर, शोख वि० ;

— तन्मु - चू. दिक्कु ; —

पडु - सच होना ; साबित होना,

दृढ होना, मज़बूत होना अ० ;

— मु - नियम पु०, दृढता स्त्री० ;

— मु चैयु - इतज़ाम करना,

सचेत करना, कड़ी आशाएँ जारी

करना स०

दिक्कु - सुधारना, ठीक करना स०

दिनबत्तम्मु - दैनिक भत्ता पु०,

दैनिक मज़दूरी स्त्री०

दिनम्मु - दिन, रोज़ पु०

दिनवहि - बही स्त्री०

दिनवहम्मु - अन्त्य क्रियाएँ स्त्री०

दिनवहम्मु - रोज़ना खर्च पु०

दिम्मु - सामग्री ; जिस स्त्री० ;

किस्म, प्रकार पु०

दिम्मु - दूहा, टीला पु०

दिम्मु - दूहा, टीला, ढेर पु०, पहाड़ी,

राशि स्त्री०

दिम्मु - दीया, चिराग़ पु०

दिम्मु - टीला ; सिर का चक्कर पु० ;

डाढ़ स्त्री०

దిమ్మరి - ధుమ్కడ, ఆవారా విం
 దిమ్మిస - దురమృత పుం
 దిమ్ము - చక్రాహృత స్త్రీం
 దిరిసనము - శిరీప, వీరస పుం
 దివటీ - మశాల స్త్రీం ; —చాదు -
 మశాలచీ పుం
 దివము - దిన, దిన కా సమయ ;
 ఆకాశ ; స్వర్గ పుం
 దివనము - దిన, దిన కా సమయ పుం
 దివాణము - కచహరి, అదాలత స్త్రీం,
 దరవార పుం
 దివాను - దివాన, మంత్రి పుం
 దివాల్ - దివాలా పుం ; —తీయుట -
 దివాలా నికాలనా, టాట ఉలటనా
 సం ; —చారు - దివాలియా విం
 దివి - స్వర్గ ; ఆకాశ పుం
 దివియ - దీయా, దీప పుం ; —కోల -
 మశాల స్త్రీం
 దివ్యము - దివ్య, అలౌకిక విం ;
 దివ్యజ్ఞానము - ఆత్మ-జ్ఞాన ;
 దివ్యదృష్టి - జ్ఞాన-చక్షు పుం
 దివ్యటీ - మశాల స్త్రీం
 దివ్వియ, దివ్వె - దీయా, దీప పుం
 దిశ - దిశా, తరఫు స్త్రీం
 దినముల - నమ్రతా స్త్రీం, నేగాపన పుం
 దీక్ష - దీక్షా స్త్రీం, వ్రత పుం
 దీక్షితుడు - దీక్షిత, వ్రతీ పుం
 దీటు - సమానతా, బరావరి స్త్రీం ;
 సమాన, బరావర విం
 దీనత - గరీబీ, ఖిన్నతా, దీనతా స్త్రీం

దీనుడు - అసహాయ, గరీబ, దుఖి,
 మయమీత విం
 దీపము - దీప, దీయా పుం ; దీప
 సెమ్మె - దీపక, చిరాగదాన పుం ;
 —వెలిగించుట - దీప జలనా ;
 —తేని, పెట్టుని - వెచిరాగ ;—
 పెట్టి వెదకుట - దీయా లెక్క
 ద్దేనా సం
 దీపారాధన - దీపారాధన, దీపదాన పుం
 దీపావళి - దీపావళి, దీవాళి స్త్రీం
 దీప్తి - ప్రకాశ పుం, దీప్తి, కాంతి స్త్రీం
 దీర్ఘము - లంబా, దీర్ఘ విం
 దీవన - ఆశీర్వాద పుం, ఆసీస స్త్రీం
 దీవించుట - ఆసీసనా, ఆశీర్వాద
 దేనా సం
 దీవెన - చూ. దీవన
 దుంగ - లక్కడ, కుండా పుం
 దుండగము - దుష్టతా స్త్రీం, దురాచార,
 అంధేర, జులమ్ పుం
 దుండగిడు - జాలిమ, దుష్ట, అత్యాచారి
 విం
 దుందుభి - దుందుభి స్త్రీం ; నగాడా పుం
 దుంప - కంద పుం ; —నాశము -
 సర్వనాశ, సత్యనాశ పుం
 దుంపరాష్ట్రము - కులంజన పుం
 దుఃఖపడుట - దుఖి అనా అం
 దుఃఖపెట్టుట - దుఖ దేనా, పీడిత
 కరనా సం
 దుఃఖము - దుఖ, రంజ పుం, వ్యథా స్త్రీం ;
 —అణచుకొనుట - దుఖ దబా
 లేనా, ఆస్తి పీకర రుజు అనా

దుఃఖముడు - దుఃఖి విం
 దుఃఖము - దూకాన ల్లీం ; —
 పెట్టుట - దూకాన లగానా, దూకాన
 * సజానా, దూకాన ల్లీనా సం
 దుక్క - కుంద, లక్కడ పుం
 దుక్కి - జుతానీ ల్లీం ; — అద్దు -
 జోత-వైల పుం
 దుగ్గాని - దో పానీ ల్లీం
 దుదుకు - ఉతావలాపన పుం ; చంచలతా
 ల్లీం ; ఉతావలా, చంచల విం
 దుద్దు - పేసా, ధన పుం ; లాఠి ల్లీం ;
 — కణ్ణ - కృతకా పుం, లాఠి ల్లీం
 దుత్త - గగరీ, గగరీయా ల్లీం
 దుద్దు - బాలీ ల్లీం
 దున్న, దున్నపాడు - మేసా పుం
 దున్నుట - జోతనా, ఇల చలానా సం,
 జుతానీ ల్లీం
 దుప్పటము } చాదర, సౌర ల్లీం
 దుప్పటి }
 దుప్పి - బారహసింగా పుం
 దుబాబా - క్విజుల ల్లీం ; —
 చేయుట - క్విజుల ల్లీం ;
 — మనిషి - ల్లీం, అపవ్యయీ,
 ఉడక విం
 దుబాని - దుబానియా పుం
 దుబ్బు - జాడీ ల్లీం
 దుమదుమలాడుట - త్యోరీ చదానా,
 ఆంఖె లల-పీలీ కరనా సం
 దుమారము - ధూల ల్లీం
 దుముకుట - ఉలలనా, కుదనా అం,
 ఉలాంగ మారనా సం

దుమ్ము - ధూల ల్లీం
 దురద - లాజ, లుజలీ ల్లీం ; —
 పెట్టుట - లుజలనా అం
 దురదగొండి - కేవాం చ ల్లీం
 దురదృష్టము - దుర్భాగ్య పుం, వద-
 క్రిస్మతీ ల్లీం
 దురభిమానము - అహంకార, అభిమాన
 పుం
 దురభ్యాసము - బురీ ఆదత, లత ల్లీం
 దురవస్థ - బురీ దశా, దయనీయ దశా ల్లీం
 దురాలోచన - కువిచార పుం, బురీ
 సలాహ ల్లీం
 దురాచారుడు - అన్యాయీ, దురాచారి
 విం
 దురాశ - లోమ, లాలచ పుం ; —
 కల - లాలచీ, లోమీ విం
 దురితము - అపరాధ, పాప పుం
 దురుద్దేశము - కువిచార పుం ; బేరీ-
 మానీ, వదనీయత ల్లీం
 దుర్గంధము - వదబూ, దుర్గంధ ల్లీం
 దుర్గతి - నరక పుం, దుర్గతి ల్లీం
 దుర్గము - పహాడీ కిలా, కిలా పుం
 దుర్గుణము - బురా గుణ, బురా లక్షణ పుం
 దుర్గుటము - కఠిన, ముశ్కల,
 అసంభవ విం
 దుర్గుటన - దుర్భటనా, వారదాత ల్లీం
 దుర్జనుడు - దుష్ట, దుర్జన విం
 దుర్జయము - అజేయ పుం
 దుర్జ - బురీ దశా; వద క్రిస్మతీ ల్లీం
 దుర్గినము - బురా దిన, మేధాచ్ఛాదిత
 దిన పుం

దుర్నిమిత్రము - అపశకున పుం
దుర్నితి - వేదమानी, వద నీయత స్త్రీం,
భ్రష్టాచార పుం
దుర్బలము } కమజోర, దుర్బల విం
దుర్బలుడు }
దుర్విణి - దూరవీన స్త్రీం
దుర్భరము - అసహ్య విం
దుర్భాగ్యుడు - అభాగా, వద కిస్మత
విం
దుర్భాష - గాలి-గలీజ, నిదా స్త్రీం,
అపశబ్ద పుం
దుర్మార్గము - పాప, దురాచార పుం ;
దుష్టతా స్త్రీం
దుర్మార్గుడు - పాపి, దురాచారి, దుష్ట విం
దుర్లభము - దుర్లభ, దుస్ప్రాప్య విం
దులుపుట - శ్మశాన, శాడనా సం
దుష్ట - ధూల స్త్రీం
దుష్టలు - మహీన వస్త్ర, క్రిమి వస్త్ర
పుం
దుష్టుట - (తల) కంధీ కరనా, (బాల)
సేవారనా, (పిం) సహలానా, (మీస
ము) తావ దేనా సం
దుష్టెన - కంధీ స్త్రీం, కంధా పుం ;—
లు చేయుచు - కంధేనా పుం
దుష్కరము - కఠిన, దుష్కర విం
దుష్ప్రవర్తన - కదాచార, (misbeha-
viar) దురాచార పుం
దుష్కలము - కురా సమయ యా దిన పుం
దుష్టపుత్ర - అజశ్రుగి స్త్రీం
దుష్టుడు - దుష్ట, దురాచారి విం

దుస్తరము - దుస్తర, కఠిన విం
దుస్తు - పోషాక స్త్రీం, లివాస పుం
దుస్థితి - కురి హలత, దుస్థితి స్త్రీం
దుఃకుట - చూ. దుముకుట
దుః - బలియా, బలదా పుం
దుః - దూత పుం, దూతిక - దూతి;
కుటనీ స్త్రీం
దుఃశ్రము - దూత కా కాల పుం, దూత-
సంబధి విం
దుః - రుద్రీ స్త్రీం ; — గల - రుద్రీదార
విం ; — పలుపు - గదా, తోశక
పుం ; — మిషను - చరఖి స్త్రీం ;
— పకుట - ధుననా, ధునకనా సం ;
— పకుచాడు - ధునియా, కంఠేరా పుం
దుఃదినిమ్మ - చక్రొతరా పుం
దుః - ప్యాస స్త్రీం
దుఃపము - ధూప స్త్రీం
దుఃయుట - ప్రవేశ కరనా. (కత్తి)
ఖీచనా, నికాలనా, (అకుట)
నోచనా, నికాలనా సం
దుఃయుముడి - డిలీ గాఠ స్త్రీం
దుఃరదర్శి - దూరదర్శి, అగ్రసోచి విం
దుఃరము - దూరీ స్త్రీం, క్లాసలా పుం ;
దూర విం ; — చేయుట - విక్రొడ-
నా, దూర కరనా, దూరనా సం ;
— అగుట - దూర హోనా అం
దుఃర్యుట - ప్రవేశ కరనా, దూరనా,
దుఃసేదనా సం
దుఃటుట - (కీ) నిదా కరనా, దోష
లగానా ; గాలి దేనా ; ప్రవేశ కరనా
సం, దాఖిల హోనా అం

దూలము - ధరన, కడ్డి స్త్రీం
 దూషకుడు - నిదక పుం
 దూషణము - దూషణ పుం, నిదా స్త్రీం
 దూషించుట - నిదా करना; గాలి
 దేనా; దుత్కారనా, ఫటకారనా సం
 దృశ్యము - దృష్టి, నజర స్త్రీం,
 రుఖ పుం
 దృఢము - దృఢ, మజబూత, స్థిర,
 అటల విం
 దృఢమైన - దృఢ, మజబూత విం
 దృశ్యము - దృశ్య, నజారా పుం
 దృష్టాంతము - ఉదాహరణ, దృష్టాంత,
 ప్రమాణ పుం
 దృష్టి - దృష్టి, నజర స్త్రీం
 దృష్టికామ్య - విజ్ఞాన, విజ్ఞానా పుం
 దప్పము - లక్ష్య, నిశానా పుం
 దప్పరము - ఖతరా పుం, ఆకృత స్త్రీం
 దప్ప - తానా, వ్యంగ్య పుం
 దప్పట - తానా మారనా, వ్యంగ్య करना
 సం
 దబ్బ - మార, చోట స్త్రీం, ఆఘాత పుం,
 —మీద దబ్బ - చోట పర చోట
 (कोढ़ में खाज मुं); —తీనుట -
 మార ఖానా, చోట ఖానా సం;—
 తగ్గిన, తిన్న - ఖాయల విం
 తేకుట - రేగనా అం
 తే దీ ప్యమానము - ప్రకాశమాన,
 ఉజ్జ్వల విం
 తేద - దీన, మిఖమేగా, అసమర్థ విం
 తేయము - దేయ, దేనె యోగ్య పుం (fee)

తేవదూత - రసూల, దేవదూత, పేగంబర
 పుం
 తేవనాగరి - దేవనాగరి లిపి, నాగరి
 లిపి స్త్రీం
 తేవర - భగవాన, ప్రభు పుం;—వారు -
 आप श्रीमान पुं; తేవరా! -
 हुजूर! (चित्तम् तैवरा!
 जो हुकुम हुजूर, जी हुजूर)
 తేవశము - మందిర పుం
 తేవస్వము - దేవస్వ, దేవధన పుం
 తేవాంగన - దేవ కన్యా, అమ్మరా స్త్రీం
 తేవాంగుడు - జులాహ, తంతువాయ పుం
 తేవానాంప్రియుడు - మూర్ఖ, బేవకూఫ్;
 దేవతాओं का प्रेम पात्र विं
 తేవాలయము - మందిర పుం
 తేవి - దేవి, భగవతి; రానీ, కులీన స్త్రీ
 స్త్రీం
 తేవిడి - సింహ ద్వార; కిలె కా ఫాటక,
 ड्योडी पुं
 తేవుడు - భగవాన, ईश्वर पुं
 తేవురించుట - గిడ్డిగిడ్డినా, ధిషి-
 యానా అం
 తేవురింపు - గిడ్డిగిడ్డినా స్త్రీం
 తేవులాడుట - ఖోజనా, టటోలనా,
 चक्कर काटना सं
 తేవేరి - మహారానీ స్త్రీం
 తేశము - దేశ, ప్రదేశ, ముల్క పుం;
 తేశకాష - ప్రాదేశిక భాషా స్త్రీం;
 తేశదిమ్మరి - ఆవారా, घुमकड़
 విం; తేశకేశ - దేశ-ప్రేమ పుం

దేశాంతరము - విదేశ, దూర దేశ
పుం ; —నకు బోవుట - విదేశ

జానా అం, ప్రవాస కూర్చుట

దేశాంతరము - ప్రవాసీ పుం

దేశాచారములు - దేశాచార, దేశ కే
రమ్మ వ రివాజు పుం

దేశ - దేశీ సంగీత పుం, దేశీ కవిత్వా
లీం

దేశము - ధార్మిక గురు, ఆధ్యాత్మిక
గురు పుం

దేశీయకరణము - రాష్ట్రీయ కరణ పుం
(nationalisation)

దేశము - దేశ లీం ; వదన, శరీర
పుం ; దేశ పరిశ్రమ - వ్యాయామ,
శారీరక శ్రమ పుం ; దేశస్థితి -
తబీయత్, తన్దురుస్తి లీం

దేశ - దేశరీ, దేశలీ లీం

దేశము - దానవ, దైత్య, రాక్షస పుం

దేశము - దీనతా, గరీబీ లీం

దేశము - విధి లీం, భాగ్య పుం

దేశము - జ్యోతిషి పుం

దేశము - భగవాన్, దేవ, ఐశ్వర్య పుం ;

దేశముగమున, పశుమున -

సంయోగ వశ, సంయోగ సే, ఇతిఫాకన్
అవ్యం ; దేశవిధి - విధి లీం,
భాగ్య పుం

దేశము - సంయోగ, ఇతిఫాక పుం

దేశము - శారీరక విం

దేశ - చోర, దాక్, రాజు, ధోవే-
వాజ పుం ; —తనము, పని -

చోరీ, దాక్, రాజు, ధోవేవాజ
లీం ; —తనముగా - చోరీ-

చోరీ ; దుక-లిప్తకర ; —నాణ్యము -

జాలి సిక్కి ; —నాణ్యములు

చేయువాడు - కలవ సాజు పుం ;

—మాట - కుటీ వాత లీం ; —

లింపుట - చోరీ కూర్చుట, చూరూ,

దాక్ దాల్నా, దుకరూ సం

దేశ - వీవ, కుందూ పుం

దేశ - దేద పుం, దూర లీం

దేశ - దేర, గడ్డు, సమూహ పుం

దేశ - వడ్డు, మహాన్ విం ; —వాడు -

వడ్డు ఆదమీ, మహాపురుష పుం

దేశ - పిల్లవాడు ; పాఖానా పుం

దేశము - దేదే దుకరూ పుం

దేశము వచ్చుట - పేట ఆనా, దస్త
లాగూ సం

దేశము వెళ్ళుట - దక్షిణ జానా అం

దేశ, దేశ - దోనా పుం

దేశము - నడ, కలావాజు పుం

దేశము - దంగా, ఉపద్రవ పుం ; —గా -

జవరదస్తీ సే, జుమ్మ కరకే

దేశములాడుట - లడనా, కలాగనా సం

దేశ - ముఖియా, మాలిక, ప్రభు పుం

దేశము - అప్రాప్య, అలభ్య విం

దేశము - మిలనా, ప్రాప్త హోనా అం

దేశము - వరనా అం, ప్రాప్త

కూర్చుట ; ప్రారంభ కూర్చుట, కోశిశ

కూర్చుట ; ప్రారంభ కూర్చుట, కోశిశ

దేశము - శాసన పుం, సర్కార్

లీం

దొరసాని - మాలకిన, రానీ స్త్రీం
 దొరుపు - తాలావ, పోలరా, డావర పుం
 దొర్లించుట - బుడకానా, బులకానా సం
 దొర్లుట - బుడకనా, బులకనా సం
 దోఁకుట - జీలనా సం
 దోఁగాదుట - ఘటనో కే బల చలనా
 అం
 దోఁచుకొనుట - లూటనా, జవరదస్తీ
 జీననా సం
 దోఁచుట - బుటానా, అంధా-ధుంధ దేనా సం
 దోటి - లకసీ స్త్రీం, బాఠ పుం
 దోపిడి - లూట స్త్రీం ; డాకా పుం ; —
 దోఁపు - అగుట - బుట జానా అం ; —
 చేయుట - లూటనా సం ; —
 కాదు - బుటెరా, రాజన, డాకూ పుం
 దోఁపుట - లోసనా, ఘుసానా సం
 దోకుడుపాఠ - కురపీ, జీలనీ స్త్రీం
 దోచ - డొంగా పుం, బడి నావ స్త్రీం
 (చివ్వురి) డొంగీ, కిశ్తీ స్త్రీం
 దోమ - మఱ్ఱర పుం ; — తెర -
 మసహరీ స్త్రీం
 దోయి - జొడ, దూ పుం ; —
 కట్టుట - జొడ వనానా సం
 దోయిట - చూ. దోసిరి
 దోర - డెర పుం, రాశి స్త్రీం, గదర,
 అథ పకా విం ; — కాయ -
 గదరా ఫల పుం ; — గిలుట -
 గదరానా, లాల హేనా అం
 దోరుట - (కా) నఱ్ఱ హేనా అం
 దోప - రాస్తా పుం, రాహ స్త్రీం

దోపతి - ధోతీ స్త్రీం
 దోషము - దోష, అపరాధ, కసూర పుం,
 యేవ స్త్రీం ; — ఎన్నుట - దోష
 లగానా, ఇలజామ లగానా సం
 దోషి - అపరాధి, కసూరవార, దోషి విం
 దోషించుట - బురా యా ఘాతక హేనా అం
 దోసకాయ - కకడీ స్త్రీం
 దోసిరి - అంజలి స్త్రీం, చుట్ట పుం
 దోచ - చీలా, ఉలటా ; దోశే పుం
 దోహదము - ఇచ్ఛా, దోహద క్రియా ;
 ఖాద స్త్రీం ; సహాయక పుం
 దాడ - జబ్బా పుం
 దాడు - దొడ్ స్త్రీం ; — తీయుట -
 సరపట దొడ్నా అం
 దార్జన్యము - జులమ పుం, జవరదస్తీ
 స్త్రీం ; — చేయుట - జోర-జవర-
 దస్తీ కరనా, జులమ కరనా సం
 దార్జన్యము - దుర్బలతా, కమజోరీ స్త్రీం
 దార్జన్యము - కమబళ్ళి స్త్రీం,
 దుర్మాన్య పుం
 దాహిత్రుడు - నాతీ, దోహతా పుం
 దూర్జము - జుఆ పుం
 ద్రవత్వము - తరలతా స్త్రీం
 ద్రవము - తరల పదార్థ, ద్రవ పుం
 ద్రవించుట - బహనా, పిఘలనా అం
 ద్రవించజేయుట - పిఘలనా ; బహనా
 సం
 ద్రవ్యము - చీజ ; సంపత్తి స్త్రీం ;
 పదార్థ, ధన పుం
 ద్రష్ట - ద్రష్టా, దర్శక విం

ద్రష్టవ్యము - దర్శనీయ, ద్రష్టవ్య విం
ద్రాక్ష - (పచ్చి) దాక్ష; (ఎండు)
కిశిమిశి స్త్రీం, అంగూర పుం; —
తీగ - అంగూర - లతా స్త్రీం

ద్రావకము - అర్క పుం
ద్రావిడుడు - ద్రావిడ, తమిల పుం
ద్రిష్టురి - ధ్రుమకడ విం
ద్రుతము - శీఘ్ర, తెజ్జ విం; (వ్యాకరణ)
'న' కార (న్) అక్షర
ద్రొబ్బుట - డవేలనా, ఖడ్గా దేనా సం
ద్రోహము - విశ్వాసఘాత పుం,
నమకహరామీ స్త్రీం
ద్రోహి - నమకహరామ, విశ్వాసఘాతక,
కృతగ్ర విం

ద్వంద్వము - జొడ, ద్వంద్వ, జగడా పుం
ద్వయము - జొడ, ద్వయ; దేపతి పుం
ద్వారము - ద్వార, దరవాజా, ఫాటక;
ఢేద, రంధ్ర పుం; ద్వారబంధ
నము - చీలకట్ట పుం

ద్వారా - కే ద్వారా, కే జరయి అవ్యం
ద్విగుణము - దుగునా విం
ద్విగుణితము - ద్విగుణీకృత, దూనా విం
ద్వితీయ - దూజా, దూసరా విం, దూజ,
ద్వితీయ పుం

ద్విపద - ద్విపదీ స్త్రీం
ద్విపము - టాపూ, ద్విప పుం
ద్విపకల్పము - ప్రాయద్విప పుం
ద్వింపాతరచాసము - కాలా పానీ
పుం; — శిక్ష - కాలే పానీ కి
సజ్జా స్త్రీం

ద్వేషము - దుష్మనీ; ధృణా స్త్రీం
ద్వేషి - శత్రు, దుష్మన, ద్వేషి విం
ద్వేషించుట - (సే) దుష్మనీ రక్షనా;
(సే) ధృణా కరనా సం

ధ

ధగధగ - శ్లకాశక విం
ధటిని - కరధనీ స్త్రీం; లంగోట పుం
ధనము - ధన పుం, సేపత్తి స్త్రీం
ధనవంతుడు - ధనీ, అమీర పుం
ధనియాలు - ధనియా పుం
ధనుశ్శాసము - మాఘ కా మహీనా పుం
ధనువు, ధనుస్సు - ధను, ధనుష, కమాన
పుం; — ధాస - అటని స్త్రీం
ధన్యుడు - ధన్య, మాగ్యవాన విం
ధమ్మిల్లము - ధమ్మిల్ల, జూడా పుం
ధర - ధరతీ స్త్రీం; మావ, దామ పుం;
— తగ్గుట - భావ గిర జానా అం;
— మోచుట - మహ్గా హోనా అం;
కంట్రోలు — - నియంత్రిత దామ
పుం; బజారు — - బాజూర
కీమత స్త్రీం, బాజూర భావ పుం
ధరణి - ధరణి; జమీన స్త్రీం
ధరావత్తు - ధరోహర పుం, అమానత స్త్రీం
ధరించుట - పఠననా, ధరనా, ధారణ
కరనా, పకడనా సం
ధరిత్ర - జమీన, ధరతీ స్త్రీం
ధర్మకర్త - మహన్త, నిధి-పాలక,
న్యాసధారి పుం
ధర్మము - కర్తవ్య, విధి-విధాన;
ధర్మ, న్యాయ, దాన, పుణ్య పుం, నీతి

స్త్రీం ; — చేయుట - దానం చేయ
 సం ; — నిర్వహించుట - కర్తవ్య
 కా పాలనం చేయ సం ; ఇది
 • ధర్మమా ? కథా ఇహ ఉచితం హే ?
 ధర్మశాస్త్రం - సరస్వతి, ధర్మశాస్త్రా స్త్రీం
 ధర్మశాస్త్రం - దాని, ఉదార విం,
 పుణ్యాత్మా పుం
 ధర్మశాస్త్రం - సఫేద, ధర్మశాస్త్రం
 ధర్మశాస్త్రం - ఆకాశం, వార ; వేగం పుం ;
 ధర్మశాస్త్రం
 ధర్మశాస్త్రం - తత్వం పుం ; ధర్మశాస్త్రం, నాటి స్త్రీం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం ; ధర్మశాస్త్రం
 ధర్మశాస్త్రం - అనాజ, ధర్మశాస్త్రం పుం ; —
 ధర్మశాస్త్రం - మేడార పుం ; — పాతర-
 క్షతా పుం, — బిజార - గంజ పుం,
 — బాస - కుటలా పుం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, నివాస పుం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, ప్రవాహ ; ధర్మశాస్త్రం పుం
 ధర్మశాస్త్రం - తేజ యాదదాశ్త, ప్రఖర స్మరణ-
 శక్తి, ధర్మశాస్త్రం స్త్రీం
 ధర్మశాస్త్రం - దానం చేయ సం
 ధర్మశాస్త్రం - ఉదారతా స్త్రీం ; —
 ధర్మశాస్త్రం - కులం హయ ; బే-రొక టొక
 అవ్యం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం పుం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, మౌజనా సం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, తిరస్కార
 చేయ సం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, తిరస్కార పుం,
 ఉపేక్షా స్త్రీం

ధర్మశాస్త్రం - బుద్ధి, అర్థం స్త్రీం, — మంతుడు-
 • ధర్మశాస్త్రం, అర్థం విం
 ధర్మశాస్త్రం - సాహసం పుం, ఉదారతా స్త్రీం
 ధర్మశాస్త్రం - సాహసం, ధర్మశాస్త్రం, బహుదూర విం
 ధర్మశాస్త్రం - మంతుడు పుం
 ధర్మశాస్త్రం - మంతుడు పుం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, శ్రేష్ఠ విం
 ధర్మశాస్త్రం - హిలాయా దురా, త్యక్త విం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, — చేయుట -
 ధర్మశాస్త్రం అం, — చేయుట -
 ధర్మశాస్త్రం పుం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, పుంతుల-
 తారా పుం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం పుం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం విం
 ధర్మశాస్త్రం - తమాకు పుం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం
 ధర్మశాస్త్రం - తల్లి, బేరీమాన, జులూర,
 గురూ తల విం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, గర్ద స్త్రీం
 ధర్మశాస్త్రం - మౌజనా, ధర్మశాస్త్రం విం
 ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం, ధర్మశాస్త్రం పుం, ఉదార
 శక్తి స్త్రీం
 ధర్మశాస్త్రం - దురూర గాయ స్త్రీం
 ధర్మశాస్త్రం - సాహసం, పరాక్రమ, ధర్మశాస్త్రం
 పుం, ధర్మశాస్త్రం, హిమ్మత, దిలెరి
 స్త్రీం ; — ధర్మశాస్త్రం - ధర్మశాస్త్రం చేయ,
 హిమ్మత బాధనా సం ; — ధర్మశాస్త్రం
 పుం - హిమ్మత హరనా సం
 ధర్మశాస్త్రం - తిలతల, కమ, డంగ పుం,
 పద్ధతి, శైలి స్త్రీం

దాతము - ధోవా దువా, సాఫ్ విం
 దారేయుడు - ధురీణ విం
 దానము - ధ్యాన, చింతన, విచార విం
 దానించుట - ధ్యాన, కరనా, చింతన
 కరనా సం
 ద్రువపటచుట - సావిత కరనా, ప్రమా-
 గిత కరనా, నిశ్చయ కరనా సం
 ద్రువము - నిశ్చిత, స్థిర, అటల ;
 ద్రువ-తారా విం
 ద్రువుడు - ద్రువ-తారా పుం
 ద్వంసము - సర్వనాశ, వినాశ పుం ;
 —అగుట - బరవాద, హోనా అం
 ద్వజము - శిండా, ధ్వజ పుం ; ధ్వజా,
 పతాకా స్త్రీం
 ద్వని - ధ్వని స్త్రీం ; వ్యంగ్య పుం
 ద్వనించుట - ధ్వనిత, హోనా, ఆవాజ్
 హోనా, వజనా అం

స

సంగ - చాలాక, ఔరత్ ; వలసీ స్త్రీం
 సంగిమాట - నాక, కీ బోలీ స్త్రీం
 సంగుట - నక్కియానా అం
 సంజ - తర, జమీన్ స్త్రీం
 సంజ (పాఠి) - జలొదర్, పురానా
 రోగ పుం ; —వారుట - పీలా
 పడనా అం
 సంజకొనుట - చలనా సం
 సంబి - వైష్ణవ, పుజారి పుం
 సకసకలాడుట - (భూల, సే) తడపనా ;
 శిథిల, హోనా అం

నకలు - నకల్, ప్రతిలిపి స్త్రీం ; —
 వ్రాయుట - నకల్, ఉతారనా సం ;
 —వ్రాయువాడు - నకల్, నవీస్ ;
 నాకెల్ పుం
 నకీషీ - నక్కాశీ పుం ; —పనిచేయు
 వాడు - నక్కాశ పుం
 నక్క - సెయార్, గోదడ, పుం ; గుంట
 —లొమడీ స్త్రీం
 నక్కళ్లు - జవడె, కీ జొడ, స్త్రీం
 నక్కి - వినుట - అనకనా సం
 నక్కుట - దవకనా, శ్చిపనా సం, ధాత
 మే, రహనా అం
 నక్రము - మగర్ పుం
 నక్రత్రము - సెతారా, నక్షత్ర పుం
 నఖము - నాఖన, నఖ పుం
 నఖముఖాల - చారో, ఆర్, సే అవ్యం
 నగ - గహనా, ఆభరణ, జేవర్ పుం
 నగడు - నక్ద, రోకడ, స్త్రీం ; —
 చిట్టా - రోకడ-బహి, స్త్రీం
 నగరము - నగర్, శహర్ పుం ;
 నగరక్షేత్రము - నగర్, క్షేత్ర పుం
 (Municipal area) ; నగరనిగ
 మము - నగర్-నిగమ్ (Municipal
 Corporation) ; నగరపాలికా -
 నగర్-పాలికా (Municipality) ;
 నగరసమితి - నగర్-సమితి స్త్రీం
 (Municipal Committee)
 నగరు - రాజమహల్ పుం
 నగవు - హ్సీ, స్త్రీం ; చిరు — ముస్కాన్
 స్త్రీం ; —లాట - హ్సీ-మాజాక, పుం

సగారా - నగాడా పుం ; — వాయిం
 చువాడు - నకారచీ పుం ; —
 ధ్వని - ధుకార పుం
 సేగువాటు - ఉపహాస పుం ; — పాం
 గుట - హ్సీ కా పాత్ర వననా అం
 సగ్నము - నగ్న, నేగా విం
 సచ్చజెప్పుట - సమజ్ఞానా, విశ్వాస
 దిలనా సం
 సచ్చు - మంద, డీలా, తకానెవాలా
 విం ; — పెట్టుట - సతానా,
 తకానా సం
 సచ్చుట - పసంద ఆనా అం
 సచ్చని - నా పసంద కా విం
 నటకుడు, నటుడు - నట, అభినేతా
 పుం
 నటనము - నృత్య, నాచ ; స్వాంగ,
 బహనా పుం
 నటి - నటి, అభినేత్రీ, నర్తకీ స్త్రీం
 నటించుట - అభినయ కూనా, నాచనా,
 స్వాంగ రచనా, బహనా కూనా సం
 నట్టడవి - బీచ కా జంగల పుం
 నట్టనడుమున - బీచో బీచ అవ్యం
 నట్టుకొట్టుట - దేరీ కూనా సం
 నట్టుకొనుట - తయ హో జానా అం
 నట్టువడుట - బాధా పడనా, నాగా హో
 జానా అం
 నట్టేరు - మేజ్జాధార స్త్రీం
 నడ, నడక - యాత్రా స్త్రీం ; చక్ర,
 గమన, చలనా, చాల-చలన పుం ;
 — సాగించుట - కదమ బడనా
 సం, ఆగె చలనా అం

నడుచుట - పేదల చలనా, చలనా అం
 నడుచుకొనుట - బర్తావ కూనా సం
 నడత - చాల-చలన, వ్యవహార పుం
 నడపించుట చలనా, సేమాలనా,
 నడపుట సంచాలన కూనా సం
 నడచావి - దీర్ఘికా స్త్రీం
 నడయాడుట - చలనా అం, చదల
 కదమీ కూనా సం
 నడవ - రాస్తా పుం
 నడవడిక - చాల-చలన ; వ్యవహార పుం
 నడి - బీచ కా, మేజ్జల విం
 నడిరేయి - ఆధీరాత స్త్రీం
 నడివయస్సు - అవేడె ఉమ్ర స్త్రీం
 నడుము - కమర, కటి స్త్రీం ; కేంద్ర
 మధ్య-భాగ పుం ; — వాల్చుట -
 కమర సీబీ కూనా సం ; — కట్టు
 కొనుట - కమర కసనా ; భార
 ఉతానా సం ; — విరుగుట - కమర
 టూటనా ; నిరుత్సాహిత హోనా అం
 సత్తుగుల్ల - ఘోషా పుం
 సత్తి - హకలాపన పుం ; — తో పలు
 కుట - హకలానా అం ; — వాడు -
 హకలా విం
 సత్తు - నయ స్త్రీం
 సది - నదీ స్త్రీం, (పెద్ద) నద పుం ;
 — రాటుట - నదీ పార కూనా సం ;
 — రాటించువాడు - కేవట పుం
 సనఁబడి - నవ యోవనా స్త్రీం
 సనయుట - పుష్పిత యా వికసిత
 హోనా అం

నపుంసక త్వము - నామదో స్త్రీం
 నపుంసకుడు - విజ్ఞాన, జ్ఞానా పుం
 నప్త - నాతి, పోతా పుం
 నప్తి - నాతిన, పోతి స్త్రీం
 నభము - ఆకాశ, వాదల పుం
 నమలుట - చవానా సం
 నమస్కరించుట - ప్రణామ కూరనా సం
 నమస్కారము - నమస్కార, ప్రణామ పుం
 నమలితుట - చవాకర లానా సం
 నమూడు - నమూద స్త్రీం ; — చేసిన -
 లిఖిత, లిఖా దుఆ, కూా దుఆ
 విం ; పైన నమూడుచేసిన -
 ఉపరోక్త, ఉపరి ఉద్భూత విం
 నమూనా - నమూనా పుం, వానగి స్త్రీం
 నమ్మకద్రోహము - నమక కూరమి
 స్త్రీం, విశ్వాసఘాత పుం
 నమ్మకద్రోహ - కృతఘ్న, నమక కూరమ
 విం
 నమ్మకము - విశ్వాస, మరూసా పుం
 నమ్మకగిన } విశ్వాస్త, ఀమానదార విం
 నమ్మకస్తుడు }
 నమ్మించుట - విశ్వాస యా యకీన
 దిలూనా సం
 నమ్మట - (కా) విశ్వాస కూరనా ; (పర)
 మరూసా రూనా, ఆశా కూరనా సం
 నమ్ముడు - నమ్మ, వినయి విం
 నయము - అచ్ఛా, బేహతర విం ; —
 అగుట - చంగా అూనా అం
 నరము - నర స్త్రీం, రూ పుం
 నరయుట (వెంటుకలు) - (వాల)
 పక అూనా అం

నరుడు - నర, ఆదమి పుం
 నర్తకి - నర్తకి, నటి స్త్రీం
 నలకుట - కూటనా, అలగ కూరనా,
 దుకడే కూరనా ; తలవార చలూనా సం
 నలకువ - వీమారి, అస్వస్థతా స్త్రీం
 నలగుట - కుచల యా పిస అూనా అం
 నలగగొట్టుట - కచూమర నికాలనా,
 రూవ పీటనా సం
 నలగదీయుట - రూవ రూడనా, రూవ
 శిక్షా దూనా సం
 నలగుడు పెట్టుట - తంగ కూరనా,
 సతూనా సం
 నలి - చూర్ణ, చూరూ పుం ; వీమారి స్త్రీం
 నలుగు - ఉబటన పుం ; — పెట్టుట -
 ఉబటనా, ఉబటన లూనా సం
 నలుచదరపు - చూకూర, వర్గాకూర విం ;
 — పీట - చూకీ స్త్రీం
 నలుచదరము - వర్గ పుం ; చూకూర
 మూమి స్త్రీం
 నలుదికలు - చారూ ఆూర స్త్రీం
 నలుపు - కాలా విం, కాలాపన పుం
 నలుపుట - మసలనా, మీఅనా సం
 నలుసు - కిరకిరీ స్త్రీం, కణ పుం
 నల్లబిల్ల - శూయమపట పుం
 నల్లని - కాలా, కాలా-కలూటా విం
 నల్లగగ్గర - కాలి బవరీ పుం
 నల్లగిలుట - కాలా అూ అూనా అం
 నల్లగ్రుడ్డు (కమ్మ) - తారా పుం,
 పుతలీ స్త్రీం
 నల్లఱింక - కూరసాయర పుం

సల్లత్రాచు - కాలా నాగ పుం
 సల్లమందు - అఫీమ స్త్రీం ; — తిను
 వాడు - అఫీమచీ పుం
 సల్లయు మ్రొత్త - కాలా ధత్తూ పుం
 సల్లవావిల - శోఫాలికా స్త్రీం
 సల్లి - ఖరమల పుం
 సల్లేరు - వనద్రాక్షా స్త్రీం, దడజొడ పుం
 సవ - కుజలీ స్త్రీం ; నయా, తాజా,
 ఆధునిక విం
 సవనవలాడుట - లహలహానా, హరా-
 భరా హోనా అం
 సవనీతము - మకఖన పుం
 సవమల్లిక - నవమల్లికా, చమెలీ స్త్రీం
 సవయుట - సుఖ జానా, క్షీణ హో
 జానా, దువలా హో జ్ఞానా అం
 సవయువకుడు - నౌజవాన, తరుణ పుం
 సవయువతి - నవేలీ, నవయువతీ స్త్రీం
 సవయావనము - జవనీ స్త్రీం
 సవల - ఉపన్యాస పుం ; యువతీ స్త్రీం
 సవాసాగరము - నరేయ, నౌసాదర పుం
 సవీనము - నయా, నవీన విం
 సపురు - మృదుల, క్రోమల, ములాయమ విం
 సవ్వించుట - హ్సానా సం
 సవ్వ - హ్సీ స్త్రీం ; — ట - హ్సనా
 అం ; — లాట - హ్సీ-మజ్జక పుం,
 హ్సీ స్త్రీం ; చిలు — ముస్కాన పుం
 సశించుట - మిటనా, నష్ట హోనా అం
 సశ్వరము - క్షణిక, అస్థిర విం
 సష్టపెట్టుట - హాని పట్టచానా సం
 సష్టము - హాని స్త్రీం, నుకసాన,
 హరజా పుం ; — కలుగజేయుట -

హాని పట్టచానా సం ; సష్టకరము -
 హానికర విం ; సష్ట పరిహారము -
 ప్రతికర, హరజానా, ముఱావజా పుం
 సస - కుజలాహ్త స్త్రీం, దిక్త స్త్రీం ;
 (ముక్కులు) కిరకిలా పుం
 సస్యము - సుధనీ స్త్రీం
 సా - మేరా సర్వం
 సాగతి - హల పుం ; — పలుగు -
 కుసీ స్త్రీం
 సాచికొనుట - తీననా సం
 సాచు - కాడీ స్త్రీం, సివార పుం
 సాచు - దిన, ఉసదిన, తవ అవ్యం
 సాకము - స్వర్గ పుం
 సాకుట - చాటనా సం
 సాగజేముడు } నాగ కనీ స్త్రీం
 సాగమల్ల }
 సాగము - సొప్ప ; హాథీ ; పహాడ పుం
 సాగరము - సుఖా అదరక పుం,
 నాగరీ లిపి స్త్రీం, చూడామణి-
 విశేష పుం, నగర-సంబంధీ విం
 సాగరికత - సమ్మతా, శిష్టతా స్త్రీం
 సాగరికము - సమ్మ, శిష్ట విం
 సాగవల్లి - పాన కీ లతా స్త్రీం,
 వివాహ కా ఒక సంస్కార పుం
 సాగవాసము - కుండా, వెశ్యా-సమూహ పుం
 సాగస్వరము - తమిడి స్త్రీం
 సాగు - నాగ, సొప్ప పుం
 సాజాకు - క్రోమల, నాజుక విం
 సాటకము - నాటక, స్వాగ పుం
 సాటకశాల - నాటకశాలా స్త్రీం,
 రంగభూమి, రంగమంచ పుం

నాటకము - లగనా, రోపనా స०
 నాటకము (కాణము, ముల్లు) -
 గడ్డ జానా, చుభ జానా, జమనా అ०
 నాటకపురము - దేహత, క్షేదా పు०
 నాటకము - నృత్య, నాచ, అభినయ పు०
 నాట - కీతా, నాటా, ఇజ్జారబంద పు०
 నాడి - నంజ, నాణీ, నస, ధమనీ స్త్రీ०
 నాడు - ప్రదేశ పు०, (గుట్టపు) నాల
 స్త్రీ० ; నాళ్ళు వేయుట - నాల
 మధనా స०
 నాడె - డరకీ స్త్రీ०
 నాడము - సిక్కా పు० ; శ్రేష్ఠతా స్త్రీ० ;
 —చూడగలవాడు - పారఖి ;
 —లు జూరిచేయుట - సిక్కా
 చలనా స०
 నాడము - శబ్ద పు०, ధ్వని స్త్రీ०
 నానబెట్టుట } మిగోనా స०
 నానబోయుట }
 నానా - వివిధ, కదీ, మిన్న-మిన్న వి०
 నానాడు, నానాటికి - దిన-బ-దిన
 క్రమశః అవ్య०
 నానుట - మీగనా, తర హోనా, అ०
 నానుడి - కథావత, లోకోక్తి స్త్రీ०
 నానుకొట్టె - నాన స్త్రీ० ; —చేయు
 వాడు - నానబాడే పు०
 నాపరాయి - ఫర్ష కా పత్యర పు०
 నాశి - తుదీ, నామి స్త్రీ०
 నామకార్థము - నామ కే వాస్తే అవ్య०
 నామధేయము - నామ, శుభనామ పు०
 నామమాత్రము - నామ కే లిపి అవ్య०
 నామము - నామ, తిలక పు०

నామవాచకము - సంజ్ఞా (వ్యాకరణ)
 స్త్రీ०
 నామి నేషన్ - నామ-నిర్దేశన ; నామన
 పు० ; —చేపరు - నామన పత్ర పు०
 —చేయువాడు - నామన కర్తా పు०
 నాము - జ్వార కే కౌపల పు०
 నామోషి - నామూషి, బదనామి స్త్రీ०
 నాయకత్వము - నేతృత్వ పు०
 నాయకుడు - నాయక, నేతా, ముఖియా
 పు०
 నాయన - పితా, వాప పు० ; —మృ -
 దాదీ స్త్రీ०
 నార - రేషా పు० ; —చీర - వల్కల
 పు०
 నారాయణ పక్షి - సారస పు०
 నారి - స్త్రీ ; ధనుష కి డోరి స్త్రీ० ;
 —కురుపు - నాసూర-విశేష పు०
 నారింజ - నారంగి స్త్రీ०
 నారికేళము - నారియల పు०
 నాలు - పౌద, చక్కల పు० ; —
 పీకుట - చక్కలనా స०
 నాలిముచ్చ - పాల్వండి, తులీ పు०
 నాలుక - జీమ, జ్ఞానా స్త్రీ० ; —
 గీచనది - జీమి స్త్రీ०
 నాలుగు - చార వి० ; —తల్లు -
 చౌగునా వి० ; నాల్గవంతు - చౌతా వి० ;
 నాల్గవంతు - ఒక చౌతా స్త్రీ०
 నాళము - నలీ, (గుట్టము) నాల
 స్త్రీ० ; —వేయుట - నాల మధనా,
 నాల తొకనా స० ; —వేయు
 వాడు - నాలబంద పు०

నావ - నావ, కిశ్తీ స్త్రీం ; —నడు
 పుట - ఖేనా సం ; —నడుపు
 వాడు - ఖేవేయా పుం ; —లాగు
 వ్రాడు - గూన స్త్రీం ; —తెర -
 పాల పుం
 నావికుడు - నావిక, మల్లాహ పుం
 నాపుడు - (ఐతా) కహనే పర అవ్యం
 నాశము - ధ్వంస పుం, బరవాదీ స్త్రీం ;
 —చేయుట - నాశ करना సం
 నింగి - ఆకాశ పుం
 నిండ - భర అవ్యం (కడుపునిండ పేట-
 భర)
 నిండుట - భరనా, భర జానా అం
 నిండుకొనుట - భర జానా, సమాప్త हो
 జానా అం
 నిండ - నిదా స్త్రీం, ఇల్లజామ, దోష
 పుం ; —మోపుట - నిదా करना ;
 ఇల్లజామ లగానా సం
 నిండించుట - (కీ) నిదా करना ;
 ఇల్లజామ లగానా ; గాలి देना సం
 నింపాడి - శాంతి, సౌమ్యతా స్త్రీం ; —
 గా - ధీరే-ధీరే అవ్యం ; —గా
 ఉండుట - చింగా हो జానా అం
 నింపుట - భరనా సం
 నికరము - శుద్ధ, నివల, ఖాలిస్ విం,
 సార, సమూహ పుం ; నికర అర్థా
 యము - నివల లాభ పుం
 నికడము - కసౌటీ ; చక్కీ స్త్రీం
 నిక్కము - సత్య, సచ పుం, సచ్చా విం
 నిక్కవాడుచుట - (చెపుట) కాన
 ఖడే करना సం

నిక్క - అధిక గమీ స్త్రీం
 నిక్కు - ధమండ్ పుం ; —బోతు -
 ధమండ్ వీం ; —ట —సీధే ఖడే
 హోనా, ఇటలానా అం
 నిక్షేపము - ధరోహర, ఖజానా పుం ;
 —వంటి - శ్రేష్ఠ విం
 నిఖలము - నిఖిల, సమీ, సంపూర్ణ విం
 నిగనిగ - జ్ఞకాశక్త, ఉజ్జ్వల విం
 నిగమము - నిగమ పుం (Corpora-
 tion); నిగమ నికాయము - నిగమ
 నికాయ పుం (Corporate body)
 నిగా - నిగాహ, దృష్టి, నిగరానీ స్త్రీం
 నిగించుట (దృష్టి) ఫేలానా, ఫేరనా,
 నిగుడుట (చెపుట) ఖడే करना సం
 నిగుడుట - ఫేలానా, ఖడే హోనా అం
 నిగ్గు - సార పుం, నిచొడ స్త్రీం
 నిగ్రహము - దమన, నిగ్రహ, సంయమ పుం
 నిగ్రహించుట - దబానా, కాబూ में
 करना ; సంభాలనా సం
 నిఘంటువు - శబ్ద-కోష పుం
 నిచ్చెన - నిసేనీ, సీదీ స్త్రీం
 నిజము - సత్య, సచ పుం ; —గా -
 సచముచ, వస్తుతః అవ్యం ; నిజస్థితి -
 వస్తుస్థితి, వాస్తవికతా స్త్రీం,
 —గా - సచముచ, వస్తుతః అవ్యం
 నిజాయతి - సచాదీ, ఈమానదారి స్త్రీం ;
 —గల - సచ్చా, ఈమానదార విం
 నిలము - మాతా, లలాట పుం
 నిట్ట - సీధా విం ; —నిలుపున -
 ఖడే-ఖడే, సీధే అవ్యం

నిట్టు - उपवास, अकाल पु० ; —

పానము - निर्जल उपवास पु०

నిట్టూర్పు - लंबी साँस, आह स्त्री०

నిట్టూర్పుట - लंबी साँस लेना, आह भरना स०

నిట్రము - सीधापन, लंबाकार पु०

నిడివి, నిడుపు - लंबाई स्त्री०, लंबा वि०

నిడు - लंबा वि०

నిత్యము - नित्य, शाश्वत, स्थाई वि० ;

हर रोज़, प्रति दिन अव्य०

నిదర్శనము - उदाहरण, दृष्टांत पु०,

मिसाल स्त्री०

నిదానము - धैर्य, (रोग) निदान पु०

నిదానస్థుడు - सहनशील, धैर्यवान वि०

నిదానించుట - रुकना अ०, देरी

करना, धैर्य रखना, सोच-समझकर

काम करना स०

నిదుర, నిద్ర - नींद, निद्रा स्त्री० ; —

పుచ్చుట - सुलाना स० ; — పోతు -

తంద్రాంతు, सुस्त वि० ; — లేచుట -

जागना अ० ; — లేపుట - जगाना

स० ; — మంపు - उँघाई स्त्री०

నిద్రించుట - सोना अ० ; బడలు

మఱచి — घोड़े बेचकर सोना अ०

నిధనము - निधन पु०, मृत्यु स्त्री०

నిధి - निधि (fund), संपत्ति स्त्री०,

खज़ाना, कोष पु०

నినాదము - निनाद पु०, ध्वनि स्त्री०

నిన్న - कल अव्य० ; — టి - కల కా,

— మొన్నటి - हाल ही का वि०

నిపుణుడు - निपुण, चतुर, कुशल, अनुभवी वि०

నిప్పటి - पुआ पु०

నిప్పు - अंगार पु०, आग स्त्री० ; —

పెట్టుట - आग लगाना स० ; —

అంటించుట - आग सुलगाना स० ;

— అర్చుట - आग बुझाना स० ;

— పుల్ల - दियासलाई स्त्री० ; —

పెట్టి - दियासलाई (की पेटी)

स्त्री० ; — మంట - अग्निज्वाला

स्त्री० ; — రవ - चिनगारी स्त्री० ;

— లు కురిపించుట - आग

उगलना, आग बरसाना स० ; —

కురియుట - आग बरसना, कड़कें

की धूप पड़ना अ०

నిప్పుకోడి - शुतुरमुर्ग पु०

నిబంధన - निबंधन (term), शर्त

स्त्री०, नियम पु०

నిబిడము - घना, गाढ वि०

నిఱాయించుట - संभालना, निमाना

स०

నిమయము - विनिमय पु०

నిమిత్తము - कारण, उद्देश्य पु० ; के

कारण अव्य०

నిమిషము - पल, मिनिट पु० ; —

లతో - चुटकी, चुटकियों में,

मिनटों में अव्य०

నిమురుట - हाथ फेरना, (చీపు)

సహలానా స०

నిమ్మ - नींबू का पेड़ ; — కాాయ -

नींबू पु०

నిమ్మళము - శాంతి, నిశ్చింతతా స్త్రీం;
 ఆరाम, సుఖ పుం ; — గా -
 శాంత, నిశ్చింత, ఆరाम సే అవ్యం
 నిమ్మళించుట - అచ్ఛా హోనా, చంగా
 హోనా, ఆరाम హోనా అం
 నియంత - నేతా, శాసక, నియంతా పుం
 నియంత్రణ - నియత్రణ, కాబు పుం
 నియతము - నియత్రిత, శాసిత విం
 నియతి - నియమ, భాగ్య పుం
 నియమము - నియమ, కాయదా పుం
 నియమించుట - నియుక్త కూరనా, నిర్దేశ
 కూరనా, ఆజ్ఞా దేనా సం
 నియమకము - నియమ, నియత్రణ పుం,
 నియుక్తి, భర్తీ స్త్రీం
 నియుక్తి | ఆజ్ఞా, నియుక్తి స్త్రీం,
 నియోగము | ఆదేశ పుం
 నియోగించుట - కాయ మే లగానా,
 నియుక్త కూరనా సం
 నియోజకవర్గము - చునావ-క్షేత్ర పుం
 నిరంకుశము - నిరంకుశ, స్వేచ్ఛాచారి
 విం
 నిరంతరము - సదా, లగాతార అవ్యం
 నిరతుడు - నిమగ్న, మశగూల విం
 నిరపరాధి - నిర్దోషి, నిరపరాధి పుం
 నిరర్థకము - బేమతలబ కా, ఫిజూల విం
 నిరసించుట - ఉపేక్షా కూరనా, తిరస్కార
 కూరనా ; త్యాగనా సం
 నిరాకరణము - ఇనకార, అస్వీకార పుం
 నిరాకరించుట - (కో) ఇనకార కూరనా,
 అస్వీకార కూరనా సం
 తె. హి. కో—11

నిరాఘటముగ - బే-రొక టొక అవ్యం
 నిరాంతకము - నిర్భీక, బేరొక విం
 నిరాపనింద - అపనిందా స్త్రీం, బదనామ
 పుం
 నిరామయము - స్వస్థతా, తేదురుస్తీ
 స్త్రీం
 నిరాశ - నిరాశా, నా ఉమ్మిదీ స్త్రీం
 నిరీక్షణము - నిగరనీ, ప్రతీక్షా స్త్రీం,
 నిరీక్షణ, ఇంతజార పుం
 నిరీక్షించుట - (కీ) నిగరనీ కూరనా,
 (కా) నిరీక్షణ కూరనా, (కా) ఇంత-
 జార కూరనా, (కీ) ప్రతీక్షా కూరనా సం
 నిరుడు - గత వర్ష, పర సాల పుం
 నిరుత్సాహము - నిరుత్సాహ పుం ; —
 పడుట - హతాశ హోనా ; ఉత్సాహ ల్నో
 బేటనా అం ; — పరచుట - హేసలే
 తొడే దేనా, హతాశ కూర దేనా సం
 నిరుపయోగము - వ్యర్థ, ఫిజూల విం
 నిరుద్యోగము - బేకారీ స్త్రీం (unem-
 ployment)
 నిరుద్యోగి - బేకార విం
 నిరూపణము - నిరూపణ, నిశ్చయ పుం
 నిరూపించుట - సాబిత కూరనా, సిద్ధ
 కూరనా సం
 నిరోధము - రొక, అడ్డచన, బాధా
 స్త్రీం, నిరోధ పుం (Quarantine)
 —కరిగించుట - రొకనా, (మే) బాధా
 డాలనా, మనా కూరనా సం
 నిర్గతము - నిర్గత, నికలా హుఆ విం
 నిర్గమించుట - బాహర నికలనా, ఛూటనా
 అం

నిష్ఠాంతపోవుట - దేగ రహ జానా ; సన్న
రహ జానా, భౌచక రహ జానా అం
నిర్జనము - నిర్జన, ఒకాంత పుం
నిర్జీవము - ప్రాణహీన, అశక్త విం
నిర్మలము - సోతా, జ్వరనా పుం
నిర్ణయము - నిర్ణయ, నిశ్చయ, కేసలా
పుం; — నిర్ణయపుటటు - నిర్ణాయక
మత పుం (Casting vote)
నిర్ణయించుట - తయ యా నిశ్చయ
కరనా సం
నిర్ణయశ్రమము - నిర్దయతా, బేరహమీ స్త్రీం
నిర్దేశము - నిర్దేశ, ఆదేశ పుం
నిర్దేశించుట - (కా) నిర్దేశ కరనా,
బతానా సం
నిర్దోష - బేకసూర, నిరపరాధి విం
నిర్ధారణ - నిశ్చయ, నిర్ణయ, కేసలా పుం
నిర్బంధము - నియంత్రణ, దబావ, అనुरోధ
పుం, జ్వరదస్తీ, వివశతా స్త్రీం
నిర్బంధించుట - జ్వరదస్తీ కరనా,
మజబూర కరనా, వివశ కరనా సం
నిర్భయము - నిర్భీక, నిడర విం
నిర్మలము - నిర్మల, స్వచ్ఛ విం
నిర్మాణము - నిర్మాణ, సంగఠన పుం,
రచనా స్త్రీం; నిర్మాణ కార్య
ము - రచనాత్మక కార్య పుం
నిర్మించుట - బనానా, (కా) నిర్మాణ
కరనా; (కా) సృజన కరనా సం
నిర్మూలము - నిర్మూల, బినా జడ కా
విం; — చేయుట - జడ సే
ఉఖాడనా; (కా) సమూల నాశ కరనా
సం

నిర్మూలము - నిస్సంకోచ, బే-
మరవ్వత విం
నిర్లక్ష్యము - లా పరవాహీ, ఉపేక్షా స్త్రీం
నిర్లక్ష్యము - నిధన పుం, మృత్యు స్త్రీం
నిర్వచించుట - (కా) వర్ణన కరనా,
(కీ) పరిభాషా దేనా, (కీ) వ్యాఖ్యా
కరనా సం
నిర్వర్తించుట - పూర కరనా, సభాలనా,
సంచాలన కరనా సం
నిర్వహించుట - (కా) పాలన కరనా,
పూర కరనా, చలనా సం
నిష్ఠనీలుగుట - ఇటలనా, అకడనా అం
నిలుచుట - ఖడా హోనా, ఠఠరనా అం
నిలుపుట - రోకనా, ఖడా కరనా, మనా
కరనా, టాలనా, స్థగిత కరనా సం
నిలువ - బచత స్త్రీం, శోష పుం; —
బాకీ - ఖాతా బకాయా పుం
నివసించుట - నివాస కరనా సం,
బసనా, రహనా అం
నివారక నిర్బంధము - నివారక నిరోధ
పుం (Preventive detention)
నివారణము - ఉటకారా, నివేధ పుం
నివారించుట - దూర కరనా, నివారణ
కరనా, చంగా కరనా సం
నివాసము - ఘర, నివాస పుం
నివేదించుట - నివేదన కరనా, అజ్ఞ
కరనా, మోగ చదానా సం
నివేదిక - ప్రతివేదన పుం (Report)
నివేశనము - ఘర, ప్రవేశ పుం, ఘర
బనానా కీ జగహ స్త్రీం

నిష్ఠారపడుట - ఆశ్చర్య-చకిత होना,
దंग रह जाना अ०

నిష్ఠారపాటు - आश्चर्य, विस्मय, भय
పు०, भ्रांति स्त्री०

నిశాను - निशान, चिह्न ; झंझा पु०

నిశాపతి - चंद्र, कपूर पु०

నిశ - रात, निशि स्त्री०

నిశీధము - आधी रात, रात स्त्री०

నిశ్చయము - निश्चय, निर्णय पु०

నిశ్చయించుట - तय करना, निश्चय
करना स०

నిశ్చలము - अचल, अटल वि०

నిశ్చింత - बेफिक्री, निश्चिंता स्त्री०

నిశ్చితము - निश्चित, पक्का वि०

నిశ్చితార్థము - कुड़माई, सगाई स्त्री०

నిశ్వాసము - साँस स्त्री०

నిశ్శబ్దము - सन्नाटा पु०, नीरवता
स्त्री० ; — గానుండుట - चुप-चाप
रहना, सन्नाटा छा जाना अ०

నిషా - नशा पु०

నిషిర్ధము - निषिद्ध, वर्जित वि०

నిషేకము - छिड़काव ; गर्भाधान पु०

నిషేధము - पाबंदी, रोक स्त्री०,
वर्जन पु०

నిషేధించుట - वर्जित करना, मना
करना, (का) निषेध करना अ०

నిష్కర్షయైన - अंतिम, निर्णायक वि०

నిష్కారణముగా - अकारण अव्य०

నిష్కరము - निकास पु०

నిష్కమించుట - चला जाना, रवाना
होना अ० (allegiance)

నిష్ఠ - निष्ठा, भक्ति, श्रद्धा, दृढता स्त्री०

నిష్ఠురము - कठोर, क्रूर, निष्ठुर वि०

నిష్పన్నము - संपादित, उत्पन्न, प्राप्त
वि०

నిష్ప్రయోజనము - बेकार, व्यर्थ वि०

నిష్ప్రహము - निरीह, इच्छारहित वि०

నిస్సంగము - अनासक्ति वि०

నిస్సంగుడు - विरागी पु०

నిస్సంతు - पुत्र-हीन, अकृत वि०

నిస్సత్తువ - कमजोरी, दुर्बलता स्त्री०

నీ - तेरा, तुम्हारा सर्व०

నీచత, నీచత్వము - नीचता स्त्री०,

ओछापन पु०

నీచము - नीच, हेय वि०

నీచుడు - नीच, ओछा, कमीना वि०

నీచు - दुर्गंध, बदबू स्त्री०

నీటికడవ - घड़ा, कलसा पु०

నీటికలువ - कुमुद पु०

నీటికోడి - जल कुकुर पु०

నీటిచాలు - नाला पु०

నీటితొట్టి - टैंक स्त्री०, हौज़ पु०

నీటిధార - जल-धारा स्त्री०

నీటిపన్ను - जल-कर पु०

నీటిపాము - पनिहा साँप, डोहँड़ा पु०

నీటిబుగ్గ - बुद-बुद पु०

నీటిమట్టము - पानी का ऊपरीतल पु०

నీటిమార్గము - जलमार्ग पु०

నీటు - छैलापन, बाँकापन, बनाव-
सिगार पु० ; — కాదు - छैला,
बाँका, बनाव-ठना वि०

१६ - छाया स्त्री०, प्रतिबिंब पु०

నీతి - నిదేశ, సదాచార పుం, నీతి,
 రాజనీతి స్త్రీం ; —కుళుడు -
 రాజనీతి-కుశల విం ; —శాస్త్ర
 ము - నీతి-శాస్త్ర, రాజనీతి శాస్త్ర
 పుం ; —తేనివాడు - దురాచారి
 పుం ; —మంతుడు - నీతివాన,
 సదాచారి విం

૨૪૬ - જંગલી વાદામ પુ.

నీరసము - కమజోరి, దుర్బలతా స్త్రీం,
 నీరసమైన - కమజోర, దుర్బల విం
 నీరసించుట - కమజోర హో జానా,
 క్షీణ హో జానా అం

నీరాజనము - ఆరతి స్త్రీ.

నీరు - పానీ, జల పుం ; —కట్టియ -
 డోడడా పుం ; —కట్టుట - సీచనా,
 సిచిచి కరనా సం ; —కారుట -
 పానీ చూనా, పానీ టపకనా అం ,
 —చల్లుట - పానీ టిడకనా సం ;
 —చిందుట - పానీ ట్టునా అం ;
 —తిత్తి - మశక పుం ; —చిచ్చు -
 బడబానల పుం ; —మో యు
 వాడు - మిశ్రీ పుం ; —కావి -
 హలకా గెరుఆ రంగ పుం ; —పచ్చ -
 హలకా హరా రంగ పుం ; —పదును -
 హలకీ తరీ ట్టి.

నీరుపిప్పలి - జల పీపలా స్త్రీం

నీరుమజ్జిగ - లక్ష్మీ స్త్రీం, పతలా మద్య
పుం

సిరులి - ప్యాజ్ల స్త్రీ.

नीरुण्ड - हल्की धूप स्त्री०

నీలము - నీలా వి०, నీల మణి స్త్రీ०,
నీలమ పు०

नील - नीला रंग पु० ; —चैष्ट -
नील का पौधा पु० ; —मन्द -
नील पु०

નીલગુલ - અકઢના, તનના અ०

नीचु - जल, पानी पु०

నీళ్ళాదుట - జచ్చా హోనా అం

నీవు - తు, తుమ సర్వం

સુ - ઔર, વ અવ્યં

నుండి - సే అవ్యం

మతి - ప్రశంసా, స్తుతి స్త్రీం ; —
 ంచుట - (కీ) ప్రశంసా करना, (కీ)
 స్తుతి करना స०

నుదురు - లలాట, మాతా, బాల పు०

సున్న - చికనా, సింగధ వి०

మనుషు - చికనాహట్, సిగ్ధతా స్త్రీ०

సుయ్య - కుఆ పుం

మరుగు - జ్ఞాగ, ఫెన పుం

నులుచుట - దావనా, దాయ్ చలనా స०

నుటిపిడి - ద్వేరి స్త్రీం

నులుమాడుట - नाश करना, मार
डालना स०

सुलक - सन की रस्सी स्त्री०

సులి - ఁఁఠన స్త్రీం, మరొడ పుం

మలిపురుగు - కద్దదానా పుం

సులివెచ్చన - కనకనా వి०

ములుముట - మరోడనా, చిక్కుటి కాటనా
సం

సుప్త్య - తిల పుం ; —ల మానె -
 మీఠా తేల పుం ; —చెక్క -
 కలిగి క్రిం ; —ఉండ - తిలవొ
 పుం ; —జీడిలు - తిల పడి క్రిం ;
 —ల అన్నము (చిత్రాన్నము) -
 తిల-చావరి క్రిం ; —లు నీళ్లు
 విడుచుట - తిలాంజలి దేనా సం ;
 —గింజ వేసిన క్రిందరాలకుం
 దుట - తిల ధరనే కి జగహ న
 హోనా అం

సుసి పట్టుట - ధున లగనా అం
 సుసి పురుగు - ధున పుం
 మా - తేల కా విం
 మాకచెట్టు - ఆబనూస పుం
 మాగుదోస - శివవహ్ని క్రిం
 మాగుబండ - కంకటి క్రిం
 మాక - చున్నీ, చున్నీ క్రిం, దలియా
 పుం ; —గా నున్న - దరదరా విం
 మాకుట - కేకనా, ఠకేలనా సం
 మాటబకటి - ఐకోతరసో విం
 మాతనము - నయా, తాజ్నా విం
 మానె - తేల పుం ; —గింజలు -
 తిలహన పుం ; —మడ్డి - తలతట
 క్రిం ; —తీయుట - తేల నికా-
 లనా ; —రాచుట - తిలొత్తనా ;
 —తో కాల్పుట - తలనా సం
 మాపురము - నూపుర, పాజెబ పుం
 మాయి - కుఱ్ఱ పుం ; —చట్టాము -
 జగత క్రిం
 మార్పుట - దొవనా, దొయ్ చలనా సం

మాటుట - పీసనా సం, పేనా కరనా,
 తేజ్ర వననా, తేనా సం
 మాలు - సూత పుం ; —కండ -
 కలావా, లచ్చా పుం
 నృత్యము - నృత్య, నాచ పుం ; —
 చేయుట - నాచనా అం
 నెంజిలి - క్లెష పుం, అశాంతి క్రిం
 నెగడించుట - బదనా, కేలానా సం
 నెగ్గించుట - సంపన్న కరనా, పూర కరనా,
 సఫల వననా, జితనా సం
 నెగ్గుట - సంపన్న హోనా, పూర హోనా, సఫల
 హోనా, జితనా సం
 నెచ్చలి - మిత్ర, దోస్త పుం
 నెట్టుట - ఠకేలనా, ఠేలనా, ధక్కా
 దేనా సం
 నెట్టుదు - ఠేలా, ధక్కా పుం ; —
 బండి - ఠేలా పుం, లడ్డు గాడ్డి క్రిం
 నెత్తావి - సుగంధ, సుశబ్ద క్రిం
 నెత్తి - సీర పుం ; —కొమ్మ -
 కొనుట - సీర పర చదా లేనా సం ;
 —కొమ్మ - సీర పర చదనా సం ;
 —న వేసికొనుట - సీర పర లేనా
 సం ; —న వేయుట - సీర మదనా
 సం ; —చాదుకొనుట - సీర
 పీఠ లేనా సం
 నెత్తురు - రక్త పుం ; —కారుట -
 రక్త బహనా అం ; —కారుట -
 రక్త బహనా సం ; —కాలువలు -
 రక్త కి నదియొ క్రిం ; —కందు -
 నవజాత శిశు పుం ; —గడ్డ -
 పొడూ పుం

నెసరు - ప్రేమ పుం, దయా, ఆర్ద్రతా స్త్రీం
 నెన్నడుము - పతలీ కమర స్త్రీం
 నెపము - బహనా, దోష, అపరాధ పుం
 నెమకుట - ఖోజనా, జాంచ-పడతాల
 కరనా సం

నెమలి - మోర పుం

నెమరు - జుగాలీ స్త్రీం; — వేయుట -
 జుగాలనా సం

నెమ్మడి - శాంతి, చుప్పి, నీరవతా స్త్రీం;
 — పడుట - ఆరाम హోనా, చంగా
 హోనా; శాంతి హోనా అం; —
 పఱచుట - శాంతి కరనా, చంగా
 కరనా; ఆరाम పఱచానా సం

నెమ్మి - వంజుట పుం

నెమ్ము - నమీ, తరీ స్త్రీం

నెయ్యి - ధీ పుం; — పిడత -
 ధియాండా పుం

నెయ్యిడు - మిత్ర, దోస్త పుం

నెర - పూ, సారా, భవ్య విం; —
 నేలుట - పూ హోనా, సంపన్న హోనా;
 సమాప్త హోనా, సఫల హోనా అం;
 — వేర్పుట - పూ కరనా, సంపన్న
 కరనా, సమాప్త కరనా సం

నెల - పక్కా, బడ్డా విం

నెల - మాస, మహీనా పుం; — జీతము -
 మాసిక వేతన పుం; — కు, ప్రతి

నెల - మాహవార, మాసిక అవ్యం;
 చాంద పుం

నెలకొనుట - స్థాపిత హోనా, దృఢ
 హోనా అం

నెలకొల్పుట - స్థాపిత కరనా,
 ప్రతిష్ఠిత కరనా సం

నెలవంక - అర్ధచంద్ర పుం

నేడు - ఆజ అవ్యం

నేత - బునాई స్త్రీం; — కాదు -

జులాహ, బుననెవాలా పుం; — కూలి -

బునాई; — పురుగు - మకడీ స్త్రీం

నేతకొనుట - దృఢ హోనా అం

నేత - నేతా, సంచాలక పుం

నేతి - ధీ కా విం; — బీర - నెనుఆ,
 నినుఆ పుం

నేత్రము - ఆంఖ స్త్రీం, నేత్ర పుం

నేత్రోత్సవము - నేత్రానంద పుం

నేను - మే సర్వం

నేపాళము - జమాలగోటా పుం

నేముట - కెరానా సం

నేయుట - బుననా సం

నేరము - గలతీ స్త్రీం, కసుర, అపరాధ
 పుం; — మోపుట - అపరాధ
 లగానా, దోషారోపణ కరనా, జులమ్
 లగానా సం

నేర్చుకొనుట - సీఖనా, (కా) అభ్యాస
 కరనా సం

నేర్పు - హోషియారీ, ప్రవీణతా, దక్షతా
 స్త్రీం; — ట - సిఖానా సం

నేల - జమీన; మిట్టి స్త్రీం; ఖేత పుం;
 — గలుపుట - మిట్టి మే మిలనా;

(కా) నాశ కరనా సం; — పాలు -
 వ్యర్థ విం

నేలకాటి - ముసలీ స్త్రీం

నేలమట్టము - భూమి-తల పుం
 నేలవేము - కైరాత పుం
 నేస్తకాదు - యార, దోస్త పుం
 నేస్తము - యారి, దోస్తీ స్త్రీం, యార,
 దోస్త పుం
 నైజము - అపనా, స్వాభావిక, సహజ
 విం ; స్వభావ పుం
 నైపుణ్యము - నిపుణతా, ప్రవీణతా
 స్త్రీం
 నైష్ఠికుడు - నిష్ఠావాన, ధార్మిక విం
 నైసర్గికము - ప్రాకృతిక, కుదరతీ విం
 నొంచుట - ధాయల కరనా, దర్ద పుచ్చానా
 సం
 నొక్కు - దవావ, గడ్డా పుం ; —
 షోపుట - గడ్డా పడ్డ జానా, బల
 పడ్డనా అం ; —ట - దవానా సం ;
 —కొనుట - దవా లేనా సం ; —
 డు - దవావ పుం
 నొచ్చుట - దుఖనా, దర్ద కరనా అం ;
 పిడా హోనా సం
 నొప్పి - దర్ద, దుఖ పుం ; —పెట్టుట -
 దర్ద కరనా, పిడా హోనా, దుఖనా అం
 నొసలు - మాతా పుం
 నోచుట - వ్రత రఖనా సం
 నోటిపూత - నినావో పుం ; —కొనుట -
 బదా హోనా సం
 నోటిసు - కరపత్ర, నోటిస పుం
 నోరు - ముద్ద పుం ; —మూయుట -
 జవాన బంద కరనా, ముద్ద బంద కరనా
 సం ; —తేని - బెజ్జబాన విం ; —

ఊరుట - ముద్ద మే పానీ భర ఆనా
 అం, —ఎత్తుట - ముద్ద ఖోలనా
 సం ; నోట - ముద్ద మే అవ్యం ; నోట
 పిల్చుట - చూసనా సం ; నోటి
 దురుసు - ముద్ద ఫట విం ; నోటి
 వట్టపువాడు - ఫక్కడ, ముద్ద జోర
 విం ; నోటికి వచ్చినట్టు పేలుట -
 అంట్ సెంట్ బకనా సం ; నోరు
 మెదల్చుకుండుట - చూ న కరనా
 సం ; నోట నువ్వుగింజ నానకుం
 డుట - పేట్ కా పానీ పచనా అం
 నౌక - కిశ్తీ, నావ, స్త్రీం, జహాజ
 పుం ; నౌకాధికరణము - నావాధి
 కరణ పుం (admiralty), నౌకా
 ధిపతి - కత్తాన పుం ; —నౌకా
 శ్రయము - బందరగాహ పుం
 న్యస్తము - న్యస్త, రఖా हुआ విం
 న్యాయము - న్యాయ, ఇంసాఫ్, డేంగ,
 తరీకా పుం, పద్దతి స్త్రీం ; న్యాయ
 మూర్తి - జజ, న్యాయాధీశ, న్యాయ-
 పాల పుం, న్యాయవాది - వకీల
 పుం, న్యాయ శాస్త్రము - క్షానూన,
 న్యాయ-శాస్త్ర పుం, న్యాయాధికర
 ణము - న్యాయాధికరణ పుం (Tri-
 bunal), న్యాయాధిపతి పుం (Jus-
 tice), న్యాయాధీశుడు-న్యాయాధీశ
 పుం (Judge), న్యాయాలయము -
 న్యాయాలయ పుం, (Court) న్యాయ
 యాలయావమానము న్యాయాలయ
 అవమాన పుం (Contempt of

Court); స్వాయక ముద్రాంక
ములు - న్యాయిక ముద్రాంక పుం
(Judicial stamps), స్వాయిక
శక్తి - న్యాయిక శక్తి స్త్రీం,
(Judicial power)
స్వాసము - ధరోహర పుం, న్యాయ పుం
స్వాసత - గలతి, కమి స్త్రీం
స్వాసము - కమ, న్యూన విం
స్వాక్షరీలు - వృత్త-చిత్ర పుం
ప
పంకము - కీచడ, పంక పుం
పంకజము - పంకజ, కమల పుం
పంకించుట - హిలనా సం
పంక్తి - కతార, శ్రేణి, పాఠి స్త్రీం
పంక్తిభోజనము - సహజంజ పుం
పంగ - ద్విశాఖ పుం; — అగుంజ -
ద్విశాఖ రేఖా పుం
పంగటించుట - (పేర) దూర రక్షనా సం
పంగనామము - ఉర్ధ్వపుంజ పుం
పంగు - భయ, డర పుం
పంచకూళము - పంచమేల, మిశ్రిత విం
పంచపాత్ర - పంచపాత్ర, గిలాస,
తేవియా పుం
పంచముడు - అశ్చూత, అంత్యజ పుం
పంచాంగము - పంచాంగ పుం, జంత్రి స్త్రీం
పంచామృతము - పంచగవ్య పుం
పంచాయతీ - పంచాయతీ స్త్రీం; —
దారు - పంచ; — పెద్ద - సర -
పంచ పుం
పంచితము - గో-మూత్ర పుం

పంచి పెట్టుట - బాటనా; (కా) వేటవారా
కరనా సం
పంచె - ధోతీ స్త్రీం; — అంచ -
కినారా పుం; — గోచి - కచ్చ,
లాంగ స్త్రీం
పంచ - వరమదా పుం
పంచదార - చీనీ స్త్రీం, శకర పుం
పంచపాళీ - బరోడా పుం
పంచుట - బాటనా; (కా) విభాజన
కరనా; (కా) వితరణ కరనా సం
పంజరము - పింజరా, కఫస పుం
పంజా - చుంగుల, పంజా పుం
పంజీ - కర పుం
పంట - ఫసల, ఉపజ, పేదావార స్త్రీం;
— కాపు - కిసాన పుం; — నేల -
ఉపజాత జమీన స్త్రీం; — కోత -
లవనీ, కటాకీ స్త్రీం; — పాల -
మేడార-వర; అన్న-కోట పుం
పంచ - అటెరన పుం
పండచారుట - పకనా అం
పండబెట్టుట - లిటనా, సులనా;
పకనా సం
పంచారము - శైవ సంత పుం
పండించుట - ఉపజనా, పేదా కరనా,
పకనా పుం
పండితుడు - పండిత, విద్వాన పుం
పండిన - పకా విం
పండు - ఫల, (ఎండినది) మేవా పుం
పండుట - ఉగానా, ఉపజనా, ఉత్పన్న
హేనా; పకనా అం

పండుకొనుట - లెటనా ; సోనా అం,
 ఆరామ కూనా సం
 పండుగ - పర్వ, త్యోహర పుం ; —
 • ఇనాము - త్యోహరీ స్త్రీం
 పండువెన్నెల - పూనో కీ చాँదనీ ;
 భరీ చాँదనీ స్త్రీం
 పంతగించుట - జిద కూనా ; ప్రతిశా
 కూనా ; హొడ కూనా సం
 పంతము - జిద ; హొడ స్త్రీం, టఠ,
 టఠ నిశ్చయ పుం
 పంతులు - అధ్యాపక, గురు, బ్రాహ్మణ పుం
 పంఠా - పంథ, రాస్తా, తరీకా పుం
 పంద - కాయర, డరపోక, నీచ విం
 పందికొక్కు - ఘోస పుం ; —బొరక-
 ఖరీరా పుం
 పందిరి - శామియానా, వీతాన పుం
 పండెగాడు - బాజీమార పుం
 పండెము - బాజీ, హొడ స్త్రీం ; —
 గులుచుట - బాజీ మారనా సం ;
 —వేయుట - బాజీ కూనా సం ;
 —బడ్డుట - పణక్రియా స్త్రీం
 పంపకము - బట్టవారా, వీతరణ, విమా-
 జన, (అన్నదమ్ముల) అలగ్యోశా
 పుం ; —వేయుట - (కా) బట్టవారా
 కూనా, వీతరణ కూనా సం
 పంపరపన - చకోతరా పుం
 పంపించుట } మేజనా, మిజవానా సం
 పంపుట }
 పంపు - ఆదేశ, మేజనా ; నల పుం ;
 —చాడు - మేజనేవానా, ప్రేషక పుం

పకపక - ఖిలఖిలాడట్ స్త్రీం ; —
 నప్పుట - ఖిలఖిలాకర హేసనా
 అం, కూద కూద కూనా సం
 పక్క - తరఫ, దిశా స్త్రీం ; భాగ,
 విజ్ఞానా, విస్తారా, పుష్ట పుం
 పక్కు - పపడీ స్త్రీం
 పక్కున - తురంత అవ్యం ; —నప్పుట -
 హేస పడనా అం
 పక్క - జ్ఞాన పుం
 పక్వము - పకా, పక్వ విం
 పక్షపాతము - తరఫదారీ స్త్రీం, పక్ష-
 పాత పుం ; —గల - తరఫదార విం
 పక్షము - తరఫ స్త్రీం, పక్ష (Party),
 పహ్లూ ; దల ; పంఖ పుం
 పక్షపాతము - పక్షాఘాత, లకవా పుం
 పక్షి - పక్షి పుం, చిడీయా స్త్రీం ;
 —గూడు - ఘోసలా పుం ; —
 ముక్కు - చొంచ స్త్రీం ; —రక్క -
 పంఖ పుం ; —కూత - చహక్ స్త్రీం ;
 —తినుట - చుగనా సం
 పగ - దుశ్మనీ, శత్రుతా స్త్రీం, ద్రేష పుం ;
 —బట్టుట - దుశ్మనీ రఖనా, ద్రేష
 రఖనా సం ; —సాధించుట, తీర్పు
 కొనుట - బదలా లేనా, ప్రతిశోధ
 లేనా సం ; —చాడు - దుశ్మన,
 శత్రు పుం
 పగడము - మేగా, ప్రవాళ పుం
 పగలు - దిన పుం
 పగిది - డేగ, తరీకా పుం
 పగులగొట్టుట - ఫొడనా, తొడనా సం

పగులుట - ఫూటనా, ఫటనా అం
 పగులుబారుట - దరారే పడనా,
 చటకనా అం
 పగ్గము - పగహా పుం
 పచారి దినుసులు - కిరానా పుం
 పచారుచేయుట - టహలనా అం,
 చహల-కదమీ కరనా సం
 పచ్చి - కచ్చా, హరా విం ; —కాయ -
 కచ్చా ఫల పుం ; —బియ్యము -
 కచ్చా చావల ; —దసము - కచ్చా-
 పన పుం ; —గా నుండుట - కచ్చా
 హోనా అం ; —చాసన - కచ్చాయంఘ
 స్త్రీం
 పచ్చ - హరా, పీలా విం, ఘాస, హరియాలి
 స్త్రీం, మరకత పుం ; —పచ్చగా
 నుండుట - సమృద్ధ రహనా, సేపన
 రహనా, హరా-మరా రహనా అం ; —
 గ కలకలలాడుట - హరా-మరా
 హోనా, లహలహనా అం ; —కర్పూ
 రము - కర్పూర పుం ; —కామాల -
 పీలియా, కామల పుం ; —
 గన్నేరు - పీలా కనేర పుం ; —
 తోరణము - బందనవార పుం ; —
 స - హరాపన, పీలాపన పుం
 పచ్చడము - ఆంధ్రనీ స్త్రీం, దుపహా పుం
 పచ్చడి - చటనీ స్త్రీం
 పచ్చబొట్టు - గోదనా సం
 పజ్జి - నికటతా స్త్రీం
 పటకా - కమరబంద పుం
 పటకారు - చిమటా పుం, సేండ్సీ స్త్రీం

పటము - తస్వీర స్త్రీం, చిత్ర పుం
 పటలము - ఉత, ఖోల స్త్రీం, సమూహ,
 ఉండ పుం
 పటాటోపము - టాట-వాట పుం, తడక-
 భడక స్త్రీం
 పటాలము - పలటన స్త్రీం, సैनिक
 దల పుం
 పటిక - ఫిటకిరీ స్త్రీం
 పటుత్వము - శక్తి, పదుతా స్త్రీం
 పట్ట - టాట, జ్జాల, జ్జిలకా పుం
 పట్టణము - నగర, శహర పుం ; పట్టణ
 జీవితము - నగరవాస పుం
 పట్టపగలు - దిన దహాదే అవ్యం
 పట్టపుతేనుగు - శాహీ హాయి పుం
 పట్టభద్రుడు - సనాతక, ముఖియా, నేతా
 పుం
 పట్టము - ఉపాధి స్త్రీం, రాజతలక
 పుం ; —కట్టుట - రాజతలక
 కరనా, పహాభిషేక కరనా సం
 పట్టా - (రైలు) పటరీ, సనద స్త్రీం,
 (ఘామి) పహా పుం
 పట్టాకత్తి - కటార పుం
 పట్టాభిషేకము - రాజతలక పుం
 పట్టి - సే, కే కారణ అవ్యం ; బచ్చా,
 ప్యారా పుత్ర పుం, సూచీ, ఫేహరిస్త
 స్త్రీం
 పట్టింపు - లగానా, (కా) లెప కరనా,
 పకడనా సం
 పట్టింపు - సావధానీ, పావందీ స్త్రీం,
 బంధన, హఠ పుం

పట్టి - సూచి, ఫేదరిష్ట స్త్రీం
 పట్టు - రేషం, పకడ్, జిద స్త్రీం,
 సహారా, ఆధార పుం ; — గొమ్మ -
 ఆధార, ఆసరా పుం ; — దల -
 దృఢతా, ధున స్త్రీం, ఆగ్రహ పుం ;
 — బడుట - గిరఫ్తార హోనా, పకడ్
 జానా అం ; — బట్టుట - ఆగ్రహ
 కరనా, జిద కరనా సం ; — పురు
 గు - రేషం కా కీడ్లా పుం
 పట్టుట - పకడ్నా సం, లగనా,
 ఆటనా, సమానా అం, (నాలుగు
 రోజులు పట్టును) చార దిన
 లోగో (ఆ సంఘిలో యీ వస్తు
 వులు పట్టు) उस थैली में ये चीज़ें
 नहीं आँटती (या) समातीं (ना केमि
 पట్టిनदि) मुझे क्या पड़ा है, मुझे
 क्या लगा है
 పట్టె - పాటా పుం, పాటి, తర్ఖీ, ధారి
 స్త్రీ ; — మంచము - పల్లె పుం ;
 — నామము - త్రిపుడ పుం
 పట్టెడ - నివార పుం
 పట్టెడు - ముడ్డి-భర విం
 పడక - విస్తర, విఱ్ఱినా పుం ; —
 టిల్లు - శయనాగార, శయనగృహ పుం
 పడగ - (పాము) ఫన, ఝండా, (గాలి)
 పతంగ పుం, పతాకా స్త్రీం
 పడమటి - మగరివ్ కా, పశ్చిమీ విం ;
 — గాలి - పల్చువొ పుం
 పడమర - పశ్చిమ, మగరివ్ పుం
 పడయుట - ప్రాప్త కరనా, పానా సం

పడవ - నావ, నౌకా స్త్రీం ; — తెడ్డు -
 డాడ్ పుం ; — నడుపుట - ఖేనా
 సం ; — వాడు - మల్లాహ పుం
 పడద్రోయుట } గిరనా, కేకనా సం
 పడవేయుట }
 పడికట్టుచాయి - పాసంగ పుం
 పడిగాపు - ఇతజార పుం, ప్రతీక్షా స్త్రీం ;
 — లు గాయుట - లంబీ ప్రతీక్షా
 కరనా సం
 పడిపోవుట - గిర జానా అం
 పడిశము } జుకామ పుం, సరదీ స్త్రీం
 పడిసెము }
 పడుక - విస్తరా, విఱ్ఱినా పుం ; —
 టిల్లు - శయనాగార పుం
 పడుకొనుట - చూ. పండుకొనుట
 పడుగు - తానా పుం ; — పేక -
 తానా-వానా పుం
 పడుచు - యువతీ, కన్యా స్త్రీం, యువా,
 జవాన విం ; — తనము - యౌవన
 పుం, జవానీ స్త్రీం ; — వాడు -
 జవాన, తరుణ పుం ; — పిల్ల -
 నవేలీ, యువతీ స్త్రీం
 పడుట - (క్రింద) గిరనా, మరనా,
 పడ్డ జానా, సోనా అం, (కష్టములు
 ములు) బోగనా, అనుభవ కరనా
 సం, (తివబడుట) ఖాయా జానా ;
 (చూడబడెను) దెలూ గయా అం
 పడుపుడి - త్తినాల, వేశ్యా స్త్రీం ;
 పడుపువృత్తి - వేశ్యావృత్తి స్త్రీం
 పడ్డ - పడ్డియా స్త్రీం

పదము - మూల్య ; ధన పుం, మజ్జదూరి
 స్త్రీం
 పణ్యపీఠ - బాజార పుం, మండ్లి స్త్రీం
 పణ్యారము - మిగిలిన దుడ్డ మేగ కీ
 దాల, మిఠాయి స్త్రీం
 పతంగము - పక్షి, ఫలింగా, తీర,
 పారా పుం
 పతకము - తమగా, పదక పుం
 పతాక, పతాకము - పతాకా స్త్రీం,
 జండా పుం ; — ఎగుర చేయుట -
 జండా ఘోషించుట
 పతి - పతి, మాలిక్, ప్రభు పుం
 పతితము - పతిత, గిరా దుఆ విం
 పతితుడు - పతిత, దుష్ట, పాపి విం
 పత్తి - చూ. ప్రత్తి
 పత్ని - స్త్రీ, పత్నీ, ఔరత్ స్త్రీం
 పత్రము - పత్రా ; దస్తావేజ్, పత్ర పుం
 పత్రి - పూజా కే పత్ర-పుష్ప పుం
 పత్రిక - పత్ర, పత్రా, కాగజ్, సమాచార
 పత్ర పుం, పత్రికా స్త్రీం
 పథకము - ఆయోజనా స్త్రీం, నకషా పుం
 పథము - పథ, రాస్తా పుం
 పథికుడు - పథిక్, రాహగీర, విరహీ,
 ప్రవాసీ పుం
 పథ్యము - పథ్య, పరహేజీ రక్షణ పుం
 పదమ, పదును - తరీ ; తేజీ స్త్రీం,
 గీలాపన పుం ; — గల - పైనా విం ;
 — పెట్టుట (కత్తి) - పైనానా, ధార
 తేజ్జీ కరనా సం ; — అగుట - గీలా
 హోనా, తర హోనా అం ; — అయి -
 సాన, శాణ పుం

పదప్రమాణము - పదగ్రహణ పుం, శాప
 స్త్రీం
 పదచ్యుతము - పద సే హతా సం
 పదత్యాగము - ఇస్తికా పుం
 పదస్వీకారము - పద-స్వీకృతి స్త్రీం
 పదము - చరణ, పేర ; పద, గీత,
 శబ్ద ; స్థాన పుం
 పదరుట - కాపనా, హిలనా, క్రోధ మే
 ఆనా, ఉతావలా హోనా అం
 పదలము - ఆధా వీస పుం
 పదవి - పద, అహదా, ఉచ్చ-పద పుం
 పదార్థము - చీజ్, వస్తు, జిస స్త్రీం,
 శబ్దార్థ పుం
 పది - దస విం ; — బదిగ - పూర్ణ-
 తయా, పూర్ణ-పూర్ణ అవ్యం, బిలకుల,
 సోలహో ఆనె అవ్యం
 పదిలము - సావధానీ, రక్షా స్త్రీం ;
 — చేయుట - సురక్షిత కరనా,
 హిక్వాజత సే రక్షణా సం
 పదుగు - వంశ పుం
 పదుపు - కుండ, సమూహ పుం
 పదులు (స్థానము) - దహాదీ స్త్రీం
 పదేపదే - బారంబార, అకసర అవ్యం
 పద్దు - మద, టీప, జిద స్త్రీం, లాతా
 పుం ; — వేసి కొనుట - బాజీ
 లగానా సం ; — చెల్లించుకొనుట -
 జిద పూర్ణ కరనా సం ; — అ పుస్త
 కము - హిసాబ-కితాబ్ స్త్రీం
 పద్ధతి - డింగ, తరీకా, క్రమ, రివాజ్
 పుం, రీతి స్త్రీం

పద్యము - కమల, పద్మ పుం
 పద్యరాగము - మాణిక్, పద్మరాగ పుం
 పద్యాసనము - పద్మాసన పుం, పలతీ
 'స్त्रीం; — పేసికొని కూర్చుండుట -
 పలతీ మారకర వేఠనా అం
 పద్మిని - కమల పుం; పద్మిని జాతి
 కి స్త్రీ స్త్రీం
 పద్యము - చంద, పద్మ పుం
 పనస - కఠహల పుం; — కొన -
 కాయా పుం
 పని - కార్య, కార్య పుం; — చేయుట -
 కార్య కరనా సం; — దొంగ -
 కార్యచోర విం; — కిరానీ - బినా
 కార్య కా, ఫిజుల విం; — వచ్చు -
 కార్య కా, ఉపయోగి విం; — కి
 వచ్చుట - కార్య ఆనా, ఉపయోగి
 హోనా అం; — తనము - కార్యగరీ
 స్త్రీం, కౌశల పుం; — పాటలు
 గలవాడు - కార్యకాజీ విం; —
 లేనివాడు - బేకార విం; —
 లేకుండ - బినా కార్య కే, యోహీ
 అవ్యం; — లో మునిగియుండుట -
 కార్య మే మశగూల రహనా అం; —
 — లో తగుల్కొని యుండుట -
 కార్య మే లగె రహనా అం; — సా
 దించుట - కార్య నీకాల లెనా,
 కార్య పూ కరనా సం; కఠినమగు
 పని - టేదీ క్షీర (మహా)
 పనుచుట - మేజనా సం
 పనుపడుట - ఆదత్త పడ జానా అం

పనుపు - ఆదేశ పుం, ఆశా స్త్రీం
 పన్నగము - సౌప్య పుం
 పన్నము - వేద కే అధ్యాయ కా అంగ పుం
 పన్నా - (కపడేకీ) చొడ్రాడే స్త్రీం;
 పనహ పుం
 పన్నగము - పడ్యంత్రి పుం; చాల స్త్రీం
 పన్నీరము, పన్నీరు - గులాబ-జల పుం;
 — చల్లుట - గులాబ-పాశీ కరనా
 సం; — బుడ్డి - గులాబ-పాశ పుం
 పన్ను - కర, లగనా, దాత పుం, మాల-
 గుజరీ స్త్రీం; — వేయుట - కర
 లగనా సం
 పన్నుట - రచనా, (చాల) చలనా,
 ఆయోజిత కరనా, కల్పిత కరనా సం
 పప్పాయ - పపీతా పుం
 పప్పు - దాల స్త్రీం; — అన్నము -
 దాల మాత పుం; — గింజలు -
 దలదల పుం; — చేయుట (గింజ
 నుండి) - దలనా సం; — ఉడుక
 కుండుట - దాల న గలనా అం (మహా)
 పయనము - యాత్రా స్త్రీం, సక్రమ పుం
 పయట - ఆచల పుం
 పరంపర - క్రమ పుం, పరంపరా స్త్రీం;
 — మగు - క్రమాగత, పరంపరాగత విం
 పరదేశము - విదేశ పుం
 పరదేశ - విదేశీ విం
 పరపతి - ఉధార పుం, సాఖ స్త్రీం;
 — సంఘము - సహకారీ సమితి
 స్త్రీం; — యిచ్చుట - ఉధార
 దేనా సం

పరమాత్ముడు - ईश्वर, भगवान् पुం
పరమాన్నము - खीर स्त्रीం
పరమార్థము - महान् सत्य; आध्या-
త్మిక ज्ञान पुं

పరము - दूसरा अव्यं, पराया, बाद
का वि०

పరవశము - परवश, बेबस वि०

పరవశుడు - परवश, बिभोर वि०

పరవా - परवाह स्त्रीం, (పరవా చేయ
లేదు - परवाह नहीं की; పరవా
లేదు - चिंता नहीं, डर नहीं)

పరశురామప్రీతి
యగుట } జల జానా అం

పరసవేది, పరుసవేది - पारस पुं

పరస్థలము - विदेश, दूसरा स्थान पुं

పరస్పరము - पारस्परिक, आपसी
वि०; — ॥ - परस्पर, आपस में
अव्य०

పరాకు - उपेक्षा, भूल स्त्रीం; —

చేయుట - (की) उपेक्षा करना;

(की) ला-परवाह करना स०; —

చెప్పట - सावधान करना स०

పరాక్రమము - बहादुरी स्त्रीం

పరాజ్ఞాశత - मुँह घुमा लेना पु०;
अनिच्छा; नकरत स्त्रीం

పరాజయము - पराजय, हार स्त्रीం

పరాజితుడు - पराजित, विजित वि०

పరాధీనత - पराजित, विजित वि०

పరాభవము - हार स्त्रीం, अपमान;
पतन पु०

పరామర్శ - जाँच, खोज स्त्रीం;

అనుసంధాన, దిలాసా పుం; —

చేయుట - जाँचना, अनुसंधान
करना, दिलासा देना स०

పరామర్శించుట - सांत्वना देना स०

పరాయణుడు - आसक्त, परायण वि०

పరాయి - दूसरा, विदेशी, गैर,
पराया वि०

పరాఠి - फ़रारी स्त्रीం; — అగుట -
फ़रार हो जाना, चंपत हो जाना
अ०

పరాసుడు - फ़्राँसीसी पु०

పరాసువు - मृत, प्राण हीन वि०

పరి - सेना, बार स्त्रीం, समूह पु०

పరికరము - अनुचर; परिवार; नौकर-
चाकर; उपस्कर, साधन पु०

పరికించుట - परीक्षा करना, जाँचना;
विचार करना स०

పరికిణి - घाँघरा, लहंगा पु०

పరితగడ్డ - सिंघाड़ा पु०

పరిగణించుట - गिनना, गणना करना,
मानना स०

పరితాపము - सिला स्त्रीం

పరిగ్రహించుట - ग्रहण करना, लेना,
स्वीकार करना स०

పరిచయము - परिचय; ज्ञान पु०,
मित्रता स्त्रीం

పరిచయస్థుడు } परिचित, जान - पह-
పరిచితుడు } चान का वि०

పరిచర్య - सेवा, शुश्रूषा स्त्रीం

పరిచారకుడు - పరిచారక, సేవక పుం
 పరిచారిక - నౌకరాని స్త్రీం
 పరిచ్చేదము - అధ్యాయ, విభాగ పుం
 పరిణామము - నతీజా, వికాస పుం
 పరితాపము - దుఃఖ, క్లेश పుం ; —
 నొందుట - దుఃఖి హోనా, పీడిత
 హోనా అం
 పరితాపము - రక్షణ, వచావ పుం
 పరిత్యాగము - త్యాగ, వिसర్జన పుం
 పరిధానము - కపడా పహనానా, వస్త్ర పుం
 పరిధి - ధేరా, మండల పుం
 పరిపక్వము - ప్రోధ, పకా हुआ विं
 పరిపరి - మిన్న-మిన్న, సవ తరహ్ కే విం
 పరిపాటి - రీతి, ప్రథా స్త్రీం, సिल-
 सिला, अनुक्रम పుం
 పరిపాలకుడు - శాసక, రక్షక పుం
 పరిపాలన - పాలన, శాసన, రక్షణ
 పుం, हुकूमत, सरकार స్త్రీం
 పరిపాలించుట - శాసన करना,
 हुकूमत करना, రక్షణ करना సం
 పరిపూర్ణము - పూరా, సంపూర్ణ విం
 పరిపాష - పరిపాషా, व्याख्या,
 पारिभाषिक शब्दावली స్త్రీం
 పరిమళము - సువాసన, సుగంధ స్త్రీం
 పరిమళించుట - మహకనా, सुशबूदार
 హోనా అం
 పరిమాణము - ఆకార, పరిమాణ పుం,
 नाप-तौल స్త్రీం
 పరిమారుట - మారనా సం
 పరిమితము - సీమిత, मर्यादित विं

పరిమితి - సీమా, तौल స్త్రీం
 పరివర్తనము - వినిమయ, बदला,
 चक्र पుం
 పరివారము - నౌకర-చాకర, अनुयायी
 పుం
 పరివేషణము - ధేరా, పరిసనా పుం
 పరివేష్టనము - ధేరా, आच्छादन పుం
 పరివాజకుడు - సంయాసి పుం
 పరిశీలనము - జాంచ స్త్రీం
 పరిశీలించుట - జాంచనా, परीक्षा करना,
 गौर से देखना సం
 పరిశుద్ధము - సాఫ్, शुद्ध विं
 పరిశోధనము - జాంచ, खोज స్త్రీం,
 अनुसंधान పుం
 పరిశోధించుట - (కీ) జాంచ करना,
 (का) अनुसंधान करना సం
 పరిశ్రమము - మేహనత స్త్రీం
 పరిశ్రమ - (Industry) उद्योग,
 धंधा పుం, మేహనత స్త్రీం ; కుటీర
 —घरेलू धंधा పుం
 పరిశ్రమించుట - మేహనత करना సం
 పరిపత్తు - పరిషద, సభా స్త్రీం
 పరిష్కరించుట - తయ करना సం
 పరిష్కారము - సమశ్చిత్తా, फैसला,
 निपटान, निवर्तन పుం
 పరిరంభము - ఆర్లింగన పుం
 పరిసరము - పడోస ; ఆస-పాస కా
 స్థాన పుం ; —లో - आस-पास
 अव्यం
 పరిస్థితి - పరిస్థితి, हालत స్త్రీం

పరిహాసించుట } (కీ) హ్సీ యా
పరిహాసముచేయుట } మజాక ఉడా-
నా సం

పరిహారము - తుకరానా, త్యాగనా పుం ;
ప్రతికర, ముఱావజ్జా, పరిహార పుం
సప్త—హరజ్జానా పుం

పరిహార్యము - త్యాజ్య విం
పరిహాసము - హ్సీ-దిల్లగి స్త్రీం

పరీక్ష - పరీక్షా స్త్రీం, ఇష్టహన పుం ;
—తో కడతేరుట - పరీక్షా మే
ఉత్తీర్ణ హోనా అం ; —కుడు -
పరీక్షక పుం ; —చేయుట, పరీక్షిం
చుట - జాంచనా, (కీ) జాంచుకరనా,
(కీ) పరీక్షా కరనా, ప్రయోగ కరనా సం

పరుండబెట్టుట - సులనా, లిటనా సం
పరుండుట - సోనా, లెటనా అం ;

ఆరाम కరనా సం

పరుడు - పరాయా, గౌర ; శత్రు పుం

పరుగిడుట }
పరుగెత్తుట } దొడనా అం

పరుగు - దొడ స్త్రీం ; కోస, రెలా పుం

పరుగెత్తించుట - దొడనా సం

పరువడి - క్రమ, సెలసెలా పుం

పరువము - జవానీ స్త్రీం, పరిపాక పుం

పరువిడుట - దొడనా అం

పరుపు - కోస, నామ పుం, ప్రతిష్ఠా,
దొడ స్త్రీం

పరుషత్వము - కఠోరతా, కఢాई స్త్రీం

పరుషము - కఠోర విం, కఢాई స్త్రీం

పర్ణము - పత్తా పుం

పర్యంకము - శయ్యా స్త్రీం

పర్యంతము - తక్, పర్యంత అవ్యం

పర్యటనము - పర్యటన, భ్రమణ పుం

పర్యటించుట - భ్రమణ కరనా సం

పర్యవసానము - సమాప్తి స్త్రీం, అంత,
నతీజా పుం

పర్యాప్తము - పర్యాప్త, కాఫీ విం

పర్యాయము - వార స్త్రీం, దఫా,
మర్తవా, చక్ర, అనుక్రమ పుం

పర్యుత్సవము - దుఖి, క్షిన్న విం

పర్వతము - పర్వత, పహాడ్ పుం

పర్వము - విభాగ, అధ్యాయ ; పర్వ,
త్యోహార పుం

పర్వ - బద్ధురూ పుం

పటచుట - భాగనా అం, బిణ్ణనా,
ఫేలనా, బద్దనా, త్రితరనా సం

పటపుట - భేజనా, భాగనా సం

పటిగ, పటిగ - సెలా స్త్రీం

పఱుపు - విస్తారా, బిణ్ణనా, గదా పుం

పఱ్ఱ - దలదల, కచ్చ పుం

పలక - తక్కునీ, పాటి స్త్రీం

పలపల - ధడాధడ, లగాతార అవ్యం

పలము - తీన తోలే పుం

పలవరము } కీఆనా, కనమనానా
పలవరించుట } అం

పలాయనము - పలాయన, భాగనా పుం

పలా (స్త్రి) - మరహమ్ పుం

పలితము - పకా దురూ, బూదా, సఫేద
విం ; బాల, కీచడ, పత్యర కా
ఫల పుం

పలు - कई, अनेक, बहुत वि०
 పలుక జాటుట - सफेद होना, पकने
 को आना अ०
 పలుకరించుట | బోలనా, వాత करना
 పలుకరింక | సం, పూజ స్రీ०
 పలుకు - बोली, వాత స్రీ०, శబ్ద పు०
 (పక్షి) బోలి స్రీ० ; తొలి —
 భూమికా స్రీ०, ఆమ్రుల పు० ; —
 ట - उच्चारण करना, బోలనా,
 కదనా, జవాబు దేనా సం ; ధ్వనిత
 హోనా, బజనా అం ; — తోడు -
 సాథి పు० ; — తాయి - गँजनेवाला
 పత్ర పు०
 పలుగాకి - दुष्ट, नटखट, पापी वि०
 పలుగు - कुदाल పు०
 పలుగుపిట్ట - उल्लू పు०
 పలుగురు, పలువురు - कई लोग పు०
 పలుగుతాయి - सफेद पत्थर పు०
 పలుచని - పతలా, మదీన, హల్కా వి०
 పలుచన - పతలాపన పు०, కమీ,
 బారికీ స్రీ० ; — బడుట - పతలా
 హోనా అం
 పలుపు - पगहा పు०
 పలువ - बुरा या दुष्ट आदमी పు०
 పల్లకి - పాలకీ, డోలి స్రీ०, మేనా పు०
 పల్లటి - बाज़ పు०, నటబాజీ స్రీ० ;
 — కొట్టుట - औंधा गिरना అం
 పల్లము - खड्डा, गद्दा, ज़ीन పు० ; —
 నేల - నోచీ జమీన స్రీ०, కఱార
 పు०

పల్లవము - पल्लव, कोपला పు०
 పల్లవి - टेक స్రీ०
 పల్లవించుట - कोपल निकालना,
 పల్లవిత హోనా అం
 పల్లి, పల్లియ - गाँव, ग्राम పు०
 పల్లు - दाँत పు०
 పల్లె - गाँव, ग्राम పు० ; — ప్రాంత
 ము - देहात పు० ; — చాడు -
 మల్లూహ ; గొవార పు०
 పల్లెరుకాయ - गोखरू పు०
 పల్వలము - कुंड పు०
 పవనము, పవమానము - पवन పు०,
 హవా స్రీ०
 పవలు - दिन పు०
 పవళించుట - सो जाना సం
 పవళంత - शयन పు०
 పవి - वज्र పు०, విజలి స్రీ०
 పవిత్రము - पवित्र, शुद्ध, साफ़ वि०
 పవిడి - ढंग, तरीका వి०
 పశువు - पशु, जानवर, चौपाया,
 మవేశి పు० ; — ల కావరి - पशु-
 पाल, चरवाहा పు० ; — ల గంట -
 टाली స్రీ० ; — ల దొడ్డి - मवेशी-
 खाना పు० ; — ల పాక - खरक
 పు० ; — ల మేత - चारा పు० ;
 — ల బీడు - चरहा, चरागाह పు० ;
 — ల సంక - नखास పు० ; — ల ను
 మేపుట - चराना సం ; — లెక్క -
 दोर-गणना స్రీ० ; — పశుసంపద -
 पशु-घन పు०

పశ్చాత్తాపము - పఱతావా పుం; పశ్చా

త్తాపపడుట - పఱతానా అం

పస - శక్తి స్త్రీం, సార, రస పుం

పసందు - వడ్డియా, అద్భుత, సుందర,
రుచికర విం

పసగుట - సాఫ్ హోనా అం

పసదనము - ఇనామ, పురస్కార పుం

పసరము - మవేశీ, పశు పుం

పసరించుట - ఫేలనా, వడ్డనా అం

పసరికబయలు - ఘాస కా మేదాన పుం

పసరు - పత్తొ కా రస, ఝాపన; పిత్త
పుం; హరా విం; — గాయ - కచ్చా
ఫల పుం, వతియా స్త్రీం

పసంపాలుగాడు - చరవాహ; భరద్రాజ
పక్షి పుం

పసి - కింమల, టొటా, నన్హ విం; బూ,
గంధ స్త్రీం; — తనము - వచన,
కుటపన పుం; — బిడ్డ - శిశు,
వచ్చా పుం; — కట్టుట - సేఱకర
పతా లగానా సం

పసిడి - సోనా, స్వర్ణ పుం

పసిమి - పీలా రంగ, పీలాపన పుం

పసిరిక - కింమల; ఝాపన పుం, ఘాస
స్త్రీం; — పాము - హరా సాప పుం

పసుపు - హల్దీ స్త్రీం; పీలా విం

పస్తాయించుట - హిచకిచానా అం;

ఆగా పీఱా కరనా; పఱతానా అం

పస్త - ఉపవాస, ఫాకా పుం; —

ఉండుట - ఉపవాస కరనా, ఫాకా
కరనా సం

పహరా - పహరా పుం, రుఖవాలీ స్త్రీం;
— దారు - పహరేదార పుం

పశపశమనుట - కడ్డాకే కీ ఆవాజ్
హోనా, చకాచొంధ హోనా, చటచటానా
అం

పల్లము - తాలీ, తత్తరీ స్త్రీం

పాంజేలు - పాజేవ, పాయల స్త్రీం,
నూర, బుంధరు పుం

పాండవబిడు - బంజర భూమి; పఠతీ
స్త్రీం

పాండిత్యము - పండితాడీ స్త్రీం

పాండురోగము - క్షాంమల పుం

పాంథుడు - యాత్రీ, రాహగీర; విరహీ,
ప్రవాసీ పుం

పాంశువు - ధూలి స్త్రీం

పాచి - కింమల, మలినతా స్త్రీం, బాసీ
విం; (పండ్ల) మఢ పుం; —
పట్టుట - కింమల జమనా అం

పాడి - దూధ పుం; — యావు -
దుధారు గాయ, థెను స్త్రీం; — పశువు -
దుధారు పశు పుం

పాత - పురానా; జీర్ణ విం; — గిలుట
పురానా హోనా అం

పాతలు - ఖత్తా పుం

పాతిపెట్టుట } గాడనా; దఫనానా సం
పాతుట }

పాక - జొంపడి, కుటీ స్త్రీం

పాకము - రసోడీ, పరిపక్వతా, చాశనీ
స్త్రీం, ఉబాలనా; సేకనా పుం; —
పట్టుట - చాశనీ బనానా సం

పాక్ - ఖగ్గి, మేహతర పుం ; — దొడ్డి -
పాఖానా పుం

పాకులాడుట - రేగనా, (మనుష్యు
'లు) ఘటనోకే బల చలనా అం

పాక్షికము - పాక్షిక విం, పక్షపాత పుం

పాగ, పాగా - పగడీలీ, సాఫా పుం

పాగు (చక్కెర) - చాశనీ, (చెఱకు)
రావ లీం

పాచకుడు - రసోదయా పుం ; అగ్ని లీం

పాచకము - పాచక విం

పాచిక - పాసా పుం ; — లు అడుట -

చౌపడ క్షేలనా సం ; — ల అట -

చౌపడ లీం, చౌసర పుం

పాట - గీత, గానా పుం ; — కాదు -

గవేయా, గాయక పుం ; — కచేరి -

జమజమా పుం ; సంగీత-సమా లీం ;

వేళ్ళ సంకీర్త కచేరి - ముజరా పుం

పాటలము - పాటల ; దలకా లాలరంగ
పుం

పాటలగంధి - లీ తరుణి, లీం

పాటవము - స్వాస్థ్య పుం ; శక్తి,

యోగ్యతా లీం

పాటి - సమానతా, మాత్రా లీం ; మూల్య

పుం ; ఉచిత, సమాన విం

(ఈపాటి - ఇతనా బడ్డా, ఇతనా-

సా) ఈపాటికి - అవతక అవ్యం

పాటించుట - పాలన करना, పరవాహ

करना, मानना, धारण करना सं

పాటిరేవు - ఘాట పుం

పాటిల్లుట - ఘటనా, హింసా అం

పాటు - పతన, గిరనా ; పరిశ్రమ,
దంగ పుం ; కఠినాదీ లీం ; మేహనత
లీం ; — పడుట - మేహనత करना ;
తకలీక ఉఠానా తం

పాతకుడు - పాతక పుం

పాతము - పాత, సవక, ఉపదేశ పుం ;

శిక్షా లీం

పాతశాల - మదరసా, స్కూల పుం

పాడి - న్యాయ, ఆచిత్య పుం ; న్యాయ-

సంగత, ఉచిత విం (ఇది మీకు

పాడియా - కయా, यह आपको

ఉచిత है ?)

పాడు - క్షుద్ర, నాశ పుం, భగ్న,

బురా, ఉజడ్డా, గలత విం ; —

చేయుట - క్షరాబ करना, (కా)

నాశ करना सं ; — పడుట -

ఉజడ్డ జానా, నష్ట हो जाना अं ;

— పడిన - ఉజడ్డా, ఉజడ్డ విం ;

— నుయ్యి - అంధ కుఱ్ఱ పుం ; —

పాత - బద-కలత పుం

పాడుట - గానా సం

పాడ - జనాజా పుం, అరయి లీం

పాడ్యమి - ప్రతిపదా పుం

పాతకము - పాప, అపరాధ పుం

పాతకుడు - పాపి, అపరాధి పుం

పాతిక - చౌథా భాగ పుం, చౌథాదీ

లీం, పక్షిర విం

పాతివ్రత్యము - పాతివ్రత, సతీత్వ పుం

పాత్ర - బరతన, పాత్ర పుం ; — త -

పాత్రతా, యోగ్యతా లీం (eligibility)

పాత్రుడు - యోగ్య, లాయక, పాత్ర విం

పాథేయము - పాఠ్య, సంబల, తోషా పుం

పాదచారి - పేదల పుం

పాదము - చరణ, పేర పుం, జడ స్త్రీం

పాదరక్ష - చప్పల, జూతా పుం

పాదరసము - పారా పుం

పాది, పాదు - తాలా, అవాల పుం

పాదుక - ఖడ్గాకృతి పుం, పాదుకా స్త్రీం

పాదుకొనుట - జమనా, స్థిర హో

జానా, గడ జానా అం

పానకము - శరబత్ పుం

పానము - పాన, పీనా పుం

పానీయము - పేయ, జల పుం

పానపాత్ర - చపక పుం

పానుపు - శయ్యా స్త్రీం, గడ్డ పుం

పాప - శిశు, బచ్చా, (కంటి) తారా పుం

పాపట - మౌగి స్త్రీం, సీమంత పుం ;

—బొట్టు - సీమంతమణి స్త్రీం

పాపము - పాప, గునాహ పుం ; వేచారా

అవ్యం (అయ్యో పాపము హయ

వేచారా!)

పాపి, పాపుడు - పాపి, కల, గునహ-

గార పుం

పామరము - మూలతా స్త్రీం, అజ్ఞాన పుం

పామరుడు - అజ్ఞానీ, మూల, అపద విం

పాము - సొప్ప, సర్ప పుం ; —కుబ్జ

సము - కేచులీ స్త్రీం ; —బుర్ర -

తూమిడి స్త్రీం, మిథున పుం ; —

పడగ - కకజా, కన పుం ; —

పుట్ట - బిల పుం, బొబ్బి స్త్రీం ; —

ల వాడు - సంపేరా పుం ; —పిల్ల -

సంపేలా పుం ; నీటి — అలగర్ద పుం

పాయ - శాఖా స్త్రీం, విభాగ పుం

పాయఖానా - పాఖానా, సేదాస పుం

పాయజామా - పాజామా, పాయజామా

పుం

పాయసము - కీర, పాయస స్త్రీం

పాయుట - అలగ హోనా, తొడ జానా;

సడ జానా అం

పారంగతుడు - దక్ష, నిపుణ విం

పారంపర్యము - పరంపరా స్త్రీం, .

అనుక్రమ పుం

పారవశ్యము - పరవశతా ; బేబసీ ;

బేబోశీ స్త్రీం

పారసీ - ఫారసీ స్త్రీం ; —కము -

ఫారస, ఈరాన పుం

పారా - పదరా పుం, రకవాళి స్త్రీం ;

—వాడు - పహరేదార, సంతరి పుం

పారాణి - మహావర, జావక పుం ; —

పూయుట - మహావర దేనా యా

లగానా సం

పారాయణము - పారాయణ, పాఠ పుం

పారి - బార స్త్రీం

పారిజాతము - హరసింగార పుం

పారిశోషకము - పురస్కార, ఇనామ పుం

పారిషదులు - పారిషద, సభాసద పుం

పారిఖత్తు - తక్కినామా, విభాగ-

పత్ర పుం

పారిణుడు - పారిగత, నిపుణ పుం

పారుట - భాగ జానా ; పతలా దస్త

ఆనా, పేద చలనా అం

పాఠవ - దేఖనా, పతా పుం, శాంకిత్రీ

పార్శ్వము - బగల, తరఫ్ త్రీ

పార్ల మెంటు - సెనెట్ త్రీ

పాటుట - భాగ జానా, బహనా,
ఫేలనా, బద్దనా అం

పాటుబోతు - బుజ్జదిల, కాయర విం

పాటువేట - (శికార కా) పీతా
కరనా పుం

పాల - సఫేద, దుధియా విం ; —

వెల్లి, కుండ - కాచీ త్రీ ; —

కడలి, క్షీర సాగర పుం ; — వెన్న -

చంద్ర పుం ; — కోవా - త్రోవా పుం ;

— జన్ను - త్రేనా పుం ; — పల్లు -

దూధ కా దొత్ పుం ; — బుగ్గలు -

బచ్చె కే గాల పుం

పాలకీ - పాలకీ, డోలీ, మేనా త్రీ

పాలకుడు - పాలక, రక్షక, శాసక పుం

పాలకొడిస - శ్వేత కుటజ పుం

పాలగచ్చు } చికనా గారా పుం

పాలగార }

పాలచెట్టు - క్షీరీ, క్షీరీ త్రీ

పాలనము - పాలన, శాసన, రక్షణ

పుం, దుక్కుమత త్రీ

పాలపిట్ట - నీలకంఠ పక్షి పుం

పాలి, పాలిటి - కే లిఁ ; కా ; (వాని

పాలి తైవము उसके लिए ईश्वर,

उसका ईश्वर)

పాలించుట - (కీ) రక్షా కరనా ; (కా)

పాలన కరనా ; శాసన కరనా ;

राज्य करना सं

పాలిండ్లు - స్తన, కుచ పుం

పాలికాపు - సాక్షేదార ; హిస్సేదార పుం

పాలితము - పాలన ; పాలిక విం

పాలిషు - రోగన పుం ; — చేయుట -

రోగన చదనా సం

పాలు - దూధ, క్షీర, హిస్సా, భాగ పుం ;

— పిడుకుట - దూధ దుహనా సం ;

— యిచ్చునట్టి - దుధార విం, —

పడుట (ఠొమ్మన) - దూధ ఉతరనా

అం ; — విరుగుట - దూధ ఫటనా అం

పాలుపుచ్చుట - విభాజిత కరనా,

బొటనా సం

పాలుబోపుట - సూజనా, విభాజిత

హోనా ; మన బహలనా అం

పాలుమాలిక - సుస్థి, మందతా,

అస్వస్థతా త్రీ

పాలుమాలుట - లా-పరవాహ కరనా,

సుస్థ రహనా, అస్వస్థ రహనా అం

పాల్పడుట - ఉతారు హోనా, తేయార

హోనా అం

పాల్గొనుట - భాగ లేనా సం, శామిల

హోనా అం

పావకుడు - అగ్ని త్రీ

పావకోళ్లు - ఖడ్గాకం పుం

పావటిలు - సీధియో త్రీ

పావడ - ఘోరరా, లహ్గా పుం

పావని - గంగా ; గాయ త్రీ

పాపు - పావ, చౌయా విం

పాపురము - కపోత, కబూతర పుం ; —

కూత - గుడరగో త్రీ

పావులా - చవనీల స్త్రీం
 పాశము - పాశ, బంధన పుం, రస్సీ,
 ఫాస్ స్త్రీం
 పాపము - పత్ర; విష పుం
 పాపము - పతలా దస్త పుం
 పాపింజరుబండి - సవారి గాడి స్త్రీం
 పాపిక - పాసా పుం
 పాసు - కాడీ స్త్రీం
 పాసుపోర్లు - పార-పత్ర, పాస పోర్ట్ పుం
 పాశి, పాశి - కృత, కినారా పుం;
 కృతార్ స్త్రీం
 పాశము - కస్వా, టోటా శహర్ పుం;
 పాశగాడు - నేతా; ముఖియా పుం
 పింగము - పింగల విం
 పింగాణి - చీనీ మిడీ స్త్రీం; —
 పాత్రలు - చీనీ వరతన పుం;
 తామలెట్ పుం
 పించెము - మోర-పంఖ పుం
 పింఛను - అనువృత్తి స్త్రీం; నివృత్తి -
 వేతన పుం
 పింజ - రుడీ స్త్రీం; —తీయుట -
 తూనా సం
 పింజె - కచ్చ పుం
 పింజనగ్రోవి - పిచకారి స్త్రీం
 పింజారి - ధునియా పుం
 పిండము - పిండ, గోలా, లొదా; పిన్-
 పిండ పుం
 పిండి - ఆటా పుం, కలి స్త్రీం; —
 పిపరుట - ఆటా పీసనా సం; —
 పిటితో కలిపి పిసుకుట - ఆటా

గొంధనా సం; —యగుట - పిస
 జానా అం; —మర, మిషను -
 చక్కీ, కరాస స్త్రీం; —ముద్ద -
 గులతీ, లోడీ స్త్రీం
 పిండివంట - మిఠాడీ స్త్రీం, మిఠాన,
 పక్వాన పుం
 పిండుట - నిచోడనా; దవానా, గారనా
 సం
 పిండ - వతియా, బొండి స్త్రీం
 పికపికలు - బిఖరా (हुआ); త్రితరా
 (हुआ) విం
 పికము - కాయల స్త్రీం
 పికిలిపిట్ట - బులబుల పుం
 పిక్ - పిండలి; సాక్ స్త్రీం
 పిక్కిటిల్లు - వడ్డిత హోనా, బడనా,
 ఫేలనా, గుంజిత హోనా అం
 పిగులుట - ఫటనా అం
 పిచ్చాపాటి - గపశప స్త్రీం; —
 మాట్లాడుట - ఇథర-ఉథర కీ
 హాకనా సం
 పిచ్చి - పాగలపన, ఉన్మాద పుం; —
 పట్టుట - పాగల హోనా అం; —
 వాడు - పాగల, పగలా విం; —
 ఆస్పత్రి - పాగల ఖానా పుం
 పిచ్చి - చిఱ్ఱా పుం, చిఱ్ఱా స్త్రీం
 పిచ్చుక - గోరేయా పుం
 పిట్ట - చిడ్రీయా స్త్రీం, పక్షి పుం; —
 కూత - కుడుక పుం
 పిడత - కమోరీ, కోసియా స్త్రీం
 పిడి - మేఠ, వేట్ స్త్రీం; —కిలి -
 ముడీ స్త్రీం; —కడు - ముడీ - మర

విం, ముడ్డా పుం ; — గుడ్డులు -
 ముడ్డా, ఘోసా పుం ; — బాకు -
 ఖంజర పుం ; — వాదము - అను-
 చిత హఠ పుం ; ఇదీ స్త్రీం
 పిడిపాస - బరమా పుం
 పిడుక - కండా, ఉపలా పుం ; —
 ముక్క - కరసి స్త్రీం ; —
 కుప్ప - కంఠిరా పుం ; — చేయుట -
 పాథనా సం
 పిడుగు - విజిలీ స్త్రీం ; వజ్ర పుం
 పిడుచ - కౌర, లొదా పుం ; —
 కట్టుట - (నాలుక) గలా సూక్ష్మ
 జానా అం
 పితరుడు - పితా, బాప పుం
 పితరులు - పితర, పితృ-దేవతా పుం
 పితలాటకము - చాల-బాణీ స్త్రీం ;
 దొవ-పేచ పుం
 పితామహుడు - పితామహ పుం
 పితామహి - పితామహీ, దాదీ స్త్రీం
 పిఠికించుట - దుహ్వానా సం
 పిఠుకుట - దుహ్నా సం
 పితృకర్మ - శ్రాద్ధ కర్మ పుం
 పితృకోశము - పితృశయ, యక్తు పుం
 పితృము - పితృ రస, పితృ పుం
 పిత్తు - పాద, అధోవాయ పుం ; — ట -
 పాదనా అం
 పితృశతము - బపౌతీ, మౌరూసీ
 జాయదాద స్త్రీం
 పిదప - కే బాద, కే పశ్చాత్, బాద
 కే, పశ్చాత్ అవ్యం

పిన - కమ, ఛోటా విం ; — తండ్రి -
 కాకా, చాచా పుం ; — తల్లి -
 కాకీ, చాచీ స్త్రీం
 పిన్న - ఛోటా, కమ విం ; — తనము -
 క్షుద్రపన పుం ; — మా - కాకీ,
 చాచీ, మౌసీ స్త్రీం
 పిన్నపనికి - బహు మండ్లకీ, బ్రహ్మీ స్త్రీం
 పిపాస - ప్యాస స్త్రీం
 పిప్పలి - పిపరా పుం
 పిప్పి - సీఠి, ఛేళ స్త్రీం
 పిమ్మట - బాద, కే, కే బాద అవ్యం
 పియ్య - గూ, మల పుం
 పిరంగి - తోప స్త్రీం ; — కాల్పుట -
 తోపనా, దాగనా సం ; — కాల్పు
 వాడు - తోపచీ పుం
 పిరి - ఛేతన స్త్రీం ; — గొనుట -
 ఛేతనా, అకడనా అం
 పిర్యాది - ఫరియాదీ పుం
 పిర్యాదు - ఫరియాద, నాలిశ,
 శికాయత స్త్రీం
 పిటికీ - డరపోక, కాయర విం, —
 తనము - బుజ్జదిలీ, కాయరతా స్త్రీం
 పిలుదు - చూతడ ; కూలా, కూలహ పుం
 పిలక - చోడి స్త్రీం, కల్లా, అకూర
 పుం
 పిలుచుట - బులానా, పుకారనా, ఆవాజ్జ
 దేనా సం ; — కొని వచ్చుట -
 బులా లానా ; లివా లానా ;
 పిలువ సంపుట - బులా మేజనా సం
 పిలుపు - పుకార స్త్రీం, బులావా పుం

పిల్ల - లడకీ, బచ్చి స్త్రీం; చ్చోటా
విం; —లు పెట్టుట - బచ్చా
దేనా అం; —వాడు - లడకా,
బచ్చా పుం; —బాట్టు - చోటి,
శిఖా స్త్రీం

పిల్లనగ్రోవి - బాస్సురి, బంశి స్త్రీం

పిల్లపిచ్చర - శతావరి స్త్రీం

పిల్లలు - బచ్చె పుం; పిల్ల-జెల్ల - బాల-
బచ్చె పుం

పిల్లి - (అడు) బిల్లి స్త్రీం; (మగ)
బిలావ పుం, —కన్నులు గల -
కరంజా విం

పిశాచము - భూత, శైతాన, ప్రేత పుం;
—పట్టుట - భూత లగనా; భూత
సవార హోనా అం; —వడలించుట -
భూత జ్ఞానా సం

పిశాచి - భూతనీ, డాయన స్త్రీం

పిశునుడు - చుగల ఖోర, దుష్ట విం

పిస - వెవకూఫీ స్త్రీం

పిసక - తైలమయ; తైల సే గండా విం

పిసపిసలాడుట - చిపచిపా విం

పిసాళించుట - గమకనా, మేడకనా అం

పిసరు - చ్చోటా కణ; చ్చోటా టుకడా పుం

పిసి - చూల స్త్రీం

పిసిని } కంజూస, కృపణ విం; —
పిసినిగొట్టు } తనము - కంజూసీ, కృప-
ణతా స్త్రీం

పిసుకుట - దబానా, మలనా, నిచోడనా
సం; (పిండిని నీటిలో) సాననా,
గొఱనా సం

పిస్తోలు - పిస్తోల, తమచా పుం

పిఠక, పిఠక - సీటి స్త్రీం, గలా పుం;
—నులుముట - గలా ఘోటనా సం

పిఠకుట }
పిఠకపేయుట } ఉఖాడనా, ఖీంచనా సం

పిఠకుకొనుట - ఖీంచనా సం

పిఠకులాట - ఖీంచా-తానీ, ఖీచీ,
కశమకశ స్త్రీం

పిఠకులాడుట - ఖీంచా-తానీ కరనా సం

పిఠు - రేషా పుం

పిఠు - పాటా, పిఠా పుం

పిఠుభూమి - పఠార పుం

పిఠము - పీఠ, కేంద్ర, ఆసన, పిఠా
పుం, వేది స్త్రీం

పిఠిక - భూమికా స్త్రీం, ఆముఖ పుం

పిడ - తకలీఫ్, ఇంజిట్ స్త్రీం, దర్ద పుం

పిడించుట - సతానా, తంగ కరనా,
కఠ దేనా సం

పిఠ - కేకడా పుం, పిలా విం

పిఠము - కేకడా పుం, పిలాపన

పిఠిరిగడ్డ - గీధ, గిడ్డ పుం

పినుగు - శవ పుం, లాశ స్త్రీం

పియి - మల పుం, విషా స్త్రీం

పిల - దుబలా-పతలా విం

పిలిక - (కపడే కా) టుకడా, చియడా
పుం; —లు చేయుట - చీతనా,
టుకడే-టుకడే కరనా సం

పిల్లుట - (హిపిరి) సోస లేనా;
(నోటిలో) చూసనా; (వాసన)
గొఱనా సం; (నీరు) అవశోషణ పుం

పుంగవము - బేల పుం
 పుంగపుడు - శ్రేష్ఠ, పుంగవ పుం
 పుంగుడు - శ్వేత కుష్ఠ పుం
 పుంజము - పుంజ, సమూహ పుం, రాశి
 స్త్రీం
 పుంజ - కుశకీ స్త్రీం
 పుంజ - మర్గా పుం
 పుండరీకము - పుండరీక; శ్వేత కమల;
 వాఘ, హాథి పుం
 పుండు - పొడూ, వ్రణ, ఘావ పుం ;—
 మీదకారము చల్లుట - ఘావ పర
 నమక తిడ్డకనా సం
 పుకారు - కింవదతీ, అఫవాహ స్త్రీం
 పుక్కిలి - మేడ పుం; —ంచుట - కుల్లా
 కనా సం ; —ంత - కుల్లా పుం
 పుచ్చిపోవుట - సడ జానా ; కీడే పడ
 జానా అం
 పుచ్చె - క్షోపణి స్త్రీం
 పుచ్చుట - భేజనా, లేనా సం ; సడనా,
 కీడే పడనా అం
 పుచ్చుకొనుట - లేనా, గ్రహణ కనా,
 ఖానా, పీనా, ఖరీదనా సం; పుచ్చు
 కొనువాడు - లేనహార పుం
 పుచ్చుకోలు - గ్రహణ, లేనా పుం
 పుచ్చము - పుచ్చ స్త్రీం
 పుట - పృథ, పన్నా పుం
 పుటము - పుట-పాక; పుట, సంపుట పుం;
 —వేయుట - అుషధ కో పకానా,
 పుట-పాక కనా; శుద్ధ కనా సం
 పుటిక - టోకరీ, డలియా స్త్రీం

పుట్ట - వొట్టి స్త్రీం, బిల పుం ; —
 కాలు - పీల-పొవ పుం ; —
 కొక్కు, గొడుగు - కుకరముత్తా,
 త్రక పుం ; —గోచి - లంగోడి
 స్త్రీం, కౌపీన పుం ; —చెండు -
 గోద, కందుక పుం ; —తేలు - కాలా
 విచ్ఛ పుం
 పుట్టము - వస్త్ర పుం
 పుట్టలమ్మ - గ్రామ-దేవీ, కంఠమాలా
 (రొగ) స్త్రీం
 పుట్టించుట - పేదా కనా, జన్మ దేనా
 సం
 పుట్టినిల్లు - మాయకా, పీఠర పుం
 పుట్టివపండుగ - సాలగిరహ, వర్ష-గొం
 త్రీం, జన్మ దిన పుం
 పుట్టువెండుకలు - గమూర పుం
 పుట్టుక - జన్మ పుం, పేదాదశ,
 ఉత్పత్తి స్త్రీం
 పుట్టుట - జన్మ లేనా సం, పేదా హోనా,
 ఉత్పన్న హోనా అం
 పుట్టుగ్రుడ్డి - జన్మాంధ విం
 పుట్టుమచ్చ - తిల, మసా పుం
 పుడమి - పృథ్వీ, భరతీ స్త్రీం
 పుడికించుట - తొడ-తొడ దేనా సం
 పుడిసిలి - చుల్ల పుం
 పుడిక - క్షోపణి స్త్రీం, కపాల పుం
 పుణ్యశీర్షము - పవిత్ర స్థాన, తీర్థ
 స్థాన పుం
 పుణ్యము - పుణ్య; శుభ కర్మ పుం
 పుణ్య (స్త్రీ) - సుహాగినీ స్త్రీం

పుణ్యానికి - విना करण के अव्य०
 పుత్తంచుట - भोजना, खाना करना
 స०
 పుత్రి - लड़की, బేటి, పుత్రి స్త్రీ०
 పుత్రుడు - पुत्र, లడకా, బేటా పు०
 పుడిన - पुदीना పు०
 పునరుక్తము - दुहराया हुआ वि०
 పునర్భవము - पुनर्भव वि०, నాఖన పు०
 పునశ్చ - पुनः, फिर भी, दूसरी बार
 अव्य०
 పునఃసంధానము - पुनर्मिलन, गर्भा-
 धान संस्कार పు०
 పునాది - नींव, जड़ स्त्री० ; —
 వేయుట - नींव डालना, नींव
 रखना స०
 పునిశ్ఠి - सुमंगली, सुहागिन स्त्री०
 పునుగు - जवादि పు० ; —పిల్లి -
 గంధ-విలావ పు०
 పునుక - खोपड़ी स्त्री०, కపాల పు०
 పునః - फिर से, दूसरी बार अव्य०
 పున్నమ - पूर्णिमा స్త్రీ०
 పుప్పి - सड़न स्त्री० ; —పట్టుట -
 ఘన లగనా అం ; —పురుగు -
 घुन పు०
 పుప్పడి - पराग, पुष्प-रज పు०
 పున్నాగము - पुन्नाग, सुलतान चंपा
 పు०
 పురపుర - जल्दी-जल्दी अव्य० ; —
 లాడుట - लालाईत होना, इच्छुक
 होना అం

పురము - शहर, नगर పు०
 పురస్కరించుట - आगे रखना, आगे
 करना, (का) आदर करना స०
 పురస్కృతము - आगे रखा हुआ वि०
 పురస్కరముగా - पूर्वक, के साथ
 अव्य०
 పురాకృతము - पुराकृत, पहले किया
 हुआ, पूर्व जन्म का वि०
 పురాతనము - प्राचीन, पुराना वि०
 పురికొనుట - बल प्राप्त करना स०,
 शक्ति संचय करना స०
 పురికొలుపుట - उकसाना, उमाड़ना
 స०
 పురిటాలు - ज़चा, प्रसूता स्त्री స్త్రీ०
 పురిపెట్టుట - ऐंठना, मरोड़ना స०
 పురిటిల్లు - सौरी స్త్రీ०
 పురుడు - जात-शौच పు०
 పురుషకారము - मानव-प्रयत्न పు०,
 मर्दानगी స్త్రీ०
 పురుషార్థము - पुरुषार्थ, करने योग्य
 कार्य పు०
 పురుషుడు - पुरुष, मर्द పు०
 పురోగమము - तरक्की స్త్రీ०, अग्र
 गमन, पुरोगम పు०
 పురోగమించుట - आगे बढ़ना,
 अग्रसर होना అం
 పురోగాగము - अग्र-भाग పు०
 పుట్టు - पतला दस्त పు०
 పుట్ట - खोपड़ी స్త్రీ०, కపాల పు०
 పులికము } రోమాంచ, पुलक పు०
 పులికరము }

పులకరించుట - రోమాంచిత హోనా, పుల-
 కిత హోనా అం
 పులగము - ల్లిచిడి ల్లిం
 పులపొదుచుట - తాకతె రహనా, ధూరనా
 అం
 పులసరము - ల్లిచిడి, బద్దహమీ ల్లిం
 పులి - బాధ పుం ; — గోరు - బధనల
 పుం ; — మీసము - బధవార పుం ;
 — కేక - గజ్జన పుం ; — పేట -
 బాధ కా శికార పుం ; — చర్మము -
 బాధవార పుం
 పులి - ల్లిచిడి విం ; — గంజి - ల్లిచిడి
 మొండ, బాసి మొండ ల్లిం ; — తేను -
 ల్లిచిడి డకార ల్లిం ; — యట -
 ల్లిచిడి హోనా, ల్లిచిడి అం ; —
 యజ్జట్టుట - ల్లిచిడి ఉతానా సం ;
 — సినపిండి - ల్లిచిడి పుం
 పులుగు - పక్షి పుం, చిట్టియా ల్లిం ;
 — పిట్ట - ల్లిచిడి పుం ; — ఠాయి -
 మరకత పుం ; — రేడు - గరుడ పుం
 పులుగు - నిశాన, చిట్ట పుం
 పులుపు - ల్లిచిడి విం
 పులుముట - మల-మల కర బోనా,
 మారనా, పీటనా, మలనా సం
 పులుసు - ల్లిచిడి ల్లిం (మాంసపు)
 రసా ల్లిం, శోరవా పుం
 పుల్ల - ల్లిచిడి, తీలి, సీక ల్లిం,
 ల్లిచిడి విం ; — దనము - ల్లిచిడి
 ల్లిం ; — గిలుట - ల్లిచిడి హోనా
 అం ; — న - ల్లిచిడి విం ; —

నీళ్లు - బాసి మొండ ల్లిం ; —
 వేయుట - ఠాంగ అడనా, బాధా
 డాలనా సం
 పుల్లరి - చరాగాహ కా కర పుం ; —
 భూమి - చరి ల్లిం
 పుల్లలు - జలావన, ఇంద్ర పుం ; —
 పెట్టుట - మడకానా సం
 పుల్లిరుసు - ధిరని ల్లిం
 పుల్ల - జూతా పతా పుం
 పుల్లహార - ల్లింకా మాత పుం, తిల-
 చావరి ల్లిం
 పుష్ప - ఫూల పుం ; — రేకు - పళ్ళుడి
 ల్లిం
 పుష్కరము - ఆకాశ, జల, నీల
 కమల, తీర్థస్థాన పుం
 పుష్కలము - బహుత, అధిక, సమృద్ధ,
 బద్ధియా విం
 పుష్టి - పుష్టి, శక్తి ల్లిం ; — కరము -
 పుష్టికర, బలవర్ధక విం
 పుష్పించుట - ఫూల ల్లిచిడి, పుష్పిత
 హోనా అం
 పుష్పము - పూస పుం
 పుష్పరాగము - పుష్పరాజ పుం
 పుసి - చీపడ పుం ; — కట్టుట -
 కీచడ నికలనా అం
 పుసుక్కున - ల్లిచిడి సే, బినా సోచే,
 ఫీరన అవ్యం
 పుస్తకము - పుస్తక, కితాబ ల్లిం
 పుస్తె - మంగలపూ పుం
 పూట - జూన, ఆధా దిన పుం,
 జమానత ల్లిం ; — కూలి - ల్లిచిడి

हुआ भोजन पु० ; —कूङ्ग
 యిల్లు - డాబా, హోటల్ పు० ; —
 పడుట - జామిన్ రహనా స० ; —
 పెట్టుట - జమానత్ కరనా స०
 పూత - లేపన, లేప పు०, (సున్నపు)
 పోతనా స०
 పూచేనె - మకరంద, పుష్పరస పు०
 పూగీఫలము - సుపారి స్త్రీ०
 పూగుత్తి - స్తవక, గులదస్తా పు०
 పూచీ - దాయితా, దయితా స్త్రీ०
 పూచుట - పుష్పిత హోనా, వికసిత
 హోనా, చాలె పడనా అ०
 పూజ - పూజన, ఆదర పు०, పూజా,
 అర్చనా స్త్రీ० ; —చేయువాడు -
 పుజారి, అర్చక పు० ; —చేయుట -
 (కీ) పూజా-అర్చనా కరనా స० ; —
 నీయుడు - పూజ్య వి० ; —పూజా
 ద్రవ్యములు - పుజాపా పు०
 పూడిపించుట - పటవానా, భరవానా,
 గడవనా స०
 పూడుట - పటనా, భరనా అ०
 పూడ్చుట - (కన్నము) బంధ కరనా,
 (శవము) గాఢనా, దఫననా స०
 పూత - బొర, మంజరీ స్త్రీ०
 పూతము - పవిత్ర పు०, పూత వి०
 పూనిక - కోశిశ, మేహనత్ స్త్రీ०
 పూనుట - (కామ) సీర పర లేనా,
 వహన కరనా, తుల జానా, సన్నద్ధ
 హోనా స०
 పూపము - పుతా పు०

పూయుట - లేపనా, (కా) లేప కరనా,
 లఖనా, ఖిలనా (ఫూల్) స०
 పూరకము - పూరక పు०, పూర్తి స్త్రీ०
 పూరము - బాధ స్త్రీ०
 పూరి - ఫూస పు० ; —యిల్లు - ఫూస
 కీ జొంపడి, కుటీ స్త్రీ०
 పూరి - పూడి స్త్రీ०
 పూరించుట - (శంఖము) బజనా,
 (నీరు) భరనా స०
 పూర్ణము - పూరా, భరా, సారా వి०
 పూర్ణిమ - పూర్ణిమా, పూనో స్త్రీ०
 పూర్తి - పూర్తి, సమాప్తి స్త్రీ० ; —
 సారా, పూరా వి०, బిలకుల్ అవ్య०
 పూర్వము - పహలే, పూర్వ కే అవ్య०, పహలా,
 పహలే కా, ప్రాచీన వి० ; పూర్వ
 కాలము - ప్రాచీన సమయ, పురానా
 జమానా పు० ; —పూర్వ కాల
 మున - కిసీ జమానె మే, ప్రాచీన
 సమయ మే అవ్య०
 పూర్వముగ } పూర్వక, కే సాథ అవ్య०
 పూర్వకముగ }
 పూర్వికులు - పూర్వజ, పురఖె, దాదె-
 పరదాదె పు०
 పూల - ఫూలొ కా వి० ; —కూజ -
 ఫూల-దాన ; —గుత్తి - గులదస్తా
 పు० ; —జొట్టి - గమలా పు० ;
 —దండ - గజరా పు०, ఫూల-మాలా
 స్త్రీ०
 పూలగురువింద - మాధవీ, వాసంతీ స్త్రీ०
 పూప - ఫూల్, పుష్ప, కుసుమ, సుమన పు०

పూస - గురియా, మనకా పుం ; —ల

పేరు - గురియో కి మాలా స్త్రీం

పూసల గురువింద - ట్టుచ్చి స్త్రీం

పృచ్చ - ప్రశ్న, సవాల పుం

పృథివి - పృథ్వీ, ధరతీ స్త్రీం

పృష్ఠము - పీఠ స్త్రీం, పృష్ఠ భాగ,
పృష్ఠ పుం

పెంకు - ఖపడా పుం ; —టిల్లు -

ఖపరైల పుం ; —కప్పు - ఖపరైల

పుం ; —కప్పుట - ఖపరైల త్తానా సం

పెండ - హఠి, జిదీ, నఠఱట, డీఠ

విం ; —చాడు - హఠి, గుస్తాఖ

విం ; —తనము - హఠ, జిద పుం

నఠఱటి స్త్రీం ; —తనము చేయు

ట - మచలనా అం

పెంచిక - ఠీకరా పుం

పెంచుట - పాలనా, బదానా, గుణా

కరనా, బదా-చదాకర కహనా సం

పెంచుకొనుట - పాల లేనా, గోద

లేనా సం

పెంట - కూడా, కచరా పుం, ఖాద

స్త్రీం ; —కుప్ప - ధూర పుం ; —

గట్టుట - ఖాద డాలనా సం

పెంటి - మాదా స్త్రీం

పెంటిక - లేడ్డి, మేగనీ స్త్రీం

పెండలము - రతాల్ పుం

పెండింగు - అనిర్ణీతి, నిలंबిత విం

పెండము - టడర, టడర కా దరవాజా

పుం

పెండ్రము - స్త్రీ, పత్నీ స్త్రీం

పెండ్లి - వివాహ, వ్యాహ పుం, శాదీ

స్త్రీం ; —కుండలు - మంగల కలశ

పుం ; —కూతురు - దులహిన్,

వధూ స్త్రీం ; —కొడుకు - వర,

దూలా పుం ; —కాని - వినవ్యాహ

విం ; —చేసికొనుట - (స)

వివాహ కరనా సం ; —నగలు -

చదావా పుం ; —నడక - మంద

గమన పుం ; —నిశ్చయము -

సగాడీ స్త్రీం ; —యరుగు -

వివాహ-వేదీ స్త్రీం ; —యైన -

వివాహిత, శాదీ-శుదా విం ; —

చారు - బారాతీ పుం ; —చారి

గుంపు - బారాతీ స్త్రీం ; —చెండవ

పెండ్లిచాడు - దుహాజూ పుం

పెండలకడ - తడకే, సబేరే, జల్దీ
అవ్యం

పెంపకము - పాలన-పోషణ పుం

పెంపుడు - (జంపుపు) పాలనూ, పాలా-

పోసా, పోషిత, గోద లియా हुआ విం

పెంపుమీటుట } బదనా అం, (కీ)

పెంపొందుట } తరక్కీ కరనా సం

పెంషన్ - పేషన్, నివృత్తి స్త్రీం

పెకలించుట - ఉఖాడనా సం

పెకలుట - ఉఖడ్జానా అం

పెక్కండ్రు } కడీ, అధిక, బహు విం
పెక్కు }

పెచ్చు - ప్రచురతా స్త్రీం, తిలకా పుం

పెట పెటలాడుట - కడాకే కి ఆవాజ్
హోనా అం

పెట్టు - ముగ్గి, మాదా స్త్రీం
 పెట్టించుట - రఖవనా, దిలనా సం
 పెట్టుట - రఖనా, (అన్నము) దేనా,
 పరోసనా, (గోడ) వనానా, ఉఠానా,
 (నెపము) లగానా, డాలనా, (కార్య
 కారము) తొడనా, (పెట్టు) తమాచా
 లగానా, (గ్రుడ్లు) అండా దేనా,
 (డబ్బు) ప్లీజీ లగానా, (అశ) ఆశా
 దిలనా, (పిల్లలు) వచ్చే దేనా,
 (అంగడి) క్షోలనా, (చెట్టు) పెడ
 లగానా, (నగలు) గాహనే పహనానా
 సం, (కేకలు) చీకనా అం,
 (బాధ) తంగ కరనా సం, ఒక
 పెట్టున - ఒక సాథ, ఒక దమ,
 అచానక అవ్యం
 పెట్టుకొనుట - పహననా, ధారణ కరనా;
 రఖ లేనా సం
 పెట్టుబడి - లాగత, ప్లీజీ స్త్రీం, మూలధన
 పుం; —చారు - ప్లీజీ గతి పుం
 పెట్టు - సందూక, పుం; —బండి -
 పాలకీ, శివికా స్త్రీం
 పెడ - తరఫ్ఫ స్త్రీం, పక్ష పుం; ఉల్టా;
 —చెవిని పెట్టుట - కాన నహీ దేనా,
 సునీ అనసునీ కరనా సం; —
 చేయి - హాయ కా పిల్లలా భాగ పుం;
 —చారి - గుమరాహ స్త్రీం; —
 —చారిబట్టుట - గుమరాహ హోనా
 సం; —పట్టించుట - గుమరాహ కరనా
 సం; —మోము - విమృశతా
 స్త్రీం; —మోము పెట్టుట -

విమృశ హోనా అం; —తెక్కలు
 కట్టుట - హాథ పీఠ పర బాధనా
 సం; —సరము - హఠ పుం,
 జ్ఞిద, అకడ్, ఐంత్ స్త్రీం
 పెడక - క్షపరేల పుం, ఢలవా ఉత స్త్రీం
 పెత్తనము - అధికార, వడ్డప్పన పుం;
 —చారు - ముఖియా, నేతా పుం
 పెదతండ్రి - తాజ్, మోసా పుం
 పెదతల్లి - తాడీ, మోసీ స్త్రీం
 పెదవి - ఆంఠ, అధర్ పుం
 పెద్ద - బడ్డా విం; ముఖియా పుం; —
 తనము - వడ్డప్పన పుం; —మమ
 ముద్దు - భలమానుస, సజ్జన పుం;
 —మనిషి తనము - భల మానసీ,
 సజ్జనతా స్త్రీం; —మాటలు -
 అపశబ్ద, కడువచన పుం; —మృ-
 తాడీ; దరిద్ర దేవతా స్త్రీం; —
 రోగము - కుష్ఠ, కోడ పుం; —
 లు - బడే బుడే; పూర్వజ, విద్రాన లోగా
 పుం; —టికము - వడ్డప్పన పుం
 పెద్దగోరింట - బడ్డా కఠసరేయా; (పెట్టు
 పూపుల) కురవక పుం
 పెద్దపులి - బాధ పుం; —చారలు -
 ధారియో స్త్రీం
 పెద్దపీడి - రాజ-మార్గ పుం
 పెన - ఉలజ్జన, గాంఠ స్త్రీం, బంధన,
 వఖెడా పుం
 పెనగుట - ఐంఠనా, ఉలజ్జనా అం
 పెనగులాడుట - లడనా, జగడనా,
 ఉఠపఠానా అం

पेनचुल - ऐंठना, बटना स०
 पेनमु - तवा पु०
 पेनिमिटी - पति पु०
 पेनु - बड़ा, तेज़ वि० ; — गाली -
 तेज़ हवा, आन्धी स्त्री० ; —
 चामु - अजगर पु०
 पेरदु - पिछवाड़ा पु०
 पेयगु - दही पु०, — सचुडी -
 रायता पु० ; — दल - बड़ती, उन्नति
 स्त्री०
 पेयगुल - बढ़ना, अधिक होना,
 फैलना, व्याप्त होना अ०
 पेयमाचु - भगवान, विष्णु पु०
 पेयुलु - उखाड़ना, कवारना ;
 पेयुगिंचुल - गोड़ना स०
 पेयुगिलु - उखड़ना अ०
 पेयु - आधिक्य पु०, बढ़ती स्त्री०,
 अधिक, ज्यादा वि०, — कौमुल -
 अधिक होना, बढ़ना अ०
 पेयपेयमुल - अरराना अ० ;
 पेयपेयदु - कड़कड़ाहट स्त्री०
 पेयसु - भुरभुरा वि०
 पेयुगिंचुल - कवारना, उखाड़ना
 स०
 पेयुन - घड़ाम से अव्य०
 पेयल - मूँग पु०
 पेय - मूहला, टोला पु०, टोली स्त्री०
 पेय - गोबर पु० ; — कडी - चोथ
 पु० ; — कौ - लुलु - (गोबर
 से) लीपना स० ; — पेयुल -

गोबर करना स०, — पुरुगु -
 गुवरैला पु०, — कलसिन - गुबरहा
 वि०
 पेयुल - बटना, भँजना स०
 पेक - बाना ; ताश पु०
 पेगु - आँत, आँतड़ी स्त्री०
 पेचि - वखेड़ा, टंटा, झगड़ा पु०
 पेड - लड़, लड़ी स्त्री० ; — रंन्दु
 पेडल - दुलड़ी (तिलड़ी, चौलड़ी
 आदि)
 पेडिक - पेटी स्त्री०
 पेडु - परत स्त्री०
 पेडी - हिजड़ा, नपुंसक वि०
 पेदु - चैला पु०
 पेडी - फेनी स्त्री०
 पेद - गरीब, धनहीन वि० ; —
 लिकमु - गरीबी, दरिद्रता स्त्री०
 पेना - कलम, लेखिनी स्त्री० ; —
 कट्टि - चाकू पु०
 पेनु - जूँ, चीलड़ पु० ; — गुरुदु -
 लीख स्त्री०
 पेमु - बेंत स्त्री०, — बुल्ल - बेंत
 की टोकरी स्त्री० ; — पेयु -
 पिटारा पु०, पिटारी स्त्री०
 पेर, पेरील - के नाम पर अव्य०
 पेरील - नाम का, नामक वि०
 पेरीमि - महत्व, बढ़पन, प्रेम पु०
 पेय - नाम, यश पु०, कीर्ति स्त्री० ;
 चेट्ट - बदनामी स्त्री० ; — कु -
 नाम के लिए अव्य० ; — कु

పచ్చుట - నామి होना, यशस्वी
होना अ० ; — ఎత్తుట - नाम
लेना स० ; — నిలిచిపోవుట -
नाम रह जाना अ० ; — పెట్టుట -
नाम निश्चित होना, नामकरण
होना अ०, — ఎన్నికగన్న -
नामी-गरामी वि०, — ఊరు-नाम-
घाम पु०

పేరుట } జమ जाना, गाढ़ा हो
పేరుకొనుట } जाना अ०

పేర్చుట - करीने से रखना, क्रम से
रखना, सजाना स०

పేలపిండి - सत्तू पु०

పేలవము - पतला वि०

పేలాలు - लाज, खील स्त्री०

పేలిక - चिंदी स्त्री०, चिथड़ा पु०

పేలు - जू पु०

పేలుట - (బాంబు) फूटना; (తుపాకి)

दागना, भुन जाना अ० ; (పటా
కులు) कड़ाके की आवाज़ करना,
(వదరుట) प्रलाप करना स०

పేల్చుట - (తుపాకి) दागना; फोड़ना,
भुनना स०

పై - पर, के ऊपर, अव्य० ; ऊपर
का वि० ; — పంచ - दुपट्टा पु०,
चादर स्त्री० ; — బాగము -
सतह, उपरितल पु०

పైలు - कंबेला, आँचल पु०

పైకప్పు - छाजन स्त्री०, छप्पर पु०

పైకము - पैसा, धन पु०

పైకి - ऊपर, ऊपर की तरफ अव्य०

పైత్యము - पित्त पु०

పైస - ऊपर, पर अव्य० ; — చెప్పిన-
उपरोक्त वि० ; — నమూదుపర
చిన - उपरि उद्धृत वि०

పైరు - फसल, पैदावार स्त्री० ; —

పెట్టుట - फसल लगाना पु० ;

— కోత - कटाई, लवनी स्त्री०

పావిలాసము - पता, संगनामा पु०

పాంగకము - सुघड़ाई, सुंदरता स्त्री०

పాంగలి - मीठी खिचड़ी स्त्री०

పాంగించుట - उबालना स०

పాంగు - उफान, उबाल पु०

పాంగుట - उफनना, उमड़ना अ०

పాంచు - ताक स्त्री० ; — కొని

యుంచుట - ताक में रहना, घात

में रहना अ० ; — కొని వినుట -

अनकना स०

పాంత - निकटता स्त्री०, पड़ीस,
रास्ता पु०

పాందించుట - बैठाना, समझौता
करना स०

పాందిక - औचित्य पु०, संगति, एक
रूपता, योग्यता स्त्री०

పాందుట - अनुभव करना, मोगना,
सहना, प्राप्त करना स०

పొక్కు - फफोला, छाला पु०, कुँसी
स्त्री०

పొగ - धुआँ पु० ; — చుట్ట - चुस्ट
पु० ; — కమ్ముట, రాజుట -

ఘొఘువానా అం ; — చూరుట -

ధుంబలానా, ధుఅనా అం ; —
 గూడు, గొట్టము - ధుఅకశ,
 ధుఅరా పుం ; — వాసనగల -
 ధుఅసా విం ; — వేయుట -
 ధూపనా సం ; — మంచ - కోహరా,
 కుహసా పుం ; — యాడ - జహజ
 పుం ; — బండి - రెలగాడి స్త్రీం
 పాగడ - మోలసిరి స్త్రీం, వకుల పుం
 పాగడుట - తారీఫ్ కరనా సం ;
 తన్నుతాను పాగడుకొనుట -
 అపనే ముఠ్ఠ మియా మిట్రు వననా అం
 పాగడ్డ - తారీఫ్, ప్రశంసా స్త్రీం
 పాగరు - ధమండ్, అహంకార పుం ; —
 బోతు - ధమండ్, అహంకారి విం ;
 — అణగుట - ధమండ్ చూర-చూర హో
 జానా అం ; — ఎక్కుట - ధమండ్
 హో జానా అం
 పాగాకు - తమాకు, తమాకూ పుం
 పాటమరించుట - బద్దనా, అమరనా అం
 పాట్ల - పేట, అదర ; గర్భ పుం ; —
 ఉబ్బుట - పేట ఫూలనా, పేట అక్షరనా
 అం ; — నింపుకొనుట - పేట
 భరనా సం ; — పోసికొనుట -
 గుజర కరనా సం ; — నిండ - పేట-
 భర అవ్యం ; — పడుట - తొంద
 నీకల ఆనా అం ; — కూడు -
 మజదూరి ; మజదూరి కా భోజన పుం ;
 — క్రొవ్వు - ధమండ్ పుం ; —
 వాడు - తుందల, తొందవాళా విం
 పాట్ల - నాటా, తొటా విం ; — గుట్టము-
 తే. హి. కో—13

టట్ర పుం ; — కాకర - కరేలీ
 స్త్రీం ; — బడమ - కిరా పుం ;
 — గిత్త - గైనా పుం
 పొట్ట - తిలకా, - మూసా పుం ; —
 తీయుట - తిలకా అతారనా ; —
 చెరుగుట - అనాజ పటకనా సం ;
 అంపపు — కురాదా పుం
 పొట్టేలు - మేడా, మేదా పుం
 పొట్ల - చచ్చిడా పుం
 పొట్లము (కాగితము) - పుడ్డియా,
 పొట్లీ స్త్రీం
 పొడ - ఆకార, రూప, చక్తా పుం ; —
 గట్టుట - దీక్షనా, సూక్షనా అం ;
 — చూచుట - దేక్షనా సం ; —
 ముట - బద్దనా, అత్రన హోనా అం
 పొడవు - లంబాదీ స్త్రీం
 పొడి - చూర్ణ పుం, కుకనీ స్త్రీం ;
 సూఖా విం, ముక్త, కుకల విం ;
 — ముక్కు — పుష్పనీ స్త్రీం,
 — యగుట - చూర హో జానా సం,
 కుశ్క హోనా అం ; — దగ్గు - కుకర-
 లోసి స్త్రీం ; — చేయుట - చూర-
 చూర కరనా సం
 పొడిగించుట - బద్దనా సం
 పాడుగాటి - లంబా, కేచా విం
 పాడుగు - (ఎత్తు) కేచాదీ ; (నిడుపు)
 లంబాదీ స్త్రీం ; లంబా, కేచా విం ;
 — చెడల్పు - లంబాదీ-చొడదీ స్త్రీం
 పాడుచుట - కుమోనా, మోకనా ;
 (రంధ్రము) తేద తాలనా ; (ముద్ర)

ముగ్ధుడైనా సంతోషం; ప్రాప్తం — సూరజ
 ఉగానా, దిన నికల ఆనా అం
 పొదుపు కథ - పహేలీ స్త్రీం
 పొదుపుమాట - తానా, వ్యంగ్య పుం ;
 — అనుట - తానా మారనా, వ్యంగ్య
 కసనా సంతోషం
 పొదుము (ముక్కు) - సుగ్రహి, నాస,
 బుకనీ స్త్రీం
 పొత్తు - గడ్డా పుం
 పొత్తి - పోతడా పుం ; — కడుపు -
 అభోజితుర పుం
 పొత్తు - మేల, సాక్షా పుం ; మిత్రతా స్త్రీం ;
 — కుదురుట - మేల బేతనా, మిత్రతా
 హోనా అం ; — గుడుచుట - ఒక
 హీ యాలి మే సాయ ఖానా సంతోషం ; —
 చేయుట - దోస్తీ కరనా సంతోషం
 పొర - జాడీ స్త్రీం ; — రిల్ల - కుంజ,
 లతా-ధర పుం
 పొరలిక - వృద్ధి, ఉన్నతి, తరక్కి స్త్రీం
 పొడి - (అమ్మల) తరక్కి ; (మంగలి)
 ఉత్తరాదాన పుం
 పొదుగు - తన పుం ; — పాలు -
 ధారణ పుం
 పొదుగుట - (గడ్డు) సేనా, డేకనా
 అం ; వేరనా ; (పాల్ల) జడనా సంతోషం
 పొదుపు - కిఫాయత్ స్త్రీం ; — గల
 వాడు - కిఫాయత్, మితవ్యయి విం
 పొద్దు - దిన, సమయ పుం ; — తిరు
 గుడుపువ్వు - సూరజముఖి పుం
 పొన్న - సోనా పుం ; లోహే కీ టోపీ ;
 ఘట స్త్రీం

పొమ్మ - జా ! జా ! అవ్యం
 పొయి - చూడ పుం ; — లో బెట్టుట -
 భాడ మే డాలనా, చూడ మే డాలనా
 అం ; — లో పిల్లి తేవకుండుట -
 చూడ న జలనా అం
 పొర - జిల్లీ ; తడ, పరత్ స్త్రీం ; మన
 ముటావ పుం ; కంటి—మోతియవిద
 పుం ; పాము— కేచులీ స్త్రీం
 పొరక - జాడ పుం, బుహరీ స్త్రీం
 పొరట - పృష్ఠ, పన్నా పుం
 పొరపడుట - గలతీ కరనా, మూ
 కరనా సంతోషం, చూక జానా అం
 పొరపాటు - మూ, గలతీ స్త్రీం ;
 — న - మూ సే అవ్యం
 పొరలాట - లోట-పోట స్త్రీం, ఉంఠన పుం
 పొరలుట - లోట జానా, ఉడకనా అం
 పొరలిక - ఉంఠన, ఉడకన పుం
 పొరుగు - పాస-పడోస పుం ; — వాడు -
 పడోసీ పుం ; — చేరుట - (కా)
 పడోస కరనా అం
 పొల్లడుట } మా. పొరలుట
 పొల్లుట }
 పొల్లుకట్ట - బొంబ పుం
 పొలితి - సుందరీ స్త్రీం
 పొలికువ - పతా పుం, ఖబర స్త్రీం
 పొలము - ఖేత్ పుం ; — గట్టు -
 మేడ స్త్రీం ; — చేయుట - ఖేతీ
 కరనా సంతోషం ; — దున్నుట - ఖేత్
 జోతనా సంతోషం
 పొలముట - ధూమనా ; ఫేలనా అం
 పొలయిక - భ్రమణ, ఫేలావ పుం

పాఠి - లాభ; నుకसान पु०; बलि
 स्त्री०; —కేకలు - శోర గుల पु०;
 —మేర - सरहद, सीमा स्त्री०;
 —యించుట - हत्या करना, मार
 डालना स०; —యిక - हत्या
 स्त्री०, नाश पु०

పాఠుచుట - दिखायी पड़ना अ०

పాఠ్లు - भूसा पु०, व्यर्थ बात, बकबक
 स्त्री०; व्यर्थ, बेकार, निरर्थक वि०;
 —తాకిలపడ్డు - गत्तालखाता,
 बट्टा-खाता पु०

పాసగుట - मेल होना अ० (పారిద్దరికి
 పాసగుడు उन दोनों में मेल नहीं
 है) घटना, होना; संभव होना अ०
 (అచెట్లు పాసగును - वह कैसे
 संभव होगा!); ఠీక लगाना अ०

పాక - फूगीफल पु०, सुपारी स्त्री०,
 —చెట్టు - फूग वृक्ष पु०; —
 ముడి - नीवी स्त्री०

పాగు - घागा; कर्णाभरण पु०;
 డోరి స్त्री०, —పోయుట - सीना
 स०

పాగొట్టుట } నాశ करना, खो
 పాగొట్టుకొనుట } देना स०

పాచ - तिनका पु०, డోరి స్त्री०

పాత - ढलाई स्त्री०; —పోయుట -
 सचि में ढालना स०, —పోసిన -
 ढलवाँ वि०, —పోయవారు -
 ढलैत पु०

పాక - गति स्त्री०, गमन पु०

పాకడ - गति, रफ्तार स्त्री०; चाल-
 चलन, गमन पु०

పాకిరి - दुष्ट, दुश्चरित्र, व्यभिचारी वि०

పాకిళ్ళు - दुर्व्यवहार पु०, चपलता,
 बुरी आदतें स्त्री०

పాలుకత్తి - गँड़ावा पु०

పాటి - होड़, स्पर्धा; थूनी, टेक स्त्री०;
 आधार पु०; —చేయుట - స్पर्ధా
 करना, होड़ लड़ाना स०; —
 దారు - స్पर्ధాత్ముడు, होड़ लगानेवाला
 वि०; —పెట్టుట - थूनी लगाना;
 —గుంజ - थूनी, चाँड स्त्री०

పాటు - धक्का, (కత్తి) भोंक पु०;
 (నొప్పి) टीस, कसक; (సముద్ర
 ములో) ज्वार స్त्री०

పాట్లాట - झगड़ा पु०, लड़ाई स्त्री०

పాట్లాడుకొనుట - लड़ना अ०

పాతరించుట - मोटा होना अ०

పాతు - भैंसा, नर (पशु) पु०

పానీ, పానిమ్ము - जाने दो, छोड़ दो

పాపు పెట్టుట - बघारना, छौकना स०

పాయిస - गत, पर वि० (పోయిన

సంవత్సరము - गत साल, पर
 साल), खोया हुआ वि०

పాయిటు - उँड़ेलना, ढालना स०;

చీము— पीव निकलना; అమ్మ

వారు— माता निकलना अ०;

ఉరి — फाँसी पर चढ़ाना स०

పారంబోకు - बंजर पु०

పాఠ్యము - भारिक पु०

పోరాటము - లড়াई స్త్రీం
 పోరాడుట - లड़ना, झगड़ना अं
 పోరామి - मित्रता स्त्रीं ; प्रेम पुं
 పోరు - युद्ध, झगड़ा पुं (పిల్లవాని)
 రోనా అం ; — పెట్టుట - लड़ना
 దేనా సం ; — పెట్టుకొనుట (పిల్ల
 వాడు) - लगातार रोते रहना
 అం ; — కు పిలుచుట - लल-
 कारना सं
 పోరుట - युद्ध करना सं
 పోలిక - एकरूपता, हमशकल,
 समानता; उपमा, तुलना स्त्रीं
 పోలింగుబాత్ - मतांकन कोष्ठ पुं
 పోలీసు - पुलिस का सिपाही, आरक्षक
 पुं ; — दफ़्त - पुलिस स्त्रीं ;
 — इन्स्पेक्टर - दारोगा पुं ;
 — स्टेशन - थाना पुं
 పోలుట - समान दीखना, एक-सा
 होना, सदृश होना अं
 పోల్చుట - (కీ) तुलना करना,
 पहचानना सं
 పోత - के जैसे, के समान अव्यं
 పోవుట - जाना, से गुजरना; खो
 जाना, नाश होना, मर जाना अं
 (కొట్టబోవుట - మారనే జానా ;
 పడిపోవుట - గిర జానా ; వెళ్ళి
 పోవుట - చలా జానా)
 పోషకుడు - संरक्षक, पोषक पुं
 పోషణము - पोषण, - संरक्षण पुं
 పోషించుట - पालना-पोसना सं

పోష్టాపీసు - डाक-घर पुं
 పోష్టు - डाक स्त्रीं ; — बिलेट -
 टिकट पुं ; — बंगल -
 डाकिया पुं ; — गुमास्ता - डाक
 मुंशी पुं
 పోజు - फौज, सेना स्त्रीं ; — ल
 ठीरुట - कतारों में खड़े होना अं
 పోత్రి - नातिन, पोती स्त्रीం
 పోత్రుడు - नाती, पोता पुं
 పౌరత్వము - पौरत्व पुं, नागरिकता
 स्त्रीं (Citizenship)
 పౌరసత్వము - नागरिकता स्त्रीं
 పౌరాణికుడు - कथा-वाचक पुं
 పౌరుడు - पुरजन, नागरिक पुं
 పౌరుషము - मर्दानगी, वीरता स्त्रीं ;
 आत्माभिमान ; क्रोध पुं
 పౌరోహిత్యము - पुरोहिताई स्त्रीం
 ప్రకటన - विज्ञापन, ऐलान पुं,
 घोषणा, व्यापना स्त्रीం
 ప్రకటించుట - विज्ञापन करना,
 घोषणा करना, सूचित करना सं
 ప్రకటనము - प्रकाशित, घोषित विं
 ప్రకరణము - विषय, अध्याय पुं
 ప్రకర్షము - उत्कर्ष, बढ़ियापन पुं,
 उच्चता, श्रेष्ठता स्त्रीం
 ప్రకాండము - तना पुं ; शाखा
 - स्त्री ; बढ़िया विं
 ప్రకారము - प्रकार, ढंग, मेद पुं
 ప్రకాశము - चमकीलापन पुं ;
 रोशनी, काँति स्त्रीं ; — गल-

చమకీలా వి० ; — గా - జొర سے,
 ప్రకట రూప سے अव्य०
 ప్రకాశించుట - ప్రకాశిత होना,
 చమకనా, जगमगाना अ०
 ప్రకృతము - फिलहाल, अभी, आज
 कल अव्य०
 ప్రకృతి - प्रकृति, कुदरत स्त्री० ;
 स्वभाव, मिज्ञाज, गुण पु०
 ప్రకోపము - उमार, आवेश पु०
 ప్రకోష్ఠము - बड़ा आँगन, पहुँचा पु०
 ప్రక్క - बगल, तरफ, ओर स्त्री०,
 पार्श्व पु० ; की तरफ ; की बगल
 में अव्य, — చూపు - कनौखी
 स्त्री०, — యింటివాడు - पड़ोसी
 पु० ; — యముక - पसली स्त्री०,
 — కు ఒత్తి గిలుట - करवट
 बदलना, करवट लेना स० ; —
 తో బల్లము - आस्तीन का साँप पु०
 ప్రక్రియ - विषय, करने का ढंग पु०
 ప్రజాశనము - प्रक्षालन, धोवन पु०,
 — చేయుట - धोना स०
 ప్రజాతీతము - धोया हुआ वि०
 ప్రఖరము - प्रखर, तेज़ वि०
 ప్రఖ్యాతము - मशहूर, विख्यात वि०
 ప్రఖ్యాతి - मशहूरी, नामवरी स्त्री०
 ప్రఖ్యాతుడు - यशस्वी, नामी वि०
 ప్రగల్భము - निर्भीकता स्त्री०, साहस
 वि० ; डींग, शेखी स्त्री०
 ప్రచండము - तेज़, उग्र, ज़ोर वि०
 ప్రచారము - चलन पु० ; — చేయు

ట - प्रचार करना स० ; — తో
 నున్న - प्रचलित, व्याप्त वि०
 ప్రచురణ - प्रकाशन ; — కర్త -
 प्रकाशक पु०
 ప్రచురించుట - ప్రకాశిత करना,
 घोषित करना स०
 ప్రచ్ఛన్నము - गुप्त, छिपा हुआ वि०
 ప్రచ్ఛాదనము - अच्छादन पु०
 ప్రజ - प्रजा, जनता, रियाया ; वंशज
 पु०, संतान स्त्री०
 ప్రజాతంత్రము - प्रजातंत्र पु० ; —
 గల - लोक सत्तात्मक वि०
 ప్రజాస్వామ్యము - लोकतंत्र पु०
 ప్రజాక్షేమము - लोक-कल्याण पु०
 ప్రజ్ఞ - बुद्धि स्त्री०, होश, ज्ञान, विवेक
 पु० ; — లు - डींग, शेखी स्त्री० ;
 — పలుకుట - डींग मारना,
 शेखी मारना स०
 ప్రజ్వలనము - प्रज्वलन, जलन स्त्री०
 ప్రజ్వలించుట - घघकना, दहकना अ०
 ప్రణతి - प्रणाम, नमन पु०
 ప్రణమిల్లుట - प्रणाम करना, सिर
 झुकाना, दंडवत करना स०
 ప్రణయము - प्रेम, स्नेह, विश्वास पु०
 ప్రణవము - प्रणव, ओंकार पु०
 ప్రణాళిక - प्रणाली, रीति स्त्री०
 ప్రచీతము - रचित, विरचित वि०
 ప్రచాపము - प्रताप, तेज, पराक्रम पु०
 ప్రచారణము - ठगी, छल स्त्री०
 ప్రకాశించుట - ठगना, छलना स०

ప్రతి - వరావరీ, తుల్య ; య, ప్రతి,
ప్రత్యేక విం ; నకల; (పుస్తకము)
ప్రతి స్త్రీం
ప్రతికూలము - విరుద్ధ, ప్రతికూల విం
ప్రతిక్రియ - వదలా, ప్రతిశోధ పుం
ప్రతిగ్రహము - గ్రహణ, స్వీకార పుం
ప్రతిగ్రహించుట - గ్రహణ కరనా,
స్వీకార కరనా సం
ప్రతిఘటన - విరోధ పుం, రోక స్త్రీం
ప్రతిఘటించుట - (కా) విరోధ కరనా,
సామనా కరనా ; రోకనా సం
ప్రతిష్ఠ - సంకల్ప ; ప్రణ పుం ; — చే
యుట - (కా) ప్రణ కరనా సం
ప్రతిధ్వని - గుంజ స్త్రీం ; — యుట -
గుంజనా అం
ప్రతిపక్ష - విపక్షి, శత్రు పుం
ప్రతిపాదనము - పేషి, మేంట్ స్త్రీం ;
ప్రదర్శన, సమజ్ఞానా పుం
ప్రతిపాదించుట - సమజ్ఞానా, పేష
కరనా, సావిత కరనా సం
ప్రతిపాలనము - రక్షణ, సంరక్షణ పుం
ప్రతిఫలము - ప్రతిబింబ, లాభ పుం
ప్రతిఫలించుట - ప్రతిబింబిత హోనా అం
ప్రతిబంధము - రోక, వాధా స్త్రీం (Ban)
ప్రతిబంధించుట - రోకనా సం
ప్రతిబింబము - పరతాపి స్త్రీం
ప్రతిబింబించుట - ప్రతిఫలిత హోనా అం
ప్రతిభ - బౌద్ధిక విలక్షణతా స్త్రీం
ప్రతిమ - ప్రతిమా, మూర్తి స్త్రీం
ప్రతిరోధకము - రోక, వాధా స్త్రీం

ప్రతినిధి - నకల ; ప్రతినిధి స్త్రీం
ప్రతివాది - ముదాలేహ పుం
ప్రతిషేధము - నిషేధ పుం, మనాహిస్త్రీం
ప్రతిష్ఠ - స్థాపనా, కీర్తి స్త్రీం, యశ పుం
ప్రతిష్ఠించుట - (కీ) స్థాపనా కరనా,
(కో) ప్రతిష్ఠిత కరనా సం
ప్రతిష్ఠితము - ప్రతిష్ఠిత, స్థాపిత విం
ప్రతిస్పర్ధ - హోడ, స్పర్ధా స్త్రీం
ప్రతిహతము - రోకా హుతా, చోట తాతా
హుతా, పీతే డకేలా హుతా విం
ప్రతిహరి - దరవాన, ద్వారపాల పుం
ప్రతిహారము - ప్రతిశోధ, వదలా పుం
ప్రతిక్ష - ప్రతీక్షా స్త్రీం, ఇంతజార పుం
ప్రతితి - పరంపరాగత విశ్వాస పుం,
ధారణా స్త్రీం
ప్రతిపము - ప్రతికూల, ఉల్టా విం
ప్రత్తి - కపాస స్త్రీం ; — గంజ -
వినిలూ పుం ; — గంజ తీయుట -
అటనా సం ; — తాట్లము -
అటనీ స్త్రీం
ప్రత్యక్షనిర్వాచకము - ప్రత్యక్ష నిర్వా-
చన పుం (Direct election)
ప్రత్యక్షము - సమ్ముఖ, ప్రత్యక్ష విం
ప్రత్యయము - (వ్యాకరణ) ప్రత్యయ ;
విశ్వాస పుం, ధారణా స్త్రీం
ప్రత్యర్థి - విపక్షి, విరోధి, శత్రు విం
ప్రత్యహము - రోజ, ప్రతిదిన అవ్యం
ప్రత్యామ్నాయము - కే వదలే, కే
ఎవజ్జ మే అవ్యం
ప్రత్యుత్తరము - ఉత్తర, జవాబ పుం

ప్రత్యేకత - విశిష్టత, వాసియత స్త్రీం
 ప్రత్యేకము - అलग, విశిష్ట, వాస
 విం ; వాస తొర పర అవ్యం
 ప్రత్యేకించుట - అलग करना సం
 ప్రథమము - పహలా, मुख्य విం ;—
 X - పహలే అవ్యం
 ప్రథమచిత్త - ప్రథమ उपचार पुं
 ప్రదక్షిణము - పరిక్రమా స్త్రీం ; (వివా
 హమున వధూవరులు హోమ
 కుండమును చుట్టుట) भाँवर स्त्रीं ;
 —చేయుట - పరిక్రమా करना ;
 भाँवरी फेरना सं
 ప్రదర్శనము - प्रदर्शन, अभिनय पुं
 ప్రదేశము - प्रदेश, स्थान पुं
 ప్రధానోపాధ్యాయుడు - मुख्य
 अध्यापक पुं (Head Master)
 ప్రధానమంత్రి } प्रधान मंत्री पुं
 ప్రధాని } (Prime Minister)
 ప్రధానుడు - मुखिया, प्रधान पुं
 ప్రపంచము - संसार पुं, दुनिया स्त्रीం
 ప్రపత్తి - प्रपत्ति, शरण स्त्रीం
 ప్రపుల్లము - विकसित, प्रफुल्ल विं
 ప్రబలము - प्रबल, शक्तिशाली विं
 ప్రబలుట - बढ़ना, व्याप्त होना अं
 ప్రబలుడు - शक्तिवान, बलवान विं
 ప్రబోధము - जागरण; शानोपदेश पुं
 ప్రబోధించుట - जगाना, चेताना,
 प्रबुद्ध करना; शानोपदेश देना सं
 ప్రబృతి - वेतस, बेंत पुं
 ప్రభ - प्रभा, चमक स्त्रीं, प्रकाश पुं

ప్రభవించుట - उत्पन्न होना, अवतरित
 होना अं
 ప్రభాతము - प्रभात, उपःकाल पुं
 ప్రభావము - प्रभाव, असर, ज़ोर पुं,
 शक्ति स्त्रीं ; प्रभावशाली - शक्ति
 शाली, बलवान विं
 ప్రభుత్వము - सरकार, प्रभुता स्त्रीం
 शासन, अधिकार पुं
 ప్రభువు - मालिक, राजा, ईश्वर पुं
 ప్రభృతి - इत्यादि, वगैरह अव्यం
 ప్రమత్తము - मत्त, असावधान विं
 ప్రమత్తుడు - मत्त, मतवाला, शराबी,
 लापरवाह विं
 ప్రమద - प्रमदा, नवेली स्त्रीం
 ప్రమాణము - नाप-तौल, मात्रा, सीमा
 स्त्रीं, स्तर, आधार, सबूत, प्रण
 पुं ; —చేయుట - कसम खाना ;
 शपथ खाना ; हलफ उठाना सं ;
 ప్రమాణ పత్రము - प्रमाण-पत्र
 पुं (Certificate)
 ప్రమాదము - दुर्घटना; गलती, भूल,
 आकत स्त्रीं, भ्रम पुं
 ప్రమిద - दीया पुं, दिवरी स्त्रीం
 ప్రముఖుడు - मुखिया पुం
 ప్రమేయము - प्रमाण, साध्य विं
 ప్రమోదము - प्रमोद, (Entertain-
 ment) आनंद पुं, खुशी स्त्रीం
 ప్రయత్నము - कोशिश स्त्रीం ; —
 చేయుట - (की)कोशिश करना सं
 ప్రయాణము - यात्रा स्त्रीం, सफर पुం ;

—చేయువాడు - ముసాఫిర్, యాత్రీ
 పుం;—చేయుట - యాత్రా करना సం
 ప్రయాసము - परिश्रम పుం, మేहनత
 స్త్రీం
 ప్రయక్తము - ప్రయుక్త, నియుక్త విం
 ప్రయోగము - ప్రయోగ పుం, నియుక్తి;
 మిసాల స్త్రీం, ఉదాహరణ పుం
 ప్రయోగించుట - (కా) ఉపయోగ
 करना; (కా) అనుష్ఠాన करना సం
 ప్రయోజకుడు - అక్లమంద, యోగ్య విం
 ప్రయోజనము - మతలబ్, ఉపయోగ,
 తుష్టిగుణ పుం
 ప్రలంబము - లటకనెవాళా, ఢీలా
 విం; శాఖా స్త్రీం
 ప్రలంఘము - ధోఖా, తల పుం
 ప్రలాపము - బకవాద స్త్రీం
 ప్రలాపించుట - బకవాద करना సం
 ప్రలోభము - లాలచ పుం; —
 చూపుట - లాలచ దిఖానా సం
 ప్రవర్తకుడు - ప్రవర్తక, సంచాలక పుం
 ప్రవర్తనము - బర్తావ, చాల-చలన పుం
 ప్రవర్తించుట - బర్తావ करना, సం
 ప్రవర్థమాన - వర్ధమాన, ఉన్నతిశీల,
 వికాసశీల విం
 ప్రవహించుట - బహనా అం
 ప్రవహించునట్టి - ప్రవహమాన విం
 ప్రవాదము - అఫ్వాహ, ఉఢ్ఢతీ ఖబర్
 స్త్రీం
 ప్రవాళము - ముగ్గా, ప్రవాళ పుం
 ప్రవాసనము - నివాసన, దేశ-నికాలా,
 ప్రవాస, విదేశ-వాస పుం

ప్రవృత్తుడు - ప్రవృత్త, (కామ మే) లగా
 हुआ విం
 ప్రవేశము - ప్రవేశ, దాఖిల పుం;
 పట్టేచు స్త్రీం; —పెట్టుట - దాఖిల
 करना, పున: స్థాపన करना సం
 (Introduce); ప్రవేశశుల్కము -
 దాఖిలా ఫీస స్త్రీం
 ప్రశంస - ప్రశంసా, తారీఫ్, బఢాई స్త్రీం
 ప్రశంసించుట - (కీ) తారీఫ్ करना,
 (కో) దాద దేనా సం
 ప్రశస్తము - బఢియా, శ్రేష్ఠ, విం
 ప్రశస్తి - బఢాई, ప్రశంసా స్త్రీం
 ప్రశాంతి - ప్రశాంతి, శాంతి స్త్రీం
 ప్రశాసనము - ప్రశాసన పుం (Admi-
 nistration); ప్రశాసన చార్య
 పటుత్వము - ప్రశాసన-కార్య-క్షమతా
 స్త్రీం (Efficiency of adminis-
 tration)
 ప్రశాపించుట - ప్రశాసన करना సం
 ప్రశ్న - సవాళ పుం; —ఉత్తరములు -
 ప్రశ్నోత్తర, సవాళ-జవాబ్ పుం
 ప్రశ్నించుట - సవాళ करना సం
 ప్రసంగము - మాఘణ, వ్యాఖ్యాన;
 సంబంధ పుం
 ప్రసంగించుట - మాఘణ करना, తకరీర్
 करना సం
 ప్రసక్తి - విషయ, సంబంధ, జిక్ర పుం;
 —కి తెచ్చుట - (వాత) తేడనా;
 వాత ఉఢానా సం
 ప్రసన్నత - ప్రసన్నతా, 'స్వచ్ఛతా,
 పవిత్రతా స్త్రీం, హర్ష పుం

ప్రసన్నము - స్వచ్ఛ, సాక, క్షుశ విం
 ప్రసన్నుడు - ప్రసన్న, దీర్ఘ విం
 ప్రసరించుట - ఫేలనా, బద్దనా అం
 ప్రసరింపజేయుట - ఫేలనా సం
 ప్రసవము - ప్రసవ, జ్ఞా పుం ; తొలి
 — పహ్లీటి స్త్రీం ; ప్రసవ
 వేదన - ప్రసవ-పీడా స్త్రీం, దర్ద-
 జ్ఞా పుం ; ప్రసవించుట - జన్మ
 దేనా, జననా సం
 ప్రసాదము - (మనకి) పవిత్రతా ;
 కృపా స్త్రీం, అనుగ్రహ ; ప్రసాద పుం
 ప్రసాదించుట - (కా) అనుగ్రహ కరనా,
 ప్రదాన కరనా సం
 ప్రసారము - ప్రసారణ పుం (Broad-
 casting)
 ప్రసారము - ప్రసార, ఫేలావ, పుం
 ప్రసారము - ఫేలావా हुआ విం
 ప్రసిద్ధము - ప్రసిద్ధ, మశహూర్ విం
 ప్రసిద్ధి - ఖ్యాతి, నామవరీ స్త్రీం, యశ
 పుం ; — కుక్కుట - మశహూర్ హోనా
 అం
 ప్రసూతి - జనన, ప్రసవ పుం ; —
 సాహాయ్యము - ప్రశుతి సాహాయ్య
 పుం (Maternity-relief)
 ప్రస్తరము - పత్యర పుం
 ప్రస్తారము - ఫేలావ పుం
 ప్రస్తావన - ప్రస్తావనా, భూమికా స్త్రీం ;
 — చేయుట - ప్రారంభ కరనా ; చర్చా
 కరనా సం
 ప్రస్తావము - జ్ఞా పుం, చర్చా స్త్రీం

ప్రస్తుతము - బహరహాల, ఫిలహాల,
 అమీ అవ్యం ; ప్రశంసిత విం
 ప్రస్తుతించుట - (కీ) తారీఫ్ కరనా సం
 ప్రస్తుత దినములు - ఆజకల అవ్యం
 ప్రస్తుతపు - హాల కా, మౌజూదా విం ;
 ప్రహతము - ఆహత, ధాయల విం
 ప్రహరించుట - మారనా, వార కరనా సం
 ప్రహసనము - ప్రహసన, మజ్గాక పుం,
 హీసీ స్త్రీం
 ప్రహారము - వార పుం, కడ్డి చోట స్త్రీం
 ప్రాంతము - ప్రదేశ ; కినారా పుం,
 సీమా స్త్రీం ; — న - కే ఆస
 పాస, కే నికట అవ్యం ; — నకు
 చెందిన - ప్రాంతీయ, ప్రాదేశిక విం
 ప్రాంతీయ - ప్రాదేశిక, ప్రాంతీయ విం
 ప్రాకుట - (పురుగు) రేగనా, (పిల్ల
 వాడు) ఘటనో కే బల చలనా అం
 ప్రాకులాడుట - రేగనా, దొడ్-ధూప
 కరనా ; లాలాయిత రహనా అం
 ప్రాకటముగ - కులె ఆమ అవ్యం
 ప్రాకారము - చహారదీవారి స్త్రీం
 ప్రాక్తనము - ప్రాచీన, పురాతన విం
 ప్రాగల్భ్యము - సాహస పుం, నిర్భీకతా,
 ఘటతా స్త్రీం, డిటాई స్త్రీం
 ప్రాగ్తన రిపొర్టు - ప్రగతి-చక్ర పుం
 ప్రాచి - పూర్వ పుం ; ప్రాచీన విం
 ప్రాచీనము - పూర్వ, పూర్వ కా ; ప్రాచీన,
 పురాతన విం
 ప్రాచ్యము - పూర్వా, పహలే కా విం ;
 పూర్వ కా దేశ పుం

ప్రాజెక్టు - పరియोजना స్త్రీం

ప్రాజాపత్యము - అధికార, శాసన, ప్రభావ పుం

ప్రాణము - ప్రాణ పుం, జాన, శక్తి, తాకృత స్త్రీం, ప్యారా, ప్రिय वि० ; —లు యిచ్చుట - జాన కురవాలి కరనా సం ; —లోడ్డుట - జాన కీ వాజ్ఞీ లగనా సం ; —తినుట - జాన ఖానా సం ; —పోగొట్టు కొనుట - జాన ఖోనా సం ; —మీదికి వచ్చుట - జాన పర ఆ వననా అం ; —తో ప్రాణము తే కుండుట - జాన మే జాన నహీ రహనా (మూ), —తీసికొనుట - ప్రాణ లేనా సం ; ప్రాణ నాధు డు - పతి, ప్రాణనాథ పుం , ప్రాణభీతి - జాన కా తతరా పుం
ప్రాణాచారము - అనశన వ్రత పుం ; —వడుట - ఆగ్రహ కరనా, హఠ కరనా సం

ప్రాణి - ప్రాణి, జీవ పుం

ప్రాతఃకాలము - ప్రభాత పుం

ప్రాతికూల్యము - విరోధ పుం

ప్రాతిపదికము - ఆధార, మూల పుం

ప్రాదుర్భావము - ఉత్పత్తి స్త్రీం

ప్రాదుర్భావము - ఉత్పన్న, ప్రకట విం

ప్రాదేశిక - ప్రాదేశిక విం ; —అ యుక్తుడు - ప్రాదేశిక ఆయుక్త పుం
Regional Commission ; —

ప్రాధికారము - ప్రాదేశిక

క్షేత్రాధికార పుం, Territorial Jurisdiction ; — నిధి - ప్రాదేశిక నిధి స్త్రీం Regional fund ; —నిర్వాహన ష్ట్రము - ప్రాదేశిక నిర్వాచన క్షేత్ర పుం Terri-torial Constituency ; — పరిషత్తు - ప్రాదేశిక పరిషద స్త్రీం Regional Council

ప్రాధాన్యము - శ్రేష్ఠతా స్త్రీం, మహత్వ పుం

ప్రాధేయపడుట - గిడ్డిగిడ్డినా అం, దీనతా సే ప్రార్థనా కరనా సం

ప్రాధేయము - గిడ్డిగిడ్డినా స్త్రీం

ప్రాపకము, ప్రాప్త - రక్షణ, ఆశ్రయ పుం, శరణ స్త్రీం

ప్రాప్తము - ప్రాప్త, మిలా హుఆ విం, భాగ్య పుం, కిష్మత స్త్రీం

ప్రాప్తి - ప్రాప్తి, పట్టించ స్త్రీం, లాభ పుం

ప్రాప్తించుట - పానా సం, మిలనా, ఘటనా, హోనా అం

ప్రాబల్యము - శక్తి స్త్రీం, బల, ప్రభావ, బోలవాళా పుం

ప్రాయము - ఉమ్ర ; జవనీ స్త్రీం, యౌవన పుం ; —గల - సాల కా ; —వచ్చుట - జవన హోనా, సయానీ హోనా అం ; —మీటిస - అవేడ, బృధా విం ; —రాగనే - జవన హోతే హీ అవ్యం

ప్రాయకముగ - శాయద, అకసర, ప్రాయః అవ్యం

ప్రాంతము - ప్రారంభ, ఆరంభ, శురూ పుం

ప్రాజెషన్ - పరఖ, పరివీక్షా స్త్రీం
 ప్రాయి - చూలా పుం
 ప్రాక్షణము - త్తిడకావ, సంప్రక్షణ పుం
 ప్రాక్షించుట - పానీ త్తిడకనా అం
 ప్రాగు - రాశి స్త్రీం, డేర పుం ; —
 చేయుట - డేర లగనానా, ఇకడదా
 కరనా, జమా కరనా సం
 ప్రాగ్రాము - కార్యక్రమ పుం
 ప్రాచుట - రక్షా కరనా, వచనా,
 పాలన-పోషణ కరనా సం
 ప్రాప్తాహము - ప్రోత్సాహన, వదావా పుం
 ప్రాప్తహించుట - ప్రోత్సాహన దేనా,
 ఉత్సాహ బదనానా సం
 ప్రాప్తలము - సహాయతా స్త్రీం, ఆసరా,
 బదావా, ఉకసావా పుం
 ప్రాధ - ప్రోధా స్త్రీం ; —ము - ప్రోధ,
 టడ, కుశల విం
 ప్రాధిమ - చాతుర్య పుం, కుశలతా,
 భవ్యతా స్త్రీం
 ప్రాహము - తిల్లి, ప్లీహా స్త్రీం
 ప్రాటుఫారము - ప్లైట్ ఫార్మ్ పుం
 ప్రాసు - యోజనా స్త్రీం
 ప్రాగు - తాకన పుం
 ప్రాటు - తత్తరీ, రకావీ స్త్రీం
 ప్ర
 ఫకీరు - ఫక్రీర, ముసలమాన పుం
 ఫక్కి - డంగ, తరీకా పుం, శేలీ స్త్రీం
 ఫక్తు - ఫక్త, కేవల, సిఫ్, అవ్యం
 ఫటాటోషము - ఫన కా ఫేలావ పుం
 ఫర్జావా - టుకుమ పుం, రాజాశా స్త్రీం

ఫర్జాయిషి - టుకుమ పుం, ఫరమాఇశ;
 మోగ స్త్రీం
 ఫర్జాయింతుట - ఫరమానా, ఆశా
 దేనా సం
 ఫలకము - ఫలక, టాల, పటరా పుం
 ఫలము - (పండు) ఫల, (పర్యవసా
 నము) నతీజా, పరిణామ, (లాభ
 ము) లాభ, నకా పుం, (పంట)
 క్షసల, పేదావర స్త్రీం
 ఫలసాయము - క్షసల, పేదావర స్త్రీం
 ఫలాన - అమక్, ఫలొ విం
 ఫలాహారము - నాశ్తా, జలపాన పుం
 ఫలించుట - సఫల హోనా, ఫలీభూత
 హోనా, లాభదాయక హోనా అం
 ఫలితము - సఫల, పూర్ణ, కామయా
 విం ; —గా - ఫలస్వరూప విం
 ఫలితార్థము - నతీజా, ఉదేశ్య పుం
 ఫాయిదా - లోమ, బ్యాజ పుం
 ఫారము - ఖేత Farm పుం
 ఫారసీ - ఫారసీ స్త్రీం ; —కము -
 ఫారస పుం
 ఫాలము - బాల, మాతా పుం
 ఫాలనేత్రుడు - శివజీ పుం
 ఫాల్గునము - ఫాగున పుం
 ఫిడేలు - సారంగీ స్త్రీం, క్రిడల పుం
 ఫితురి - బలవా, విద్రోహ, దంగా పుం ;
 —దారు - బలవాడే, విద్రోహీ విం
 ఫిరంగి - తోప స్త్రీం ; —కాల్పు
 వాడు - తోపచీ పుం
 ఫిరాయింతుట - బదలనా, వినిమయ
 కరనా సం

ఫిర్యాదు - ఇలాకా, ప్రదేశ పుం
 ఫిర్యాదు - ఫర్యాద, శికాయత,
 నాలిశ స్త్రీం
 ఫీజు - ఫీజు స్త్రీం, శుల్క పుం
 ఫురసత్తు - ఫురసత్తు స్త్రీం, అవకాశ
 పుం
 ఫేనము - ఫేన, శ్వాగ పుం
 ఫేరవము - స్యార పుం
 ఫైలు (File) - మిసిల పుం
 ఫోర్టరి - జాలసాగి స్త్రీం

బ

బంక - గేద, ఆవు పుం ; కంజుసీ స్త్రీం ;
 —విరేచనములు - పెచ్చిర పుం ;
 —మన్ను - కాలి మిడ్డి, చికనీ
 మిడ్డి స్త్రీం ; —ముచ్చు - కంజుస,
 ముఖిచూస పుం
 బంగరుకొండ } మేరు పర్వత పుం ;
 బంగారుకొండ } లాడలా విం
 బంగారము } సోనా, స్వర్ణ పుం ; —
 బంగారు } చాయగల - సునహలా,
 స్వర్ణిమ విం ; —నీరుపూత -
 సోనె కా ములమ్మా పుం
 బంగారాదుంప - ఆలూ పుం
 బంగారీకాప - బంగలా, బంగాలి స్త్రీం
 బంగి - గొజా పుం
 బంగి - పులిదా, పాసల పుం
 బంజారి (జాతి) - బనజారా పుం
 బంజరు - బంజరు పుం, ఉసరు భూమి స్త్రీం
 బంటు - నౌకర, సేవక, సిపాహీ, వీర
 పుం ; —తనము - సాహస పుం

బంజూతు - నౌకర, సిపాహీ పుం
 బండ - చద్రాన, శిలా స్త్రీం ; అశ్శీల,
 నిల్లజ్జ పుం ; —దు - గేవార పుం
 బండము - వస్తు, చీజు స్త్రీం
 బండారము - కుజ్జానా, కోట ; రహస్య
 పుం ; —బయటబదుట - కలదీ
 కుల జానా, రహస్య కుల జానా అం
 బండి - గాడీ స్త్రీం ; —బాట - లీక
 స్త్రీం ; —వాడు - గాడీవాలు విం
 బందు - అశ్శీల విం
 బంతి - గేద, కండుక పుం ; పంక్తి స్త్రీం ;
 —పుష్ప - గేదా పుం
 బందన - గోద పుం
 బందము - నోదీ స్త్రీం ; —వేయుట -
 నోవనా సం
 బందరు - బందరగాహ పుం
 బంది - కేద స్త్రీం, కేదీ పుం ; —
 కాదు - కేదీ, డాక్ పుం ; —
 కాన - కేద స్త్రీం, కారావాస పుం
 బందిపోటు - డకేతీ, లూత స్త్రీం ; —
 దొంగ - డాక్, కుటెరా పుం
 బందీ కృతము - గిరఫ్తార, కేద విం
 బందు - నియంత్రణ, కంజా, వంద పుం ;
 —కట్టు - గుట్టబందీ, దలబందీ స్త్రీం
 బండ - కేద స్త్రీం ; కాజీ హుస్స పుం ;
 —గొనుట - కేద కరనా, గిరఫ్త-
 తార కరనా సం ; —బండ్డి -
 కాజీ హుస్స పుం
 బందోబస్తు - ఇంతజామ, బందోబస్తు పుం
 బంధనము - పాశ పుం, రస్సీ, కేద స్త్రీం

బంధము - బంధన, బాంధ, పాశ పుం
 బంధించుట - బాంధనా, గిరఫ్తార
 కరనా, కేద కరనా సం
 బంధితుడు - కేదీ, బందీ పుం
 బంధుకోటి - విరాదరీ స్త్రీం, భాదీ-
 బంధు పుం
 బంధుత్వము - నాతేదారి, రిస్తేదారి
 స్త్రీం, సంబంధ పుం
 బంధువు - నాతేదార, రిస్తేదార పుం
 బకపుష్పము - శివమల్లీ స్త్రీం
 బకము - బక పుం
 బకాయి - బకాయా, బాకీ, శోభ విం
 బక్క - దుబలా-పతలా విం ; —
 టిల్లుట - దుబలా హో జానా అం ;
 —తనము - దుబలాపన పుం ; —
 పలుచని - దుబలా-పతలా, ఇకహరా
 విం ; —మజ్జిగ - పతలా మఢా పుం
 బగ్గీ - బాగ్గీ స్త్రీం
 బజంత్రీ - బజంత్రీ, బజనియో పుం
 బజీతు - బజీహత స్త్రీం
 బజ్జీ - దహీ కీ చటనీ స్త్రీం
 బజారు - హాట స్త్రీం, బాజార, గంజ
 పుం ; —మాట - అక్బాహ స్త్రీం ;
 —ధర - బాజార క్రిమత స్త్రీం
 బటాని - మఠర పుం
 బటారము - బటా విం
 బట్ట - కపఢా, గంజా పుం ; పోషాక స్త్రీం ;
 —తల - గంజా సీర పుం ; —
 బయలు - కులీ జగహ స్త్రీం ; —
 బయలుగా - కులె ఆమ అవ్యం ;

—బయలు చేయుట - రహస్య
 లోలనా, బండ్లాఫొడ కరనా సం
 బట్టాడా - వేటవారా, వితరణ పుం
 బడగలు - బడగా (జాతి-విశేష) పుం
 బడవ - ఆకృత స్త్రీం
 బడబడ - జల్దీ, డబడవ అవ్యం
 బడలించుట - యకానా సం
 బడలిక - యకావఠ, క్లాంతి స్త్రీం
 బడలిన - యకా-మాదా విం
 బడలుట - యక జానా అం
 బడవ - దుష్ట, భద్రా పుం
 బడాయి - బడై, డీగ, శోఖీ స్త్రీం ;
 —కొట్టుట - డీగ మారనా, శోఖీ
 బధారనా సం ; —ఖోరు - డిపొరసంఖ
 పుం ; —ంచుట - బధానా సం
 బడి - స్కూల, మదరసా పుం
 బడిత - లఢ పుం
 బడుగు - లాశ స్త్రీం, శవ ; కమజోర
 ఆదమీ సం ; దుబలా-పతలా విం
 బడ్డెటు - బజఠ, ఆయ-వ్యయక పుం ; —
 ఎస్టిమేటు - బజఠ ప్రాకలన పుం ;
 రివైజ్డ్ — - పునరీక్షిత బజఠ
 పుం ; సస్టిమెంటరీ — అనుపూక
 బజఠ పుం
 బతిమాలిక - వినతీ, గిడగిడఱఠ,
 ప్రార్థనా స్త్రీం
 బతిమాలట - ప్రార్థనా కరనా ; అను-
 రోధ కరనా ; వినతీ కరనా సం
 బత్త - భత్తా పుం Allowance ;
 కరువు —మహ్గాదీ భత్తా పుం

బత్రాయిపండు - ముసమ్మి స్త్రీం
 బత్తుడు - భక్త పుం
 బత్తెము - భక్తా పుం
 బదనిక - జీవంతి స్త్రీం
 బదరి - బేర పుం
 బదలాయించుట - తబదీలీ కరనా సం
 బదలీ - బదలీ స్త్రీం, తబదలా పుం ;
 —చేయుట - తబదలా కరనా
 సం ; —యగుట - తబదలా హోనా
 అం
 బదులు - కజ్జ, ఉఘార పుం, మేగనీ
 స్త్రీం ; —కుబదులు - అదలే కా
 బదలా పుం ; —క - కే బదలే,
 కే ఎవజ్జ మే అవ్యం ; —పనిచేయు
 వాడు - ఎవజ్జి పుం
 బద్ద - తీలీ స్త్రీం, కుకడా పుం
 బద్దకము - సుస్తీ స్త్రీం, ఆలస్య పుం ;
 —గలవాడు - సుస్త, ఆలసీ,
 కమజ్జోర విం
 బద్దకించుట - సుస్తీ కరనా, ఆలస్య
 కరనా సం
 బద్ద - గోట స్త్రీం ; కుచడా పుం
 బద్దుడు - పావంద, బద్ద, బేఘా హుఆ విం
 బనియసు - గంజీ స్త్రీం
 బయట - బాహర అవ్యం ; —కుపా
 పుట - టడ్రీ జానా, పాఖానా జానా
 అం ; —కు పంపుట - బాహర
 నికాలనా సం
 బయలు - కులీ జగహ్ స్త్రీం ; ఆంగన
 పుం ; సాఫ్, కులా విం ; —

చేటుట - రవానా హోనా ; నికలనా
 అం ; —పడుట - బాహర ఆ
 జానా ; కుల జానా అం
 బయానా - బయానా పుం ; పేశగి స్త్రీం
 బరక - కురదరా, కురకురా విం
 బరణి - కివియా స్త్రీం, సంపు
 కటోరదాన పుం
 బరతరపు - బరతరక విం ; —చేయు
 ట - నౌకరీ సే అలగ కరనా సం
 బరాతము - కుండి స్త్రీం, ధరనా పుం
 బరాబరి - బరాబరీ, సమానతా స్త్రీం
 బరిగ - క్షాలీ విం
 బరుకుట - కుజలానా, నాకనూం సే
 రగడానా, ధసీట లిఖనా సం
 బరుపు - వజ్జన, మార ; బోజ్జ పుం ;
 మారీ, వజ్జనదార విం ; —మో
 యుట - మార దోనా, మార ఉఠానా
 సం ; —మోయువాడు - మార-
 వాహక, మజ్జదూర పుం ; —వేయుట -
 మార లాదనా సం
 బరుసు - కురదరా, అశిష్ట విం ; —
 తనము - మహాపన పుం, అశిష్టతా
 స్త్రీం
 బర్జము - మోర-పంఖ పుం
 బర్జి - మోర, మయూర పుం
 బలబల - సరసరాహ్ట స్త్రీం
 బలై-మేస్ స్త్రీం ; —దూడ - కటరా పుం
 బలగము - పరివార, బంధు వర్గ పుం
 బలకరము - తాకనవర, పుష్టికర విం
 బలకొట్టుట - కుంకరీ మరనా ; సమర్థన
 కరనా సం

బలకొనుట } బద్ధ జానా, శక్తిశాలి
 బలపడుట } होना अ०
 బలపము - పడ్డీ పేసెల, ఖడ్గియా స్త్రీ०
 బలపణచుట - సమర్థన करना ; दढ
 बनाना ; बल बढ़ाना स०
 బలబల - धकधक स्त्री०
 బలము - శక్తి ; ताकत ; सेना स्त्री० ;
 बल, प्रभाव पु० ; — గల - శక్తి
 శాలి, ప్రభావశాలి, ప్రబల వి० ;
 —లు - బల పు० forces ; బల
 వంతము - జోరాజోరి, జ్వరదస్తి
 స్త్రీ० ; — గా - జ్వరన ; బలपूर्वक
 अव्य० ; బలవంతుడు - జోరావర,
 బలవాన, శక్తిశాలి వి० ; బల
 హీనత - दुर्बलता स्त्री० ; బలహీన
 ము - कमजोरी, అశక్తతా ; బలహీ
 నుడు - दुर्बल, శక్తిహీన వి०
 బలాత్కరించుట - विवश करना,
 मजबूर करना, ज़बरदस्ती करना,
 दबाव डालना स०
 బలాత్కారము - ज़बरदस्ती, ज़ोरा-
 जोरी स्त्री० ; — గా - జ్వరన్ ;
 बल-पूर्वक अव्य०
 బలి - राज-कर पु०, भेंट, पशु-बलि
 स्त्री० ; बलि स्त्री० ; भोग पु० ; —
 చేయుట - కుర్బాన करना ; (కీ)
 बलि देना स० ; — పెట్టుట - మార
 डालना ; కుర్బాన करना स० ; —
 పీడము - बलि-वेदी स्त्री० ; —
 యగుట - न्योछावर होना, कुर्बान
 होना अ० ; — పిండము - कागौरपु०

బలిమి - बल पु०, शक्ति स्त्री०
 బలితుడు - बलवान, शक्तिशाली पु०
 బలిపించుట - मोटा बनाना स०
 బలియుట - मोटा होना, तगड़ा होना,
 (తిండివలన) కుప్పా हो जाना अ०
 బలిష్ఠుడు - बलवान, ताकतवर, वि०
 బలిసిన - मोटा-ताज़ा ; तगड़ा वि०
 బలియము - बलवान, शक्तिशाली वि०
 బలుపు - सुटाई, मोटाई स्त्री०
 బలుపు } वज़न, भार पु० ; —
 బళుపు } మోపుట - भार लादना स०
 బలే - खूब ! वाह ! अव्य० ; (ఇది
 బలేగా నున్న దే!-यह भी खूब है!)
 బల్ల - तरुता पु०, (కూర్చొను) বেঁচ,
 चौकी, (चासकौस) मेज़ ;
 (కడుపులో) తిట్లీ స్త్రీ० ; —
 కట్టు - বেড়া पु०
 బల్లి - छिपकली स्त्री०
 బల్లదము - बलवान, शक्तिशाली वि०
 బల్లు - लट्ठू, बल्व पु०
 బల్లున - चमक से, चटक से, दमक-
 कर अव्य० ; — తెల్ల చాతను -
 పౌ ఫటా (వాక్య)
 బల్లము - भाला, बरछा पु०
 బళా, బళాతే - खूब ! वाह ! साधु-
 साधु ! अव्य०
 బస - डेरा, पड़ाव, मुकाम, निवास
 पु० ; — చేయుట - डेरा डालना,
 निवास करना स० ; ఠहरనా అ०
 బసవడు - नंदी पु०, वोर शैव का
 संत पु०

బస్తా - బోరా పుం, యేలీ స్త్రీం
 బస్తీ - బస్తీ స్త్రీం ; శహర్ పుం ; —
 సంబంధించిన - శహరాతీ విం
 బహిరంగము - కులా, ఆమ విం ;
 —గా - కులే ఆమ, కులమకులా
 అవ్యం
 బహిర్భూమి - జంగల పుం ; —
 వెళ్ళుట - జంగల జానా అం
 బహిష్కరించుట - బాహర్ కరనా సం
 బహిష్టు - హైజ, మాసిక ధర్మ పుం
 బహుళా - ప్రాయః, కర్మ ప్రకారం అవ్యం
 బహుమతము - సామాన్యత, సమ్మానిత
 విం ; బహుమత Majority పుం
 బహుమతి - పురస్కార, ఇనామ పుం
 బహుళము - బహుళ, అధిక, జ్యాదా,
 ప్రచుర విం ; బదీ స్త్రీం
 బహుళా - ప్రాయః, కదాచిత, శాయద
 అవ్యం
 బాంధవము - సంబంధ, బంధుత్వ పుం
 బాంధవుడు - బంధు, రిశ్తేదార్ పుం
 బాండు - తమస్సుక, దస్తావేజ్, క్షణ-
 పత్ర పుం
 బాంబు - బమ్ పుం
 బాంకా - తురహీ స్త్రీం
 బాంకు - క్షంజర్, కటార్ పుం
 బాండుట - పీటనా సం
 బాపన - బ్రాహ్మణ జాతి స్త్రీం ; —
 య్య - బ్రాహ్మణ పుం
 బాకీ - శోభ, కర్జ, ఉధార్, క్షణ పుం ;
 —చేయుట - కర్జ లేనా, ఉధార్

లేనా సం ; —తీర్చుట - కర్జ
 చుకానా, ఉతార్నా సం ; —వదుట -
 క్షణి హోనా అం ; —చారుడు,
 ఇచ్చినవాడు - లేనదార్ పుం ; —
 తీసికొన్నవాడు - దేనదార్, కర్జ-
 దార్ ; నిలువ బాకీ - ఇతిశేష పుం
 బాగు - అచ్ఛాదీ, బలాదీ స్త్రీం,
 ఫాయదా పుం, అచ్ఛా, లాభదాయక,
 బలా, సహీ, ఉచిత విం ; —
 గా - అచ్ఛీ తరహ ; బలీ-బొత్తి,
 సుందర విం ; —చేయుట - ఠీక
 కరనా ; (కీ) మరమ్మత కరనా,
 చంగా కరనా సం ; —వదుట -
 సుధర్ జానా, ఠీక హో జానా అం
 బాజా - బాజా పుం ; —బజంట్రిలు -
 బాజే-గాజే పుం
 బాజు - పార్శ్వ పుం, బగల, కాంతి స్త్రీం ;
 బజు-బాజు - అగల-బగల స్త్రీం ;
 —బందు - బాజుబంద, కేయూర పుం
 బాట - రాస్తా పుం ; బాట, సడక,
 రాహ స్త్రీం ; —సాఠి - రాహగీర,
 బటోహీ, పథిక పుం
 బాడిత, బాడిత - బసూలా పుం
 బాడువ - దలదల పుం
 బాడుగ - కిరాయా, బాడ్డా పుం
 బాణము - బాణ, తీర పుం
 బాణి - కడ్రాహీ స్త్రీం
 బాణాసంచా - పటాకే పుం, ఆతిశ
 బాణి స్త్రీం
 బాతాఖానీ - గపడ-చౌథ, గప-శప స్త్రీం

బాతు - వతల స్త్రీం

బాదము - వాదామ పుం ; —రంగు -

వాదామి విం

బాధ - దర్ద, దుఖ పుం ; తకలీక స్త్రీం ;

—పడుట - తకలీక ఉఠానా ;

పీడిత హోనా సం ; —పెట్టుట -

పీడిత కరనా ; దుఖ దేనా, తంగ

కరనా, సతానా సం

బాధితుడు - పీడిత, దుఖి విం

బాధ్యత - జిమ్మెదారి స్త్రీం, ఉత్తరదా-

యిల్, కర్తవ్య పుం ; —గల -

జిమ్మెదార హోనా అం

బాధ్యపరచుట - బాధ్య కరనా ;

జిమ్మెదార ఠరనానా సం

బాధ్యుడు - బాధ్య, జిమ్మెవార విం

బాస - క్కడా పుం

బాసిస - గులామ పుం (అదుది కనీజ

స్త్రీం) ; —శ్వము - గులామి,

దాసతా స్త్రీం

బాపురే - వాప రే! హాయ-హాయ! అవ్యం

బాబతు - వాబత స్త్రీం, సంబధ పుం

బాబు - పితా, చాచా పుం ; —గారు -

దుజ్జర పుం

బాయిలర్ - వాయలర, వాష్పిత్త పుం

బార - ఒక వొస పుం, సాదే పొచ్చ

కుఠ కి నాప స్త్రీం

బారకాసు - వారక, వేరక పుం

బారసాల - వచ్చె కే జన్మ కే వాద

ఇక్కిసవే దిన క్రియా జానెవాలా

సంస్కార, నామకరణ పుం

బారా - వారహ విం ; —కట్టు -

నక్కామూఠ పుం

బారి - ఆకృత స్త్రీం ; ఆకరణ పుం

బారు - కతార, పంక్తి స్త్రీం ; —లు

తీరుట - కతార మే ఖడే హోనా సం ;

—చేయుట - గోలి భరనా,

నిశానా సాధనా సం

బారువ - వీస మన కి తొల స్త్రీం

బార్లీబియ్యము - జొ పుం

బార్లీబేరింగు - వాల-వేయిరింగ, గుఠి-

కాధార పుం

బాల - కిశోరి, వాలా స్త్రీం, టోటా

విం ; —కుడు - వచ్చా, కిశోర పుం ;

—వింతపు - వాల-విధవా స్త్రీం

బాలింతరాలు - ప్రసూతా, జచ్చా స్త్రీం ;

—గది - సొరి స్త్రీం

బాలిక - లడకీ, కుమారి స్త్రీం

బాలికము - తక్కియా పుం

బాలిసు - గవతక్కియా, గొల తక్కియా పుం

బాలుడు - వాలక, లడకా పుం

బాలెటు - (Ballot) పర్చీ, శలాకా

స్త్రీం ; —పేపరు - మతపత్ర పుం ;

—బాక్సు - మత-పేటి స్త్రీం

బాల్యము - లడకపన, వచపన పుం

బాల్చి - వాలటి స్త్రీం

బావ - (సోదరిక ర్త) బహనోई, (అక్క-

క ర్త) జొజా, (క ర్త అన్నగారు)

జెఠ, (మేనమామ కుమారుడు)

మమెరా భాई, (మేనత్తకుమారుడు)

కుకెరా భాई ; —మఱది - సాలా

పుం ; —మఱదిభార్య - సలహజ
 స్త్రీం
 బావి - కుంఠా, కృప పుం ; —మొడ్డు -
 జొంఠా పుం ; —గిలక - గడారి,
 బిరనీ స్త్రీం ; —చక్రము - జగత
 స్త్రీం ; నీరు లేని — - అంఘ కృప పుం
 బావుటా - ఇండా పుం, పతాకా స్త్రీం
 బావురుబిల్లి - జంగలీ బిలావ పుం
 బావురుమనుట - రో పడనా అం
 బాస - భాషా ; కృసమ, ప్రతిజ్ఞా స్త్రీం ;
 —చేయుట - కృసమ ఖానా, ప్రతిజ్ఞా
 కరనా సం
 బాసంది - బసోఢీ స్త్రీం
 బాసలు - సహాయతా, మదద స్త్రీం
 బాసికపట్టు - పలఠీ స్త్రీం, పద్మాసన
 పుం
 బాసికము - సెహరా, మోర పుం
 బాహాబాహీ - ముక్తేవాజీ, హాథా-పాఢీ
 స్త్రీం
 బాహాటము - కులె ఆమ విం ; —గా-
 కులమ కులూ అవ్యం
 బాహువు - బాహు, భుజా స్త్రీం
 బాహ్యము - బాహరీ, ఉపర కా విం
 బింకము - ధమంక పుం, కడ్రాఢీ స్త్రీం
 బిందువు - బుంద, బిందు స్త్రీం
 బిందె - ఘడా, కలసా పుం
 బింబము - ప్రతిబింబ, బింబఫల పుం,
 ఛాయా స్త్రీం
 బిక్కారి - మిఖారి, మిఖమంగా పుం
 బిక్కు - మిఖుక, మిఖారి పుం ; —
 మొగము - ఉదాస చెహరా పుం

బిక్కుబిక్కుమనుట - దిల ధక-ధక
 కరనా సం
 బిగబట్టుట - రోకనా, నియంత్రిత కరనా,
 లోచనా, కసకర పకడనా సం
 బిగి - తనావ, కసావ పుం, దృఢతా స్త్రీం
 బిగించుట - కసనా, కసకర బొంధనా,
 తాననా సం
 బిగియుట - (ఎండి) ఉకఠనా, ఐఠనా,
 కసా జానా అం
 బిగువు - కసా దుఱా, దృఢ విం ; తనావ,
 కసావ పుం
 బిగ్గరగా - జోర సె, ఉంచె స్వర సె
 అవ్యం
 బిచానా - బిఠ్ఠీనా, విస్తరా పుం
 బిచ్చగాడు - మిఖారి, మిఖమంగా పుం ;
 బిచ్చగాని చిప్ప - క్షప్పర పుం
 బిచ్చము - బీజ, మిక్షా స్త్రీం
 బిఠాయింతుట - లగానా, బంద కరనా
 సం
 బిడియము - సంకోచ పుం, క్షేప, శరమ
 స్త్రీం
 బిడ్డ - బచ్చా, బాలక పుం, సంతాన స్త్రీం ;
 —తల్లి - లడకొరీ, ముత్తినీ ; —
 లు లేని - సంతాన హీన ; —లు-బాల
 బచ్చె పుం ; —లు గల వాడు -
 బాల-బచ్చోవాలా పుం
 బిత్తరము - అస్థిర, చంచల విం
 బిబ్బొకము - అకడ, లాపరవాహీ స్త్రీం
 బియ్యము - చావల పుం ; బియ్యపు
 నూక - కనకీ స్త్రీం ; బియ్యపు
 జావ - మొడ, కంజీ స్త్రీం

२१८ - डाट स्त्री०, काग पु०
 २१८१ - जल्दी, तेज़, कुर्ती से अव्य०
 २१८२ - खिताब, लक़व पु०,
 उपाधि स्त्री०
 २१८३ - खरबड़, कड़ा, दह,
 रूखा वि०
 २१८४ - उकठना, ऐंठना,
 तन जाना अ०
 २१८५ - तनाव, कसाव पु०, कड़ाई स्त्री०
 २१८६ - बिल पु०, गुफा स्त्री०
 २१८७ - टिकिया, गिलटी स्त्री०,
 टिकट पु० ; — पेन्स - खपरैल
 स्त्री० ; — ब्रॉन्च - चपरासी पु०
 २१८८ - बिल, बीजक पु०
 २१८९ - कमानी, चटखनी स्त्री०, उपाय,
 कमलनाल के अंदर का तंतु पु०
 २१९० - दरार स्त्री० ; — लुहारु -
 दरार पड़ना अ०
 २१९१ - ताला पु० ; — पैयू -
 ताला लगाना स०
 २१९२ - बीज, कारण, मूल पु०,
 जड़ स्त्री०
 २१९३ - फेरी, गश्त स्त्री०
 २१९४ - बीड़ा पु०, गिल्ली स्त्री०
 २१९५ - बंजर पु० ; — झुमि -
 परती ज़मीन स्त्री०, उकतादा पु०
 २१९६ - ग़रीब, दरिद्र, असहाय, दीन
 वि० ; — शनमु - ग़रीबी, दरिद्रता
 स्त्री० ; — झारु - ग़रीब होना,
 (झुमि) असार हो जाना अ०

२१९७ - बीभत्स, असह्य वि०
 २१९८ - बीमा पु० Insurance
 २१९९ - तुरई स्त्री०
 २२०० - साहस पु०
 २२०१ - अलमारी स्त्री०
 २२०२ - घड़ा, कलसा पु०
 २२०३ - टिकट लेना, बुक करना
 स० ; — गुमास्ते - टिकट बाबू
 पु० ; — लफ़्फ़े - टिकट-घर पु०
 २२०४ - गुलाल, नूरुण पु०, बुकनी
 बुकनी स्त्री०
 २२०५ - निहायत ग़रीब वि०,
 भूखा फ़कीर पु०
 २२०६ - किताब, पुस्तक स्त्री०
 २२०७ - घूँट-भर वि०
 २२०८ - सौरभ से अव्य०
 २२०९ - सुगंधि स्त्री०
 २२१० - गाल, कपोल; सोता; बुलबुला;
 फव्वारा पु० ; — पे मेल्क
 कोठु - गुलचना स०
 २२११ - राख स्त्री०, भस्म पु०
 २२१२ - छोटा, नन्हा वि०, लली स्त्री०
 २२१३ - समझाना-बुझाना,
 फुसलाना स०
 २२१४ - फुसलाहट स्त्री०
 २२१५ - टोकरा पु०
 २२१६ - बुलबुल-से अव्य० ; —
 लुहारु - बुदबुदाना अ०
 २२१७ - नाटा और मोटा, भद्दा वि०;
 छोटा बरतन पु०

బుడిపి - గుమటా, గూమడా పుం, బాँస
 కి గాँఠ స్త్రీం
 బుడుతడు - బచ్చా పుం; చొటా విం
 బుడుబుడుక్క - చొటి డఫలీ స్త్రీం;
 —లవాడు - డఫలచీ, డఫాలీ
 పుం
 బుడ్డ - ఫోటా పుం; —దిగుట - ఫోటే మే
 పానీ ఉతరనా, అండ్బుద్ది హోనా అం
 బుడ్డకాకర - హువల, కలకల పుం
 బుడ్డబెదరింపు - గీదడ బమకీ స్త్రీం
 బుడ్డి - శీశీ స్త్రీం
 బుడ్డి - అక్కు, బుద్ది స్త్రీం, శాన, వివేక
 పుం; —మంతుడు - అక్కుమంద,
 సమజ్జదార, వివేకీ విం; —
 హీనుడు - బెవక్కుఫ, మూల విం;
 —హీనత - బెవక్కుఫీ స్త్రీం; —
 కలుగుట - అక్కు ఆనా, అక్కు ఠికానె
 ఆనా; —గడ్డి తినుట - అక్కు
 చరనె జానా అం; —చెప్పుట -
 సమజ్జా దేనా, అక్కు ఠికానె లానా;
 —చార్పుట - అక్కు కే ఘోడె
 దొడనా సం; —పూర్వముగ -
 జాన-బుజ్జకర అవ్యం; —భ్రమిం
 చుట - అక్కు దేగ రుజ్జానా, అక్కు
 దేగ హోనా; —భ్రష్టమగుట - అక్కు
 సఠియా జానా; —మందగించుట -
 అక్కు మారీ జానా అం; —నువ
 యోగించుట - అక్కు లడనా,
 - అక్కు లెచ్చి కరనా సం
 బుద్ధురము - బులబులా, బుల్లా పుం

బురకా - బురకా, ఘోట పుం; —
 వేసికొన్న - బురకా పోశ విం
 బురద - కీచడ, కీచ పుం; —
 యగుట - గందలా హోనా అం; —
 పూయుట - లయాడనా సం
 బురుజు - అటాల, బుజ్జ పుం
 బుట్ట - సీర, కపాల, మగజ్జ పుం,
 అక్కు, బుద్ది స్త్రీం; —ఉపయో
 గించుట - మగజ్జ లడనా సం
 బుట్టు - ఫడఫడాహ్ట స్త్రీం
 బులాకి - బులాక్ పుం
 బుష్ట - మాత, మోజన పుం; బుష్టము
 బంతి - వివాహ కా మోజ పుం, జ్యోనార
 స్త్రీం
 బుస - కుఫకార, ఫూకార పుం; —
 కొట్టుట, పెట్టుట - కుఫకారనా,
 ఫూకార కరనా సం; —బుసలా
 చుట - ఉబలనా అం
 బుస్సు - కుఫకార, ఫూకార పుం
 బూండి - బ్లూదీ స్త్రీం; —లడ్డు -
 మోతీచూర పుం
 బూజు - ఫక్కుదీ స్త్రీం; —పట్టుట -
 ఫక్కుదీ లగనా సం; —పట్టిన -
 సడదా రుజ్జా విం
 బూక - లల, ఘోలా పుం; —రించుట -
 శ్చుత సే సత్య కౌ బహనా సం
 బూటకము - డొంగ, పాల్వడ పుం
 బూటకుడు - డొంగీ, పాల్వడి, ఘోలె-
 బాజ్జ పుం
 బూడిర - రాఖ స్త్రీం, మస్మ పుం;

—గుమ్మడి - సఫేద కుమ్మడా,
 పెటా పుం ; —చేయుట - జలాకర
 ఖాకీ కరనా సం ; —రంగు -
 ఖాకీ క్షీం
 బూతు - అశ్శీల విం, గాలి-గాలొజ
 పుం
 బూది - రాఖ క్షీం
 బూనీసు - శాల పుం
 బూబు - ముస్లిం మరియు క్షీం
 బూర - తురహీ క్షీం
 బూరటిల్లుట - మర జానా, ఫూల జానా
 అం
 బూరుగ - శాల్మలి, సెమల పుం ; —
 దూది - నరమా, దేవకపాస క్షీం
 బూర - పూన పూడి క్షీం
 బృందము - రాశి క్షీం, సమూహ, పుం
 బంగ - దుఖ, విరహ పుం, ఆశంకా
 క్షీం ; —గొనుట, పడుట -
 దుఖి హోనా, విరహ-పీడిత హోనా అం
 బండకాయ - మిండి క్షీం
 బండు - కాగ పుం, కమజోర, నిస్సార
 విం ; —పడుట - మయమీత హో
 జానా అం, సాహస ఖోనా సం
 బండడి - గారా మరియు టోటె పత్యర పుం
 బక బకలాడుట - టరటరానా అం
 బజ్జము - టెద, సూరఖ పుం ; —
 చేయుట - టెదనా సం
 బట్ట - గరమీ, కఠినాడీ క్షీం
 బట్టిరము - కడై, తీవ్రతా క్షీం,
 కడ వచన పుం, కఠోర, తీవ్ర విం

బట్టు - కడై, కఠోరతా క్షీం, ఆదర
 పుం, తీవ్ర అవ్యం ; —చేయుట -
 శాన దిఖానా సం
 బడర - వఖెడా, జగడా పుం, శంఖర
 క్షీం
 బడరు - మోచ క్షీం ; —ట -
 ఫిసలనా, మోచ ఆనా అం
 బడ్ర } చార అంగుల కీ నాప, విత్తా,
 బడ్ర } వాలిశ్త క్షీం
 బడ్రము - వేత క్షీం
 బడరించుట - ధమకానా, డరానా,
 బుడకీ దేనా సం
 బడరింపు - ధమకీ, బుడకీ, మమకీ క్షీం
 బడరు - డర, మయ పుం, ఆశంకా,
 మీతి క్షీం ; —పాతు - డరపొక,
 కాయర విం ; —ట - డర జానా,
 మయమీత హోనా అం
 బరడు - టాల క్షీం, టిలకా పుం
 బల్లము - గుడ పుం ; —అచ్చు -
 మెలీ క్షీం ; —పాగు - చాశనీ
 క్షీం ; —పానకము - శరబత పుం
 బళకు - చమక-దమక క్షీం
 బస్తచాడు - మజ్జుఆ పుం
 బేటు - దరీ పుం, దరార, పరత క్షీం
 బేగడ - పరత, తహ, అవరఖ కీ
 పరత క్షీం
 బేజారు - యకావర, అప్రసన్నతా,
 క్షీం ; —అగుట - క్షయ జానా,
 యక జానా అం ; —చేయుట -
 యకా దేనా సం

బేటా - భత్తా పుం
 బేడ - దుఱ్ఱి ; —లు - దాల త్రిం
 బేడిలు - బెడ్డియో త్రిం
 బేడలు - బెడైల, బదసూరత, భద్రా విం
 బేడి - దస్త పుం ; —మందు - జులాబ
 పుం ; —యగుట - దస్త లగనా
 అం ; —కి తిసుకొనుట - జులాబ
 కే లిగ్గ దవా లేనా సం
 బేజాకి - చుకతా విం
 బేరగాడు - సోదాగర, ఖరీదనేవాలా పుం
 బేరము - వ్యాపార, సోదా పుం ; —
 చేయుట - సోదా కరనా, మోల
 కరనా సం
 బేరి - నాశపాతీ త్రిం
 బేరిక - కుల, టోటల పుం
 బేరి - సరల, సీధా-సాదా విం
 బేలు - చాలవాణి త్రిం ; —పడుట,
 పోవుట - ధోలా ఖానా సం
 బేష్, బేష్ ! - వాహ ! శావాశ ! స్వే !
 అవ్యం
 బేవారసు - లావారిస్ విం
 బేసబలు - అనుచిత విం
 బేసరి - బెసర, నయ పుం
 బేసి - విషమ విం
 బేసిక్ - (Basic) బునియాదీ విం ; —
 విద్య - బునియాదీ తాలీమ పుం
 బేందు - జిల్ద త్రిం ; —చేసిన -
 సజిల్ద విం ; —చేయువాడు -
 జిల్ద-సాజ్ పుం ; —పని - జిల్ద-
 బంది కా కామ పుం
 బేకలు - దోహద త్రిం

బేరాసి - సంయాసీ పుం
 బేసికిలు - పేర-గాడీ, సాహికిల త్రిం
 బేంకు - శ్చుత్, అసత్య పుం ; —ట -
 శ్చుత్ కహనా, అసత్య కహనా సం
 బేంగరము - లక్ష్మ పుం ; —త్రిప్పట -
 లక్ష్మ భుమానా, లక్ష్మ నచానా సం
 బేంగు - బొస, పోలా బొస పుం
 బేందకొయ్య - శిక్కిజా పుం
 బేందము - డామ పుం
 బేందుమల్ల - గొదా పుం
 బేంత - కంఠా, గుడ్డి త్రిం, బడ్డా
 విం ; —కాకి - కాకొల పుం ;
 —కుట్టు - తురపన త్రిం ; —
 కుట్టు కుట్టుట - తురపనా సం
 బేంతతముడు - థూడ, సేడ్డ పుం
 బేంద - తేద, తిద్ర పుం
 బేంది - తన, శరీర పుం
 బేందు - ధాగా, క్షీతా; సుఖీ దుడ్డి
 వాలే త్రిం ; —పోవుట - (ఫసల)
 సుఖ జానా అం
 బేక్క - తేద పుం, పేక్కి త్రిం ; —
 లాడు - చొర, సాప్ పుం
 బేక్కసము - క్షజానా, రాజ-కోష,
 కోష పుం
 బేక్కి - పోపలా విం ; —నోరు -
 పోపలా మేద పుం
 బేక్కుట - జల్దీ లా జానా, గడక
 జానా సం
 బేక్కున - బాలటి త్రిం
 బొగ్గు - కాయలా పుం ; —ల కుంపటి -
 దమ చూడా పుం, సిగడీ త్రిం

బొచ్చె - ఖోపड़ी స్త్రీం, ఠీకరా పుం
 బొచ్చు - రోమ, ఉన పుం
 బొజ్జ - పేట పుం, (పెరిగినది) తొంద
 స్త్రీం ; — పెరుగుట - తొంద నికల
 ఆనా పుం ; — గలవాడు -
 తొందల, తుందల విం
 బొటబొటకారుట - బృంద-బృంద గిరినా
 అం
 బొటనవేలు - అంగూటా పుం
 బొట్టు - (నీటి) బృంద స్త్రీం, ఠీకా,
 (మడుటి) తిలక, (కానీ) పేసా
 పుం ; — పెట్టుట - ఠీకా లగానా
 సం ; — బొట్టుగ కారుట - చూనా,
 టపకనా అం
 బొడిప - గొట్ట స్త్రీం, గుమటా పుం
 బొడ్డు - నామి, తుందీ స్త్రీం ; —
 కాడ - నాల స్త్రీం ; — కోయుట -
 నాల త్తెదన కరనా సం
 బొత్త - త్తెద, గడ్డా పుం
 బొత్తాము - వటన, ఘుడి స్త్రీం
 బొత్తిగ - బిలకుల, పూ, సారా,
 హరిగిజ్జ అవ్యం
 బొడ్డు - రాశి స్త్రీం, ఠేర పుం
 బొప్పాయి - పపీతా పుం
 బొప్పి - గుమటా పుం
 బొబ్బ - ఫఫోలా, తాలా పుం ; చీఖ
 స్త్రీం ; — ల పెట్టుట - చీఖనా,
 హయ-తోవా కరనా సం
 బొబ్బరించుట - చీఖనా, చిల్లానా,
 దహాడనా అం
 బొబ్బరింపు - డిడకారి స్త్రీం

బొమ - బొమ్మ, భృకుటి స్త్రీం ; —
 ముడి వేయుట - త్వోరి చదనా,
 బొమ్మే టెడ్డి కరనా సం ; — ముడి
 పడుట - తెవర వదలనా అం
 బొమ్మ - వिलौना, గుడియా, చిత్ర
 పుం, ప్రతిమా స్త్రీం
 బొమ్మరము - లడ్డు పుం
 బొమ్మరిల్లు - ధరౌదా పుం
 బొమ్మలాట - కటపుతల్యో కా తమాశా
 యా నాచ పుం
 బొమ్మ - వिल, వడ్డా పుం, వొఖలా విం
 బొమ్మ - శ్వేతకుష్ఠ; శ్మఠ-మృత పుం
 బొమ్మట - శ్మఠ వొలనా సం
 బోటి - కా జేసా, కే సమాన అవ్యం
 బోగపుడి } వేశ్యా, గణికా స్త్రీం
 బోగముడి }
 బోగమాట - నాచ పుం
 బోగము - సుఖ-భోగ పుం
 బోటి - స్త్రీ, యువతీ, సుందరీ స్త్రీం
 బోటు - టీలా పుం, పహాడీ స్త్రీం
 బోడి (బోడు) - గంజా, ముండా విం ;
 — చేయుట - సिर మేడనా సం ;
 — తల - ముడిత సिर పుం ; — తల
 వాడు - మేడ విం
 బోడి - వోహనీ స్త్రీం
 బోడకాలు - పీలపావ పుం
 బోడె - (చెట్టు) తనా పుం ; (పాం
 ములు) తోటి మేడ స్త్రీం ; —
 కాలప - నాలా పుం
 బోధ - జ్ఞాన, వోధ పుం ; సమజ్ఞ స్త్రీం

—కుడు - గురు, సలాహ్కార పుం ;
 —చేయుట - సిఖానా, ఉపదేశ
 దేనా, సమజ్ఞానా, సలాహ్ దేనా సం ;
 —న - సిఖావన, ఉపదేశ; ప్రబోధన
 పుం, శిక్షా స్త్రీం ; ఉకసాహ్ట స్త్రీం
 బోనము - భాత ; భోగ, నేవేద్య పుం ;
 —పట్టుట - భోగ లగనా సం
 బోనసు - బ్రౌనస, అధివేతన పుం
 బోయ - బీల, కిరాత పుం
 బోరగిల, బోర్ల - ఔధా, ఔవే ముఁహ
 అవ్య ; —పడుట - ముఁహ కే బల
 గిరనా అం ; —త్రోయుట,
 బోర్లించుట - ఉలటనా, ఔవే
 గిరనా సం
 బోరున - తెల్లీ సే అవ్యం
 బోర్లించుకూలు - నివాసీయ విద్యా-
 లయ పుం
 బోలు - పోలా, ఖోఖలా విం ; —
 కట్ట - పోలీ లకడీ, కిల్క స్త్రీం
 బోల్టు (Bolt) - కావలా పుం, చిట్-
 కిని స్త్రీం
 బోల - పూటా ఘడా పుం
 బోల్పడుట - ఔవే గిరనా ; ఠోకర
 ఖాకర గిరనా అం
 బోసి - పోపలా విం ; —నోరు -
 పోపలా ముఁహ పుం ; —పోవుట -
 పోపలా హో జానా, కౌతిహీన హో జానా
 అం
 బోళా - బోలా, సరల, సీధా విం
 బాంకు - బేంక పుం Bank

బలికించుట - జిలానా, జీవన-దాన
 కరనా, వచనా సం
 బలికి బయటపడుట - జిదా ఛూటనా;
 ఉవరనా అం
 బలిమిలాడుట - అనునయ-వినయ
 కరనా, గిడ్గిగిడానా సం
 బ్రతుకు - జీవన, గుజారా, నిర్వాహ పుం
 జిదగీ స్త్రీం ; —ట - జీనా,
 జీవిత రహనా అం, జీవన చలానా
 సం ; —తెరుపు - గుజారా పేశా
 పుం, జీవికా స్త్రీం
 బ్రద్దలగుట - టుకడే-టుకడే హో జానా అం
 బ్రహ్మదండి - మారమెండ, ధమోయ పుం
 బ్రహ్మమేడి - గూలర పుం
 బ్రహ్మాండము - విశ్వ పుం ; బహుత బడా
 విం
 బ్రేకు - బ్రేక ; రోధన పుం ; —పాను -
 బ్రేక కా డింబా పుం
 బ్రోకరు - దలాల పుం
 బ్రోకరేజీ - దలాలీ స్త్రీం
 బ్రాటింగు పేపరు - సోక్సా,
 స్వాహీసోల పుం
 భంగము - భంగ, నశా ; హార ; నుకూసాన;
 విఘ్న పుం ; హాని స్త్రీం ; భంగ
 పడుట - అసఫల హోనా ; హార జానా,
 అపమానిత హోనా అం ; భంగపర
 చుట - హరానా, నిరాశ కరనా,
 ధోఖా దేనా, అపమానిత కరనా సం ;
 భంగపాటు - హార ; అసఫలతా,
 నిరాశా స్త్రీం

కంఠ - డంగా, తరీకా పుం
 కంగురము - కమజోర, నశ్వర విం
 కంఠారము - క్షజ్జానా, కోష పుం
 కండుడు - దుష్ట, నిర్లజ్జ విం
 కడుణము - భోజన, ఖానా పుం
 కషించుట - ఖానా పుం
 కడ్డము - పకవాన, మిష్టాన్న పుం
 కగందరము - భగందర, నాసూర పుం
 కగకగ - ధూ-ధూ పుం
 కగ్గున - సహసా, ఏకాఏక అవ్యం
 కగ్గుమనుట - ధవళకనా ; భద్రకనా,
 ఫూటనా అం
 కగ్గుమగుట - దూట జానా, భగ్న హోనా,
 క్షణిత హోనా అం
 కగ్గుము - దూటా-ఫూటా ; క్షణిత విం
 కజన - భజన పుం, పూజా స్త్రీం
 కజించుట - (కీ) పూజా కరనా, (కీ)
 ఆరాధనా కరనా సం
 కటుడు - నౌకర, సేవక పుం
 కట్టారకుడు - మహారక, రాజా పుం
 కట్టినీ - బ్రాహ్మణి, రానీ స్త్రీం
 కద్రము - కుశల, సురక్షిత, మహాకృజ్,
 చౌకస, చౌకనా, సావధాన విం ;
 —చేయుట - సురక్షిత కరనా సం
 కయంకరము - భీషణ, క్షతరనాక విం
 కయము - భయ, డర పుం ; కయప
 డుట - డర జానా, భయమీత హోనా
 అం ; కయపలుచుట - డరానా,
 ధమకానా సం ; కయపడి పాటి
 పోవుట - భాగ జానా అం ; కయ
 స్తుడు - డరపోక ; పాప-భీరు విం

భరణము - పోషణ పుం, జీవికా స్త్రీం
 భరించుట - (మోయు) ఉతానా;
 బరదాశ్తరీ కరనా; సహనా; (పాపం
 చు) భరణ-పోషణ కరనా, పాలనా-
 పోసనా సం; (వహించు) వహన
 కరనా, సహన కరనా సం
 భర్త - పతి, ఖావింద పుం
 భర్త - భర్తా స్త్రీం; —చేయుట -
 భరనా, పూర కరనా సం
 భల్లూకము - రీతి, మార్గ పుం; భల్లూ
 కపు పట్టు - టెట్ పుం, జిడ స్త్రీం
 భవనము - భవన పుం, ఇమారత స్త్రీం
 భవిష్యత్తము - హోనహర, విధనా స్త్రీం
 భవిష్యత్తము - సమృద్ధి స్త్రీం; శ్రుమ;
 భవిష్య పుం; భవిష్యనిధి - భవిష్య-
 నిధి స్త్రీం Provident fund
 భస్మము - భస్మ పుం, రాఖ స్త్రీం;
 —చేయుట - రాఖ కరనా సం
 భండము - పాత్ర, బరతన, సామాన
 పుం; పెటీ స్త్రీం
 భండారము - భండార, భండార-ధర
 పుం
 భాగవతిష్కారము - అలగబోజా,
 వేటవారా పుం
 భాగము - భాగ, హిస్తా పుం; —లు
 చేయుట - విభాజిత కరనా సం
 భాగహారము - భాగ పుం
 భాగించుట - (కో) భాగ దేనా; (కో)
 విభాజన కరనా సం
 భాగస్పదు - సాక్షిదార పుం

కాగ్యము - క్రిష్మత ; సంపత్తి స్త్రీం ;
 भाग्य पु० ; —పండుట - క్రిష్మత
 खुल जाना अ०; కాగ్యవంతుడు -
 धनी, అమీర, సంపన్న వి०
 काजनम् - పాత్ర, భాజన పు०
 काद्रपदम् - మాద్రపద, మాదో పు०
 कारम् - వజ్రన, బోజా పు० ; —
 मेाపుట - మారిత కరనా స०
 Charge
 कार्ग - స్త్రీ, పత్నీ స్త్రీం ; —లేని
 वादु - విధుర, రేడుకా పు०
 कावस - కల్పనా స్త్రీం, విచార పు०
 कावम् - మావ, విచార, అర్థ,
 अभिप्राय, మనోవికార పు०
 कावार्थम् - తాత్పర్య, సారాంశ, అమి
 प्राय पु०
 कावि - మావీ, హేనహార స్త్రీం
 काव्यम् - సంభవ, హేనె యోగ్య వి०
 काविचुట - సమజ్ఞనా, సోచనా,
 कल्पना करना स०
 काष - మాషా, జబాన స్త్రీం
 काषांठकरोरम् - తర్జుమా, అను-
 वाద పు०
 काष्यम् - టీకా స్త్రీం, మాష్య పు०
 कासिल्लुట - భాసిత హేనా, చమకనా అ०
 कडम् - మీల స్త్రీం ; —అడుగుట -
 भीख माँगना स०
 ककुप - మిశ్రు పు०
 कन्नुम् - డూటా, అలగ, దూసరా వి०
 ककरम् - మయకర, మీషణ వి०
 कथम् - భయమీత, డరా హుకా వి०

कथि - డర, భయ పు० ; —లుట
 भयभीत होना, डरना अ०
 कम्ముడు - మీమ పు० ; భయకర వి०
 किरुप - డరపోక, కాయర వి०
 कषणम् - మీషణ, భయకర వి०
 कप्पिचुట - జిద కరనా, హఠ కరనా
 स०
 ककुम्ము - మోగా హుకా, అనుభూత వి०
 ककुयासम् - పేట అఫరనా పు०
 ककु - మోజన ; ఉపమోగ పు०
 कषपुत्रपुच्छ - మూజ వృక్ష పు०
 कषम् - కంధా పు०, ముజా స్త్రీం
 कषिचुट - మోజన కరనా ; క్షానా స०
 काग्यहम् - తహ్కానా, మూగ్హ పు०
 काच अर्द्धम् - దూరవీన స్త్రీం
 काचम् - తత్వ, భూత పు०; కూతకాల
 म् - అతీత ; కూతచికిత్స - భూత
 झाड़ना ; కూతవైద్యుడు - ఆంజ్ఞా
 पु०
 कामi - భూమి, జమీన స్త్రీం ; —
 कांठ - పేమాదేశ స్త్రీం ; —పన్ను-
 भूमि-कर पु०, మాలగుజ్జారీ స్త్రీం ;
 —సంస్కరణలు - భూమి-సుధార పు०
 कामिक - ప్రాకృతన పు०
 कामण - ప్రశంసా, తారీఫ్ స్త్రీం ; —
 म् - గహనా, ఆమూషణ పు०
 कामिचुट - సజానా, (కీ ప్రశంసా
 करना ; (కో) దాద దేనా స०
 काषाज्यम् - భూమి-కర ; మూ-రాజ్స్వ-
 पु० Land-revenue
 कास्वामि - జమీందార పు०

భృ

శృంగరాజము - భగరేయ పుం

శృంగి - భ్రమరీ స్త్రీం

భేకము - మేడక పుం

భేటి - మేడ స్త్రీం

భేదము - (వృత్తాసము) అంతర,
(మార్పు) परिवर्तन పుం ; (విరో

ధము) मत-भेद, मन-मुटाव పుం

భేదాభిప్రాయము - విసమ్మతి స్త్రీం

భేదించుట - తొడనా, పాడనా, పొడనా,
అलग करना సం

భేద్యము - భేద, తొడనే లాయక విం

భేరి - మేరీ స్త్రీం, నగాడా పుం

భేష్ - శావాశ ! अव्यं

భోక్తృవ్యము - खाने योग्य విం

భోగము - सुख-भोग ; ऐश पుం ;

భోగవిలాసము - ऐयाशी स्त్రీం ;

భోగ లాంసుడు - विषयासक्त,

ऐयाश पుం

భోగి - सौंप, राजा, शौकीन, विलासी,

ऐयाश పుం ; —ంచుట - उपभोग

करना ; भोगना, संभोग करना सं ;

—ని - भोगिनी, रखैल स्त్రీం

భోగ్యము - भोगने योग्य, स्वादिष्ट విం

భోజనము - भोजन, खाना పుం

భోరున - मूसलधार ; ज़ोर से अव्यं

భౌతికము - भौतिक, सांसारिक విం

భ్ర

భ్రమ - भ्रम, अज्ञान పుం ; गलती,

गलत धारणा, लालसा स्త్రీం ; —

పడుట - भ्रम हो जाना, गलती

करना, भूल करना ; मोहित होना

अं ; —పెట్టుట - ललचाना,

आशा दिलाना सं

భ్రమించుట - भटकना, भ्रमित होना

अं, गलती करना सं

భ్రష్టుడు - पतित, भ्रष्ट विं

భ్రాంతి - చూ. భ్రమ

భ్రాత - भाई పుం

భ్రాతృస్నేహము - भाईचारा, भाई

का प्यार विं

మ

మంకు - हठी, जिद्दी, मूर्ख विं ; —

తనము - हठ పుం

మంకెన - झावा పుం ; —చెట్టు -

बंधूक, दुपहरिया పుం

మంగచెట్టు - मैत పుం

మంగల, మంగలి - नाई, हजाम पुं ;

—కత్తి - क्षुरिका స్త్రీం, उत्तरा

పుం ; —పని - हजामत స్త్రీం ; —

పిట్ట - भरद्वाज, अवाबील పుం ;

—పొడి - किसवत స్త్రీం

మంగలము - लोहँड़ा, बड़ा कड़ाह పుం

మంగళ - पार्वती స్త్రీం ; —ము -

शुभ, कल्याण పుం ; शुभ, भला

విం ; —సూత్రము - मंगलसूत्र

పుం ; —హారతి - आरती స్త్రీం

మంగి - नाई పుం

మంగు, మంగుడు - चकत्ता పుం

మంచము - खाट, चारपाई స్త్రీం,

(చిన్నది) ఖటోలా పుం ; — అల్లు
 వాడు - ఖటబునా పుం ; — కాళ్ళ
 కట్టు - పేతానా పుం ; — కాళ్ళ
 కట్టువాడు - ఆనచన స్త్రీం : —
 కోడు - గోడ్రా పుం
 మంచి - అచ్ఛా, భలా, నేక, సుందర
 విం ; — తనము - అచ్ఛాదే,
 భలాదే, నేకీ పుం ; — డి - స్వే !
 ఠీక ! అవ్యం ; అచ్ఛా విం ; —
 వాడు - భలా ఆదమీ, సజన
 పుం ; — గంధము - చందన పుం ;
 — నీళ్ళు - పీనే కా పానీ, మీఠా
 పానీ పుం ; — నూనె - మీఠా తేల
 పుం ; — ముత్యము - మోతీ పుం
 మంచీయ, మంచె - మచాన, మంచ పుం
 మంచు - ఆస స్త్రీం, పాలా పుం ;
 పొగ — కుహసా, కుహరా పుం ;
 — గడ్డ - బర్ఫీ స్త్రీం, (కురియునది)
 హిమ పుం ; — పడుట - ఆస
 గిరనా, పాలా పడనా అం ; —
 బిందువులు - హిమకణ, తుహిన పుం
 మంజరి - కలీ స్త్రీం, గులదస్తా పుం
 మంజుష్ట - మంజీఠ స్త్రీం
 మంజూరు - స్వీకృత విం, మంజూరీ,
 స్వీకృతి స్త్రీం
 మంట - జ్వాలా, లపట, జలన, ఇచ్చీ
 స్త్రీం ; క్రోధ పుం ; — పెట్టుట -
 (శరీరము) జలనా అం, జలానా
 సం ; — తేమట - ధవళనా అం
 మంటనూనె - మిఠ్ఠీ కా తేల పుం .

మండ - టహనీ, డాలీ స్త్రీం, తవా పుం
 మండనము - సజావట్ స్త్రీం, ఆభూషణ
 పుం
 మండపము - మండప, మంఠప, చందోవా పుం
 మండలము - మండల, ఘెరా, తల్లా,
 వృత్త ; జిలా ; ప్రదేశ ; సమూహ పుం ;
 గోల వస్తు స్త్రీం
 మండలి - మండల, సమూహ పుం, మండలి
 స్త్రీం (Board)
 మండించుట - జలానా ; చిదానా సం
 మండి - బడీ దూకాన, యోక దూకాన స్త్రీం
 మండిపడుట - ఆగా వబూలా హో జానా
 అం
 మండుట - బలనా, జలనా, దహకనా
 అం
 మండుతుండ - చిలచిలాతీ ధూప్ స్త్రీం
 మండువా - చందోవా, మండప పుం ; —
 తోగలి - చౌక, ఆంగన పుం
 మండువేసవి - నిదావ పుం
 మండ - (ఫసల కీ వాలొ కీ) రాశి
 స్త్రీం
 మండ్రగబ్బ - కాలా విచ్ఛూ పుం
 మంతనము - మంత్రణా, గుప్త సలాహ స్త్రీం
 మంతు - బడప్పన పుం
 మంత్రము - జాదూటోనా, మంత్ర-జంఠ,
 ఉపాయ పుం, యోజనా స్త్రీం
 మంత్రకాడు - జాదూగర, టోనహార పుం
 మంత్రకత్తె - జాదూగరనీ, టోనహాదీ స్త్రీం
 మంత్రసాని - ధాయ స్త్రీం
 మంత్రీ - మంత్రి, సచివ, వజీర పుం
 మంత్రించిన - అభిమంత్రిత విం

మంత్రించుట - జాడ-టోనా करना ;
 మంత్ర క్షీకనా సంత్ర
 మందము - ధీమా ; సుస్త, మంద, మోటా,
 టెండా వింత, సుస్తీ ; మంది ; వద-
 హజ్మీ స్త్రీంత
 మంద - కుండ, గల్లా, రేవడ పుంత
 మందలించుట - సావధాన करना,
 చేతనా సంత్ర
 మందలింపు - చేతావనీ స్త్రీంత
 మందసము - మంజూషా, పెటీ స్త్రీంత
 మంతాగ్ని - వదహజ్మీ, మందాగ్ని స్త్రీంత
 మంది - లోగ, (కరీ) ఆదమీ పుంత ;
 మీడ స్త్రీంత
 మందరము - ధర, నివాస, మందిర పుంత
 మందు - దవా, ఔషధ, (పాపాకి
 మె) వారూద స్త్రీంత ; —చీటి -
 నుస్వా పుంత ; —లమ్మవాడు -
 దవాఫరోశ పుంత ; —గుండు సా
 మాసు - గోలా-వారూద స్త్రీంత
 మంపు - నశా, తేద్రాలస పుంత, కుమారీ
 స్త్రీంత ; —గొనుట - క్షేపనా,
 (అక్షిం పర) కుమారీ త్తానా సంత్ర
 మకమకలాడుట - క్షుంధలా హోనా,
 మంద హోనా అంత్ర
 మకరందము - మకరంద, పుష్పరస పుంత
 మకరిక - కపొలొ పర తిలక-రచనా,
 మకరికా స్త్రీంత
 మకాము - మకామ, పడ్రావ పుంత
 మకిలి - గందగి, మేల స్త్రీంత
 మకురము - ఆహనా పుంత

మకుటము - ముకుట పుంత
 మకురుతనము - జిద స్త్రీంత, హఠ పుంత
 మక్కజొన్న - మక్కా పుంత, మకరీ స్త్రీంత
 మక్కికి మక్కి - డూ-వ-డూ, నకల స్త్రీంత
 మక్కుట - క్షుంధలా పడ జానా,
 కాంతిహీన హోనా అంత్ర
 మక్కు - గందగి స్త్రీంత
 మక్కువ - ప్రేమ, ప్యార పుంత, లాలసా,
 చాహ స్త్రీంత
 మక్తా - పడ్డా ; ఠేకా పుంత ; —దారు -
 పడ్డాధారి, ఠేకేదార పుంత
 మఖము - యజ్ఞ పుంత
 మగ - నర, మరద వింత ; —కనము -
 మదానగి స్త్రీంత, పుంసత్వ పుంత
 మగటిమి - మదానగి స్త్రీంత, సాహస,
 పౌరూప పుంత
 మగడు - పతి, క్షావిద పుంత
 మగనాలు - సుహాగిన, వివాహితా స్త్రీంత
 మగుడించుట - రొకనా, లొటానా సంత్ర
 మగుడుట - రుకనా, లొటనా, ముడనా అంత్ర
 మగ్గము - కరణా పుంత
 మగ్గుట - క్షుంధ, పకనా, గలనా అంత్ర
 మచ్చిక - లాడ-ప్యార, అనురాగ పుంత ;
 —చే యుట - లాడ-ప్యార
 దిక్షానా, పాలతూ కరనా సంత్ర ; —
 జంతువు - పాలతూ జానవర పుంత ;
 —పడుట - పాలతూ వననా అంత్ర
 మచ్చ - (చుక్క) దాగ, చిహ్న, (కళం
 కము)దాగ, కలంక పుంత ; —పడిన-
 కలంకిత వింత ; —తేలి - నిష్కలంక,

శుద్ధ విం; —మాయుట - నామో-
 నిశాన మిట జానా అం
 మచ్చరము - ద్దేష పుం, దీర్ఘా స్త్రీం
 మచ్చ - నమనా పుం, వానగి స్త్రీం;
 (అటక) పరశ్చత్తీ స్త్రీం; —
 మందు - వశీకరణ చూర్ణ పుం;—
 చూచుట - కసౌటీ పర కసనా అం;
 —కత్తి - గొడ్డాసా పుం
 మజిలీ - పడ్రావ పుం, ఒక దిన కీ
 యాత్రా స్త్రీం
 మజ్జ - మజా స్త్రీం, గూదా పుం
 మజ్జనము - స్నాన పుం
 మజ్జిగ - మడ్డా పుం, తాత స్త్రీం
 మజా - జాయకా, స్వాద, మజా పుం
 మజాకూరు - మజ్జకూర, ఉత్త విం
 మజ్జారి - మజ్జదూరి స్త్రీం, కిరాయా పుం
 మజ్జారు - మజ్జదూర, కులీ పుం
 మటమటలాడుట - చిలచిలనా,
 ధధకనా, జలనా అం
 మటు మాయ మగుట - అచానక
 గాయబ్బో జానా అం
 మట్ట - తాడ కీ టహనీ స్త్రీం, ఠీక విం
 మట్టమక్కాహ్మము - ఠీక దోపహర,
 మధ్యాహ్న పుం
 మట్టము - సమతల పుం, ఘట్యా విం;
 —చేయుట - సమతల వనానా సం;
 మట్టగించుట - కమ కరనా, ఘటనా
 సం; —గిలుట - ఘటనా అం
 మట్టనము - తొట, కమ, తంగ విం

మట్టి - ధూల, మిట్టి స్త్రీం; —కూజా -
 సురాహి స్త్రీం; —గడ్డ - డేలా,
 లోట పుం;—తైలము - పెట్రోల పుం
 మట్టు - సీమా, ఇద, మాత్రా, తీవ్రతా
 స్త్రీం, సీమిత, కమ విం; —కు -
 తక అవ్యం, (ఎంతమట్టుకు -కహొ
 తక)—బుద్ధి - మూర్ఖ, వేవకూఫ్ విం;
 —కా - సీమా కే మీతర, మర్యాదా
 సే అవ్యం; —పెట్టుట - దవానా,
 కాబు మే లానా సం
 మట్ట - తల్లా, అనవట పుం
 మఠము - మఠ పుం
 మఠాధిపతి - మఠాధీశ పుం
 మడక - జుతా हुआ హల పుం
 మడగుట - జుకనా, ముదనా అం
 మడచుట - మోడనా, తహ కరనా సం
 మడత - మోడ, తహ స్త్రీం;—పెట్టుట -
 తహ కరనా సం; —బండు - కులాబా
 పుం
 మడమ - ఁడ్డి స్త్రీం
 మడి - క్షేత పుం, శుద్ధ వస్త్ర పుం; —
 పవిత్రతా స్త్రీం;—సంచి - కనీయా
 రేశమీ యేలీ స్త్రీం
 మడియించుట - నష్ట కరనా, మార
 డాలనా సం
 మడియుట - నాశ హోనా, మర జానా అం
 మడుగు - కుండ, తాలాబ్, సరోవర;
 (హుకము) మన పుం; గునా విం
 మడుపు - తహ స్త్రీం; అకు—బీడా పుం
 మడ్డి - కిడ్డ పుం, తలతట, గందగి

స్త్రీం, గండా, మంద, ఉజ్జ్వ విం;—
 తనము - మూలతా, మందతా స్త్రీం
 మణి - రత్న, హీరా, శ్రేష్ఠ పుం
 మణిబంధము - కలాई స్త్రీం, పట్టుచా
 పుం
 మణిమాల - మణిమాలా స్త్రీం, దంత-
 క్షత పుం
 మతము - అభిప్రాయ, విచార, విశ్వాస,
 ధర్మ పుం, రాయ స్త్రీం
 మతలబు - మతలబ, ఉద్దేశ్య పుం
 మతాబు - మహతాబీ స్త్రీం
 మతి - బుద్ధి, సమజ్ఞ, ధారణా, స్మరణ-
 శక్తి స్త్రీం, వివేక పుం;—
 చెడుట - మతి భ్రష్ట होना; —
 చెడిన - పాగల, మతిభ్రష్ట విం
 మతించుట - (కా) ఆదరం करना;
 మూల్య లగనా సం
 మతింపు - మూల్యాంకన, అండాజ్ఞా పుం
 మత్తము - మదహోశ, మూర్ఖ విం
 మత్తగజము - మస్త హాథీ పుం
 మత్తిల్లుట - మదమస్త होना అం
 మత్తు - మాదకతా స్త్రీం, నశా, కేఫ
 పుం; —మందు - నశిలీ దవా
 స్త్రీం; —దు - మస్త, పాగల విం
 మథించుట - ఆలోచితం करना సం
 మథితము - మథిత, ఆలోచిత విం
 మదనము - ధర్తూ పుం, మాదక విం
 మదనగింజలు - తీసి, అలసి స్త్రీం
 మదము - చర్బీ, మస్తీ స్త్రీం, నశా,
 హర్ష, ధమక, అమిమాన పుం

మణి - మన, చిత్త పుం
 మడించుట - మోటా होना, మదమస్త
 होना అం
 మదురు - ఉష్ణిష్ఠ పుం, పగడీ స్త్రీం
 మద్దతు - మదద, కుమక, సహాయతా స్త్రీం
 మద్ది - సాల పుం
 మద్దెల - మదల పుం
 మద్యము - మద్య పుం, శరావ స్త్రీం
 మద్యనిషేధము - శరాబవర్జి స్త్రీం
 మధుమేహము - మధుమేహ, ప్రమేహ పుం
 మధురము - మధుర, మీఠా, జ్ఞానకేదార
 విం; —గ మాటలాడు - మిథ-
 భాషి, మిఠ-బోలా విం
 మధువనము - పుష్ప వాటికా స్త్రీం
 మధువు - మధు, శుద్ధ పుం
 మధ్య - మధ్య నాథికా, కిశోరి స్త్రీం;
 బీచమే అవ్యం; —న - బీచ మే,
 దరమియాన అవ్యం; —ము - మధ్య
 భాగ, కేంద్ర పుం, కమర స్త్రీం;
 మేళలా, బీచ కా విం
 మధ్యవర్తి - మధ్యస్థ పుం
 మధ్యాహ్నము - దోహర పుం
 మన - అపనా, హమారా సర్వం
 మననము - మనన, చింతన, విచార పుం
 మనము - హమ సర్వం
 మనవి - నివేదన పుం, వినతి స్త్రీం;
 —చేయుట - అర్జీ करना, వినతి
 करना, నివేదన करना సం
 మనసఠ - అక్రమంద, వివేకా విం
 మనసాఠ - జీ-జ్ఞాన సే అవ్యం

మనస్కరించుట - మన లగనా, అచ్ఛా
 లగనా, పసంద ఆనా అం
 మనస్తాపము - మన-మృతావ పుం ;
 గ్లాని, అప్రసన్నతా స్త్రీం
 మనస్వి - అక్లమేద, వివేకి, దృఢ విం
 మనస్సాక్షి - అంతరాత్మా స్త్రీం
 మనస్సు - మన, చిత్త, హృదయ పుం,
 మజ్జీ, చాహ స్త్రీం
 మనికట్టు - కలార్జీ స్త్రీం
 మనికి - అస్థిత్వ, నివాస పుం
 మనియార్జరు - ధనాదేశ పుం ; —
 కమీషన్ - మనీఆర్డర్-ఫీస్ స్త్రీం
 మనిషి - మనుష్య, ఆదమీ పుం
 మనీష - సమజ్ఞ, బుద్ధి స్త్రీం
 మనీషి - విద్వాన్, పండిత పుం
 మను - మిట్టి, జమీన్ స్త్రీం ; నివాస,
 అస్థిత్వ పుం
 మనుట - జీవిత రహనా, బరతనా,
 టికనా, టికాక హోనా అం
 మనుగుట - మరనా అం
 మనుగడ - జీవన్, గుజారా పుం
 మనుగుడుపులు - గౌనా పుం, వివాహ
 కే అంత మే హోనెవాలా ఒక రస్మ
 జిసమే వధూ కే ఘర మే వర కా
 సత్కార హోతా హై ।
 మనుమడు - (పాత్రుడు) పోతా,
 (దాత్రుడు) నాతా పుం
 మనుమరాలు - పోతీ, నాతిన స్త్రీం
 మనుము - వివాహ-సంబంధ పుం
 మనువర్తి - జీవికా, జీవన్యాపన-
 ఖర్చు పుం

తే. ద్వి. కో—15

మనువు - వివాహ-సంబంధ ; మను పుం,
 జీవికా స్త్రీం, స్వయంవర, పతి,
 నర్తన; మన (తొల) పుం
 మనుష్యుడు - మనుష్య, ఆదమీ పుం
 మనోజ్ఞము - మనోహర, సుందర విం
 మనోరథము - ఇచ్ఛా స్త్రీం
 మనోరమము - మనోహర, మనోరమ విం
 మన్నన - ఆదర, సమ్మాన్ పుం
 మన్ని - జీవన్ పుం, జిందగి స్త్రీం
 మన్నించుట - మాననా, (కా) ఆదర
 కరనా ; (కీ) పరవాహ కరనా ; క్షమా
 కరనా సం
 మన్నింపు - మాన్, ఆదర పుం ; క్షమా,
 మాఫీ స్త్రీం
 మన్నిక - టికాకపన, ఆదర పుం
 మన్ను - మిట్టి స్త్రీం
 మన్నుట - టికాక హోనా, టికనా అం
 మన్నెము - జంగలీ ప్రదేశ, పహాడీ
 ప్రదేశ పుం
 మన్మథుడు - మన్మథ, కామదేవ పుం
 మన్లరు - గలేబంద పుం
 మబ్బు - బాదల, మేఘ, అంధకార, ధుళి-
 లాపన పుం, అస్పృశతా స్త్రీం ; —
 కమ్మట - బాదల ఉమడనా, (కమ్మ
 లకు) ఆళ్లొ కే సామనె అంఘెరా తా
 జానా అం
 మమకారము - మమత్వ, అహంకార పుం ;
 —తేని - నిర్మమ విం
 మమత - మోహ, స్నేహ పుం
 మమ్ము - శిక్షావాత పుం, హమే సర్వం

మర - పేచ, యంత్ర పుం; కల స్త్రీం;—

బందు - కబ్జా పుం

మరకశము - మరకత, పన్నా పుం

మరగుట - ఆది హోనా, (కా)

అభ్యస్త హోనా అం

మరణము - మృత్యు, మౌత స్త్రీం

మరణిడ - మృత్యు దండ పుం

మరణించుట - మర జానా అం

మరతోలు - పేచకశ పుం (Screw driver)

మరపుట - ఆదత డలవానా సం

మరల - ఫిర, వాద, దువారా అవ్యం ;

—బడుట - ముడనా అం, విద్రోహ

కరనా సం

మరలించుట - లొటనా, రద్దీ కరనా,

ముడనా సం

మరలుట - లొటనా, ముడనా అం

మరాటి - మరహటా, మహరాష్ట్రీ పుం

మరి - ద్వీతీయ వార స్త్రీం ; —యు -

ఐర అవ్యం

మరు - లొటనీ, ద్వీతీయ విం

మరులు - ప్రేమ పుం ; లాలసా స్త్రీం ;

—కొనుట - (సే) ప్రేమ కరనా

సం ; —కొల్పుట - భుజనా, మోహ

లెనా సం

మరువము - మరువక పుం

మర్తము - పూరా, చుకతా విం

మర్త్యము - మర్త్య విం, మూలక పుం

మర్తనము - మర్దన, మలనా పుం ;

కుచలాహట్ ; మాలిషా స్త్రీం

మర్దించుట - మలనా, పీసనా, కుచలానా,

(బడలు) మాలిషా కరనా సం

మర్మము - రహస్య, మర్మ, మేద పుం,

నాస్తిక జగహ్ స్త్రీం

మర్మ - గహరా యా గంభీర ఆదమీ పుం

మర్మాద - ఆదర, సమ్మాన పుం,

ఇజ్జత స్త్రీం ; —గల - శిష్ట,

సమ్మ విం

మలక - దాగ పుం

మలదలు - (భార్యసోదరి) సాలీ ;

(భర్తసోదరి) ననద, (తమ్ముని

భార్య) దేవరనీ ; (మేనత్తకూ

తురు) కుక్కెరి వహన, (మేనమామ

కూతురు) మమేరి వహన స్త్రీం

మలది - (భర్త తమ్ముడు) దేవ,

(భార్యసోదరుడు) సాలా, (మేనత్త

కొమారుడు) కుక్కెరా భాదీ, (మేన

మామ కుమారుడు) మమేరా భాదీపుం

మలపు - విస్మృతి, మూల స్త్రీం

మలచిపోవుట - మూల జానా అం ;

—మలపించుట - మూలనా సం

మలల - ఫిర, పున ; దువారా విం

మలి - ఫిర తో, తబ తో, ఐర మీ,

వాద అవ్యం ; —మలి - అకసర,

ఐర మీ, వార-వార అవ్యం ; —

యు - ఐర, ఫిర అవ్యం ; —

యొకడు ; యొకటి - ఐర ఒక,

ద్వీతీయ సర్వం

మలు - ద్వీతీయ విం ; —నాడు -

ద్వీతీయ దిన పుం ; —మాట -

ద్వీతీయ వాత స్త్రీం

మఱుగు - ఆడ, ఆట స్త్రీ, పరదా
 పుం, త్రిపా ద్విం ; — గా -
 త్రిపకర, ఆట మే, ఆడ మే అవ్యం ;
 — దొడ్డి - పాఖానా పుం ; —
 పడుట - ఆట మే హొ జానా, గాయవ
 హొ జానా అం ; — పఱచుట -
 త్రిపానా, గాయవ కరనా సం
 మఱుగుట - ఉవలనా అం
 మఱుకువ - విస్మృతి స్త్రీం
 మఱుమోత - గుజ, ప్రతిధ్వని స్త్రీం
 మఱుసటి - దూసరా విం
 మఱ్ఱి - బరగద, వట పుం
 మఱ - పహాడ, పర్వత పుం
 మఱచుట - ఖోదనా, కాటనా, నక్కాసి
 కరనా, (రాళ్ళు) బీననా సం
 మఱము - మల పుం, విష్టా, గందగి
 స్త్రీం ; మఱబంధము, బద్ధకము -
 కణ్ణ, మలావరోధ పుం
 మఱయిక - సేర స్త్రీం, భ్రమణ పుం
 మఱమా - ముల్మా, మరహ్మ పుం
 మఱినము - గదా, మలిన విం
 మలు - దూసరా, బాద కా విం
 మలుపు, మలుము - మోడ, భుమావ పుం
 మల్లయుద్ధము - కుశ్తీ స్త్రీం
 మల్లజాల - అఖాడా పుం
 మల్లలు - చమెలీ, మల్లికా స్త్రీం
 మల్లు - మలమల పుం
 మల్లుడు - మల్ల, పహలవాన పుం
 మశగ - గోదామ పుం, యోక బిక్రీ కీ
 దుకాన స్త్రీం

మశ్శి - దుబారా, ఫిర సే అవ్యం
 మశకము - మచ్చర పుం
 మశూచికము - చెచక, శీతలా స్త్రీం ;
 మశూచికపు మచ్చలు - చెచక
 కే దాగ పుం, మశూచికపు మచ్చ
 లుగల - చెచకరు విం
 మసక - ఘృతలాపన పుం, అస్పృతా ;
 మంద దృష్టి స్త్రీం
 మసలుట, మసలు | దేరి కరనా, టాలనా,
 కానుట | ఆగా-పీఠా కరనా,
 సుస్తీ సే సమయ కాటనా సం
 మసాల - మసాలా పుం ; — దినుసులు-
 కిరనా, మసాలా పుం
 మసి - కాజల పుం, కాలిఖ ; స్వాహీ ;
 కాలిమా స్త్రీం ; — బుడ్డి - దవాత
 స్త్రీం
 మసీదు - మసజిద స్త్రీం
 మసోదా - మసవిదా పుం
 మస్తిష్కము - మస్తిష్క ; దిమాగ పుం
 మస్తు - ప్రాచుర్య పుం, సమృద్ధి, స్త్రీం
 మహజరు - ప్రార్థనా-పత్ర పుం, అజీ స్త్రీం
 మహతి - మహాన విం
 మహత్తరము - అధికతర విం
 మహత్తు - మహత్వ పుం, మహత్తా స్త్రీం
 మహనీయుడు - మహాన, ఆదరణీయ,
 పూజ్య విం
 మహసూలు - ఫసల స్త్రీం ; మహసల పుం
 మహాదేవి - రానీ, సంభ్రాంత మహిలా స్త్రీం
 మహాలయము - పితృ-పక్ష పుం
 మహిమ - మహిమా, శ్రేష్ఠతా, గరీమా,
 మవ్యతా స్త్రీం, ప్రతాప, బద్ధప్యన పుం

మహిషము - మేసా పుం
 మాంగల్యము - శుభ, మంగలసూత్ర పుం
 మాండలికము - ప్రాదేశిక విం
 మాంద్యము - సుస్తి, డిలాయ్ లీం
 మాంసము - మౌస, గోస్త పుం
 మాంసాహారి - మౌస-భక్షి పుం
 మాఁకు - పెడ పుం
 మాఁగాయ - ఆమ కా అచార పుం
 మాఁగుట - పకనా అం
 మాఁటుకొనుట - ఘోసనా అం
 మాటుమడగుట - శాంతి అం
 మనసాన అం
 మాఁడు - బులసన లీం, బులసా అం
 పుం ; —ట - బులస జానా, బులకర
 కాలా అం
 మాఁడు - బులసనా సం
 మాఁడము - రాజ్య పుం
 మాఁడి - తర-భూమి లీం
 మాఁజి - భూతపూర్వ విం
 మాట - వాత, భావన లీం, శబ్ద,
 కథన, వాదా, భావన, విషయ పుం,
 సలాహ, ఆశా లీం ; —
 ఇచ్చుట - వాదా కరనా సం ; —
 ఎత్తుట - వాత లెడనా సం ; —
 కారి - తర్క కరనా, వాగ్విర పుం ;
 —ఎగురగొట్టుట - వాత ఉడనా
 సం ; —గలవాడు - ప్రతిష్ఠిత
 విం ; —చెడిపోవుట - వాత
 కాలి జానా ; వాత విగడ జానా
 అం ; —చెల్లుట, జరుగుట - వాత

చలనా అం ; —తిరుగుట -
 మరకనా ; వాత పలకనా సం ; —
 దక్కుట - వాత రహ జానా, వాదా
 పూర్ణ అం ; —దక్కించు
 కొనుట - వాదా పూర్ణ కరనా సం ;
 —పట్టుకొనుట - తర్క కరనా సం ;
 —మాటకు - వాత వాత మే అం ;
 —మాటకట్టుకొనుట - గిరహ
 వాఁవ లెనా సం ; వోట మాట
 వెడలకుండుట - ముఠ్ఠా సే వాత నీ
 నీకలనా అం ; —లో చిక్కించు
 కొనుట - వాత మే ఘోసనా అం ;
 —లతో సంహార పెట్టుట - వాత
 మే కులనా సం ; —సాగుట -
 వాత చలనా అం ; —లు తినుట -
 గాలి కాలా సం ; —పోవుట -
 కాల నష్ట అం ; తలతోకలేని
 —వె-సిర-పేర కి వాత లీం ;
 కడపటి — ఆఖరి వాత లీం ;
 అంతిమ నిశ్చయ పుం ; అంతమాట !
 - ఆప మీ కేసి వాత కరనా !
 యిదే కేసి వాత ! ఎక్కడిమాట !
 యిదే కేసి వాత ! (వాక్య)
 వేయిమాట తల ? వాత కరనా !
 మంచిమాట లాడుట - మీటి వాత
 కరనా, అనునయ-వినియ కరనా సం ;
 తియ్యని మాటలు చెప్పుట -
 చికినీ చుప్పడి వాత కరనా సం ;
 —లాడుట - వాత కరనా, వాత-
 చీత కరనా, బోలనా, భాషణ కరనా

సం ; —లమారి - వాతూని,
 వాచాల విం
 మాటు - ఆచ్ఛాదన, ఘాత పుం ;
 ఆట, ఆడ స్త్రీం ; —పడుట -
 గాయబ్బు - అం ; —వేయుట
 (పాత్రకు) - పొజనా సం
 మాడ - ఒక సిక్కి పుం ; —పట్టు -
 బ్రహ్మ రంధ్ర పుం
 మాడ్చు, మాడుచు - కులసానా,
 జ్ఞానా సం
 మాడికమ్మ - మానిక పుం
 మాత - మో ; గో —గాయ స్త్రీం ; మాతా
 పితలు - మో-వాప పుం ; మాతా
 మహి - నాని స్త్రీం ; మాతా
 మహిగృహము - ననిహల పుం ;
 మాతామహుడు - నానా పుం
 మాతులుడు - మామా పుం
 మాతృక - మాతా స్త్రీం, మూలధార పుం
 మాత్ర - గోలి స్త్రీం, పరిమాణ పుం
 మాత్రము - సిక్కి, మాత్ర అవ్యం
 మాదకము - మాదక, నశిలి విం
 మాదిగ - చమార పుం
 మాదిరి - క్రిస్మ స్త్రీం, నమూనా పుం
 మాధిఫలము - విజౌరీ నీవ్ పుం
 మాధుకరము - మధుకరీ స్త్రీం
 మాధుర్యము - మిఠాస స్త్రీం
 మాధ్యమిక - మేళలా, మాధ్యమిక విం
 మాధ్యస్థము - బీచ-బచావ పుం,
 తదస్థతా స్త్రీం
 మానసియము - ఆదరణీయ విం

మానభంగము - అపమాన, మాన-భంగ
 పుం, వేదజ్ఞతీ స్త్రీం
 మానము - ఇజ్జత, లాజ స్త్రీం, మాన,
 ఆత్మ-సమ్మాన పుం ; —కాపా
 దుట - లాజ రక్షనా సం
 మానపుడు - మనుష్య, మానవ పుం
 మానిషసుపు - ఇడ హల్దీ స్త్రీం
 మాను - పెడ పుం
 మానుట - బంద కరనా ; తొడ దేనా
 సం, (పుండు) బర జానా, అచ్ఛా
 దో జానా అం
 మానుచుట } బంద కరనా, కుడనా ;
 మానుపుట } అచ్ఛా కరనా సం
 మానుష్యము - మానవ-స్వభావ,
 మానవ-గుణ పుం ; నిర్మానుష్యము-
 అజ్ఞానా విం
 మాన్యుడు - మాననీయ, పూజ్య విం
 మాపు - సంచా, శామ, రాత స్త్రీం
 మాపుట - గందా కరనా ; మిఠానా సం
 మామ - (భార్యతండ్రి ; భర్తతండ్రి)
 సమర, (తల్లిసోదరుడు) మామా,
 (మేనత్తభర్త) పూపా పుం
 మామిడి - ఆమ పుం ; —కాయ -
 కచ్చా ఆమ పుం ; —పింఠ -
 అబియా స్త్రీం
 మామూలు - ఆచార పుం, రీతి స్త్రీం
 మాయ - మాయా ; (గర్భము) ఆవల
 స్త్రీం, తల, (గారడి) జాదూ పుం ;
 —దారి - తల, ధోలె బాజ పుం ;
 —ము - గాయబ్బు విం

मायुष - गंदा हो जाना ; नष्ट हो जाना अ०

मारामु - गुर, भेद, संताप पु० ;

—चैयुष - तंग करना; सताना;

मचलना स०

मारिषत्तुन - की मार्फत स्त्री०

मारुतमु - पवन पु०, हवा स्त्री०

मारुषेरमु - खुदरा विक्री स्त्री० ;

—चैयुषादु - खुदरा व्यापारी पु०

मारुम्रोगुष - गूँजना, प्रतिध्वनित होना अ०

मारैदु - बेल पु०

मारुगुल - अंक पु० ; —पीलु -

अंक-पत्र पु०

मारुगुलु - मंडी स्त्री०, बाज़ार पु०

मारुगुमु - मार्ग, रास्ता ; साधन पु०

मारुगुष - बदलना, तबदील करना, परिवर्तन करना स०

मारुगुषुष - विनिमय करना ;

(चैयुष) भुनाना, (चैलुष)

रेज़गारी लेना स०

मारुगुषमु - मार्जन, धोना पु०

मारुगुष - (Margin) हाशिया पु०

मारुगुषमु - मृदुता, कोमलता स्त्री०

मारुगुष - तबदीली स्त्री०, परिवर्तन,

रूप-भेद पु० Modification -

मारुगुषादुष - विरोध करना, इनकार करना, झगड़ा करना स०

मावु - विनिमय ; जवाब पु०

वापसी, बार स्त्री० ; कमावु -

अब की बार, इस बार अव्य० ;

—गा - के बदले, के एवज़ में

अव्य० ; —ल - बदलना, (चैलु

ल) चलना, (चैलु) भुनना ;

नष्ट होना अ० ; —ल - विमाता,

सौतेली माँ स्त्री० ; —ल -

बदली, तबदीली स्त्री० ; —ल -

अदला-बदला होना अ० ; —

ल - दूसरी शादी स्त्री० ;

—ल - जवाब, उत्तर पु० ;

—ल - बिना कुछ कहे, बिना

मुँह खोले अव्य० ; —ल -

गूँज, प्रतिध्वनि स्त्री०

माल - फूलों का हार पु०, पंक्ति

स्त्री०, (लाल) चंडाल, डोम,

अछूत पु०, —ल - गुराव,

डोम काग़ा पु० —ल - कदन्न,

खराब खाना पु० ; —ल -

अश्लील बातें, गाली-गलौज़ स्त्री० ;

—ल - डोमनी स्त्री०

माली - बाग़वान, माली पु०

मालिक - फूलमाला, पंक्ति स्त्री०

मालिन्यमु गंदगी, मलिनता स्त्री०

मालिष - लाड़ ; परिचय ; -मल्लह

पु०

मालिष - घोड़े की मालिश स्त्री०

मालिषमु - फूल-माला स्त्री०

मावषु - गद्दा पु०

मावषुषादु } महावत, हाथीवान

मावषुषु } पु० ; —ल -

लाला पु०

మాషము - (మినుములు) ఉరద ;
 (చూకము) మాషా పుం
 మాసము - మాస, మహి నా పుం
 మాసి - గందగి స్త్రీం
 మాసిక - రఫ్ పుం
 మాసికము - మాసిక విం, మాసిక
 శ్రాద్ధ పుం
 మాహాత్మ్యము - మహిమా స్త్రీం
 మింగుట - నిగలనా, దృఢపనా సం
 మించు - అతిక్రమణ, ఉల్లంఘన, ప్రకాశ
 ఆధిక్య పుం, విజలీ, అధికతా
 స్త్రీం
 మించుదల - బద్ధతీ, వృద్ధి స్త్రీం,
 ఉల్లంఘన, అతిక్రమణ పుం
 మిండ - మహాన, బడ్డా విం ; —
 గాదు - ఉప-పతి పుం
 మిక్కిలి - బహుత, అధిక, అత్యంత విం
 మిగత - బాకీ, బచత స్త్రీం, శిష్య పుం
 మిగిలించుట } బచానా, అలగ రఖనా
 మిగులుచుట } సం
 మిగిలిన - శిష్య, బచా దుఆ విం
 మిగులబెట్టుట - బచా లెనా సం
 మిటకరించుట - మఠకానా, తాకనా సం
 మిటమిటలాడుట - ఉల్లనా, అక-
 డనా అం
 మిటారము - సౌందర్య పుం
 మిట్ట - టీలా పుం, పహాడీ స్త్రీం
 మిట్టమధ్యాహ్నము - హాజరా స్త్రీం
 మిట్టిపడుట - ఉల్ల-కూద కరనా, ధమండ్
 సే ఫూలనా, అకడనా సం

మిఠాయి - మిఠాई స్త్రీం, మిఠాన పుం ;
 — వాడు - హలవాई పుం
 మిడిగుడ్లు - ఉభరీ దుई ఔళ్ల స్త్రీం
 మిడిమేలపు - ధమండ్, అకడనాజ్జి విం
 మిడిమేలము - ధమండ్ పుం, అకడ స్త్రీం
 మిడిసిపడుట - ఇఠలానా అం, ధమండ్
 దిఖానా సం ; మిడిసిపాటు -
 ఇఠలాహ్ట స్త్రీం, ధమండ్ పుం
 మిడుకుట - కుదనా, దుఖడా రోనా అం
 మిడుత - టిట్టి స్త్రీం ; — అదందు -
 టిట్టి దల పుం
 మిణకరించుట - ములములానా, టిమ-
 టిమానా అం
 మిణుకు - చమక, టిమిటాహ్ట, శిల-
 మిల స్త్రీం ; — మిణుకుమనుట
 టిమిటానా, శిలమిలానా అం
 మిణుగులు - చినగారి స్త్రీం ; —
 పురుగు - జుగున్ పుం
 మితకాధ్యంతరం - చరోత్తరీ విం
 మితకాపి - మితభాషి, కమసలున విం
 మితము - సీమా, మర్యాదా స్త్రీం,
 సీమిత, పరిమిత విం
 మితి - సీమా, అవధి స్త్రీం ; — తేనె,
 మితిమీరిన - అమిత, బేహద, అసీమ
 విం ; జ్య—రేఖాగణిత పుం
 మిత్తి - మౌత, మృత్యు స్త్రీం ; — క
 మిట్టి స్త్రీం
 మిత్రుడు - మిత్ర, దోస్త పుం
 మిథునము - మిథున, జొడ పుం
 మిథ్య - అదృశికా, అటారి స్త్రీం

मिनमिनलाडुल - चमकना, चम-
चमाना अ०

मिनह - कमी, छूट स्त्री०, के सिवाय
अव्य० ; —युं० - कम
करना, छूट देना, अलग करना,
छोड़ देना स०

मिनिहयुं० - छूट स्त्री०

मिनुष - उड़द का वि० ; —पप्पु -
उड़द की दाल स्त्री०

मिनुमुल - उड़द पु०

मिन्नु - उत्तम, श्रेष्ठ वि०

मिन्नु - आकाश, आसमान पु० ; —
मुन्नु - भूम्याकाश पु० ; —

वाक - आकाशगंगा स्त्री०

मिम्मू - तुमको, तुम्हें, आपको सर्व०

मि०० - मीरासी, बपौती स्त्री०

मिरियमु - काली मिर्च स्त्री०

मि००० - मिर्च स्त्री०

मिरुमिल्लु - चेकाचौंध, तिलमिलाहट
स्त्री० ; —गो० - चौंधियाना,
तिलमिलाना अ०

मिळ्ळु - ऊँचा वि०, ऊँची भूमि स्त्री०

मि०० - शिलमिल, झकझक
स्त्री० ; —लाडुल - शिलमिलाना,
झकझकाना अ०

मि००० - चम्मच पु०

मि०० - मिश्रित, मिला हुआ वि० ;
—चैयुल - मिलाना स०

मि० - बहाना, मिस पु०

मिनमिन - चमक-दमक स्त्री० ; —

लाडुल - चमकना, चमचमाना
अ०

मि०० - चमक स्त्री०, चमकीला,
तेज वि०

मि - आपका, तुम्हारा सर्व० ; ऊपर
का वि०

मि०० - मलाई स्त्री०

मि०० - ऊपरी टाँग स्त्री०

मि०० - कोहनी और हाथ के
बीच का भाग पु०

मि०० - के बाद, पर अव्य०

मि०० - ऊपर का, बाद का, पर,
भावी वि०

मि०० - सतह स्त्री०, ऊपरी भाग पु०,
—मि०० - इसके अलावा,
बल्कि, तुरा यह कि अव्य०

मि० - कल स्त्री०, अरगला पु०

मि०० - ठुमकारना, बजाना स०

मि०० - मध्य तरंग स्त्री०

मिनमु - मछली, मीन स्त्री० ; मि०

मि० - मीन पप्पी स्त्री०
(fishery)

मिनमु - मूँछ स्त्री० ; —वप्पु -

मसैं भीगना अ० ; —मि०

मि० - मूँछों पर ताँव
देना स० ; नु० - मस स्त्री०

मु०० - नथ स्त्री०

मु०० - अग्र भाग पु०

मु०० - पैर का ऊपरी भाग पु०

मु०० - आँगन, प्रौंगण पु०

ముంగిస - నేవలా పుం
 ముంగురులు - ట్టలీ, అలక పుం
 ముంచుట - డువోనా, గోతా దేనా సం
 ముంజీ, ముంజె - తాడ కే కచ్చె
 ఫల కా గూదా పుం
 ముంజూరు - ఉజ్జా పుం
 ముండ - విధవా; వేశ్యా, రవేల,
 రండి లీం; —మోపి - బేవా,
 విధవా లీం; —మోయట -
 బేవా హోనా అం; —లమారి -
 రండివాజ్జ విం
 ముండనము - ముండన పుం, హజ్జామత
 లీం
 ముండ్లకంచె - కేటిలా వాడూ పుం
 ముండ్లతంత - కేటిదార తార పుం
 ముండ్లపంది - సాహీ పుం
 ముండ్లపొడ - కేటిలీ ఖాడీ లీం
 ముంత - పురవా, కుల్హడ పుం
 ముంతమామిడి - కాజు పుం
 ముందట, ముందర - కే సామనె,
 సామనె, ఆగె అవ్యం
 ముందటి - ఆగె కా, పహలే కా విం
 ముందు - పహలా, ఆగె కా విం, —
 కు - ఆగె అవ్యం; —గా - పహలే
 అవ్యం; —అలోచనగలవాడు -
 ఆగమ సోచీ విం
 ముకుటము - ముకుట, తాజ్జ పుం
 ముకుళింపుట - ముకులిత హోనా; బంద
 హోనా అం
 ముక్కు - టుకడా పుం; ఒక ఆధ

వాత లీం; —లు ముక్కలు
 అగుట - చకనా చూర హోనా అం;
 —డూలు - చరమా పుం
 ముక్కలు - నయ లీం
 ముక్కాని - తీన పేసె పుం
 ముక్కలిపీట - తిపాడీ లీం
 ముక్కలు - తీన చోయడీ లీం
 ముక్కిడి - నకటా విం
 ముక్కు - నాక, నాసికా; (పక్షి)
 చొంచ లీం; (పాతల) టోటా పుం;
 —కుట్టుట - నాథనా సం; —
 కురుపు - నాకడా పుం; —చీమిడి
 కారుట - నాక బహనా అం; —
 త్రాడు - నకేల లీం; —పొడి -
 ముగ్గనీ, నాస లీం; —పొగు -
 నయ లీం; —రంధ్రము - నయనా
 పుం; —డూలము - బొసా పుం;
 —పుడక - బేసర పుం; —కు
 సూటిగ పొపువాడు - నాక కీ
 సీధ చలనెవాలా పుం; చప్పిడి -
 చపటి నాక లీం; —తో మాట్లా
 డుట - మినమినానా అం
 ముక్కుట - కరాహనా, కలకర
 దవానా సం
 ముక్కొణము - త్రికోణ, త్రిభుజ పుం
 ముక్కొపి - తునుక మిజ్జాజీ, నకచడా,
 గుస్తేల విం
 ముక్తనరు - ముక్తసర, సేషెప పుం
 ముక్తాయంపు - అంతిమ భాగ, ఉప-
 సహార పుం

ముక్తి - గంగాగతి, ముక్తి, స్వతంత్రతా
 స్త్రీం, ఊటకారా పుం

ముక్తుడు - ముక్త, జీవన్ముక్త పుం

ముఖము - చేహరా, ముహ్; ఆరంభ పుం;

— చూచుట - ముహ్ తాకనా సం ;

— తిప్పకొనుట - ముహ్ ఫేరనా,

ముహ్ మోడనా సం ; — ముడుచు

కొనుట - ముహ్ సికోడనా ; — వాడి

పోవుట - ముహ్ ఉతర జానా, ముహ్ ఫక్

పడ జానా అం ; — చిన్నపుచ్చ

కొనిపోవుట - అపనా-సా ముహ్ లెకర

జానా అం ; ముఖవర్చస్సు - రంగ-

రూప పుం, శకల-సూరత స్త్రీం, ముఖ

స్తుతి - క్షుశామద, శ్చుతి తారీఫ్

స్త్రీం ; — మీద కత్తివేస్తే నెత్తురు

తేదు - కాటొ తొ క్షన్ నహీ (వాక్య)

ముఖముఖ - ఆమనె-సామనె, సమక్ష
 అవ్యం

ముఖ్యము - ముఖ్య విం ; — గా -

ప్రధానతయా, ముఖ్యతః, ఖాసకర

అవ్యం

ముఖ్యుడు - ముఖియా, నేతా పుం

ముగించుట - సమాప్త కరనా, క్షతమ

కరనా, పూర కరనా సం

ముగింపు - సమాప్తి, పూర్తి స్త్రీం

ముగియుట - క్షతమ హోనా, సమాప్త

హోనా ; పూర హోనా ; క్షీత జానా అం

ముగ్గజెట్టుట - పకనా, గదరా కరనా

సం

ముగ్గు - చీక పుం ; — పెట్టుట -

చీక పూరనా సం

ముగ్గుట - పకనా, సడనా అం

ముగ్గత - మోహ, మోలాపన పుం,

మోహకతా, మనోశతా స్త్రీం

ముగ్గుడు - మోహిత, ముగ్ధ ; మోలా విం

ముచ్చి, ముచ్చి - చితేరా, రంగరేజ,

జిల్దసాజ్ పుం

ముచ్చిచ్చు - త్రేతాగ్ని స్త్రీం

ముచ్చి బంగారము - వరక, మునహలా

పత్తర పుం

ముచ్చిలిపాటు ఉఱ్ఱాడై స్త్రీం

ముచ్చె - జూతా పుం

ముచ్చట - సేస్మరణ, కవ్యాన పుం ;

కావ-కీత ; కాహ ; సుందరతా స్త్రీం ;

సుందర, మనోశ విం ; — పడుట -

అభిలాషా కరనా, కాహనా సం ;

లడ్డూ హోనా అం ; — తీర్చుట - మన

రఖనా, కాహ పూర కరనా సం ;

— తాడుట (ముచ్చటించుట) -

గాప-శప కరనా, కావ-కీత కరనా ;

జ్ఞిక కరనా సం

ముచ్చు - చోర, డాక్ పుం ; —

ప్రాద్దు - ఆధీ-రాత స్త్రీం

ముజ్జగము - తీనో లోక పుం

ముజరా - బడ్రా, మజరా పుం

ముట్టజెప్పుట - సొప్పనా, దేనా సం

ముట్టిడి - ఘేరా, ముహాసరా, హమలా పుం ;

— చేయుట (ముట్టిడించుట) -

ఘేర లేనా, హమలా కరనా సం

ముట్టించుట - క్షులానా ; సొప్పనా ;

సులగానా, లగానా సం

ముట్టు - స్పర్శ; మాసిక ధర్మ, రజ పుం;
 —ట - చూనా, స్పర్శ కరనా;
 (పాము) కాట ఖానా, డేసనా;
 (లేఖ) పట్టచనా అం, పానా సం;
 —కొనుట - చూ లెనా; హమలా
 కరనా సం

ముట్ట - (పక్షి) చోచ, (ఁంక)
 గుఠలీ స్త్రీం

ముఠా - గుడ్డ, సమూహ, దల పుం

ముడి - గాఠ, (వెంట్రుకలు) శిఖా,
 చోటి స్త్రీం, జూడా పుం;—సరకు -
 కచ్చా మాల పుం; —వేయుట -
 గాఠ లగానా, జూడా బాంధనా సం;
 —పోక - కచ్చి సుపారి స్త్రీం;
 —పడుట - గాఠ పడ జానా,
 ఉలఱనా అం

ముడుచుట - బంధ కరనా; మోడనా;
 (పూలు) గొంతునా, ఫిరోనా సం;
 —ముడుచుకొనుట - సిక్కుడనా,
 బంధ హోనా, (చలికి) ఠిఠుర జానా
 అం, పూలు—గొంతు లెనా, ఫిరో
 లెనా అం

ముడుత (గుడ్డ) - తడ, (శరీరము)
 కుర్రీ, సిక్కుడనా స్త్రీం; —లు పడు
 ట - కుర్రీయో పడనా అం; —
 వేయుట - తడ కరనా సం

ముడుపు - రుపయే కీ యేలీ; మనోతీ స్త్రీం
 ముడ్డి - గుదా స్త్రీం

ముఠక - గాఢా, మోటా, కురదరా, విం
 ముఠవ్వ - పర-దాదీ బూదీ, స్త్రీం

ముఠాత - పర-దాదా పుం

ముఠ్ఠపుచ్చిప్ప - సీపీ స్త్రీం

ముఠ్ఠము - మోతీ పుం

ముఠ్ఠదువ - సుహాగిన, సుమంగలీ స్త్రీం

ముదము - హర్ష, మోద, ఆనంద పుం

ముదముద - హిచక స్త్రీం, సందేహ పుం

ముదలకించుట - విరోధ కరనా, రోకనా;
 ప్రశ్న కరనా సం

ముడి - బుధాపా పుం, బుధా విం; —

తనము, —మి - బుధాపా పుం; —

యుట - బుధా హోనా అం

ముదురు - పక్కా, పకా హుఆ విం; —

ట - పకనా, బడనా అం

ముద్గరము - హ్యోడా పుం, గదా స్త్రీం

ముద్గ - కౌర, గ్రాస, పిండ పుం

ముద్గరాలు - ముగ్ధా, మోలీ యువతీ స్త్రీం

ముద్గాయి - అపరాధీ, ముద్దాలెహ,
 ప్రతివాదీ పుం

ముద్గాడుట } చూమనా, బోసా లెనా సం
 ముద్గిడుట }

ముద్దు - చుంబన; లాడ, ఆకర్షణ
 పుం, సుందరతా, శోమా; ముద్రా స్త్రీం;
 ఆకర్షక, మోహక విం; —గుమ్మ -
 సుందరీ స్త్రీం; —టుంగరము -
 ముద్రాంకిత అంగూఠీ స్త్రీం

ముద్ర - మోహర, ముద్రా, రాజకీయ ముద్రా
 స్త్రీం, చిహ్న పుం; —ఁము -
 చూపాడీ స్త్రీం; —వేయుట - ముహర
 లగానా, చూప లగానా సం; —

ఁజూల - చూపా-ఖానా పుం;

—ఁ యంతము - చూపే కీ

కల స్త్రీం ; ముద్రించుట -
 చాపనా సం ; ముద్రితము - చాప
 దువా, అంకిత విం
 ముద్రిక - ముద్రాంకిత అంగూఠీ స్త్రీం
 మునగ - సహజన పుం
 మునసబు - (గ్రామము) పటెల ;
 (కోర్టు) ముసిఫ్ కోర్ట్ పుం
 ముని - ముని, సన్యాసి పుం
 మునికోల - అంకుశ పుం
 మునిగించుట - దుబొనా సం
 మునిచీకటి - బుటపుటా పుం
 మునిమాపు - సంద్యా కీ రోశనీ స్త్రీం
 మునిషి - ముఠీ, మునిమ పుం
 మునుగుట - గోతా లగానా సం,
 బ్రవనా, నష్ట హోనా అం
 మునుక - దువకీ స్త్రీం, గోతా పుం
 మునుకుట - దుఖి హోనా అం ; ఒక-
 ట్టిపి కర వాతే కరనా సం
 మునుపటి - పహలే కా అవ్యం
 మునుపు - పహలే, ప్రారంభ మే అవ్యం
 మునుము - పంక్తి, కతార స్త్రీం
 మునుమున్ను - సవసే పహలే అవ్యం
 మున్ను - ప్రాచీన కాల మే అవ్యం
 ముప్పాతిక - తీన చౌతాడీ విం
 ముప్పాపులా - పౌన స్వయా పుం
 ముప్పిరి - తీన పహ్లే కా, తిపలా విం
 ముప్ప - బుడాపా; కుతరా; దుర్మాగ్య పుం
 ముమూర్ష - మరనె కీ ఇచ్ఛా స్త్రీం
 ముమ్మడి - తిగునా విం, తీన బార
 అవ్యం ; —ంచుట - తిగునా హోనా
 అం

ముమ్మరము - తేజ, తీవ్రతా, అధికతా
 స్త్రీం, జోర పుం
 ముమ్మరించుట - తీవ్ర హోనా, తేజ
 హో జానా అం
 ముమ్మారు - తీన బార అవ్యం
 మురముర - గునగునాహట్ స్త్రీం
 మురి - దుకడా, గర్వ పుం
 మురికొనుట - కాటనా సం
 మురిపము - నాజనఖరా, హావ-భావ,
 గర్వ, టైలాపన, లాడ-ప్యార పుం
 మురియుట - ఫూలే న సమానా అం
 మురుగు - కంగన, కంకణ పుం
 ముఠికి - గందగి, అశుద్ధతా స్త్రీం
 ముఠుగుకాలువ - పనాలా పుం, మోరీ
 స్త్రీం
 ముఠుగుట - సడనా అం
 ములక - వృంతాక పుం
 ములాయిజా - ములాహజ్జా పుం, డిలాడీ
 స్త్రీం ; —చూపుట - ములాహజ్జా
 కరనా, లిహజ్జ కరనా సం
 ముఠికి - తీర పుం; కిల, మెల స్త్రీం
 ములుకోల - అరడీ స్త్రీం, పైనా పుం
 ముల్లంగి - మూలీ స్త్రీం ; అడవి—
 కకరోదా పుం
 ముల్ల - కాటా పుం, కిల స్త్రీం ;
 గడియారముతోని— కాటా పుం
 ముఠ - గఠరీ, గాఠ స్త్రీం, బడుఆ,
 ధన పుం
 ముళ్ళంత - కేటిలా తార పుం
 మువ్వ - బుఱ్ఱ పుం

ముష్కరుడు - జిహ్వ, హఠీ, ఉజ్జు విం
ముష్టి - ముక్తా పుం, ముఠీ స్త్రీం ; —
పెట్టుట - మీల దేనా సం ; —
యెత్తుకొనుట - మీల మొగతె
జీనా అం
ముసరుకొనుట - ముహుసరా కరనా, ఘెర
లేనా సం, (ఈగలు) బిలబిలనా,
మినమిననా అం
ముసలి - బూదా విం ; — తనము -
బుదాపా పుం
ముసాంబరము - ముసవర పుం
ముసింనుట - కరబా హోనా, విగడనా,
గిర జానా, నఘ హోనా అం
ముసిముసినపు - ముకురాహట్ స్త్రీం
ముసుగు - (తల) ధ్వజ, (పరుపు
మొ.) క్షోల, గిలాఫ పుం
ముసురు - కుడీ స్త్రీం ; — కప్పిన
రోజు - దుర్దిన పుం
ముస్తాబు - శృంగార పుం, సజ-ధజ
స్త్రీం ; — చేసికొనుట - సజ-ధజ
కే సాయ రహనా, బనా-తనా రహనా అం
ముహూర్తము - లగన, ముహూర్త పుం
మూఁక - మీడ స్త్రీం, సమూహ, కుండ పుం
మూఁగ - మూక, గొంగూ విం ; — డి -
గొంగూ విం ; — సంజ్ఞ - మూక-చెష్టా
స్త్రీం ; — వాడు మాటలాడుట -
గొంగూజానా అం
మూఁగుట - కుడనా హోనా, ఘెరనా అం
మూఁడుట - ఘటనా, అంత హోనా అం
మూఁడు - తీన విం ; — రట్లు -
తిగునా విం

మూఁత - డక్కున, డక్కునా పుం ; —
గలది - డక్కునదార విం
మూఁపు - కంధా పుం, పీఠ కా కుపరీ
భాగ పుం
మూఁపురము - కువడ, కకుడ పుం
మూట - మోట, గఠరీ స్త్రీం (నా
మాట మూటగట్టుకొనుము - మేరీ
వాత గొంఠ బొంఠ లో)
మూఁథత - మూఁతా, బేవకూఫీ స్త్రీం
మూఁథుడు - మూఁత, బేవకూఫ విం
మూఁతి - మొఠ పుం ; — ముడుచు
కొనుట - మొఠ బనానా, మొఠ
సికొడనా సం
మూఁతము - మూఁత, పేశాబ పుం
మూఁత వినర్జనము - లఘుశంకా స్త్రీం
మూఁదల - సబూత్ స్త్రీం
మూఁర - కిక్కు, హాథ పుం
మూఁయుట - డక్కునా, బంద కరనా,
క్షిపానా సం
మూఁకొనుట - మూఁతనా సం
మూఁథత - మూఁతా, బేవకూఫీ స్త్రీం
మూఁథుడు - మూఁత, మూఁత, బేవకూఫ విం
మూఁర (రోగము) - మిరగి, బేహోశి,
మూఁతా స్త్రీం ; అపరమార పుం ;
మూఁకొలుట - బేహోశ హోనా అం
మూఁకొ - మూఁత స్త్రీం ; ఆకార,
అవతార పుం ; మూఁకొ భవించుట -
మూఁత హోనా ; మూఁత రూప ధారణ కరనా ;
సాకార హోనా అం
మూఁ - కనా, కంఠ పుం ; మూఁ,
మూఁత విం ; — భవము - మూఁత,

యాతీ స్త్రీం ; — ము - జడ, మూల-
 ప్రతి స్త్రీం, మూల ఆధార పుం ; —
 గా - కే ద్వారా ; సే ; కీ సహాయతా
 సే అవ్యం ; — వ్యాధి - వవాసీర
 స్త్రీం ; మూలాధారము - ఆధార,
 ప్రధాన కారణ పుం
 మూలిక - జడీ-బూటీ స్త్రీం
 మూలుగుట - కరాహనా అం
 మూషకము - చూహ, మూసా పుం
 మూస - కుటాలి, ముఠా స్త్రీం, సాచా పుం
 మూసికొనుట - బంద్ హోనా అం,
 సోరు — జవీన బంద్ కరనా, మేహ
 బంద్ కరనా సం
 మృగము - జానవర, హిరణ ; మృగ పుం
 మృగశృంగ - మృగ మరీచికా స్త్రీం ;
 మృగనాభి మదము - కస్తూరీ
 స్త్రీం, మృగ - హిరణీ స్త్రీం
 మృగ్యము - ఖోజనె లాయక ; అన్వేష-
 ణీయ, అనుపస్థిత విం
 మృతము - మృత, ప్రాణహీన విం
 మృతి, మృత్యువు - మృత్యు స్త్రీం ; —
 నొందుట - (కీ) మృత్యు హోనా అం
 మృత్తిక - మిట్టి స్త్రీం
 మృదువు - క్రొమల, నరమ, ములాయమ విం
 మెండు - అధికతా, బహుతాయత స్త్రీం,
 ప్రాచుర్య పుం, అధిక, పర్యాప్త విం
 మెంతి - మేఘీ కా విం
 మెంతులు - మేఘీ స్త్రీం
 మెకము - జానవర ; మృగ, పశు పుం
 మెక మెకపడుట - గర్వ సే ఫూలనా అం

మెక్కుట - డింకర ఖానా ; ఖానా సం
 మెచ్చుట, మెచ్చుకొనుట - (కీ)
 ప్రశంసా కరనా ; (కో) దాద దేనా సం
 మెజారిటీ - బహుమత ; బాలిగపన పుం,
 వయస్కతా స్త్రీం
 మెటిక - చిత్తకన పుం ; — లు విర
 చుట - డేగలియా చిత్తకానా సం
 మెట్ట - కేచా స్థాన పుం, కుదకీ స్త్రీం ;
 — పైరు - కురక ఫసల స్త్రీం
 మెట్టినిల్లు - సమరాల పుం
 మెట్టు - సీదీ, శ్రేణి స్త్రీం
 మెట్ట - అనవర, విలియా పుం
 మెడ - గరదన స్త్రీం ; — పట్టి
 గెంటుట - గరదన మే హాథ దేనా
 సం ; — పట్టి - గరదనీ స్త్రీం ; —
 కంచె - గరదనీ స్త్రీం ; — పిసు
 కుట - గరదన మరొడనా సం
 మెతుకు - అన్న-కణ, దానా పుం
 మెత్త - గద్దీ స్త్రీం, గద్దా పుం ; నరమ
 విం ; — బడుట - నరమ హోనా
 అం, డీలా పడనా ; మాన లేనా సం ;
 — గా - ధీరే ధీరే, నమ్రతా సే,
 నరమీ సే, శాంతి సే అవ్యం ; —
 న - నరమీ, నమ్రతా, డిలాడీ స్త్రీం
 మెత్తుట - లగ్గానా, లీపనా పుం
 మెరడు - మగజ్జ, మస్తిష్క పుం
 మెదలించుట - హిలనా, డులనా,
 చలనా సం
 మెదలుట - హిలనా, చలనా, ధూమనా
 అం

మెదుగుట - పిసనా, చూర-చూర హో
జానా అం

మెదుపుట - పీసనా, కూటనా, చూర చూర
కరనా; శిక్షా దేనా సం

మెప్పించుట - ఖశ కరనా, వృత
కరనా; సంతోష దేనా సం

మెప్పించుకొనుట - ప్రశంసా పానా సం
మెప్పు - ప్రశంసా, సరాహనా స్త్రీం

మెయి - సే, కే కారణ అవ్యం; డంగ,
ప్రకార పుం; —కొనుట - స్వీకార

కరనా; మాన లేనా సం

మెరక - కుచ్చి జగహ; కుశ్శక్తి స్త్రీం;
—పల్లములు - కుచ్చి-నీచి జమీన

స్త్రీం

మెర మెరలాడుట - కిరకిరనా అం
మెలపించుట - చమకనా సం

మెలపు - చమక; విజలీ స్త్రీం

మెలయుట - చమకనా, కౌఠనా అం
మెలవడి } బద్ధతీ, పడుతా స్త్రీం, సాహస;

మెలవడి } జులూస పుం

మెలుగు - చికనాహట్, చమక, దమక,
ఆభా, కాంతి స్త్రీం; బేహతర,
శ్రేష్ఠతర విం; —పెట్టుట - రోగన
కరనా, చమకనా సం; —పెట్టిన-
రోగనీ విం

మెలకువ - జాగర్తి, సావధానీ స్త్రీం,
—కలిగిన - సావధాన, జాగరూక
విం

మెలగుట - బరతనా; ధూమనా అం,
ఆచరణ కరనా సం

మెలి, మెలిక - మోడ; ఐఠన; లపెట

స్త్రీం; బలపుం; —తిరిగిన - ఐఠా
हुआ, బల ఖాయా हुआ విం; —

లు తిరుగుట - బలఖానా సం,
ఐఠనా అం; —పెట్టుట - ఐఠనా;

మరోడనా సం

మెల్లకన్ను - తిరగి ఆళ్ల, ఐచ్చి
ఆళ్ల స్త్రీం

మెల్లగ - హీలే, ధీర అవ్యం

మెల్లన - మందతా, డిలై స్త్రీం; ధీర-
ధీర, మందగతి సే అవ్యం

మేక - (పొతు) వకరా పుం, (పెంటి)
వకరీ స్త్రీం; —పిల్ల - మెమనా పుం;

—పెంటిక - మెగనీ; డెండి స్త్రీం

మేడికట్ట }
మేడితోక } హల కీ ముఠ స్త్రీం

మేడిపాలు - కాశ్తకార కా హిస్సా పుం

మేత - చారా, రాతివ పుం, చరాగాహ
పుం, చరీ, చరవై స్త్రీం

మేకు - మేల, కీల స్త్రీం; —లు
కొట్టుట - కీలనా; మేల జడనా సం

మేఘము - మేఘ, వాడల పుం

మేచకము - కాలాపన పుం; కాలిమా
స్త్రీం, కాలా విం

మేజా - మేజా స్త్రీం; —ప్రాయరు -
దరాజు పుం

మేజావాడి - నాచ, నృత్య పుం

మేజోడు - మోజా పుం

మేడ - అడ్రాలికా, అడారి స్త్రీం;
కోటా పుం

మేడి - ఉడువర, గూలర పుం

మేదర, మేదరి - వసోర పుం
 మేదస్సు - మజ్జా, చర్మీ స్త్రీం
 మేదిని - పృథ్వీ, భూమి స్త్రీం
 మేఢావి - బుద్ధిమాన, మేధావీ విం
 మేనకోదలు - భానజీ ; భతీజీ స్త్రీం
 మేనత్త - ఫూఫీ ; మామీ స్త్రీం
 మేనకావ - కుకేరా భాई ; మమేరా
 భాई పుం
 మేనమామ - మామా పుం
 మేనల్లుడు - భానజా, భతీజా పుం
 మేనా - పాలకీ స్త్రీం
 మేను - శరీర పుం, దేహ స్త్రీం
 మేనేజరు - మేనేజర పుం
 మేపు - చారా పుం, ఛాస స్త్రీం ; —
 ట - చరానా, చారా దేనా సం
 మేయుట - చరనా సం
 మేర - సీమా, మర్యాదా ; దూరీ స్త్రీం ;
 నియమ ఆదేశ పుం ; —కు - కే
 అనుసార ; తక అవ్యం
 మేల - సభా స్త్రీం ; మేలా పుం
 మేలనము - మిలాప, మిశ్రణ పుం
 మేలిమి - శుద్ధ, బద్ధియా, శ్రేష్ఠ విం,
 ఖరా సోనా పుం
 మేలిముసుగు - ఛేష్ట ; ఉత్తరీయ పుం
 మేలు - శుభ, సుఖ, హిత, భాగ్య, లాభ
 పుం, భలాई స్త్రీం, భలా, హితకర,
 అచ్ఛా విం ; —కోరువాడు -
 హితేషి, ఖేరాఖ్వాహ పుం ; —రక
 ము - బద్ధియా, శ్రేష్ఠ విం
 మేలుకొనుట - జాగనా అం ; —

కొనియుండుట - జాగతే రహనా,
 జాగే రహనా అం ; —కొలుపు -
 ప్రభాతీ స్త్రీం ; —కొలుపుట -
 జగానా సం
 మేలుచేయి - శ్రేష్ఠ, బద్ధియా విం
 మేలు, మేలు - క్షూణ! శావాశ! అవ్యం
 మేళగాడు - వజ్రత్రీ, వజ్రనియా పుం
 మేళనము - సమ్మేలన పుం ; మేళ
 గించుట - మిలానా, జోడనా సం
 మేళము - వాజా పుం
 మేష్టరు - అధ్యాపక పుం
 మేష్ట్రీ - మిస్త్రి పుం
 మేహము - మేహ, సూజాక పుం
 మైకము - బేహోశీ స్త్రీం
 మైకొనుట - మాననా, స్వీకార కరనా
 సం
 మైత్రి - మిత్రతా, దోస్తి స్త్రీం
 మైదాపిండి - మేదా పుం
 మైదునము - రత్తి-కీడా స్త్రీం, మేథున
 పుం
 మైనము - మోమ పుం ; మైనపు గుడ్డ -
 మోమ జామా పుం ; మైనపు వత్తి -
 వత్తీ స్త్రీం
 మైనరు - నా-బాలిగ విం
 మైపుత - అంగరాగ, ఉవటన పుం
 మైమలపు - బేసుధి స్త్రీం
 మైల - గంధగి, ఛూత స్త్రీం ; —
 పడుట - అపవిత్ర హో జానా, ఛూత
 లగనా అం
 మైలు - మిల పుం

మైలుతు తము - తుత్య, తూతియా పుం

మొండి - అడ్యియల, జిద్దీ ; ట్టా,
 ఉద్దండ, ఫక్కడ విం ; —పట్టు -
 దురాగ్రహ, అనుచిత హఠ; —చేయుట -
 జిద్దీ కరనా సం, మచలనా అం ;
 —తేరుట - కుంఠిత హోనా, ధార హీన
 హోనా అం ; —వాదము - కుతర్క,
 వితేడావాద పుం

మొండెము - ధడ పుం, పెడ కా
తనా పుం

మొక్క - పొదా, అంకుర, కౌల పుం,
 ధార హీన విం; — పోపుట - కుంతిత
 హోనా, ధార హీన హోనా అం; —
 పడుట - పరాస్త హోనా అం; —
 పాటుట - రోపనా సం

మొక్కజొన్న - మక్కా పుం

मूक-रूप - रूप-रेखा स्त्री०, दुलिया
पु०

మొక్క - నమస్కార పుం, మనోతి,
 గానతా స్త్రీం; — కొమల -
 మనోతి మాననా అం; — బడి -
 మానతా, మనోతి స్త్రీం; — చెల్లిం
 చుల - మనోతి పరి కరనా సం

మొఖమలు - మఖమల స్త్రీ.

మొగ - సिरा, ప్రారంభ ; అంతిమ భాగ
పుం ; — కొనుట - సామనా కరనా
సం ; — డల - సామనె కా భాగ
పుం ; సామనె అవ్యం

మొగమాటము - ముఱ-మలాహజా పుం,
 శరమ-దుష్కరీ స్త్రీం; — చాపుట -
 మలాహజా కరనా, లిహజ కరనా స०

मैगलाय - मुगलों का वि०

मू० - केवा, केवड़ा पु०

మొగలిషనస - అనన్తాస పు०

મોગસાલ - બૈઠક સ્ત્રીં, દાલાન પું

మొగుడు - పతి, భర్తా పు.

మొగులు - బాదల, మేఘ, ఆకాశపు.

మొగ్గు - శుకావ, రుఖ పు०

మొగ్గుట - బ్రుకనా అం

మొటిమ - మౌనానా పుం. కృషి స్త్రీం

మొట్టమొదట - సబ్బు సే పడలే అవ్వం

મોટીકાય - ઠોંગ સ્ત્રી.

મોઢુલ - ઠોંગ મારના, ઠોંકના સં

మొత్తము - కల సారా జామా.

समस्त ग्रंथ जोह पा० :—

१०४ कल मिलाकर अन्त्य

మొద - కుల మిలికర అవ్వఁ
కొనుట నొకనా పద్యము కరనా

ಮಿತ್ರರು -
ನಿರತರು

ਪਾਟਨਾ ੨੦
੩੧ ੪ ੧੯੫੪ (ਸਿਰ) ਪੀਰ ਬੇਗ

ಮಟ್ಟಕ ಸುಬ - (ಸಿರ) ಪಾಟ ಲನಿ,
ಸೋಗ ಕುಲಗಾ ೨೦

रानी-कल्पना अ०
३१५६६११ गोरा दीक्षा अ०

ಮುಖ್ಯ - ರನಿ-ಶಾಕಿನಿ ಅಂ ;
 ಸುಖ್ಯ - ಸಿ

दुहाइया स्त्री०

મુદત - પહેલ, પ્રારંભ મ અવ્યં
સુચક - પહેલે આ પહેલાં નિ

मूढल - पहल का, पहला वि०

మొదలగు } ఆది, వగైరహ అవ్యం

మొదలైన) ...

మొదలు - ప్రారంభ, మూలధన, మూల పుం,

जड़; गुरुआति स्त्रा० ; स अव्य० ;

—कृ० - स, स लेकर अव्य० ;

— ಪಟ್ಟುಟ - ಶುರು करना, प्रारम्भ

करना स०

మొద్దు - కుండా, డ్డ పుం, డ్డ; ధార హీన; మూళ్, బుద్ధు విం ; — గా - సుస్తీ సే ; — పారిన - డ్డ, ధార హీన విం ; — పొపుట - డ్డ, హీన, ధార హీన హీనా అం మొన - నొక, సేనా స్త్రీం ; సెరా, ఆగె పుం, ఆఖిర, అంతిమ విం ; — కాదు - ముఖియా, చతుర పుం ; — కొనుట - శుక్ర హీనా అం ; — గల - నుకీలా, నొకదార విం మొన్న - పరసో అవ్యం ; — టి - పిల్లలా విం ; — ను - కుల్ల దిన పహలే, పరసో, ఉస దిన అవ్యం ; — మొన్న - హల హీ మే అవ్యం మొప్పె - జిద్దీ, డ్డ, మూళ్, అజ్జు విం మొయిలు - బాదల, ఆకాశ పుం మొరటు - అశిష్ట, అవినిత, అసమ్మ, జంగలీ విం ; — తనము - అశిష్ట, అసమ్మతా, అవినితి స్త్రీం మొరడు - చూ. మొద్దు మొరసు - కేకరీలీ మిడ్డీ, బజరీ స్త్రీం మొల - చీఖ, శికాయత, ఫరియాద స్త్రీం, విలాప పుం ; — పెట్టుట - ఫరియాద కరనా, విలాప కరనా అం ; — కు - మూళ్, జిద్దీ విం ; — మొల - సరసరాహ్ట స్త్రీం ; — మొల లాడుట - సరసరానా, కుడబుడనా అం మొలుగు - మొక్ స్త్రీం ; — ట - మొక్నా అం ; — డు - మొక్ స్త్రీం

మొల - కమర, కటి ; మెఖ, కీల స్త్రీం ; — నూలు, త్రాడు - కర-ధనీ స్త్రీం ; — సంచి - బసనీ స్త్రీం మొలక - పొధా, అంకుర పుం మొలకత్తుట - ఉగానా, కొపల నికలనా అం మొలపేయుట - బొనా, ఉగానా సం మొల్ల - కుంద పుం మొసలి - మగర పుం మొహరి - ముహర స్త్రీం ; సిక్కా పుం మొహరు - ముహర, తాప స్త్రీం మోకరించుట - బుటనో కే బల బేఠనా, బుటనె టెకనా సం మోకాలు - బుటనా పుం ; — చిప్ప - జాను ఫలక పుం మోచేయి - కొదనీ స్త్రీం మోత - వహన, డొనా, బొక్షా పుం ; — మోయువాడు - భారవాహక, మజ్జూర పుం మోడుట - లుబ పీటనా సం మోకు - రస్సా, వరహా పుం మోడుము - ముక్తి స్త్రీం, మోక్ష ; బుటకారా పుం మోచనము - ముక్తి స్త్రీం మోజు - శౌక పుం, లాలసా స్త్రీం మోట - మోట, చరసా పుం మోటు - చూ. మొరటు మోడి - డంగ, ప్రకార ; జాదు-టొనా పుం ; — వేయుట - జాదు-టొనా కరనా సం మోడు - కుండా పుం, అంబీ జగహ్ స్త్రీం

మోద్యుట - జొడనా ; బంధు కరనా స०
 మోతాదు - మోతాద, కురాక ;
 పరిమితి స్త్రీం, (మండు) — గా -
 సీమిత, పరిమిత వి०
 మోతుబరి - మాతవర, సచ్చా, విశ్వస-
 నీయ వి०

మోతుబరు - మాతవర వ్యక్తి పు०
 మోద - పాన కీ గడ్డి ; డోలీ స్త్రీం
 మోదము - హర్ష, మోద, ఆనంద పు०
 మోదుగ - పలాశ పు०
 మోపి - విధవా, వెవా స్త్రీం
 మోపు - గడ్డా, బోజా పు० ; తీవ్రతా
 స్త్రీం ; — ట - (బరుపు) లాదనా
 స० ; (నింద) (దోష) డాలనా ;
 (అపరాధము) లగానా, (అపా-
 రముపై) డెకనా స० ; — కొనుట -
 సహన కరనా, ఉఠానా స०

మోయుట - డోనా, వహన కరనా,
 ఉఠానా స०

మోర - థూతన, దీర్ఘ ముఖ పు०
 మోరటిచ్చెట్టు - ప్రియాల పు०
 మోరి - పనాలా పు०, మోరీ స్త్రీం
 మోవి - ఆఠ పు०

మోసము - తల, ధోలా పు०
 మోసగాడు - తలీ, ధోలెబాజు పు०
 మోసపుచ్చుట - తలనా, భ్రమ మే
 డాలనా, ములానా స०

మోసపోవుట - తలా జానా, భ్రమ మే
 పడనా అ०

మోసు - అంకుర, కోపల పు०

మోస్తరు - నమూనా ; ఆదర్శ పు० ;
 వానగి స్త్రీం ; కా జేసా వి०
 మోహనము - మోహక, చిత్తాకర్షక వి०
 మోహము - మోహ, భ్రమ, అజ్ఞాన పు० ;
 లాలసా, ఆసక్తి స్త్రీం
 మోహించుట - మోహ లెనా, మోహిత
 కరనా, ముగ్ధ కరనా స०

మోహితుడు - మోహిత, ముగ్ధ వి०
 మోహిని - మందరీ, మోహిని స్త్రీం
 మోద్యము - మృదతా ; ముగ్ధతా స్త్రీం
 మోసము - చుప్పీ స్త్రీం, మోస పు० ;
 — వహించుట - చుప్పీ సాధనా స०

మొగ్గుట - నష్ట హోనా, సడ జానా అ०
 మ్రాకు, మ్రాను - పెడ పు०
 మ్రింగుట - నిగలనా, హడపనా స०
 మ్రోగించుట - బజానా, జనజనానా,
 డనడనానా స०

మ్రోగుట - బజనా అ०
 మ్రోత - ధ్వని, గుంజ ; (నాటములు)
 జనజనాహట, (గంటలు) డనడన,
 (గజ్జలు, అందలు) జనక జనక,
 రునఱున ; (నగలు) జనక-మనక ;
 (వీణ) శంకార ; (ధనుస్సు) డంకార ;
 (తబలా) డనక స్త్రీం

మ్రోల - కే సామనె, కే సమక్ష అవ్య०
 మ్రోచ్చుడు - బర్రే, అనార్య, విదేశీ పు०

య

యంత్రము - యంత్ర, సాధన, జంతర,
 తావిజ పు०, కల, మశీన స్త్రీం

యంత్రశాల - కారఖానా పు०

యంత్రములు - మంత్ర-మగ్ధ కరనా ;
 కీలనా స०

యక్షగానము - గీత-ప్రబంధ కావ్య పు०

యక్ష - రాజయక్షమా, తపేదిక పు०

యజమానుడు - మాలిక, స్వామి, ప్రభు
 పు०; యజమానురాలు - మాలకిన,
 స్వామిని స్త్రీ०

యజ్ఞము - యజ్ఞ, హవన పు०

యజ్ఞోపవీతము - జనేక, యజ్ఞోపవీత
 పు०

యత్నము - యత్న, ఉద్యోగ పు०,
 కోశిశ స్త్రీ०; — చేయుట - (కీ)
 కోశిశ కరనా స०

యథావిధి - విధివత్, వాక్యదా అవ్య०

యథార్థము - సచాఢ్ స్త్రీ०

యథా - యథా, జేసే అవ్య०; —

శక్తి - భరసక, యథాశక్తి అవ్య०

యథేచ్ఛ - అపని జేసి ఇచ్ఛా,
 స్వతంత్రతా స్త్రీ०; — ము - మనమానా

అవ్య०, స్వతంత్రతా స్త్రీ०; —

ముగా - పరీక్ష; బే-రొక-టొక అవ్య०

యథేష్టము - ప్రచుర వి०

యథోచితము - యథాయోగ్య వి०

యదృవిష్టుడు - భాగ్యవాది పు०

యముడు - యమ పు०

యవగోధుమలు - గోధూ పు०

యవనిక - పరదా పు०, యవనికా స్త్రీ०

యవలు - జౌ పు०

యశస్వి - ప్రసిద్ధ, మశహూర వి०

యశము, యశస్సు - యశ పు०,
 కీర్తి, ప్రసిద్ధి స్త్రీ०

యష్టి - డేడా పు०, లకడీ స్త్రీ०

యుగళగీతము - యుగలగాన, దుగానా
 పు०

యౌగళ - కా, కే, కీ అవ్య०

యౌగళేమము - కుశల సమాచార
 పు०, ఖేరియత స్త్రీ०

యౌగము - (కూడిక) యోగ, (కల
 యక) మేల, మిశ్రాప, (అదృ
 స్టము) భాగ్య, యోగశాస్త్ర పు०,
 కిస్మత, జొడ స్త్రీ०

యౌగళాతి - భాగ్యవాన పు०

యౌగ - యోగి, ఆత్మజ్ఞాని పు०; —
 ని - యోగిని, జోగిన స్త్రీ०

యౌగ్యత - యోగ్యతా, సామర్థ్య,
 చతురతా, ఐమానదారి, పూజ్యతా స్త్రీ०

యౌగ్యము (సమర్థ, కుశల, ఉపయోగి,
 యౌగ్యుడు) (ఉచిత, యోగ్య వి०

యౌచన - విచార, సోచవిచార పు०;
 సలాహ స్త్రీ०

యౌచించుట - సోచ-విచార కరనా,
 సోచనా; సలాహ లేనా స०

యౌజన - మిలాప, మిలన పు०

యౌజనము - యోజన (చార కోస కి
 దూరి) పు०

యౌధుడు - యోధా, సैनिक పు०

యౌని - భగ పు०, యోని స్త్రీ०

యౌవనము - జవనీ స్త్రీ०

౪

రంకు - వ్యభిచార పు०; — మగడు -
 ఉపపతి, ధగడ, యార పు०; —

లాడి - లినాల, కులటా, ధగడీ స్త్రీ०

రంగము - युद्ध-क्षेत्र ; रंग मंच पु०
 రంగరించుట - मिलाना, घोलना स०
 రంగవల్లి - चौक पु०
 రంగశాల - नाटकशाला, नाट्यशाला
 స్త్రీం
 రంగాజీవుడు - रंगरेज ; अभिनेता पु०
 రంగు - रंग, वर्ण, प्रकाश पु०, काँति,
 चमक स्త్రీం ; — रंग - सुंदर
 ढंग से ; — వేయుట - रंगना,
 रंग लगाना ; — ల గల - रंगीन
 वि० ; — ల రంగుల - रंग-विरंग
 वि० ; — ల వేయుచాడు - रंग
 रेज, रंगसाज पु०
 రంజకుడు - रंजक, सुंदर वि० ;
 रंगरेज, रंगसाज पु०
 రంజనము - रंजन, रंगना पु०
 రంజని - नील पु०
 రంజించుట - प्रसन्न करना, खुश
 करना स०
 రండ - बेवा, विधवा स्త్రీం
 రంధ్రము - रंध्र, छेद, सुराख पु०
 రంధ్రాన్వేషణము - छिद्रान्वेषण,
 दोष निकालना पु०
 రంపము - చూ. అంపము आरा पु०
 రకము - किस्म स्త్రీం, प्रकार, भेद,
 तर्ज पु० ; రకరకముల - कई
 किस्म के, कई रंगों के, कई प्रकार
 के वि०
 రక్కసి - राक्षसी स्త్రీం
 రక్కసిడు - राक्षस पु०

రక్తము - खून, रक्त ; लाल रंग पु०,
 लाल ; अनुरक्त वि० ; रक्तकुसु
 मम्ము - रक्त प्रदर पु० ; रक्त
 चंदनम्ము - लाल चंदन पु० ;
 रक्तनाशम्ము - घमनी स्త్రీం ;
 रक्तपातम्ము - खून खराबी स्త్రీం ;
 కన్నులలోకి రక్తము దిగుట -
 आँखों में खून उतरना अ० ; —
 ఉడుకుట - खून उबलना अ० ;
 — పారుట - खून बहाना स०
 రక్తి - अनुरक्ति ; आसक्ति ; सुंदरता,
 श्रद्धा स्త్రీం ; आकर्षक पु० ; —
 కట్టుట - चित्ताकर्षक होना ;
 जमना अ०
 రక్ష - रक्षा स्త్రీం ; बचाव ; ताबीज़,
 जंतर पु० ; — వేయుట - दागना
 स० ; — రేఖ - ताबीज़ पु० ;
 — కుడు - रक्षक, पालनहार पु० ;
 — ణము - रक्षण ; पालन पु० ;
 రక్షించుట - (की) रक्षा करना,
 (का) पालन करना, रक्षितम्ము -
 रक्षित, सुरक्षित वि०
 రగిలించుట - सुलगाना, आग लगाना ;
 जलाना स०
 రగులుకొనుట }
 రగులుట } सुलगाना, जलना अ०
 రచన - रचना, बनावट स्త్రీం
 రచయిత - लेखक, रचयिता पु०
 రచించుట - लिखना, बनाना स०
 రచితము - रचित, लिखित वि०

రచ్య - आम सङ्क; अदालत स्त्री०;
झगड़ा; सभा-भवन पु०; —
कियुं - पंचायत करवाना,
झगड़े में फँसाना; सभा में लाना
स०; — चाबिडी - चौपाल पु०

రజతము - चाँदी स्त्री०

రజని - रात, रजनी स्त्री०; रजनी
चरुदु - निशाचर, चोर पु०

రజము - धूल स्त्री०, पुष्प-रज; रज,
रजोगुण पु०

రజస్సు, రజస్వల - रजस्वला, रज-
वती स्त्री०

రజ్జు, రజ్జు - रज्जु पु०, रस्सी स्त्री०

రజా - छुट्टी स्त्री०

రజాయి - रज़ाई स्त्री०

రట్టడి } మేద ఖొలనా స०, బదనామ పు०
రట్టు }

రణనము - रणन, वजना पु०

రణము - युद्ध, रण पु०, ध्वनि स्त्री०

రణభేరి - युद्ध भेरी स्त्री०

రతి - प्रेम, स्नेह, लालसा; संभोग पु०;
इच्छा; रति स्त्री०

రత్నము - रत्न, जवाहिर पु०, मणि
स्त्री०; రత్నకంబళి - कालीन स्त्री०,
गलीचा पु०; — ల వర్తకుడు -
जौहरी पु०

రద్ది - भीड़-भकड़; शोरगुल पु०

రద్దు - शोरगुल; निवारण, खंडन पु०;
— అగుట - रह होना अ०; —

అయిన - रह, खारिज वि०; —

చేయుట - रह करना, खारिज
करना स०

రప్పించుట - बुलवाना, मँगवाना स०

రప్పు - रफू पु०; — తీయుట -
रफू करना स०; — తీయుచాడు -
रफूगर पु०

రబ్బరు - रबड़ पु०

రభసము - वेग पु०, तेज़ी, तीव्रता,
उतावली, प्रचंडता स्त्री०

రమ - लक्ष्मी स्त्री०, सौंदर्य पु०,
सुंदर, प्रसन्न वि०

రమణి - सुंदरी, रमणी स्त्री०

రమణీయ - अभिराम, रमणीय वि०

రమణుడు - सुंदर आदमी, प्रेमी,
पति पु०

రమారమి - लगभग, करीब अव्य०

రమించుట - प्रसन्न होना; खेलना
अ०, रति क्रीड़ा करना, रमण
करना स०

రమ్యము - सुंदर, आकर्षक; रम्य वि०

రయము - तेज़ी, फुर्ती స్త్రీ०

రయిపు - किसान, काश्तकार पु०;
प्रजा स्त्री०

రవ - (మణి) हीरा; (మాక) दलिया,
कण, ज़र्रा पु०; — అడ్డు - सूजी
लाड़ पु०; — అంజ - ज़रा, थोड़ा
वि०, कण, ज़र्रा पु०

రవళించుట - आवाज़ करना स०,
ध्वनित होना, हिनहिनाना अ०

రవనెల్లా - मलमल स्त्री०, प्रेषण पु०

रवा - रवानगी ली०, प्रेषण पु०;
 — रवाना करना;
 भोजना स०
 रवा - चोली, आँगो ली०
 रवा - मुलायम पान पु०
 रवा - किरण ली०, प्रकाश पु०
 रवा - कस पु०; — रवा -
 कसी वि०
 रवा - भूमि; रसा; जीम ली०;
 रसातल पु०; — रवा -
 रसकपूर पु०; — रवा - सौंदर्य-
 प्रेम पु०, सहृदयता ली०, —
 रवा - सहृदय; काव्य-रसिक वि०
 रवा - अर्क, तार, जल, पारा,
 स्वाद, काव्यानेद, सौंदर्य पु०
 रवा - रसदार, रसीला वि०
 रवा - मज्जा किरकिरा
 होना, रंग में भंग होना अ०
 रवा - क्रीमिया ली०,
 रसायन पु०; — रवा -
 क्रीमियागर पु०
 रवा - जीम ली०, सीरा पु०; —
 रवा - आम्र; गन्ना पु०
 रवा - मवाद पु०, पीप, पीव ली०;
 — रवा - रसता ली०, छेलापन
 पु०
 रवा - रसीद, पावती ली०; —
 रवा - रसीद-बही ली०, ठेका
 रवा - रसीदी वि०
 रवा - रास्ता, मार्ग पु०

रवा - रसद, भोजन सामग्री ली०
 रवा - परिवहन, शुल्क; पासपोर्ट
 पु०; — रवा - डाक बंगला
 पु०; — रवा - राज मार्ग पु०
 रवा - रहस्य, भेद, गूढ़-तत्त्व
 पु०, गुप्त, छिपा वि०
 रवा - रहित, हीन वि०
 रवा - सुलगना अ०
 रवा - वसूल करना स०
 रवा - होनेवाला, होनहार,
 रवा - खानेवाला वि०
 रवा - आगमन पु०, पहुँच ली०;
 आये बिना अव्य०
 रवा - कोयला पु०
 रवा - तान ली०, राग, प्रेम,
 अनुराग, लाल रंग पु०
 रवा - ताँबा पु०, अनुरक्त वि०;
 — रवा - तंबाकू पु०
 रवा - मुहुआ पु०
 रवा - जहरबाद पु०
 रवा - क्षत्रिय, खत्री पु०
 रवा - मलना, कुचलना, रगड़ना
 स०
 रवा - रगड़ खाना स०
 रवा - राज्य का वि०; — रवा -
 राजनीतिक वि०; — रवा -
 — राजनीति ली०; — रवा -
 राजधानी ली०; — रवा -
 राजपथ पु०; — रवा - राजस्व
 पु० Revenue

రాజసము - రజోగుణ, అహంకార, గర్వ,
 క్రోధ పుం
 రాజీ - సహమతి స్త్రీం, సమశీతా పుం ;
 — నామా - త్యాగపత్ర, ఇస్తికా పుం
 రాజ్యము - రాజ్య, సామ్రాజ్య, శాసన,
 దేశ, ప్రదేశ, ప్రాంత పుం ; हुकूमत
 స్త్రీం ; రాజ్యతంత్రము - శాసన-
 నీతి స్త్రీం ; రాజ్యపాలకుడు -
 రాజ్యపాల పుం
 రాజు - శాసక, ప్రభు, చంద్రమా పుం
 రాట్నము - (నూలు) చరఖా, (బావి)
 రహ్త పుం, (పత్తి) ఆటనీ స్త్రీం
 రాణి - రానీ స్త్రీం ; — వాసము -
 రనవాస, అంతఃపుర పుం
 రాణించుట - శోభా దేనా సం,
 చమకనా అం
 రాతి - ప్రత్యర్థి కా విం ; — బండ -
 చట్రాన స్త్రీం ; — గుండ - పత్యర్థి
 కా కలెజా పుం ; — చిప్ప - అధియా
 పుం ; — నార - ఐస్టాస్ పుం ;
 — యుప్పు - సేదా నమక పుం
 రాత్రి - రాత్రీ స్త్రీం ; — దివము -
 రాత-దిన, హమేశా అవ్యం
 రాక్షాంతము - నిరూపిత సత్య పుం,
 రార స్త్రీం
 రాపాడుట - రగడనా, వీసనా సం
 రాపిడి, రాపుడు - రగడ స్త్రీం
 రాపులుగు - సారస, బగులా పుం
 రాబందు - గిద్ద, గీధ పుం
 రాబడి - ఆయ, ఆమదనీ స్త్రీం ; —
 పన్ను - ఆయ-కర పుం

రామచిలుక - తోతా, శుక పుం
 రామములక - టమాటర పుం
 రామరామ - రామ! రామ! తోవా-
 తోవా! అవ్యం
 రామి - న ఆనా పుం
 రాముని దాడి - బే-రోక టొక అవ్యం
 రాయంచ - రాజహస్ పుం
 రాయడు - రాజా, ప్రభు పుం
 రాయచారము - దౌత్య, సందేశ, సंधి-
 ప్రస్తావ పుం
 రాయపారి - రాజదూత, ఎలచీ పుం
 రాయసగాడు - అజీ-నవీస ; మునీష
 పుం
 రాయి - పత్యర్థి పుం ; — రప్పలు -
 కంకడ-పత్యర్థి పుం ; — చెక్కు
 వాడు - సంగతరాశి పుం
 రాయితి - రిఆయత స్త్రీం
 రాయుట - రగడనా, మలనా ; లగానా
 సం
 రాజాజు, రాచేడు - సమ్రాట్ పుం
 రాజగొట్టుట - గిర్రానా సం
 రాజపడుట - (అకులు) జ్వరనా ;
 (పొగరు) ఉద్బంధ హోనా ; అహంకార
 దిక్షానా సం ; రాజినది - టపకా,
 గిర్రా, జడ పుం
 రాలుట - సడనా, టపకనా అం
 రాలుడుపండు - టపకా పుం
 రావలసిన - ఆనె కా విం ; —
 ధనము - పావనా పుం
 రావించుట - బులానా, బులా మేజనా సం

రావిచెట్టు - పీపల పుం
 రాశి - డెరీ, రాశి స్త్రీం
 రాష్ట్రము - రాజ్య (State), ప్రాంత పుం
 రాష్ట్రీయము - ప్రాంతీయ, రాష్ట్రీయ విం
 రాసక్రీడ - రాస-లీలా స్త్రీం
 రాసి - చూ. రాశి; —పోయుట -
 డెరీ లగనా, అంబర లగనా సం
 రాహిత్యము - అభావ పుం, కమీ స్త్రీం
 రక్క - నక్షత్ర, తారా పుం
 రింగు - కడ్డి స్త్రీం; —రింగుమనుట -
 ఫడఫడనా సం
 రికార్డు - రికార్డు; కాగజ్జాత; అభి-
 లేఖ పుం
 రిక్తము - ఖాళీ, రిక్త విం
 రిజర్వుడు - ఆరక్షిత విం
 రిజర్వేషను - ఆరక్షణ పుం
 రిజర్వుఫండు - ప్రారక్షిత నిధి స్త్రీం
 రిటైరు అగుట - రిటైరు హోనా, నివృత్త
 హోనా అం
 రిత్త - ఖాళీ, ఊటా; వ్యర్థ విం; —
 పోపుట - బేకార హోనా అం
 రిబ్బను - మూబాఫ్ పుం
 రిమ్మ - సర ధూమనా, అక్షే చకరానా
 అం
 రిశిపు చేయుట - ట్రుటీ దేనా సం
 రివాజు - రివాజు, ఆచార పుం
 రిసీవరు - (Receiver) సంగ్రాహి పుం
 రిహార్సులు - పూర్వాభ్యాస పుం
 రీతి - పంధితి, రస్మ, ప్రథా- స్త్రీం,
 డేగా పుం

రుక్క, రుక్క - రుక్కా, పురజా పుం,
 చిడ్డి స్త్రీం
 రుగ్ధత - వీమారీ స్త్రీం, రోగ పుం
 రుచి - రుచి, కాంతి స్త్రీం, స్వాద
 పుం; —మట - స్వాదిష్ట హోనా,
 పసంద ఆనా, అచ్ఛా లగనా, భానా
 అం; —గల - స్వాదిష్ట, జాయకే-
 దార విం; —చూచుట - స్వాద
 లేనా, చలనా సం; —చూపుట -
 చలనా, మజా చలనా సం; —
 రము - రుచి, సుందర, కాంతియుక్త,
 స్వాదిష్ట విం
 రుజు - వీమారీ స్త్రీం, రోగ పుం
 రుజువు - సబూత, ప్రమాణ పుం; —
 చేయుట - సాబిత కరనా, ప్రమాణిత
 కరనా, సిద్ధ కరనా సం
 రుద్దుట - మలనా, రగడనా అం
 రుద్రభూమి - షమశాన, మరఘట పుం
 రుధిరము - రక్త, రక్త పుం
 రుద్ధము - అవరుద్ధ, రుకా దుబా విం
 రుబ్బుట - పీసనా సం; రుబ్బురోలు -
 చడ్డ పుం; రుబ్బిన పిండి - చౌరెటి
 స్త్రీం
 రుమాలు - రుమాల, సాఫా పుం
 రుప్య - పాడీ స్త్రీం
 రుప్పుట - ఫేకనా సం
 రుసుము - బడ్డా, శుల్క పుం, దలాలి
 స్త్రీం
 రూక - సిక్కా పుం; చవనీ స్త్రీం;
 —లు - సర్కారీ ధన, ధన పుం

रूढमु - खुरदरा ; कड़ा, रुखा वि०

रूढमु - निश्चित, प्रचलित वि०

रूढी - निश्चय पु० ; रुढि स्त्री० ;

— ग - ज़रूर, निश्चित रूप से
अव्य० ; — रैयु ढ - दृढ
बनाना ; स्थापित करना, सिद्ध
करना स०

रूढकल्प - रूपांकन पु० to design

रूढकमु - रूपक अलंकार ; नाटक
पु०

रूढदगुढ - नष्ट होना अ०

रूढदचुढ, रूढमापुढ - नामो-
निशान मिटाना स०

रूढवथि - सुंदरी, रूपवती स्त्री०

रूढाक्षिप - वेश्या पु०

रूढाय - रुपया पु०

रूढ - नियम, क़ायदा पु० ; लकीर
स्त्री० ; — कल्ल - रूलर Ruler पु०

रूढ - दो रास्ते पु०

रूढव - दूसरा, अन्य सर्व०

रूढ - पंख, पर ; दरवाज़ा पु०

रूढमास - सिकंदरा पु०

रूढुढ - बढ़ना, अधिक होना अ०

रूढ - भुजा स्त्री०, बाज़ु ; पक्षियों का
मल पु०

रूढिचुढ - दुगुना करना ; विरोध
करना ; दुहराना स०

रूढिचु - दुगुना वि०

रूढ - गुना वि०

रूढि - गाँव का पटेल, रेड्डी वंश पु०

रूढरूढ - फड़फड़ अव्य० ; —

मनुढ - भूख लगना अ०

रूढ - पलक स्त्री० ; — पाढ -

झपक स्त्री०, पल पु० ; — पाढ

ढ - झपकना अ० ; — पाढक

चाचुढ - टकटकी लगाकर

देखना स० ; — पाढुढ - पलक

लगाना स० ; — वेणुढकल -

वरौनी स्त्री०

रूढ - टहनी स्त्री०

रूढकलमु - किलक स्त्री०

रूढ - बेर पु०

रूढढ - उत्तेजित होना, गुस्से में
आना अ०

रूढ - (रूढ) टीन, पत्तर पु०, लोहे
की चद्दर, परत स्त्री०,

रूढ - (रूढ) लकीर, रेखा ; (चा०)
धारी स्त्री० ; रूढगळिथमु -

ज्यामिति स्त्री०, रेखागणित पु०

रूढ - काली मिट्टी स्त्री०

रूढीकळि - रतौंधी स्त्री० ; — ग०
वाढ - शक्कोर वि०

रूढमु - गोमय पु० ; पशुओं की
विष्टा स्त्री०

रूढिचु - धूलि-कण, अणु पु०

रूढिचु - शुक्र, वीर्य ; पारा पु०

रूढि - कल का, भावी, आनेवाला
वि० ; — ँढ - सवेरे की धूप स्त्री०

रूढ - कल, सबेरा अव्य० ; —
माचु - सुबह-शाम स्त्री०

రేయి - రాత, రాత్రి స్త్రీం
 రేయిండ - చాదనీ స్త్రీం
 రేఱ్ఱడు - చంద్ర పుం
 రేల - ఆరగవధ పుం
 రేవడు - ధోవీ పుం
 రేవగలు - రాత-దిన, అహ్నిశ అవ్యం
 రేవడి - చూ. రేగడ
 రేపు - ఘాట; బందరగాహ పుం; —
 కాపరి - ఘటవాई పుం; —బోయ-
 మల్లాహ పుం; —చాడు - ధోవీ పుం
 రేసు - హలకా విం, హలకాపన పుం;
 ప్రత్యోగితా, స్పర్ధా స్త్రీం, —
 గుడ్డ - రూమల పుం
 రైటరు - సునీమ పుం
 రైతు - కిషాన, కాశ్తకార పుం
 రైలు - రైల్వేగాడ్డీ స్త్రీం; —పెట్టె - రైల్
 కా డింబా పుం; —పట్టి, కమ్మి-
 రైల్వే కీ పటరీ స్త్రీం; —చార్జీ - రైల్-
 బాడ్డా, రైల్-కిరాయి పుం
 రైల్వే - రైల్ స్త్రీం; —రేసిడు -
 విల్డీ స్త్రీం
 రొండి - కమర స్త్రీం
 రొండు - దమా పుం
 రొంప - జుకామ పుం, సరదీ స్త్రీం
 రొంపి - కీచడ, దలదల పుం
 రొక్కము - నకడ పుం, రొకడ స్త్రీం
 రొమ్మ పురుగు - పిస్సు పుం
 రొట్టె - రోటీ స్త్రీం; —ల పెనము-
 తవా పుం; —లు అమ్మచాడు -
 నానబాई పుం

రొడ్డు - బాయ్ విం; —చేయి - బాయ్
 హాథ పుం
 రొడ - ధ్వని, మనమనాహ్ట స్త్రీం; —
 చేయుట - గొజ్జనా అం
 రొప్పుట - గరజనా; ఘుడకనా;
 చిల్లనా అం; భగనా సం
 రొమ్ము - తాతీ స్త్రీం, ద్విదయ; దిల;
 స్తన పుం; —కొట్టుకొనుట -
 తాతీ పీటనా సం
 రొయ్య - క్షింగా; త్రింగా పుం
 రొయ్య - రాఖ స్త్రీం
 రొల్లుట - బకవాస కరనా సం
 రొల్లుడు - బకవాస స్త్రీం, ప్రలాప పుం
 రొమ్మ - గడబడశాలా పుం, పరేశానీ
 స్త్రీం
 రోకటిబండ - తోటా మూసల పుం
 రోకలి - మూసల పుం
 రోజుట - హాఫనా అం
 రోజుడు - ప్రలాప పుం, బకవాస స్త్రీం
 రోజు - గందగి, ఘృణా, జుగుప్సా స్త్రీం;
 —గించుకొనుట - ఘృణా కరనా సం
 రోకము - నావ; నకడ-విక్రీ స్త్రీం
 రోగము - బీమారీ, వ్యాధి స్త్రీం
 రోగహరి - అమరూద, సఫేద కుమ్హడా,
 వేయ పుం
 రోగి - రోగి, బీమార విం
 రోచిస్సు - ప్రకాశ పుం, చమక స్త్రీం
 రోజాపుష్ప - గులాబ పుం
 రోజు - దిన, రోజు పుం, హర రోజు
 అవ్యం; —కు - ప్రతి దిన అవ్యం;

—వారు, వారి - हर रोज़, दिन-
 ब-दिन अव्यं, कच्ची-वही स्त्री० ;
 —లుమాటు-दिन फिरना अ० ;
 —బుక్కు - रोकड़ बही स्त्री०
 రోడ్డు - सड़क स्त्री० ; మెటలు —
 - पक्की सड़क स्त्री० ; గ్రామెలు
 —वजरी की सड़क स्त्री०
 రోదనము - रुदन, रोना, विलाप पु० ;
 —చేయుట - विलाप करना स०
 రోధము - बाधा, अड़चन स्त्री०
 రోధించుట - बाधा डालना, रोकना स०
 రోమంధము - जुगाली स्त्री०
 రోమము - रोम, रोआँ, बाल पु०
 రోమావళి - रोमावली, रोमराजी स्त्री०
 రోయుట - घृणा करना, नफ़रत
 करना स०, तंग आना अ०
 రోషము - क्रोध पु०, नाराज़ी स्त्री० ;
 రావు - सवार, घुड़सवार पु०
 రాద్రము - भयंकर, क्रोधी, क्रुद्ध,
 भीषण, प्रचंड वि०, क्रोध पु०
 రావము - भयंकर, प्रचंड वि०,
 रौरव नरक पु०
 అ
 అంకులరాట్నము - चक्र देनेवाला
 हिंडोला पु०
 అంత - రమానా, गर्जन पु० ; पुकार स्त्री०
 అంతిల్లుట - कुलकुलाना अ०
 అంతు - अस्पष्ट ध्वनि वि०
 అంపము - आरा, करौत पु०, (చిన్నది)
 करौती स्त्री० ; —కోతగాడు -

आराकश पु० ; —పొట్టు - बुरादा
 पु०
 అంపు - आवाज़ स्त्री०, उपद्रव,
 होहलड़, ऊधम पु०
 అక్కుట - नखियाना, खरोंचना,
 नोचना स०
 అట్టు - भंडा फोड़, तिरस्कार पु०
 అవిక - चोली, अँगिया स्त्री०
 అతియులి - छेनी, टाँकी स्त्री०
 టిక్క - चुमकार, पुचकार स्त्री०
 టెల్లు - नरकट, सरकंडा पु०
 టేడు - राजा, मालिक पु०
 టోలు - ओखली स्त्री०, ऊखल पु०
 ల
 లంక - टापू, डेल्टा ; सिंहलद्वीप पु०
 లంకణము - लंघन, उपवास पु०
 లంకించుట - जोड़ना, लगाना ;
 లంకించు కొనుట - पकड़ना स०
 లంగగొనుట - कूदना अ०
 లంగా - लहंगा पु०
 లంఘనము - कुदान, उलंघन पु०
 లంఘించుట - కూదనా, కూదకర జానా,
 छलांग मारकर जाना अ०
 లంచము - रिश्तत, घूस स्त्री० ; चाँदी
 का जूता पु०, (मुहा०) लंचगोन्डी -
 घूसखोर, रिश्ततखोर पु० ; लंच
 गोन्डीतनము - भ्रष्टाचार पु०
 లంజ - छिनाल, कुलटा, रंडी स्त्री० ;—
 కొడుకు - हरामजादा, दोगला वि०
 లంజెటికము - व्यभिचार, छिनाला पु०

లంపట - తడప పుం, లంపటా; వ్యాకులతా,
 పరేశాని స్త్రీం; — పడుట -
 తడపనా, తడపటానా సం
 లంపటుడు - ఆసక్త, లాలచీ విం
 లంబనము - లంబన, లంకన పుం
 లంబము - లంకన, లంబ పుం
 లంబిత మైయుండు - లంబమాన విం
 Pending
 లంఘించుట - గాలి దేనా, మలాచురా
 కదనా, నిదా కరనా సం
 లకుముకి - రామచర్యేయా స్త్రీం
 లకోట - లిఫాఫా, ముహరబంద లిఫాఫా
 పుం; — చేయుట - ముహరబంద కరనా
 సం
 లక్క - లాఖ స్త్రీం; — గాజులు -
 లాఖ కీ చుడ్డియో స్త్రీం, లఖౌటా
 పుం; — గాజులవాడు - లఖేరా పుం
 లక్ష - లాఖ, లక్ష విం
 లక్షణమయిన - సుందర, మనోజ విం
 లక్షణము - లక్షణ, చిహ్న, నిశాన,
 గుణ పుం
 లక్షించుట - లక్ష్య కరనా, నిశానా
 సాధనా సం
 లక్ష్మి - లక్ష్మీ, సంపత్తి, శోభా స్త్రీం, ధన
 పుం; — వారము - గురువార పుం;
 — కరము - శుభ, మంగలకర విం
 లక్ష్మము - లక్ష్య, నిశానా పుం; లక్ష్మ
 పెట్టుట - (కీ) పరవాహ కరనా,
 చింతా కరనా, ఫిక్ర కరనా సం
 లగాము - బాగడోర, లగామ స్త్రీం, సే,
 సే లెకర అవ్యం

లగాయతు - ప్రారంభ పుం, సే, సే లెకర
 అవ్యం
 లగువు - హలకాపన, కుదాన పుం,
 హల్కా విం; — బిగువు - ముఖ-
 దుఖ, నఫా-నుకసాన పుం, సువిధా -
 అసువిధా స్త్రీం
 లగ్న - కిలే పర ఆక్రమణ పుం; —
 పట్టుట - చదనా అం
 లగ్న - మలకా, కుశలతా స్త్రీం
 లగ్నము - ముహూర్త పుం, లగ్న, లగా
 దువా విం
 లఘుత్వము - లఘుతా స్త్రీం, హల్కాపన
 పుం
 లఘువు - హల్కా, లఘు, తోటా విం
 లజ్జ - లజ్జా, శర్మ, హయా, శేప స్త్రీం
 లడిగ - కీప, కీక్ర స్త్రీం
 లడాయి - లడకా స్త్రీం, యుద్ధ పుం
 లత - లతా, బేల స్త్రీం; లతా
 గృహము - లతా-ధర, కుంజ పుం
 లతుక - లాక్షా రస పుం
 లద్దీ - విష్ణా స్త్రీం, మల, గోబర పుం
 లప్ప - రాశి స్త్రీం, డేర పుం
 లబలబ - హయ-తోబా పుం; —
 కొట్టు కొనుట - హయ-తోబా
 మచానా సం
 లబ్ధము - ప్రాప్తి విం, మాగ ఫల,
 గుణనఫల పుం
 లబ్ధి - లాభ, నఫా పుం
 లభించుట - ప్రాప్త కరనా, పానా సం
 లభ్యము - ప్రాప్య, ఉచిత, యోగ్య విం

అయ - లయ, నాశ, ధోఖా, తల పుం ;

—కారి - ధోఖే వాజ్ఞ విం

అలన - లలనా, యువతీ స్త్రీం

అలాటము - లలాట, మాతా పుం ;

అలాటలిపి - భాగ్యరేఖా స్త్రీం

అలితము - లలిత, క్రోమల, నాజ్ఞక, సుందర, భవ్య, నమ్ర, ప్రసన్న విం

అవంగము - లొంగ స్త్రీం ; —చెక్క - దాలచీని స్త్రీం

అవణము - నమక పుం, నమకీన విం

అవము - జర్రా, లేశ పుం

లాంగూలము - పుల్ల స్త్రీం

లాంఛనము - చిహ్న, నిశాన పుం ;

—గా - నామ కే లిఁగ, రస్మ అదాఁకే లిఁగ అవ్యం

లాంఛనాలు - మేఠే స్త్రీం

లాంతరు - లాలటేన స్త్రీం

లాఁక - పంఖ పుం

లాఁక - లాఖ స్త్రీం, లాక్షారస పుం

లాఁగ - విల పుం

లాఁగు - నికర పుం

లాగు - డంగ, ప్రకార, లోచనా, ఆక-
పిత్త కరనా సం ; లాగు కొనుట -
తీన లేనా సం ; లాగులాడుట -
తీనాశ్చపటి కరనా సం

లాఘవము - లఘుతా, క్షుద్రతా స్త్రీం ;
కుర్తీ, శీఘ్రతా, ఆసానీ స్త్రీం

లాజలు - లీల, లాజా స్త్రీం

లాడము - నాల స్త్రీ ; —కొట్టుట -
నాల జడనా, నాల తొకనా సం ;
—కొట్టువాడు - నాలబంద పుం

లాదు - మేహరావ స్త్రీం

లాభము - నకా పుం ; లాభకర

ము - కాయదేంద విం

లాయము - కుడసాల, అస్తవల పుం

లాలనము - కుశామదీ స్త్రీం

లాలన - లాలసా, తీవ్ర ఇచ్ఛా స్త్రీం ;

లాంసుడు - ఇచ్ఛుక విం

లాలి - పాలనా పుం, —పాట -

లోరి స్త్రీం

లాలించుట - పుచ్చకారనా సం

లావాదేవి - లేన-దేన పుం

లావు - మోటాపన, బల పుం, ముఠాఁ
స్త్రీం, మోటా, బడా ; స్థూల విం

లాస్యము - లాస్య, నాచ పుం

లింగము - లింగ ; చిహ్న, నిశాన పుం

లిఖించుట - లిఖనా, చిత్రిత కరనా
సం

లిఖితము - లిఖిత, చిత్రిత విం,
లిఖావట స్త్రీం ; లేఖ, దస్తావేజ్ఞ
పుం ; లిఖిత పూర్వకముగ -
లిఖిత విం (in writing)

లిపి - లిపి ; లిఖావట స్త్రీం, లేఖ పుం

లిప్తము - లిప్త, లీల విం, లియా
हुआ, పోతా हुआ విం

లిప్య - లాలచ పుం, ఇచ్ఛా, లాలసా
స్త్రీం

లిప్తు - ఫేహరిస్త, సూచీ స్త్రీం

లిల - మాయా స్త్రీం, కేల ; నాజ్ఞ, సౌందర్య
పుం ; —గా - అస్పృ, మంద అవ్యం

లుంగ - తహమద, కుంగి స్త్రీం

లకలక - ఉత్పటి స్త్రీం ; — మను
 ట - ఉత్పటానా, తడఫడానా అం
 లచ్చ - లుచ్చా, నీచ విం
 లుప్తము - లుప్త, అదృశ్య, గాయవ విం
 లుబ్ధత్వము - లోభ పుం, కంజూసీ స్త్రీం
 లుబ్ధుడు - లోభి, కంజూస, లాలచీ విం
 లూటి - లూట, రాహజ్జీ స్త్రీం
 లూనము - కటా हुआ, चुना हुआ,
 कुतरा हुआ विं
 లెంప - గాల, కపొల పుం, తరఫ్ స్త్రీం ;
 — కాయ - చపత స్త్రీం, తమాచా,
 थप्पड़ पुं
 లెక్క - హిసాబ, ఖాతా, గణన పుం,
 గినతీ, పరవాహ స్త్రీం ; —
 గొనుట - పరవాహ కరనా ; మాననా
 సం ; — పెట్టుట - గిననా ; (కీ)
 పరవాహ కరనా సం ; — లు తెంచుట -
 హిసాబ చుకానా సం ; — ల తనిఖీ -
 లెఖా-పరీక్షా స్త్రీం ; — తేవన్ని -
 అగణిత విం ; జాయింటు—
 సమ్మిలిత లెఖా పుం
 లెక్కింపదగిన - గణనీయ, గణ్య విం
 లెక్కరరు - ప్రాధ్యాపక పుం
 లెటరుపేడు - పత్ర-బంధ పుం
 లెస్స - మలాई, अच्छाई స్త్రీం ;
 ప్రవీణ, अच्छా, योग्य, उचित विं
 లెంగ - బచ్చడా పుం
 లెంక - కుమల, నాజుక, టోటా, మృదు,
 నయా విం ; — దనము - బచపన,
 छुटपन पुं, కుమలతా స్త్రీం

లేక - యా, వా, అయివా, కివా అవ్యం ;
 — లేక - कई दिन के बाद,
 मुद्दत के बाद अव्यं
 లేకి బ్రతుకు - మిఖారి-జీవన పుం
 లేకుండ - కే బిినా అవ్యం ; —
 చేయుట - దూర కరనా, మిటానా సం
 లేకుండుట, లేమి - అనుపస్థితి ;
 గౌరహజ్జరీ స్త్రీం
 లేకున్న - నహీ తో, వరనా అవ్యం
 లేఖ - చిఱ్ఱి స్త్రీం, పత్ర, లెఖ పుం ;
 — కుడు - లెఖక ; మునీమ పుం ;
 — నము - లెఖన, లిఖనా పుం
 లేచుట - ఉఠనా ; జాగనా ; ఉగనా అం
 లేచా - నహీ తో, యా తో అవ్యం
 లేడు - న, నహీ అవ్యం ; — అనుట -
 నాహీ కరనా, నకారనా సం
 లేని - అనుపస్థిత, गैरहाज़िर विं ;
 — వాడు - గరీబ, నిధన ; అను-
 పస్థిత ; — పోని - व्यर्थ विं
 లేపము - లెప, లెపన పుం
 లేపుట - జాగనా, ఉఠానా, ఉకసానా సం
 లేమ - స్త్రీ, యువతీ స్త్రీం ; కుమల విం
 లేమి - అనుపస్థితి, गैरहाज़री ;
 గరీబీ స్త్రీం, అమావ పుం
 లేవగొట్టుట - మగనా ; బాహర
 నికాలానా సం ; లేవడిసికొని
 పోవుట - మగాలె జానా సం,
 లేవడియుట - ఉఠానా, ఉఖాడానా
 సం ; లేవనెత్తుట - ఖడా కరనా,
 ఉఠానా సం

తెవడి - అभाव పుం, గరివీ స్త్రీం ;

గరివ, నీచ విం

తెపుడి - హి-హల్లా ; అపమాన పుం,

ఫజీहत स्त्रीం

తేశము - యోడా, జర్రా, డుకడా పుం

తేసు - హల్కా, ఆసాన విం

తేహ్యము - అవలేహ పుం

త్రటుహ్మసు - ప్రకాశ-స్తంభ పుం

త్రసెన్సు - లాఙ్సెస్, అనుజ్ఞా-పత్ర పుం

తొంగుట - జుకనా, కాచు మే ఆనా,
నమ్ర హోనా అం ; తొంగడియుట-

జుకనా, కాచు మే లానా సం

తొటతొట - ఖొఖలా విం

తొటారము - ఊద, ఖొఖలా పుం,

ఖాళీ, బేకార, పోలా విం

తొట్ట - సూవా, ఖొఖలా, పోలా విం ;

—పేపుట - ఖొఖలా హో జానా,

పోలా హో జానా, గడ్డా పడ్డ జానా

అం ; —పేయుట - జూతా సావిత

హోనా అం

తొట్టిపిట్ట - కంట్ పుం

తొడపెట్టుట - ఖువ టటలనా, ఖొజ

కరనా, ధోలనా సం

తొడతొడ - టపాటప అవ్యం ; —

కారుట - టపాటప చూనా, టపకనా

అం

తొడ్డుపులుసు - బహుత్ ఖడ్గా విం

తొత్త - గడ్డా పుం

తొడ్డ - డేర పుం, రాశి స్త్రీం

తొడ్డుగు - లోమ్ర పుం

లో - మే, అందర అవ్యం

లోచువ - కమ, హల్కా విం ; —

చేసికొనుట - అపనే కాచు మే లానా,

దవానా సం

లోగడ - పహలే, ప్రాచీన కాల మే

అవ్యం

లోగలి - ఘర కే అందర కా భాగ పుం

లోగుట - దవనా, జుకనా అం

లోడుట - ఉఖాడనా, ఖోదనా సం

లోతు - గహరాడే, గంభీరతా స్త్రీం,

గహరా, గంభీర విం — పాతులు

కనుగొనుట - థాహ్ లేనా సం

లోకము - దునియా స్త్రీం, సంసార ;

లోగ పుం ; లోకసభ - లోక సభా

స్త్రీం (House of People); —

లోక సమాజము - లోక సమాజ

పుం (Community)

లోకులు - జనతా స్త్రీం, లోగ పుం

లోకోత్తరము - అలౌకిక, భవ్య,

ద్వివ్య విం

లోచనము - లోచన పుం, ఆక్షి స్త్రీం

లోచూపు - అంతర్దృష్టి, జ్ఞాన దృష్టి స్త్రీం

లోటు - కమీ స్త్రీం, అభావ, నుకसान,

ఘాటా పుం ; —బద్దెటు - ఘాటే

కా బజర పుం

లోతక్కువ - ఘాటా పుం ; కమీ స్త్రీం

లోన - అందర, మే అవ్యం

లోనగుట - (కే) అధీన హోనా, (కీ)

బాత్తో మే ఆనా అం

లోని - భీతర కా, అంత, అందర కా,

అందరూని అవ్యం

లోను - भीतरी भाग, हृदय, मन,
प्रारंभ पु०

లోపము - कमी, कसर स्त्री०, दोष,
अभाव पु० ; —లు ఎన్నుట -
दोष निकालना स०

లోపల - अंदर, भीतर अव्य०

లోపాయకారి - आपसी, गुप्त वि०

లోపించుట - लुप्त होना अ०

లోభము - लालच पु०, कंजूसी स्त्री०

లోభి - लोभी, लालची, कंजूस वि०

లోయ - घाटी स्त्री०

లోలకులు - लोलक, झुमका पु०

లోలము - लोल, चंचल वि०

లోలోపల - अंदर ही अंदर, भीतर
ही भीतर, गुप्त रूप से अव्य०

లోహము - धातु स्त्री०, लोहा पु०

లాకికము - లౌకిక, భౌతిక వి०,
दुनियादारी, व्यावहारिकता स्त्री०

లాకికుడు - दुनियादार, व्यवहार
कुशल पु०

లాక్ష్మము - दुनियादारी, व्यावहारि-
कता स्त्री०

వ

వంక - दिशा, तरफ़ स्त्री० ; (నెపము)

बहाना, मिस ; झरना पु०

వంకర - टेढ़ा, खमदार वि०, टेढ़ापन
पु० ; —పోపుట - टेढ़ा हो जाना

अ०, बल खाना स० ; —టింకర -
टेढ़ा-मेढ़ा वि०

వంకాయ - बैंगन पु० ; —బజ్జీ -
भुरता, चोख पु०

వంకీ, వంకడ్డము - बाजूबंद पु०

వంగ - बैंगन पु० ; —పూతరంగు -
बैजनी वि०

వంగడియుట - झुकाना, क़ाबू में
लाना स०

వంగిన - झुका हुआ वि०

వంగుట - झुकना, लचकना अ०

వంచకుడు - वंचक, धोखेबाज़ वि०

వంచన, వంచనము - छल पु०,
धोखेबाज़ी स्त्री० ; —చేయుట -
छल करना, धोखा देना स०

వంచుట - झुकाना स०, (నీరు మొ.)
उँढ़ेलना स०, वश में लाना, घमंड
चूर-चूर करना स०

వంట - रसोई स्त्री० ; —కట్టె -
मिथरानी स्त्री० ; —కాదు, వాడు -

रसोइया, महाराज पु० ; —
చెఱకు - ईधन, जलावन पु० ;

—యిల్లు - रसोई-घर पु० ; —
చేయుట - रसोई बनाना स० ; —

కము - रसोई स्त्री०

వంటి - जैसा वि०, (బంగారువంటి -
सोने का जैसा ; రామాయణము
వంటి - रामायण की जैसी)

వంటు - सुविधा, सहूलियत स्त्री०,
आराम पु० ; —పడుట - मौका
मिलना, सुविधा मिलना अ०

వండుట - पकाना, रसोई बनाना स०

వంత - दुख, दर्द पु०

వంతు - भाग, हिस्सा पु०, बारी ;
स्पर्धा, होड़ स्त्री०, पारी (Shift)

స్త్రీం ; —ల ప్రకారము - బారి-
 బారి సే అవ్యం
 పంచన - పుల, సేతు, బాధ పుం; చిన్న
 — పులియా స్త్రీం
 పంద - సీ విం ; —ల కొలది -
 సేకడొ విం; —ఒకటికి - ఫీ సదీ,
 ఫీ సీ విం
 పందనము - వందనా స్త్రీం, నమస్కార పుం;
 పందనీయుడు - వంద్య, పూజ్య విం
 పంది - వందీజన, భాత పుం
 పంద్య - బాక్ష, వంద్యా స్త్రీం
 పంపు - మోడ, బ్రుకావ పుం, లచక
 స్త్రీం; —గల - మోడదార, టేదా విం
 పంశము - వంశ, కుల, పరివార, ధరానా
 పుం, బాస, మురళి స్త్రీం
 పంశావళి - వంశావళి స్త్రీం, కుర్సీనామా
 పుం
 పకీలు - వకీల పుం; —పృత్తి, పకా
 లు - వకాలత స్త్రీం ; —
 ద్వాపా - వకాలతన్ అవ్యం
 పకుళము - వకుల పుం, మొలసిరి స్త్రీం
 పక్క - సుపారి స్త్రీం, డుకడా పుం ;
 —లాకులు, పక్కాకు - పాన-
 సుపారి స్త్రీం
 పక్కాణించుట - కహనా, వర్ణన करना
 సం
 పక్కి - పతలా, దుబలా విం ; —
 కట్ట - ఒకహరా, దుబలా-పతలా విం
 పక్కుట - సుఖకర కాటా హోనా, దుబలా
 హో జానా అం

పక్త - వక్తా, భాషణ కర్తా పుం
 పక్రము - టేదా, బాకా, చక్రదార,
 ఉలటా, క్షూర విం
 పక్షము - హృదయ, స్తన పుం, తాతీ స్త్రీం
 పగ - దుఃఖ, రంజ, అపసోస, ఖేద పుం,
 చాల, రీతి స్త్రీం ; —చుట -
 విలాప करना, ఖేద ప్రకట करना,
 పశ్చాత్తాప करना సం ; —లాడి -
 విలాసవతి, నాజనీ స్త్రీం
 పగరు - కసేలాపన పుం, కసేలా విం
 పగర్చుట - హాఫనా, దమ ఫూలనా అం
 పగర్చు - హాఫ, దమా పుం
 పగ్గరా - వగైరహ, ఆది అవ్యం
 పచనము - బొలనా, కథన, భాషణ,
 గచ్చ, వాదా పుం, ప్రతిజ్ఞా స్త్రీం
 పచించుట - బొలనా, కహనా సం
 పచ్చుట - ఆనా, పట్టచనా, ఘటనా,
 హోనా అం, జాననా సం, (ఈ
 పాఠము నాకు పచ్చును - मैं यह
 पाठ जानता हूँ) కులనా అం,
 (రాశము పచ్చినది - ताला खुल
 गया)
 పజీరు - మంజీ, వజీర పుం
 పజ్రము - రత్న, హీరా, వజ్ర పుం,
 విజలీ స్త్రీం
 పటించుట - భూఖొ రహనా అం, ఫాకా
 करना సం
 పటుపు - వడ్డు, బ్రహ్మచారి పుం
 పట్టము - నుకసాన, ఘాటా, వడ్డా పుం
 పట్టి - ఖాళీ, ఊతా, జ్ఞాతా, నంగా, సూఖా
 విం ; —చూట - జ్ఞాతీ వాత స్త్రీం ;

—వేరు - ఖస ; ఊరీర పుం ; —
 గడ్డి - సూక్ష్మ ధాస స్త్రీం, పుఱాల పుం
 వట్టువ - గోల, గోలకార విం
 పడ - (గార) బడ్డా పుం, (ఎండ)
 ల్ల, గరమీ స్త్రీం ; —గారి - ల్ల,
 గరమ హవా; పడవడ - యరయర అవ్యం
 వడకుట - కాపనా, యరయరనా అం
 వడగండ్లు, వడగల్లు - ఆలె పుం
 వడి - వెగ పుం, జల్దీ, తెజీ, స్త్రీం
 వడియగట్టుట - చ్చాననా సం, జాచనా
 సం ; పడబోత - చ్చాననా పుం
 వడిగల - తెజ్జ, తీవ్ర, కుర్రీలా, విం
 వడిగొనుట - తెజ్జ హో జానా అం
 వడియము - బరీ, బడ్డీ స్త్రీం
 వడియుట - చ్చాననా, దుబలా హోనా అం
 వడుకుట - కాతనా సం
 వడుగు - వడ్డు, బ్రహ్మచారి, ఉపనయన పుం
 వడ్డన - పరివేషణ పుం, పరోసనా సం
 వడ్డి - వ్యాజ, సూద పుం ; —కీ వడ్డి -
 సూద-దర సూద, చక్రవర్ధీ వ్యాజ పుం;
 —ధర రేటు - వ్యాజ-దర స్త్రీం ;
 —వ్యాపారము - సూదలొరీ స్త్రీం
 వడ్డికోగము - భోగబంధక పుం
 వడ్డము - ఉడియా స్త్రీం
 వడ్డంగి - బడ్డీ పుం
 వడ్లు - ధాన పుం
 వత్తి - బత్తి, బాత్తి, మోమబత్తి స్త్రీం
 వత్సనాథి, వసనాథి - బత్తనాగ పుం
 వదంతి - కిందదంతి, అపవాహ స్త్రీం
 వదరుట - బకనా, బకవాస కరనా సం

వదరుకోతు - బకవాదీ, ప్రలాపి విం
 వదలించుట - బుడ్డానా, దీలా కరనా,
 అలగ కరనా సం
 వదలిపెట్టుట - బొడ్డ దేనా, త్యాగనా సం
 వదలిపోవుట - బొడ్డకర జానా అం
 వదలుట - బొడ్డానా, త్యాగనా, దీలా
 కరనా సం, బుడ్టనా అం
 వదలు - దీలా విం
 వదలుకొనుట - బొడ్డ దేనా సం
 వడిన - (అన్న భార్య) మామీ, మోజాడీ,
 (భార్య అక్క) సాలీ, (మేన
 మామ కుమార్తె) మమేరీ బహన, (మే
 న తక్కువారు) కుఫేరీ బహన స్త్రీం
 వడ్లు - భత, నహీ అవ్యం (అపని
 చేయవడ్లు - వహ కామ మత కరో,
 నాకేమియు వడ్లు - ముక్కు కుళ
 నహీ చాహియె)
 వధ - హత్యా, కృతల స్త్రీం, వధ పుం
 వధించుట - హత్యా యా కృతల కరనా సం
 వధువు - వధూ, దులహిన్ స్త్రీం ; —
 గృహప్రవేశము - గౌనా, ద్విరా-
 గమన పుం
 వసము - వన, జంగల, బగీచా పుం
 వసరు - సువిధా, వ్యవస్థా స్త్రీం
 వసస్పతి - పెడ్డ-పొవె పుం
 వన్నె - రంగ, వర్ణ పుం, కాంతి, సుందరతా
 స్త్రీం ; —కత్తె, లాడి - సుందరీ,
 విలాసవతి స్త్రీం ; —కాదు -
 సుందర పురుష, శౌకిన్ పుం ; —
 కుక్కట - ప్రసిద్ధి హోనా అం

వనస్యము - జంగలీ, వన కా విం
 వపనము - హజ్జామత స్త్రీం
 వపుపు - శరీర పుం, దేహ స్త్రీం
 వమనము - కే, ఉలటీ స్త్రీం
 వమ్మ - వరవాదీ స్త్రీం, నాశ పుం,
 వేకార, వ్యర్థ విం ; — వోపుట -
 వేకార హోనా, వ్యర్థ హోనా అం
 వయస్సు - ఉమ్ర, అవస్థా ; జవానీ
 స్త్రీం ; — డి - యువతీ స్త్రీం ; —
 కాదు - జవాన, యువక పుం ; —
 చల్లన - బూడి విం
 వయస్యడు - సాథీ, మిత్ర, దోస్త పుం
 వయినము - తక్కువ స్త్రీం, వివరణ,
 క్రమ పుం ; — కా - సాఫ్-సాఫ్,
 బ్యోరేవార, క్రమ సే అవ్యం
 వయోజనుడు - ప్రౌఢ పుం
 వయోజనవిద్య - ప్రౌఢ శిక్షా స్త్రీం
 వరకట్నము - దహేజ్జ పుం
 వరము - వర పుం, దేన స్త్రీం, శ్రేష్ఠ విం
 వరవ - నహర్ స్త్రీం, నాలా పుం
 వరద - వాడ స్త్రీం
 వరి - ధాన పుం ; — గడ్డి - మూసా,
 పుఆల పుం, సూక్ష్మ ఘాస స్త్రీం
 వరించుట - వర లేనా, చుననా సం
 వరుడు - వర, దూల్హా పుం
 వరుగు - సూక్ష్మా సాంగ పుం
 వరుస - కృతార్, పంక్తి స్త్రీం, క్రమ ;
 రిశ్తా, సంబంధ పుం ; — గ - క్రమ
 సే, సెలసెలెవార అవ్యం
 వర్గము - వర్గ పుం, సమూహ, దల పుం,
 శ్రేణి స్త్రీం

వర్చస్సు - ప్రకాశ, తేజ పుం
 వర్జనము - వర్జన, నిషేధ, త్యాగ పుం
 వర్జించుట - తొడనా, నిషేధ కరనా సం
 వర్జ్యము - అశుభ సమయ పుం, త్యాజ్య
 విం
 వర్ణనము - వర్ణన పుం, ప్రశంసా స్త్రీం
 వర్ణించుట - వర్ణన కరనా సం
 వర్ణము - వర్ణ, అక్షర, రంగ, కుల పుం,
 జాతి స్త్రీం
 వర్తకము - వ్యాపార పుం, తిజారత్ స్త్రీం
 వర్తకుడు - వ్యాపారి, తిజారతీ పుం
 వర్తించుట - లాగూ హోనా, రహనా అం
 వర్ధనము - వర్ధన పుం, వదతీ స్త్రీం
 వర్ధిల్లుట - వదనా, అధిక హోనా,
 ఫూలనా-ఫలనా అం
 వర్షము - వర్షా, వరసాత, బారీష్ స్త్రీం,
 — కురియుట - పానీ వరసనా,
 బారీష్ హోనా అం ; వర్షా కాలము -
 వర్షా-ఋతు, వరసాత స్త్రీం
 వఱకు - తక్, జవ్ర తక్ అవ్యం
 వఱద - వాడ స్త్రీం, జలప్లావన పుం
 వల - జాల, ఫండా ; ప్రేమ పుం ; — లో
 చిక్కుకొనుట - జాల మే ఫేసనా ;
 ప్రేమ మే ఫేసనా అం
 వలచేయి - దాయో హాథ పుం
 వలచుట - (సే) ప్రేమ కరనా ; (సే)
 ముహవ్రత కరనా అం, చాహనా సం
 వలన - సే, కే కారణ, కే ద్వారా అవ్యం
 వలసు - దిశా, సువిధా స్త్రీం, సాధన,
 దంగ పుం, దాయో, ఉచిత విం

వలవల - దాహిని విం, దాయీ తరఫ
అవ్యం

వలపించుట - మోహితీ కరనా, ముగ్ధ
కరనా సం

వలపు - ప్రేమ పుం ; మృగశబ్ద, స్త్రీం ; —
కత్తె - మోగ-విలాసిता ; కామిని
స్త్రీం

వలయము - కంకణ ; వలయ, వృత్త పుం

వలయుట - చాహనా సం

వలయును - చాహిణి అవ్యం

వలవల - ఝరఝర ; ఫూట్-ఫూట్కర అవ్యం

వలస - ప్రవాస పుం ; — పోవుట -
ప్రవాస జ్ఞానా, దేశాంతర జ్ఞానా అం ;

— రాజ్యము - ఉపనివేశ పుం

వల - జేసే, కీ తరహ, కే సమాన అవ్యం

వల్ల - సే అవ్యం ; సంభవ విం ; —
కానిది - అసంభవ విం

వల్ల కాదు - మరఘట్, శమశాన పుం

వల్లరి, వల్ల - లతా, బెల్ల స్త్రీం

వల్లించుట - జ్ఞానానీ యాద కరనా,
కంఠస్థ కరనా, రటనా సం

వల్ల - జ్ఞానానీ, కంఠస్థ విం, హొ, ఠీక
అవ్యం ; — తాడు - నకేల పుం ;

— యనుట - స్వీకార కరనా సం

వళి - బలీ స్త్రీం, బల పుం

వళము - శక్తి స్త్రీం, కాబూ, ప్రభావ
పుం, అధీన విం

వళికరణము - వశీకరణ ; కంజా పుం

వళ్యుడు - అధీన, పరాజిత విం

వస, వసనాధి - బలనాగ పుం

వసంతము - వసంత శ్రుతి స్త్రీం ; రంగీన
పానీ ; రంగ పుం

వసతి - మువిధా, సమూహిత స్త్రీం ;
నివాస పుం

వసనము - వసన, కపడా పుం

వసా - ఆసారా, బరామదా, సాయబాన
పుం

వసించుట - రహనా, వసనా అం

వసూలు - వసూలీ, ఉగాహీ స్త్రీం ; —
చేయుట - ఉగాహనా సం

వస్తాడు - ఉస్తాద, మల్ల పుం

వస్తువు - చీజ, వస్తు ; కథా-వస్తు
స్త్రీం ; విషయ పుం

వస్త్రము - కపడా పుం, పోషాక స్త్రీం

వహనము - వహన, డోనా పుం

వహించుట - సంభాలనా, డోనా సం

వాంఛ - చాహ, ఇచ్ఛా, లాలసా స్త్రీం,
వాంఛించుట - చాహనా, లాలాసా

హోనా, ఇచ్ఛా రఖనా సం ; వాంఛి
తము - ఇచ్ఛిత, అపేక్షిత విం

వాంతి - కే, ఉలటీ స్త్రీం

వాఁక - తరఫ, ధారా, నదీ స్త్రీం,
వక్ష, ఝరనా పుం

వాఁగు - తోటి నదీ స్త్రీం, నాలా పుం

వాఁగుట - బజనా, ధ్వనిత హోనా
అం, బకవాద కరనా సం

వాఁగుడు - ధ్వని, బకవాద స్త్రీం

వాఁచుట - సృజనా అం

వాఁడి - తేజ, పైనా, (మొన) నుకీలా
ప్రఖర విం, నోక స్త్రీం

వాడు - వహి సర్వం
 వాత - దాగి పుం ; — చేయుట -
 దాగినా సం
 వాపు - సూజన పుం
 వాకలు - పూత-తాతల స్త్రీం ; —
 చేయుట - పూత-తాతల కరనా,
 దరియాగ్త కరనా సం
 వాకిలి - క్వివాడ, దరవాజా పుం
 వాకుడు - భద్రకటేయా స్త్రీం
 వాక్కు - కర్రొదా పుం
 వాక్కు - బోలి, వాణి స్త్రీం
 వాక్యము - వాక్య, జుమలా పుం
 వాక్రుచ్చుట - కహనా, జ్ఞాపక కరనా సం
 వాగ్దత్తము - వాదా, వచన పుం
 వాక్యము - వాక్య, సాహిత్య పుం
 వాక్కులము - వచన, కథన,
 వక్తవ్య పుం
 వాచకము - కథన, శబ్ద, వాచక
 శబ్ద పుం, పుస్తక స్త్రీం
 వాచాలుడు - వాచాల, వాత్సనీ విం
 వాణి - ఘోషా ; పక్షి ; తీర పుం
 వాణి - వాణి, ఉచిత విం
 వాటము - సువిధా, సహజీయత స్త్రీం,
 డాల్ పుం
 వాటా - హిస్సా, భాగ, సాక్షా పుం ;
 — దారు - హిస్సేదార్ పుం ; —
 దస్తావేజు - సాక్షి-పత్ర పుం
 వాడ - ముహల్లా పుం, గలీ స్త్రీం
 వాడుక - ఆదత్, ప్రతా, రీతి స్త్రీం ;
 — పడుట - (కా) ఆదీ హోనా,
 (కీ) ఆదత్ పడనా అం

వాడుట - (కా) ఉపయోగ కరనా ;
 కరనా మే లానా ; కుమ్హలానా, సు-
 జ్ఞానా అం
 వాడుట - సుఖానా, సేకనా ; కాంతి-
 హీన కరనా సం
 వాతము - హవా స్త్రీం, వాత రోగ,
 గణితా పుం
 వాతరూప - వాతూల పుం
 వాదనము - వాదన, వాద పుం
 వాదము - చర్చా, వహస స్త్రీం ;
 సిద్ధాంత, జగదా పుం ; వాదించుట -
 చర్చా కరనా, వహస కరనా సం
 వాది - ముద్దే పుం
 వాదులాడుట - జగదా కరనా ; తర్క
 కరనా సం
 వాద్యము - వాజా, వాద్య పుం
 వాద్యబృందము - వాద్య-వృంద పుం
 వాస - వర్షా, వారీష, వరసాత్ స్త్రీం ;
 — కురియుట - పానీ దరసనా
 అం ; — కోయిల - చాతక పుం ;
 — పాము - కేంచుకా పుం ; —
 వెలియుట - పానీ యమనా అం
 వాసరము - బందర్, వానర్ పుం
 వాని - ఉసకా సర్వం
 వాపసు - వాపసు పుం ; — చేయుట -
 లోటానా, వాపసు కరనా సం
 వామి - టాల స్త్రీం, మూసే కా డేర్ పుం
 వాము - అజవాహన పుం
 వాయిండుట - బజానా ; పీటనా సం
 వాయిదా - మీయాద్, అవధి స్త్రీం ;

స్థగితే పుం ; — వేయుట -
 స్థగితీ కరనా; మృతవీ కరనా సం;
 — మొత్తము - కిస్త స్త్రీం ; —
 లప్తకారము కట్టు పద్ధతి - కిస్త-
 వందీ స్త్రీం ; — తీర్మానము -
 స్థగన, ఉపస్తావ పుం
 వాయువు - హవా స్త్రీం
 వార - అంతర, ఫర్క పుం
 వారంట్లు - గిరఫ్తారీ కా దుకుమనామా
 పుం
 వారకాంత - వేశ్యా, త్రినాల స్త్రీం
 వారడి - కమీ స్త్రీం ; ఫరక పుం
 వారము - హఫ్తా, సప్తాహ పుం, వాలె
 ప్రత్యం (చేయువారము - కరనెవాలె
 హే)
 వారసు - వారీస, ఉత్తరాధికారీ పుం;
 — తేనీ - లావారీస, బేవారీస విం
 వారసత్వము - వీరాసత స్త్రీం
 వార్తా - మహాసాగర పుం
 వారింతుట - రొకనా, బచానా సం
 వారు - వే సర్వం, చమడా పుం
 వాయుట - పసానా; మౌడ నికాలనాసం
 వార్త - త్ఖబర ; కివదంతీ స్త్రీం ;
 సమాచార పుం ; వార్తాపత్రిక -
 అఖబార ; సమాచార పత్ర పుం ;
 వార్తాహారుడు - హరకారా పుం
 వార్ధక్యము - బుధాపా పుం
 వార్షికు - రోగన పుం
 వార్షికము - సాలానా విం ; వార్షి
 కోత్సవము - సాలానా జలసా పుం

వాయు - పసానా పుం
 వాటు - తసమా, క్షీతా పుం
 వాలకము - డంగ, బర్తావ ; తల పుం ;
 చాల-డాల స్త్రీం
 వాలు - తలవార, డాల స్త్రీం, బుకావ
 పుం ; డాల్, లంబా, తేజ, కఠోర,
 లకకనెవాలా విం
 వాలుచూపు - కటాక్ష పుం
 వాలుట - బుకనా ; లకకనా, ఉతరనా,
 బేథనా అం
 వావి - రిశ్తా పుం, నాతేదారీ స్త్రీం
 వావిలి - నీల శోఫాలికా స్త్రీం
 వాసంతి - చమెలీ స్త్రీం
 వాసన - గంధ, బూ ; (మంచి) తుశబూ,
 తుగంధ ; (చదు) బదబూ, దుగంధ స్త్రీం,
 సంస్కార పుం ; — కొట్టుట - బూ
 నీకలనా, తుగంధిత హోనా ; మహకనా
 అం
 వాసము - బడేరా పుం
 వాసి - బేద, ఫర్క పుం, శ్రేష్ఠతా, అచ్ఛాదీ ;
 కీర్తి స్త్రీం, బేహతర, అచ్ఛా విం ;
 — తక్కుట - ప్రసిద్ధ హోనా, మశహూర
 హోనా అం, — చెండిన - మశహూర,
 ప్రసిద్ధ విం ; — చేయుట - చంగా
 కరనా సం
 వాస్తవము - సత్య, సచ పుం ; —
 వా - వస్తుతః అవ్యం
 వాస్తుశాస్త్రము - వాస్తు-శిల్ప పుం
 వాహనము - వాహన పుం, సవారీ స్త్రీం
 వాస్తవ్యుడు - బాశిదా ; (కా) రహనె
 బాలా పుం

వాహ్య - బుడసవారి స్త్రీం, సేర-
సపాటా పుం

వింజామర - చేవర పుం

వింత - ఆశ్చర్య, అనోఖాపన పుం ;
విచిత్ర వాత స్త్రీం, అజీవ, విచిత్ర
విం

విందు - భోజ, ప్రీతి-భోజ పుం, దావత
స్త్రీం ; —కు విలుచుట - న్యోతా
దేనా, నిమగ్నణ దేనా సం

వికచము - వికసిత, ప్రకృత, గంజా విం

వికటకవి - హ్సోడ, విదూషక, బెడవ విం

వికటము - భద్రా, బేదవ, భయంకర విం

వికటించుట - విరుద్ధ హోనా, ప్రతికూల
హోనా అం

వికలమగుట - వ్యాకూల హోనా, పరేశాన
హోనా అం

వికలము - అంగహీన, దోషपूर्ण, అपूर्ण
విం

వికల్పము - వికల్ప, పక్షాంతర, సందేహ
పుం, అస్పృతా స్త్రీం

వికవికలు - కహకహే పుం

వికసించుట - విలసనా అం

వికసితము - ప్రకృత, విలాసా హుతా విం

వికారము - వికార, పరివర్తన, రూపా-
ంతర, మనోవికార, భద్రాపన పుం ;
(కడుపులో) మిచలనా అం ;
—గా - భద్రే డంగ సే అవ్యం

వికాసము - వికాస, హర్ష పుం,
ప్రకృతతా స్త్రీం

వికీరణము - చిత్రనా అం

వికృతము - వికృత, వదలూ హుతా,
పరివర్తిత, విగఢా హుతా విం

వికృతి - రూపాంతర పుం, క్షరాబీ స్త్రీం

విక్రమము - బల, శీర్ష, పరాక్రమ పుం

విక్రముడు - విక్రమాదిత్య, విష్ణు పుం

విక్రయము - విక్రయ పుం, విక్రీ,
కపత స్త్రీం ; విక్రయపత్రము -
వైనామా, విక్రయ పత్ర పుం ; —
చేయుట - వేచనా సం, —చేయు
వాడు (క్రేత) - విక్రేతా పుం

విక్షిప్తము - విక్షిప్త ; పేకా హుతా,
ఉత్తలా హుతా విం

విక్షోభము - క్షోభ పుం ; పరేశానీ స్త్రీం

విఖ్యాతము - విఖ్యాత, ప్రసిద్ధ విం

విఖ్యాతి - విఖ్యాతి, ప్రసిద్ధి స్త్రీం

విగ్రహము - రూప, కలహ, విశలేషణ పుం ;

ప్రతిభా, మూర్తి స్త్రీం ; విగ్రహా

ధన - మూర్తి-పూజా, వృతపరస్థి స్త్రీం

విఘాతము - కబీ చోట, బాధా,

కూటా స్త్రీం ; నాశ, నుకూలన పుం

విఘ్నము - విఘ్న పుం, బాధా, కూటా

స్త్రీం ; —లు కలిగించుట - బాధా

కాలనా, రోడె అటకానా సం ; —

కలుగుట - బాధా పడనా అం

విచక్షణ } పరీక్షా, పరక స్త్రీం ;

విచక్షణము } వివేచన, భేద, వివేక పుం

విచారణ - జాంచ-పడతా ; పూత-తాత ;

(కోర్టు) పేశీ, సునవాణి స్త్రీం,

అన్వేషణ, విచార పుం

విచారము - దుఃఖ పుం, ఉదాసీ స్త్రీం

విచారపదులు - దుఖి होना अ०
 విచారించుట - दुख करना, न्याय-
 विचार करना, जाँच-पड़ताल करना
 स०
 విచిత్రము - अजीब, निराला वि०
 విచ్చేయుట - पधारना, तशरीफ़ ले
 आना अ०
 విచృలవిడి - स्वतंत्रता स्त्री०, आज़ाद
 वि०; — ८ - आज़ादी से, बेरोक-
 टोक; अपनी इच्छा से अव्य०;
 विश्रंखल वि०
 విచ్చుట - खिलना, विकसित होना अ०
 విచ్చుకత్తి - नंगी तलवार स्त्री०
 విచ్చిత్తి - विच्छेद, वियोग; नुकसान पु०
 విచ్చిన్నము - अलग; विभक्त वि०
 విజయము - विजय, जय, सफलता
 स्त्री०; — చేయుట - పధారనా,
 తశరీఫ్ లె ఆనా స०
 విజాతి - विजाति, दूसरी जाति स्त्री०,
 दूसरा वर्ग पु०
 విజృంభణము - बढ़ती स्त्री०
 విజృంభించుట - बढ़ना, फैलना अ०
 విజ్ఞప్తి - निवेदन पु०, प्रार्थना स्त्री०
 విజ్ఞానము - विवेक; ज्ञान, विज्ञान पु०;
 విజ్ఞాన సర్వస్వము - विश्वकोष पु०
 విటపము - छोटा पेड़ पु०, पल्लवित
 शाखा स्त्री०
 విటుడు - लंपट, विलासी, उप पति पु०
 విడంబన - नक़ल स्त्री०, परिहास पु०
 విడదీయుట - अलग करना; (చిట్ట)-
 సులజ్ఞానా స०

విడనాడుట - त्याग देना स०
 విడాకులు - तलाक़ पु०
 విడి - स्पष्टता, स्वच्छता स्त्री०, अलग
 वि०; — ८ - अलग से, अकेले
 अव्य०
 విడుచుట - छोड़ना, मुक्त करना स०
 విడిపించుట - छुड़ाना स०, విడిపించు
 కొనుట - छुड़ा लेना, छुटकारा
 पाना स०, విడిపోవుట - दूर होना,
 छूटना अ०; విడివడుట - ढीला
 होना, छूट जाना, अलग होना अ०
 విడుదల - छूट, मुक्ति, रिहाई स्त्री०
 విడుపు - छुटकारा, अवकाश पु०,
 छूट स्त्री०
 విడ్డురము - अस्वाभाविकता; ज़िद
 स्त्री०, निरालापन पु०, विचित्र,
 उलटा, ज़िद्दी वि०
 విఠండము } కుతర్కం పు०, हुजत
 విఠండవాదము } స్త్రీ०
 విఠండవాది - कुतर्की, हठ-हुजती पु०
 విఠంతువు - विधवा, बेवा स्त्री०
 విఠరణ } దాన, వितरण పు०,
 విఠరణము } బేటాడే, उदारता स्त्री०
 విత్తము - धन पु०, संपत्ति स्त्री०
 విత్తు - बीज; अंडकोश पु०
 విత్తుట - बोना स०
 విదిలించుట } झटका देना, झोंका देना,
 విदల్చుట } झटकाना स०
 విదితము - विदित, ज्ञात, मालूम वि०
 విదియ - दूज, द्वितीया स्त्री०
 విదుషి - विदुषी, पढ़ी-लिखी स्त्री स्त्री०

విదూషకుడు - హాసోద్ధ, మసఖరా విం
విదేశము - పరదేశ పుం, విలాయత
విం ; విదేశ వినిమయము -
విదేశ వినిమయ పుం Foreign
exchange

విదేశీయులు - విదేశీ, పరదేశీ విం
విద్య - జ్ఞాన పుం, శిక్షా, పదాదీ స్త్రీం
విద్యార్థి - విద్యార్థి, छात्र పుం ; —
వసతి గృహము - छात्रालय,
छात्रावास పుం ; — వేతనము -
छात्रवृत्ति స్త్రీం, वजीफ़ा పుం

విద్యుచ్ఛక్తి - बिजली స్త్రీం
విద్యేషము - ద్వేష పుం, శత్రుతా స్త్రీం
విద్యేషించుట - घृणा करना సం
విధము - మేద, ప్రకార, డేంగ పుం,
క్రిస్మ, పద్ధతి స్త్రీం

విధన - బేవా, విధవా స్త్రీం
విధానము - విధాన పుం (Consti-
tution), క్రమ, నియమ, తరీకా పుం
విధాయకము - అనివార్య, లాజిమీ,
నిశ్చిత విం

విధి - నియమ, కర్తవ్య, ఆదేశ పుం ;
—ంచుట - ఆజ్ఞా దేనా, నిశ్చిత
करना సం ; — నిర్ణాయక శక్తి -
विधायिनी शक्ति స్త్రీం Legisla-
tive power

విధింపు - ఉద్గ్రహణ పుం Levy
విధేయత - నమ్రతా స్త్రీం, వినయ పుం
విధేయుడు - ఆజ్ఞాకారి, వినిత విం
వినతి } నమ్రతా స్త్రీం, అనుశాసన,
వినయము } సదవ్యవహార పుం

వినబడుట - सुनाई पड़ना సం

వినాయకుడు - गणेश పుం ; వినా
యకచరిత్ర - गणेश-चतुर्थी స్త్రీం

వినా - కే వినా अव्यం

వినాశము - వినాశ పుం, వరవాదీ స్త్రీం

వనిపించుట - सुनाना సం

వనిమయము - వినిమయ, బదలా పుం

వనిమయపత్రము - వినిమయ-పత్ర పుం
(Bill of exchange)

వనిమయము - వినిమయ పుం (Regu-
lation)

వనియోగము - (Appropriation)
ప్రయోగ, ఉపయోగ పుం

వసుట - సుననా, (చెవియొగ్గుట) కాన
దేనా, మాననా, పరవాహ కరనా సం

వసోదము - హాసీ-ఖేల, మనోరంజన,
మన-బహలావ పుం

వసన్నించుట - నివేదన కరనా సం

వినాశము - స్థితి స్త్రీం, న్యాస పుం

విపక్షము - విరోధి దల పుం

విపణి - దుకాన స్త్రీం, బాజార్ పుం

విపత్తి - ఆఫత్ స్త్రీం, సంకట పుం

విపన్నుడు - విపన్న, సంకటగ్రస్త విం

విపరీతము - ఉలటా, విరుద్ధ, అస్వా-
భావిక విం

విపర్యయము - తవదీలి స్త్రీం, ఉలట-
కేర, పరివర్తన పుం

విష్ఫుట - ఖొలనా, సులజ్ఞానా సం

విప్లవము - క్రాంతి స్త్రీం, బలవా పుం

విబూది - రాఖ, భమృతి స్త్రీం

విభక్తిము - విభాజిత, బేటా हुआ वि०
 విభక్తి - विभक्ति स्त्री०, कारक चिह्न पु०
 విభజించుట - बँटवारा करना स०
 విభవము - वैभव पु०, संपत्ति स्त्री०
 విభాగము - विभाग (Section),
 हिस्सा ; विभाजन ; बँटवारा पु०
 విభాగించుట - बँटवारा करना स०
 విభూతి - संपत्ति स्त्री०, ऐश्वर्य पु०
 విభేదము - विभेद, फर्क, प्रकार पु०
 విభ్రమము - विभ्रम, भ्रम, चक्कर पु०
 విమర్శకుడు - समालोचक, समीक्षक
 पु०
 విమర్శనము - समालोचना, समीक्षा;
 जाँच स्त्री०;—చేయుట (విమర్శిం
 చుట) - समीक्षा करना स०
 విమానము - हवाई जहाज़ ; गोपुर
 पु० ; विमानबलములు - वायुबल;
 वायु-सैन्य पु० Air-force
 విముఖుడు - विमुख, विरोधी वि०
 విమోచనము - मुक्ति स्त्री०, छुट-
 कारा पु०
 వియోగము - विछोह पु०, जुदाई स्त्री०
 వియ్యంకుడు - समधी पु०, विय्यं
 कुनि ఇల్లు - समधियाना वि०
 వియ్యపురాలు - समधिन स्त्री०
 వియ్యపురాలిజీకృ - तिलकुट पु०
 వియ్యము - विवाह-संबंध ; नाता पु०
 విరక్తి - वैराग्य, उच्चाट पु०, उदा-
 सीनता स्त्री०
 విరక్తుడు - उदासीन, विरागी वि०
 విరచితము - रचित, लिखा हुआ वि०

విరజాజి - नवमल्लिका स्त्री०
 విరమించుట - खतम करना, समाप्त
 करना स० ; खतम होना अ०
 విరహము - विरह, वियोग पु०
 విరాగము - वैराग्य पु०, उदासीनता
 स्त्री०
 విరామము - आराम, विराम पु०
 విరాళము - दान, चंदा पु०
 విరిగిచెట్టు - उद्दाल पु०
 విరిగిన - टूटा हुआ, फटा हुआ वि०
 విరిగిపడుట - टूटकर गिरना अ०
 విరిచి కట్టుట - मुश्कें कसना स०
 విరియజ్ఞోయుట - फैलाना, बिखेरना
 पु०
 విరియుట - खिलना, खुलना, फूटना,
 बढ़ना अ०
 విరివి - अत्यधिक, प्रचुर, विशाल वि०;
 —గా - प्रचुरता से
 విరుగుట - टूटना, फूटना అ०
 విరుద్ధము - प्रतिकूल, विपरीत वि०
 విరేచనము - दस्त पु० ; —మందు -
 जुलाब, रेचन पु०; —లు అగుట -
 दस्त लगाना, पेट चलना अ०
 విరోధము - दुश्मनी, शत्रुता स्त्री०
 విరోధి - शत्रु, दुश्मन पु०
 విలుగబడుట - इठलाना अ०, घमंड
 करना स०
 విలుగబాటు - घमंड, अहंकार पु०
 విలుగుడు - विषहर, प्रतिकार पु०
 విలుచుట - तोड़ना, फोड़ना स०

విలుపు - तुड़ाई स्त्री०, प्रतिकार पु०
 విట్టవీగుట - अकड़ना, इठलाना,
 मस्ती में झूमना अ०
 విలంబము - विलंब पु०, देरी स्त्री०
 విలడము - अनोखा, अद्भुत वि०
 విలపించుట - रोना अ०
 విలవిలపోవుట } छटपटाना, थर-
 విలవిలలాడుట } थराना अ०
 విలసిల్లుట - लसना, शोभित होना अ०
 విలాపము - विलाप, रुदन पु०
 విలాసము - सुख-भोग; खेल-
 तमाशा; सौंदर्य पु०; (అడ్రసు)
 పతా; విలాసవంతుడు - शौकीन,
 छैला पु०; విలాసవతి - छैली,
 विलासवती स्त्री०
 విలీనము - (Merger) विलयन पु०
 విలు - धनुष; कमान पु०;—కాదు-
 कमनैत, तीरंदाज़ पु०
 విలువ - मूल्य पु०, कीमत स्त्री०;
 —కట్టుట - मूल्य आँकना स०;
 —లేని - अमूल्य वि०
 విలేఖ - विलेख पु० Deed
 విలేఖరి - संवाददाता पु०
 విలేపము - लोप पु०
 విల్లు - धनुष, कमान पु०
 వివిడ - कहने की इच्छा स्त्री०;
 उद्देश्य पु०
 వివరణము - व्याख्या, तफ़सील स्त्री०;
 —గా - व्यारेवार, तफ़सील के
 साथ; साफ़-साफ़ अव्य०

వివరణపత్రము - विवरण-पत्र पु०
 (Prospects)
 వివరించుట - व्याख्या करना; बयान
 करना; वर्णन करना स०
 వివశత - परवशता स्त्री०, आनंदा-
 तिरेक पु०
 వివాదము - झगड़ा, विवाद, मुकद्दमा
 पु०
 వివిధము - विविध, तरह-तरह के वि०
 వివాహము - विवाह, ब्याह पु०,
 शादी स्त्री०; వివాహ విచ్ఛేదము-
 विवाह-विच्छेद, तलाक़ पु०
 వివేకము - ज्ञान; विवेचन पु०
 వివేకి - विवेकी; ज्ञानी, बुद्धिमान पु०
 వివేచన - विवेचन; विचार पु०
 విశదము - सफ़ाई; स्पष्टता स्त्री०
 విశదీకరించుట - व्याख्या करना;
 स्पष्ट रूप से कहना; समझाना स०
 విశారదుడు - चतुर, पटु, पंडित पु०
 విశేషము - विशेषता, खासियत,
 श्रेष्ठता स्त्री०; असाधारण वि०;
 విశేషఅధికారము - विशेषाधिकार
 पु० Privilege; విశేషించి - खास-
 कर, विशेष रूप से अव्य०
 విశ్రమించుట - आराम करना,
 विश्राम करना; सुस्ताना स०
 విశ్రాంతి - आराम, विश्राम पु०
 విశ్రుతుడు - प्रसिद्ध, मशहूर वि०
 విశ్వవిద్యాలయము - यूनिवर्सिटी स्त्री०
 విశ్వాసము - विश्वास; यकीन पु०;

విశ్వసనీయుడు - వఫాదార, विश्व-
సनीय విం ; విశ్వసించుట - (కా)
విశ్వాసం కరనా ; (పర) భరోసా
రఖనా సం ; విశ్వాసతీర్థానము -
విశ్వాస-ప్రస్తావ పుం

విషమము - असम, ऊबड़-खाबड़,
जटिल ; कठिन, दुखदायी विं

విషమించుట - खतरनाक हो जाना ;
नाज़क हो जाना अं

విషము - ज़हर, विष पुं ; नाशक
विं ; విషమగుట - ज़हर होना ;
విషపుపురుగు - ज़हरीला कीड़ा पुं

విషయము - विषय, समाचार,
मामला पुं, विषय-वासना स्त्री ;
—న - के बारे में अव्यं

విషాదము - दुख, विषाद पुं

విషూచి - हैजा पुं

విష్కంభము - विष्कंभ, खंभा पुं,
बाधा स्त्री

విష్వపము - दुनिया स्त्री

విష్వరము - आसन; कुश पुं

విష్ట - विष्टा स्त्री, मल पुं

విష్టుక్రాంత - अपराजिता स्त्री

విసనకట్ట - पंखा ; (छाँटीकुल)

तालवृत्त पुं

విసరుట - (విసనకట్ట) झलना ;

(పిండి) पीसना ; (ఠాయి) फेंकना

సం ; విసరుఠాయి - चक्की स्त्री

విసరివేయుట - फेंकना, डालना सं

విసర్జనము - विसर्जन, त्याग पुं ;

విసర్జించుట - त्यागना सं

విసవిస - तेज़ी से, कुर्ती से अव्यं

విసుగు - ऊब स्त्री, उचाट पुं ; —

ట - थक जाना, ऊब जाना अं ;

—విసిగించుట - थका देना, तंग

करना, बेज़ार करना सं

విసురు - झोंका, धक्का पुं

విస్తర, విస్తరాకు - पत्तल पुं

విస్తరిల్లుట - फैलना, बढ़ना अं

విస్తారము - फैलाव पुं, बढ़ती स्त्री

విస్తీర్ణము } विशाल, चौड़ा विं ;

विस्तृप्तము } क्षेत्रफल पुं

విస్పష్టము - स्पष्ट, साफ़ विं

విస్ఫురితము - विकसित, विस्फारित,

कंपित विं

విస్ఫోటకము - विस्फोटक विं

విస్మయము - आश्चर्य, संभ्रम पुं

విస్మరించుట - भूलना अं

విస్మృతి - विस्मृति, भूल स्त्री

విహంగమము - पक्षी, विहंग पुं

విహరించుట - सैर करना सं, घूमना,

टहलना अं

విహారము - सैर स्त्री

విహీనము - विहीन, रहित विं

విహ్వలము - व्याकुल, पेशान विं

విఁగుట - हिलना, उभरना, भागना,

उत्साहित होना, इठलाना अं

విఁడు - यह सर्वं

పీఠము - पीठ स्त्री ; —చలుచుట -

पीठ ठोंकना सं ; —వెనుక -

पीठ पीछे अव्यं

పీఠము - దృష్టి, జ్ఞానీ స్త్రీ
 పీఠించుట - దేఖనా, జ్ఞానా స
 పీఠి - లహర, కిరణ స్త్రీ, ఆనంద,
 హర్ష పు
 పీఠుట - చలనా, వహనా అ
 పీఠో (Veto) - రోధ అధికార పు
 పీఠు - శహర, పడ్రావ, పురస్కార, దహేజ,
 సమూహ పు, సేనా స్త్రీ, తొడనా
 స; —పడుట - బదల జానా
 అ; —కోలు - బిదాఁదీ స్త్రీ
 పీఠుట - త్తుటనా, అలగ దొనా అ
 పీఠ, పీఠ - వీణా, వీణ స్త్రీ
 పీఠము - రహిత, విహీన వి
 పీఠాగము - వీరరాగ, వైరాగి వి
 పీఠి - గలీ, సడక స్త్రీ, రాస్తా పు;
 —బడి - చటసార స్త్రీ; —పెంట్
 అమ్మవాడు - ఫేరీవాలా పు
 పీఠ - కాన పు
 పీఠత్వము - వీరతా స్త్రీ
 పీఠావేశము - అధిక క్రోధ పు
 పీఠుడు - వీర, సూ, యోధా వి
 పీఠ్యము - శక్తి, వీరతా స్త్రీ;
 సాహస, శుక్ర పు
 పీలు - వసీయత స్త్రీ (Will)
 పీలు - సువిధా, అనుకూలతా, సమావనా
 స్త్రీ; —గ - సువిధా సే అవ్య;
 —పడుట - సువిధా దొనా, సమవ
 దొనా అ; —ను బట్టి - సువిధా
 కే అనుసార అవ్య
 పీఠన - పంఖా పు

పీఠము - సోలహవ్ భాగ వి
 పీఠ - పేసేరీ స్త్రీ
 పృత్తము - గోల, గోలాకార వి,
 వృత్త, వేరా, వృత్తాంత, సమాచార పు
 పృత్తాంతము - సమాచార, కథన,
 వర్ణన పు
 పృత్తి - అస్తిత్వ; పేశా పు
 స్థితి, వృత్తి స్త్రీ
 పృథ్తము - బూదా, వృద్ధ, పక్షా వి
 పృద్ధి - బద్ధతీ, ఉన్నతి, స్త్రీ
 పృద్ధుడు - వృద్ధ, బూదా వి; పృద్ధు
 లు - బుద్ధియా, బుద్ధి స్త్రీ
 పృష్టి - వర్షా, వృష్టి స్త్రీ
 పెంగలి - బేవకృష్, అనజాన వి
 పెంట్ - కే సాయ, కే బాద, సాయ-సాయ,
 కే ద్వారా, (గుండ) సే దొకర
 అవ్య; —బడుట - పీఠా కరనా
 స; —నే - తురంత, ఫీరన అ
 పెండి - చొదీ స్త్రీ, రజత పు; —
 కొండ - రజతనగ, హిమాలయ పు
 పెండియు - ఊర, ఊర మీ అవ్య
 పెండుక - బాల, కేశ, రోమ పు;
 —లు ఊడిపోవుట - బాల త్తడనా
 అ; —లు తెల్లబడుట - బాల పక
 జానా అ; —లు నల్లబడుటకు
 రంగు - త్తిజ్జావ పు; —లు
 దుప్పుట - బాల సేవారనా స
 పెంపర - దిక్త, తంగి స్త్రీ; —
 లాడుట - తంగ కరనా, నాశ కరనా
 స

వెంబడించుట - పీఠా करना स०,
साथ जाना अ०

వెకలి - मूर्ख वि०

వెక్కనపడుట - ईर्ष्या करना स०

వెక్కనము - आधिक्य पु०, अधि-
कता, अरुचि, ईर्ष्या स्त्री०

వెక్కిరించుట - हँसी-मज़ाक करना ;
नकल करना स० ; — వెక్కిరింఁత -
हँसी-मज़ाक पु०

వెక్కిళ్లు - सिसकी, हिचकी स्त्री०

వెగటు - अरुचि स्त्री०, उचाट पु०

వెచ్చ - ताप, हलका बुखार पु० ;
गरम वि० ; — వెట్టుట - गरम
करना स० ; — ని - कुनकुना गरम
वि० ; — పడుట - गर्म होना अ० ;
గోరు—कुनकुना वि०

వెచ్చించుట - खर्च करना, लगाना स०

వెచ్చము - खर्च पु०, सामग्री स्त्री०

వెట్టి - बेगारी स्त्री०, बेगार वि० ;
— చాకిరి - बेगारी स्त्री०

వెడలించుట - बाहर निकालना,
खाना करना, भेजना स०

వెడలుట - जाना, निकलना स०

వెడల్పు - चौड़ाई स्त्री०, चौड़ा वि०

వెడ వెడ - धीरे-धीरे ; आहिस्ते-
आहिस्ते अव्य०

వెలుతురు - करीर, करील पु०

వెలకుట - खोजना, ढूँढ़ना स० ; మూల

మూలం — छान डालना स०

వెలికిలబడుట - चित्त गिरना अ०

వెదజల్లుట - बिखेरना, छितराना स०
వెదురు - बाँस स्त्री०

వెనుక - पिछवाड़ा पु०, के पीछे, पीछे,
के बाद अव्य०, पिछला, पीछे का
वि० ; — టి - पिछला, — టి పని -
अंत्यक्रिया स्त्री० ; వెనుదీయుట,
ద్రోకుట - पीछे हटना, हिचकना
अ० ; — పడుట - पिछड़ जाना,
अ० ; — ముందగుట - औँधा हो
जाना, उलट जाना अ० ; —
వేయుట - बचा लेना स० ; —
బడినజాతులు - पिछड़े वर्ग पु०

వెన్న - मखन पु०

వెన్నంటుట } పీఠా करना स०
వెన్నాడుట }

వెన్నిచ్చుట - पीठ दिखाना स०,
भाग जाना अ०

వెన్ను - पीठ, (పైరు) बाल स्त्री०

వెన్నెముక - रीढ़ स्त्री०, मेरुदंड पु०

వెన్నెల - चाँदनी स्त्री० ; — పులుగు -
चकोर पु०

వెయ్యి - हजार, सहस्र वि०

వెరగుట } आश्चर्यचकित हो जाना
వెరగుపడుట } అం, ताज्जुब करना स०

వెరపు - दंग, साधन, गुज़ारा पु०,
चतुरता, चालाकी स्त्री०

వెరసి - कुल पु०

వెల - भय, डर, आश्चर्य पु०

వెలగుపాటు - आश्चर्य, ताज्जुब पु०

వెలచుట - डरना, भयभीत होना अ०

వెలపించుట - డరానా, భయ దిఖానా
సం

వెలపు - డర, భయ పుం

వెట్టి - పాగలపన, ఉన్మాద పుం,
ఉన్మత్తతా, సనక, ఇక స్త్రీం ; —

డి - పగలీ స్త్రీం ; — బాగుల

పాడు - పోలా విం ; — పాడు -

పాగల, మూర్ఖ, సనకీ విం

వెట్టిపుచ్చ - ఇంద్రాయన పుం

వెం - కీమత స్త్రీం, మూల్య, దామ పుం,

— గల, యెన - కీమతీ, మూల్యవాన

విం ; — తేని - అమూల్య, వేశ-

కీమత విం

వెలగ - కేయా, కపిత్థ పుం

వెలయాలు - వేశ్యా, రూప జీవా స్త్రీం

వెలయించుట - ప్రకాశిత కరనా,

సుశోభిత కరనా; క్షుశ కరనా సం

వెలయుట - ప్రకాశిత హోనా, క్షుశ

హోనా, ప్రసిద్ధ హోనా పుం

వెలవెల - పీలాపన పుం ; — బోపుట,

బాటుట - పీలా పడ జానా అం, —

బాటు - పీలాపన పుం

వెలి - బాహరీ భాగ, జాతి-బహిష్కార

పుం, సక్రేదీ స్త్రీం, బాహర కా విం ;

— వేయుట - జాతి సే బహిష్కార

కరనా, బాహర కరనా సం

వెలికిలబడుట - గిరనా అం

వెలిగించుట - జలనా, సులగనా సం

వెలిగారము - సోహాగా పుం

వెలిలి - కమీ, ఖాళీ జగహ స్త్రీం,

అమావ పుం, కమ, ఖాళీ విం

వెలియుట - రుకనా, తమనా, వంద
హోనా అం

వెలుగు - ప్రకాశ, తేజ పుం, రోశనీ,

చమక స్త్రీం ; — ట - ప్రకాశిత

హోనా, జలనా అం

వెలుగు - బాడ, ఘేరా, హాతా పుం

వెలుతురు - ప్రకాశ పుం, రోశనీ స్త్రీం

వెలుపల - బాహర అవ్యం, బాహరీ విం ;

— ఉండుట - బాహర రహనా, రజవతీ

హోనా అం

వెలుపడుట - బాహర ఆనా, నికలనా ;

రవానా హోనా, (రహస్యము) క్షుల

జానా, (రచన) ప్రకాశిత హోనా అం

వెల్ల - సక్రేదీ స్త్రీం ; — వేయుట -

సక్రేదీ పోతనా సం

వెల్లడి - జాహిర, ప్రకట విం, క్షులీ

జగహ స్త్రీం

వెల్లివెరియుట - ఉమడనా, ఫేలనా,

ఊతరనా అం

వెల్లులి - లహసున పుం

వెల్లువ - బాద స్త్రీం

వెస - జల్దీ స్త్రీం

వెళ్ళగొట్టుట - భగానా, బాహర

నికాలనా సం

వెళ్ళుట - జానా, రవానా హోనా, వీత

జానా, గుజరనా అం

వేంకటాచలము - తిరుపతి క్షేత్ర,

బాలాజీ పుం

వేంచేయుట - ఆనా, పధారనా అం

వేచకటి - గర్భ పుం ; — మనిషి -

హమిలా, గర్భవతీ స్త్రీం

వేగుట - భునా, దుఖ సహనా అం
 వేట - శికార, మృగయా, ఆఖేట పుం;
 —కాడు - శికారి పుం
 వేచుట - భునా, దుఖ దేనా సం
 వేట - శికార పుం
 వేటకుక్క - శికారి కుత్తా పుం
 వేటాడుట - శికార खेलనా అం
 వేడి } గమీ ల్లీం, తాప పుం, గరమ
 వేడిమి } విం
 వేడుట - (సే) ప్రార్థనా కరనా సం
 వేడికోలు } మిన్నత, ప్రార్థనా, యాచనా
 వేడుకోలు } ల్లీం
 వేపుడు - భూనా దుఆ విం, భూనా
 పదార్థ పుం
 వేగపడుట } జల్దీ కరనా సం
 వేగరపడుట }
 వేగపాటు } జల్దీ, జల్దవాజీ, ఉతా-
 వేగరపాటు } వలీ ల్లీం
 వేగము - తేజీ, కుర్తీ, శీఘ్రతా ల్లీం
 వేగ - ఘోషా పుం ; తీక్షణ విం
 వేగర కాడు - జల్దవాజీ, ఉతావలా విం
 వేగు - జాసుసీ ల్లీం ; —ల వాడు -
 జాసుస విం
 వేగుజుక్క - శుక్ర తారా పుం
 వేగుప్రాణ్ణు - ప్రభాత, తడకా పుం
 వేడుక - వినోద, మనోరంజన, ఆనంద,
 తమాషా పుం, ఇచ్ఛా, చాహ ల్లీం
 వేడి - వెణి ల్లీం, జూడా; నదీ-సంగమ,
 నదీ కా ప్రవాహ పుం
 వేలుపు - బొసురీ, మురలీ, బొస ల్లీం
 వేతనము - వేతన పుం, తనఖ్వాహ ల్లీం

వేతనము - వేతన పుం, వేత ల్లీం
 వేత్త - వేత్తా, జానకార పుం
 వేత్తము - వేత ల్లీం
 వేదన - వేదనా, పీడా ల్లీం, దర్ద పుం
 వేదాంతి - దాశీనిక, తత్వవేత్తా పుం
 వేది, వేదిక - వేది, వేదికా ల్లీం
 వేధించుట - చుమనా, సతానా సం
 వేనవేలు - సహస్రో, హజారో విం
 వేము - నీమ పుం
 వేయి - హజార విం
 వేయుట - డాలనా, ఫేకనా, చలానా
 సం (ఇచ్చి వేయుట - దే దేనా; చేసి
 వేయుట - కర డాలనా, మొక్కలు
 వేయుట - పౌఢే లగానా సం).
 వేరు - జడ ల్లీం, మూల పుం
 వేలు - మిన్న, దూసరా, అలగ విం ;
 — వేలుగ పోవుట - అలగ హో
 జానా అం ; —పాటు - మేద పుం ;
 మత-మేద ; అలగ్యోజ్ఞా పుం
 వేల - బేలాల్లీం, సముద్ర కా కినారా పుం
 వేలము - నీలామ పుం
 వేలవేయుట - లడకానా, టాంగనా సం
 వేలాజలము - వేలా-జల పుం (Tidal
 water)
 వేలు, వ్రేలు - ఊగలీ ల్లీం
 వేళ - సమయ ; జూన, వక్త పుం
 వేళాకోళము - మజాక పుం, హీసీ
 ల్లీం ; —నకు - మజాకన అవ్యం ;
 —చేయువాడు - మజాకియా విం
 వేచుట - దోహద పుం

వేదము - ధర్మ ; ఉద్ధ-వేష పుం
 వేద్య - వేశ్యా, త్రినాల త్రిం
 వేషము - పోషాక త్రిం ; వేష ; కపడె
 పుం ; వేషగాడు - నట, అభినేతా,
 దొంగి, పాండ్లీ పుం
 వేసట - యకావట, శిథిలతా త్రిం
 వేసరుట, వేసారుట - వేజార హోనా ;
 యక జానా ; ఉవ జానా అం
 వేసవి - గరమీ త్రిం ; గ్రీష్మ పుం
 వైకల్పకము - ఐచ్ఛిక విం
 వైకల్యము - వికలతా ; వ్యాకులతా ;
 అపూర్ణతా త్రిం
 వైశి - చాల త్రిం ; దంగ పుం
 వైచుట - పేకనా, డాలనా, రఖనా
 సం (చేసేవైచుట - కర డాలనా)
 వైజయంతి - పతాకా త్రిం
 వైజ్ఞానికుడు - రసాయన ఆది శాస్త్రో
 కా శాస్తా పుం ; నిపుణ, కుశల విం
 వైదూర్యము - లహసునియా పుం
 వైశికుడు - వైణిక పుం
 వైశనికుడు - వేతన-మోగి పుం
 వైశానికుడు - బందీజన, చారణ,
 ఖాట పుం
 వైద్యము - విదగ్ధతా, కుశలతా
 త్రిం, చాతుర్య పుం
 వైదికము - వైదిక విం
 వైదికుడు - వేదాధ్యయి పుం
 వైదుష్యము - విద్రుతా త్రిం
 వైద్యము - చికిత్సా, హక్మీ, దవాదారు త్రిం

వైద్యుడు - వైద్య, హక్మీ, డాక్టర్ పుం
 వైద్యము - రేడ్డాపా, వైద్య పుం
 వైపరీత్యము - విపరీతతా త్రిం
 వైపు - ఆర, తరఫ్, దిశా త్రిం,
 పక్ష పుం ; ఒకవైపుకు - దర-
 కినార అవ్యం
 వైభవము - ఐశ్వర్య పుం, శక్తి త్రిం
 వైమనస్యము - ద్వేష పుం, అనిచ్ఛా ;
 అరుచి త్రిం
 వైరము - దుర్మనీ, శత్రుతా త్రిం
 వైరాగ్యము - విరక్తి త్రిం
 వ్యంగ్యము - తానా పుం, ధ్వని, కంటి
 త్రిం ; — గా మాట్లాడుట - కంటి
 కసనా ; తానా మారనా సం
 వ్యంజనము - సాగ, చిహ్న, వ్యంజన పుం
 వ్యక్తము - వ్యక్త, ప్రకట, జాహిర
 విం ; — గా - స్పష్ట రూప సే,
 ప్రకట రూప సే అవ్యం
 వ్యక్తి - వ్యక్తి, ఆదమీ పుం
 వ్యక్తుడు - బాలిగ, సయానా విం
 వ్యక్తురాలు - సయానీ త్రిం
 వ్యతిరేకము - వైపరీత్య పుం ; అభావ,
 అతిక్రమణ పుం, విపరీత ; క్షిలాక
 విం
 వ్యత్యస్తము - అస్తవ్యస్త, ఉలటా,
 విపరీత విం
 వ్యత్యాసము - విరోధ, పరివర్తన ;
 మేద పుం, తవదీలీ త్రిం
 వ్యథ - పీడా త్రిం
 వ్యభిచారము - వ్యభిచార, త్రినాలాపుం

వ్యయము - వ్యయ, ఖర్చు పుం
 వ్యర్థము - క్షిణ, వెమతలవ విం ;
 — చేయుట - క్షిణ, ఖర్చు కరనా,
 క్షిణ, గౌవానా సం
 వ్యవహారము - పరదా ; అంతర, బీచ
 కా సమయ పుం, ఆడ స్త్రీం
 వ్యవధి - సీమా, అవధి స్త్రీం, బీచ
 కా సమయ పుం
 వ్యవసాయము - ఖేతి-వారి, కృషి స్త్రీం
 వ్యవస్థ - ప్రబంధ ; క్షానన, శాస్త్రమత పుం
 వ్యవహారము - ఉపయోగ ; రివాజ ;
 వరతావ ; (కోర్టు) ముక్తదా పుం ;
 రోజుగార్ పుం ; కార్వాడీ స్త్రీం ;
 — ల - వ్యవహార పుం (Dealings),
 వ్యవహరించుట (కా) ఉపయోగ
 కరనా ; వరతావ కరనా సం
 వ్యసనము - లత, బురి ఆదత స్త్రీం,
 దుఖి, సంకట, క్షేష పుం ; వ్యసన
 పడుట - దుఖి హోనా అం
 వ్యాకులత - పరేశాని స్త్రీం, దుఖ పుం
 వ్యాకులము - వ్యాకుల ; పరేశాన విం
 వ్యాఖ్య - వ్యాఖ్యా (Explanation),
 టీకా స్త్రీం, నిర్వచన పుం,
 (Interpretation)
 వ్యాఘాతము - ఆఘాత పుం, చోట ;
 వాఘా, రుకావట్ స్త్రీం
 వ్యాజ్యగాడు - ముద్దీ, దావాదార్ పుం
 వ్యాజ్యము - ముక్తదా పుం ; నాలిశ
 స్త్రీం ; — జరుపుట - నాలిశ
 కరనా, ముక్తదా చలానా సం

వ్యాధి - వీమారి స్త్రీం ; రోగ పుం
 వ్యాపకత - ఫేలావ, ప్రసార పుం
 వ్యాపారము - ఖంధా, పేశా ; కారోవార్
 పుం, తిజారత స్త్రీం ; — చేయుట -
 తిజారత కరనా సం ; వ్యాపార
 చిహ్నము - వ్యాపార-చిహ్న పుం
 (Trade-mark)
 వ్యాపారి - తిజారతీ పుం
 వ్యాపించుట - ఫేలానా, వదనా, వ్యాప్త
 హోనా అం
 వ్యాప్తి - పట్టెచ స్త్రీం, ఫేలావ పుం
 వ్యామోహము - మోహ, మాయా-మోహ
 పుం, లాలసా స్త్రీం
 వ్యాయామము - కసరత స్త్రీం
 వ్యవహారికము - వ్యావహారిక ;
 క్షానన, లౌకిక విం
 వ్యాసంగము - అధిక ఆసక్తి ;
 ఖేతి-వారి స్త్రీం, కామ-ఖంధా పుం
 వ్యాసము - లెఖ, నిబంధ ; (వృత్త
 ములో) వ్యాస పుం
 వ్యుత్పత్తి - బనావట్ స్త్రీం, మూల-రూప పుం
 వ్యుత్పన్నుడు - శాస్త్ర-ప్రవీణ ; పండిత
 పుం
 వ్యూహము - వ్యవస్థా ; సేనా కీ
 రచనా స్త్రీం, నిర్మాణ పుం
 వ్యూమము - ఆకాశ పుం
 ప్రక - టుకడా పుం ; — లించుట -
 టుకడే కరనా, చీరనా పుం
 ప్రణము - ఫోడా, ధావ పుం
 ప్రతము - వ్రత, ఉపవాస పుం

ప్రయ్య - టుకడా ; ఖండ్ పుం
 ప్రాత - లేఖ పుం, లిఖావట్ల స్త్రీం ;
 — కాడు - లేఖక, నవీస విం ;
 — బల్ల - మేజ్ల స్త్రీం ; — కోతలు -
 లిఖా-పదీ స్త్రీం, పత్ర-వ్యవహార
 పుం ; — పని - నవీసీ స్త్రీం
 ప్రాయసకాడు - నవీస, కాతివ విం
 ప్రాయించుట - లిఖానా సం
 ప్రాయుట - లిఖనా, (చిత్రపు)
 లీచనా ; వనానా సం ; ఎత్తి —
 శుద్ధ ప్రతి లిఖనా, నకల కరనా సం
 ప్రాలు - లిఖావట్ల స్త్రీం, లేఖ,
 దస్తఖత్, హస్తాక్షర పుం
 ప్రాసికొనుట - లిఖ లేనా సం
 ప్రీడ - లజ్జా, వ్రీడా స్త్రీం
 ప్రేలాడుచున్న - లటకతా हुआ,
 ఆవేజ్ల విం
 ప్రేలాడుట - లటకనా, టేగనా అం
 ప్రేలు - టేగలీ స్త్రీం
 ప్రేలుట - టేగనా, లటకనా అం
 శ
 శంక - సందేహ పుం ; — టేక - నిస్సందేహ,
 వేశక అవ్యం ; శంకించుట -
 సందేహ కరనా సం
 శంఖము - శంఖ పుం
 శంసనము - ప్రశంసా, తారీఫ్ స్త్రీం
 శకటము - గాఢీ స్త్రీం
 శకము - సదీ స్త్రీం, సంవత్ పుం
 శకునము - శకున, సగున పుం
 శక్తి - తాకత్ ; దుర్గా స్త్రీం ; వల్,

పరాక్రమ పుం ; — పంతుడు - బలీ,
 తాకత్తవర విం ; — పంత్ మైన -
 సక్షమ విం Competent
 శక్యము - సంభవ విం
 శరుడు - శఠ, ధూర్త, కపటి విం
 శతకము - శతక పుం, శతీ స్త్రీం
 శతమానము, శతము - సౌ విం
 శతాబ్దము - సౌ సాల పుం, సదీ స్త్రీం
 శత్రువు - శత్రు, దుష్మన పుం
 శత్రుత్వము - శత్రుతా, దుష్మనీ స్త్రీం
 శపథము - శపథ, కసమ స్త్రీం ; —
 చేయుట - కసమ ఖానా సం
 శపించుట - శాప దేనా సం
 శబ్దము - శబ్ద పుం, ఆవాజ్, ధ్వని
 స్త్రీం ; శబ్ద సంగ్రహము - కోశ,
 నిఘంటు పుం
 శమనము - శమన, దమన పుం,
 శాంతి స్త్రీం
 శమము - శాంతి, క్షమా స్త్రీం, శమ,
 సంయ పుం
 శమించుట - శాంతి హోనా ; తృప్త హోనా అం
 శయనము - శయన పుం, శయ్యా స్త్రీం
 శయనించుట - లేటనా, సోనా అం
 శయ్య - శయ్యా, సేజ్ల స్త్రీం
 శరణము, శరణు - శరణ, పనాహ
 స్త్రీం, ఆశ్రయ పుం, శరణాగతుడు -
 శరణాగత ; ప్రపన్న విం ; — జొచ్చు
 ట - శరణ లేనా అం
 శరీరము - కాషా, దేహ స్త్రీం, శరీర పుం
 శర్య - చీనీ, శక్ర స్త్రీం

శలభము - శలభ పుం, టిట్టి స్త్రీం
 శలాక - సలాई; ఉడ స్త్రీం, బాణ పుం
 శవము - శవ పుం, లాశ స్త్రీం
 శస్త్రము - హथియార, శస్త్ర పుం
 శాండిల్యము - బెల వృక్ష పుం
 శాంతము - శాంత, స్థిర, చుప విం,
 శాంతి, చుప్పి, క్షమా; నమ్రతా స్త్రీం;
 ధైర్య, ధీరజ పుం
 శాంతి - శాంతి స్త్రీం; ధైర్య పుం;—
 చుట - శాంతి होना, చుప होना,
 ఠండా పడ జానా అం
 శాకము - శాక, సాగ పుం; भाजी స్త్రీం
 శాక్తుడు - శాక్తేయ; శాక్త పుం
 శాఖ - శాఖా, డాలీ, టహనీ స్త్రీం,
 సంప్రదాయ పుం
 శాఖామృగము - బందర పుం
 శాణము - శాన, శాణ పుం
 శాతము - హర్ష పుం
 శాపము - శాప పుం, బద-దుఆ స్త్రీం
 శాపించుట, శపించుట - శాప దేనా,
 సరాపనా సం
 శాబకము - శావక పుం
 శాబ్దికుడు - వैयाకరణ పుం
 శాఠిక - సారికా స్త్రీం
 శారీరము - సుర; కంఠ-స్వర పుం;
 శారీరక విం
 శారీరకము - శారీరక, దైహిక విం
 శార్థులము - బాధ పుం
 శాల - ఘర పుం; శాలా స్త్రీం
 శాలిగ్రామము - చూ.పాలగ్రామము

శాలినత - శాలీనతా స్త్రీం, వినయ పుం
 శాలువ - శాల, దుశాలా పుం
 శాశ్వతము - శాశ్వత, స్థాయీ విం
 శాసనము - हुक्मत స్త్రీం, శాసన,
 శాసన-పత్ర, తామ్ర-పత్ర, శిలాలెఖ పుం
 శాసకుడు - శాసక, రాజా పుం Ruler
 శాపించుట - आज्ञा దేనా; శాసిత
 కరనా సం
 శాస్త్ర - సజ్జా స్త్రీం, దण्ड పుం
 శాస్త్రము - శాస్త్ర; విజ్ఞాన పుం
 శాస్త్రీయము - वैज्ञानिक, శాస్త్ర-
 సంబంధీ విం
 శంఖిని - धनुष की डोरी స్త్రీం;
 పాజిబ, ఘుంఘరు పుం
 శంఖ - సజ్జా స్త్రీం, దण्ड పుం; కఠిన
 — కడీ సజ్జా స్త్రీం; శంఖించుట -
 సజ్జా దేనా, దण्ड దేనా సం
 శిక్షణము - शिक्षण పుం; शिक्षा,
 తాలీమ స్త్రీం
 శిఖ - చోటి, శిఖా, నొక స్త్రీం,
 ఉపరీ భాగ, సిరా పుం
 శిఖరము - చోటి స్త్రీం, శిఖర పుం
 శిథిలము - शिथिल, డీలా, టూటా-ఘూటా;
 కమజోర విం; —లు - खंडहर
 పుం; —తహ్నా - खंडहर हो
 జానా, ఉజ్జడ జానా అం
 శిఖరము - शिविर, పడ్డావ పుం
 శిర - శిరా, నాడీ స్త్రీం
 శిరము - शिर, ఉపరీ భాగ పుం
 శిరసావహించుట - सिर आँखों पर
 లేనా, శిరోధార్య కరనా సం

శ్రీషము - సिरस, శిరీష పుం
 శిల - శిలా స్త్రీం, పఠర పుం
 శిల్పము - కలా, దస్తకారి; శిల్ప-
 కలా స్త్రీం
 శిల్ప - శిల్పకార, దస్తకార పుం
 శవము - సుఖ పుం; సమృద్ధి; గ్రహ
 మేత్రి స్త్రీం; —పూసుట - సिर పర
 భవानी చదనా అం
 శశరము - శీత, శిశిర పుం, ఠండ స్త్రీం
 శష్టా చారము - సజ్జనతా స్త్రీం;
 అచ్ఛా ఆచరణ పుం
 శష్టుడు - సభ్య; సజ్జన; శిష్ట విం
 శిష్టుడు - చెలా, శిష్య పుం
 శికరము - జల-కణ, శీకర, కుహరా
 పుం; ఠండ స్త్రీం
 శిష్టుము - జల్దీ, శీఘ్ర విం
 శితము - శీత పుం; ఠండ స్త్రీం
 శితలము - ఠండా, శీతల విం
 శిర్షము - సिर, శిర పుం
 శిలము - శీల, స్వభావ, చరిత్ర పుం
 శిలవంశుడు - శీలవాన పుం
 శుంఠ, శుంఠకాయ - ధూత, మూల పుం
 శుకము - శుక, తోతా పుం
 శుక్తి - సీప పుం, శుక్తి స్త్రీం
 శుక్రము - శుక్ర, వీర్య పుం
 శుక్రవారము - శుక్రవార, జుమా పుం
 శుక్లపక్షము - శుక్ల పక్ష పుం, సుదీ స్త్రీం
 శుక్లము - సక్రేద విం
 శుచి - పవిత్ర, స్వచ్ఛ విం; —కరము-
 పవిత్ర, స్వచ్ఛ విం

శుద్ధము - సాఫ్, స్వచ్ఛ, పవిత్ర విం;
 కేవల, సిఫ్, అవ్యం; —గా -
 పూ, సారా, బిలకుల అవ్యం; —
 అయిన - స్వచ్ఛ; లాలిస విం
 శుద్ధాంతము - అంత:పుర, జనాన-
 లానా, హరమ పుం
 శుద్ధి - శుద్ధి-సంస్కార పుం, పవిత్రతా,
 స్వచ్ఛతా స్త్రీం; —పత్రము -
 శుద్ధి-పత్ర పుం
 శునకము - కుత్తా పుం
 శుభము - శుభ, భలా, కల్యాణ పుం,
 అచ్ఛా, భలా విం, శుభ కార్య
 ము - మంగల-కార్య పుం; శుభలేఖ -
 వివాహ యా శుభకార్య కా నిమిత్తణ
 పుం; శుభవార్త - శుభశుభవరీ
 స్త్రీం, శుభ సంవాద పుం
 శుభకాండ - అభినందన పుం, బధాదీ,
 శుభ కామనా స్త్రీం
 శుభ్రము - సఫేద, నిమిల విం
 శుల్కము - శుంగీ, ఫీస స్త్రీం; శుల్క
 (Duty), కర; దహెజ; దామ పుం
 శుశూష - పరిచర్యా, సేవా స్త్రీం
 శుష్కము - సూక్ష్మా, శుష్క, నీరస,
 బేకార విం
 శుష్కించుట - సూక్ష్మా, దుబలా హోనా
 అం
 శూకము - (బిచ్చు కా) డంక పుం
 శూద్రుడు - శూద్ర పుం
 శూన్యము - ఖాళీ, శూన్య, నంగా విం,
 ఆకాశ, సిఫ్, పుం

శూరత్వము - వీరతా, శూరతా స్త్రీం
 శూరుడు - శూర, వీర, సాహసీ పుం
 శూలము - సూలీ స్త్రీం, త్రిశూల పుం
 శృంగలము - జంజీర; బెడీ, మెఖలా
 స్త్రీం
 శృంగము - సీగ, విషాణ; శిఖర
 పుం, చోటి స్త్రీం
 శృంగారము - సజావట స్త్రీం; గహనా,
 శ్రంగార పుం; (అందము) సౌందర్య;
 శ్రంగార రస పుం; — చేయుట -
 సజానా సం
 శ్శరము - శిఖా, చోటి స్త్రీం
 శ్శరుడు - శ్రేష్ఠ, శేఖర పుం
 శ్శాలికా - శోకాలీ స్త్రీం
 శ్శము - శోభ పుం, బాకీ స్త్రీం
 శ్శించుట - బచ జానా, శోభ రహనా అం
 శ్శత్యము - సదీ స్త్రీం, జుకామ పుం
 శ్శధిల్యము - శిథిలతా; డిలైడ్,
 జర్జరతా స్త్రీం
 శ్శలము - పర్వత, శైల పుం
 శ్శలి - శైలీ, ప్రణాలీ స్త్రీం, డంగ,
 తరీకా పుం
 శ్శవము - శైవ-సంప్రదాయ పుం
 శ్శవాలము - సివార పుం
 శ్శకము - శోక, గమ పుం, శ్శం
 చుట - శోక కరనా, గమ కరనా సం
 శ్శచనీయము - శోచనీయ, బహుత విం
 శ్శణము - లాల విం, లాలిమా స్త్రీం;
 రక్త పుం
 శ్శణితము - రక్త, ఖన పుం

శ్శకుడు - అన్వేషక పుం
 శ్శనము - అన్వేషణ, అనుసంధాన;
 మార్జన పుం, ఖోజ, శోధ స్త్రీం
 Research
 శ్శించుట - శుద్ధ కరనా, ఖోజ
 కరనా, అనుసంధాన కరనా సం
 శ్శ - సజ్జన, జలంధర పుం
 శ్శ - శోభా, కౌంతి, సుందరతా స్త్రీం
 శ్శనము - శోభా, సుందరతా స్త్రీం,
 శుభ, గర్భాధాన-సంస్కార పుం;
 ప్రకాశమాన, సుందర, శుభ విం
 శ్శిల్లుట - సుశోభిత హోనా అం
 శ్శ - శోషణ పుం, శుష్కతా, బేహోశీ
 స్త్రీం, శ్శించుట, శ్శిల్లుట -
 సుఖ జానా, దుఃఖ హోనా అం
 శ్శచము - పవిత్రతా, శుచితా స్త్రీం
 శ్శర్యము - శూరతా స్త్రీం, సాహస పుం
 శ్శశాసము - రమశాన, మరఘట పుం
 శ్శమము - శ్యామ, కాలా విం, మేఘ
 పుం, శ్యామలతా; కాయల స్త్రీం
 శ్శలకుడు - సాలా, శ్యాల, శ్యాలక,
 పత్నీ కా భారీ పుం
 శ్శ - పరవాహ, లగన, శ్రద్ధా స్త్రీం,
 విశ్వాస పుం
 శ్శశువు - లగనశీల, శ్రద్ధాశు విం
 శ్శమణుడు - సంన్యాసీ, జైన సాధు పుం
 శ్శమము - పరిశ్రమ పుం, మేहनత స్త్రీం,
 దిక్రత, కఠినాదీ స్త్రీం
 శ్శవణము - కాన, శ్రవణ పుం
 శ్శాంతము - యకా-మౌదా విం

శ్రాంతి - థకావట్, థకాన్ ల్లీం
 శ్రాద్ధము - పితృ-కర్మ ; ఆర్థ పుం
 శ్రామిక - శ్రమ విం Labour
 శ్రావ్యము - ఆవ్య, శ్రుతి-మధుర విం
 శ్రీ - సమృద్ధి, సంపత్తి ; లక్ష్మీ, సరస్వతీ,
 సుందరతా, మనోజ్ఞతా ల్లీం, భాగ్య పుం ;
 —కరము - శుభప్రద విం ; —
 గంధము - హరిచందన పుం ; —
 మంతుడు - సంపన్న, ధనవాన్ విం
 శ్రుతము - సునా ద్దూ విం, విజ్ఞాన్,
 జ్ఞాన్ పుం
 శ్రుతి - కాన్, శ్రవణ ; వేద పుం
 శ్రేణి - శ్రేణి, పంక్తి ల్లీం ; వర్గ పుం
 శ్రేయస్సు - సమృద్ధి ల్లీం ; కల్యాణ,
 శుభ, సుఖ పుం
 శ్రేష్ఠము - శ్రేష్ఠ, బద్ధియా, ఉత్తమ విం
 శ్రేష్ఠిచత్వరము - శ్రేష్ఠి-చత్వర పుం
 Stock-exchange
 శ్రేష్ఠుడు - శ్రేష్ఠ, ప్రధాన్, ఉత్తమ విం
 శ్రోత - శ్రోతా, సున్నేవాల్లా పుం
 శ్రోత్రియుడు - వేదాధ్యాయీ పుం
 శ్లాఘనీయము - ప్రశంసనీయ, సరాహనీయ
 విం
 శ్లాఘించుట - (కీ) తారీఫ్ కరనా,
 సరాహనా సం
 శ్లేష - మిలాన్, శ్లేష పుం
 శ్లేష్మము - కఫ, బలగమ పుం
 శ్వాసము - కుత్తా, శ్వాన్ పుం
 శ్వాసము - శ్వాస పుం, సాస్ ల్లీం
 శ్వాసకాసము - దమా పుం

శ్వేతకుష్టు - సఫేద కోడ్ పుం
 శ్వేతము - సఫేద, శ్వేత విం
 ష
 షండము - షుండ పుం
 షండుడు - నపుంసక, హిజ్జా విం
 షట్పదము - షోర పుం
 షడ్గుడు - సాడ్స్ పుం
 షరతు - శరత్ ల్లీం Condition
 షరా - షరహ్ ; వ్యాఖ్యా ల్లీం, వివరణ
 పుం
 షరాబు - సరీఫ్, సరీఫ్ పుం ; —
 పని - సరాఫీ ల్లీం
 షరాయి - పాజామా పుం
 షరీకు - షరీఫ్, శామిల్, సమ్మిలత్
 విం ; —అగుట - షరీఫ్ హోనా అం
 షర్దు - కమీజ్ ల్లీం
 షర్దుత్తు - షరబత్ పుం
 షార్దుహ్ందు - శీఘ్ర-లిపి ల్లీం
 షికారు - సేర్ ల్లీం ; —కువెళ్లుట -
 సేర్ కరనా సం ; —వెళ్లుహ్ందు -
 సేర్ గాహ్ ల్లీం
 షిఫ్ట్ (Shift) - పారి ల్లీం ; —పద్ధతి -
 పారి-ప్రణాళి ల్లీం
 షేరు - షేయర్ పుం ; —మార్కుటు -
 షేయర్ బాజార్ పుం ; —సర్టిఫికేటు -
 షేయర్-పత్ర పుం
 షోకిలా - శోకిన్, షేలా, రంగీలా విం
 షోకు - శోక్ పుం, శోకినీ ల్లీం
 ష
 సంకటము - తకలీఫ్, పీడా ల్లీం,
 కష్ట, రోగ పుం, —పడుట - పీడిత్

హోనా, సంకట మే రహనా, కష్టో మే
రహనా అం ; — పెట్టుట - తంగ
కరనా, కష్ట దేనా సం

సంకరము - దోగలాపన, మిశ్రణ పుం

సంకరుడు - దోగలా, జారజ పుం

సంకలనము - సంకలన, సంగ్రహ పుం

సంకల్పము - సంకల్ప (Resolution),
ఠడ నిశ్చయ, ఉద్దేశ్య పుం

సంకల్పించుట - నిశ్చయ కరనా సం

సంకీర్ణము - మిశ్రిత, ధనా విం

సంకీర్తనము - మజన, కీర్తన పుం

సంకుచించుట - సిక్కుడ జానా అం

సంకుచితము - సిక్కుడా हुआ విం

సంకుపాషణము - సంఖియా పుం

సంకులము - పరస్పర విరోధీ బాత
స్త్రీం, మిలా हुआ ; పరిపూర్ణ, ఫేలా
हुआ विं

సంకల - జంజీర, శ్రీఖలా, బెడీ స్త్రీం

సంకేతము - సంకేత, చిహ్న, ప్రతీక,

ఇశారా పుం

సంకోచము - సంకోచ పుం, హిచక,
झेंप स्త్రీం ; — పడుట - హిచకనా,

శిక్షకనా అం

సంక్రమించుట - సాథ ఆనా, ప్రాప్త

హోనా, ప్రవేశ కరనా సం

సంక్షిప్తము - సంక్షిప్త, ముక్తసర విం

సంక్షేపము - సార, సంక్షేప పుం

సంక్షేపించుట - సంక్షిప్త కరనా,

छोड़ना सं

సంఖ్య - అంక పుం, సంఖ్యా, తాదాద స్త్రీం

సంగతము - సంయుక్త, ఉచిత, మనాసిద్ధ
విం

సంగతి - మేల, సంగ, విషయ, సమాచార
పుం, సంగతి స్త్రీం

సంగమము - మిలాప, సంగమ పుం

సంగీతము - సంగీత పుం

సంగ్రహము - గ్రహణ, సంచయ, సంగ్రహ,
సంక్షేప పుం

సంగ్రహించుట - ప్రాప్త కరనా, గ్రహణ
కరనా, (కా) సంచయ కరనా, కమానా,
(కా) సంక్షిప్త కరనా సం

సంగ్రామము - యుద్ధ పుం

సంఘము - సమాజ, సంఘ పుం (Union);

భీడ, సమితి స్త్రీం

సంఘ సంస్కరణ - సమాజ-సుధార పుం

సంఘర్షణ - ధర్షణ పుం, రగడ,
దుశ్మనీ స్త్రీం

సంఘీభావము - ఒకతా స్త్రీం

సంచయము - సంచయ, సమూహ, ఠేర పుం

సంచరించుట - ధూసనా, మఠకనా అం

సంచలనము - ఆందోలన పుం, హలచల
స్త్రీం

సంచారము - గమన, సంచార, భ్రమణ పుం

సంచారి - ధుమకడ, ఆవారా పుం

సంచాలకుడు - సంచాలక, పరిచాలక
పుం

సంచి - (పెద్దది) యేలా, బోరా పుం,

(చిన్నది) యేలీ స్త్రీం

సంచిక - అంక పుం

సంచితము - సంచిత, ఒకత్రిత విం

సంచకారము - పేశగి, అగాఢ విం
 సంజాతము - ఉత్పన్న, సంజాత విం
 సంజాయిషీ - కేఫియత స్త్రీం; — అడు
 గుట - కేఫియత తలవ కూర్చుండ
 సంజ్ఞ - చిహ్న, నిశాన, ఇశారా, సంకేత
 పుం, బుద్ధి స్త్రీం; — చేయుట -
 ఇశారా కూర్చుండ, సంకేత కూర్చుండ
 సంజ - సంద్య, శామ స్త్రీం, ఉత్పన్న
 పుం; — దీపము - సంజాతానీ స్త్రీం
 సంత - హృత్, హృత్ స్త్రీం
 సంతకము - హస్తాక్షర, దస్తావేజు పుం,
 సహి స్త్రీం; — చేయుట - సహి
 కూర్చుండ, హస్తాక్షర కూర్చుండ
 సంతతము - అంతరాయ, అపరాధ, సతత
 అవ్యం
 సంతతి, సంతానము - సంతాన, అంతరాయ
 స్త్రీం
 సంతస - జమావ; మేల పుం; —
 చేయుట - జూర, జమానా సం
 సంతప్తము - తపా దుఃఖ, దుఃఖి విం
 సంతరించుట - సుధారనా, ఠీక కూర్చుండ,
 జమా కూర్చుండ, రక్షా కూర్చుండ
 సంతర్పణము - భోజ, బ్రహ్మ-భోజ పుం
 సంతసము - హర్ష, ఆనంద పుం; సంత
 సించుట - సుఖ హోనా అం
 సంతాపము - తాప, దుఃఖ, శోక పుం
 సంతృప్తి | హర్ష పుం, ప్రసన్నతా, సుఖి,
 సంతోషము | వృత్తి స్త్రీం, సంతోష
 పడుట - సుఖ హోనా, ప్రసన్న హోనా
 అం; సంతోష పెట్టుట - సుఖ
 కూర్చుండ, వృత్తి కూర్చుండ

సంప్రప్తము - భయ-భీత, వస్త, పీడిత,
 వ్యాకుల విం
 సందడి - శోర, హల్లా పుం, భీక స్త్రీం
 సందర్శము - మేల, ప్రసంగ, సంబంధ,
 సమయ, మౌక్త, సందర్శ పుం Con-
 text; సందర్శనసారము - యథా-
 స్థితి అవ్యం
 సందర్శించుట - (సే) మిలనా అం,
 (సే) మేల కూర్చుండ
 సందర్శము - అనిశ్చిత, సందేహపూర్ణ విం
 దువిధా స్త్రీం, అసమంజస పుం
 సందిరి - క్రొడ పుం, బగల స్త్రీం
 సందు - గల్లి, (స్థలము) దరార స్త్రీం;
 ఉద, (సమయము) అవకాశ,
 మౌక్త పుం
 సందేశము - సందేశ (Message),
 సమాచార పుం
 సందేహము - సందేహ పుం, శంకా,
 అనిశ్చితతా స్త్రీం
 సంతానము - మిలన, సంధాన పుం
 సంధి - సంయోగ, మేల పుం, సంధి, సులహ
 స్త్రీం; — చుట - నిశానా బేరనా,
 సంధాననా, జూరనా సం, మిలనా అం
 సంధ్య - సంద్య, శామ, ఉత్పన్న స్త్రీం
 సంపం, సంపంగ - చంపా స్త్రీం,
 చంపక పుం
 సంపత్తి | సంపత్తి స్త్రీం, ధన, ఐశ్వర్య
 సంపద | పుం; — సంపదము - సంపదా-
 శుల్క పుం (Estate Duty)
 సంపన్నుడు - సంపన్న, ధనీ విం
 సంపర్కము - సంబంధ, వాస్తా, అగ్రావ పుం

సంపాదకీయము - అగ్ర-లేఖ పుం
 సంపాదకుడు - సంపాదక పుం, కమాజు
 విం
 సంపాదించుట - కమానా సం
 సంపాద్యము - కమాई, ప్రాప్తి స్త్రీం,
 సంపాదన పుం
 సంపుటము - సంపుట పుం, డిబ్బియా స్త్రీం
 సంప్రతించుట - తులనా करना, జాంచనా,
 వాతచీత करना, సలాహ-మశవీరా
 करना సం
 సంప్రదాయము - పరंपరా, రీతి స్త్రీం,
 ఆచార పుం
 సంప్రేక్షించుట - పవిత్ర करना సం
 సంబంధము - సంబంధ, రిహితా, నాతా,
 ప్రసంగ పుం, ఉచితతా స్త్రీం
 సంబంధి - సమధీ పుం
 సంబరము - దీర్ఘ, ఆనందోత్సవ పుం
 సంబళము - తనకువాహ స్త్రీం, వేతన పుం
 సంబళించుట - సంభాలనా, చంగా होना
 అం
 సంకారము - మసాలా పుం
 సంకాశించుట - సంభాలనా, కాబూ में
 రఖనా సం
 సంకాశించుట - సంబోధిత करना సం
 సంకల్పించుట - ఘటిత होना అం,
 పేదా होना సం
 సంకారము - సామగ్రీ, తయారీ స్త్రీం,
 సామాన్, సంచయ పుం
 సంకాపన - వివాహ కీ ఘేట, యోగ్యతా,
 . ఉపయుక్తతా, కల్పనా, దక్షిణా స్త్రీం

సంకాపన - వాత-చీత స్త్రీం, వార్తాలాప
 పుం, సంకాపించుట - వాతచీత
 करना, వార్తాలాప करना సం
 సంకీర్ణము - భోగ, ఉపభోగ, మేథున పుం
 సంక్రమము - భ్రమ, చక్ర, సంభ్రమ
 పుం, ఘరాహట, ఉతావలీ స్త్రీం
 సంక్రమించుట - భ్రమిత होना, చక్ర
 होना, పరేశాన होना అం
 సంయమము - సంయమ, ఇంద్రియ-నిగ్రహ
 పుం, రోక స్త్రీం
 సంయుక్తము - సంయుక్త, మిలా हुआ,
 జుడా हुआ, యుక్త విం
 సంయోగము - మేల, మిలాప, లగావ,
 సంబంధ పుం
 సంరక్షణము - రక్షణ, పాలన-పోషణ పుం
 సంరక్షకుడు - అభిభావక, సంరక్షక
 (Guardian); సంరక్షించుట -
 (కీ) రక్షా करना, బచానా, పాలన-
 పోషణ करना సం
 సంలాపము - వాత-చీత స్త్రీం,
 వార్తాలాప పుం
 సంవత్సరము - సాల, వర్ష పుం
 సంపాదము - వాత-చీత, చర్చా స్త్రీం
 సంవిధానము - సంవిధాన పుం (Con-
 stitution); సంవిధాన సభ
 సంవిధాన సభా స్త్రీం (Consti-
 tuent Assembly)
 సంశయము - సందేహ, శుభహా పుం, శంకా
 స్త్రీం, సంశయించుట - శంకా
 करना, సందేహ करना సం
 సంశ్లేషము - ఆలిగన పుం, మేల-
 మిలాప, సంబంధ పుం

సంక్షేపించుట - ఆర్థింగన करना,
मिलाना स०

సంసర్గము - साथ, संपर्क, मिलन पु०,
संगति स्त्री०

సంసారము - कुटुम्ब, संसार पु०

సంసారి - कुटुम्बी पु०

సంసిద్ధుడు - सन्नद्ध, तैयार, उद्यत वि०

సంస్కరణ - सुधार पु० ; — शाल -
सुधारालय पु० (Reformatory)

సంస్కారము - सुधार, धार्मिक कम,
वैदिक-संस्कार, संस्कार पु०, शिक्षा-
दीक्षा स्त्री०

సంస్కృతము - संस्कृत स्त्री०, परिमा-
जित, संस्कार किया हुआ वि०

సంస్థ - स्थिति, गिरोह, संस्था स्त्री०,
संस्थान (Institution) पु०

సంస్థానము - रियासत स्त्री०, राज्य,
अस्तित्व पु०

సంహరించుట - मार डालना स०

సంహారము - संहार, ध्वंस पु०

సకలము - सब, सारा, समस्त वि०

సకిలించుట - हिनहिनाना, हींसना अ०

సకిలంత - हिनहिनाहट स्त्री०

సఖ - सहेली, सखी स्त्री०

సఖ్యము - मित्रता स्त्री० ; — పడుట -
समझौता कर लेना स०

సగటు - औसत पु० ; — స -
औसतन अव्य०

సగపాలు } ఆధా వి०
సగము }

సగ్గుబియ్యము - साबूदाना पु०

సజ్జనుడు - सज्जन, भलमानस पु०

సజ్జలు - बाजरा पु०

సడలించుట - ఢీలా करना स०

సడలుట - ఢీలా होना, शिथिल होना,
छूट जाना अ०

సడించుట - कूटना स० ; कुटाई स्त्री०

సఱుగుట - गुनगुनाना, भुनभुनाना अ०

సతతము - हमेशा, लगातार, अव्य०

సతాయించుట - तंग करना, सताना
स० ; सतಾಯिष् - संतापन,
कष्ट पु०

సత్కరించుట - आदर करना स०

సత్కారము - खातिरदारी స్త్రీ०

సత్ముడు - श्रेष्ठ, पूज्य वि०

సత్తా - शक्ति, ताकत స్త్రీ०

సత్తు - जस्ता पु०

సత్తువ - ताकत, शक्ति స్త్రీ०, बल,
सार पु०

సత్యము - सत्य पु०, सचाई స్త్రీ०,
सच्चा वि०

సత్రము - धर्मशाला, सराय స్త్రీ०,
मुसाफिर-खाना पु० ; — అధికారి -
भठियारा पु० (भठियारिन स्త్రీ०)

సత్వము - अस्तित्व, गुण, स्वभाव,
सत्य, तत्व पु०

సత్వరము - तुरंत, शीघ्र अव्य०

సదనము - घर, निवास, सदन पु०

సదరు - उक्त, मज़कर वि०

సదాచారము - सदाचरण, अच्छा
चालचलन पु०

సదాప - సౌఫ్ పుం, పెద్ద —సోవా,
సోయా పుం

సదుపాయము - అచ్ఛా సాధన పుం,
ఆరाम పుం

సద్దు - ఆవాజ్ స్రీం, శోర పుం

సనాతనము - సనాతన, ప్రాచీన విం

సనాతనుడు - సనాతనీ ; దక్కియానూసీ
విం

సన్న - ఇశారా ; సంకేత పుం, చోటా ;
ధీమా, పతల విం ; —గతి - మంద-
వాయ పుం ; —గించుట - దుబలా
హోనా, సుఖ కర కాటా హోనా అం ;
—ని - మఱీన, పతలా విం

సన్నాయి - శహనాई, నఫీరీ స్రీం

సన్నాహము - తేయారీ, సన్నద్ధతా స్రీం

సన్నిహితము - సమీపతా, సన్నిధి స్రీం

సన్నిహితము - (ఠగము) త్రిదోష ;
సన్నిపాత, సరసామ, సమూహ పుం,
సమీపతా స్రీం

సన్నివేశము - స్థితి, खुली जगह
స్రీం ; మేల, మిలన పుం

సన్నిహితము - నికటస్థ ; నజ్దీకీ
విం ; సన్నిహిత సంబంధము -
నజ్దీకీ తాల్లుక పుం

సన్నుతించుట - (కీ) ప్రశంసా కరనా ;
(కీ) స్తుతి కరనా సం

సన్నెకలు - లోడా, బడా పుం

సన్మానము - ఆదర, అభినందన పుం

సన్మసించుట - సంన్యాస గ్రహణ కరనా,

. సంసార క్రి త్యాగనా సం

సన్మానము - సంన్యాస, వైరాగ్య పుం

సన్మానీ - సంన్యాసీ, వైరాగీ పుం

సపిండుడు - సగోత్ర, సపిండ పుం

సప్తపది - సప్తపదీ ; భావర స్రీం

సఫలత - సఫలతా, కామయావీ స్రీం

సఫలము - సఫల, కామయావ విం

సబబు - కారణ, సబబ పుం ; —తేని -
వేతుకా, అసంగత విం

సబ్బండు - మిలావట్ స్రీం, మిశ్రణ పుం

సబ్బు - సాబున పుం

సబ్బులియ్యము - సాబూదానా పుం

సభ - సమాస్రీం (Assembly), అధివే-
శన పుం ; సభాసదుడు - సదస్య పుం

సభ్యత - నమ్రతా, సభ్యతా స్రీం, వినయ
పుం

సభ్యుడు - సదస్య, సభ్య, వినయీ విం

సమ - సమ, సమాన విం

సమంజసము - ఉచిత, యుక్తియుక్త, సహీ
విం

సమకట్టుట - ప్రయత్న కరనా సం,
తేయార కరనా ; సన్నద్ధ హోనా అం

సమకూడుట - ప్రాప్త హోనా ; మిలనా అం

సమకూర్పుట - జమా కరనా ; ఒకత్రిత
కరనా సం

సమక్షమున - సమక్ష, కే సామనే అవ్యం

సమగ్రము - సమగ్ర, సమూచా, సారా విం

సమత, సమత్వము - సమతా ; సమా-
నతా, ఒకరూపతా ; బరాబరీ స్రీం

సమము - సమాన, ఒక-సా, సపాట,

సమతల విం ; —చేయుట -

సమతల బనానా సం

సమయము - समय, वक्तु पु०; अव-
 కాश, मौका पु०, फुरसत स्त्री०;
 —న కై వేచియుండుట - मौके का
 इंतजार करना स०; సమయ
 స్ఫూర్తి - समय की सूझ स्त्री०;
 प्रत्युत्पन्न मति; हाज़िर-ज़वाबी स्त्री०
 సమయుట - मरना, नाश होना अ०
 సమర్థ - रजस्वला स्त्री०; —అడుట-
 रजस्वला होना अ०
 సమర్థము - योग्य, समर्थ, शक्तिवान वि०
 సమర్పించుట - समर्थन करना, पूरा
 करना, सावित करना स०
 సమర్పణ - योग्य, समर्थ, कुशल,
 प्रवीण वि०
 సమర్పణ - समर्पण, त्याग पु०,
 सुपर्दगी स्त्री०; —చేయుట,
 సమర్పించుట - अर्पित करना,
 चढ़ाना, सुपुर्द करना स०
 సమవాయి - समूह, संबंध, लगाव,
 समवाय पु० (Company); సమ
 వాయకుడు - मित्र पु०
 సమిష్టి - समस्त, सारा पु०, अविभक्त
 वि० (Joint)
 సమస్తము - सारा, समूचा वि०
 సమస్య - समस्या, पहेली स्त्री०
 సమాఖ్య - यश; अधिवेशन पु०,
 कीर्ति स्त्री०
 సమాచారము - समाचार पु०,
 ख़बर स्त्री०
 సమాజము - संघ; समाज; समूह पु०

సమాధానము - अंगीकार, उत्तर पु०;
 —పడుట - मान लेना स०, राजी
 होना अ०
 సమాధి - कब्र; ध्यान की एकाग्रता
 स्त्री०
 సమానము - समान, बराबर वि०
 సమాస్తము - समाप्त; ख़तम; पूर्ण
 वि०; సమాప్తి - अंत पु०; —
 చేయుట - ख़तम करना; पूरा
 करना स०
 సమాధానము - ब्रह्म-भोज पु०
 సమావేశము - एकत्रित वि०,
 सम्मेलन, समावेश पु०
 సమావాసము - तसल्ली स्त्री०,
 आश्वासन पु०
 సమాసము - समास, संक्षेप पु०
 సమితి - समूह, संग्रह, संघ पु०
 సమిధ - समिधा स्त्री०, ईधन पु०
 సమిష్టి - अविभक्त वि०
 సమీచినము - उचित, उत्तम वि०
 సమీపమున - नज़दीक, निकट, पास
 अव्य०
 సమీపించుట - नज़दीक आना; पास
 आना; करीब आना अ०
 సముడు - समान, बराबर वि०
 సముఖము - के सम्मुख, के सामने
 अव्य०
 సముచితము - उचित, मुनासिब वि०
 సముచ్చయము - संग्रह, समूह पु०
 సముదాయము - समुदाय (Com-
 munity), समूह पु०

సముద్రము - సముద్ర, సాగర పుం

సమూహము - సమూహ, డెర పుం, బీడ్, రాశి స్త్రీం

సమృద్ధి - ఉన్నతి స్త్రీం, ఐశ్వర్య పుం

సమేతము - సమేత, సహిత, యుక్త విం

సమృతము - సహిత, సమ్మత విం, సమ్మతి స్త్రీం

సమృతి - స్వీకృతి స్త్రీం, అంగీకార పుం

సమృను - సమ్మన; తలవనామా పుం

సమృద్ధము - మీడ్, రేల-పేల, రగడ్ స్త్రీం

సమృనము - సమ్మాన, ఆదర పుం ;

—చేయుట - సమ్మానిత करना स०

సమృ - హడతాల స్త్రీం

సమృట - హ్యౌడా పుం

సమృతము - సమ్మెలన, మిలాప పుం ;

సభా స్త్రీం

సయితము - మీ, సహిత అవ్యం

సరంజాం - సరంజాం పుం ; సామగ్రీ,

తేయారీ స్త్రీం

సరకు - మాల, సామాన పుం, వస్తు,

పరవాహ స్త్రీం ; —చేయుట -

పరవాహ करना स० ; —అక్కట్లు -

గోదామ పుం

సరకా - శౌక, మజాక పుం, చాహ స్త్రీం

సరకు - స్థాన, నివాహ పుం ; జగహ

స్త్రీం, —అనిపించుట - స్థాన

దేనా, నివాహనా స०

సరఫరా - (Supply) సమరణ పుం,

పూర్తి స్త్రీం

సరఫరాచుట్టు - చీడ్ పుం

సరసము - సుందర, మనోహర, సరస విం ;

మజాక పుం, దిల్లగి స్త్రీం

సరసర - తేజీ సే, జాడ, సరసర అవ్యం

సరసి, సరస్సు - సర, సరోవర, తాలాబు పుం

సరసుడు - రసీలా ; సహృదయ విం

సరాబు - సరీఫ్ పుం

సరాసరి - అసిత పుం ; —స -

అసితన అవ్యం

సరి - సమాన, బరాబర, ఉచిత ; ఠీక,

జేసా, సీధా, సమతల, సమాప్త విం ;

ఖైర ! అస్తు ! అవ్యం ; —కట్టుట -

సమాన होना अ० ; —కడచుట -

బద్దనా అం ; —కొత్త - బిలకూల

నయా విం ; —గా - ఠీక అవ్యం ;

—గొనుట - నాశ करना स० ;

—చేయుట - బేఠ-బిఠావ करना,

క్రమ సే రఖనా ; దురుస్త करना ;

ఠీక करना ; సమతల बनाना ;

పూర करना ; నాశ करना स० ;

—చూచుట - మిలాన करना,

జాంచనా స० ; —చూసుట -

(కీ) బరాబరీ करना स०, కే

బరాబర होना अ० ; —పడుట,

పోవుట - ఠీక होना, ఉచిత

होना, అనుకూల, होना, పూర होना ;

సమాన होना अ० ; —పడకుండుట -

ఠీక న होना ; మెల నహీ ఖానా,

దుశ్మనీ होना अ० ; —యిస -

ఠీక, ఖరా విం ; —ప్రాద్దు -

ఆధీ రాత స్త్రీం

సరిగ - జరీ క్రి०
 సరిహద్దు - సీమా, సరహద్ క్రి०
 సరుగుడు - జాత పు०
 సరోజము - కమల
 సర్గము - సర్గ, అధ్యాయ పు०
 సర్జనము - త్యాగ పు०
 సర్పము - సొప్ప పు०
 సర్పాక్షి - సురసా క్రి०
 సర్వత్ర - సర్వత్ర, हर जगह अव्य०
 సర్వథా - సర్వతరహా, सर्वथा अव्य०
 సర్వము - సారా, పూర్ణ, సమూచా వి०
 సర్వస్వము - సారా, సర్వ-కుల పు०
 సర్వే - పైమాడ శక్తి క్రి०
 సలక - బోరి, యేలీ క్రి०
 సలగము - మల పు०, విష్టా క్రి०
 సలవరము - దర్ద పు०, పీడ క్రి०
 సలసలకాగుట - ఉబలనా అ०
 సలహా - సలహా క్రి०, ఉపదేశ పు० ;
 — దారు - సలహాకార వి०
 సలాక - శలాకా క్రి०
 సలిలము - పానీ పు०
 సలిస - సలిస, సరల, ఆసాన,
 సస్తా వి०
 సలుగుడు - బెహియా గాడీ క్రి०
 సలుపు, సకుపు - దర్ద పు०, పీడ క్రి०
 సల్లాపము - సంలాపపు०, వాతచీతక్రి०
 సళ్ళు - డిలై క్రి०, డిలాపన పు०
 సవతి - సోత క్రి० ; — తల్లి - సోతెలీ
 మో క్రి० ; — బిడ్డలు - సోతెలీ
 సేతాన క్రి०

సవర - గిన్నీ క్రి०
 సవరణ - సుధార, సంశోధన పు०,
 తరమీమ క్రి० (Amendment)
 సవరము - గిన్నీ క్రి० ; చామర పు०
 సవరించుట - సుధారనా, (కా) సంశోధన
 కరనా స०
 సవాయి - ఆతశక పు०
 సవారి - సవారి, పాలకీ క్రి० ; —
 బండి - బహలీ క్రి०, బహల పు०
 సవారు - సవార పు०
 సవాలు - ప్రశ్న, సవాలు పు०, చునీతీ
 క్రి० ; — చేయుట - లలకారనా స०
 సవిస్తరము - బ్యోరెవార వి०
 సవ్యము - దావా, ఉలటా, ఉచిత వి० ;
 — గా - ఠీక తరహా, ఉచిత
 రీతి సే అవ్య०
 సవ్యడి - పతా, మేద పు०
 ససి - సీదా, ఠీక, అచ్చా, ఉచిత
 వి०
 సస్పెండుచేయుట - (Suspend)
 ముఅత్తల కరనా, నిలబన కరనా,
 రోక దేనా స०
 సహకారము - సహయోగ, సహకార పు०
 సహకార సంఘము - సహకారి సమితి
 క్రి०
 సహకారి - ఉపసాధన పు०
 సహజము - సహజ, స్వాభావిక వి०
 సహనము - ధైర్య పు०, సహనశీలతా,
 క్షమా క్రి०
 సహమతి, సమ్మతి - సహమతి క్రి०
 (Concurrence)

సహవాసము - మిత్రతా స్త్రీం, సాథ పుం
 సహ - మీ, కే సాథ అవ్యం
 సహాయత - సహాయతా, మదద స్త్రీం
 సహించుట - సహనా, బరదాస్త కరనా
 సం, రుచనా, పసంద ఆనా అం
 సహృదయుడు - సహృదయ, మలమానస
 పుం
 సాంకేతికము - సంకేత-సంబంధీ, సాంకేతిక,
 పారిభాషిక, తకనికీ విం
 సాంగత్యము - సంగతి స్త్రీం, సాథ పుం
 సాంగముగా } సాంగ, సాంగోపాంగ,
 సాంగోపాంగముగా } పూర-పూర అవ్యం
 సాంతము - పూర, పూర్ణ ; —గా -
 పూర-పూర అవ్యం ; —చేయుట -
 పూర కరనా, సమాప్త కరనా సం
 సాంత్యనము - సాంతనా, తసహ్నీ స్త్రీం
 సాంద్రము - ఘనత్వ పుం (Density)
 సాంప్రతము - అమీ, సప్రతి అవ్యం
 సాంప్రాప్తి - లోబాన, గుగ్గుల పుం ; —
 'వత్తి - అగరవత్తీ స్త్రీం
 సాంప్రత్యరికము - సంవత్సరీ, వరసీ,
 వర్షగాంఠ, సాల-గిరహ్ స్త్రీం
 సాంకుట - పాలనాః సం ; సాంకుటముట -
 గోద లేనా ; పాల లేనా సం
 సాంగబదుట, సాంగిలబదుట - దణ్డవత
 హో జానా అం ; దణ్డవత కరనా సం
 సాంగుట - లంబా హోనా ; ఫేలనా ;
 బదనా సం ; సాంగగొట్టుట, సాంగ
 దీయుట - లంబా కరనా, తాననా సం
 సాంగుచేయుట - (ఖేత) జోతనా సం
 సాంగుట - ఆధా విం

సాకతము - తసహ్నీ, సౌత్వనా స్త్రీం
 సాకము - ఉత్సవ ; ముక్తహమా పుం
 సాకు - మిస, బహనా పుం ; —చేయుట -
 బహనా కరనా సం
 సాకుడు - పాలత్ విం ; —జంకుట -
 పాలత్ జానవర పుం
 సాహిత్యము - సాహిత్యకార పుం
 సాహి - గవాహ పుం
 సాక్ష్యము - గవాహీస్త్రీం (Evidence) ;
 తసదీక స్త్రీం (Attestation)
 సాగరము - సాగర, సముద్ర పుం
 సాగు - కృషి, ఖేతీ స్త్రీం ; —చేయుట -
 ఖేత జోతనా సం ; —ట - ఆగో
 బదనా, జారీ రహనా, సఫల హోనా,
 లచకనా అం ; —బడి - ఖేతీ
 స్త్రీం ; —నట్టి - లచకదార విం
 సాగని - లచక హీన విం
 సాట, సాటా - బదలా, వినిమయ పుం
 సాటి - సమాన, బరాబర విం, బరాబరీ
 స్త్రీం ; —తేని - అనుపమ, అసమాన
 విం ; —చాడు - సమాన విం
 సాతము - ఖుశీ స్త్రీం, సంతోష పుం
 సాత్వికుడు - సరల, సాత్విక విం
 సాదా - సాదా, సరల విం
 సాధనము - ఉపకరణ, అభ్యాస పుం
 సాధారణము - సాధారణ, సామాన్య
 విం ; —గ - ఆమ తీర పర ;
 సాధారణతయా అవ్యం
 సాధించుట - పూర కరనా ; జీతనా సం ;
 సఫల హోనా అం

సాధువు - సాధు, అచ్ఛా, సజ్జన విం
 సాధ్యము - సుమకిన, సంభవ, ఆశాన
 విం ; — అయినంతవఱకు -
 యథాశక్తి, భరసక అవ్యం
 సాధ్య - పతివ్రతా, సాధ్వీ స్త్రీం
 సాన - సాన, శాణ పుం ; — కత్తి -
 పేనీ తలవార స్త్రీం ; — పట్టుట -
 సాన పర చదానా సం ; — రాయి -
 ఖడ్గసాన పుం ; — పట్టువాడు -
 సికలీగర పుం
 సాని - వేశ్యా, తవాయక స్త్రీం
 సానుభూతి - సహానుభూతి, హమదర్శి స్త్రీం
 సానువు - తరాई, చోటి స్త్రీం
 సాపాటు - ఖానా, భోజన పుం
 సాఫల్యము - సఫలతా స్త్రీం
 సామగ్రి - సామాన, సామగ్రీ స్త్రీం
 సామయికము - సామయిక, సమయాను-
 కూల విం
 సామరస్యము - మేల పుం, మేత్రీ స్త్రీం
 సామర్థ్యము - సామర్థ్య, యోగ్యతా ;
 శక్తి స్త్రీం
 సామాజికుడు - సామాజిక, సభ్య పుం
 సామాను - సామగ్రీ స్త్రీం
 సామాన్యము - సాధారణ, ఆమ విం ;
 — గా - ఆమ తొర పర ; సాధా-
 రణతయా అవ్యం ; — య - ఆమ,
 సాధారణ విం
 సామీప్యము - సమీపతా, నికటతా స్త్రీం
 సాము - వ్యాయామ ; కౌశల పుం
 సాముద్రికము - సాముద్రిక శాస్త్ర పుం
 సామెత - కథావత స్త్రీం

సామ్యము - సమానతా స్త్రీం
 సాయంకాలము - శామ, సंध్యా స్త్రీం ;
 — భోజనము - వ్యాఖ్య పుం
 సాయము - సహాయతా, మదద స్త్రీం
 సారటు, సార్లు - టమట పుం
 సారము - సార, రస పుం ; —
 తీయుట - రస నిచోడనా సం
 సారమేయము - కుత్తా, సారమేయ పుం
 సారవంతము - ఉపజాత విం
 సారా, సారాయి - దాఱు, శరావ
 స్త్రీం, మద్య పుం ; — అమ్మ
 వాడు - కలార పుం
 సారాంశము - సార, సరాంశ పుం
 సారి - బార స్త్రీం, దకా, మర్తబా పుం ;
 ఒకసారి - ఒక బార స్త్రీం
 సారింతుట - ఫేలానా ; కేకనా సం
 సార - మేట స్త్రీం ; (కుమ్మరి) చాక పుం
 సారకు - బార-బార, అకసర అవ్యం
 సార్థకత - మతలబ పుం, సార్థకతా స్త్రీం
 సార్థకము - ఉపయోగి, సఫల విం
 సాల - శాలా స్త్రీం, ఘర, మండు పుం
 సాలగ్రామము - శాలగ్రామ పుం
 సాలము - సాల వృక్ష పుం
 సాలీనా - సాలానా, వార్షిక విం
 సాలు - సాల, వర్ష పుం
 సాత - జులాహ పుం
 సావకాశము - కురసత స్త్రీం
 సావధానము - సావధాన, ధ్యాన,
 ధీరజ పుం
 సాష్టాంగము - సాష్టాంగ ప్రణామ పుం

పాపానము - हिम्मत स्त्री
 పాపానము - हिम्मत करना स०
 పాపాన - हिम्मतवर, दिलेर वि०
 పాపాన - साईस पु०
 పాపాన - मुसलमान; मालिक पु०
 పాపానము - सिंह पु०
 పాపారము - सुंदरता, सजावट स्त्री०
 పాపారము - सजाना स०
 పాపారము - सींग पु०, खाक!
 अव्य०
 పాపారము - अभिषद पु०
 పాపారము - सिंदुवार, संमाल पु०
 పాపానము - सिंह, शेर पु०
 పాపారము - सिंहद्वार; सदर
 फाटक पु०
 పాపానము - राज-गद्दी स्त्री०
 పాపాన - सिंहीनी, शेरनी स्त्री०
 పాపానము - सिक्त, सिंचा हुआ वि०
 పాపాన - चोटी, शिखा स्त्री०
 పాపాన - शर्म, लाज, लज्जा स्त्री०; —
 పాపాన - लजाना; शर्माना स०;
 —పాపానము - शर्मिन्दा करना
 स०; —పాపాన - निर्लज्ज, बेशर्म,
 बेश्या वि०; —పాపాన - निर्लज्जता
 स्त्री०; పాపారము - झेंप स्त्री०
 పాపాన, పాపాన - (పాపాన) मशक, (माने)
 कुष्मा पु०
 పాపానము - सन्नद्ध होना अ०
 పాపానము - तैयार, सन्नद्ध, पूरा वि०
 పాపానము - सिद्धान्त, उसूल पु०

పాపానము - सिद्ध करना,
 प्रमाणित करना स०
 పాపాన - सिद्धि, सफलता, प्राप्ति स्त्री०; —
 పాపాన - सिद्ध होना, प्राप्त होना अ०
 పాపానము - दृश्यलेख पु०
 పాపాన - सिपाही, सैनिक पु०
 పాపాన - सिब्बन्दी, सेना स्त्री०;
 कर्मचारी, नौकर-चाकर पु०
 పాపాన - (పాపాన) पलड़ा, (मूला)
 ढकन पु०
 పాపానము - चकत्ता पु०
 పాపాన - सिरा पु०, नस स्त्री०
 పాపానము - सरिश्तेदार पु०
 పాపాన - स्याही, मसि स्त्री०; —పాపాన -
 दवात पु०
 పాపాన - सिरका पु०
 పాపానము - पाठ्यविस्तार, पाठ्यक्रम पु०
 పాపాన - सूली स्त्री०
 పాపానము - भूत का प्रकोप, क्रोध पु०;
 —పాపానము - सिर पर भूत सवार
 होना; सर पर भवानी चढ़ना अ०
 పాపాన - दीवानी वि०; —పాపాన -
 दीवानी अदालत स्त्री०; —పాపాన -
 दीवानी मुकद्दमा; —పాపానము -
 कानूनी ब्याह पु०
 పాపాన - ठीक, सही, खरा वि०
 పాపాన - कर, लगान पु०
 పాపాన - कोची, रीठा पु०
 పాపాన - बिल्डिंग - अवधि टिकेट पु०
 పాపాన - पेचिश स्त्री०

సీతాకోకచిలుక - పతంగా పుం
 సీతార్ము - సెసకారి ల్నీం
 సీదరము - దరిద్రతా ల్నీం
 సీదా - సీధా, ఐమానదార విం ; —
 గా - సీధే, సారా ; పూ అవ్యం
 సీనియరు - ప్రవర
 సీమ - ప్రదేశ; ప్రాంత పుం, విలాయత ల్నీం
 సీమరేగు - నాశపాతీ ల్నీం
 సీమవంకాయ - టమాటర పుం
 సీమసున్నము - ఖడ్గియా ల్నీం ;
 సిమెంట్ పుం
 సీసము - రొంగా పుం
 సీసా - శోశీ ల్నీం
 సుంకము - చుంగీ, దస్తూరీ ల్నీం, కరపుం
 సుంకు - మక్కే కీ బాల ల్నీం
 సుంత - జరా, యోడా విం
 సుందరము - సుందర, ఖుబ్ సూరత్ విం
 సుకరము - ఆసాన విం
 సుకుమారము - నాజుక, క్షోమల విం
 సుకృతము - పుణ్య పుం
 సుకృతి - భాగ్యవాన, సుఖీ విం
 సుఖము - సుఖ; ఆనంద. దర్ప పుం ; —
 గా - సుఖ సే, ఆసానీ సే అవ్యం
 సుఖజీవి - సుఖీ, మోగీ విం
 సుగంధము - ఖుశబూ, సుగంధ ల్నీం
 సుగంధిపాల - శారీరీయా పుం
 సుగమము - ఆసాన, సుగమ విం
 సుగుణము - సుగుణ ; అచ్ఛా గుణ విం
 సుడి - (నీటి) మేవర పుం, (గాలి)
 బబ్బడర పుం
 సుకరాం - బిలకూల, పూ పూ అవ్యం

సుతి - సుర పుం
 సుతుడు - లడకా, పుత్ర విం
 సుత్త - హయోడా పుం
 సుద్ధ - ఖడ్గియా ల్నీం
 సుద్ధము - సాఫ, స్వచ్ఛ విం
 సుద్ధి - సఫాई, పవిత్రతా విం
 సుధ - అమృత ; దూధ పుం
 సునాయాసము - ఆసాన విం
 సునితము - పైనా, తీక్షణ విం
 సుస్తీ - సున్నత ల్నీం
 సున్న - సిఫర్, శున్య పుం ; — పెట్టుట-
 దేనె సే ఇనకార కరనా సం
 సున్నము - చూనా పుం ; — కాయ -
 చునౌటీ ల్నీం
 సున్ని - మొగ కా ఆటా, ఉబటన పుం
 సున్నితము - నాజుక, క్షోమల; సహీ విం
 సుప్రసిద్ధుడు - ప్రసిద్ధ, యశస్వీ విం
 సుభగము - సుందర, సుభగ విం
 సుభాషితము - మిథ-భాషణ, ఉపదేశ
 పుం
 సుభిక్షము - సుకాల పుం
 సుమంగలి - సుహాగిన, సుమంగలి ల్నీం
 సుమారు - లగభగ, కరీబ విం
 సుముఖము - అనుకూల, సుందర, ప్రసన్న విం
 సురంగము - సురంగ ; సేధ ల్నీం
 సురభి - సుగంధ ల్నీం, సౌరభ పుం
 సురతము - మైత్రుణ పుం
 సురపాన్న - పున్నాగ పుం
 సురుమా - సురమా, కాజల పుం
 సురేశ్వరము - శోరా పుం

సులభము } ఆశాన, సులభ విం
 సులువు }
 సులోచనము - యెనక, చశమా పుం
 సువర్ణము - సోనా, సువర్ణ పుం
 సువాసిని - సుహాగిన ల్లిం
 సుశిరము - త్తిద్రయక్త విం, బాసూరి ల్లిం
 సుషుప్తి - సుప్తి, గహరి నీంద ల్లిం
 సుష్మ - ఠీక, సహీ, ఉచిత, సుందర,
 అచ్ఛా విం ; — గా - అచ్ఛీ
 తరహ, సుందర దంగా సె, పెట-భర అవ్యం
 సుస్తి - సుస్తి, దేరి ల్లిం, ఆలస్య,
 బీమార విం ; — చేయుట - అస్వస్థ
 హో జానా అం
 సుకువు - ఆశాన విం
 సుహృదుడు - మిత్ర, హితేషి విం
 సూక్తము - ఉత్తమ కథన, సూక్త పుం
 సూక్తి - సూక్తి, ఉత్తమ ఉక్తి ల్లిం
 సూక్ష్మత - బారికీ ల్లిం, మహీనపన పుం
 సూక్ష్మము - బారికీ, సూక్ష్మ, మహీన విం
 సూచకము - బోధక విం, సూచి; సూరీ
 ల్లిం
 సూచన - సూచనా, విజ్ఞాన ల్లిం,
 ఇశారా, సంకేత పుం
 సూచించుట - సూచిత కరనా, సుజ్ఞానా,
 ఉల్లేఖ కరనా, ఇశారా కరనా సం
 సూచి, సూచిక - సూరీ, సూచి ల్లిం
 సూటి - లక్ష్య పుం, ప్రణాళి, పద్ధతి
 ల్లిం, సీధా, సాఫ్, కరా విం
 సూడిద - మేట ల్లిం, ఉపహార పుం
 సూతకము - ఆశీచ పుం

సూతిక - ప్రసూతా, క్షాంతా ల్లిం ; —
 గృహము - శిరీ ల్లిం
 సూత్రధారుడు - సూత్రధార, సులిఖా,
 బద్దే పుం
 సూత్రము - (ధారము) ధానా, సూత ;
 డోరా, (జంఠెము) జంఠె, (నియ
 మము) సూత్ర, నియమ పుం
 సూదంటురాయి - సుందర పుం
 సూది - సూరీ, సూరీ ల్లిం ; — తో
 అల్లుట - కశీదా కాదనా సం ;
 — అల్లకము - కశీదా పుం ; —
 దెబ్బము - నాకా పుం ; — మున -
 సూరీ కి నొక ల్లిం
 సూన్యతము - సత్య, సత్య పుం
 సూనము - సూ పుం, (పక్షి సూరీ)
 దాల ల్లిం
 సూపర్ టాపు - అతికర పుం
 సూరకత్తి - కురీ ల్లిం
 సూర్యుడు - సూర్య, సూర్య పుం
 సూర్యకాంతము - (సూర్య) సూర్య-
 ముఖి ల్లిం ; (సూర్య) సూర్యకాంత,
 విజ్ఞాన పుం
 సృజించుట - (కా) సృజన కరనా,
 బనానా, గదనా, జన్మ దేనా సం
 సృష్టి - సృష్టి, రచనా, బనావట ల్లిం,
 సంసార, గఠన పుం
 సెక, సెగ - గరమీ, ఆంచ ల్లిం ; —
 తోగము - సూజాక పుం
 సెకందరి స్కూలు - మాధ్యమిక స్కూల
 పుం
 సెట్టి - బనియా, బ్రెష్టి పుం

సెనగలు - చనా పుం
 సెనాసు - శావాశ! అవ్యం
 సెమ్మ - దీవట్ల స్త్రీం, చిరాగదాన పుం
 సెలయేలు - భరనా, జలపాత పుం
 సెలపు - టుడీ, ఆశా స్త్రీం, ఆదేశ,
 టుకమ పుం;—యిచ్చుట-కరమానా,
 ఆశా దేనా, టుడీ దేనా సం;—
 జయల్—అనియత టుడీ స్త్రీం
 సెల్లా - సెలా పుం, రేశమీ చాదర స్త్రీం
 సెస్సులు - అబ్బావ పుం
 సేకరించుట - వచానా, జమా కరనా,
 ఇకటా కరనా సం
 సేతుపు - పుల, సెతు పుం
 సేద - థకావట్, థకాన స్త్రీం
 సేద్యము - క్షేతీ, కాశ్తకారి స్త్రీం
 సేద్యగాడు - కాశ్తకార పుం
 సేన - సేనా, ఫీజ స్త్రీం
 సేనాని, సేనాపతి - సేనాపతి పుం
 సేపు - దేరీ స్త్రీం, సమయ పుం
 సేమియా - సేవేదీ స్త్రీం
 సేరు - సేర పుం
 సేల - కపడా పుం
 సేవ - సేవా, పూజా స్త్రీం;—క
 వృత్తి - చాకరీ, సేవా స్త్రీం;—
 కుడు - సేవక, చాకర, పరిచారక,
 నీకర పుం;—సము - సేవా స్త్రీం,
 సేవన పుం, సేవించుట - (కీ) సేవా
 కరనా సం
 సేంధవము - సేధా నమక పుం
 సేయట - సహన యా బరదాహ్త కరనా,
 ఖమా కరనా సం

సేకవము - రేతీలా విం, రేతీలా తట పుం
 సేకము - పతలా, హలకా విం
 సేగ - ఇశారా, సంకేత పుం
 సేశము - మీ అవ్యం
 సేతాను - శేతాన పుం
 సేనికుడు - సిపాహీ పుం, సేనికబ్ద
 రము - తావనీ స్త్రీం, పడ్రావ పుం
 సేనుగుడ్డ - కొరా కపడా పుం
 సేన్యము - సేనా, ఫీజ స్త్రీం
 సాంటి - సొంట్ స్త్రీం
 సాంతము - అపనా, నిజ, నిజీ విం
 సాంపు } సుందరతా, సజావట్ స్త్రీం
 సాగసు }
 సాగ్రైస - సుందర, మనోహర, ఆకర్షక విం
 సాటసాటలాడుట - దుబలా హో జానా
 అం
 సాట్ట - బల పుం, ఐంథన, మరోడ స్త్రీం
 సాడ్డు - దోష, ఐవ, బహనా, అపరాధ పుం
 సాత్తు - జాయదాద స్త్రీం, ధన, గహనె పుం
 సాద - చితి, చితా స్త్రీం, దుఖడా,
 దుఖ, విలాప పుం
 సాస - రస, చెప పుం
 సామ్మ - బేదోశీ, మూర్ఖా స్త్రీం;—
 సెలుట - బేదోశ హోనా అం
 సామ్మ - ధన పుం, సంపత్తి స్త్రీం
 సారంగము - సురంగ, తేద పుం
 సారుగు - మూర్ఖా, బేదోశీ స్త్రీం, దరాజ్,
 సూవా పత్తా పుం
 సారుగుట - బేదోశ హో జానా, మూర్ఖిత
 హో జానా అం

సౌరకాయ - లోకీలక్ష్మి, కద్దూపుం,
 —బుట్టి - త్తేనాపుం, త్తేనీలక్ష్మి
 సోకుట - చూనా, లగనా అం
 సోకుడు ముడుగు - తుడై-సుడై,
 లాజవంతి లక్ష్మి
 సోపు - సొంక లక్ష్మి
 సోగ - లంబా విం, లంబాడై లక్ష్మి
 సోదరి - వదన లక్ష్మి; —అత్తగారి
 యిల్లు - వదనూరాపుం; —భర్త -
 వదనాడైపుం; —వరుస - వదనాపా
 పుం; —కొడుకు - మానజాపుం;
 —కూతురు - మానజీలక్ష్మి, వరు
 సకు సోదరి - వదనెలీలక్ష్మి
 సోదరుడు - భాడైపుం; సోదరుని
 కొడుకు - భతీజాపుం; సోద
 రుని కూతురు - భతీజీలక్ష్మి
 సోదా - తలాశీలక్ష్మి; —చేయుట -
 తలాశీలైనా సం
 సోడి, సోడ - భవిష్య-వాణి లక్ష్మి
 సోపానము - జీనాపుం, సీదీలక్ష్మి
 సోమరి - సుస్త, ఆలసీ విం; —
 తనము - సుస్తీలక్ష్మి; ఆలస్యపుం
 సోయగము - సుందరతా, స్వవసూరతీలక్ష్మి
 సోల - పావ-సేరపుం
 సోలుట - వేదేశ హోనా; లడఖడానా అం
 సాందర్యము - సుందరతా, స్వవసూరతీలక్ష్మి
 సాకర్యము - సువిధా, సహుల్యత
 లక్ష్మి; సుమీతాపుం
 సాకుమార్యము - సుకుమారతా; క్షోమ-
 లతా, లతాఫత, నజాకత లక్ష్మి

సౌజన్యము - సజనతా, భలమానసత;
 శరాఫత లక్ష్మి
 సౌభాగ్యము - సౌభాగ్య, సుహాగపుం,
 కుశకిస్మతీలక్ష్మి
 సౌధము - సౌధ, మహల, ప్రాసాదపుం
 సౌమ్యము - సౌమ్య, స్నిగ్ధ, సుందర,
 ప్రసన్న విం, సజనతా, శాంతతా,
 సుశీలతా లక్ష్మి
 సౌరభము - సుగంధ, కుశబూలక్ష్మి
 సౌశీల్యము - సుశీలతా, సజనతా లక్ష్మి
 సౌష్ఠవము - సుందరతా లక్ష్మి, గఠనపుం
 సౌహృద్ధము - భలమానసీ, సుజనతా లక్ష్మి
 స్కంధావారము - స్కంధావార, పడ్రావ
 పుం
 స్కచ్చి - ఖాకా, డాँచా, నకశాపుం
 స్థలనము - పతన, స్వలన, గిరనాపుం
 స్థానిత్యము - భూల, గలతీలక్ష్మి
 స్టాంపు - (ముద్ర) ముద్ర, చాప లక్ష్మి,
 (దస్తావేజ్) స్టాంప్, (పోస్టు) డాక
 టికెట్, (రసీదు) రసీదీ టికెట్
 పుం; —డ్యూటీ - స్టాంప్-శుల్కపుం
 స్తీమరు - జహజ్జపుం
 స్తంభము - స్తంభ, కంభాపుం
 స్తంభించుట - స్తంభిత హోజానా, ఠిఠక
 జానా, నిస్తంభ రహజానా అం
 స్తగితముచేయుట - స్వగిత కరనా
 సం Adjourn
 స్తనము - స్తన, కుచపుం
 స్తబ్ధము - నిశ్చేష్ట, జడీభూత, స్థిర విం
 స్తవము - ప్రశంసా, తారీఫ, స్తుతి లక్ష్మి

సమీక్షము - శాంతి, స్థిరత, దృఢత
 స్త్రీం ; శాంత, స్థిర, దృఢ విం ;
 సమీక్షపడుట - సంబల జానా ;
 ఆశ్రయత హోనా అం
 స్తుతి - ప్రశంసా స్త్రీం ; —ంచుట - (కీ)
 ప్రశంసా కరనా సం ; —పాటకుడు -
 వందీ మార్గాధ పుం
 స్తుత్యము - ప్రశంసనీయ విం
 స్తుతము - స్తుత, దృఢ, టీలా పుం
 స్తుతము - సమూహ, యజ్ఞ పుం, మీడ స్త్రీం
 స్త్రీ - స్త్రీ, నారీ స్త్రీం ; —ధనము -
 కన్యా-ధన పుం ; —లోలుడు -
 స్త్రీ-లోలుడు, లెపట విం
 స్త్రీయము - స్త్రీయ, స్త్రీ సంబంధీ విం
 స్థపతి - స్థపతి, ప్రధాన శిల్పకార పుం
 స్థలము - జగహ స్త్రీం, స్థల, ప్రదేశ పుం
 స్థలము - బృహ విం
 స్థానము - జగహ, స్థితి, దిశా, పదవీ
 స్త్రీం, స్థాన, ఆహదా, నివాస పుం
 స్థానికము - స్థానిక, స్థానీయ విం
 స్థానికస్వపరిపాలన - స్థానీయ స్వ-
 శాసన పుం Local Self Govern-
 ment
 స్థాపన - ప్రతిష్ఠా స్త్రీం, నిర్మాణ పుం
 స్థాపించుట - స్థాపిత కరనా, ప్రతిష్ఠా
 కరనా, కాయమ కరనా సం
 స్థాయి - స్థిర, దృఢ, అటల, శాశ్వత విం
 స్థావరము - అచల, స్థాయి విం ;
 —లు - పెడ-పొడవి పుం
 స్థితము - ఆసీన, విద్యమాన విం

స్థితి - హలత, దశా స్త్రీం ; —పరుడు -
 సంపన్న, అమీర విం ; —గతులు -
 సామాజిక స్థితి, ఆర్థిక దశా
 స్త్రీం
 స్థిరత్వము - స్థిరత, దృఢతా స్త్రీం,
 ధైర్య, దృఢ నిశ్చయ పుం
 స్థిరము - దృఢ, స్థిర, అటల, శాంత
 విం ; స్థిరపడుట - దృఢ హో జానా,
 తయ హో జానా అం, స్థిరపడుచుట -
 కాయమ కరనా, దృఢ బనానా సం
 స్థిరాస్తి - స్థిర మనకూలా పుం, అచల
 సంపత్తి స్త్రీం
 స్థూలము - మోటా, బడ్డా, స్థూల, విం ;
 —గా - సాధారణతయా, మోటె తొర
 పర అవ్యం
 స్నాతకుడు - స్నాతక పుం
 స్నాతుడు - స్నాన క్రియా हुआ విం
 స్నానము - స్నాన, గుస్తల పుం ; —
 చేయుట - నహనా అం ; స్నాన
 గది - స్నానాగార ; గుస్తలనానా పుం,
 శవస్నానము - గుస్తల మేయత పుం ;
 స్నానరేపు - ఘాట పుం
 స్నాయువు - మాంస-పేదీ స్త్రీం
 స్పృగము - చిక్నా, స్నిగ్ధ, గీలా ;
 క్రొమల, నరమ విం
 స్నేహము - స్నేహ, ప్రేమ, మేల పుం
 స్నేహితుడు - దోస్త, మిత్ర పుం
 స్పందనము - స్పందన, కంపన పుం
 స్పృగ - దుష్మనీ, ఈర్ష్యా, స్పర్ధా స్త్రీం
 స్పృహకువు - స్పర్ధా పుం

पुष्पम् - स्पर्श, छूना पु०
 पुष्पवैदि - पारस पु०
 पुष्पम् - साफ, विदित वि०; —
 साफ-साफ, स्पष्टतया अव्य०;
 पुष्पवादि साक्र-गो पु०
 पुष्पिचुल - छूना, लगना स०
 पुष्पा - इच्छा, चाह, आशा स्त्री०;
 होश पु०; —
 होश पु०; —
 हो जाना अ०; —
 वांछनीय, इच्छा करने लायक वि०
 पुष्पकम् - कपन पु०, सूत स्त्री०
 पुष्पिचुल - सूतना, ख्याल में
 आना, काँपना, घड़कना अ०
 पुष्पिचुलम् - चिनगारी स्त्री०
 पुष्पि - घड़कन, फुरती, तेजी स्त्री०,
 स्फुरण पु०
 पुष्पकम् - चेचक पु०
 पुष्पकम् - स्मरण पु०, याद स्त्री०,
 पुष्पकम् - धारणा-शक्ति, याददास्त
 स्त्री०; पुष्पिचुल - (की) याद
 करना स०
 पुष्पकम् - यादगार स्त्री०;
 स्मारक, होश पु०
 पुष्प - स्मरण, होश पु०, याद स्त्री०;
 —
 होश पु०; —
 होश होना अ०;
 —
 याद आना अ०
 पुष्प - नदी स्त्री०
 पुष्पिचुल - बहना; उपकना, खूना अ०
 पुष्प - स्नाय, धारण, बहना पु०
 पुष्प - रिमत् पु०; मैद हँसी स्त्री०

पुष्प - झरना पु०, नदी स्त्री०
 पुष्पकम् - खुद, निजी वि०; —
 खुद, आप सर्व०
 पुष्पकम् - निजी काम पु०
 पुष्पकम् - स्वतंत्र, स्वाधीन,
 आजाद, सममाना, निरंकुश वि०
 पुष्पकम् - निर्मल, साफ, स्वच्छ वि०
 पुष्पकम् - आजादी, स्वतंत्रता स्त्री०
 पुष्पकम् - आजाद, स्वाधीन वि०
 पुष्पकम् - सहज, स्वाभाविक वि०
 पुष्पकम् - स्वतंत्र अस्तित्व, अधिकार,
 हक पु०
 पुष्पकम् - वतन पु०, जन्म-भूमि स्त्री०
 पुष्पकम् - हमवतन पु०
 पुष्पकम् - आवाज, बोली, वाणी स्त्री०
 पुष्पकम् - स्वप्न, स्वप्न पु०
 पुष्पकम् - स्वार्थ पु०
 पुष्पकम् - स्वभाव, सलीर पु०,
 प्रकृति स्त्री०; —
 सहज ही,
 स्वभावतः अव्य०
 पुष्पकम् - खुद, आप सर्व०
 पुष्पकम् - सुर, कंठ-स्वर पु०; —
 कलुष - सुर में सुर मिलाना;
 हों में हों मिलाना स०
 पुष्पकम् - आकार पु०, आकृति स्त्री०
 पुष्पकम् - स्वर्ग, बहिस्त पु०
 पुष्पकम् - सोना, स्वर्ण पु०
 पुष्पकम् - थोड़ा; बहुत कम वि०
 पुष्पकम् - कल्याण, शुभ; मंगल पु०,
 कल्याण हो (वाक्य)

స్వస్థ - తన్దురుస్తి స్త్రీం, స్వాస్థ్య పుం

స్వస్థము - స్వస్థ, తన్దురుస్తి విం

స్వాగతము - అగవानी స్త్రీం

స్వాతంత్ర్యము - స్వాధీనత, ఆజ్ఞాదీ
స్త్రీం

స్వాధీనత, స్వాధీనము - స్వతంత్ర విం

స్వాభావికము - స్వాభావిక, సహజవిం

స్వామి - మాలిక, ప్రభు, భగవాన్,
రాజా పుం ; — త్వము - స్వామిత్వ;

ప్రభుత్వ పుం, — ద్రోహము -
కృతవ్రతా స్త్రీం ; — ద్రోహ -
ప్రభు-ద్రోహి, కృతవ్రత విం

స్వామిస్వములు - స్వామిలభ్య పుం
(Royalties)

స్వాములవారు - పీఠాధిపతి; ఆచార్య
పుం

స్వారి - సవారి స్త్రీం

స్వార్జితము - అర్జిత విం, అర్జిత
సంపత్తి, నిజీ కమాई స్త్రీం

స్వార్థపరుడు స్వార్థి, ఖుదగర్జీ విం

స్వార్థము - స్వార్థ పుం, ఖుదగర్జీ స్త్రీం

స్వీకారము - స్వీకార, అంగీకార,
దత్తక-విధాన పుం

స్వీకృతము - స్వీకృత, మంజూర విం

స్వీకృతి - స్వీకృతి, మంజూరీ స్త్రీం

స్వీయము - అపనా, నిజీ విం

స్వీయచరిత్ర - ఆత్మకథా స్త్రీం

స్వేచ్ఛ - అపనీ ఇచ్ఛా, మనమనీ
స్త్రీం ; — గల - స్వతంత్ర విం

స్వేదము - పసీనా పుం

స్వైరము - మనమానా, జిందీ విం

స్వైరి - మనమోజీ, ఉచ్ఛృంఖల విం
హ

హంగామా - హంగామా, జనసమూహ పుం,
గడవడీ స్త్రీం

హంగు - సువిధా స్త్రీం, సుభీతా, ప్రబంధ,
ఇతజ్ఞాన పుం

హండా, హండి - హండా పుం, దేగ స్త్రీం

హంసపాది - కాకపద పుం

హక్కు - హక్, అధికార పుం ; —
దారుడు - హక్దార్ పుం ; — విడు
దల దస్తావేజు, పారీకత్తు - ఫరా-
ఖతీ స్త్రీం

హతము - హత పుం, జింద స్త్రీం

హతచారి - హతీ, జిందీ విం

హతాత్తు - హతాత్, అచానక అవ్యం

హదలగొట్టుట - డరానా-ధమకానాసం

హదావిడి - ఘబ్ఘాహిట్, గడవడీ స్త్రీం

హతము - ఘాయల, మారా హుసా, అహ్త
విం ; — చేయుట - నాశ కరనా,

మార డాలనా సం

హత్తుకొనుట - లగానా, గలెలగానాసం

హత్య - హత్యా స్త్రీం, వధ, ఖున్ పుం ; —

చేయువాడు - హత్యాగా, వాధక పుం

హద్దు - హద్, సీమా స్త్రీం ; — ఏర్పర

చుట - సీమా బాధనా ; మీరి -

బేహద, అత్యంత అవ్యం ; — మీరుట -

సీమా కా రిహ్తగన కరనా సం

హరణము - తీననా, జీతనా సం

హరించుట - సుఖనా, పచనా, గాయద

होना अ०, छीनना, चुराना,
 मिटाना, नाश करना स०
 హరితము - हरा वि०
 హరిహర - शिव-शिव! राम-राम!
 अव्य०
 హర్కార - हरकारा पु०
 హర్షము - हर्ष, आनंद पु०
 హర్షించుట - खुश होना अ०
 హల్లు - व्यंजन पु०
 హాళి - शून्य, भिन्न पु०
 హాలా - सुपुर्दगी, ज़िम्मेदारी स्त्री०
 హావేలి - हवेली स्त्री०, महल पु०
 హస్తము - हाथ पु०, హస్తలాప
 నము - करामात स्त्री०, हस्त-
 कौशल पु०
 హా - हाय!
 హాజరు - हाज़िर, उपस्थित वि०; —
 లేని - ग़हाज़िर, अनुपस्थित वि०
 హజారము - दरबारे आम, राज-
 सभा-भवन पु०
 హాని - नुकसान, खतरा पु०
 హామీ - हामी स्त्री०; — ఇచ్చుట -
 ज़िम्मेदारी लेना, ज़मानत देना स०
 హాయి - सुख, आराम पु०; शान्ति
 స్త్రీ०; — గా - सुख से अव्य०
 హారతి - आरती स्त्री०
 హారము - हार पु०, माला स्त्री०
 హాల - हाल, शराब స్త్రీ०
 హారికుడు - किसान पु०
 హాలు - कमरा पु०, हाल वि०

హాసము - हँसी स्त्री०
 హాస్యము - मज़ाक, हँसी-टट्टा पु०,
 हँसी, दिलगी स्त्री०; — చేయు
 వాడు, హాస్యగాడు - मसखरा
 वि०, హాస్యభాషనమగు - वाहि-
 यात, बेतुका वि०
 హింగుళు - हींग स्त्री०
 హింస - हिंसा, चोट स्त्री०, హింసి
 చుట - तंग करना, सताना स०
 హిక్క - हिचकी स्त्री०
 హితము - अच्छा, भला वि०, भलाई,
 अच्छाई స్త్రీ०
 హితుడు - मित्र, हितैषी पु०
 హితోపదేశము - उपदेश पु०,
 नसीहत स्त्री०
 హిరణ్యము - सोना, धन पु०
 హినత్వము - नीचता स्त्री०, कमीना-
 पन, अभाव पु०
 హీనము - हीन, नीच, कमीना वि०
 హీనుడు - नीच, कमीना वि०
 హుంకరించుట - गरजना अ०
 హుంకారము - गर्जन पु०
 హుండి - हुँडी स्त्री०
 హుకుము - हुकुम पु०, आज्ञा स्त्री०
 హుళారు - समक्षता स्त्री०, बादशाह
 का दरबार, हुज़ूर, सरकार पु०
 హుటాహుటి - शीघ्रता, तेज़ी स्त्री०
 హుళక్కి - झूठ, असत्य पु०
 హృదయము - हृदय, दिल पु०;
 హృదయపూర్వకముగ - दिलो

జాన సే అవ్యం;—చిల్లులు బడుట-
 కలేజా చలనీ హో జానా అం
 హృదయంగమము - హృదయస్పర్శీ,
 మర్మస్పర్శీ, ప్యారా విం
 హృచ్చరించుట - సావధానం చేయ, సావధానం
 సచేతం చేయ, చేతావనీ దేనా సం
 హృచ్చరిక - సావధానం, చేతావనీ చ్చరిం;—
 —గల - సావధానం, హోషియారం విం
 హృచ్చరించుట - బద్ధానం, గుణా చేయ
 సం
 హృచ్చరించుట - బద్ధానం, అధికం హోనా
 అం
 హృచ్చరి - అధికం, జ్ఞానా విం, అధి-
 కతా, జ్ఞానదత్తీ చ్చరిం;—తగ్గులు -
 కమీ-వేశీ చ్చరిం; ఉతార-చదావం పుం;
 —ధరయ్య - మహిళా విం
 హృచ్చరించు - శీఘ్రం, సరనామా పుం

హేతువు - హేతు, నిమిత్తం, ఉద్దేశ్యం పుం
 హేమా హేమీలు - మహానం, శక్తిశాలీ,
 దిగ్గజం పుం
 హేయపడుట - ఉబ్బి జానా, తంగా
 ఆనా అం
 హేల - ఖేలం, హేలా పుం
 హైస్యము - హీనతా, నీచతా చ్చరిం
 హైయరు నెకండరి - ఉత్తర మాధ్యమిక
 విం
 హైరోద్ధు - రాజ-మార్గం, రాజ-పథం పుం
 హోదా - ఆహదా పుం, పదవీ చ్చరిం
 హోమము - హవనం పుం
 హోరాహోరిగ - అవీరం అవ్యం
 హోదా - హౌదా పుం
 హృదము - సరోవరం పుం
 హృస్యము - చ్చోటా, అల్పం విం
 హృదము - హృద్యం, ఆనందం పుం, హృద్యచ్చరిం

Price Rs. 3.50